

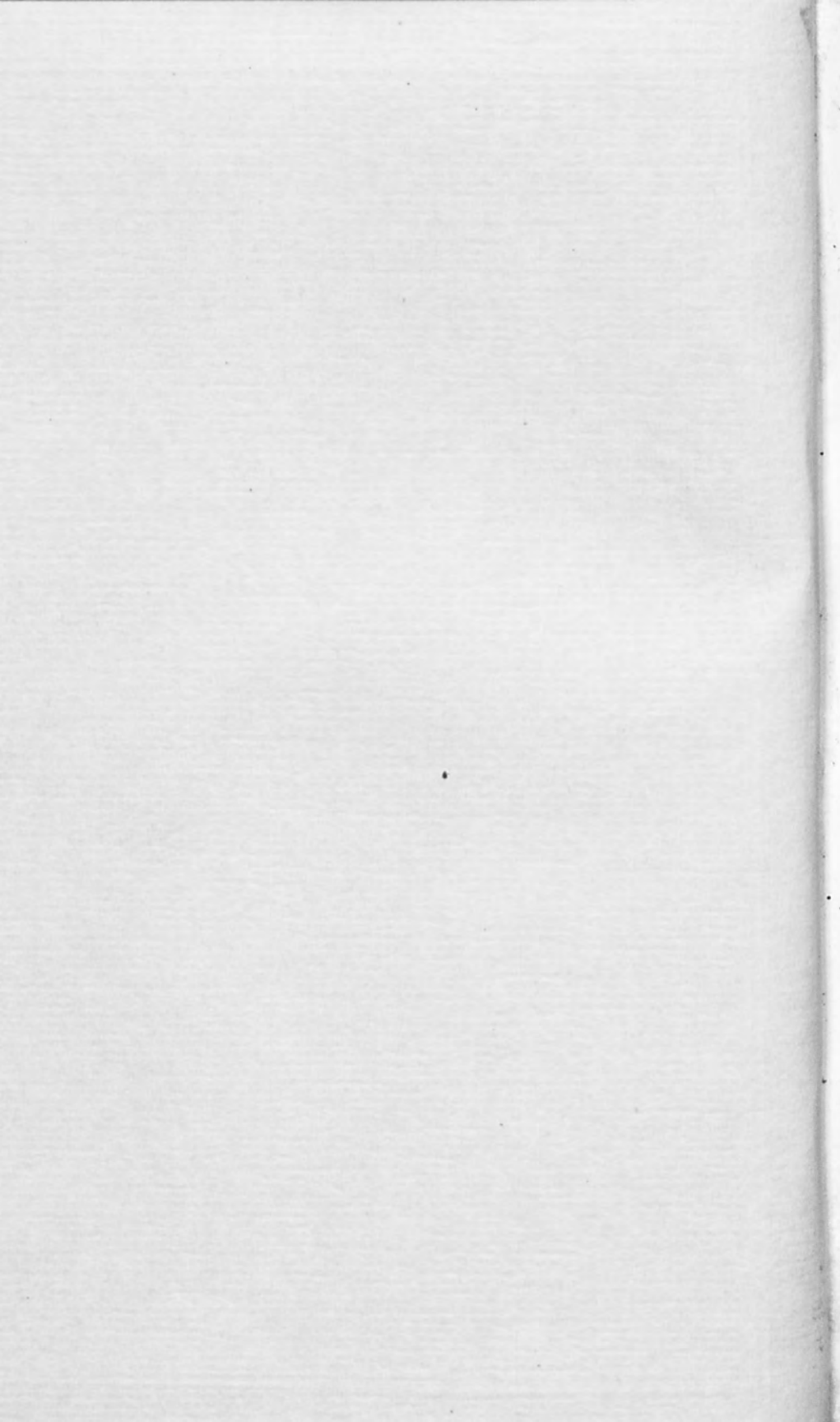
Η ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ

Α Γ Ω Γ Η Σ

του ανθρώπου, του πολίτου,
του σπουδαστού

— 1960 —

By Hand

Α.Β.Σ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	1952
ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	

Ἐγκόλιον τοῦ Σπουδαστοῦ τῆς Α.Β.Σ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΣΕ)

Ἐγκόλπιον

Σπουδαστοῦ

Ἄνωτáτη Βιομηχανικὴ Σχολή

Ἐν Πειραιεῖ - 1960

Εγκύλιον

Ἰσοδοξου

ΕΚΔΟΣΗ ΑΝΕΚΔΟΤΗΤΩΝ ΠΡΩΤΗΝ Α
1991 - 1992

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Ἡ Σχολὴ διέθεσε τὸ ὑπ' ἀριθ. 16 τεῦχος τῶν «Νέων Α.Σ.Β.Σ.» τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1955]56 ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν θρησκευτικὴν, ἐθνικὴν καὶ πολιτικὴν ἀγωγὴν τοῦ σπουδαστοῦ. Ἡ καταπληκτικὴ ἐπιτυχία τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς ἐπέβαλε ν' ἀνατυπωθῆ καὶ βραδύτερον νὰ διαθέσωμεν τὰς ἀπὸ 274 μέχρι 496 σελίδας τοῦ «Ἐγκυκλοπαιδικοῦ Ἡμερολογίου» (Ἄλμανακ 1959) τῆς Σχολῆς πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπὸν. Ὁ δοθεὶς ἔπαινος παρὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἀποτελεῖ τὴν πλέον πανηγυρικὴν καὶ ἐπίσημον βράβευσιν τῆς προσπάθειάς μας αὐτῆς.

Παράλληλως συγχαρητηρίων ἐτύχομεν ἀπὸ ὑπουργοῦς, ἀνωτάτους δικαστικοὺς καὶ δημοσίους λειτουργοῦς, ἀπὸ πνευματικοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐκπαιδευτικοὺς πάσης βαθμίδος, ἀπὸ ὀργανισμοὺς, οικονομικοὺς καὶ κοινωνικοὺς παράγοντας, ἀπὸ δήμους καὶ κοινότητας, ἀπὸ συνεταιρισμοὺς καὶ σωματεῖα καὶ ἀπὸ κοινούς πολίτας, ἅπαντες ἀναγνωρίζοντες ὅτι προσεφέραμεν στοιχεῖα πολύτιμα καὶ ὅτι ἡ ἔκδοσίς μας ἀπετέλεσεν ὄχι μόνον διὰ τοὺς σπουδαστὰς ἀλλὰ δι' ἅπαντας τοὺς πολίτας ἀληθινὸν «οἰάκιον τοῦ βίου». Τὸ «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον 1959», ἐξ 654 σελίδων, κατέστη πολύτιμον κόσμημα πάσης βιβλιοθήκης.

Μὲ χαρὰν ἐπομένως ἰδιάζουσαν καὶ ὑπερηφάνειαν δεδικαιολογημένην προβαίνομεν εἰς τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν ἢ ὁποῖα οἶονεὶ ἀποτελεῖ ἀνατύπωσιν ἐπιβεβλημένην, διότι πρέπει μὲ τὸ «Ἐγκόλπιον» αὐτὸ νὰ ἐφοδιάσωμεν τοὺς νέους πρωτοετείς καὶ δευτεροετείς σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς, ὡς καὶ πάντα ἐνδιαφερόμενον διὰ τὸ ἔργον τῆς, πάντα συμπαραστάτην καὶ φίλον τῆς. Πολλοὶ εἶναι οἱ ζητοῦντες. Ἡ προβολὴ τῆς Σχολῆς εἶναι πρόδηλος.

Τὸ θέμα τῆς Πολιτικῆς ἰδίᾳ ἀγωγῆς ἔχει τύχει τοῦ ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος, τὸ ὁποῖον ὠργάνωσε καὶ εἰδικὰ πρὸς τοῦτο «Σεμινάρια» Γυμνασιαρχῶν, Κοινοταρχῶν, Κοινοτικῶν Γραμματέων, ἀνδρῶν τῆς Τουριστικῆς Ἀστυνομίας κ.τ.λ.

Ἡ ἀγωγή κατέστη, πράγματι, ζέον θέμα εἰς τὸν τόπον μας, καὶ ἐξ ἄλλων λόγων γνωστῶν εἰς πάντας, ἀλλὰ καὶ κυρίως διότι ἔχει ν' ἀντιπαλαίση κατὰ τῆς ἀδιαφορίας τοῦ πολίτου, ἢ τοῦ δημοσίου ὄργανου, κατὰ τῆς παρεξηγήσεως τῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων των, ἀλλ' ἰδιαιτέρως κατὰ τῆς προπαγάνδας, ἢ ὁποία συσκοτίζει, φανατίζει καὶ διαστρέφει, ἐνῶ ἡ ἀγωγή προσπαθεῖ νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ πείσῃ*.

Ἡ παροῦσα ἔκδοσις δὲν εἶναι βεβαίως προπαγανδιστικὴ. Ὅπως ἀντιθέτως προσπαθεῖ νὰ διαπαιδαγωγῆσῃ, νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ πείσῃ. Ὑπενθυμίζει, διδάσκει, φρονηματίζει, ἀπλῶς παραθέτουσα κείμενα. Ἡ ἀφορμὴ ἢ δώσασα τὴν εὐκαιρίαν, εἰς τὴν δημοσίευσιν τοῦ ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω τεύχους ὑπ' ἀριθ. 16 ὑπῆρξεν ἢ διαπίστωσις τῆς τραγικῆς ἀγνοίας τῶν προσερχομένων πρὸς ἀνωτέρας σπουδὰς νέων, ἢ ὁποία κατ' ἀνάγκην ὑποβιβάζει καὶ ἐμποδίζει τὸ δημιουργικὸν ἔργον πάσης Ἀνωτάτης Σχολῆς.

Τὸ παρὸν «Ἐγκόλπιον» παρέχει ὠλοκληρωμένα στοιχεῖα. Περιέχει ἐπίσης κείμενα ἄγνωστα εἰς τοὺς πολλοὺς ἢ δυσεύρετα. Βλέπει τὸ ἄτομον καὶ ὡς σπουδαστὴν ὡς μέλος ἐνὸς συνόλου, ὡς χριστιανόν, ὡς Ἕλληνα, ὡς πολίτην, ὡς εὐρωπαῖον, ὡς ἄνθρωπον γενικῶς. Ἐλπίζομεν καὶ εὐχόμεθα τὸ «Ἐγκόλπιον» τοῦ σπουδαστοῦ τῆς Α.Β.Σ.» νὰ γίνῃ καθοδηγητὴς δλων δσων πιστεύουν εἰς τὰ πανθρώπινα Ἰδανικά, τὰ Ἑλληνικά Ἰδανικά τῆς Ἐλευθερίας τοῦ Ἀτόμου καὶ τοῦ Συνόλου ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς Δικαιοσύνης ἀφ' ἑτέρου, συγκεντρουμένων καὶ τῶν δύο εἰς τὴν ὠλοκληρωμένην ἔννοιαν τοῦ συγχρόνου ἀνθρωπισμοῦ.

Καθηγητὴς Στρ. Κ. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ

*) Εἰς προσεχῆ δημοσιευθησομένην ἐργασίαν μας ὑπὸ τὸν τίτλον «Πολιτικὴ Ἀγωγή: Νέαι ἀπόψεις» ἀσχολούμεθα μὲ τὸ ἐξεχούσης σημασίας θέμα τοῦτο.

Τὸ παρὸν
ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΟΥ
ΤΗΣ Α. Β. Σ.
συνετάγη λήγοντος
τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτος 1959|1960
ἐπὶ Προεδρίας
ΣΤΑΥΡΟΥ Ἰω. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
καὶ Κοσμητείας
ΣΤΡΑΤΟΥ Κ. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ

ἐτυπώθη δὲ καὶ ἐκυκλοφόρησε ἀρχομένου τοῦ
Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1960|1961 ἵνα χρησι-
μεύσῃ εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς σπουδαστὰς ὡς
«ἀσφαλὲς τοῦ βίου οἰάκιον»

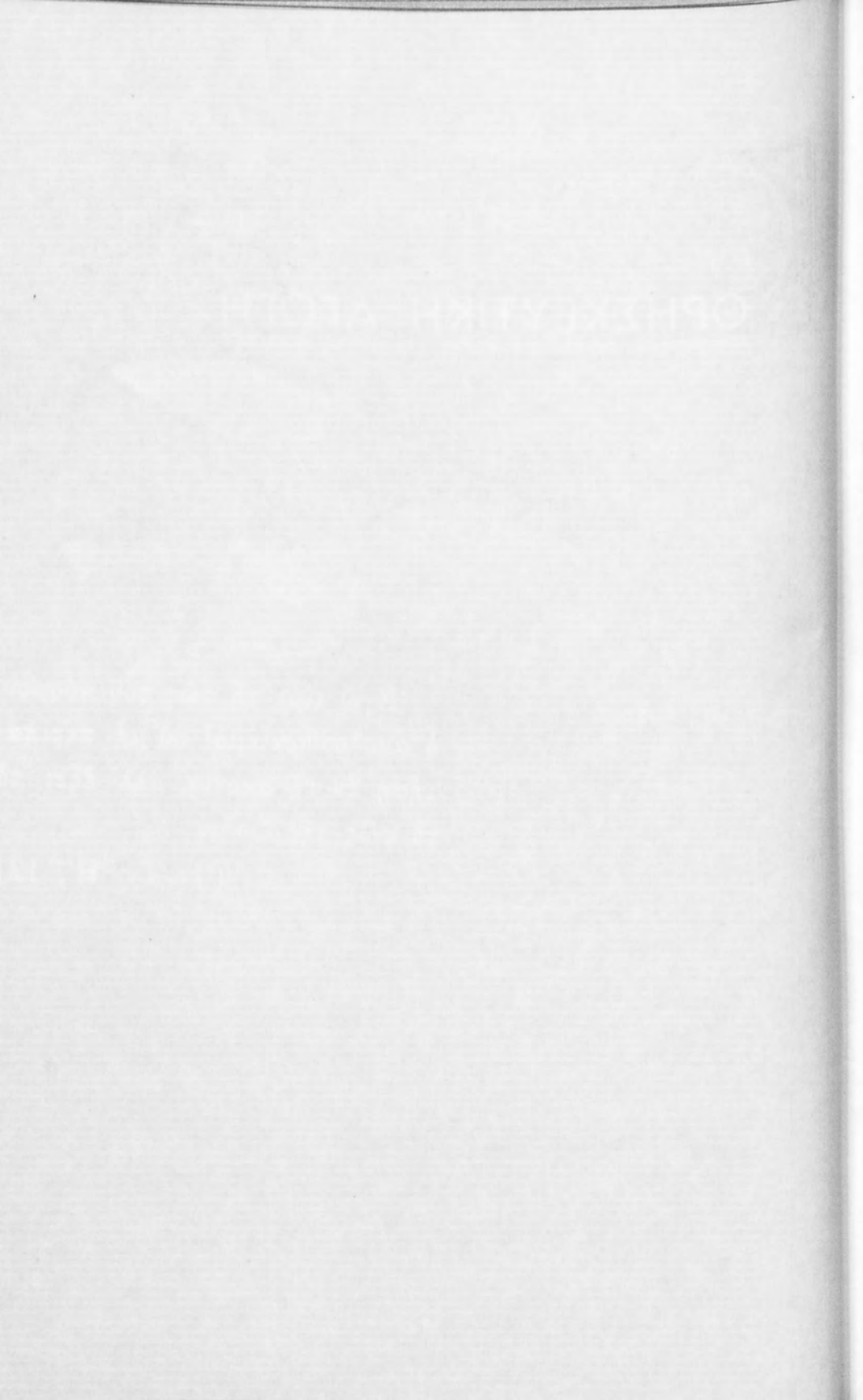
Προμηθευθήτε
ἀπὸ τὰ Κεντρικὰ Βιβλιοπωλεῖα
ΤΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ
(Ἑλμανάκ)
τῆς Σχολῆς

Ζητήσατε ἀπὸ τὴν Γραμματεῖαν
τὸ Βιβλιάριον τῶν Ἑκδόσεων τῆς Σχολῆς
Διανέμεται δωρεάν

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου·
ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπα-
τήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ
τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

(Ἰωάν. Η', 12)

Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου.

Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι, Κύριε, Κύριε, εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου.

Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου.

Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ Σου καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ Σου.

Κύριε, πρὸς σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου.

Κύριε τῶν Δυνάμεων, μεθ' ἡμῶν γενοῦ· ἄλλον γὰρ ἐκτός Σου βοηθὸν ἐν θλίψεσιν οὐκ ἔχομεν.

Ἡ Δικαιοσύνη σου, Κύριε, Δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος Σου Ἀλήθεια.

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου.

Ἐπίβλεπον, Κύριε, ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ Σου.

Π Ι Σ Τ Ε Υ Ω

Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀορατῶν.

Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα, πρὸ πάντων τῶν αἰώνων.

Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα.

Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα.

Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς.

Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

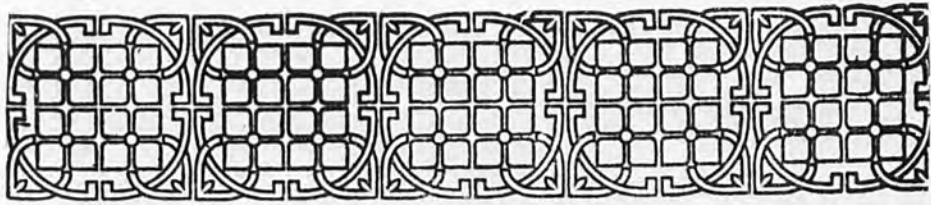
Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν.

Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν.

Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.

Κυριακή Προσευχή

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·

ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου.

Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου.

Γενηθήτω τὸ θέλημά σου,

ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον

Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,

ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.

Καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,

ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

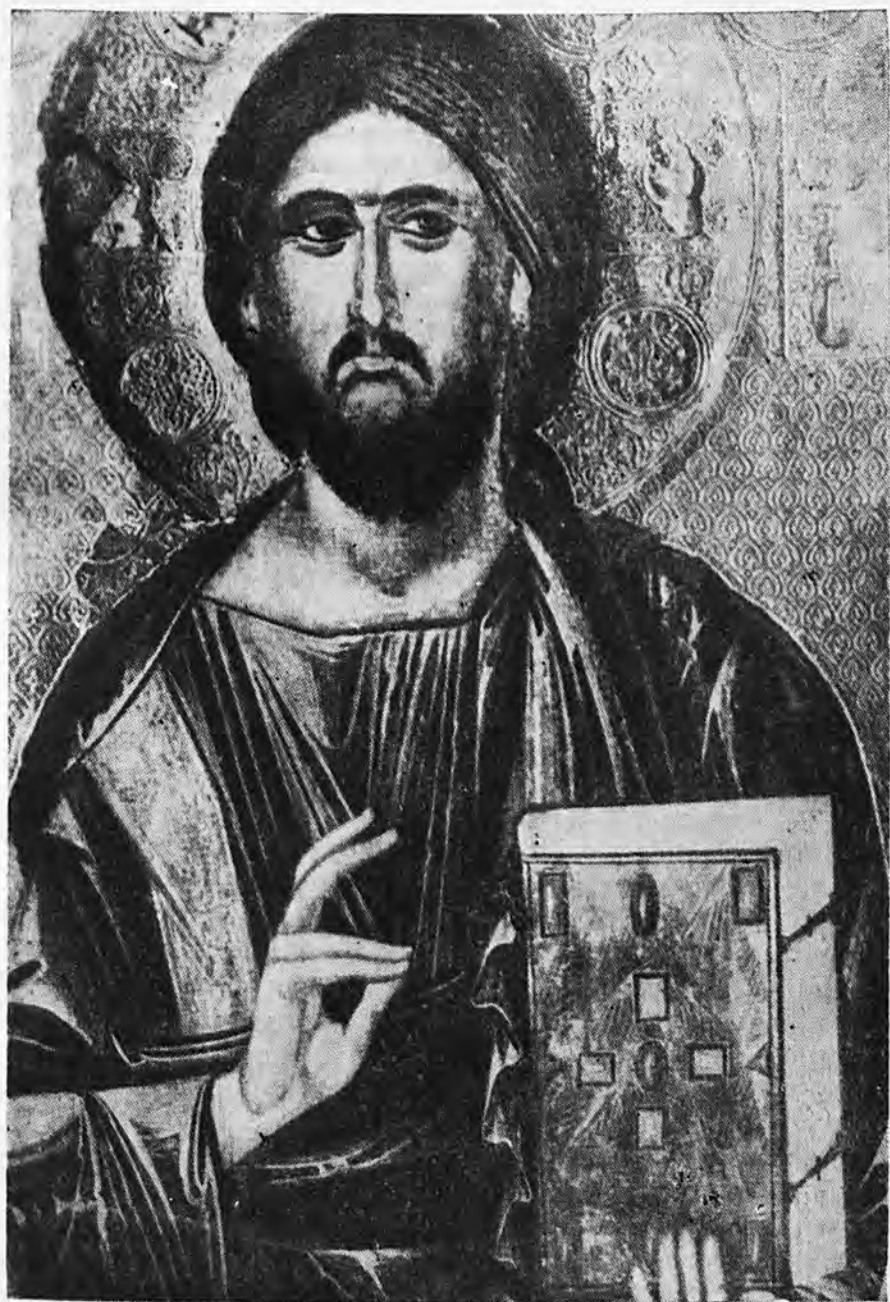

Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία

1. Ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθον αὐτῷ μαθηταὶ αὐτοῦ, 2 καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων· μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· 4 μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται· 5 μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. 6 μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται· 7 μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. 8 μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται. 9 μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. 10 μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 11 μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ· 12 χαίρεται καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

21 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις· ὅς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. 22 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκὴ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὅς δ' ἂν εἴπῃ μωρὲ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. 23 Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, 24 ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι μετ' αὐτοῦ, μήποτε σε παραδῶ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῶ τῷ ὑπέρητι, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ· 26 ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ ἀποδῶς τὸν ἔσχατον κοδράντην.

27 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ μοιχεύσεις. 28 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 29 εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν· 30 καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοπον αὐτήν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν. 31 Ἐρρέθη δέ· ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. 32 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτήν μοιχᾶσθαι, καὶ ὅς

ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήση, μοιχᾶται. 33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου. 34 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ· 35 μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· 36 μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. 37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναὶ, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν. 38 Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. 39 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ραπίσει ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· 40 καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· 41 καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἓν, ὑπάγε μετ' αὐτοῦ δύο· 42 τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς. 43 Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου, 44 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶται τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, εὐλογεῖται τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖται τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, 45 ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. 46 ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς τίνα μισθὸν ἔχετε, οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι; 47 καὶ ἐὰν ἀσπάσθητε τοὺς φίλους ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιῆτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν; 48 Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν.

ΣΤ' Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· 2 Ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 σοῦ δὲ ποιούντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, 4 ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. 5 Καὶ ὅταν προσεύχη, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 6 σὺ δὲ ὅταν προσεύχη, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξε τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. 7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοί, δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται· 6 μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτήσαι αὐτόν.

14 Ἐὰν γὰρ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· 15 ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις

τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδέ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16 Ὄταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.¹⁷ σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι·¹⁸ ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι·²⁰ θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν·¹² ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.²² Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμὸς· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμὸς σου ἀπλοῦς ἢ ὄλον τὸ σῶσόν σου φωτεινὸν ἔσται·²³ ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ἢ, ὄλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον;²⁴ Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.²⁵ Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσασθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;²⁶ ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν;²⁷ τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα;²⁸ καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει·²⁹ λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων.³⁰ Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιένυσσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι;³¹ μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα;³² πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων.³³ ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.³⁴ Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἢ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἢ κακία αὐτῆς.

Ζ'. Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε·² ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν.³ τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῶ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς;⁴ ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου;⁵ ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.⁶ Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων,

μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ρή-
ξωσιν ὑμᾶς. 7 Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὐρήσετε, κρούετε,
καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. 8 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει
καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. 9 ἢ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν
αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; 10 καὶ ἐὰν ἰχθὺν
αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 11 εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἴδατε
δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ
ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν; 12 Πάντα οὖν ὅσα
ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς·
οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

13 Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύ-
χωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερ-
χόμενοι δι' αὐτῆς. 14 τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγου-
σα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν. 15 Προσέχετε δὲ
ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προ-
βάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσὶ λύκοι ἄρπαγες. 16 ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώ-
σεσθε αὐτούς· μὴτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβό-
λων σῦκα; 17 οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ· τὸ δὲ
σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. 18 οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν
καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν,
19 πᾶν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλε-
ται. 20 ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν
τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
22 πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῶ ὀνό-
ματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῶ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ
σῶ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; 23 καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς
ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνο-
μίαν. 24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς,
ὁμοιωσάτω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
πέτραν· 25 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ
ἄνεμοι καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε· θεμελίωτο γὰρ
ἐπὶ τὴν πέτραν. 26 καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ
ποιῶν αὐτούς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον· 27 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ
ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ
πτῶσις αὐτῆς μεγάλη.

(Ματθαῖος, Κεφ. 5 — 7)

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διδάσκων ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Α' ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ

11'. Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἤχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον.² καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γινῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμι.³ καὶ ἐὰν φωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα κανθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.⁴ Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται,⁵ οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἐαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν,⁶ οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ,⁷ πάντα σιέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλλίξει, πάντα ὑπομένει.⁸ ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκλείπει.

(Α'. Κορινθ. ιγ' 1—8)

Α'. ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

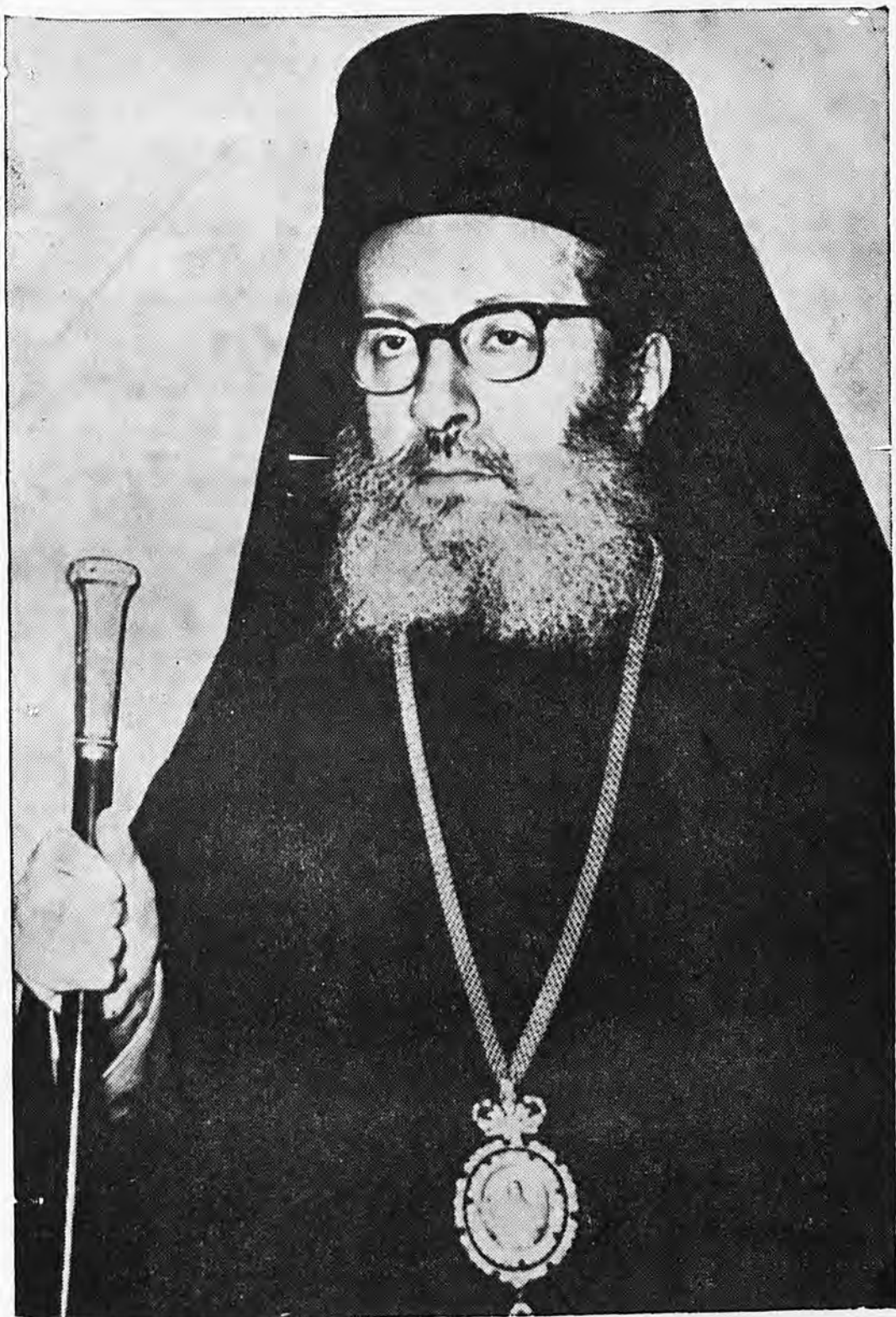
(Α'. Ἰωάν. δ' 7, 8, 12, 16)

¹ Ἀγαπῶμεν ἀλλήλους ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν.

² Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν.

³ Ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν.

⁴ Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Κύριος Κύριος ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Α' Τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

1. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν	34. Κυθήρων
2. Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας	35. Λαοῖσης καὶ Πλαταμῶνος
3. Ἀλεξανδρουπόλεως	36. Λευκάδος καὶ Ἰθάκης
4. Ἀργολίδος	37. Λήμνου
5. Ἄρτης	38. Μαντινείας καὶ Κυνουρίας
6. Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος	39. Μαρωνείας
7. Βερροίας καὶ Ναούσης	40. Μεσσηνίας
8. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως	41. Μηθύμνης
9. Γρεβενῶν	42. Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης
10. Γυθείου καὶ Οἰτύλου	43. Μυτιλήνης
11. Δημητριάδος	44. Ναυπακτίας καὶ Ἐδρυτανίας
12. Διδυμοτείχου καὶ Ὀρεστιάδος	45. Νευροκοπίου καὶ Ζιχνῶν
13. Δράμας	46. Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης
14. Δρονινοπόλεως καὶ Παγωνιανῆς	47. Ξάνθης
15. Ἐδέσσης καὶ Πέλλης	48. Παραμυθίας, Φιλιατῶν κλπ.
16. Ἐλασσόνας	49. Πάσου καὶ Νάξου
17. Ἐλευθερουπόλεως	50. Πατρῶν
18. Ζακύνθου	51. Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου
19. Ἡλείας	52. Σάμου καὶ Ἰκαρίας
20. Θεσσαλιώτιδος κλπ.	53. Σερβίων καὶ Κοζάνης
21. Θεσσαλονίκης	54. Σερρών καὶ Νιγρίτης
22. Θηβῶν καὶ Λεβαδείας	55. Σιδηροκάστρου
23. Θήρας	56. Σισανίου καὶ Σιατίστης
24. Ἰερισοῦ, Ἀγ. Ὁρους κλπ.	57. Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου κλπ.
25. Ἰωαννίνων	58. Τρίκκης καὶ Σταγῶν
26. Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας	59. Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας
27. Καρυστίας καὶ Σκύρου	60. Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης
28. Κασσανδρείας	61. Φθιώτιδος
29. Καστοριάς	62. Φιλίππων, Νεαπόλεως κλπ.
30. Κερκύρας καὶ Παξῶν	63. Φλωρίνης
31. Κεφαλληνίας	64. Φωκίδος
32. Κίτρους	65. Χαλκίδος
33. Κορινθίας	66. Χίου

Β' Κρήτης καὶ Δωδεκανήσου

1. Μητρόπολις	Κρήτης	
2. Ἐπισκοπὴ	Ἀρκαδίας	
3. »	Ρεθύμνης—Ἀδλοποτάμου	
4. »	Κυδωνίας—Ἀποκοροῶνου	
5. »	Λάμπης καὶ Σφακίων	
6. »	Ἱερᾶς καὶ Σητείας	
7. »	Πέτρας	
8. »	Κισσάμου καὶ Σελήνου	
9. Μητρόπολις	Ρόδου	
10. »	Κῶ	
11. »	Κάσου καὶ Καοπάθου	
12. »	Λέρον καὶ Καλύμνου	

Ρητὰ τῆς Ἀγίας Γραφῆς

Ἐκ τῆς Συλλογῆς τοῦ κ. Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

«Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ὁ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν» (Ἰωάν. α' 1 — 5).

«Ἐγὼ εἶμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς» (Ἰωάν. η' 12).

«Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲν Ἑλληνας, οὐκ ἔνι δούλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἓστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλάτ. γ' 28).

«Ἐμεῖς ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῆ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις» (Γαλατ. ε' 13).

«Ὁ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνεται καὶ κατεσθίεται, βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε» (Γαλατ. ε' 15).

«Ὁ ἐὰν σπεῖρη ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει· ὅτι ὁ σπεῖρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπεῖρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον» (Γαλάτ. στ' 7 — 8).

«Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ρήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ» (Δευτερονόμ. η' 3).

«Χριστὸς ἐλθὼν εὐηγγελίσαστο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς» (Ἐφεσ. β' 17).

«Κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἵνα δώῃ ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικήσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μήκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, γινῶναι τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφ. γ' 14 — 19).

«Παρακαλῶ ὑμᾶς ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ» (Ἐφ. δ' 1 — 2).

«Εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· εἰς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν» (Ἐφ. δ' 5 — 6).

«Ἀποθέμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, ἐνδύσασθε τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας» (Ἐφ. δ' 22—24).

«Ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ· ὅτι ἐσμέν ἀλλήλων μέλη» (Ἐφ. δ' 25).

«Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιᾷτω ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ χρεῖαν ἔχοντι» (Ἐφ. δ' 28).

«Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσιν» (Ἐφ. δ' 29).

«Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ» (Ἐφ. δ' 31).

«Γίνεσθε εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὐσπλαγχνοί, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ἡμῖν» (Ἐφ. δ' 32).

«Περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ὑμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας» (Ἐφ. ε' 2).

«Ἡτέποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε» (Ἐφ. ε' 8).

«Ὁφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν» (Ἐφ. ε' 28 — 29).

«Ἐκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἀγαπάτω ὡς ἑαυτὸν» (Ἐφ. ε' 33).

«Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ» (Ἐφεσ. στ' 1).

«Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς» (Ἐφεσ. στ' 2 — 3).

«Οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου» (Ἐφεσ. στ' 4).

«Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων» (Ἰακώβ. α' 17).

«Ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχύς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδύς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδύς εἰς ὀργὴν» (Ἰακώβ. α' 19).

«Γίνεσθε ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ» (Ἰακώβ. α' 22).

«Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὄρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου» (Ἰακώβ. α' 27).

«Τί τὸ ὄφελος ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἡ πίστις σώσαι αὐτόν; ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι καὶ λειπόμενοι ὡσι τῆς ἡμέρας τροφῆς, εἶπη δὲ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δώτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; Οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστὶ καθ' ἑαυτήν» (Ἰακώβ. β' 14 — 17).

«Ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν» (Ἰακώβ. β' 20).

«Ἐξ ἔργων δικαιούται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον· ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστίν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστὶ» (Ἰακώβ. β' 24 καὶ 26).

«Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον» (Ἰωάν. α' 9).

«Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τηρῶμεν. Ὁ λέγων, ἐγνοκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστὶ, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται» (Ἰωάν. Α', β' 3 — 5).

«Πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, Θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει» (Β' Ἰωάν. 9).

«Τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα

πράσσω μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῆ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῆ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα» (Ἰωάν. γ' 19 — 21).

«Ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ» (Α' Ἰωάν. δ' 7, 8).

«Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν» (Α' Ἰωάν. δ' 12).

«Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ» (Α' Ἰωάν. δ' 16).

«Ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν ὃν ἑώρακε, τὸν Θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακε πῶς δύναται ἀγαπᾶν;» (Α' Ἰωάν. δ' 20).

«Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ» (Α' Ἰωάν. δ' 21).

«Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. Αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν» (Α' Ἰωάν. ε' 2, 3).

«Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν· ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ» (Α' Ἰωάν. β' 9, 10).

«Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι Ἐκεῖνος ὑπὲρ ὡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθεῖναι. Ὃς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;» (Α' Ἰωάν. γ' 16 — 17).

«Μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ» (Α' Ἰωάν. γ' 18).

«Ἐγὼ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἀρχὴ καὶ τέλος» (Ἀποκ. Ἰωάν. κβ' 13).

«Ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν» (Ἀποκ. κα' 6).

«Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς» (Ἄποκ. Ἰωάν. β' 10).

«Ἐγὼ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν» (Ἄποκ. β' 23).

«Ἴδου ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ» (Ἄποκ. Ἰωάν. γ' 20).

«Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν» (Α' Ἰωάν. ε' 4).

«Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. θ' 5).

«Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. Ἐάν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσι, καὶ καίεται» (Ἰωάν. ιε' 5 — 6).

«Χριστὸς Ἰησοῦς ἐγεννήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α' Κορινθ. α' 30).

«Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω» (Λουκ. γ' 11).

«Εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντες ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἐάν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιούντας ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν» (Λουκ. στ' 32, 33).

«Καλὸν τὸ ἄλας· ἐάν δὲ καὶ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό» (Λουκ. ιδ' 34, 35).

«Μὴ τι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ; οὐ γὰρ ἐστὶ κρυπτὸν ὃ ἐάν μὴ φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν» (Μαρκ. δ' 21, 22).

«Οὐδεὶς λύχνον ἄφας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς» (Λουκ. η' 16).

«Ἐγὼ εἰμι ὁ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι πάντω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω

τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ κατὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. ε' 14—16).

«Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλιθθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύσει ἔτι εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Ματθ. ε' 13).

«Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ» (Ματθ. ι' 28).

«Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται» (Ματθ. γ' 10 καὶ ζ' 19).

«Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστηναὶ τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ραπίσει ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέφον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο» (Ματθ. ε' 38 — 41).

«Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι; καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς φίλους ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν;» (Ματθ. ε' 43-47).

«Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σοῦ δὲ ποιούντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ» (Ματθ. στ' 1 — 4).

«Ἐὰν ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν» (Ματθ. στ' 14 — 15).

«Γρηγορείτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής» (Ματθ. κατ' 41).

«Τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς» (Ματθ. ε' 42).

«Μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τοῦναντίον δὲ εὐλογοῦντες, εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε» (Α' Πέτρ. γ' 9).

«Ὁ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθᾶς, παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ καὶ χεῖλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλήσαι δόλον» (Α' Πέτρ. γ' 10).

«Πάντες οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν» (Πράξ. β' 44, 45).

«Τοῦ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά» (Πράξ. δ' 32).

«Οὐδὲ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδοτο δὲ ἑκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν» (Πράξ. δ' 34, 35).

«Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἶη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι» (Πράξ. η' 20).

«Ἔρα γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; Πῶς ἂν δυναίμην, ἐὰν μὴ τις ὁδηγήσῃ με» (Πράξ. η' 30).

«Οὐκ ἔστι προσωπολήπτης ὁ Θεός, ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἔστιν» (Πράξ. ι' 34, 35).

«Διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. ιδ' 22).

«Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ δύναμις θεοῦ ἔστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι· δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν» (Ρωμ. α' 16, 17).

«Τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν» (Ρωμ. η' 28).

«Εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν;» (Ρωμ. η' 31).

«Ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ὁ δὲ Κύριος ἀνταποδώσει σοι ἀγαθὰ» (Παροιμ. κε' 21, 22 καὶ Ρωμ. ιβ' 20).

«Εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε» (Ρωμ. ιβ' 14).

«Τοῖς πλουσίοις παράγγελλε ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς» (Α' Τιμ. στ' 18 — 19).

«Ῥίζα πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φυλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύνας πολλαῖς» (Α' Τιμοθ. στ' 10).

ΕΘΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

«Μητέρα μεγαλόψυχη, σιὸν πόνο
καὶ σιὴ δόξα».

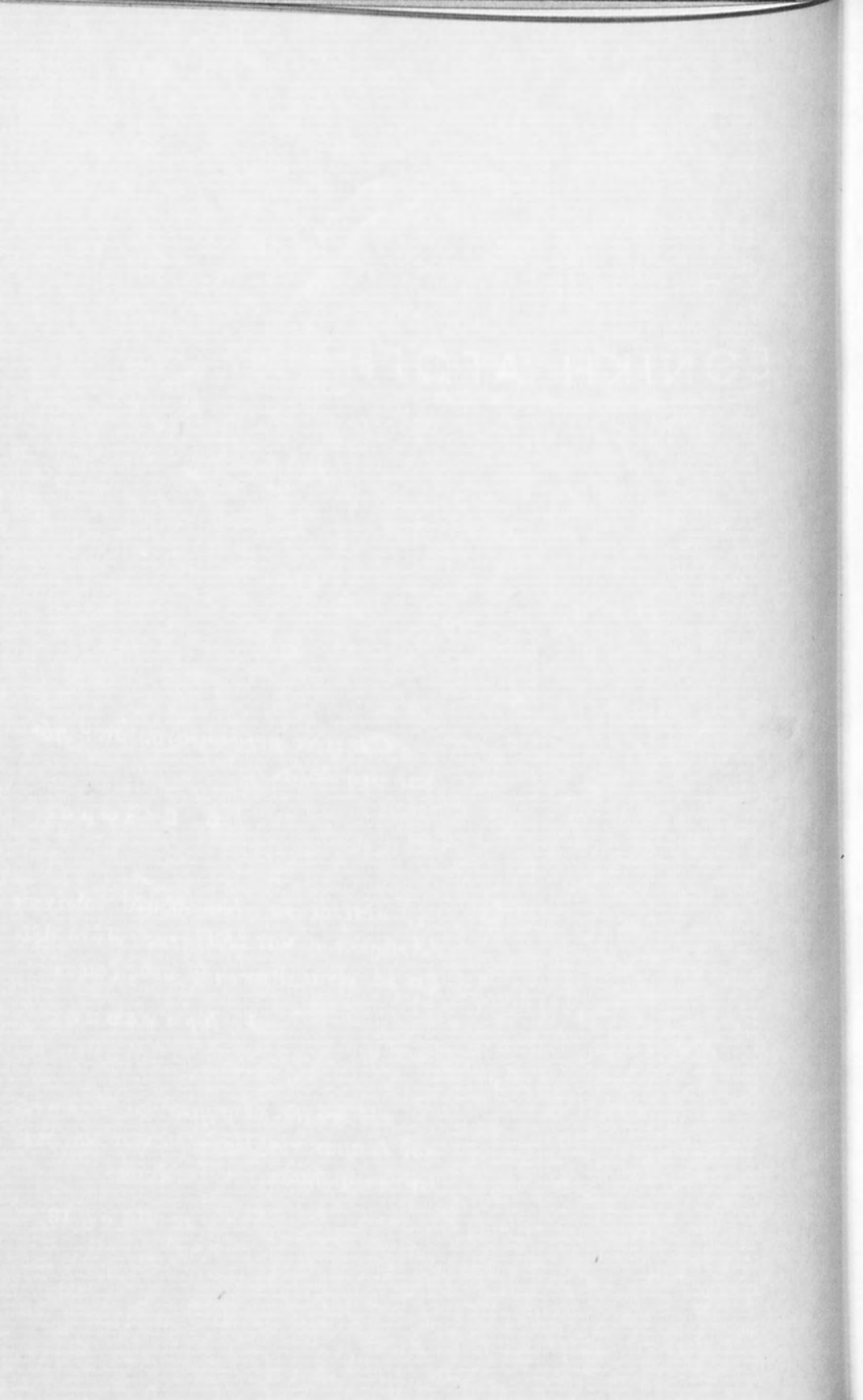
Δ. Σολωμός

«Θέλω νὰ γίνω ὄραϊον δεῖγμα
Ἀνθρώπου καὶ Ἑλληνοσ. Αὐτὸ ἀξί-
ζει νὰ εἶναι ὁ σκοπὸς μιᾶς ζωῆς».

Ι. Δραγούμης

«Μακάριοι οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες,
ποὺ ἔκαμαν τὴν Πατρίδα των καὶ πά-
λιν πανανθρώπινον ἔμβλημα».

Πίος ΙΒ'

Ο ΡΗΓΑΣ

Ἡ πρωτομάρτυς τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας Ρήγας Βελεστινλῆς ἐστάθη μία ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας πνευματικὰς καὶ ἡ μεγίστη πολιτικὴ ἑλληνικὴ φυσιογνωμία τοῦ 18ου αἰῶνος. Εἰς ἐφηβικὴν ἡλικίαν ἐνωσε τὸν πόνον τοῦ σκλάβου καὶ ἔζησε τὰς φρικαλεότητας τῶν ἀτάκτων στιφῶν τὰ ὁποῖα ἐπέστρεφον ἀπὸ τὴν καταστολὴν τῆς ἑλληνικῆς ἐξεγέρσεως τοῦ 1770, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ Ρωσοτουρκικοῦ πολέμου.

Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔζησε μέσα εἰς τὸ περιβάλλον τῶν συμβιβασμένων σκλάβων καὶ εἰς τὴν Ρουμανίαν ἐγνώρισε τὴν ζωὴν τῶν ἐξηρησμένων ἡγεμονιῶν. Παντοῦ, ὅμως, ἠσθάνθη τὸ χέρι τῆς Τυραννίας ἀνυπόφορα βαρὺ καὶ τὴν μέθοδον τῶν συμβιβασμῶν διὰ τὴν ἐπιβίωσιν πολὺ ἀηδιαστικὴν. Εἰς τὰς ἑλληνικὰς παροικίας τῆς διασπορᾶς τὰ πράγματα εἶναι καλύτερα καὶ ὁ ζεῖδωρος ἀῆρ τῆς ἐλευθερίας ποῦ ἤρχετο ἀπὸ τὰ κηρύγματα τῶν ἐγκυκλοπαιδιστῶν καὶ τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἐγέμισε τοὺς πνεύμονας τοῦ Ρήγα μὲ ἀπελευθερωτικὰς ἐλπίδας.

Ἐκεῖ, εἰς τὴν Βιέννην καὶ τὴν Τεργέστην, διεμορφώθησαν εἰς συγκεκριμένα κηρύγματα ἀπελευθερώσεως ὅλοι οἱ καημοὶ τοῦ Ρήγα διὰ τὴν δυστυχίαν τῶν ὑποδούλων τοῦ σουλτάνου. Ἀπὸ ἐκεῖ ἐξώρμησε διὰ τὴν συστήσῃ καὶ ἐξαπλώσῃ τὴν ἐπαναστατικὴν τοῦ Ἑταιρίαν καὶ ἐκεῖ συνέταξε τὸ «Ἐπαναστατικὸν Μανιφέστον» τοῦ καὶ τὰ πατριωτικὰ του θούρια, μὲ σκοπὸν τὴν ἐξέγερσιν τῶν σκλάβων καὶ τὴν ἐγκαθίδρυσιν ἐνὸς δημοκρατικοῦ Κράτους ἰσοτιμίας καὶ ἰσοπολιτείας ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς τουρκικῆς τυραννίας.

Ἡ Ρήγας ἐστάθη κατὰ πολὺ περισσότερον ἀπὸ ἐθνικὸς κήρυξ ἐλευθερίας. Τὸ ὄνειρόν του ὑπῆρξε μία Δημοκρατία ἐλευθέρων ἀνθρώπων, ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος, ἐκεῖ ὅπου ἡ σουλτανικὴ Τουρκία εἶχε ἐπὶ αἰῶνας θεμελιώσει ἓνα καθεστῶς τυραννικῆς καταπίεσεως. Ἐκάλεσε εἰς ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα Ἕλληνας, Βουλγάρους, Βλάχους, Τούρκους, Λαζοὺς, Ἀλβανοὺς, καὶ ὅλους τοὺς λαοὺς ποῦ ἦσαν κάτω ἀπὸ τὸ πέλμα τοῦ τυράννου.

Δυστυχῶς, ἡ προδοσία καὶ ἡ πολιτικὴ σκοπιμότης ἔθεσαν σύντομον τέλος εἰς τὴν πλήρη δραστηριότητα ζωὴν τοῦ ἐπαναστάτου, διότι, 40 μόλις ἔτων ἐξετελέσθη ἀπὸ τὸν πασὰν τοῦ Βελιγραδίου, ὅπου τὸν παρέδωσαν αἱ Αὐστριακαὶ Ἀρχαί, καὶ τὸ πτώμα του, μαζὶ μὲ τὰ πτώματα ἄλλων ἐπτὰ πατριωτῶν, ἐρρίφθη εἰς τὸν Δούναβιν.

Αἱ κατόπιν ἐποχαὶ ἔκριναν τὸν Ρήγαν μὲ τὰ ἰδικὰ των μέτρα. Αὐτὸ εἶναι λάθος. Ἡ «Ἑλληνικὴ Δημοκρατία» τοῦ Ρήγα εἶναι περισσότερον προβολὴ τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἐπιδιώξεων τοῦ 17ου αἰῶνος παρὰ κράτος ἐθνικὸν ὑπὸ τὴν σημερινὴν ἐννοίαν τῆς ἐθνότητος. Διὰ τοῦτο, ὅμως, ὁ Ρήγας ἐξακολουθεῖ νὰ μένη ἀκόμη καὶ σήμερον, πρωτοπόρος ἐνὸς Κινήματος ποῦ ἐφιλοδόξησε νὰ στηρίξῃ τὴν εἰρηνικὴν διαβίωσιν τῆς Βαλκανικῆς καὶ τῆς ἐγγύς Ἀσίας ἐπὶ τῆς ἰσοτιμίας καὶ τῆς Ἐλευθερίας.

Σ. Σταυρόπουλος

ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΤΟΥ ΡΗΓΑ

(“Ὅπως ἐκτίθενται εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ «Ἐπαναστατικοῦ τοῦ Μανιφέστου» τοῦ 1797 καὶ τὰ πατριωτικά του ἄσματα).

“Ὁ Νόμος εἶναι ἐκείνη ἢ ἐλευθέρα ἀπόφασις, ὅπου μὲ τὴν συγκατάθεσιν ὅλου τοῦ λαοῦ ἔγινε ... Ὁ Νόμος ἔχει πάντοτε νὰ προστάξῃ ὅτι πρῶγμα εἶναι δίκαιον καὶ ὠφέλιμον εἰς τὴν συγκοινωνίαν τῆς ζωῆς μας καὶ νὰ ἐμποδίσῃ ἐκεῖνο ὅπου μᾶς βλάπτει.

(“Ἄρθρ. 4 ἀπὸ τὰ «Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου»)

“Ἡ Ἐλευθερία εἶναι ἐκείνη ἢ δύναμις ὅπου ἔχει ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸ νὰ κάμῃ ὅλον ἐκεῖνο, ὅπου δὲν βλάπτει εἰς τὰ δίκαια τῶν γειτόνων του. Αὐτὴ ἔχει ὡς θεμέλιον τὴν φύσιν, διότι φυσικὰ ἀγαπῶμεν νὰ εἴμεθα ἐλεύθεροι· ἔχει ὡς κανόνα τὴν δικαιοσύνην, διότι ἡ δικαία ἐλευθερία εἶναι καλὴ· ἔχει ὡς φύλακα τὸν Νόμον, διότι αὐτὸς προσδιορίζει ἕως ποῦ πρέπει νὰ εἴμεθα ἐλεύθεροι. Τὸ ἠθικὸν σύνορον τῆς Ἐλευθερίας εἶναι τοῦτο τὸ ρητόν: Μὴ κάμῃς εἰς τὸν ἄλλον ἐκεῖνο ὅπου δὲν θέλεις νὰ σὲ κάμουν.

(“Ἄρθρ. 6 ἀπὸ τὰ «Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου»)

“Ἡ κοινὴ ἐπιβεβαίωσις καὶ σιγουρότης¹ τοῦ κάθε πολίτου συνίσταται εἰς τὴν ἐνέργειαν ὅλων τῶν πολιτῶν. Ἦγουν, νὰ στοχαζώμεθα πῶς ὅταν πάθῃ ἓνας τίποτες κακόν, ἐγγίζονται ὅλοι, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ βεβαιώσωμεν² εἰς τὸν καθένα τὴν μεταχειρίσιν καὶ τὴν προφύλαξιν τῶν δικαίων του. Αὐτὴ ἢ σιγουρότης θεμελιώνεται ἐπάνω εἰς τὴν αὐτεξουσίτητα τοῦ ἔθνους· ἤγουν, ὅλον τὸ ἔθνος ἀδικεῖται, ὅταν ἀδικεῖται ἓνας μόνος πολίτης.

(“Ἄρθρ. 23 ἀπὸ τὰ «Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου»)

Τὰ ὀφίλκια³ τῆς Πατρίδος εἶναι καθαντὸ πρὸς καιρὸν, ὅσον θέλει καὶ κρίνει εὐλογον ἢ Διοίκησις· αὐτὰ δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ξεχωριστὰ τιμὰ μῆτε ὡς ἀνταμοιβαὶ ἀλλ’ ὡς χρῆν ἀπαραίτητα τῶν πολιτῶν εἰς τὸ νὰ δουλεύουν τὴν πατρίδα των.

(“Ἄρθρ. 30 ἀπὸ τὰ «Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου»)

“Ὅταν ἓνας μόνος κάτοικος τοῦ βασιλείου τούτου⁴ ἀδικηθῇ, ἀδικῆται ὅλον τὸ βασίλειον· καὶ πάλιν, ὅταν τὸ βασίλειον ἀδικῆται ἢ πολεμῆται, ἀδικεῖται ἢ πολεμεῖται κάθε πολίτης. Διὰ τοῦτο δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ κανεὶς τὰ εἰπεῖν ὅτι ἡ τάδε χώρα πολεμεῖται, δὲ μὲ μέλει, διατὶ ἐγὼ ἤσυχάζω εἰς τὴν ἰδικήν μου· ἀλλ’ ἐγὼ πολεμοῦμαι, ὅταν ἢ τάδε χώρα πάσχη, ὡς μέρος τοῦ ὅλου ὅπου εἶμαι ...

(“Ἄρθρ. 34 ἀπὸ τὰ «Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου»)

“Ὅταν ἡ Διοίκησις βιάσῃ, ἀθετῇ, καταφρονῇ τὰ δίκαια τοῦ λαοῦ καὶ δὲν εἰσακούῃ τὰ παράπονά του, τὸ νὰ κάμῃ τότε ὁ λαὸς ἢ κάθε μέρος

1) Ἀσφάλεια. 2) Διασφαλίσωμεν. 3) Ἀξιώματα. 4) Τοῦ Κράτους πού εἶχε διαζεν ὁ Ρήγας.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΤΙΜΟΥΝ ΤΗΝ ΜΝΗΜΗΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ

Ρήγας Φεραῖος ἢ Βελεστινλῆς ἢ Θεσσαλὸς
[*Ἀντώνιος Κυριαζῆς, 1757 — 1798*]

*Καλλίτερα μιᾶς ὥρας
ἐλεύθερη ζωὴ
παρὰ σαράντα χρόνια
σκληριὰ καὶ φυλακή.*

τοῦ λαοῦ ἐπανάστασιν, νὰ ἀρπάξῃ τὰ ἄρματα καὶ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς τυράννους του, εἶναι τὸ πλέον ἱερὸν ἀπὸ ὅλα τὰ δίκαιά του καὶ τὸ πλέον ἀπαραίτητον ἀπὸ ὅλα τὰ χρέη του. Ἄν εὐρίσκωνται, ὅμως, εἰς τὸν τόπον ὅπου εἶναι περισσότεροι τύραννοι, οἱ πλέον ἀνδρεῖοι πατριῶται καὶ φιλελεύθεροι πρέπει νὰ πιᾶσουν τὰ περάσματα τῶν δρόμων καὶ τὰ ὕψη τῶν βουνῶν, ἐν ὧσιν νὰ ἀνταμωθοῦν πολλοί, νὰ πληθύνῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν, καὶ τότε νὰ ἀρχίσουν ἐπιδρομὴν κατὰ τῶν τυράννων ...

(Ἄρθρ. 35 ἀπὸ τὰ «Δίκαια τοῦ Ἄνθρώπου»)

Κανένας πολίτης δὲν ἐξαιρεῖται ἀπὸ τὴν τιμὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ συνεισφέρει, κατὰ τὴν δύναμιν καὶ τὰ πλοῦτη του, τὰ εἰς δημοσίας ἀνάγκας δασύματα.

(Ἄρθρ. 101 τοῦ Συντάγματος τοῦ Ρῆγα)

Ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἶναι στρατιῶται· ὅλοι πρέπει νὰ γυμνάζωνται εἰς τὰ ἄρματα καὶ νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὸ σημάδι· ὅλοι πρέπει νὰ μαθαίνουν τὴν τακτικὴν, ὡς καὶ αἱ Ἕλληνίδες βαστοῦν μισθῶν εἰς τὸ χέρι, ἂν δὲν εἶναι ἐπιτήδεια εἰς τὸ τουφέκι.

Ἄν πρέπει νὰ εἶναι κανένας πρωτοστάτωρ, ἤγουν νὰ ἔχῃ ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς Δημοκρατίας, γῆς καὶ θαλάσσης, εἰς τὸ χέρι του.

Ἡ διαφορὰ τῶν πολεμικῶν βαθμῶν (ἤγουν χιλιαρχος, στρατηγός), ὅπου ἔχουν οἱ ἀξιωματικοί, τὰ ξεχωριστὰ σημεῖα τῶν καὶ ἡ ὑποταγὴ τῶν ἀπλῶν στρατιωτῶν εἶναι μόνον ἐν ὧσιν διαρκεῖ ἡ δούλευσις τοῦ πολέμου, καθὼς τελειώσῃ, ὅμως, εἶναι ὅλοι ἴσοι καὶ ἀδελφοί.

(Ἄρθρ. 109, 110, 111 τοῦ Συντάγματος τοῦ Ρῆγα)

Ἀπὸ τὸν «Θούριον»

Καλλιό 'ναι μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωὴ
παρὰ σαράντα χρόνοι σκλαβιά καὶ φυλακῆ

Τί σ' ὠφελεῖ ἂν ζήσης καὶ εἶσαι στή σκλαβιά :

Κάλλιο γιὰ τὴν Πατρίδα κανένας νὰ χαθῇ
ἢ νὰ κρεμίσῃ φούντα γιὰ ξένον στὸ σπαθί

ὦ Βασιλεῦ τοῦ Κόσμου, ὀρκίζομαι εἰς Σὲ
στὴν γνώμην τῶν Τυράννων νὰ μὴν ἔλθῳ ποτὲ !
Μήτε νὰ τοὺς δουλεύσω, μήτε νὰ πλανηθῶ
εἰς τὰ ταξίματά τους, γιὰ νὰ παραδοθῶ.

Ἐν ὧσιν ζῶ στὸν κόσμον, ὁ μόνος μου σκοπὸς
γιὰ νὰ τοὺς ἀφανίσω, θεὸ νὰ 'ναι σταθερός.
Πιστὸς εἰς τὴν Πατρίδα, συντριβῶ τὸν τυγόν,
ἀχώριστος γιὰ νὰ 'μαι ὑπὸ τὸν στρατηγόν.
Κι ἂν παραβῶ τὸν ὄρκον, ν' ἀστράψ' ὁ οὐρανὸς
καὶ νὰ μὲ κατακάψῃ νὰ γένω σὰν καπνός !

1) Τόξα.

Καὶ ἐσὺ ἀθάνατη, ἐσὺ θεία,
ποῦ ὅτι θέλεις ἠμπορεῖς,
εἰς τὸν κόσμον, Ἐλευθερία,
ματωμένη περπατεῖς!

(Δ. Σολωμοῦ : Ἐκ τῶν Ἑθνικῶν Ὑμνων εἰς τὴν Ἐλευθερίαν)

Δ. Σ Ο Λ Ω Μ Ο Υ

Ὕμνος εἰς τὴν Ἐλευθερίαν

Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψη
Τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερή,
Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν ὄψη,
Ποῦ μὲ βιά μειράει τὴν γῆ.

Ἄπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
Τῶν Ἑλλήνων τὰ Ἱερά,
Καὶ σὰν προῶτα ἀνδρειωμένη
Χαῖρε, ὦ χαῖρε, Ἐλευθεριά!

Ἐκεῖ μέσα ἑκατοικοῦσες
Πικραμένη, ἐντροπαλή,
Κι ἕνα στόμα ἀκαριτεροῦσες,
Ἔλα πάλι, γὰ σοῦ πῆ.

Ἄργειε νᾶλθῃ ἐκείνη ἡ μέρα,
Καὶ ἦταν ὄλα σιωπηλά,
Γιατὶ τὰ ὄσκιαζε ἡ φοβέρα,
Καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκλαβιά.

Δυστυχής! παρηγορία
Μόνη σοῦ ἔμενε, γὰ λῆς
Περασμένα μεγαλεῖα
Καὶ διηγόντας τα γὰ κλαῖς.

Καὶ ἀκαριτέρει, καὶ ἀκαριτέρει
Φιλελεύθερη λαλιά,
Ἔνα ἐκτύπαι τ' ἄλλο χέρι
Ἄπὸ τὴν ἀπελπισιά.

Κι' ἔλεες· πότε, ἄ! πότε βγάνω
Τὸ κεφάλι ἀπὸ τῆς ἔρμαις ;
Καὶ ἀποκρίνοντο ἀπὸ πάνω
Κλάψαις, ἄλυσαις, φωναῖς!

Τότ' ἐσήκωνες τὸ βλέμμα
Μέσ' ᾽ς τὰ κλάματα θολό,
Καὶ εἰς τὸ ροῦχο σου ἔσταζ' αἷμα!
Πλῆθος αἷμα Ἑλληνικό.

Μὲ τὰ ροῦχα αἱματωμένα
Ξέρω ὅτι ἔβγαινες κρυφά,
Νὰ γυρεύης εἰς τὰ ξένα
Ἦ ἄλλα χέρια δυνατά.

Μοναχὴ τὸν δρόμο ἐπῆρες,
Ἐξανάλθες μοναχὴ
Δὲν εἶν' εὐκόλες οἱ θύραις
Ἐὰν ἡ χρεία ταῖς κουρταλῆ.

· · · · ·
Ἄλλος σοῦ ἔκλαψε εἰς τὰ στήθια
Ἄλλ' ἀνάσασε καμμιά.
Ἄλλος σοῦ ἔταξε βοήθεια,
Καὶ σὲ γέλασε φρικτά!

Ἄλλοι, ὦιμέ! ᾽ς τὴν συμφορὰ σου
Ὅπὸν ἐχαίροντο πολὺν
Σύρε νάβρης τὰ παιδιὰ σου,
Σύρε, ἔλέγαν οἱ σκληροί.

Φεύγει ὀπίσω τὸ ποδάρι,
Καὶ ὀλογλήγορο πατεῖ
Ἦ τὴν πέτρα, ἢ τὸ χορτάρι,
Ποῦ τὴν δόξα σοῦ ἐνθυμεῖ.

Ταπεινότητα σοῦ γέρνει
Ἦ τρισάθλια κεφαλή.
Σὰν πτωχοῦ ποῦ θυροδέρνει,
Κ' εἶναι βάρος του ἡ ζωή.

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

ήσις.
ΣΟΛΩΜΟΥ

ΜΟΥΣΙΚΗ
Ν. ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ

Σέ γνω-ρί- - - ζωά-πό την κό- - - ψι του σπα-
 'Ε-κετ μέ - - - σαί-κα - τοι-κού - - - σεσ πι - κρα-

f

θιού - - - την τρο-με-ρή - - - Σέ γνω-ρί- - - ζωά-πό την
 μέ - - - νηέν-τρο-πα-λή - - - κ'έ-να στό - - - μαέ-καρ-τέ-

ο - - - ψι - - - πού μέ διά - - - με-τραει τη γῆ - - - 'Απ' τὰ
 ρου - - - σεσ ε̄ - - - λα πά - - - λι - - - νά σου 'πῆ - - - 'Αρ-γειε

p

κού - - κα-λα βγαλ-μέ - νη των 'Ελ-λή - - νων τὰ ἱε-ρά — Καὶ σάν
 νάλ θηέ κείν' ἢ μέ - ρα καὶ ἤ ταν ὅ - λα σιωπη λά — Για τί

cresc. - - - molto - - - *ff* *mf*
 πρῶ - τ ἀν-δρειω-μέ - νη χαῖ-ρεῶ χαῖ - ρε 'Ε-λευ-θε - ριά, — Καὶ σάν
 τὰ - σκια-ζεή φο-βέ - ρα καὶ τὰ πλά - κω-νεή σκλα-βιά, — Για - τί

cresc. - - - molto - - - *ff* *mf*

πρῶ - τα ἀν-δρειω-μέ - νη χαῖ-ρεῶ χαῖ - ρε 'Ε-λευ-θε - ριά — Καὶ σάν
 τὰ - σκια-ζεή φο-βέ - ρα καὶ τὰ πλά - κω-νεή σκλα-βιά — Για - τί

ff
 πρῶ - τα ἀν-δρειω-μέ - νη χαῖ-ρεῶ χαῖ - ρε 'Ε-λευ-θε - ριά.
 τὰ - σκια-ζεή φο-βέ - ρα καὶ τὰ πλά - κω-νεή σκλα-βιά

ff *D.C.*

Ναί, ἀλλὰ τῶρα ἀντιπαλεύει
Κάθε τέκνο σου μὲ δορμή,
Ποῦ ἀκατάπανστα γυροῦει
Ἡ τὴν νίκη ἢ τὴν θανά.

Ἡ Διχόνοια ποῦ βασιτάει
Ἐνα σκῆπτρο ἢ δολερῶ
Καθενὸς χαμογελάει,
Πάστο, λέγοντας, καὶ σύ.

Κεῖο τὸ σκῆπτρο, ποῦ σᾶς δείχνει,
Ἐχει ἀλήθεια ὠραία θωριά·
Μὴν τὸ πιάστε, γιατί ρίχνει
Εἰςὲ δάκρυα θλιβερά.

Ἀπὸ σιόμα ὀποῦ φθονάει,
Παλληκάρια, ἄς μὴν ἴπωθῆ,
Πῶς τὸ χέρι σας κτυπάει
Τοῦ ἀδελφοῦ τὴν κεφαλή.

Μὴν εἰποῦν ἔς τὸν στοχασμό τους
Τὰ ξένα ἔθνη ἀληθινά·
Ἐὰν μισοῦνται ἀνάμεσά τους,
Δὲν τοὺς πρόπει ἐλευθεριά.

Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
Τῶν Ἑλλήνων τὰ Ἱερά,
Καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη,
Χαῖρε, ὦ χαῖρε Ἐλευθεριά!

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΜΑΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟ ΣΟΛΩΜΟ

*Πές μου, νιόφωτο ἀστέρι, πὸν διαβαίνεις τὸ τρεχούμενο ρέμα τ' οὐρανοῦ·
γιὰ ποιὰν ἀγάπη τὴ νιότη σου πληθαίνεις στὴ σπίθα τοῦ λαμπροῦ σου τοῦ
[ματιοῦ ;*

*Βέβαια πονεῖς καὶ σὺ σὰν ἀνασταίνεις νεκρὰ φεγγάρια μὲ τὸ φῶς σου αὐτοῦ·
κι' ἂν, ἀστέρι πονεῖς, ἔλα σέ μένα γὰ διαβοῦμε τὴ νύχτα ἐρωτεμένα.*

Σ. Ζαμπέλιος (1813–1881)

ΠΑΤΡΙΔΑ

Πάλε ξυπνάει τῆς ἀνοιξης τ' ἀγέρι
στήν Πλάση τῆς μουσικῆς ἀγάπης γλύκα
σά νύφ' ἡ γῆ, πῶχει ἄμειρα ἀνθή προίκα,
λάμπει ἐνῶ σβιέται τῆς ἀνγῆς τ' ἀσιέρι.

Πεταλοῦδες πετοῦν ταῖρι μὲ ταῖρι,
ἐδῶ βουίζει μέλισσα, ἐκεῖ σφήκα·
τὴν φύση στήν καλή της ὥρα ἐβροῆκα,
λαχταρίζει ἡ ζωὴ σ' ὅλα τὰ μέρη.

Κάθε μοσκοβολιὰ καὶ κάθε χοῶμα,
κάθε πουλιοῦ κελήδημα ξυπνάει
πόθο σιὰ φυλλοκάρδια μου κ' ἐλπίδα

νά σοῦ ξαναφιλήσω τ' ἅγιο χῶμα,
νά ξαναἰδῶ καὶ τὸ δικό σου Μάη,
ὄμορφή μου, καλή, γλυκιὰ πατριίδα.

ΛΩΡΕΝΤΖΟΣ ΜΑΒΙΛΗΣ

Οἱ ἐλεύθεροι Πολιορκημένοι

4. ΣΤΗ ΣΗΜΑΙΑ

Ἄλλ' ὁ ἥλιος, ἀλλ' ἀόρατος αἰθέρας κοσμοφόρος,
ὁ στύλος φανερώνεται μὲ κάτου μαζωμένα
τὰ παλληκάκια τὰ καλά, μ' ἀπάνου τῆ σημαία
ποῦ μονομονορίζει καὶ μιλεῖ καὶ τὸν Σταυρὸν ἀπλώνει
παντόγυρα σιτὸν ὄμορπον ἄερα τῆς ἀντροείας
κι ὁ οὐρανὸς καμάρωνε κι ἡ γῆ χειροκροτοῦσε·
κάθε φωνὴ κινούμενη κατὰ τὸ φῶς μιλοῦσε
κι ἐσκόρπα τὰ τρισεύγενα λουλούδια τῆς ἀγάπης.
«Ὁμορφη, πλούσια κι ἄπαρη καὶ σεβαστὴ κι ἀγία!»

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΡΑΗ: ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ὦ νέοι τοῦ Γένους,
ἔσεῖς, τοὺς ὁποίους ἐπα-
ράβαλαν μὲ τὴν ἔαρινὴν
ῶραν τοῦ ἔτους, διότι
καὶ ἀληθῶς τῆς ἡλικίας
σας τὸ ἄνθος ὁμοιά-
ζει τὸ ἀνθηρὸν ἔαρ.
Ἄλλὰ τὰ ἄνθη ὑπό-
σχομαι καὶ καρποῦς,
καὶ τούτους ἀπαιτεῖ,
τούτους ἐλπίζει ἀπὸ σᾶς
ἡ ἐρημωθεῖσα ἀπὸ τὸν
ἄγριον τύραννον πατρί-
σας. Μὴ μαινώσετε
τὴν ἐλπίδα τῆς.

Τιμὴ καὶ δόξα εἰς
τοὺς νέους, ὅσοι ἔως
τώρα ἐδράματε εἰς τὴν

ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος, οὐδ' ἐφοβήθητε νὰ κενώσετε τὰς φλέβας
σας ἀπὸ τὸ αἷμα, διὰ νὰ ἐκδικήσετε ὅσα αἵματα ἀθῶων ἔχουσε
καὶ χύνει καθ' ἡμέραν ὁ παράνομος καὶ ἀνανδρος τύραννος τῆς
Ἑλλάδος...

Οἱ ἔως τῆς ῶρας ταύτης ἀγῶνες σας εἶναι λαμπροί· τὸ ἐλευ-
θερωθὲν μέρος τῆς Ἑλλάδος ἐγεύθη τοὺς ἐλπιζομένους ἀπὸ τὴν
ἡλικίαν σας γλυκεῖς καρποῦς καὶ κανχᾶται ἡ πατρίς σας εἰς τὴν
γέννησιν τοιούτων τέκνων. Ἄλλὰ σᾶς μένουν ἄλλοι ἀσυγκρί-
τως ἐνδοξότεροι τούτων ἀγῶνες, ὧ γενναῖα τέκνα τῆς
Ἑλλάδος. Διὰ τῶν παρόντων ἠλευθερώσατε τὴν Ἑλλάδα, τῶν δὲ
νέων ἀγῶνων, σκοπὸν πρέπει νὰ προβάλλετε τὴν φύλαξιν τῆς
Ἑλευθερίας, φύλαξιν δύσκολον καὶ διὰ τοῦτο προσοχῆς πολλῆς
ἀξίαν.

Οἱ πρότεροί σας ἀγῶνες ἐκαθάρισαν τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος
ἀπὸ τὴν παρουσίαν τοῦ τυράννου, σᾶς μένει τώρα ὁ μέγας ἀγὼν,
νὰ τὴν καθαρῶς ἀπὸ τὸν μολυσμὸν τῆς ἀδικίας του, βάλλον-
τες εἰς τόπον αὐτῆς τὴν Δικαιοσύνην, τὴν μητέρα τῆς Εἰρήνης...

ΜΕΓΑΛΟΙ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΨΑΛΛΙΔΑΣ**
(1767-1829)

Διδάσκαλος τοῦ Γένους, ἐκ τῶν ἡγετῶν τῆς νεωτεριστικῆς ἐκπαιδευτικῆς μας ἀναγεννήσεως. "Ὅ,τι εἶναι διὰ τὴν καθαρεύουσαν ὁ Κοραΐς, εἶναι διὰ τὴν δημοτικὴν ὁ Ψαλλίδας.

**ΝΕΟΦΥΤΟΣ
ΔΟΥΚΑΣ**

Μέγας Διδάσκαλος τοῦ Γένους, ζήσας τῷ 1760-1845. Ἀνακηρυχθεὶς Μέγας Εὐεργέτης τοῦ Ἔθνους.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ

**ΕΥΓΕΝΙΟΣ
ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ**
(1716–1806)

Ὁ κορυφαῖος σοφὸς τοῦ νέου ἑλληνισμοῦ, φιλόσοφος, παιδαγωγός, μαθηματικός, χαλκέντερος δημιουργός, ἀλλὰ ἀρχηγὸς τῆς κατὰ τῆς διδασκαλίας τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν ἀντιδράσεως.

**ΘΕΟΦΙΛΟΣ
ΚΑΪΡΗΣ**
(1784–1853)

Φιλόσοφος ἐξ Ἄνδρου. Μέγας Διδάσκαλος τοῦ Γένους, διδάξας ἐν Σμύρνῃ, ἐν Κυδωνίαις καὶ μετασχῶν ἐνεργῶς τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἐδιώχθη διὰ τὰς φιλοσοφικὰς του θεωρίας καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ φυλακῇ.

Ἑλλάδα

Ἡ Ρούμελ' εἶναι μιὰ κορόν' ἀπὸ ρουμπίνι
κι εἶν' ὁ Μωριάς μιὰ σμαραγδένια λαμπυράδα,
κι ἐφτάδιπλο τὰ Ἐφτάνησα εἶναι μπουνγαρίνι,
νεράϊδα εἶν' ἀφρογένητη κάθε Κυκλάδα.

Κομματιασμένη κι ἡ Ἡπειρο γελάει καὶ κείνη,
κι ἡ Θεσσαλία σκορπίζει μιὰ ξανθὴ ὁμορφάδα'
κουμμένη στὴν πολύπαθη Ρωμιοσύνη
σὰ νὰ ξανοίγω τὴ βασίλισσα Ἑλλάδα.

Ἀκόμα τὸ ἔλατο τῆς λεβεντιῆς φουντώνει,
κι ἀπ' τῶν αἰῶνων τοὺς καημοὺς κι ἀπὸ τὰ πάθη
τοῦ Διγενῆ ἡ πνοὴ παντοῦ χυμένη πλάθει.

Κανάρη, Καραϊσκάκη καὶ Κολοκοτρώνη'
καὶ μέσ' στῆς χρυσοπράσινης νυχτιᾶς τὰ βάρη
ἀκόμ' ἀργολαλεῖ τοῦ Κολωνοῦ τ' ἀηδόνι.

Ἀπὸ τὸ Δούναβη ὡς τὴν ἄκρη τοῦ Ταϊνάρου
κι ἀπ' τ' Ἀκροκεραύνιο στὴ Χαλκηδόνα
διαβαίνεις, πότε σὰν τῆς θάλασσας Γοργόνα,
πότε σὰν ἄγαλμ' ἀπὸ μάομαρα τῆς Πάρου.

Πότε κρατᾶς τὴν δάφνη ἀπὸ τὸν Ἑλικῶνα
καὶ πότε ὀρμᾶς μὲ τὴ ρομφαία τοῦ βαρβάρου,
καὶ μέσ' στὸ πλάτος τοῦ μεγάλου σου λαβάρου
βλέπω διπρόσωπη ζωγραφισμέν' εἰκόνα.

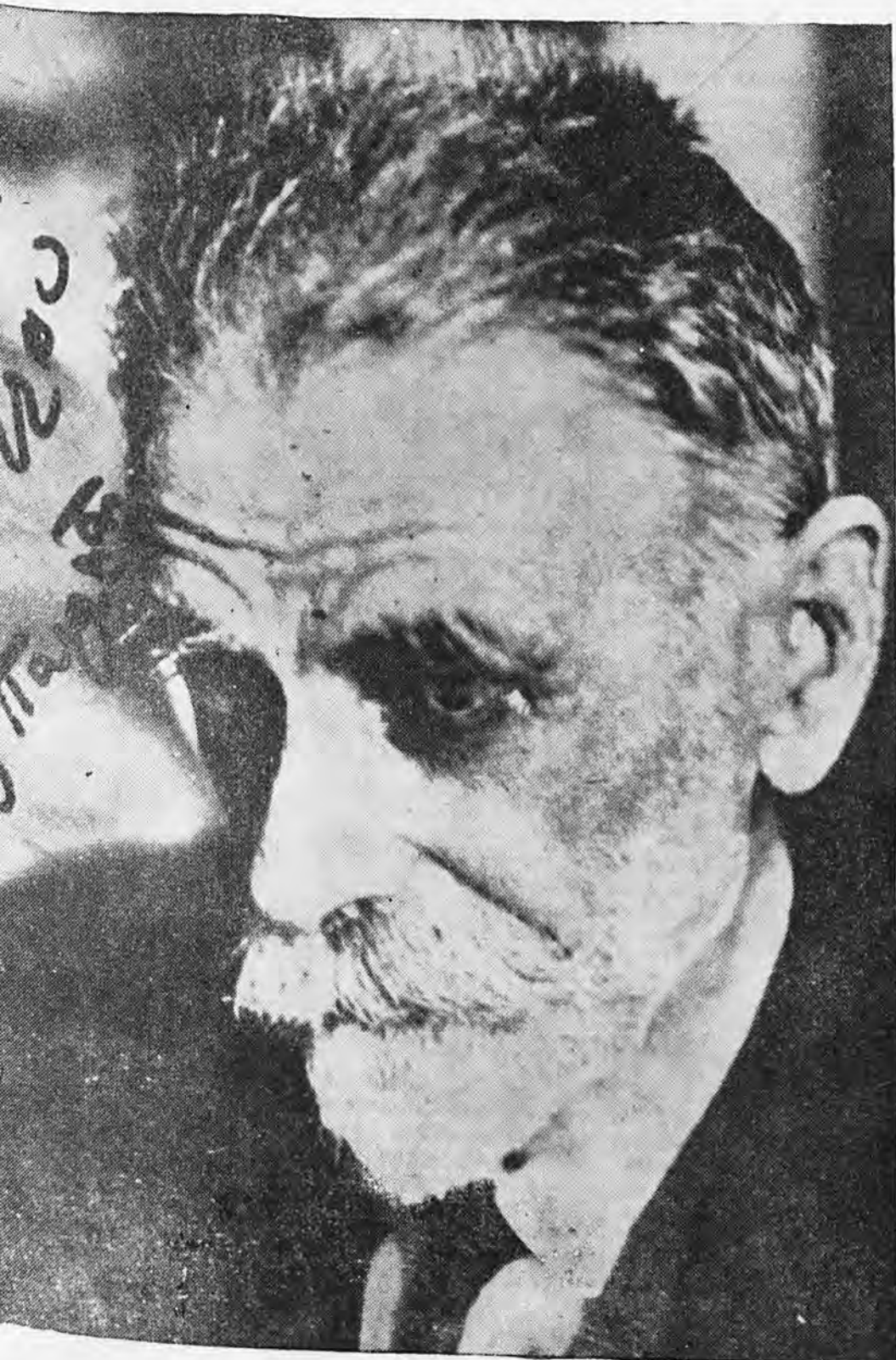
Ἐδῶ ἱερός ὁ Βράχος φέγγει σὰν τοπάζι
κι ὁ λευκοπάρθενος χορὸς τῶν καηφόρων
προβαίνει καὶ τὸν πέπλο τῆς θεᾶς ταράζει

καὶ πέρ' ἀστράφτουν τὰ ζαφείρια τῶν Βοσπόρων
κι ἀπ' τὴ χρυσόπορτα περνώντας ἀλαλάζει
ὁ θρίαμβος τῶν νικητῶν Αὐτοκρατόρων!

«Ἀσάλευτη Ζωή»

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΜΑΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

Τὸ πανανθρώπινο ἐμβατήριον τῆς Ἑλλάδας

Ὅμπρός! Μὲ δροθὴ μεσουράνη
τῆς λευτεριάς τῆ δάδα
ἀνοίγεις δρόμο Ἑλλάδα,
στὸν Ἄνθρωπο ... Ὅμπρός!

Ὅρμῶνε πρότοι οἱ Ἕλληνες
κι ὅλοι οἱ λαοὶ σιμά Σου
—μεγάλῳ τ' ὄνομά Σου—
βροντοφωνῶν: Ὅμπρός,

ὄμπρός νὰ γίνουμε ὁ τρανὸς
στρατὸς ποὺ θὰ νικήσει,
σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύση,
τὸ μαῦρο φίδι ὄμπρός,

ὄμπρός, κ' ἡ Ἑλλάδα σηκώθηκε
καὶ διασκοοπάει τὰ σκότη...
Ἀνάστα, ἡ Ἀνθρωπότη,
κι ἀκλόυθα την... Ὅμπρός!

ΑΓΓ. ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

Δεκαπενταύγουστο τοῦ 1940

Ὡ ἐσὺ τῶν Ὀδρανῶν ἢ πλατυτέρα,
ποὺ ἀγκάλιασες τὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαοὺς,
τῶν λαῶν καὶ τῶν ἐθνῶν ἢ θεία Μητέρα,
π' ὅλους τῆς γῆς ξεχειλίσεις τοὺς ναοὺς.

Μάνα: π' ἀγνάντια μου εἶσαι ὡς θεριομένη
ἀπ' ἀστάχνα γλωμότατη πλαγιά
κ' εἶσαι κ' ἡ Ἑλλάδα κ' εἶσαι ἡ Κοιμημένη
μὲ στανρωτὰ τὰ χέρια Παναγιά.

Μάνα: ποὺ ὁ νοῦς Σου μοναχὰ τὸ ξέρει
ἄν, ἀντικρὺ στήν ἄγια Σου ἐντολή,
ἢ καρδιά μου δὲν εἶναι ὡς περιστέρι
ἄθῳα, δοκιμασμένη καὶ καλή.

δῶσε τὴν ὥρα τούτη (κ' εἶναι τώρα
π' ἀγγίζουμε τὸν ὕστερο βυθὸ
κι ἀργοσημαίνει ἡ προαιώνια ὥρα)
στήν ἄγια ἐντολή Σου νὰ σταθῶ

ἀνύσταχτος, στήν ἄκρη γινωμένος
ἀγρύπνια μὴν ἀπέραντη ματιά,
σὰν ὁ Ἰησοῦς Χοῖστὸς Ἐστανρωμένος
σὰν οἱ Ἅγιοι Παιῖδες μέσα στὴ φωτιά.

ΑΓΓ. ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

25 Μαρτίου 1821 — 25 Μαρτίου 1946

Τοῦ ἀγῶνα μας πρωτόφλεβα, καρδιά τοῦ Εἰκοσιένα,
γιὰ νὰ Σὲ χαιρετίσουμε δροθὸ εἶναι σηκωμένοι
γυναῖκες, γέροντες, παιδιά, κ' ἐγὼ στὴ σύνταξή τους
γιὰ βιαστικὸ ἀντροκάλεσμα, γιὰ σημερὸν σημάδι ...
Τί τώρα σμίγει τὸ Αἷμα Σου στήν πιὸ πλατιά του κοίτη
μ' ὅσο αἷμα χύθηκεν ἐχτές, καί, ὀδὲς το, ξεχειλίζει
νὰ μπει ποτάμι ἀκράταγο μὲ τὰ ποτάμια τ' ἄλλα
τῶν Λαῶν, ποὺ ὀρμῶν στὴ λευτεριά π' ἀνοίγεται μπροστά τους
ἀνθρωποθάλασσα τῆς Ζωῆς, σ' Ἐσέ, Δημοκρατία!

ΑΓΓ. ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

‘Ο μεγάλος μας Έθνικός ποιητής, πού φέτος γιορτάζουμε τὰ 33 χρόνια ἀπὸ τότε (1927) πού δημιούργησε τὶς «Δελφικὲς γιορτὲς» μαζί με τὴν μεγάλη του Σύντροφο, τὴν Εὔα. Οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι ὅλου τοῦ κόσμου μαζί με ὅλους τοὺς πραγματικοὺς Ἕλληνας στέκονται εὐλαβικά καὶ με θαυμασμό στὴ μνήμη Των. Μὲ τὴν πρωτοβουλία τοῦ διαπρεποῦς καθηγητοῦ τοῦ Ε.Μ.Π. κ. Κ. Κιτσίκη ἡ ἰδέα τοῦ ζεύγους Σικελιανοῦ νὰ καταστοῦν οἱ Δελφοὶ Διεθνὲς Πνευματικὸν Κέντρον καθίσταται πραγματικότης, χάρις εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ «Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης» εἰς τὸ Στρασβούργον.

ΔΙΘΥΡΑΜΒΟΣ

Ἄπάνω στ' ἀνοιξιάτικα βουνά τῶν ἀρωμάτων
 πῶς ξάφνου μού σκιατῶ ἡ καρδιά, πού τὴν σιγὴν ἐχάρα
 σὰν τὸ λιοντάρι πού ἄκουσε τὴ δίρα τῶν αἱμάτων!
 ὦ, πῶς εὐώδα ὁ βίωσάμος καὶ τὸ σγυροῦ θυμάρι,
 πῶς φτέρωνεν ὁ ἀνήφορος τὸ ἀνάλαφρο ποδάρι,
 κ' ἡ εὐωχία ἡ μυστικὴ τοῦ πόθου μου εἶχε πάσει
 τὴ γέφυ, μέσ στα σπλάχνα μου, τὴ θεία τῶν ἀθανάτων!

Κ' εἶπα: «Ἄν βακχεύει ὁ πόλεμος, ἐσὺ πατῶς στὰ κρίνα,
 Νίκη! Τὰ ρεῖθρα τὰ ξεστά τοῦ αἱμάτου ἀφροῦ τὰ κάνει
 μέ τὸ καθάριο κόμα τῆς ἡ αἰώνια Σαλαμίνα!
 Τῆς Ἰφιγένειας, στὴν ψυχὴ, μόνη ἡ θεσία δὲ φτάνει:
 Στῶν Ὀλυμπίων τὴν ἀγκαλιά ὁ Ἀτρεΐδης; τῆς χάνει,
 μὰ ιδέες, σπαράζει στὸ βωμόν ἡ ἀσύγκριτη ἀλαφίνα!».

Καὶ τὸ δικόρνο φηλά τοῦ Παρνασσοῦ ἡ ματιά μου
 ξάστερη ἀγκάλιαζε, στυλά στὴν αὐγινὴ γλυκιάδα.
 Κι ὁ θύσος ὁπὸ κράταγα στὸ χέρι μου, ὡσὰ δάδα
 ὁπὸ βοοῖζει ἡ φλόγα τῆς ἀπὸ πυκνὴ σβιλιάδα,
 στὸν Ὑμνο πού λογίζομουν ἐβόγκαε στὴν καρδιά μου,
 τὸν Παίνα σὰ νὰ πῆλωνεν δλάκερη ἡ Ἑλλάδα!

ὦ ἡ πύρη μου, στὴ μυστικὴ τοῦ πόθου μου εὐωχία,
 γὰ τὴν Ἑλλάδα! Μ' ἕνα τῆς φτεροῦγισμα ἡ καρδιά μου
 μ' ἀνέβαζε στὴ δυνατὴν δλύμπιαν ἡσυχία,
 Καὶ μέσα στὴν ἀτάραχη πού μῶφεγγε εὐτεχία
 μου κρουφοῖλει, τοῦ Ἡρακλῆ βλαστός, ἡ Μακαρία,
 κ' ἡ Ἐδάνη ἀπὸ τὸ θάλαμο τοῦ πύρινου τῆς γάμου!

Γοργὰ πού σκεῖς, διθύραμβε, καὶ τὰ βαρύντρα στήθη!
 Γιὰ σένα μού ὀρθοῖζε ἡ καρδιά μ' ἀνείπωτη ἀλαφράδα,
 στὴ φτέρνα τοῦ Ἄρη ὡς ἄκουγα πού σάλπιζε τ' ὀρνίθι.
 Γύρω ἀντηχοῦσαν τὰ βουνά κι ἀπέραντη πεδιάδα...
 Κ' ἐγώ, σὰ νὰ λουζόμωνα στῶν ἡμιθέων τὴ λήθη,
 τῆς γῆς πού πάτεια μ' ἔτρεχε οὐθμός ἀπὸ τὰ βόθη...
 Γοργὰ πού σκεῖ ὁ διθύραμβος καὶ τὰ βαρύντρα στήθη!
 Στὴ μέση ἀπὸ τὰ σπλάχνα μου ὄχι ἡ καρδιά, ἡ Ἑλλάδα!

Πάνω στὰ θεία ἑλληνικὰ βουνά τῶν ἀρωμάτων,
 πού κρυφάνασαν ὁ στρατός ἀπ' τ' αὐγινὸ θυμάρι
 καὶ τοῦ ξεδίφασε ἡ ψυχὴ κ' ἡ πίκρα τῶν καμῶτων
 κ' ἔνωσε πάλι ἀνάλαφρο τὸ ἀλύγιστο ποδάρι
 καὶ μέσα του ἔλαμψ' ἡ καρδιά σὰν καθαρὸ λογάρι,
 ξάφνου ἡ αὐγὴ, πού χάραξε θαμπὸ μαργαριτάρι,
 σὰ σὲ λιοντάρι ξέπνησε τὴ δίρα τῶν αἱμάτων!
 Αἶσα μεγάλη ἐφύσησε, οὐθμός ἀπὸ τὰ βόθη
 ἔρωτας ἐσπρωξε σφοδρὸς τῆς γῆς πού 'χε πλαγιάσει.
 Εἶχε τὸ γόνα ἀλαφροθεῖ, κ' εἶχε ἡ σάρκα ἀγιάσει;
 Μὲ τὰ δοεπᾶνια πέταξε καὶ γὰ τὸ θέσο ἐχόθη;
 Ἡ γῆ ξυπνᾶ ἡ ἀθάνατη καὶ κνηγάει τὸ Σκόθη;

Πέφτουν οί βράχοι οί Αεληφικοί πάνω στοῦ ὄχτουσ ἰά στήθη ;
Ἐχίμηξαν ἱερές πνοές ἀπ' τὰ παρόρχαια δάση ;
Σὲ τοῦ φωτάνε ἀπώθερον οί κοιμισμένοι μύθοι ;
Νύφες μαζί τους βοβολάν στῆς μάχης τὸ γιορτάσι ;

Μόχτα, βοβόλα, πέταξε ! Μεστὸ τὸ καλοκαίρι !
Νά, τὸ χωράφι ἐθράσενε, πληθαίνει τὸ χορτάρι !
Στὰ κορφοβούνια ἀτσάλωσε τὸ γλήγορο ποδάρι,
βράχο τὸ βράχο πέτεται, λιθάρι τὸ λιθάρι !
Σίδερο γίνηκε ἄσειστο τὸ μαθημένο χέρι.
Τώρα, δρεπάνι, πέταξε· καὶ θεοῖζε μαχαίρι !
Θεοῖενε μ' ὅλους τοὺς χυμούς, μεγάλο καλοκαίρι !
Σηκώσου θεὸς κι ἀλώτισε τὸ Βάροβαρο Ἐλευνάση !
Μιάστιξε τ' ἄλογα ὄλα σου μέσα στὸ ἀκράτο ἀγγέρι !
Χώρισε σύγνεφα ψηλά, τὴν αἶρη ἀπὸ τὸ στάρι !

Φεύγει ὁ χορὸς ἀπὸ κορφή σ' ἄλλη κορφή καὶ λάμπει...
Γοργὰ π' ἀλλάζει ὁ μπροστινὸς ποὺ πέφτει ἀπὸ τὸ βόλι !
Τ' ὄριο μαντίλι γλήγορα πετάει, ποῦς πρῶτος θά ἔμπει !
Ὡ Μάνα Ἑλλάδα, ἀγάλλιασαν ἀπ' τοὺς χοροὺς σου οί κάμποι !
Κοίτα πῶς δρούει ἡ νιότη σου κι ἀπὸ τὸν ἴδοο λάμπει,
σὰ νὰ κινάει συμπλεθερῶ στοῦ Μάη τὸ περιβόλι !

Νιότη σκιρτάει πεντάχαση, σὰν ἐλυμπίσιο ἀλάφι !
Νιότη, παρθένα Ἀρτέμιδα τῆς Νίκης κωηγήτρα,
πῶς δρασκελάει καὶ πέτεται ὅπου γκορεμοὶ καὶ τράφοι !
Κάθε σπαθιά φτεροῦγνισμα, κάθε φωνὴ ξυπνήτρα !
Πέφτει στὸ διάβα τῆς ὄ χτροὺς καὶ δέεται μὲ τὰ λύτρα,
μ' αὐτὴ ἔχει διαμαντόσπαθο καὶ χούφτα ἀπὸ χορσάφι !

Μπροστά ! μπροστά ! Στὸ διάβα σας ἡ θεία πνοὴ ἀναστήθη !
Παρθένιος ἔμνος ἦτανε π' ἀκούστη στὸν ἀγγέου,
Ἄμωμος παιάνας ἀπλωσε κι ὡς μὲ τὸν ἥλιο ἐχύθη.
Θεϊκὲς χαρὲς ὀργώσανε καὶ σπείσανε τὰ στήθη.
Φανερωθῆσαν οἱ θεοὶ μὲς στὴν καθάρια ἡμέρα,
Πνοὴ τοῦ Πανὸς σηκώθηκε καὶ στὸν ὄχτρον ἐχύθη.
Ὁ Ὁ Ἀπόλλωνας ἐτόξεψεν ἀπ' τὸν παρθένο αἰθέρα...
Γοργὰ ποὺ σκεῖς, Διθύραμβε, καὶ τῶν θηητῶν τὰ στήθη !

Τὸ Θύροσο, ἐγώ, στὰ πόδια σου πετάω, καθάρια Νίκη !
Πλούσια ψυχὴ μοῦ χάρισε τοῦ Παρονασοῦ τὸ πνεμα,
καὶ τῆς Βακχείας γιὰ νὰ κρατῶ στὰ φρένα μου τὴ φροῖζη
μπορῶ, σὰν τὸ ἀκοιμάτιστο σπαθι μὲσα στὴ θήκη
καὶ σὰ στὶς ἥσυχες κορφές τὸ εὐτυχημένο μου αἷμα.
Μὰ νά, σιμώνει, Διόνυσε, ἡ ἀκράτητή Σου Δίκη,
καὶ τοῦ Πενθέα σαρώνεται στοὺς βράχους Σου τὸ ψέμα...
Σκουζούν σὲ δόντια λιονταριῶν οἱ σπαρωγμένοι λύκοι !

Ξυπνήτρα μέθη μοῦ μηνᾶ τὸν τρομερὸ ἐρχομὸ Σου !
Αἰάφανη νύχτα μὲ κρατεῖ μὲς στὸ ἀπαλό τῆς σκότος...
Πῶς εἰωδᾶν τὰ κλήματα κι ὁ ἄδεντος καρπὸς Σου !
Ἐναστος μοῦ ναι ὁ στοχασμὸς, Μὲ πλημυροῦ ὁ καημὸς Σου.
Ὡ Ἑλλάδα, ἀμβρόσιος ὁ καρπός, κ' εἶναι καρπὸς δικός Σου !
Πασίχαρος σὰν Ὀρφικὸς ψαλμὸς ὁ καθαρομὸς σου !

Μάρτυρας νά ἔν' ὁ πόθος μου ; Νὰ πέσω, ἄς ἦταν, πρῶτος !

ΕΘΝΙΚΟΝ ΤΡΙΠΤΥΧΟΝ

ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Α'.

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

25η Μαρτίου 1821

Ἐχει δίκαιον ὁ ὑμνωδὸς ὅταν ψάλλῃ «Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην». Πράγματι ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι ἡμέρα χαρᾶς, ὄχι μόνον διὰ τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ διὰ πάντα ἄνθρωπον ὅπουδήποτε τῆς γῆς καὶ ἂν εὐρίσκειται, οἰουδήποτε χρώματος καὶ ἂν εἶναι, εἰς οἰανδήποτε θρησκείαν καὶ κράτος ἔαν ἀνήκῃ. Ἄρκει νὰ εἶναι πνεῦμα ἐλεύθερον, ἐλευθέρα ψυχὴ, πιστεύουσα εἰς τὸ μήνυμα τῆς Ἐλευθερίας, τὸ ὅποιον τὴν Ἁγίαν ταύτην ἡμέραν τῆς 25ης Μαρτίου ἐξέπεμψαν οἱ Ἕλληνες πρὸς ὅλον τὸν Κόσμον, μήνυμα χαρᾶς καὶ ἐλπίδος μέσα εἰς μίαν ἐποχὴν σκότους καὶ ἀπογνώσεως τῶν Λαϊκῶν Τάξεων ὕστερα ἀπὸ τὴν νίκην τῶν ἀντιδραστικῶν δυνάμεων, μετὰ τὴν προδοσίαν κατὰ τὴν ναπολεόντειον ἐποχὴν τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν σκοπῶν τῆς Μεγάλης Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως.

Σήμερον μετὰ τὸν πόλεμον καὶ τὴν κατοχὴν, ἀφοῦ ἐκινδυνεύσαμεν νὰ ὑποδουλωθῶμεν καὶ πάλιν, ἀντιλαμβανόμεθα καλύτερον τὸ νόημα καὶ τὴν σημασίαν τῆς Ἐθνικῆς μας Ἐπαναστάσεως. Ἡ ἐξόρμησις τῆς 28ης Ὀκτωβρίου καὶ ἡ σκληρὰ καὶ ἔνδοξος πάλη κατὰ τοῦ φασισμοῦ καὶ τοῦ ναζισμοῦ, ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ πάσης μορφῆς, κατέδειξε πόσον στεῖρα καὶ ἀνεδαφικὴ ἦτο ἡ πρὸ τοῦ πολέμου ἰδεολογία τοῦ «κοσμοπολιτισμοῦ», ὅπως καὶ πόσον ὑποκριτικὴ καὶ ἀντεθνικὴ ὑπῆρξεν «ἡ πατριδοκαπηλεία», ἡ πάντοτε πρόθυμος νὰ συνεργασθῇ μετὰ τὸν ἐχθρόν.

Ὅσον ὁ καιρὸς παρέρχεται τόσο περισσότερο ἀντιλαμβανόμεθα τὴν σημασίαν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς Ἐθνικῆς μας Ἐγέρσεως. Ἡ καθημερινὴ ζωὴ τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων τῆς μαρτυρικῆς καὶ δοξασμένης αὐτῆς Γῆς μονομιᾶς ἀνέβη εἰς τὸ ὕψος τῆς ἱστορίας. Καὶ ἐγένινεν ὁ μικρὸς αὐτὸς Λαὸς Ἔπος. Ὅλα μονομιᾶς ἐγέναν ὁμορφιά καὶ ποίησις. Ὁ μικρὸς καὶ πτωχὸς αὐτὸς τόπος ἐμεγεθύνθη εἰς τὰς ἀπεράντους διαστάσεις τοῦ Θρύλου.

Πράγματι τὸ 21 ὑπερβαίνει τὰ στενὰ ὄρια τοῦ τόπου μας καὶ καθίσταται πανανθρώπινον, διότι δὲν εἶναι κυρίως οἱ πολεμικοὶ παιᾶνες καὶ αἱ νίκαι καὶ τὰ κατορθώματα, ἀλλὰ προπαντὸς ὅ,τι τὸ ἀναδεικνύει εἶναι τὸ μεγάλο μήνυμα, χάρις εἰς τὸ ὅποιον τὸ 21 ἀποβαίνει ἡμερομηνία - σταθμὸς εἰς τὴν πορείαν τῆς Ἀνθρωπότητος. Χρέος, ὄχι μόνον τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων, εἶναι νὰ κατανοήσουν τὸ νόημα καὶ τὴν κληρονομίαν τοῦ 1821. Ὅπως λέγει ὁ ποιητὴς «Καινούργια ἀπὸ σήμερα ἀρχίζει Ἱστορία».

«*Όλοι οί πολιτισμένοι άνθρωποι είναι Ἕλληνες — λέγει ὁ Σέλλεϋ — διότι οί νόμοι των, αἱ τέχναι των, ἡ ἐπιστήμη των ἔχουν τὰς ρίζας των εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Πνεῦμα». Τοῦτο βεβαίως εἶναι ἀκριβές, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἡ Ἀνθρωπότης εἶναι ἐξίσου ὀφειλέτης εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι αὐτὴ πρώτη ἐδίδαξε τὴν ἀξίαν τῆς Ἑλευθερίας. Οἱ Ἀνθρωποὶ τοῦ 21 ὑπῆρξαν οἱ φυσικοὶ συνεχισταὶ τοῦ ἔπους τοῦ Μαραθῶνος, ὅπως ὑπῆρξαν πρόγονοι Ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐδημιούργησαν τὸν θρύλον τῆς 28ης Ὀκτωβρίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς μας Ἀντιστάσεως. Ἡ Ἑλευθερία διὰ τὸν Ἕλληνα εἶναι νόμος αἰώνιος καὶ ἀκατάλυτος, νόημα τῆς ζωῆς, θεμέλιον βασικόν, πραγματικόν βίωμα.

Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος πανηγυρικοῦ σημειώματος ἡ ἐξέτασις πῶς καὶ διατὶ τὸ Ἔθνος παρέμεινεν ἐπὶ τετρακόσια ἔτη ὑπόδουλον κάτω ἀπὸ ἓνα δυνάστην τόσον βάρβαρον. Ὑπῆρχον ἀναντιρρήτως γενικώτερα αἴτια, ἔξω τοῦ Ἔθνους δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ἐξηγοῦν καὶ δικαιολογοῦν τὴν μακράϊωνα δουλείαν. Τὰ Ἔθνη ὁμως ἔχουν πάντοτε ἀνάγκην μιᾶς συνειδητῆς καὶ προπορευομένης ἡγεσίας, ἡ ὁποία καὶ μόνη εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμπνεύσῃ καὶ νὰ καθοδηγήσῃ. Ἡ ἰθύνουσα τάξις μετὰ τὴν Ἄλωσην εἶχεν ἢ ἐξαφανισθῆ ἢ αὐτοεξεροισθῆ ἢ δυστυχῶς προσκυνήσει καὶ ἐξομώσει ἢ συνεργασθῆ μετὰ τὸν κατακτητὴν εἰς βάρος τοῦ Ἔθνους.

Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, ἀκαθοδήγητος καὶ ἀδοθήητος ἢ προδομένος ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἐπάλαισε σκληρὰ διὰ νὰ διασώσῃ τὴν Ἐθνικὴν του συνείδησιν καὶ ἀποτελεῖ πράγματι θαῦμα, πῶς, μέσα εἰς μίαν τόσον ζοφερὰν περίοδον, κατάρθωσε νὰ διατηρήσῃ τὴν φυσιογνωμίαν του καὶ νὰ συνειδητοποιήσῃ τὴν ἱστορικὴν του ἀποστολήν.

Ὄρθωσε τὴν Ὀρησκείαν ὡς ἀδιαπέραστον τείχος προφυλάσσον τὸν Ἐθνισμόν του, Ἡ Ὀρησκεία δὲν ὑπῆρξε μόνον παραμυθία ἀλλὰ προπαντὸς ὄπλον εἰς χεῖρας τοῦ Ἔθνους. Συνάμα ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς διετῆρει καὶ ἔπλαθε τὴν γλῶσσαν του ὥστε νὰ εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερα καὶ περισσότερον συνειδητὴ ἢ διαφορά του ἀπὸ τὸν βάρβαρον κατακτητὴν. Μέσα εἰς τὰ ἀθάνατα Δημοτικὰ Τραγούδια του ἔκλεισε τοὺς πόνους καὶ τοὺς πόθους του, τὴν πίκρα τῆς ζωῆς καὶ τὴν ἐλπίδα διὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Γένους, τοὺς παλμούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις του, τὰ ὄνειρα καὶ τὰ ἰδανικά του.

Στερούμενος ὁ κατακτητῆς πείρας διοικητικῆς καὶ ἀνίκανος δι' ἰδίων ὀργάνων νὰ διοικήσῃ τὴν ἀπέραντον Ὄθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν, ὑπολειπόμενος πολιτιστικῶς πολλῶν λαῶν κατακτηθέντων, καὶ ἰδίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἐπέτρεπεν εἰς τοὺς δουλωθέντας ἑλληνικοὺς πληθυσμούς ν' αὐτοδιοικηθῶσιν. Οὕτω πως ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἠδυνήθη νὰ συγκροτήσῃ τὰς Κοινοτήτας καὶ τὰς ποικίλας καὶ πρωτοτύπους συνεταιρικές του ὀργανώσεις, θεσμούς δηλονότι διοικητικούς καὶ οἰκονομικούς, διὰ τῶν ὁποίων συνετῆρει τὴν ἔθνικὴν του παράδοσιν καὶ ἡσκεῖτο εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῶν κοινῶν, μακρὰν τῆς τουρκικῆς ἀναμίξεως. Συγχρόνως μέσα εἰς τὰ Λαϊκὰ καὶ Ἐκκλησιαστικά του Δικαστήρια διεμόρφωνε ἰδίους νόμους, συνεχιστὰς τῆς Βυζαντινῆς Νομοθεσίας καὶ ρυθμιστὰς τῆς ἰδιωτικῆς του ζωῆς ἔξω τῆς ἐξουσίας τοῦ κατακτητοῦ.

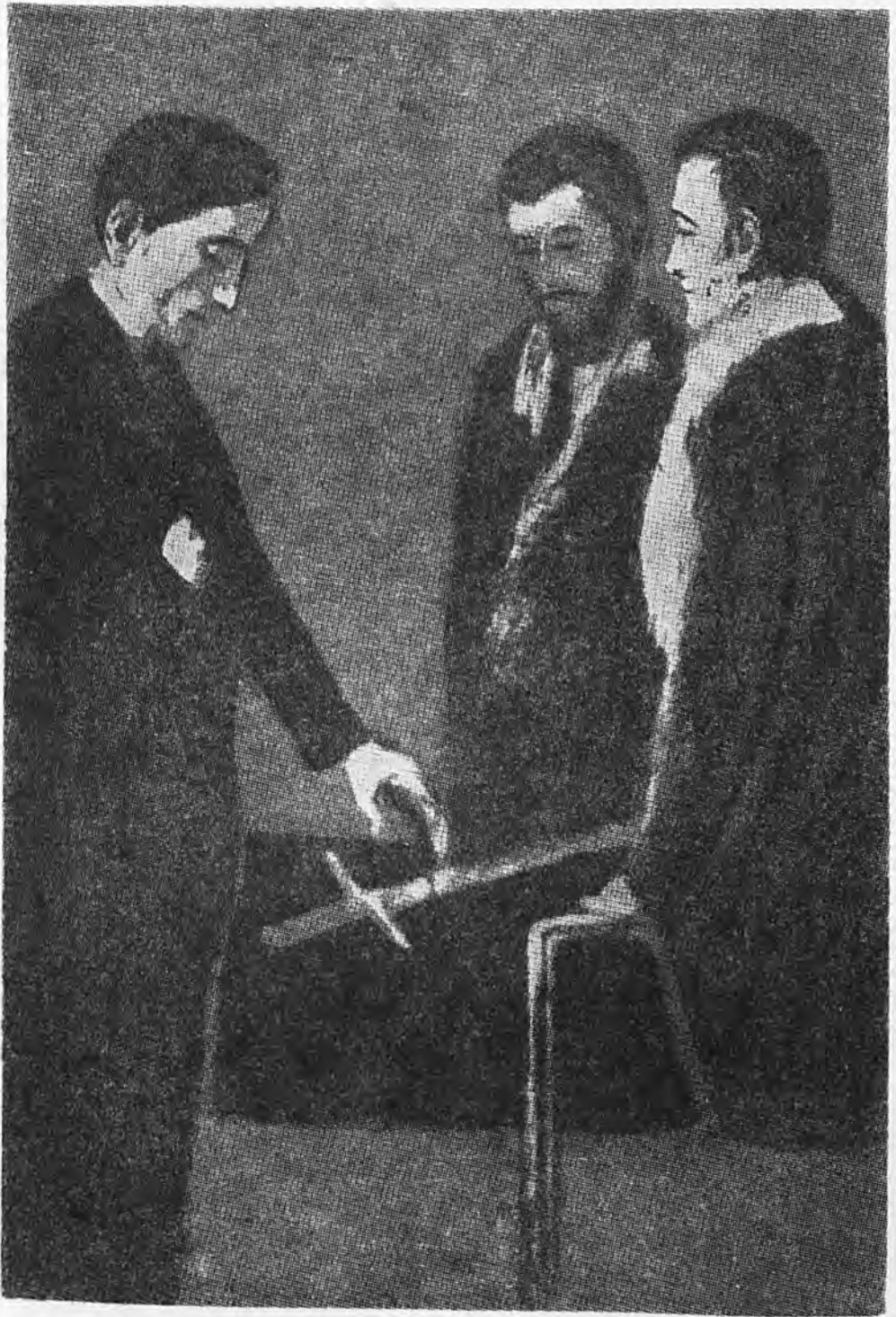
Ζύμη τοῦ μετέπειτα ἀπελευθερωτικοῦ στρατοῦ, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν ξηρὰν καὶ τὴν θάλασσαν χωρὶς μέσα καὶ χωρὶς ἐφόδια, ἀλλὰ μὲ τὴν πίστιν εἰς τὰ Ἰδανικά τῆς Ἐλευθερίας, ἔδωσε τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ τόπου, ἔγιναν οἱ κλέφτες, οἱ ἀρματολοὶ καὶ οἱ θαλασσομάχοι.

Τέλος, ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 17ου αἰῶνος ἤρχισε νὰ διαμορφῶνται μία νέα ἐμπορικὴ τάξις εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ παραλλήλως νὰ καλλιεργῶνται τὰ γράμματα. Οὕτω μὲ δάσιν τοὺς λογάδας τοῦ Ἔθνους ἐσχηματίζετο ἡ κοινωνικὴ προπορία τοῦ Γένους, ἡ ὁποία παρεσκεύαζε καὶ ἐδημιούργει τὴν Ἑλληνικὴν Ἔγερσιν ὑπὸ τὴν ἐμπνευσιν τῶν ἀρχῶν τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως.

Οὕτω ἐδημιουργήθησαν αἱ προϋποθέσεις καὶ αἱ συνθήκαι — ὕλικαί, ψυχικαὶ καὶ πνευματικαὶ — διὰ τὴν Μεγάλην Ἡμέραν. Ἡ ἐγκυμοσύνη ὑπῆρξε, πράγματι, μακρὰ καὶ ἐπώδυνος. Ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 21 δὲν ὑπῆρξεν αἰφνιδιαστικὴ καὶ ἀπρόοπτος ἐκδήλωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Μία συνεχῆς ἐποποιῖα εἶχεν ἤδη συντελεσθῆ εἰς τὰ βουνὰ καὶ τὰς θαλάσσας μὲ τοὺς ἀρματολοὺς καὶ κλέφτες. Ἀπὸ τὸ πρῶτον, νομίζω, Ἀπελευθερωτικὸν Κίνημα τοῦ Ράλλη τὸ 1463 μέχρι τῆς Ἐπαναστάσεως, εἰς ἀδιάκοπος καὶ ἀδυσώπητος ἀγὼν συντελεῖται μὲ τὰ Κινήματα τοῦ Κλαδᾶ (1480), τοῦ Ἀνδρέα Παλαιολόγου (1489), τῶν Μελησσηνῶν (1570), Διονυσίου τοῦ Σκυλοσόφου εἰς τὰ Ἰωάννινα (1612), μὲ τὰς Κρητικὰς Ἐπανάστασεις τῶν Καλλέργηδων καὶ τῶν Ψαρομηλίγκων, μὲ τὰς ἀνταρσίας τῆς Σάμου, μὲ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1770, μὲ τὸ ἡρωϊκὸν Σούλι κλπ. Ὅλ' αὐτὰ τὰ Ἐθνικοαπελευθερωτικὰ Κινήματα ἀποδεικνύουν ὅτι αἱ Λαϊκαὶ Τάξεις δὲν ἠνέχθησαν τὸν κατακτητὴν, παρὰ τὴν προδοσίαν, τὴν συνεργασίαν ἢ τὴν ἐγκαρτέρησιν τῆς ἰθνηοῦσης τάξεως, καὶ διετήρησαν ἀκμαῖον τὸ Ἐθνικὸν τῶν φρόνημα καὶ τὴν ἀπόφασίν τῶν νὰ ἀντισταθοῦν εἰς τὴν ὀριστικὴν τοῦ Ἔθνους ὑποδούλωσιν καὶ ἐξαφάνισιν.

Ἐπάρχουν Λαοὶ, οἱ ὁποῖοι πανηγυρίζουν τὴν ἐλευθέραν κρατικὴν τῶν συγκέντρωσιν χάρις εἰς τοὺς ἀγῶνας ἄλλων Λαῶν ἢ χάρις εἰς τὰ συμφέροντα ἄλλων κρατῶν. Οἱ Ἕλληνες αἰσθάνονται τὴν χαρὰν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι μόνοι τῶν ἠγωνίσθησαν καὶ μόνοι τῶν κατέκτησαν τὴν ἐλευθερίαν τῶν, παλαίοντες κατὰ μιᾶς πανισχύρου Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, κατὰ τῶν συνησπισμένων ἀντιδραστικῶν Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἐξέγερσις τῶν ἀναντιρρήτως ἀποτελεῖ παραλογισμόν, ἀλλὰ πάντως παραλογισμόν ὠραῖον καὶ δημιουργικόν. Οἱ Ἕλληνες καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας κατὰ τῶν Περσῶν καὶ κατὰ τῶν Τούρκων, ὅπως καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας κατὰ τοῦ Φασισμοῦ καὶ κατὰ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ ἀπέδειξαν τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ μὴ ὑπολογισμοῦ, τῆς κυριαρχίας τοῦ ἀλόγως λογικοῦ, τῆς φαντασίας, τῆς ποιότητος κατὰ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ.

Οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν προέχουσαν σημασίαν τοῦ οἰκονομικοῦ παράγοντος εἰς τὴν ζωὴν, ἀποτελεῖ ὅμως παραχάραξιν τῆς ἱστορίας, παρεξήγησιν καὶ ὑπερβολὴν τῆς ἀνυπολογίστου ἀξίας Μαρξιστικῆς θεωρίας ἢ ἐρμηνεία ὄλων τῶν γεγονότων μὲ μοναδικὸν κριτήριον τὴν ταξικὴν πάλην καὶ τὸ οἰκονομικὸν συμφέρον. Αἱ ἐπαναστάσεις — αἱ ἔθνηκα περισσότερον — δὲν ὑπῆρξαν ταξικὰ φαινόμενα, οὐδ' ἐξηγῶνται

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΙΚΩΝ (Πίναξ του Σπ. Βικάτου)
(Οί ορκιζόμενοι είναι οί : Σκουφᾶς, Ζάνθος καί Τσακάλωφ)

μέ τας ἀντιθέσεις τῶν τάξεων, πού ἀναμφιβόλως εἶναι βασικά φαινόμενα τῆς ζωῆς. Αἱ ἐπαναστάσεις εἶναι ἀπόρροια συνθέτων ἱστορικῶν, πολιτικῶν, θρησκευτικῶν, ψυχολογικῶν, οἰκονομικῶν, πνευματικῶν καί λοιπῶν ὄρων καί εἶναι δημιουργήματα τῶν προοδευτικῶν δυνάμεων ἐνός τόπου ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν μιᾶς πνευματικῆς πάντοτε προπορίας, δυνάμεων αἱ ὁποῖαι ἀναζητοῦν εἰς μίαν βιαίαν ἀνατροπὴν τοῦ καθεστώτος τὴν δυνατότητα ν' ἀναπτυχθοῦν καί νὰ δράσουν κοινωνικῶς.

Ἡ Ἐθνικὴ μας Ἐπανάστασις δὲν εἶναι ἔργον μιᾶς τάξεως ἀνθρώπων, ἀλλὰ εἶναι ἔργον τῶν προοδευτικῶν δυνάμεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἄνθρωποι τοῦ Λαοῦ ἐνεπνεύσθησαν τὴν Φιλικὴν Ἐταιρείαν καί ὠργάνωσαν τὴν Ἐθνικὴν Ἔγερσιν. Τὸ ὄραμα τῆς ἐλευθέρας Πατρίδος συνέλαβον ἄνθρωποι ἀνήκοντες εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις καί τὸ μετέβαλον εἰς πραγματικότητα. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις εἶναι Λαϊκὸν καί ὄχι ταξικὸν κίνημα. Εἶναι, πράγματι, εὐκόλος ἡ σχηματοποίησις τῶν γεγονότων τῆς ἱστορίας, ἀλλὰ εἶναι ἀδύνατος ἡ ὑποταγὴ τῶν εἰς συνταγὰς ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένας. Οἱ Ἕλληνες ἀπέδειξαν μὲ τὸ 21, ὅπως πρότερον μὲ τὸν Μαραθῶνα, καί μὲ τὴν ἀντίστασιν εἰς τὸ Βυζάντιον, ὅπως πρὸ οὐλίγου μὲ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου, καί μὲ τὸν ἀγῶνα κατὰ τὴν κατοχὴν, ὅπως καί χθὲς μὲ τὴν Κύπρον, ὅτι ὑπάρχουν πράξεις αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ ὑποταχθοῦν ὑπὸ σχηματικούς κανόνας, διότι οἱ Ἕλληνες κατορθῶνουν καί τὸ ἐπιτυγχάνουν εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν νὰ καταργοῦν τὴν ἀριθμητικὴν καί νὰ ἀνατρέπουν τοὺς οἰκονομικούς νόμους.

Τρεῖς ἀπλοὶ ἄνθρωποι τοῦ Λαοῦ, τρεῖς μεγάλοι ὄραματισταί, πλήρεις ἐνθουσιασμοῦ καί πίστεως ἀνέλαβον τὸ τιτάνιον ἔργον νὰ καταλύσουν μίαν αὐτοκρατορίαν, ν' ἀντιμετωπίσουν τὴν ἱερὰν συμμαχίαν καί νὰ δημιουργήσουν μίαν ἐλευθέραν Ἑλλάδα. Πρέπει νὰ μεταφερθῶμεν εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ συλλάβωμεν τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς τῶν, διὰ νὰ δυνηθῶμεν ν' ἀντιληφθῶμεν τὴν δύναμιν τῆς πίστεώς τῶν, ἡ ὁποία σώσασα τὸν παραλυτικὸν τοῦ Εὐαγγελίου, μετεδόθη θερμῇ, ζωογόνος, δημιουργικῇ ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ ἐσχάτου τῶν Ἑλλήνων. Ἡ γενεὰ τοῦ 21 εἰσηλθεν εἰς τὸν ἀγῶνα πάμπλοχος εἰς μέσα, πάμπλοχος ὁμως εἰς ἰδανικά πού ἐπήγαζον ἀπ' εὐθείας ἀπ' τὰ βάθη τῶν αἰώνων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας. Δι' αὐτὸ ἡ γενεὰ τοῦ 21 μετέβαλε τὸ δρεῖρο εἰς πραγματικότητα, τὸ ἀπίστευτον εἰς γόνιμον πρᾶξιν.

Ἡ κραυγὴ τῶν Ἑλλήνων ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας ἔγινε πανανθρώπινον σύνθημα. Οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι ἠτένισαν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ὡς σύμβολον ἀγῶνος καί διὰ τὴν ἰδικὴν τῶν ἐλευθερίαν. Ὅλοι οἱ πεινῶντες καί διψῶντες δι' ἐλευθερίαν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐστράφησαν. Ὁ «φιλελληνισμός», ὁ ὁποῖος ἀναντιρρήτως ἐπηρέασθη ἀπὸ τὸν θαυμασμὸν καί τὴν λατρείαν πρὸς τὴν Ἀρχαίαν Ἑλλάδα, εἰς τὸ βάθος ὑπῆρξεν ἀνταπόκρισις εἰς ἰδίαν ψυχικὴν ἀνάγκην τῶν «φιλελλήνων». Ὁ «φιλελληνισμός» ὑπῆρξεν ἐκδήλωσις ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ὄλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Λαῶν δι' αὐτὸ τὸ ἐθνικὸν κίνημα τῶν Ἑλλήνων δικαίως ἐθεωρήθη ὡς ἐξέγερσις κατὰ τῆς τυραννίας καί ὀρθῶς αἱ ἀντιδραστικαὶ Δυνάμεις τὸ ἀντελήφθησαν ὡς γενικωτέρας πολιτικῆς καί κοινωνικῆς σημασίας κίνημα. Οἱ Εὐρωπαϊκοὶ

ΟΙ ΠΟΛΕΜΑΡΧΟΙ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

Λαοί κατενόησαν ὅτι ἡ Ἐπανάστασις τῶν Ἑλλήνων ἦτο φῶς εἰς μίαν ἐποχὴν σκότους, χαρὰ καὶ ἐλπίδα εἰς μίαν περίοδον καταθλίψεως καὶ ἀπογνώσεως, προσκλητήριον πρὸς ὄλους.

Ὁ ἐθνικὸς ἀγὼν διήρκησεν ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη, μὲ ἀθάνατα κατορθώματα καὶ ἀνεκδιηγῆτους θυσίας. Ὁ ἀγὼν θὰ ἦτο βραχυτέρος, ἐὰν δὲν ἐξέσπα ὁ ἐμφύλιος πόλεμος, ἐὰν δι' ἄλλην μίαν ἀκόμη φοράν δὲν ἐβασίλευε ἡ διχόνοια μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων. Ἄλλην μίαν φοράν, μὲ κίνδυνον νὰ καταπιγῆ ἡ ἐπανάστασις, οἱ Ἕλληνες παρεδόθησαν εἰς τὰ πάθη των, τὰ μίσση των, καὶ τὰς ἀντιθέσεις των γενόμενοι ὄργανα ξένων, ὄργανα συμφορᾶς, ὄργανα εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ. Ἄλλην μίαν φοράν οἱ Ἕλληνες ἐλησμόνησαν ὅτι ὑπῆρξαν πολὺ μεγάλοι ὅταν ὑπῆρξαν ἠνωμένοι καὶ μικροί, πάρα πολὺ μικροί ὅταν ἦσαν διηρημένοι.

Ἡ Ἐθνικὴ μας Ἐπανάστασις ὑπῆρξε γέννημα ἐλευθέρων ἀνθρώπων ἀπὸ γενικώτερα ἰδανικὰ ἐμπνεομένων. Μικρὰ ἕκτασις γῆς χιλιοματωμένης καὶ πολυδοξασμένης ἀπλευθερώθη. Ἴσως τοῦτο νὰ μὴν ὑπῆρξε τόσον μέγα κακόν, ὅσον καὶ ἡ ἐγκατάλειψις καὶ ἡ προδοσία τῶν ἰδανικῶν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας. Οὕτω ἐξηγεῖται διὰ τὴν ἐπανάστασιν γενεαὶ δὲν ὑπῆρξαν πάντοτε ἀντάξια τῶν δημιουργῶν τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος.

Ἐορτάζομεν σήμερον διὰ 138ην φοράν μὲ πανηγυρικὰς ἐκδηλώσεις τὴν μνήμην τῶν Ἡρώων καὶ τῶν Μαρτύρων τὴν μνήμην. Ὅσων ὑπῆρξαν πρωτοπόροι καὶ ἐμπνευσταὶ τοῦ Μεγάλου Ἀγῶνος. Δὲν εἶναι ἀπλῶς χρέος τοῦτο ἀλλὰ καὶ ψυχικὴ μας βαθυτάτη ἀνάγκη.

Τὸ 21 ἀναμένει τὴν πλήρη δικαίωσίν του, τὴν ὀλοκληρωτικὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐμπνευστῶν τῆς Ἐθνικῆς μας ἐγέσεως. Τὸ τρίπτυχον τῆς ἐθνικῆς μας, πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀπελευθερώσεως εἶναι καὶ πρέπει νὰ καταστῆ σύνθημα ὄλων, νὰ καταστῆ ζωντανὴ καὶ δημιουργικὴ τοῦ Συνόλου πραγματικότης. Ταύτην τὴν ἐντολὴν δίδουν αἱ θυσίαι τοῦ παρελθόντος εἰς τὴν παρούσαν καὶ τὰς μελλούσας γενεάς. Οὕτω πως θὰ τιμῶσωμεν δι' ἔργων τὸ ἔνδοξον Παρελθόν, οἰκοδομοῦντες μὲ πόνους καὶ θυσίας ἕν καλύτερον Παρόν, διὰ νὰ παρασκευάσωμεν μὲ χαρὰν καὶ αἰσιοδοξίαν ἕν ωραιότερον Μέλλον.

Τὴν Ἀγίαν ταύτην ἡμέραν ἔχει δίκαιον ὁ ποιητὴς νὰ λέγῃ ὅτι «οἶαν-δήποτε στάσιν νὰ ἔχη τὸ σῶμα ἢ ψυχὴ εἶναι γονυκλινῆς».

Β'.

28η Ὀκτωβρίου 1940

Οἱ σειρῆνες ἀντήχησαν μέσα στὴ σιωπὴ τῆς νύχτας. Περίεργο! Ὁ στριγγὸς ἤχος ἀντιᾶλθε σὰν χαρμόσυνο ἄγγελμα.

Τὰ παράθυρα καὶ οἱ πόρτες ἀνοίξαν. Τί λοιπὸν συνέβαινε! Τί ἐσήμαινε τὸ σύριγμα πού δὲ σταματοῦσε μέσα στὴν Ὀκτωβριανὴ νύχτα;

Τί ζητοῦσαν οἱ ἑξαλλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι πού ἔτρεχαν μέσα στὸ γλυ-

κοχάραμα τῆς 28 Ὀκτωβρίου ; Σὲ τί μεθύσι χαρᾶς, σὲ τί τρελλὸ πανη γύρι τοὺς καλοῦσε ὁ συριγμὸς τῆς σειρήνας,

Τεράστιο βουητὸ ξεπηδοῦσε ἀπὸ τὶς συνοικίες καὶ τοὺς συνοικισμοὺς. Χιλιάδες, μυριάδες στόματα, πλουσίων καὶ φτωχῶν, ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν, ἀνθρώπων τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ χειριοῦ πρόφεραν ἓνα ΟΧΙ.

Πῶς νὰ προσδιορισθῆ ἡ λέξι αὐτὴ μὲ τὰ τρία γράμματα: Φωνή, κραυγή, πόνος, ἀγανάκτησι, χαρὰ, ἰκεσία, διαμαρτυρία, κλάμα, τραγούδι, μεθύσι.

Ἄθánατε Ἑλληνικὲ Λαέ. Τρεῖς χιλιάδες χρόνια γράφεις μὲ τὸ αἷμα σου τὴν ἴδια ἱστορία. Μικρὸς, ἀσήμαντος τὸν ἀριθμὸ, ἀναδεικνύεις ἓνα Ὅμηρο, ἓνα Αἰσχύλο, ἓνα Πλάτωνα, ἓνα Ἀριστοτέλη, ἓνα Θουκυδίδη, ἓνα Περικλῆ, ἓνα Ἀγησίλαο, ἓνα Ἀλέξανδρο, ἓνα Χρυσόστομο, ἓνα Βουλγαροκτόνο, ἓνα Παλαιολόγο, ἓνα Κολοκοτρῶνη, ἓνα Μιαούλη, ἓνα Τρικούπη, ἓνα Βενιζέλο.

Τρεῖς χιλιάδες χρόνια χτίζεις Παρθενῶνες, τὴν Ἁγιά Σοφιά, λαξεύεις στὸ μάρμαρο ἀθάνατα ἀριστουργήματα, εἶσαι ἡ πηγὴ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ὀμορφιάς.

Καὶ συγχρόνως μικρὸς καὶ ἀσήμαντος τὸν ἀριθμὸ διαλαλεῖς σὲ κάθε δάρβαρο τὸ ΟΧΙ. Στὶς Πλαταιῆς καὶ στὸ Μαραθῶνα, στὴ Σαλαμίνα, στὰ στίφη τῶν Μήδων, στὶς ὀρδὲς τῶν Περσῶν, τῶν Ἀδάρων, τῶν Οὐννων, τῶν Γόθων, τῶν Καταλανῶν, τῶν Τούρκων. Στὸν μικρὸ καὶ ξερό σου τόπο ἀγωνίζεσαι κατὰ τῶν βαρβάρων. Νικᾶς καὶ διοχετεύεις ὡς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου τὸ πνεῦμα σου, τὸν πολιτισμὸ. Ἡττάσαι καὶ ὁμως νικᾶς καὶ πάλιν μὲ τὸ πνεῦμα σου. Πέφτεις καὶ ὁμως ὀρθῶνεσαι γιὰ νὰ ἀγωνισθῆς καὶ πάλιν γιὰ τὴ Λευτεριά τῶν Λαῶν.

Στὸ ἀντίκρουμά σου ἀκόμα καὶ ὁ Ἄνθρωπος — Θεὸς ἀναγαλλιᾶται, γιὰτὶ γνωρίζει πῶς χάρις στὸν Ἑλληνα θὰ διαδοθῆ τὸ νέο μήνυμα, πού φέρνει στὴν πονεμένη ἀνθρωπότητα, μήνυμα Δικαιοσύνης καὶ Ἐλευθερίας, μήνυμα ἀνθρωπιάς.

Ἔτσι τώρα ἀντήχησε μέσα ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ τὸ Ὅχι στὰ στίφη τῶν βαρβάρων, πού ζητοῦσαν νὰ μολύνουν τὴν Ἑλληνικὴ Γῆ. Δὲν εἶχε καμμιά σημασία, ἂν ἡ ἡγεσία του δὲν πίστευε στὸν ἀγῶνα του, στὶς ἰκανότητες καὶ τὶς δυνάμεις τοῦ Λαοῦ, ἂν ἡ ἡγεσία του εἶχε ἀτοίμαστο τὸν τόπο, ἂν ἡ ἡγεσία του ψυχικὰ καὶ πνευματικὰ ἦταν δεμένη μὲ τὸν ἐχθρό, μὲ τὴ φασιστικὴ Ἰταλία καὶ τὴ χιτλερικὴ Γερμανία.

Ἡ 28 Ὀκτωβρίου ἀπέδειξε πῶς οἱ Λαοὶ μποροῦν νὰ δράσουν, ἔστω καὶ χωρὶς ἡγεσία, ὅταν θερμαίνῃ τὴ ψυχὴ των ἓνα ἀνώτερο ἰδανικό. Τὸ ΟΧΙ περιέκλειε αὐτὸ τὸ ἰδανικό: τῆς Ἑθνικῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Ἀντιφασιστικῆς πάλης. Ἀκόμα ἡ 28 Ὀκτωβρίου ἀπέδειξε τὴν εὐθύνη τῶν ἄλλων Λαῶν πού δὲν θέλησαν ν' ἀντισταθοῦν κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους καὶ πολὺ περισσότερο πού δέχτηκαν νὰ συνεργαστοῦν μ' αὐτές.

Ποιὸς Ὅμηρος θὰ γράψῃ ἄραγε τὸ μεγάλο ἔπος τῆς Ἀλβανίας ; Ποιὸς Αἰσχύλος θὰ κἀνὴ βίωμά του τὸν νέον αὐτὸν ἀγῶνα τοῦ Λαοῦ καὶ θὰ γράψῃ τὶς ἀθάνατες τραγωδίαι του ; Ποιὸς Θουκυδίδης θὰ ἱστορήσῃ

τις μεγάλες σελίδες πού έγγραψε ένας ολιγάριθμος τρισμέγιστος Λαός; Καί τότε; "Όταν όλη ή Εύρώπη είχεν ύποκύψει κάτω από την όρμη και τή δύναμη τών θηρίων τής γερμανικής ζούγκλας. "Όταν οι Κουτίσλικ και οι Πεταίν είχαν προδώσει τους Λαούς. "Όταν τό κήρυγμα τής ύποταγής και τής συνεργασίας είχε γίνει κήρυγμα πανευρωπαϊκό. "Όταν ό Μολότφ είχε ύπογράψει τό άπαίσχυντο γερmano - ρωσικό σύμφωνο.

Και ώρθωσε ό 'Ελληνικός λαός — νέος Δαβίδ — τό ανάστημά του, κρατώντας μιά σφενδόνα άπέναντι στό Γολιάθ ώπλισμένου μέ τάνκς και μέ κανόνια, μέ άεροπλάνα και μέ τό τρομακτικό όπλο τής Πέμπτης Φάλαγγος.

Μπρός στην τεράστια ύλική δύναμη εκάμφθημεν ύστερ' από νίκες στα βουνά, στις θάλασσες και στον άέρα. Κάθε στρατιώτης, κάθε ναύτης, κάθε άεροπόρος, ένας νικητής. Κάθε άνδρας, κάθε γυναίκα, κάθε παιδί ένας ήρωας. "Όλοι γέροι και νιοί, όλοι συντελεστές τής Νίκης. Καμφθήκαμε για μιά στιγμή. Για να όρθώσουμε την έσωτερική μας αντίσταση στα βουνά και τις πεδιάδες, στις πόλεις και στα χωριά.

Τό ΟΧΙ έξακολούθησε ν' άντιλαλή στα πέρατα τής 'Ελληνικής γής, από τή μαρτυρική Θράκη, ως τή ματωμένη Κρήτη, από τά 'Ιόνια ως τό νησιά του Αίγαίου. Νέοι 'Ακρίτες, νέοι άγώνες, νέες θυσίες. "Όλη ή 'Ελλάδα ένα μέτωπο. "Όλος ό Λαός άγωνιστής έτοιμος για κάθε παράτολμο ήρωισμό, έτοιμος για κάθε θυσία. Μέ μιά κραυγή: Ζήτω ή 'Ελλάδα. Θάνατος στον κατακτητή.

'Αθάνατη 'Ελλάδα, πολυβασανισμένη και χιλιοματωμένη Χώρα, ποιός θα τό τραγουδήση τό έπος και τό δράμα σου; Ποιός ξέρει πόσα χρόνια θα περάσουν για να γεννηθούν οι νέοι "Όμηροι και οι Αίσχύλοι και οι Σουκυδίδηδες... 'Εμείς πού τή ζήσαμε αυτή τή μεγάλη έποχή δέν μπορούμε να τήν εκφράσουμε. Πόσο ή γλώσσα είναι φτωχή για να άποτυπώσει μιά τέτοια κοσμογονική περίοδο!

Χρόνια πέρασαν από την άπελευθέρωση. Λίγα χρόνια από τή Μεγάλη Μέρα, πού άκούσθηκε τό μεγάλο σάλπισμα του 'Ελληνικού λαού και θαμπώθηκε ή Οίκουμένη. Χειροκροτήσαν τότε οι φίλοι. Θαύμασαν άκόμη και οι έχθροί. Ζήλησαν οι νικημένοι λαοί. Φύραξαν από τό κακό τους οι άσπονδοι γείτονες. 'Από τή μεγάλη μας Μέρα ό πόλεμος απέκτησε άλλο νόημα. 'Από 'Αγγλο - γερμανικός άνταγωνισμός έγινε 'Αντιφασιστικός 'Αγώνας. 'Ο πόλεμος τών ίμπεριαλιστικών αντιθέσεων έγινε πόλεμος ιδεολογικός. 'Η Δημοκρατία όρθώθηκε κατά του φασισμού. 'Η Δικαιοσύνη κατά τής άδικίας. 'Η 'Ελευθερία κατά τής βίας. Οι δυνάμεις του Φωτός κατά τών δυνάμεων του σκότους. 'Ο κόσμος στράφηκε προς τήν 'Ελλάδα για ν' άντλήση πίστη, ένθουσιασμό, αίσιοδοξία, 'Ιδανικό.

Πανηγυρίζουμε σήμερα τή Μεγάλη Μέρα. Κι' όμως ή ψυχή μας είναι περίλυπη έως θανάτου. Γιατί ή 'Ελλάδα, ή πρώτη νικήτρια, ή πρωτοπόρα στην άντίσταση, δρίσκεται σε μιά κατάσταση άλλόκοτη και τραγική. Μέ έχθρούς, εκείνους πού έπρεπε να είναι φίλοι καλοί και εύγνώμονες

σύμμαχοι. Με φίλους που λησμονούν τις υποχρεώσεις των φίλων και ξεπερνούν σε άχαριστία τους έχθρους.

Ή συμβολή της Ελλάδας σήμερα έχει λησμονηθή. Διαφορούν ή πολεμούν τα έθνηκά μας αιτήματα. Η άγωνία κατέχει την ψυχή μας. Παρά ταύτα, όταν η Ειρήνη οριστικά βασιλέψη στον Κόσμο, τότε στα Σχολεία θα μαθαίνουν όχι μόνον τους Μαραθωνομάχους, αλλά και τους ήρωες των άλθανικών βουνών και της Έθνικής μας Αντιστάσεως, τους Μάρτυρες και τους Άγιους μιās μεγάλης έποχής του Έθνους και θα στρέφουν με κατάνυξη την ψυχήν των προς την άθάνατη Έλληνική Ίδέα. Και μακάριοι τότε όσοι έπεινασαν και έδιψασαν την Έλευθερία και τη Δικαιοσύνη, την Άνθρωπιά, γιατί αυτοί θα χορτασθούν από την αιώνια πηγή που λέγεται Ελλάδα, γάργαρη πηγή κάθε όμορφιάς, κάθε καλού, κάθε γενναίου.

Γ'.

Έθνισμός - Εύρωπαϊσμός - Διεθνισμός

«Ξαναγυρίζουμε στον πολυαγαπημένο και μαρτυρικό μας τόπο, τον τόπο αυτό που έχει τόσους άσπονδους ισχυρούς έχθρους και τόσους κακούς και περιέργους φίλους... Πιστεύω πως το μεγάλο έγκλημα της Ιστορίας είναι πως, από τα παλιά τα χρόνια, οι Έλληνες έμηδίζαν ή μακεδόνιζαν ή ήσαν φίλοι των Ρωμαίων ή ήσαν τουρκόφρονες ή λατινόφρονες ή ρωσόφιλοι ή άγγλόφιλοι. Και αυτός ο διχασμός κάθε τόσο συνέτριβε τις ζωτικές, μεγαλόπνοες και δημιουργικές δυνάμεις της Φυλής μας.

Έχω βέβαια αγάπη και κατανόηση για κάθε ώραίο και κάθε καλό που βλέπω, ταξιδεύοντας στην Εύρώπη, που είναι και πρέπει να μείνη ένας κοινός χώρος για όλους τους Εύρωπαϊκούς Λαούς. Με την ίδια αγάπη και την ίδια κατανόηση μιλώ και για κάθε άλλο, μεγάλο σε έκταση και πληθυσμό, για κάθε μικρό Λαό της Εύρώπης. Γιατί ήρθε το πλήρωμα του χρόνου, ήρθε η ώρα να οικόδομήσουμε την Εύρώπη και να εργασθούμε μέσα στην Ειρήνη και στη Δημοκρατία για να αναπληρώσουμε ό,τι κατάστρεψε ή βία και το μίσος. Σήμερα κάθε ίμπεριαλισμός εύρωπαϊκού κράτους έναντίον άλλου δέν είναι μόνο αδύνατος, είναι κάτι παραπάνω, είναι άνόητος* είναι, άκόμα, άκατανόητος.

Νιώθω πως είμαι Εύρωπαίος, γιατί προπαντός είμαι Έλληνας και ξέρω πως όταν λέμε Εύρώπη, έννοούμε προπαντός ένα σύνολο αξιών που δημιουργήθηκαν με πηγή τους την Ελλάδα. Ο ούμανισμός, που είναι ή άνώτερη έκδήλωση της εύρωπαϊκής ψυχής και του εύρωπαϊκού πνεύματος, πηγάζει μέσα από την Ελλάδα. Σάν Έλληνας είμαι λοιπόν Εύρωπαίος, και γιατί είμαι Έλληνας και σάν Έλληνας ένιωσα τις όμορφιές κάθε χώρας, τη συμβολή των στην οικόδόμηση της Εύρώπης και του ύπόλοιπου κόσμου, το μεγαλείο, την ψυχή κάθε Λαού. Σε

* Απόσπασμα όμιλίας.

μιά στιγμή που η Ευρωπαϊκή ένότητα είναι ανάγκη της 'Ανθρωπότητας, είναι φυσικό, και ίσως επιβεβλημένο, να παρατρέχω τις ασχήμιες της εικόνας, που αναντίρρητα υπάρχουν. Σε τί θα ώφελοῦσε τὸ ἀντίθετο;

Ὁ ἀρχαῖος Κάτων, συνηθίζε νὰ τελειώνη κάθε ὀμιλία του μὲ τὸ ντελντά Κάρταγκο: Πρέπει νὰ καταστραφῇ ἡ Καρχηδόνα. Ἔτσι κι ἐγὼ συνηθίζω ἀπὸ τὸ 1944, ἀκόμη καὶ μέσα στὴν κατοχή, νὰ λέω σ' ὄσους μοῦ κάνουν τὴν τιμὴ νὰ μὲ ἀκοῦνε: Ὑπάρχει μιὰ Ἀνθρωπότητα καὶ χρέος μας εἶναι νὰ τὴν ἀγαπᾶμε. Ὑπάρχει ἐπίσης μιὰ Εὐρώπη καὶ χρέος μας εἶναι νὰ ἐργασθοῦμε γιὰ τὴν ἐνότητά της, γιὰ τὴν ἀνασυγκρότησή της, γιὰ τὴ διάσωσή της. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι λαοὶ καὶ πρέπει μὲ ἀγάπη καὶ κατανόηση νὰ στρέφουμε τὸ βλέμμα σ' αὐτούς. Ὑπέφεραν κι' αὐτοί, ὅπως κι ἐμεῖς, στὴ διαδρομὴ τῶν αἰώνων καὶ πρόσφεραν καὶ αὐτοὶ τὴ συμβολὴ τους στὴν οἰκοδόμησι τοῦ παγκόσμιου πολιτισμοῦ.

Μὰ πέρα ἀπ' τὴν Ἀνθρωπότητα καὶ τὴν Εὐρώπη, ὑπάρχει μιὰ μόνο Πατρίδα, ἡ Ἑλλάδα, πολυβασανισμένη καὶ μαρτυρική, ἥρωική καὶ προδομένη, δοξασμένη καὶ χιλιοματωμένη καὶ ἔξω ἀπ' αὐτὴν δὲν ὑπάρχει ἄλλη πατρίδα, οὔτε ἐντεῦθεν οὔτε ἐκεῖθεν τοῦ παραπετάσματος.

Καὶ ἀκόμα συνηθίζω τόσα χρόνια νὰ λέω στοὺς ἀκροατὲς μου πὼς πρέπει νὰ μὴ λησμονοῦμε ποτὲ ὅτι πρωτεύουσα αὐτῆς τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδας εἶναι μόνο ἡ Ἀθήνα «*ἡ ζαφειρόπειρα στῆς γῆς τὸ δαχτυλίδι*», ὅπως λέει σωστὰ ὁ Μεγάλος μας Ποιητής, καὶ δὲν εἶναι — καὶ δὲν μπορεῖ καὶ δὲν πρέπει νὰ εἶναι — καμιὰ ἄλλη πρωτεύουσα, οὔτε ἐντεῦθεν οὔτε ἐκεῖθεν τοῦ παραπετάσματος.

Ὁ πόλεμος καὶ ἡ κατοχή, ἡ ἀντίσταση τῶν λαῶν καὶ ὁ ἀγώνας καὶ οἱ θυσίαι γιὰ τὴν Ἐλευθερία ἀπέδειξαν ἀκόμα μιὰ φορά, περισσότερο πάντως ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, πόσο στείρος εἶναι ὁ κοσμοπολιτισμὸς καὶ πόση ἀνάταση ψυχῆς καὶ πνεύματος προσφέρει ὁ ἐθνισμὸς, στήριγμα καὶ προϋπόθεσι τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας καὶ ἐλευθερίας. Ὁ πόλεμος ἀπέδειξε πόσο ἐγκληματικὸς καὶ καταστροφικὸς εἶναι ὁ σωβινισμὸς καὶ ἡ προσπάθεια κυριαρχίας ἑνὸς εὐρωπαϊκοῦ ἔθνους πᾶνω σὲ ἄλλο καὶ πόσο ἀναγκαῖα εἶναι ἡ ἀποκατάστασι τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος. Καὶ ὁ πόλεμος, ἀκόμα, ἀπέδειξε πόσο ἡ διεθνῆς συνεργασία σ' ἕνα κόσμῳ τόσο μικρὸ, χάρις στὶς προόδους τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τεχνικῆς, εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴν Εἰρήνη καὶ τὴν Εὐδαιμονία τῶν Λαῶν.

«Ὀλίγος πατριωτισμὸς μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν Ἀνθρωπότητα— ἔλεγε ὁ Ζὰν Ζωρὲς—ἐνῶ πολὺς πατριωτισμὸς μᾶς συνδέει περισσότερο μὲ τὴν Ἀνθρωπότητα». Αὐτὰ τὰ λόγια ἑνὸς ἀληθινοῦ πατριώτη καὶ συγχρόνως ἑνὸς πραγματικοῦ Εὐρωπαίου καὶ διεθνιστῆ — καὶ γι' αὐτὸ ἑνὸς μεγάλου ἀνθρωπιστῆ — ἃς γίνουν χρυσὴ ὑποθήκη γιὰ ὅλους, προπαντὸς γιὰ τοὺς Νέους, γιατί μόνο μέσα σ' αὐτὸ τὸ τρίπτυχο ἑνὸς *δημιουργικοῦ πατριωτισμοῦ, ἑνὸς πλατιοῦ εὐρωπαϊσμοῦ καὶ ἑνὸς ἀληθινοῦ διεθνισμοῦ, δηλ. ἑνὸς ἀνώτερου ἀνθρωπισμοῦ*, μπορεῖς καλύτερα νὰ κλείσῃς μέσα στὴν ψυχὴ σου καὶ στὸ πνεῦμα σου, μέσα σ' ὅλο σου τὸ εἶναι, τὴν Ἑλλάδα ... ».

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1932 Ψήφισμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, «περὶ ψηφίσεως τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΞΗ/1949 Ψηφίσματος τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς συνταχθέντος νέου Συντάγματος» ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὸ παρὰ πόδας τοῦ ὡς ἄνω ψηφίσματος καταχωρηθὲν νέον Συνταγματικὸν κείμενον, περιέχον τὰς κατὰ μεταρρῦθμιν ἢ προσθήκην ψηφισθείσας διατάξεις τοῦ Συντάγματος, συνηρμολογημένας μετὰ τοῦ ὅλου κειμένου, ἔχον ὡς ἑξῆς :

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ

Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΨΗΦΙΖΕΙ

ΠΕΡΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ἄρθρον 1. Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἐλευθέρα καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἀπαγορευομένου τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας.

Ἄρθρον 2. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον Ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπᾶστος ἠνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς τε ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἰεράς παραδόσεις· εἶναι δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἰεράς Συνόδου Ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας.

Τὸ κείμενον τῶν Ἀγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον· ἢ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις τούτου, ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι ἀπαραβίαστος.

Ἡ ἐλευθέρα ἄσκησης τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προσβάλλῃ τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη.

Οὐδεὶς δύναται ἔνεκα τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ πεποιθήσεων ν' ἀπαλλαγῇ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὴν Πολιτείαν καθηκόντων ἢ ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων τῆς Χώρας.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἄ ρ θ ρ ο ν 3. Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου. Οἱ Ἕλληνες πολῖται συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των.

Μόνον πολῖται Ἕλληνες εἶναι δεκτοὶ εἰς ὅλας τὰς δημοσίας λειτουργίας, πλὴν τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰσαγομένων ἐξαιρέσεων.

Πολῖται εἶναι ὅσοι ἀπέκτησαν ἢ ἀποκτήσωσι τὰ προσόντα τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

Εἰς πολίτας Ἕλληνας τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται.

Πᾶς Ἕλλην δυνάμενος φέρειν ὄπλα ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος ἄμυναν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 4. Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως πῶς περιορίζεται, εἰμὴ ὁπότεν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 5. Ἐξαιρουμένου τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήματος, οὐδεὶς συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως.

Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλλήψεως κρατηθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀνακριτὴν, ἄνευ τινὸς ἀναβολῆς, τὸ βραδύτερον δὲ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἐὰν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἔδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει ἐντὸς τριῶν τῶν πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς εἴτε ν' ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα, εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἔνταλμα φυλακίσεως. Ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται μέχρι πέντε ἡμερῶν αἰτήσῃ τοῦ προσαχθέντος, ἢ ἐν περιπτώσει ἀνωτέρας βίας, βεβαιουμένης ἀμέσως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου.

Παρελθούσης ἀπράκτου ἐκατέρας τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἴτε στρατιωτικὸς, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατῆσει, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας προσηγομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ προσέτι εἰς ἱκανοποιήσιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

Διὰ νόμου ὀρίζονται τὸ ἀνώτατον ὄριον προφυλακίσεως καθὼς καὶ οἱ

Η Α. Μ. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΥΛΟΣ

δροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρέχεται ἀποζημίωσις ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς ἀδικῶς προφυλακισθέντας ἢ καταδικασθέντας.

Ἄρθρον 6. Ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ἐγκλημάτων δύναται πάντοτε τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, τῇ αἰτήσῃ τοῦ προφυλακισθέντος, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν τούτου ἐπὶ ἐγγυήσῃ ὀριζομένη διὰ δικαστικοῦ βουλεύματος, καθ' οὗ ἐπιτρέπεται ἀνακοπή.

Οὐδέποτε ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων ἡ προφυλάκισις δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 7. Ἄδικημα δὲν ὑπάρχει οὐδὲ ποινὴ ἐπιβάλλεται, ἄνευ νόμου ἰσχύοντος πρὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως. Βαρυτέρα ποινὴ οὐδέποτε ἐπιβάλλεται μετὰ τὴν τέλεσιν τῆς πράξεως.

Ἄρθρον 8. Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὠρισμένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ. Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἔκτακτα δικαστήρια ὑφ' οἰουδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθῶσι.

Ἄρθρον 9. Ἐκαστος ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουσι τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ν' ἀναφέρωνται ἐγγράφως πρὸς τὰς ἀρχάς, ὑποχρεουμένους εἰς ταχεῖαν ἐνέργειαν καὶ ἐγγραφὸν ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς πρὸς ἣν ἡ ἀναφορά ἀρχῆς καὶ τῇ ἀδείᾳ ταύτης ἐπιτρέπεται ἡ ζήτησις εὐθυνῶν παρὰ τοῦ ὑποβαλόντος τὴν ἀναφορὰν διὰ παραβάσεις ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσας.

Ἄρθρον 10. Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι ἡσυχῶς καὶ ἀόπλως. Μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύνανται ν' ἀπαγορευθῶσιν ἂν ὡς ἐκ τούτων ἐπίκειται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν.

Συνεταιρισμὸς δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἔνεκα παραβάσεως τῶν νόμων, εἰμὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου δύναται διὰ νόμου νὰ ὑποβληθῇ εἰς ὠρισμένους περιορισμούς.

Ἡ ἀπεργία εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 12. Ἡ κατοικία ἐκάστου εἶναι ἄσυλον. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται, εἰμὴ ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει.

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τούτων τιμωροῦνται ἐπὶ καταχρήσει τῆς ἐξουσίας τῆς ἀρχῆς, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ προσέτι εἰς ἰκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 13. Πάντες οἱ εὐρισκόμενοι ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας ἀπολαύουσιν ἀπολύτου προστασίας τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας των ἀδιακρίτως ἐθνικότητος, θρησκείας καὶ γλώσσης.

Η Α.Μ. Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ

Ἐξαιρέσεις ἐπιτρέπονται εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου.

Ἄρθρον 14. Ἐκαστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμοὺς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος. Ἡ λογοκρισία, ὡς καὶ ἄλλον προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύεται. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ κατάσχεσις ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων διατριβῶν εἴτε πρὸ τῆς δημοσιεύσεως εἴτε μετ' αὐτήν.

Ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαιρέσιν ἢ κατάσχεσις μετὰ τὴν δημοσίευσιν:

α) ἔνεκα προσβολῆς κατὰ τῆς Χρηστιανικῆς Θρησκείας ἢ ἔνεκα ἀσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶ, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας περιπτώσεις, β) ἔνεκα προσβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως, τοῦ Διαδόχου, τῶν συζύγων καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, γ) ἔάν τὸ περιεχόμενον τοῦ δημοσιεύματος κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου εἶναι φύσεως τοιαύτης ὥστε: 1) νὰ ἀποκαλύπτῃ κινήσεις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων στρατιωτικῆς σημασίας ἢ ὀχρώσεις τῆς Χώρας, 2) νὰ εἶναι προφανῶς στασιαστικὸν ἢ νὰ στρέφεται κατὰ τῆς ἐθνικῆς ἀκεραιότητος ἢ ν' ἀποτελῇ πρόκλησιν εἰς διάπραξιν ἐγκλήματος ἐσχάτης προδοσίας. Ἄλλ' εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως ὀφείλει ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ ὑποβάλλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ τοῦτο ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἄρσεως τῆς κατασχέσεως· ἄλλως ἢ κατάσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἀνακοπὴ τοῦ βουλεύματος ἐπιτρέπεται εἰς μόνον τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχεθέν. Τὸ δικαστήριον, μετὰ τρεῖς τοῦλάχιστον καταδικας εἰς περίπτωσιν διαπράξεως διὰ τοῦ τύπου ἀδικήματος δι' ὃ ἐπιτρέπεται ἢ κατάσχεσις, διατάσσει τὴν ὀριστικὴν ἢ προσωρινὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐντύπου καὶ εἰς βαρείας περιπτώσεις τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ καταδικασθέντος. Ἡ παῦσις ἢ ἡ ἀπαγόρευσις ἄρχονται ἀφ' ἧς ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις καταστῆ τελεσίδικος.

Ἀπαγορεύεται ἡ παρ' οἰουδήποτε χρῆσις τοῦ τίτλου παυθείσης ἐφημερίδος ἐπὶ μίαν δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ὀριστικῆς παύσεώς της.

Τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου εἶναι αὐτόφωρα.

Ἡ ἔκδοσις ἐφημερίδος ἐπιτρέπεται μόνον εἰς πολίτας Ἑλληνας μὴ ἐστερημένους τῶν πολιτικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων.

Νόμος θέλει ὀρίσει τὸν τρόπον τῆς διὰ τοῦ τύπου ἐπανορθώσεως τῶν ἀνακριβῶν δημοσιευμάτων, ὡς ἐπίσης τὰς προϋποθέσεις καὶ τὰ πρόσόντα διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἐπιτρέπεται νὰ ληφθῶσι διὰ νόμου ἰδιαίτερα κατασταλτικὰ μέτρα πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἐπικινδύνου εἰς τὸ ἦθος τῆς νεότητος φιλολογίας.

Αἱ προστατευτικαὶ τοῦ τύπου διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν κινηματογράφων, δημοσίων θεαμάτων, φωνογραφίας, ραδιοφωνίας καὶ ἄλλων παρεμφερῶν μέσων μεταδόσεως λόγου ἢ

Η Α.Υ. Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

παραστάσεως. Ὁ τε ἐκδότης ἡμερήσιος καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐπιληψίμου δημοσιεύματος, ἀναφερομένου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, πλὴν τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, εἶναι ἀστικῶς καὶ ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι εἰς πλῆρη ἀνόρθωσιν πάσης προσγενημένης ζημίας καὶ εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος διὰ χρηματικῆν πῶσον, ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 15. Οὐδεὶς ὄρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὀρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

Ἄρθρον 16. Ἡ Παιδεία τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους καὶ ἐνεργεῖται δαπάνῃ αὐτοῦ ἢ τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

Εἰς πάντα τὰ σχολεῖα, μέσης καὶ στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, ἡ διδασκαλία ἀποσκοπεῖ τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀγωγὴν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως τῶν νέων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰδεολογικῶν κατευθύνσεων τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι δι' ὅλους ὑποχρεωτικὴ, παρέχεται δὲ δωρεάν ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ὁ νόμος ὀρίζει τὰ ἔτη τῆς υποχρεωτικῆς φοιτήσεως, τὰ ὅποια δὲν δύναται νὰ εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἔξ.

Τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα αὐτοδιοικοῦνται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, οἱ δὲ καθηγεῖται τούτων εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Ἐπιτρέπεται, κατόπιν ἀδείας τῆς ἀρχῆς, εἰς ἰδιώτας μὴ ἑστερημένους τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ εἰς νομικὰ πρόσωπα ἢ ἱδρυσις ἐκπαιδευτηρίων λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 17. Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει, πάντοτε δὲ προηγουμένης πλήρους ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀποζημιώσις ὀρίζεται ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Ἐν ἐπείγουσῃ δὲ περιπτώσει δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὀρισθῇ δικαστικῶς μετ' ἀκρόασιν ἢ πρόσκλησιν τοῦ δικαιούχου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ εἰς παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον ὀρίσει ὁ νόμος. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὀριστικῆς ἢ προσωρινῶς ὀρισθείσης ἀποζημιώσεως διατηροῦνται ἀκέραια πόντα τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως.

Εἰδικοί νόμοι κανονίζουσι τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ἱαματικῶν ρεόντων καὶ ὑπογείων ὑδάτων.

Ἐπίσης διὰ νόμου ρυθμίζονται τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ ἰχθυοτροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν λιμνοθαλασσῶν καὶ μεγάλων λιμνῶν.

Εἰδικοί νόμοι ρυθμίζουσι τὰ τῶν ἐπιτάξεων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἢ πρὸς θεωρασίαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης, δυναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ὑγείαν.

*Α ρ θ ρ ο ν 18. Αί βάσανοι καὶ ἡ γενικὴ δήμεσις ἀπαγορεύονται. Ὁ πολιτικὸς θάνατος καταργεῖται. Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, καταργεῖται.

*Α ρ θ ρ ο ν 19. Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀξιοποίνους πράξεις αὐτῶν ἐκτὸς τῶν περὶ Ὑπουργῶν εἰδικῶς διατεταγμένων.

*Α ρ θ ρ ο ν 20. Τὸ ἀπόρητον τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῆς καθ' οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον ἀνταποκρίσεως εἶναι ἀπολύτως ἀπαραβίαστον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

*Α ρ θ ρ ο ν 21. Τὸ Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι βασιλευομένη Δημοκρατία.

*Ἀπασαί αἱ ἐξουσίαι πηγάζουσιν ἐκ τοῦ Ἔθνους, ἐνεργοῦνται δὲ καθ' ὃν τρόπον ὀρίζει τὸ Σύνταγμα.

*Α ρ θ ρ ο ν 22. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς.

*Α ρ θ ρ ο ν 23. Τὸ δικαίωμα προτάσεως νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν Βασιλέα, ὅστις ἐνασκεῖ τοῦτο διὰ τῶν Ὑπουργῶν.

*Α ρ θ ρ ο ν 24. Οὐδεμία πρότασις νόμου ἢ τροπολογία ἢ προσθήκη ἐπαγομένη εἰς θάρος τοῦ δημοσίου, τῶν ὀργανισμῶν αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου δαπάνας ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων ἢ περιουσίας αὐτῶν πρὸς μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει ὄφελος προσώπου προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς.

*Α ρ θ ρ ο ν 25. Πρότασις νόμου ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν παραγόντων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον.

*Α ρ θ ρ ο ν 26. Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

*Α ρ θ ρ ο ν 27. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνεργεῖται δὲ διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ ὀριζομένων ὑπευθύνων Ὑπουργῶν.

*Α ρ θ ρ ο ν 28. Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται διὰ τῶν δικαστηρίων, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

*Α ρ θ ρ ο ν 29. Τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως εἶναι ἀνεύθυνον καὶ ἀπαραβίαστον, οἱ δὲ ὑπουργοὶ αὐτοῦ εἶναι ὑπεύθυνοι.

*Α ρ θ ρ ο ν 30. Οὐδεμία πράξις τοῦ Βασιλέως ἰσχύει, οὐδὲ ἐκτελεῖται ἂν δὲν εἶναι προσυπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ.

γού, ὄστις διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του καθίσταται ὑπεύθυνος. Ἐν περιπτώσει ἀλλαγῆς ὀλοκλήρου τοῦ Ὑπουργείου, ἂν οὐδεὶς τῶν παυσάντων ὑπουργῶν συγκατατεθῆ νὰ προσυπογράψῃ τὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ νέου Ὑπουργείου διάταγμα, ὑπογράφονται ταῦτα παρά τοῦ Προέδρου τοῦ νέου Ὑπουργείου, ἀφοῦ οὕτως διορισθεῖς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, δώσῃ τὸν ὄρκον.

Ἄρθρον 31. Ὁ Βασιλεὺς διορίζει καὶ παύει τοὺς Ὑπουργοὺς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 32. Ὁ Βασιλεὺς εἶναι ἀνώτατος ἄρχων τοῦ Κράτους, ἄρχει τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, κηρύττει τὸν πόλεμον, συνομολογεῖ συνθήκας εἰρήνης, συμμαχίας καὶ ἐμπορίας, ἀνακοινώνει δι' αὐτὰς εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφήσεων, ἅμα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέπουσιν. Αἱ περὶ ἐμπορίας ὁμως συνθηκαὶ καὶ ὅσαι ἄλλαι περιέχουσι παραχωρήσεις, περὶ τῶν ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὀρισθῆ τι ἄνευ νόμου, ἢ ἐπιβαρύνουσι ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἔχουσι ἰσχύν τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 33. Οὐδεμία παραχώρησις ἢ ἀνταλλαγὴ Χώρας δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ νόμου.

Οὐδέποτε τὰ μυστικά ἄρθρα συνθήκης τινὸς δύναται νὰ ἀνατρέψωσι τὰ φανερά.

Ἄνευ νόμου στρατὸς ξένος δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ εἰς τὸ κράτος ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ.

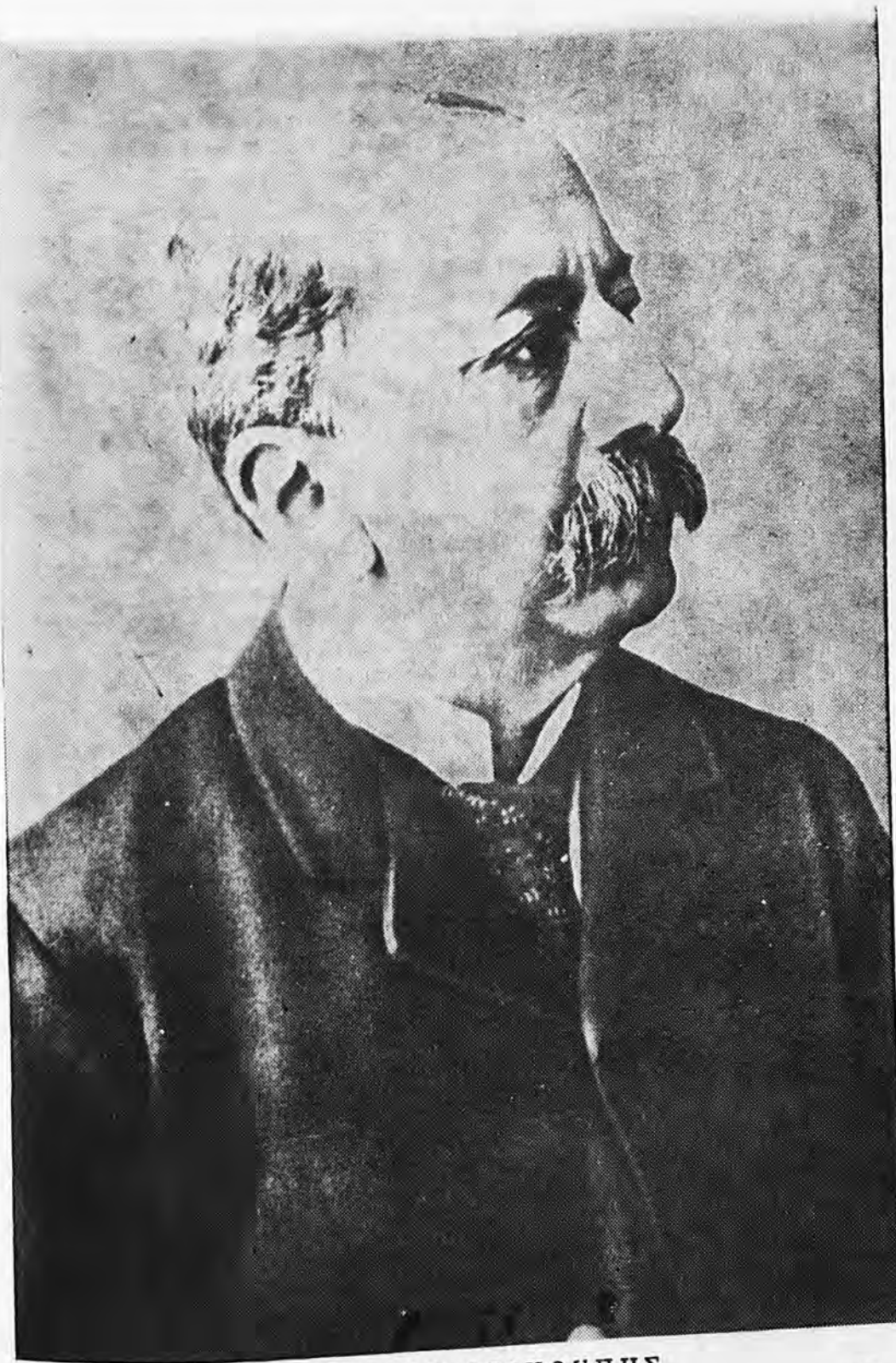
Ἄρθρον 34. Ὁ Βασιλεὺς ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς βαθμοὺς εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις, διορίζει καὶ παύει ὡσαύτως κατὰ νόμον τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένων ἐξαιρέσεων.

Μόνον ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις στεροῦνται τοῦ βαθμοῦ, τῶν τιμῶν καὶ τῶν συντάξεων τῶν.

Ἄρθρον 35. Ὁ Βασιλεὺς ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, οὐδέποτε δὲ δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐνέργειαν, οὐδὲ νὰ ἐξαιρέσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου.

Ὁ Βασιλεὺς δύναται, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας τῆς Βουλῆς, ἢ τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, νὰ προβαίῃ εἰς ἐκδοσιν νομοθετικῶν διαταγμάτων πρὸς ρύθμισιν ἐξαιρετικῶς ἐπιγιγνόντων θεμάτων μετὰ συμφωνον γνώμην ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ βουλευτῶν, ὀριζομένης εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης συνόδου καὶ λειτουργούσης μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας συνόδου.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερος τοῦ ἐνὸς πέμπτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, πρὸς λήψιν δὲ ἀποφάσεων ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ σχετικὴ πλειοψηφία.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

Ἡ Βουλὴ δύναται ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεώς της νὰ θέτῃ περιορισμοὺς εἰς τὴν ἐκδοσιν τῶν ἀνωτέρω νομοθετικῶν διαταγμάτων.

Προτάσεις νόμων, ὑποβαλλόμεναι ὑπὸ βουλευτῶν κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, περὶ τροποποιήσεως, καταργήσεως καὶ ἀκυρώσεως τῶν διαταγμάτων τούτων, ἐγγράφονται τῇ αἰτήσει δέκα πέντε τοῦλάχιστον βουλευτῶν, κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Ἄρθρον 36. Ὁ Βασιλεὺς κυροῖ καὶ δημοσιεῖ τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους. Νόμος μὴ δημοσιευθεὶς ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 37. Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τακτικῶς ἅπας τοῦ ἔτους τὴν Βουλὴν, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις τὸ κρίνει εὐλογον' κηρύσσει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τὴν ἔναρξιν καὶ τὴν λῆξιν ἐκάστης βουλευτικῆς συνόδου καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαλύῃ τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 38. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ἅπας μόνον νὰ ἀναστέλλῃ τὰς ἐργασίας τῆς βουλευτικῆς συνόδου, εἴτε ἀναβάλλων τὴν ἔναρξιν, εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα ἡμέρας, οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ τὴν βουλευτικὴν σύνοδον ἄνευ συναινέσεως τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 39. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χαρίζῃ, μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώῃ τὰς παρά τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινάς, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ Ὑπουργῶν διατεταγμένων, πρὸς δὲ καὶ νὰ χορηγῇ ἀμνηστίαν ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων ἐπὶ τῇ εὐθύνῃ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρον 40. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονέμῃ τὰ κεκανονισμένα παράσημα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου.

Ἄρθρον 41. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κόπτῃ νομίσματα κατὰ τὸν νόμον.

Ἄρθρον 42. Ἡ βασιλικὴ χορηγία προσδιορίζεται ἐκάστοτε διὰ νόμου.

Ἄρθρον 43. Ὁ Βασιλεὺς καθίσταται ἐνήλικος κατὰ τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ συμπληρωμένον.

Ὁ Βασιλεὺς, πρὶν ἀναβῆ εἰς τὸν θρόνον, ὁμνύει ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Ὑπουργῶν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ βουλευτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀνωτέρων ἀρχῶν τὸν ἀκόλουθον ὄρκον:

«Ὁμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαίρετου Τριάδος νὰ προστατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ νὰ

διατηρῶ καὶ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

Ἐπισημαίνεται ὅτι ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τὸ πολὺ ἐντὸς δύο μηνῶν τὴν Βουλὴν καὶ ἐπαναλαμβάνει τὸν ὄρκον ἐνώπιον τῶν βουλευτῶν.

Ἄρθρον 44. Ὁ Βασιλεὺς δὲν ἔχει ἄλλας ἐξουσίας, εἰμὴ ὅσας τῷ ἀπονέμουσι ρητῶς τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ συνάδοντες πρὸς αὐτὸ ἰδιαιτέροι νόμοι.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

Ἄρθρον 45. Τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα καὶ τὰ συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα εἶναι διαδοχικὰ καὶ περιέρχονται εἰς τοὺς κατ' εὐθείαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους τοῦ Βασιλέως ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Α' κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας, προτιμωμένων τῶν ἀρρένων.

Ἄρθρον 46. Μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὠρισμένα, ὁ Βασιλεὺς διορίζει αὐτὸν μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς, ἐπὶ τούτῳ συγκαλουμένης, διὰ τῆς ψήφου τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν καὶ διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 47. Πᾶς διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου ἀπαιτεῖται νὰ πρεσβεύῃ τὴν θρησκείαν τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἄρθρον 48. Οὐδέποτε τὸ Στέμμα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλης οἰασθήποτε ἐπικρατείας δύνανται νὰ συνενωθῶσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς κεφαλῆς.

Ἄρθρον 49. Ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως, ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἡ Ἀντιβασιλεία ἀνατίθεται διὰ Βασιλικῆς διατάγματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὸν ἐνήλικον διάδοχον, ἐν περιπτώσει δὲ ἐλλείψεως ἢ ἀνηλικιότητος τούτου, εἰς τὴν Βασίλισσαν, ἣτις ἀσκεῖ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ὀλόκληρον κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως. Μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου ἢ τούτου ὄντος ἀνηλικίου καὶ δι' ἣν περίπτωσιν δὲν ζῆ ἡ Βασίλισσα, ὁ Βασιλεὺς διορίζει διὰ Βασιλικῆς διατάγματος, προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεριορίστως ἀνακλητὸν Τοποτηρητὴν τοῦ Θρόνου, ὅστις ἀσκεῖ τὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Βασιλικῆς διατάγματος προσδιορίζονται τὰ ἀντικείμενα τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Τοποτηρητοῦ.

Ἄρθρον 50. Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ Βασιλέως, ἐὰν ὁ ἐνήλικος διάδοχος εἶναι ἀπών, ἀσκεῖ τὴν Συνταγματικὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον μέχρι τῆς ἀφίξεως καὶ ὀρκωμοσίας αὐτοῦ.

Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ Βασιλέως, ἐὰν ὁ διάδοχος εἶναι ἀνήλικος ἀσκεῖ τὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεώς του ἢ ἐν χρεῖα μένουσα Βασίλισσα.

Δι' ἣν περίπτωσιν δὲν ἐπιζῆ ἡ Βασίλισσα ἢ ἔλθῃ αὕτη εἰς γάμον,

ἡ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, συνέρχεται ἄνευ συγκλήσεως τὴν δεκάτην τὸ βραδύτερον ἡμέραν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Βασιλέως καὶ ἐκλέγει Ἀντιβασιλέα Ἑλληνα πολίτην τοῦ Ἀνατολικοῦ Δόγματος, ἡ δὲ Συνταγματικὴ Βασιλικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτοῦ μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως. Τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐν περιπτώσει παραιτήσεως τοῦ Βασιλέως. Ἰδιαιτέρας νόμος κανονίζει τὰ τῆς Ἀντιβασιλείας.

Ἄρθρον 51. Ἐάν, ἀποβιώσαντος τοῦ Βασιλέως, ὁ διάδοχος αὐτοῦ εἶναι ἀνήλικος, ἡ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, συνέρχεται διὰ τὸ ἐκλέξῃ ἐπίτροπον. Ἐπίτροπος δὲ τότε ἐκλέγεται, ὅταν δὲν ὑπάρχη τοιοῦτος ἐκ διαθήκης τοῦ ἀποβιώσαντος Βασιλέως, ἢ ὅταν ὁ ἀνήλικος διάδοχος δὲν ἔχη μητέρα μένουσαν εἰς τὴν χρείαν τῆς, ἣτις καλεῖται τότε εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ τέκνου τῆς αὐτοδικαίως. Ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀνήλικου Βασιλέως, εἴτε διορισθῇ διὰ διαθήκης, εἴτε ἐκλεγῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πολίτης τοῦ Ἀνατολικοῦ Δόγματος.

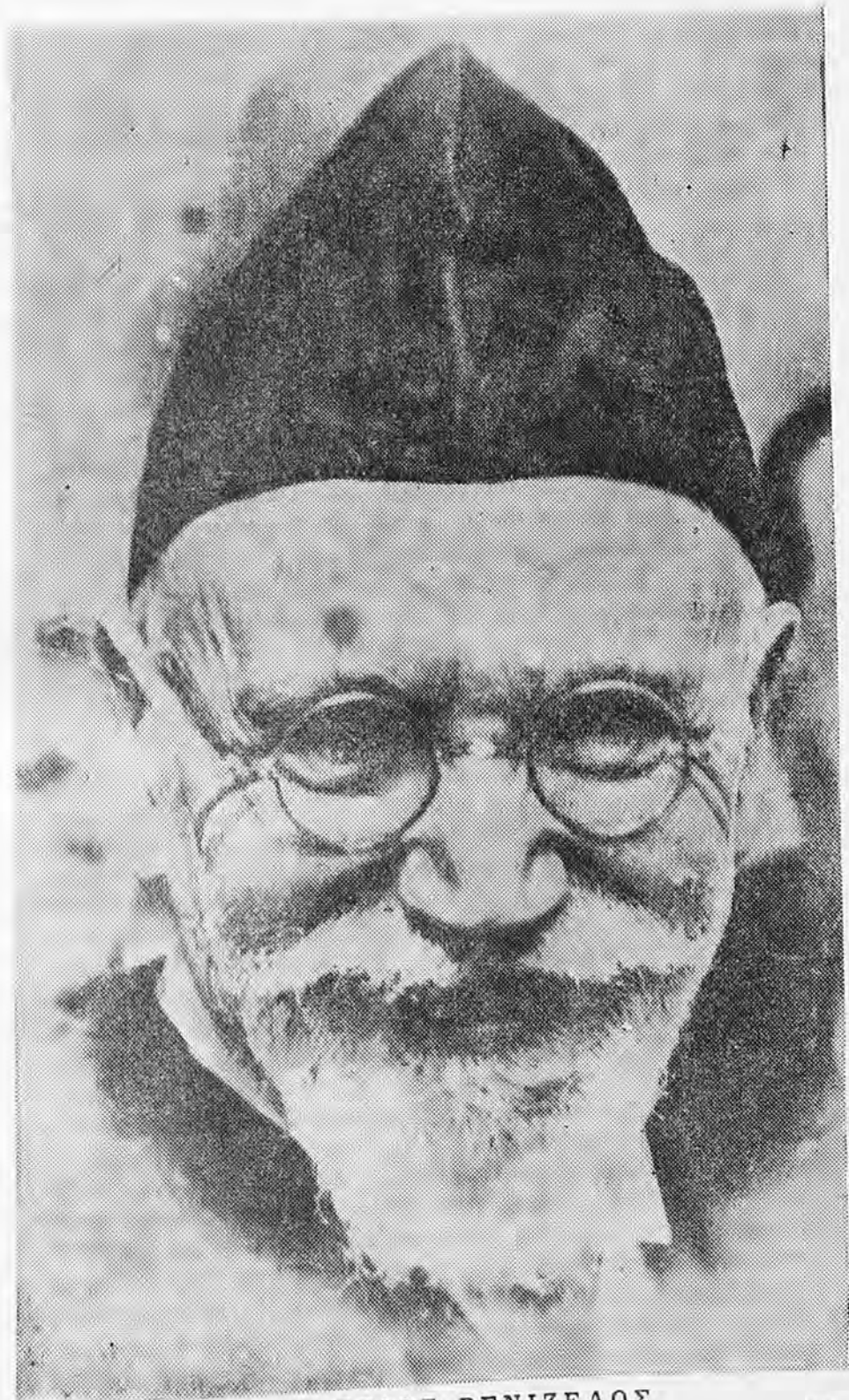
Ἄρθρον 52. Ἐν περιπτώσει χρείας τοῦ Θρόνου, ἡ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, ἐκλέγει προσωρινῶς καὶ διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας Ἀντιβασιλέα πολίτην Ἑλληνα τοῦ Ἀνατολικοῦ Δόγματος, τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνεργεῖ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους τὴν συνταγματικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως. Ἐντὸς δύο μηνῶν τὸ βραδύτερον ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἰσάριθμοι τῶν βουλευτῶν ἀντιπρόσωποι, οἵτινες εἰς ἓν μετὰ τῆς Βουλῆς συνερχόμενοι ἐκλέγουσι τὸν Βασιλέα διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὄλου διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 53. Ἐάν ὁ Βασιλεὺς ἔνεκα νόσου κρίνη ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν Ἀντιβασιλείας, ὀρίζει διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος Ἀντιβασιλέα τὸν διάδοχον ἢ, τοιοῦτου μὴ ὑπάρχοντος ἢ ἀνήλικου ὄντος, τὴν Βασιλίσσαν. Ἐάν ὁ Βασιλεὺς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ βασιλεύσῃ, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συγκαλεῖ ἀμέσως τὴν Βουλὴν καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος ἢ ἔχει διαλυθῇ. Ἐάν ἡ Βουλὴ, δι' ἀποφάσεως αὐτῆς λαμβανόμενης διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν ψηφοφορησάντων, ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην Ἀντιβασιλείας, ἀσκεῖ τότε ταύτην ὁ ἐνήλικος διάδοχος ἢ, τοιοῦτου μὴ ὑπάρχοντος, ἡ Βασιλίσσα.

Ἐάν δὲν ζῆ, ἡ Βασιλίσσα, συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἢ Βουλῆς, ἢ ὅποια, μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου, ψηφίζει εἰδικὸν νόμον περὶ τῆς ἀσκήσεως τῆς Βασιλικῆς ἐξουσίας, ἀνήλικου δὲ ὄντος ἐκλέγει διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας Ἀντιβασιλέα, καί, χρείας καλούσης, Ἐπίτροπον τοῦ Βασιλέως.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον 54. Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν 15ην τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου εἰς τακτικὴν σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Έργα, ἐκτὸς ἂν διὰ τὰ ἔργα ταῦτα ὁ Βασιλεὺς συγκαλέσῃ αὐτὴν πρό-
τερον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 37.

Ἡ διάρκεια ἐκάστης τακτικῆς συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶναι βρα-
χυτέρα τῶν 3 μηνῶν, εἰς οὓς δὲν λογίζεται ὁ χρόνος τῆς κατὰ τὸ ἄρ-
θρον 38 ἀναστολῆς.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 5 5. Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ βου-
λευτηρίῳ, δύναται ὁμῶς νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν κατ'
αἴτησιν δέκα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν τοῦτο ἀποφασισθῇ ἐν μυστικῇ συ-
νεδριάσει κατὰ πλειονοψηφίαν, μετὰ ταῦτα δὲ ἀποφασίζει ἂν ἢ περὶ τοῦ
αὐτοῦ πράγματος συζήτησις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν συ-
νεδρίασιν.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 5 6. Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἄνευ τῆς
παρουσίας τοῦλάχιστον τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν
αὐτῆς, μηδὲ νὰ ἀποφασίσῃ τι ἄνευ ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόν-
των μελῶν, ἧτις ὁμῶς οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι μικρότερα τοῦ ἐνὸς τε-
τάρτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας, ἡ
πρότασις ἀπορρίπτεται.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 5 7. Πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑποχρεω-
τικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, παραπέμπεται δὲ εἰς κοινοβουλευτι-
κὴν ἐπιτροπὴν καί, ὑποβληθείσης τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἢ παρελθούσης
τῆς ταχθείσης προθεσμίας, εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν μετὰ προφορικὴν
εἰσήγησιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ'
ὅσον δὲν ἔγινε τοιαύτη κατὰ τὴν κατάθεσιν τῆς προτάσεως.

Προτάσεις νόμων σκοποῦσαι τὴν τροποποίησιν τῶν περὶ συντάξεων
νόμων ἢ ἀπονομῆς συντάξεως, ἢ τὴν ἀναγνώρισιν ὑπηρεσίας ὡς παρε-
χούσης τοιοῦτον δικαίωμα ὑποβάλλονται μόνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν
Οἰκονομικῶν μετὰ γνώμοδότησιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Προκει-
μένου δὲ περὶ συντάξεων, αἵτινες βαρύνουσι τὸν προϋπολογισμὸν νομικῶν
προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑ-
πουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τοιαῦται περὶ συντάξεων προτάσεις πρέ-
πει νὰ εἶναι εἰδικαί, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς ἀναγραφῆς διατάξεων
περὶ συντάξεων εἰς νόμους σκοποῦντας τὴν ρύθμισιν ἄλλων θεμάτων.

Πᾶσα πρότασις νόμου, συνεπαγομένη ἐπιβάρυνσιν τοῦ προϋπολο-
γισμοῦ, ἐφ' ὅσον μὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν δὲν εἰσάγεται
πρὸς συζήτησιν, ἐὰν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ ἐκθέσεως τῆς Γενικῆς Διευθύν-
σεως Δημοσίου Λογιστικοῦ, καθοριζούσης τὴν δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν, ἐφ'
ὅσον δὲ ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς πρὸ πάσης συζητήσεως διαβιβά-
ζεται εἰς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν Δημοσίου Λογιστικοῦ, ὑποχρεομένην
νὰ ὑποβάλλῃ τὴν σχετικὴν ἐκθεσιν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν. Παρερχο-
μένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης εἰσάγεται καὶ ἄνευ αὐτῆς.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς τροπολογίας, ἐφ' ὅσον ζητηθῇ τοῦτο
ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν. Εἰς περιπτώσιν ταύτην, ἡ Γενικὴ Δι-
εύθυνσις Δημοσίου Λογιστικοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ πρὸς τὴν Βου-

λήν τὴν ἔκθεσιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης, ἡ συζήτησις χωρεῖ καὶ ἄνευ αὐτῆς.

Πᾶσα πρότασις νόμου, ὑποβαλλομένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ συνεπαγομένη δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρέπει νὰ συνοδεύηται ἀπὸ ἔκθεσιν περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεώς της, ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Προτάσεις νόμων, ὑποβαλλόμεναι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, δι' ὧν ἐπιβάλλονται τοπικοὶ ἢ εἰδικοί φόροι ὑπὲρ ὀργανισμῶν ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δεόν νὰ προσυπογράφωνται καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Πρότασις νόμου ἀποσκοποῦσα τὴν τροποποίησιν διατάξεων προηγουμένου νόμου, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἔὰν εἰς μὲν τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν δὲν καταχωρίζεται ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς τροποποιουμένης διατάξεως, εἰς δὲ τὸ κείμενον τῆς προτάσεως ὁλόκληρος ἢ νέα διάταξις, ὡς διαμορφοῦται μετὰ τὴν τροποποίησιν.

Οὐδεμία προσθήκη εἰς πρότασιν νόμου ἢ τροπολογία γίνεται δεκτὴ ἔὰν δὲν σχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον τῆς προτάσεως.

Οὐδεμία πρότασις νόμου γίνεται δεκτὴ ἔὰν δὲν συζητηθῆ καὶ ψηφισθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς δις εἰς διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας, κατ' ἀρχὴν μὲν κατ' ἄρθρον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ σύνολον κατὰ τὴν δευτέραν. Ἐὰν κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ προσθήκαι ἢ τροπολογίαι, ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου ἀναβάλλεται ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον ἀπὸ τῆς διακομῆς τοῦ τροπολογηθέντος σχεδίου.

Ἐπιτρέπεται ἐξαιρετικῶς εἰς μίαν μόνον κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν ψήφισις ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἔὰν ἐζητήθῃ τοῦτο ἀπὸ τὸν ὑποβαλόντα τὴν πρότασιν πρὸ τῆς παραπομπῆς αὐτῆς εἰς τὴν κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιτροπὴν καὶ ἐφ' ὅσον αὕτη ἀπέδεχθῆ τὴν αἴτησιν τοῦ ὑποβαλόντος, δὲν ἠγέρθῃ δὲ ἀντίρρησις ἐκ μέρους εἴκοσι τοῦλάχιστον βουλευτῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς προτάσεως μέχρι τοῦ τερματισμοῦ τῆς συζητήσεως.

Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν κωδικῶν συνταχθέντων ὑπὸ ἐιδικῶν ἐπιτροπῶν δι' εἰδικῶν νόμων συσταθεῖσων, δύναται νὰ γίνῃ δι' ἰδιαιτέρου νόμου κυροῦντος ἐν ὄλῳ τοὺς εἰρημένους κώδικας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποιήσις τῶν ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἀπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν ἢ ἐν ὄλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων πλὴν τῶν φορολογικῶν.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 58. Οὐδεὶς αὐτόκλητος ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἀναφοραὶ ὅμως παρυσιάζονται διὰ τινος βουλευτοῦ ἢ παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀποστέλλῃ εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τὰς διευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφοράς, οἷτινες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι δια-

σαφήσεις, ὡσάκις ζητηθῶσι, καὶ δύναται νὰ διορίζη ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐξεταστικὰς τῶν πραγμάτων ἐπιτροπὰς.

Ἄρθρον 59. Οὐδείς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ νόμου. Ἐξαιρετικῶς ἐπὶ ἐπιβολῆς ἢ ἀυξήσεως εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ, ἢ εἰσπραξίς αὐτοῦ ἐπιτρέπεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Βουλὴν καταθέσεως τῆς περὶ αὐτοῦ προτάσεως νόμου, ὑπὸ τὸν ρητὸν ὄρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς βουλευτικῆς συνόδου.

Τὸ ἀντικείμενον τῆς φορολογίας, ὁ φορολογικὸς συντελεστὴς καὶ αἱ ἀπὸ τῆς φορολογίας ἀπαλλαγαὶ ἢ ἐξαιρέσεις καὶ ἡ ἀπονομὴ συντάξεων δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσωσιν ἀντικείμενα νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἄρθρον 60. Ἐν τῇ ἐτησίᾳ τακτικῇ συνόδῳ ἡ Βουλὴ ψηφίζει διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ. Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἀπολογισμὸν.

Ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὴν Βουλὴν δύο μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἀφοῦ δὲ ἐξετασθῇ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν, ψηφίζεται ἅπαξ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα εἰς τμήματα ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὀριζόμενα καὶ εἰς τέσσαρας διαφόρους ἡμέρας, καθ' ἵπουργεῖον δὲ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Ἐντὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς οἰκονομικῆς χρήσεως εἰσάγεται ὁ ἀπολογισμὸς, ὡς καὶ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς τοῦ Κράτους, εἰς τὴν Βουλὴν, ἐξετάζεται δὲ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ ψηφίζεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 61. Μισθός, σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβή οὔτε ἐγγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους, οὔτε παρέχεται ἄνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 62. Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὀπωσδήποτε ἐξετάζεται ἔνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων.

Ἄρθρον 63. Βουλευτὴς, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου, δὲν καταδιώκεται οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἄνευ ἀδείας τοῦ Σώματος· τοιαύτη ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφῶρῳ κακουργήματα. Προσωπικὴ κράτησις δὲν ἐνεργεῖται κατὰ βουλευτοῦ, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου καὶ τέσσαρας ἐβδομάδας μετὰ τὴν λήξιν αὐτῆς.

Ἐὰν ὁ βουλευτὴς τύχη διατελῶν ὑπὸ προσωπικὴν κράτησιν, ἀπολύεται ἀνυπερθέτως τέσσαρας ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περιόδου.

Ἄρθρον 64. Οἱ βουλευταὶ ὀμνύουσι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν τὸν ἐξῆς ὄρκον :

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὸν Συνταγματικὸν

Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

Ἄλλοθρησκοὶ βουλευταὶ, ἀντὶ τῆς ἐπικλήσεως «ὀμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαίρετου Τριάδος», ὀρκίζονται κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 65. Ἡ Βουλὴ προσδιορίζει διὰ Κανονισμοῦ πῶς θέλει νὰ ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα τὸ προσωπικὸν αὐτῆς.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 66. Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ βουλευτῶν ἐκλεγομένων κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν δι' ἁμέσου, καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διατάσσονται καὶ ἐνεργοῦνται ταυτοχρόνως καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 67. Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὸ Ἔθνος καὶ οὐχὶ μόνον τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγονται.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 68. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφέρειας προσδιορίζεται διὰ νόμου, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς. Οὐδέποτε ὅμως ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὅλου τῶν βουλευτῶν δύναται νὰ εἶναι ἐλάσσων τῶν ἑκατὸν πενήκοντα οὐδὲ μείζων τῶν τριακοσίων.

Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα καὶ αἱ ἐκλογικαὶ περιφέρειαι ὀρίζονται διὰ νόμου ψηφιζομένου κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ παρόντος.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 69. Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται, διὰ τέσσαρα συναπτά ἔτη ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν ἅμα δὲ τῆς λήξεως τῆς βουλευτικῆς περιόδου διατάσσεται ἡ ἐνέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν. Συγκαλεῖται δὲ ὑποχρεωτικῶς ἡ νέα Βουλὴ εἰς τακτικὴν σύνοδον ἐντὸς ἐτέρων τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν τούτων.

Ἐδρα βουλευτικῆς κενωθεῖσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου δὲν συμπληροῦται δι' ἀναπληρωματικῆς ἐκλογῆς, ὅταν τοιαύτη ἀπαιτῆται κατὰ νόμον, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλιπόντων δὲν ὑπερβαίνει τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 70. Ὅπως ἐκλεγῆ τις βουλευτῆς ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πολίτης Ἑλλήν, ἔχων συμπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος καὶ τὴν νόμιμον ἰκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

Βουλευτῆς στερηθεὶς τῶν προσόντων τούτων ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγειρομένων περὶ τούτου ἀμφισθητήσεων, ἀποφασίζει ἡ Βουλὴ.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 71. Ἐμμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι στρατιωτικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ, δήμαρχοι, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν καὶ ὑπάλληλοι νομικῶν προσώπων ἢ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου καὶ τὰ μέλη τῶν διοικητικῶν αὐτῶν συμβουλίων δὲν δύναται νὰ

έκλεγώσι βουλευταί οὐδὲ νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, ἐὰν μὴ παραιτηθῶσι πρὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ὑποψηφίων.

Ἡ παραιτήσις αὐτῶν συντελεῖται διὰ τῆς ἐγγράφου ὑποβολῆς τῆς, ἢ δὲ ἐπάνοδος αὐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς παρητήθησαν, ἀπαγορεύεται πρὸ τῆς παρόδου ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς.

Ἀξιωματικοὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ σωμάτων ἀσφαλείας, παραιτηθέντες τοῦ ἀξιώματος τῶν ἵνα ἐκλεγῶσιν βουλευταί, δὲν δύνανται νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, οὔτε νὰ ἐκλεγῶσιν εἰς περιφέρειαν, εἰς ἣν ὑπρέτησαν πλεόν τοῦ ἐξαμήνου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας διετίας πρὸ τῶν ἐκλογῶν, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ τῆς περιφέρειας, εἰς ἣν ἤσκουν τὰ ἐκλογικὰ τῶν δικαιώματα, οὔτε νὰ ἐπανέλθωσι πλεόν εἰς τὸ στράτευμα.

Οἱ ἔμμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ ἐκλεγῶσι βουλευταί οὐδὲ νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι εἰς τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν, εἰς ἣν ὑπρέτησαν κατὰ τὴν πρὸ τῆς ἐκλογῆς τῶν τριετίαν.

Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου διοικητικοῦ ἢ ἐμμίσθου νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων ἀπολαυσῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῆς ἐπιχορηγήσεως δυνάμει εἰδικοῦ νόμου.

Οἱ διατελοῦντες εἰς τινὰ τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουσιν ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν, ἀφ' ἧς καταστῆ ὀριστικὴ ἡ ἐκλογή αὐτῶν, νὰ δηλώσωσιν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει τῆς τοιαύτης δηλώσεως ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

Νόμος δύνανται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

Οἱ βουλευταί δὲν δύνανται νὰ ἐνοικιάζωσιν ἀγροτικὰ κτήματα τοῦ δημοσίου ἢ νὰ ἀναλαμβάνωσι κρατικὰς προμηθείας ἢ ἐργολαβικὰς ἐκτελέσεις δημοσίων ἔργων ἢ ἐνοικιάσεις δημοσίων φόρων ἢ νὰ δέχωνται παραχωρήσεις ἐπὶ δημοσίων κτημάτων. Ἡ παράβασις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπιφέρει ἐκπτώσιν ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ ἀκρότητα τῆς πράξεως. Αἱ πράξεις αὗται εἶναι ἄκυροι καὶ ὅταν γίνωνται καὶ ὑπὸ ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς ὁποίας ἔργα διευθυντοῦ ἢ διοικητικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου ἐκτελεῖ βουλευτῆς ἢ εἶναι ὁμόρρυθμος ἢ ἑτερόρρυθμος ἑταῖρος.

Οἱ περιορισμοὶ τῶν παραγράφων 3 καὶ 4 δὲν ἐφαρμόζονται κατὰ τὰς πρώτας μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος ἐκλογῆς.

Ἄρθρον 72. Βουλευταί ἀποδεχόμενοι οἰονδήποτε τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραιτήσις εἶναι δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ.

Ἡ Βουλὴ ἀποφαίνεται περὶ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου καὶ τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπέρχεται ἐκπτώσις τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

“Α ρ θ ρ ο ν 73. Ἡ ἐξέλεξις καὶ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστάσεις, ἀναφερόμεναι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν ἐνέργειαν τούτων, εἴτε εἰς ἔλλειψιν προσόντων, ἀνατίθεται εἰς εἰδικὸν δικαστήριον συγκροτούμενον ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας καὶ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, λαμβανομένων διὰ κληρώσεως. Τοῦ δικαστηρίου προεδρεύει ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐφ’ ὅσον μετέχει αὐτοῦ. Κατὰ τὰ λοιπὰ τὰ τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ὅλης διαδικασίας αὐτοῦ ὀρίζονται διὰ νόμου.

“Α ρ θ ρ ο ν 74. Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν ἐκάστης τακτικῆς συνόδου τὸν Πρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ Γραμματεῖς αὐτῆς.

“Α ρ θ ρ ο ν 75. Οἱ βουλευταὶ λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημιώσεις, ὀριζομένην ἐκάστοτε δι’ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς καὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα ἐλευθέρως κυκλοφορίας εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς, τροχιοδρομικὰς, ἀεροπορικὰς καὶ δι’ αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως συγκοινωνίας, καὶ εἰς τὰ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἢ εἰς Ἑλληνικὰς πλοιοκτικῆς ἀνήκοντα πλοῖα. Οἱ βουλευταὶ ἀπολαμβάνουσι ταχυδρομικῆς, τηλεγραφικῆς καὶ τηλεφωνικῆς ἀτελείας.

Εἰς τὸν τακτικὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς παρέχονται ἔξοδα παραστάσεως ἴσα μὲ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν ἀπουσίᾳ βουλευτοῦ ἐπὶ πλείονας τῶν πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα, ἄνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, ἐν τακτικῇ ἢ ἐκτάκτῳ συνόδῳ, κρατεῖται ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου τὸ εἰκοστὸν τῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως δι’ ἐκάστην ἀπουσίαν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

“Α ρ θ ρ ο ν 76. Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικόν Συμβούλιον συγκείμενον ἐκ τῶν Ὑπουργῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Δύναται διὰ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, νὰ διορισθῶσιν εἰς ἢ πλείονες ἐκ τῶν Ὑπουργῶν ἀντιπρόεδροι τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν ἄλλείψει ἀντιπροέδρου, ὁ Πρωθυπουργὸς ὀρίζει, ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη ἐκ τῶν Ὑπουργῶν προσωρινὸν ἀναπληρωτὴν του.

Εἰδικὸς νόμος δύναται νὰ κανονίσῃ τὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν Ὑπουργῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀποτελοῦσι μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

“Α ρ θ ρ ο ν 77. Οὐδεὶς ἐκ τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας δύναται νὰ διορισθῇ Ὑπουργός.

Τὰ ἀσυμβίβαστα, τὰ θεσπιζόμενα εἰς τὰς παραγράφους 5 — 9 τοῦ ἄρθρου 71 ὡς πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ, ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ καθήκοντα τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑφυπουργοῦ.

"Αρθρον 78. Ἡ Κυβέρνησις πρέπει ν' ἀπολαύη τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Ὀφείλει μόλις καταρτισθῆ καὶ δύναται ὅποτε-δήποτε ἄλλοτε νὰ ζητήσῃ ψήφον ἐμπιστοσύνης ἀπὸ τὴν Βουλὴν. Ἐὰν κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως ἔχωσι διακοπὴ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, καλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν, ὅπως ἐκφράσῃ τὴν γνώμην τῆς περὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Βουλὴ δύναται δι' ἀποφάσεώς της νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην της ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἢ ἀπὸ μέρος αὐτῆς. Πρότασις περὶ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ υποβληθῆ, εἰμὴ μετὰ πάροδον δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπορρίψεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῆς αὐτῆς προτάσεως, πρέπει δὲ νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ εἴκοσι τοῦλάχιστον βουλευτῶν καὶ νὰ καθορίζωνται ἐν αὐτῇ σαφῶς τὰ θέματα περὶ τὰ ὁποῖα θέλει στραφῆ ἢ ἐπὶ τῆς προτάσεως συζητήσις.

Ἐξαιρετικῶς δύναται νὰ υποβληθῆ πρότασις περὶ δυσπιστίας καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ ἀνωτέρω διμήνου, ἐὰν εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἡμίσεος τοῦ συνόλου τῶν βουλευτῶν.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ διεξαχθῆ πρὸ τῆς παρόδου διημέρου ἀπὸ τῆς υποβολῆς της, οὐδὲ νὰ παραταθῆ πέραν τῶν πέντε ἡμερῶν.

Ἡ περὶ τῆς προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ψηφοφορία δύναται νὰ ἀναβληθῆ ἐπὶ 48ωρον, ἐὰν ζητήσῃσι τοῦτο εἴκοσι βουλευταί.

Πρότασις περὶ ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ, ἐὰν δὲν ψηφίσῃσι ὑπὲρ αὐτῆς τοῦλάχιστον τὰ δύο πέμπτα τῶν βουλευτῶν.

Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων δικαιούνται νὰ ψηφίσῃσι καὶ Ὑπουργοὶ βουλευταί.

Οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουσιν εἴσοδον ἐλευθέραν εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἀκούονται, ὡσάκις ζητήσῃσι τὸν λόγον, ψηφοφοροῦσι δὲ μόνον ἐὰν εἶναι μέλη αὐτῆς.

Ἡ Βουλὴ καὶ αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δύναται νὰ ἀπαιτήσῃσι τὴν παρουσίαν τῶν Ὑπουργῶν.

"Αρθρον 79. Ποτὲ διαταγὴ τοῦ Βασιλέως, ἔγγραφος ἢ προφορικὴ, δὲν ἀπαλλάσσει τῆς εὐθύνης τοῦς Ὑπουργούς.

"Αρθρον 80. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς Ὑπουργοὺς κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν νόμους ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ δικαστηρίου, ὅπερ, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα δικαστῶν κληρουμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀπάντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διωρισμένων ἀρεοπαγιτῶν, ἐφετῶν καὶ προέδρων αὐτῶν κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα.

"Αρθρον 81. Ὁ Βασιλεὺς δύναται ν' ἀπνεύμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις μόνον τῇ συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς.

ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

“Α ρ θ ρ ο ν 82. “Απασαι αἱ διοικητικαὶ διαφοραὶ (ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ) ἐκδικάζονται ὑπὸ τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων.

Τὰ τακτικὰ διοικητικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ συνιστῶνται ἐκάστοτε δι’ ἐιδικῶν νόμων, οἵτινες καθορίζουσι καὶ τὰς εἰς αὐτὰ ὑπαγομένας ὑποθέσεις.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 90 ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς τακτικούς διοικητικούς δικαστάς, τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου συγκροτουμένου ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὡς νόμος ὀρίσει.

“Α ρ θ ρ ο ν 83. Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκουσιν ἰδίως: α) Ἡ ἐπεξεργασία τῶν κανονιστικῶν διαταγμάτων. β) Ἡ ἐκδίκασις τῶν κατὰ τοὺς νόμους ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὸ διαφορῶν ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ. γ) Ἡ κατ’ αἴτησιν ἀκύρωσις πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν δι’ ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα. δ) Ἡ αἴτησις ἀναίρεσεως δι’ ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου κατὰ τῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων.

Νόμος δύνανται νὰ ὀρίσῃ καὶ ἄλλους λόγους ἀκυρώσεως καὶ ἀναίρεσεως.

Κατὰ τὰς ὑπὸ τὰ στοιχεῖα β’ γ’ δ’ περιπτώσεις ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος.

“Α ρ θ ρ ο ν 84. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας ὀρίζεται διὰ νόμου, δὲν δύνανται ὅμως νὰ εἶναι μεγαλύτερος τῶν εἴκοσι πέντε. Οἱ Σύμβουλοι τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ Διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἶναι δὲ ἰσόβιοι, προστατευομένης τῆς ἰσοδιότητος αὐτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 88, εἰδικώτερον δὲ κατὰ τὰς περὶ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Τὰ καθήκοντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἰουδήποτε, δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τοῦ καθηγητοῦ νομικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἢ τοῦ καθηγητοῦ νομικῶν ἢ οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν ἀνωτάτων ἰσοτίμων σχολῶν.

Ἰδιαιτέρος νόμος κανονίζει τὰ προσόντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως αὐτῶν, τὰ περὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

“Α ρ θ ρ ο ν 85. Ἡ ἄρσις συγκρούσεων: α) μεταξύ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, β) μεταξύ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν καὶ γ) μεταξύ διοικητικῶν καὶ κοινῶν δικαστηρίων δικάζεται ὑπὸ μικτοῦ δικαστηρίου ἀποτελουμένου ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ ἀρεσπαγιτῶν καὶ συμβούλων Ἐπικρατείας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ.

Ἄρθρον 86. Αἱ διοικητικαὶ διαφοραὶ ἐξακολουθοῦσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων νὰ ὑπάγωνται εἰς τὰ κοινὰ δικαστήρια, ὑπὸ τῶν ὁποίων δικάζονται ὡς νόμῳ προτετιμημένοι, πλὴν ἐκείνων, δι' ἃς εἰδικοί νόμοι συνιστῶσι διοικητικὰ δικαστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων ἰσχύουσιν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Ἄρθρον 87. Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστῶν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ βασιλέως κατὰ νόμον ὀρίζοντα καὶ τὰ προσόντα αὐτῶν.

Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τὸ λειτούργημα αὐτῶν.

Τὰ τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς κατατάξεως τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν προσδιορίζονται δι' εἰδικῶν νόμων.

Ἄρθρον 88. Οἱ ἀρεοπαῖται, ἐφέται καὶ πρωτοδίκαι εἰσὶν ἰσόβιοι, οἱ δὲ εἰσαγγελεῖς, ἀντεισαγγελεῖς, εἰρηνοδίκαι, πταισματοδίκαι, γραμματεῖς καὶ ὑπογραμματεῖς τῶν δικαστηρίων καὶ εἰσαγγελίων, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἰσὶ μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Οἱ ἰσοβιότητος ἢ μονιμότητος ἀπολαύοντες δικαστικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ παυθῶσιν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως εἴτε κατ' ἀκολουθίαν ποινικῆς καταδίκης, εἴτε ἔνεκα πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἢ νόσου ἢ ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον ὁ νόμος ὀρίζει, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93.

Τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου, οἱ πρόεδροι καὶ εἰσαγγελεῖς ἐφετῶν ἀποχωροῦσιν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, οἱ δὲ λοιποὶ ἔμμισθοι δικαστικοὶ λειτουργοὶ ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐξηκοστοῦ πέμπτου.

Οἱ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ συμβολαιογράφοι ἀποχωροῦσιν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου ἔτους.

Ἄρθρον 89. Δύναται διὰ νόμου: α) ν' ἀνατεθῇ καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τὰς ἀσκούσας ἀστυνομικὰ καθήκοντα ἢ ἐκδίκασις ἀστυνομικῶν παραβάσεων τιμωρουμένων διὰ προστίμου. β) Ν' ἀνατεθῇ εἰς ἀρχὰς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας ἢ ἐκδίκασις τῶν περὶ τοὺς ἀγροὺς πταισμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπορρευουσῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις αἱ ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον δικαστικῆς ἀρχῆς ἔχουσας ἀνασταλτικὴν δύναμιν. γ) Νὰ κανονισθῶσι τὰ τῶν εἰδικῶν δικαστηρίων ἀνηλίκων, ἐφ' ὧν ἐπιτρέπεται νὰ μὴ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς α' παραγρ. τοῦ ἄρθρου 87 καὶ τῶν ἄρθρων 92, 93 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος. δ) Νὰ ὀρισθῇ, ὅτι εἰς τὰ δικαστήρια, ἅτινα θέλουσιν ἐκδικάζει τὰς πάσης φύσεως ἐργατικὰς διαφοράς, δύνανται νὰ συμμετέχωσι καὶ λαϊκὰ μέλη.

Ἄρθρον 90. Δικαστικοὶ λειτουργοὶ καὶ δικαστικοὶ ὑπάλλ-

ληλοι, πλὴν τοῦ μετὰ τὸν γραμματεῖα κατωτέρου προσωπικοῦ τῆς γραμματείας τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν εἰσαγγελιῶν, τῶν συμβολαιογράφων καὶ τῶν φυλάκων ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν, τοποθετοῦνται, μετατίθενται, ἀποσπῶνται καὶ προάγονται μετὰ σύμφωνον, εἰδικῶς καὶ ἐμπεριστατωμένως ἠτιολογημένην, γνώμην Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὀρίζει.

Ἡ εἰς τὰς θέσεις τοῦ προέδρου, ἀντιπροέδρου καὶ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου προαγωγή δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ αἱ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδιδόμεναι διοικητικαὶ πράξεις δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 91. Ὁ Βασιλεὺς δύναται, μετὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐν περιπτώσει ἐμπολέμου καταστάσεως ἢ ἐπιστρατεύσεως ἕνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων ἢ σοβαρᾶς διαταραχῆς ἢ ἐκδήλου ἀπειλῆς τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας τῆς χώρας ἐξ ἐσωτερικῶν κινδύνων, ν' ἀναστείλῃ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν ἢ εἰς μέρος αὐτῆς τὴν ἰσχύν τῶν ἄρθρων 5, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 20, 95 καὶ 97 τοῦ Συντάγματος ἢ τινῶν τοιούτων καὶ θέτων εἰς ἐφαρμογὴν τὸν ἐκάστοτε ἰσχύοντα νόμον «περὶ καταστάσεως πολιορκίας» νὰ συστήσῃ ἐξαιρετικὰ δικαστήρια. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς. Ἄπαντα τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος ἄρθρου ληφθέντα μέτρα ἀνακοινοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν ἀνυπερθέτως κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν συνεδριάσιν πρὸς ἔγκρισιν ἢ ἄρσιν. Ἐὰν ἡ λήψις τῶν μέτρων τούτων λάβῃ χώραν ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς, διὰ τοῦ αὐτοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτοῦ, συγκαλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα ἡμερῶν καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη καὶ κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἀποφασίζει τὴν διατήρησιν ἢ ἄρσιν τοῦ εἰρημένου διατάγματος.

Ἡ Βουλευτικὴ ἀσυλία τοῦ ἄρθρου 63 ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Βασιλικοῦ τούτου διατάγματος.

Ἡ ἰσχύς τῶν ἀνωτέρω Βασιλικῶν διαταγμάτων, προκειμένου μὲν περὶ πολέμου, δὲν ἐκτείνεται πέραν τῆς λήξεως αὐτοῦ, εἰς πάσας δὲ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ δέμηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς των, ἐὰν ἐν τῷ μεταξύ δὲν παραταθῇ ἡ ἰσχύς αὐτῶν ἀδεία πάλιν τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 92. Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι, ἐκτὸς ὅταν ἡ δημοσιότης ἤθελεν εἶσθαι: ἐπιδραχῆς εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη ἢ τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ τότε τὰ δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ ἐκδίδωσι περὶ τούτου ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 93. Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς ἠτιολογημένη καὶ νὰ ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 94. Τὸ ὄρκωτόν σύστημα διατηρεῖται.

Ἄρθρον 95. Ὑπὸ τῶν ὄρκωτῶν δικαστηρίων δικάζονται τὰ κακουργήματα, τὰ πολιτικά ἐγκλήματα, ὡς καὶ τὰ τύπου, ὡς αὐτὰ δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον, καὶ τὰ τυχόν διὰ νόμου ὑπαχθῆσόμενα ἄλλα ἀδικήματα. Πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων τοῦ τύπου νόμος δύναται νὰ ὀρίσῃ μικτὰ δικαστήρια ἐκ τακτικῶν δικαστῶν καὶ ἐνόρκων, οἵτινες καὶ δεῶν ν' ἀποτελῶσι τὴν πλειοψηφίαν.

Κακουργήματα ὑπαχθέντα μέχρι τοῦδε δι' εἰδικῶν νόμων καὶ ψηφισμάτων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐφετείων θέλουσιν ἐξακολουθήσει δικάζόμενα ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ταύτων, ἐφ' ὅσον νόμος δὲν ἐπαναφέρει ταῦτα ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὄρκωτῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρον 96. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ δεχθῆ καὶ ἄλλην ἔμμισθον ὑπηρεσίαν ἐκτὸς τῆς τοῦ καθηγητοῦ ἐν Πανεπιστημίῳ.

Ἄρθρον 97. Τὰ περὶ στρατοδικείων, ναυτοδικείων, ἀεροδικείων, πειρατείας, ναυταπάτης καὶ δικαστηρίων λειῶν κανονίζονται δι' εἰδικῶν νόμων.

Ἰδιῶται δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν στρατοδικείων, ναυτοδικείων καὶ ἀεροδικείων, εἰμὴ μόνον δι' ἀξιοποίνους πράξεις κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ἄρθρον 98. Οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἶναι ἰσόβιοι καὶ δὲν παύονται, εἰμὴ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀρθροῦ 88, ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των. Τὰ προσόντα τῶν συμβούλων καὶ παρέδρων ὀρίζονται διὰ νόμου.

Διορισμὸς ἢ προαγωγή εἰς τὰς θέσεις τῶν συμβούλων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐνεργεῖται μετὰ γνώμην τῆς ὀλομελείας αὐτοῦ.

Αἱ περὶ ἀσυμβιβάστου τῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ ἰσόβια μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀφορῶσαι καταλογισμὸν ὑπολόγων καὶ ἀπονομῆν συντάξεων δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν Ἐλεγχον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ἄρθρον 99. Ἡ διοικητικὴ ὀργάνωσις τοῦ Κράτους βασίζεται εἰς τὴν ἀποκέντρωσιν καὶ τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἡ ἐκλογή τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν γίνεται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 100. Ὁ δημόσιος ὑπάλληλος ὀφείλει πίστιν καὶ

ἀφροσίωσιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη, εἶναι ἐκτελεστῆς τῆς θελήσεως τοῦ Κράτους καὶ ὑπηρετεῖ τὸν λαόν.

Ἰδεολογία σκοποῦσαι τὴν διὰ βιαίων μέσων ἀνατροπὴν τοῦ ὑφισταμένου πολιτειακοῦ ἢ κοινωνικοῦ καθεστώτος ἀντίκεινται ἀπολύτως πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 1 0 1. Τὰ προσόντα τῶν διοικητικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὀρίζονται διὰ νόμου.

Οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι εἶναι μόνιμοι ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ αἱ θέσεις, πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατίθενται ἄνευ γνωμοδοτήσεως, οὔτε ἀπολύονται, οὔτε ὑποβιβάζονται ἄνευ ειδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὀργανωμένου συμβουλίου καὶ ἀποτελουμένου κατὰ τὰ δύο τρίτα τουλάχιστον ἀπὸ μόνιμους ὑπαλλήλους. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καθὼς ἐιδικώτερην νόμος ὀρίζει.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, οἵτινες κατὰ τὰ λοιπὰ διέπονται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος δύναται νὰ ἐξαιροῦνται διὰ νόμου οἱ ἀπ' εὐθείας διοριζόμενοι πρεσβευταὶ ὡς πληρεξούσιοι ἢ πρόεδροι Ὑπουργοί, οἱ γενικοὶ διοικηταί, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς, οἱ νομάρχαι, ὁ ἐπίτροπος τοῦ Δημοσίου παρὰ τῆ Ἱερᾶ Συνόδῳ, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου καὶ τῶν ἰδιαιτέρων γραφείων τῶν Ὑπουργῶν καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος καὶ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων τῶν καταλαμβανόντων ὀργανικὰς θέσεις κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν Δήμων.

Αἱ Διατάξεις αὗται δύναται διὰ νόμου νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ ἐπὶ τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 1 0 2. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῆ ὑπάλληλος εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν.

Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῆ εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἐμμίσθους δημοσίας θέσεις ἢ θέσεις νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Οὐδεὶς δημόσιος ὑπάλληλος δύναται νὰ συμμετέχη εἰς πλείονα τῶν δύο συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν.

Οὐδέποτε αἱ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἢ ταμείων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐχόντων προνόμιον ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ σύμβασιν μετ' αὐτοῦ, ἀμοιβαὶ ἢ οἰαδήποτε ἄλλαι ἀπολαβαὶ ἐμμίσθου δημοσίου ὑπαλλήλου ἔνεκα παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δύναται νὰ ὑπερβῶσι κατὰ μῆνα ἐν τῷ συνόλῳ τῶν τὰς μηνιαίας τακτικῆς ἀποδοχᾶς τῆς ὀργανικῆς θέσεως αὐτοῦ ἐπὶ ποινῇ ἀπολύσεως. Νόμος θέλει ὀρίσει τὰ τοῦ ἐλέγχου τῆς τηρήσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Δι' ἐιδικῶν νόμων δύναται εἰς ἐιδικὰς περιπτώσεις νὰ ὀρισθῶσιν ἐξαιρέσεις ἐκ τῶν ἐδαφίων 2, 3 καὶ 4. Οὐδέποτε ὅμως δύναται νὰ ἐπι-

τραπή διορισμός υπαλλήλου εις πλείονας τῶν δύο θέσεων, οὔτε αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ νὰ εἶναι μείζονες τοῦ διπλασίου τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῆς ὀργανικῆς θέσεως.

Τὰ ἀσυμβίβαστα τῶν παραγράφων 5 ἕως 9 τοῦ ἀρθροῦ 71 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐμίσθων δημοσίων υπαλλήλων.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 106. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὄρων διαθήκης ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἢ κοινωφελούς σκοποῦ διατάξεις αὐτῆς.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται διὰ νόμου ἡ διάθεσις τοῦ διατιθεμένου ἢ δωρουμένου πρὸς ἄλλον παρεμφερῆ σκοπόν, ὅταν ἡ θέλησις τοῦ δωρητοῦ ἢ διαθέτου ἀποβαίῃ ἀπολύτως ἀπραγματοποιήτως.

Ἄρθρον 107. Ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους εἶναι ἐκείνη εἰς τὴν ὁποίαν συντάσσονται τὸ πολίτευμα καὶ τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας τὰ κείμενα. Πᾶσα πρὸς παραφθορὰν ταύτης ἐπέμβασις ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 108. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις ὀλοκλήρου τοῦ Συντάγματος.

Οὐδέποτε ἀναθεωροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος αἱ καθορίζουσαι τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύματος ὡς Βασιλευομένης Δημοκρατίας ὡς καὶ αἱ θεμελιώδεις διατάξεις αὐτοῦ.

Ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων αὐτοῦ, ὡσάκις ἡ Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ ταύτην δι' ἰδίας πράξεως, ὀριζούσης εἰδικῶς τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις καὶ ψηφίζομένης εἰς δύο ψηφοφορίας, ἀφισταμένας ἀλλήλων κατὰ ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα.

Ἀποφασισθεῖσης τῆς ἀναθεωρήσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ ἐπομένη Βουλὴ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Πᾶσα ψηφίζομένη ἀναθεώρησις μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐκδίδεται καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δὲ εἰς ἐνέργειαν δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφίσματος.

Ἄρθρον 109. Οἱ συνεταιρισμοί, γεωργικαὶ καὶ ἀστικοὶ τελοῦσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, μεριμνῶντος συστηματικῶς, ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 110. Ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, ἀρεοπαγιτῶν, ἐφετῶν, πρωτοδικῶν, εἰσαγγελέων, ἀντεισαγγελέων, δικαστῶν διοικητικῶν δικαστηρίων καὶ ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δικάζονται ὑπὸ ἑπταμελοῦς εἰδικοῦ δικαστηρίου

συγκροτουμένου καθ' ὃν τρόπον ὀρίζει ὁ νόμος, διὰ κληρώσεως ἐξ ἑνὸς μέλους τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τριῶν δικηγόρων μελῶν τακτικῶν ἢ ἀναπληρωματικῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ δύο καθηγητῶν Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Οὐδεμία ἄδεια πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς κακοδικίας, ἀπαιτεῖται.

Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου ἐξαιρεῖται ἐκάστοτε τὸ ἀνήκον εἰς τὸ Σῶμα ἐκεῖνο περὶ τῆς ἐνεργείας ἢ παραλείψεως τοῦ ὁποίου εἴτε ὀλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ καλεῖται νὰ ἀποφανθῆ τὸ δικαστήριον.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 111. Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ συμβουλίου συγκειμένου ἐκ δύο μελῶν ἐξ ἐκάστου τῶν σωμάτων τούτων καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου ὀριζομένων πάντων διὰ κλήρων ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ἐπιπροέδρου τῆς Δικαιοσύνης. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ἐξαιροῦνται ἐκάστοτε τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ Σῶμα ἐκεῖνο, ἐπὶ ἐνεργείας τοῦ ὁποίου, εἴτε ὀλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται νὰ ἀποφανθῆ τὸ συμβούλιον.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 112. Νόμος ἐφ' ᾧ ἅπαξ ἐκδιδόμενος θέλει ρυθμίσει τὴν προστασίαν τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων πρὸς τοποθέτησιν εἰς τὴν Χώραν κεφαλαίων.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 113. Τὸ παρὸν Σύνταγμα ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν ἄμα ὑπογραφῆ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως· τὸ δὲ Ἐπιπροέδρον Συμβούλιον ὀφείλει νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὸ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν μετὰ τὴν ὑπογραφήν.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 114. Ἡ τήρησις τοῦ παρόντος Συντάγματος ἀφιερῶνται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

Β'. Τὸ Ἐπιπροέδρον Ἐπιπροέδρον Συμβούλιον θέλει προσυπογράψῃ καὶ δημοσιεύσῃ τὸ παρὸν ἐπιτιθεμένης τῆς μεγάλης τοῦ Κράτους σφαιρίδος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰανουαρίου 1952

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ

ΑΓΝΗΣ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Τὸ γεγονός ὅτι ζοῦμε εἰς μίαν κοινωνίαν μᾶς ἐπιβάλλει ὠρισμένας ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τῶν συνανθρώπων μας. Τὴν κοινωνίαν οἱ ἄνθρωποι τὴν ὀργάνωσαν καὶ ἐσχημάτισαν τὸ Κράτη πρὸς ἀντιπροσωπεύουσαν τὴν ὁλότητα. Αὐτὸ τὸ ἔκαμαν διὰ νὰ ζοῦν καλύτερα. «Ἐγένετο μὲν ἡ Πολιτεία τοῦ ζῆν ἕνεκα, ὑπάρχει δὲ τοῦ εὖ ζῆν ἕνεκα» ἔλεγεν ὁ Ἀριστοτέλης.

Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν, δηλ. χάριν τῆς εὐημερίας τῆς κοινωνίας, ἐπιβάλλονται ὠρισμένα καθήκοντα εἰς τοὺς πολίτας. Καὶ τὸ κυριώτερον ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ ὑπακοὴ εἰς τοὺς νόμους.

Εἰς τὴν δημοκρατίαν ἡ ὑποταγὴ εἰς τοὺς νόμους καὶ εἰς τὰς νομίμους ἐξουσίας δὲν περιέχει καμμίαν ὑποδούλωσιν, διότι ὁ λαὸς ὑπακούει εἰς τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν του, ἐφ' ὅσον ὅλοι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουν ἀπὸ αὐτόν. Τὸ Σύνταγμά μας λέγει ὅτι «ἡ τήρησις τοῦ ἀφιερῶται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων». Μ' αὐτὴν τὴν φράσιν τὸ Σύνταγμα θέλει νὰ εἰπῇ ὅτι ὁ λαὸς ἐν ἐπιγνώσει, ὅτι διὰ τοῦ Συντάγματος ἐκφράζεται ἡ θέλησις του δὲν θὰ θελήσῃ νὰ τὸ παραδίῃ.

Ἡ ὑπακοὴ ὅμως εἰς τοὺς νόμους δὲν σημαίνει ὅτι ὁ πολίτης στερεῖται τοῦ δικαιώματος νὰ ἀμύνεται μὲ κάθε νόμιμον μέσον ἐναντίον τῆς ἀδικίας πρὸς τοῦ ἔγινε καὶ νὰ ζητῇ τὴν ἱκανοποίησίν του. Τουναντίον καθῆκον κάθε ἐλευθέρου πολίτου εἶναι νὰ διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀδικίαν, νὰ μὴ τὴν ἀνέχεται δουλικῶς, νὰ προβάλλῃ τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰ παράπονα του καὶ νὰ συντελῇ εἰς τὸ δίκαιον.

Αὐτὰ ὅμως ὅλα προϋποθέτουν, ὅτι ἐκεῖνοι πρὸς ἀσκῶν τὴν Κρατικὴν ἐξουσίαν θὰ σέβωνται τὴν οὐσίαν τῆς δημοκρατίας πρὸς εἶναι ἡ λαϊκὴ κυριαρχία καὶ αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι.

Τὸ Σύνταγμά μας, ὅπως ὅλα τὰ ὅμοια Συντάγματα τοῦ κόσμου, ἔχει ἓνα ἰδιαίτερον κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὰς ἐλευθερίας τῶν ἀνθρώπων πρὸς ζοῦν ἐντὸς τῶν συνόρων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας καὶ τὰ ὅρια ὅπου σταματᾷ ἡ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀτόμων. Τὸ Κεφάλαιον αὐτὸ ἐπιγράφεται «Δημόσιον Δίκαιον τῶν Ἑλλήνων».

Τρία εἶναι τὰ εἶδη τῶν δικαιωμάτων ἐν γένει πρὸς ἀναγνωρίζει τὸ δίκαιον: τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, τὰ ἀστικὰ δικαιώματα καὶ τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα ἢ αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι.

1) Τὰ πολιτικά δικαιώματα ἔχουν μόνον οἱ Ἕλληνες πολῖται, καὶ ὄχι ὅλοι, ἀλλὰ μόνον ὅσοι ἔχουν ὠρισμένα προσόντα ἡλικίας. Πολιτικά δικαιώματα εἶναι τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, τὸ νὰ εἶναι κανεὶς ἔνορκος, δημόσιος ὑπάλληλος ἢ ἐκδότης ἐφημερίδος.

2) Τὰ ἀστικά δικαιώματα τὰ ἔχουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἀνεξαρτήτως ἡλικίας ἢ φύλλου καθὼς καὶ οἱ ξένοι πού εἶναι ἐγκατεστημένοι ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος. Ἀστικά δικαιώματα εἶναι τὸ δικαίωμα νὰ συνομολογή κανεὶς νομικὰς πράξεις ἢ τὸ δικαίωμα νὰ ἀποκτήσῃ περιουσίαν.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἂν καὶ ἀστικὸν δικαίωμα δὲν τὸ ἔχουν οἱ ξένοι παρὰ μόνον μὲ ὠρισμένους περιορισμούς ὅπως εἶναι ἡ ἰδικὴ ἀδεία τῆς πολιτείας.

3) Αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι τέλος παρέχονται σχεδὸν ἀνεξαιρέτως εἰς κάθε πρόσωπον, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος. Δὲν εἶναι κυρίως δικαιώματα τοῦ ἀτόμου, ἀλλ' ὑποχρέωσις τῆς πολιτείας νὰ μὴ ἐπεμβαίη εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀτόμων καὶ νὰ προστατεύῃ τὴν ἐλευθέραν ὑπαρξίν ἢ ἐκδήλωσιν αὐτῶν.

Αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι ἔλαβον τὴν παγκοσμίαν διάδοσιν των κυρίως ἀπὸ τὴν περίφημον Διακήρυξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τοῦ Πολίτου τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1789.

Τὸ πνεῦμα τοῦ 19ου αἰῶνος καὶ τῶν πρώτων δεκαετιῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος ἦτο ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως καὶ ἐξαπλώσεως τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν καὶ τὰ Κράτη πού ἐφήρμοσαν τὰς ἀρχὰς αὐτὰς ἐλέγοντο φιλελεύθερα.

Ὁ Β' Παγκόσμιος Πόλεμος ὅμως, πού ἦταν ὁ ἀγὼν τῶν λαῶν κατὰ τῆς φασιστικῆς βίας, ἔδωσε χαρακτῆρα παγκοσμιότητος εἰς τὰ αἰτήματα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας καὶ ὁ Χάρτης τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν τοῦ 1945, καθὼς καὶ ἡ Οἰκουμἐνικὴ Διακήρυξις τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν τοῦ 1948 ἀπεικονίζουν τὰ ἰδανικά αὐτά.

Ἡ «Διακήρυξις» μάλιστα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐπαναλαμβάνει τὰς γνωστὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας πού εἶχε διαδόσει ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις, ἀναγνωρίζει καὶ ἄλλα δικαιώματα, ὅπως τῆς προστασίας τῆς μητέρας καὶ τοῦ παιδιοῦ, τῆς ἐξασφαλίσεως ἀνεκτοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, τῆς ἐργασίας, τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν ἀπόλαυσιν καὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν Ἐπισημῶν, τῆς Τέχνης καὶ ἄλλα.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ Σύνταγμα τοῦ 1952 περιλαμβάνει μόνον τὰς παλαιάς, τὰς λεγομένας «κλασσικὰς ἐλευθερίας». Αἱ ὑπόλοιποι τῆς Διακήρυξεως τοῦ Ο. Η. Ε. περιλαμβάνονται εἰς τὴν νομοθεσίαν.

Τὸ Σύνταγμά μας καθιερώνει :

1ον. Τὴν ἀτομικὴν ἰσότητα. Εἰς τὰ ἄρθρα 3 καὶ 35. Σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις αὐτὰς οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἀπέναντι τῶν Νόμων ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, δηλ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

2ον. Τὴν φορολογικὴν ἰσότητα. Εἰς τὸ ἄρθρον 3,

σύμφωνα με τὸ ὁποῖον ὅλοι συνεισφέρουν εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των.

3ον. Τὴν δικαστικὴν ἰσότητα. Εἰς τὸ ἄρθρον 8, συμφώνως πρὸς τὸ ὁποῖον οὐδεὶς στερεῖται ἄκων τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου δι' αὐτὸν δικαστοῦ, καὶ τέλος

4ον. Τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας. Αὐταὶ διαιροῦνται εἰς :

Α'. Τὴν σωματικὴν ἐλευθερίαν πού περιλαμβάνει :

α) Τὴν προσωπικὴν ἀσφάλειαν (οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως πῶς περιορίζεται, εἰμὴ ὅπότεν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει).

β) Τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τὴν αὐθαίρετον ποινικὴν καταδίωξιν (ποινὴ δὲν ἐπιβάλλεται ἀνευ νόμου προηγουμένως ὀρίζοντος αὐτήν).

γ) Τὸ ἄσυλον τῆς κατοικίας, δηλ. κανεὶς δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν ἄλλου ἀνευ ἀδείας τοῦ ἐνοικοῦ.

Β'. Τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐκδηλώσεως τῆς σκέψεως πού περιλαμβάνει :

α) Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν, δηλ. τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς λογοκρισίας τῆς ἀλληλογραφίας.

β) Τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐκπαιδεύσεως, πού ὁμως εἶναι συγχρόνως καὶ ὑποχρέωσις τοῦ Κράτους νὰ παρέχῃ τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν δωρεὰν εἰς ὅλους τοὺς πολίτας.

γ) Τὴν ἐλευθερίαν τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης.

δ) Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν νὰ ἀπαντήσουν ἐγγράφως εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν πολιτῶν.

ε) Τὴν κυριωτέραν ἐκ τῶν ἐλευθεριῶν τῆς σκέψεως, τὴν ἐλευθεροτυπίαν. Καθένας ἔμπορεῖ νὰ ἐκφράξῃ τὰς σκέψεις του διὰ τοῦ τύπου. Ἡ προληπτικὴ λογοκρισία ἀπαγορεύεται. Μόνον κατασταλτικὰ μέτρα ἐπιτρέπονται καὶ αὐτὰ μόνον ἐφόσον συντρέχουν ὠρισμένοι περιπτώσεις πού ἀναφέρονται περιοριστικῶς μέσα εἰς τὸ Σύνταγμα (ἄρθρ. 14).

Ὁ κινηματογράφος δὲν θεωρεῖται τύπος καὶ εἰς αὐτὸν ἐπιτρέπεται ἡ προληπτικὴ λογοκρισία.

Γ'. Τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως, δηλ. τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκείας καὶ τὴν ἐγγύησιν ὅτι τὸ Κράτος δὲν θὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν θρησκευτικὴν συνειδησιν τῶν ἀνθρώπων.

Δ'. Τὴν προστασίαν τῆς ἰδιοκτησίας δηλ. τὴν ἐγγύησιν ὅτι τὸ Κράτος δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν ἀτόμων παρὰ μόνον διὰ «δημοσίαν ὠφέλειαν» προσηκόντως ἀποδεδειγμένην καὶ ἀφοῦ προηγουμένως ἀποζημιώσῃ πλήρως τὸν ἰδιοκτήτην.

Ε'. Τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι καὶ συν-

εταίριζεσθαί. Αἱ δύο αὐταὶ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι εἶναι ἀπὸ τὰς σπουδαιοτέρας καὶ τὰς πρακτικῶς μᾶλλον ἀξιολόγους. Τὰ δικαιώματα τοῦ συνέρχεσθαι καὶ συνεταιρίζεσθαι δὲν ἀνήκουν μόνον εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ξένους. Αἱ ἐγγυήσεις ὁμῶς ποῦ παρέχει τὸ Σύνταγμα ἰσχύουν κατ' ἀρχὴν διὰ τοὺς Ἕλληνας.

Τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι εἶναι ἡ ἐλευθερία ποῦ ἔχει ὁ πολίτης νὰ συγκροτῆ πολιτικὰς συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις, διαλέξεις ἢ ἄλλας συναθροίσεις.

Τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἶναι ἡ ἐλευθερία ποῦ ἔχει ὁ πολίτης νὰ ἐπιδιώξη τὴν υπέρσπισιν τῶν ἐπαγγελματικῶν, κοινωνικῶν ἢ πολιτικῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ἐνούμενος μὲ ἄλλα πρόσωπα εἰς σωματεῖα.

Ἡ ἐλευθερία αὕτη ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα, διότι εἰς τὴν σημερινὴν κοινωνίαν τὸ ἄτομον εἶναι κατὰ κανόνα ἀνίσχυρον καὶ κάθε ἐκδήλωσης τῆς ζωῆς ἔχει προσλάβει συλλογικὸν χαρακτήρα.

Κοινωνικὰ δικαιώματα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰς λεγομένας «κλασσικὰς ἐλευθερίας» ποῦ ἀπαριθμήσαμεν ἀνωτέρω, τὰ νεώτερα Σύντάγματα (πλὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ) περιλαμβάνουν καὶ τὰ κοινωνικὰ δικαιώματα, δηλ. τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου ὄχι ὡς ἀτόμου ἀλλὰ ὡς μέλους τῆς κοινωνίας καὶ εἰδικώτερον ὡς ἐργαζομένου.

Ἡ οἰκονομικὴ ἐξέλιξις κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα ἔδειξεν ὅτι τὸ Κράτος δὲν ἔχει μόνον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ ἐπεμβαίνει εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου, ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ρυθμίσῃ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν.

Ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ἀχαλίνωτος οἰκονομικὴ ἐλευθερία ὀδηγεῖ συχνὰ εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀδυνάτων ἀπὸ τοὺς οἰκονομικῶς ἰσχυροῦς.

Ἔτσι ἀνεγνωρίσθη κατὰ τὰ τελευταῖα πενήντα ἔτη ὅτι τὸ Κράτος ἔχει πρῶτ' ἀπ' ὅλα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν λαὸν μίαν ἀνεκτὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, νὰ προστατεύῃ τὴν ἐργασίαν, νὰ παρέχῃ ἐργασίαν, νὰ ἐξασφαλίσῃ συντάξεις εἰς τοὺς ἐργαζομένους, νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν δημοσίαν ὑγίαν καὶ περίθαλψιν εἰς τοὺς πολίτας ἐν περιπτώσει ἀσθενείας κλπ.

Αἱ ἰδέαι αὐταὶ εὗρον ἀπήχησιν εἰς τὸν περίφημον Χάρτην τοῦ Ἀτλαντικοῦ τοῦ 1942, ὁ ὁποῖος διακηρύττει ὅτι οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ ἀπελευθερωθοῦν ἀπὸ τὸν φόβον, τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ἔνδειαν.

Τὰ κυριώτερα ἀπὸ τὰ κοινωνικὰ δικαιώματα εἶναι τὰ ἑξῆς:

- 1) Ἡ ἐλευθερία πρὸς ἐργασίαν.
- 2) Τὸ δικαίωμα πρὸς ἐργασίαν ποῦ συνδέεται μὲ τὴν ἀντίστοιχον ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους νὰ παρέχῃ εἰς τὸν λαὸν πλῆρη ἀπασχόλησιν.
- 3) Τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν νὰ συμμετέχουν μὲ συλλογικὰς συμβάσεις εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ὄρων ἐργασίας.
- 4) Ἴση ἀμοιβὴ διὰ ἴσην ἐργασίαν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

5) Τὸ δικαίωμα εἰς τὴν ὑγείαν καὶ ἡ ἀσφάλισις ἐναντίον τῆς ἀσθενείας.

6) Τὸ δικαίωμα τῆς ἀσφαλείας ἐναντίον τῶν ἀτυχημάτων καὶ ἡ συνταξιοδότησις τῶν γερόντων καὶ ἀναπήρων.

7) Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου διὰ τὴν ἐβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν ἑτησίαν ἀδειαν.

Αὐτὰ εἶναι τὰ κυριώτερα κοινωνικά δικαιώματα τὰ ὅποια, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας, δὲν ἀφοροῦν τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους νὰ μὴ ἐπεμβαίνει εἰς τὴν ἀτομικὴν ζωὴν τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ τουναντίον τὸ δικαίωμα τῶν πολιτῶν νὰ ζητήσουν τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Κράτους εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων καὶ ἰδίως τῶν σχέσεων ἐργασίας.

Τὸ Ἑλληνικὸν Σύνταγμα τοῦ 1952 δὲν ἀναφέρει ρητῶς τὰ κοινωνικά δικαιώματα. Τὰ περισσότερα ὅμως ἔχουν καθιερωθῆ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν νομοθεσίαν τῶν τελευταίων δεκαετηρίδων.

Η ΕΚΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀπὸ τῆς Ἐθνικῆς μας ἐπαναστάσεως ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὄνειρον εἶχε νὰ ἀπελευθερώσῃ ἀπὸ τὸν Τοῦρκον κατακτητὴν ὅλα ἐκεῖνα τὰ εὐρωπαϊκὰ καὶ Μικρασιατικὰ ἐδάφη τὰ ὅποια κατωκοῦντο ἀπὸ Ἑλλήνας καὶ ὑπῆρξαν τὸ κέντρον τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ «Μεγάλη Ἰδέα» ὑπῆρξε τὸ ὄνειρον καὶ τὸ καθήκον ὄλων τῶν γενεῶν ἀπὸ τοῦ 1821. Διὰ τὴν πραγματοποίησίν της ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὑπέστη τεραστίας θυσίας, ὑλικὰς καὶ αἵματος, αἱ ὁποῖαι ἐπεβράδυνον τὴν οἰκονομικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου.

Οἱ Ἕλληνες μόνοι των καὶ παρὰ τὴν ἀντίδρασιν τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, ἀπηλευθέρωσαν ἓν μέγα τμῆμα τῆς Ἑλληνικῆς Γῆς. Ὁ διχασμὸς τοῦ 1915 — 1922 κατέστρεψε τὸ ὄνειρον τῆς ὀλοκληρωτικῆς πραγματοποιήσεως τῶν Ἐθνικῶν πόθων. Οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδος δὲν πρέπει ποτὲ νὰ τὸ λησμονοῦν.

Ἀρχικὴ ἐπιφάνεια κατὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ Κράτους (πρωτόκολον Λονδίνου 1830 καὶ συνθήκη Κων)λεως) τετρ. χλμ., 47.516.

Ἐπιφάνεια μετὰ τὴν προσάρτησιν τῶν Ἰονίων νήσων ἐκτάσεως 2.695 τετρ. χλμ., (διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Λονδίνου τοῦ 1864 τετρ. χιλίωμ. 50.211).

Ἐπιφάνεια μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἄρτης (ἐκκτάσεως 13.395 τετρ. χλμ.) διὰ τῆς συμβάσεως τῆς Κων)λεως 1881 τετρ. χλμ. 63.606.

Ἐπιφάνεια μετὰ τὴν παραχώρησιν εἰς Τουρκίαν ἐκτάσεως 395 τετρ. χλμ., διὰ τῆς συνθήκης τῆς Κων)λεως τετρ. χλμ., 63.211.

Ἐπιφάνεια μετὰ τὴν προσάρτησιν τμημάτων ἐκτάσεως 58.583 τετρ. χλμ., μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους (συνθήκαι Λονδίνου καὶ Βουκουρεστίου 1913, διαιτητικὴ ἀπόφασις Μεγάλων Δυνάμεων 1914) τετρ. χλμ. 121.794.

Ἐπιφάνεια κατόπιν τῆς προσαρτήσεως τμημάτων ἐκτάσεως 29.039 τετρ. χλμ. μετὰ τὸν Α' παγκόσμιον πόλεμον (συνθήκαι Νεϊγῦ 1919 καὶ Σεβρῶν 1920), τετρ. χλμ. 150.833.

Ἐπιφάνεια μετὰ τὴν ἐκχώρησιν εἰς τὴν Τουρκίαν τῆς Ἀνατ. Θράκης καὶ τῶν νήσων Ἰμβρου καὶ Τενέδου (τετρ. χλμ. 20.954) διὰ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης 1923 τετρ. χλμ. 129.879,8.

Ἐπιφάνεια μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Δωδεκανήσου (ἐκτάσεως 2.682 τετρ. χλμ.) διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Συνδιασκεφῆς τῶν Συμμάχων εἰς Παρισίους τῆς 27ης Ἰουνίου 1946, ἡ ὁποία ἐπεκυρώθη διὰ τῆς Ἰταλοελληνικῆς συνθήκης τῆς 10ης Φεβρουαρίου 1947, τετρ. χλμ., 132.561,8.

Π Λ Η Θ Υ Σ Μ Ο Σ

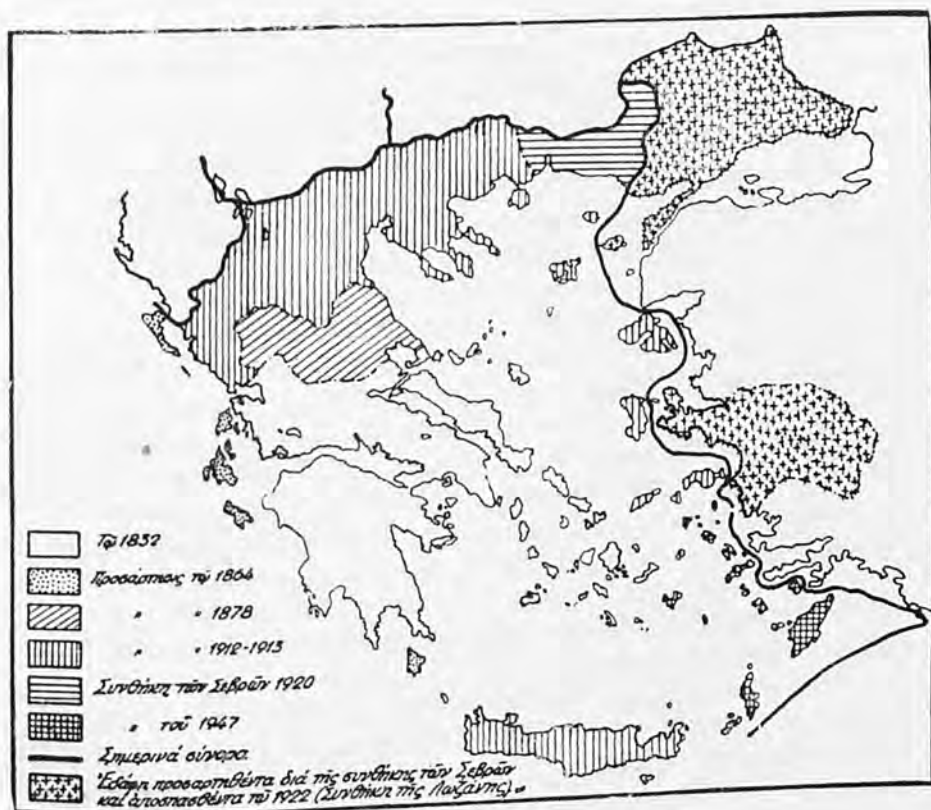
1. Πληθυσμός, ἐπιφάνεια καὶ πυκνότης τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος: 1821—1958, δεικνύοντα τὴν προσπάθειαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀπὸ τῆς Ἐθνικῆς μας Ἐπαναστάσεως.

Ἔτος ἀπογραφῆς	Κάτοικοι	Ἐπιφάνεια εἰς τετρ. χιλμ.	Κάτοικοι κατὰ τετρ. χιλμ.
1821	938 764	47 516	19,79
1828 (1)	753 400	»	15,86
1838	752 077	»	15,83
1839	823 773	»	17,34
1840	850 246	»	17,89
1841	861 019	»	18,12
1842	853 005	»	17,95
1843	916 059	»	19,26
1844	930 295	»	19,58
1845	960 236	»	20,21
1848	986 731	»	20,77
1853	1 035 527	»	21,79
1856	1 062 627	»	22,36
1861	1 096 810	»	23,08
1870 (2)	1 457 894	50 211	29,04
1879	1 679 470	»	33,45
1889 (3)	2 187 208	63 606	34,39
1896	2 433 806	»	38,26
1907 (4)	2 631 652	63 211	41,64
1920 (5)	5 531 474	150 833	36,67
1928 (6)	6 204 684	129 880	47,77
1940	7 344 860	»	56,55
1951 (7)	7 632 801	132 562	57,68
1953	7 821 295 (8)	»	59,—
1954	7 893 412 (8)	»	59,70
1955	7 965 538 (8)	»	60,—
1956	8 031 013 (8)	»	60,80
1957	8 096 218 (8)	»	61,90
1958	8 173 129 (8)	»	

1. Πληθυσμὸς ἐξακριβωθεὶς ἀναδρομικῶς διὰ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1828.
2. Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῶν Ἰονίων Νήσων τὸ 1864.
3. Μετὰ τὴν προτάρτησιν τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἄρτης τὸ 1881.
4. Μετὰ τὴν παραχώρησιν μικρᾶς λωρίδος ἐδάφους τῆς Θεσσαλίας τὸ 1897.
5. Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Μακεδονίας, τῆς Ἠπείρου, τῆς Κρήτης, τῶν νήσων Αἰγαίου τὸ 1913—14 καὶ τῆς Θράκης, Ἰμβροῦ καὶ τῆς Τενέδου τὸ 1919—20.
6. Μετὰ τὴν παραχώρησιν τῆς Ἄν. Θράκης, Ἰμβροῦ καὶ Τενέδου τὸ 1923.
7. Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Δωδεκανήσου τὸ 1947.
8. Καθ' ὑπολογισμόν.

ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

της μεγεθύνσεως του Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως ἀπὸ τοὺς Τούρκους μετὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821

Ἡ ἔκτασις τῆς Ἐλευθέρας Πατρίδος, χάρις εἰς τὰς θυσίας καὶ τοὺς ἀγῶνας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἐτριπλασιάσθη, ὁ δὲ πληθυσμὸς ὀκταπλασιάσθη. Ἡ Ἑλλὰς θὰ ἦτο μεγαλυτέρα, ἰσχυροτέρα καὶ εὐτυχεστέρα, ἐὰν δὲν ἐνεφιλοχώρει ὁ διχασμὸς, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε πάντοτε ὁ χειρότερος ἐχθρὸς τοῦ Ἔθνους κατὰ τὴν μακροαῖωνα ἱστορίαν του.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΚΑΙ Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἡ κυβέρνησις καὶ διοίκησις τοῦ Κράτους ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς ἐκτελεστικῆς λειτουργίας, ἅτινα εἶναι ὁ Ἄρχηγός τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἢ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς, ἡ Κυβέρνησις, οἱ Ὑπουργοὶ καὶ αἱ λοιπαὶ διοικητικαὶ ἀρχαί. Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, συγκείμενον ἐκ τῶν Ὑπουργῶν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ἀπάντων διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Ἡ σχετικὴ διάρθρωσις προβλεπομένη ὑπὸ τῶν εἰδικῶν νόμων καὶ διαταγμάτων ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐπὶ κεφαλῆς εὐρίσκεται ὁ Πρωθυπουργός. Ἐκτὸς αὐτοῦ προβλέπονται εἰς ἡ δύο ἀντιπρόεδροι τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Αἱ γενικαὶ γραμμαὶ τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς χαράσσονται ὑπὸ τῆς Οἰκονομικῆς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς. Αἱ σχετικαὶ ἀποφάσεις λαμβάνονται ὑπὸ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω Ὑ π ο υ ρ γ ι κ ο Ὑ Σ υ μ β ο υ λ ί ο υ.

Οἱ Ὑπουργοὶ προϊστάνται καὶ διευθύνουν τὰ καθ' ἕκαστον Ὑπουργεῖα (σύνολον δημοσίων ὑπηρεσιῶν ἀφορωσῶν τὸν αὐτὸν διοικητικὸν τομέα). Ὑπάρχουν καὶ ὑπουργοὶ ἄνευ χ α ρ τ ο φ υ λ α κ ί ο υ (ὑπουργεῖου), ὡς καὶ Ὑφυπουργοὶ (ἰδίᾳ εἰς Ὑπουργεῖα μὲ ἐκτεταμένην ἀρμοδιότητα). Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργεῖου, ὅπου ὀργανικῶς προβλέπεται ἡ θέσις τοιοῦτου, εἶναι πολιτικὸν πρόσωπον μὴ μετέχον τῆς Κυβερνήσεως, ὕψηθι δὲ τὸν Ὑπουργὸν ἢ τὸν Ὑφυπουργὸν εἰς τὸ ἔργον των.

Τὰ καθ' ἕκαστον Ὑ π ο υ ρ γ ε ῖ α εἶναι τὰ ἐξῆς:

1) Προεδρίας Κυβερνήσεως. Παρ' αὐτῷ ἐδρεύει τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν (ΑΣΔΥ).

2) Συντονισμοῦ. 3) Ἐθνικῆς Ἀμύνης. 4) Ἐξωτερικῶν. 5) Δικαιοσύνης. 6) Ἐσωτερικῶν. 7) Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. 8) Οἰκονομικῶν, παρ' ᾧ ἐδρεύει τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους. 9) Ἐμπορίου. 10) Βιομηχανίας. 11) Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἐργῶν. 12) Γεωργίας. 13) Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ὑγιεινῆς. 14) Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας. 15) Ἐργασίας. 16) Βορείου Ἑλλάδος (Μακεδονία - Θράκη).

Τὰ Ὑπουργεῖα καὶ ἐν γένει αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι τοῦ κέντρου καὶ τῶν περιφερειῶν ἐπανδρῶνται διὰ Δ η μ ο σ ί ω ν Ὑ π α λ λ ῆ λ ω ν, διεπομένων (πλὴν τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶς ὀργανωμένων ὀργάνων τῶν σωμάτων ἀσφαλείας) ὑπὸ τοῦ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων (Νόμος 1811) 1951).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Οι Νομοί

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπικράτεια διαιρεῖται διοικητικῶς εἰς Νομούς.
Οἱ Νομοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου εἶναι 51.

Οἱ καθ' ἕκαστον νόμοι εἶναι οἱ ἑξῆς :

- 1) Αἰτωλίας - Ἀκαρνανίας, πρωτ. Μεσολόγγιον. Ἐπαρχία 5.
- 2) Ἀργολίδος, πρωτεύουσα Ναύπλιον. Ἐπαρχία 3.
- 3) Ἀρκαδίας, πρωτεύουσα Τρίπολις. Ἐπαρχία 4.
- 4) Ἄρτης, πρωτεύουσα Ἄρτα. Ἐπαρχία 1.
- 5) Ἀττικῆς, πρωτεύουσα Ἀθῆναι. Ἐπαρχία 6.
- 6) Ἀχαΐας, πρωτεύουσα Πάτραι. Ἐπαρχία 3.
- 7) Βοιωτίας, πρωτεύουσα Θῆβαι. Ἐπαρχία 2.
- 8) Δράμας, πρωτεύουσα Δράμα. Ἐπαρχία 1.
- 9) Δωδεκανήσου, πρωτεύουσα Ρόδος. Ἐπαρχία 4.
- 10) Ἐβρου, πρωτεύουσα Ἀλεξανδρούπολις. Ἐπαρχία 5.
- 11) Εὐβοίας, πρωτεύουσα Χαλκίς. Ἐπαρχία 3.
- 12) Εὐρυτανίας, πρωτεύουσα Καρπενήσιον. Ἐπαρχία 1.
- 13) Ζακύνθου, πρωτεύουσα Ζάκυνθος. Ἐπαρχία 1.
- 14) Ἠλείας, πρωτεύουσα Πύργος. Ἐπαρχία 2.
- 15) Ἡμαθίας, πρωτεύουσα Βέρροια. Ἐπαρχία 2.
- 16) Ἡρακλείου, πρωτεύουσα Ἡράκλειον. Ἐπαρχία 7.
- 17) Θεσπρωτίας, πρωτεύουσα Ἡγουμενίτσα. Ἐπαρχία 4.
- 18) Θεσσαλονίκης, πρωτεύουσα Θεσσαλονίκη. Ἐπαρχία 2.
- 19) Ἰωαννίνων, πρωτεύουσα Ἰωάννινα. Ἐπαρχία 4.
- 20) Καβάλλας, πρωτεύουσα Καβάλλα. Ἐπαρχία 4.
- 21) Καρδίτσης, πρωτεύουσα Καρδίτσα. Ἐπαρχία 1.
- 22) Καστορίας, πρωτεύουσα Καστορία. Ἐπαρχία 1.
- 23) Κερκύρας, πρωτεύουσα Κέρκυρα. Ἐπαρχία 2.
- 24) Κεφαλληνίας, πρωτεύουσα Ἀργοστόλιον. Ἐπαρχία 4.
- 25) Κιλκίς, πρωτεύουσα Κιλκίς. Ἐπαρχία 2.
- 26) Κοζάνης, πρωτεύουσα Κοζάνη. Ἐπαρχία 4.
- 27) Κορινθίας, πρωτεύουσα Κόρινθος. Ἐπαρχία 1.
- 28) Κυκλάδων, πρωτεύουσα Ἐρμαῦπολις. Ἐπαρχία 8.
- 29) Λακωνίας, πρωτεύουσα Σπάρτη. Ἐπαρχία 4.
- 30) Λαρίσης, πρωτεύουσα Λάρισα. Ἐπαρχία 5.
- 31) Λασηθίου, πρωτεύουσα Ἅγ. Νικόλαος. Ἐπαρχία 4.
- 32) Λέσβου, πρωτεύουσα Μυτιλήνη. Ἐπαρχία 4.
- 33) Λευκάδος, πρωτεύουσα Λευκάς. Ἐπαρχία 1.
- 34) Μαγνησίας, πρωτεύουσα Βόλος. Ἐπαρχία 3.

- 35) Μεσσηνίας, πρωτεύουσα Καλάμαι. Έπαρχιαί 4.
- 36) Ξάνθης, πρωτεύουσα Ξάνθη. Έπαρχία 1.
- 37) Πέλλης, πρωτεύουσα Έδεσσα. Έπαρχιαί 3.
- 38) Πιερίας, πρωτεύουσα Κατερίνη. Έπαρχία 1.
- 39) Πρεβέζης, πρωτεύουσα Πρέβεζα. Έπαρχιαί 2.
- 40) Ρεθύμνου, πρωτεύουσα Ρέθυμνον. Έπαρχιαί 4.
- 41) Ροδόπης, πρωτεύουσα Κομοτηνή. Έπαρχιαί 2.
- 42) Σάμου, πρωτεύουσα Βαθύ. Έπαρχιαί 2.
- 43) Σερρών, πρωτεύουσα Σέρραι. Έπαρχιαί 4.
- 44) Τρικκάλων, πρωτεύουσα Τρίκκαλα. Έπαρχιαί 2.
- 45) Φλωρίνης, πρωτεύουσα Φλώρινα. Έπαρχία 1.
- 46) Φθιώτιδος, πρωτεύουσα Λαμία. Έπαρχιαί 3.
- 47) Φωκίδος, πρωτεύουσα Άμφισσα. Έπαρχιαί 2.
- 48) Χαλκιδικής, πρωτεύουσα Πολύγυρος. Έπαρχιαί 2.
- 49) Χανίων, πρωτεύουσα Χανιά. Έπαρχιαί 5.
- 50) Χίου, πρωτεύουσα Χίος. Έπαρχία 1.
- 51) Η περιφέρεια του Άγίου Όρους αποτελεί τον 51ον Νομόν.

Πλήν τών Νομών υπάρχει και ή ιδιότυπος Περιφέρεια Άγίου Όρους διοικουμένη υπό ιδιαιτέρου Διοικητού Άγίου Όρους.

Έκάστου Νομού προϊσταται ο Νομάρχης, οστις είναι έν αύτῷ ο άμεσος αντιπρόσωπος τής Κυβερνήσεως και υπεύθυνος διά τήν άσκησιν και έφαρμογήν τής κυβερνητικής πολιτικής έν τῇ περιφερείᾳ του.

Ο Νομάρχης διορίζεται διά Β. Δ. έκδιδομένου προτάσει του Υπουργείου τών Έσωτερικῶν μετ' άπόφασιν του Υπουργικού Συμβουλίου, προϊσταται δέ πασῶν τῶν έν τῷ Νομῷ πολιτικῶν, πλήν τῶν δικαστικῶν άρχῶν ὡς και τῶν αστυνομικῶν και λιμενικῶν. Εἰς αὐτὸν ἀνήκει ή διοικήσις του νομοῦ.

Παρ' έκάστη Νομαρχία υπάρχει Νομαρχιακὸν Συμβούλιον με γνωμοδοτικὴν κατὰ τὸ πλείστον ἀρμοδιότητα, αποτελούμενον ἀπὸ τῶν Νομάρχην, ἀπὸ 15 Προϊσταμένους Δημοσίων Υψηροσίων και ἀπὸ 6 αἰρετὰ μέλη, εκπροσωποῦντα τὰς καθ' έκαστον έπαρχίας του νομοῦ και έλεγγόμενα ἐπὶ διετῆ θητείᾳ ἀπὸ τοὺς δημάρχους και τοὺς δημοτικούς και κοινοτικούς συμβούλους τῶν έν τῇ περιφερείᾳ έκάστης έπαρχίας δήμων και κοινοτήτων.

ΑΙ Έπαρχιαί

Η έπαρχία κατ' άρχήν δέν αποτελεί τῶν περιφερειακῶν διαίρεσιν, ἀλλ' ὡς τοιαύτη νοεῖται ή κατὰ τὸ παλαιότερον καταργηθέν διοικητικὸν σύστημα διαίρεσις τής Χώρας εἰς έπαρχίας. Διοικητικὴν διαίρεσιν με ποιᾶν τινα αὐτοτέλειαν αποτελοῦν 14 έπαρχιαί εἰς τὰς ὁποίας ἰδρύθησαν διά Β. Δ. ἰσάριθμα Γραφεῖα έπάρχων διευθυνόμενα υπό Έπαρχου.

Ο Έπαρχος έκπληροῖ έν τῇ περιφερείᾳ τής οἰκείας Έπαρχίας τὰ αὐτὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα έκτελεῖ έν τῇ περιφερείᾳ του Νομοῦ ο

Νομάρχης, ἀλλ' ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ συμφώνως πρὸς τὰς διαταγὰς αὐτοῦ.

Δ ἤ μ ο ι κ αὶ Κ ο ι ν ό τ η τ ε ς

Μονάδες αὐτοδιοικήσεως πρώτου βαθμοῦ εἶναι οἱ Δ ἤ μ ο ι καὶ αἱ Κ ο ι ν ό τ η τ ε ς. Ἐκαστος Δῆμος ἢ Κοινότης ἔχει καθωρισμένην ἐδαφικῶς περιφέρειαν. Πᾶν τμήμα τῆς Χώρας ἀνήκει εἰς δημοτικὴν ἢ κοινοτικὴν περιφέρειαν.

Δ ἤ μ ο ι εἶναι α) αἱ πρωτεύουσαι νομῶν, καὶ
β) αἱ πόλεις πληθυσμοῦ ἄνω τῶν δέκα χιλιάδων.

Κ ο ι ν ό τ η τ ε ς εἶναι οἱ λοιποὶ αὐτοτελεῖς συνοικισμοί, ἐφ' ὅσον ἔχουν ἄνω τῶν 300 κατοίκων.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν δήμων τῆς Ἑλλάδος εἶναι 225.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κοινοτήτων εἶναι 5.759.

Ὁ δῆμος διοικεῖται ὑπὸ τοῦ Δ η μ ά ρ χ ο υ, τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ κοινότης διοικεῖται ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Π ρ ο έ δ ρ ο υ τ ῆ ς Κ ο ι ν ό τ η τ ο ς.

Αἱ δημοτικαὶ καὶ κοινοτικαὶ ἀρχαὶ ἀναδεικνύονται κατὰ τετραετίαν δι' ἐκλογῆς ὑπὸ τῶν δημοτῶν τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος.

Ο ἱ α ὔ τ ο δ ι ο ι κ ο ῦ μ ε ν ο ι ὄ ρ γ α ν ι σ μ ο ἰ

Παραλλήλως πρὸς τοὺς Δήμους καὶ τὰς Κοινότητες, αἱ ὁποῖαι εἶναι ὄργανισμοὶ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, λειτουργοῦν εἰς τὴν Χώραν μας ποικίλοι κατ' ἕκτασιν καὶ ἀρμοδιότητα ὄργανισμοὶ καθ' ἕλην αὐτοδιοικήσεως, ὑπὸ μορφὴν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ κοινωφελῶν ὀργανισμῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου (π.χ. ΟΛΠ, ΑΣΟ, Ἐπιμελητήρια, Λιμενικὰ Ταμεῖα, Ταμεῖα Οδοποιΐας).

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ἡ ἀπονομή τῆς δικαιοσύνης γίνεται ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων.

Α'. Τακτικὰ δικαστήρια (πολιτικὰ καὶ ποινικὰ)

I. Τὰ Εἰρηνοδικεῖα. Ἐν Ἑλλάδι λειτουργοῦν 360 εἰρηνοδικεῖα. Ἐκαστον συγκροτεῖται ἐξ ἐνὸς δικαστοῦ (τοῦ εἰρηνοδίκου) καὶ τοῦ γραμματέως.

Ἐκαστον Εἰρηνοδικεῖον εἶναι συγχρόνως καὶ Πταισματοδικεῖον, ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται εἰδικὸν πταισματοδικεῖον ἐν τῇ περιφερείᾳ. Ὑπάρχουν 48 τοιαῦτα Εἰδικὰ Πταισματοδικεῖα.

II. 1) Τὰ Πρωτοδικεῖα. Ἐν Ἑλλάδι λειτουργοῦν 58 Πρωτοδικεῖα. Ἐκαστον πρωτοδικεῖον εἶναι συγχρόνως καὶ Πλημμελειοδικεῖον. Τὸ πρωτοδικεῖον δικάζει πολιτικὰς ὑποθέσεις ὡς μονομελὲς ἢ ὡς πολυμελὲς δικαστήριον (πρόεδρος καὶ δύο πρωτοδίκαι, ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ γραμματεὺς).

Τὰ πλημμελειοδικεῖα διακρίνονται εἰς τριμελῆ ἢ πλημμελειοδικεῖα καὶ μονομελῆ ἢ πλημμελειοδικεῖα. Δικάζουν τὰ πλημμελήματα.

2) Τὰ Κακουργιοδικεῖα. Τὸ κακουργιοδικεῖον συγκροτεῖται ἐκ τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων (τακτικοὶ δικασταί) καὶ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων. Δικάζουν τὰ κακουργήματα.

3) Τὰ δικαστήρια τῶν ἀνηλίκων. Διακρίνονται εἰς μονομελῆ καὶ τριμελῆ. Δικάζουν τὰ ἐγκλήματα τὰ πραττόμενα παρ' ἀνηλίκων.

III. Τὰ Ἐφετεῖα. Ἐν Ἑλλάδι λειτουργοῦν 11 Ἐφετεῖα (Ἀθηνῶν, Αἰγαίου, Θεσσαλονίκης, Θράκης, Ἰωαννίνων, Κρήτης, Κερκύρας, Λαρίσης, Ναυπλίου, Πατρῶν καὶ Ρόδου).

1) Τὸ Ἐφετεῖον δικάζει πολιτικὰς ὑποθέσεις ὡς μονομελές, ὡς τριμελές (πρόεδρος καὶ δύο ἐφέται, ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ γραμματεὺς) ἀρμόδιον δι' ἐφέσεις ἐπὶ ὠρισμένης φύσεως ὑποθέσεις (ἐξώσεις κλπ.), καὶ ὡς πενταμελές (πρόεδρος, 4 ἐφέται, ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ γραμματεὺς).

2) Δικάζοντα ποινικὰς ὑποθέσεις τὰ ἐφετεῖα διακρίνονται εἰς τριμελῆ καὶ πενταμελῆ ἐφετεῖα.

3) Τὰ παρ' ἐφέταις δικαστήρια ἀνηλίκων.

IV. 1) Τὸ Χρηματιστηριακὸν Δικαστήριον Α'.

2) Τὸ Χρηματιστηριακὸν Δικαστήριον Β'.

V. Ὁ Ἄρειος Πάγος. Εἶναι τὸ ἀνώτατον ἀκυρωτικὸν δικαστήριον διὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Ἐδρεύει ἐν Ἀθήναις.

Β'. Εἰδικὰ Δικαστήρια

I. Τὸ ἐκλογοδικεῖον, διὰ τὰς ἐκ τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν διαφοράς.

II. Εἰδικὰ Ποινικὰ Δικαστήρια. Στρατοδικεῖα, Ναυτοδικεῖα, Ἀεροδικεῖα κλπ.

Γ'. Εἰδικὰ Διοικητικὰ Δικαστήρια

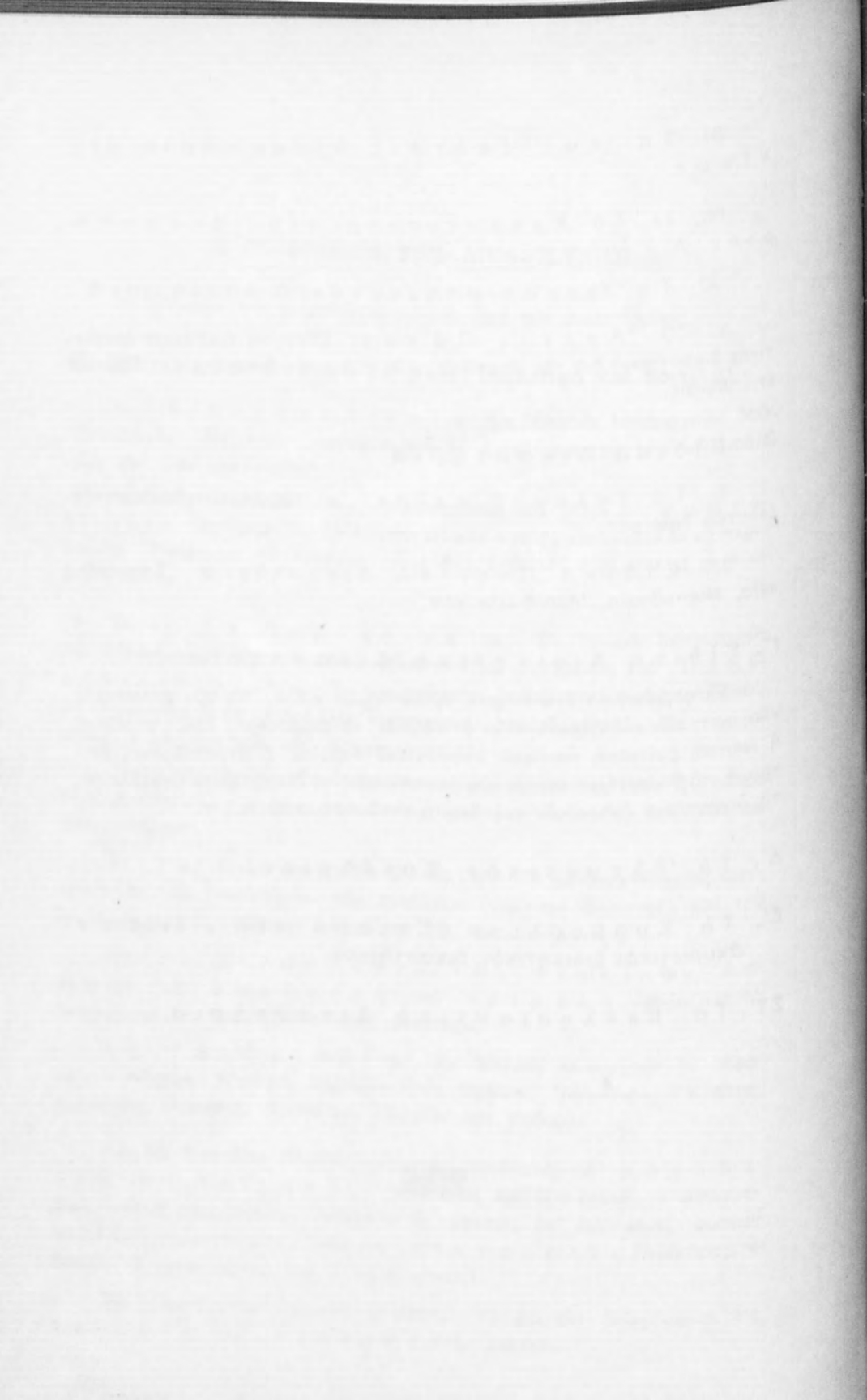
Τὰ φορολογικὰ δικαστήρια, ὀρίων δήμεν κ.λ.π., τὰ τῶν στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ ἀεροπορικῶν ἐπιτάξεων, τὰ δικαστήρια λειῶν πολέμου, ἡ ναυτικὴ ἐπιτροπὴ ναυτικοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου, ἡ στρατολογικὴ ἐπιτροπὴ, τὰ δικαστήρια κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, τὸ δικαστήριον μεταλλείων, τὰ δικαστήρια ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν σημάτων κ.λ.π.

Δ'. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον

Ε'. Τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, ἀνώτατον ἀκυρωτικὸν διοικητικὸν δικαστήριον.

ΣΤ'. Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια.

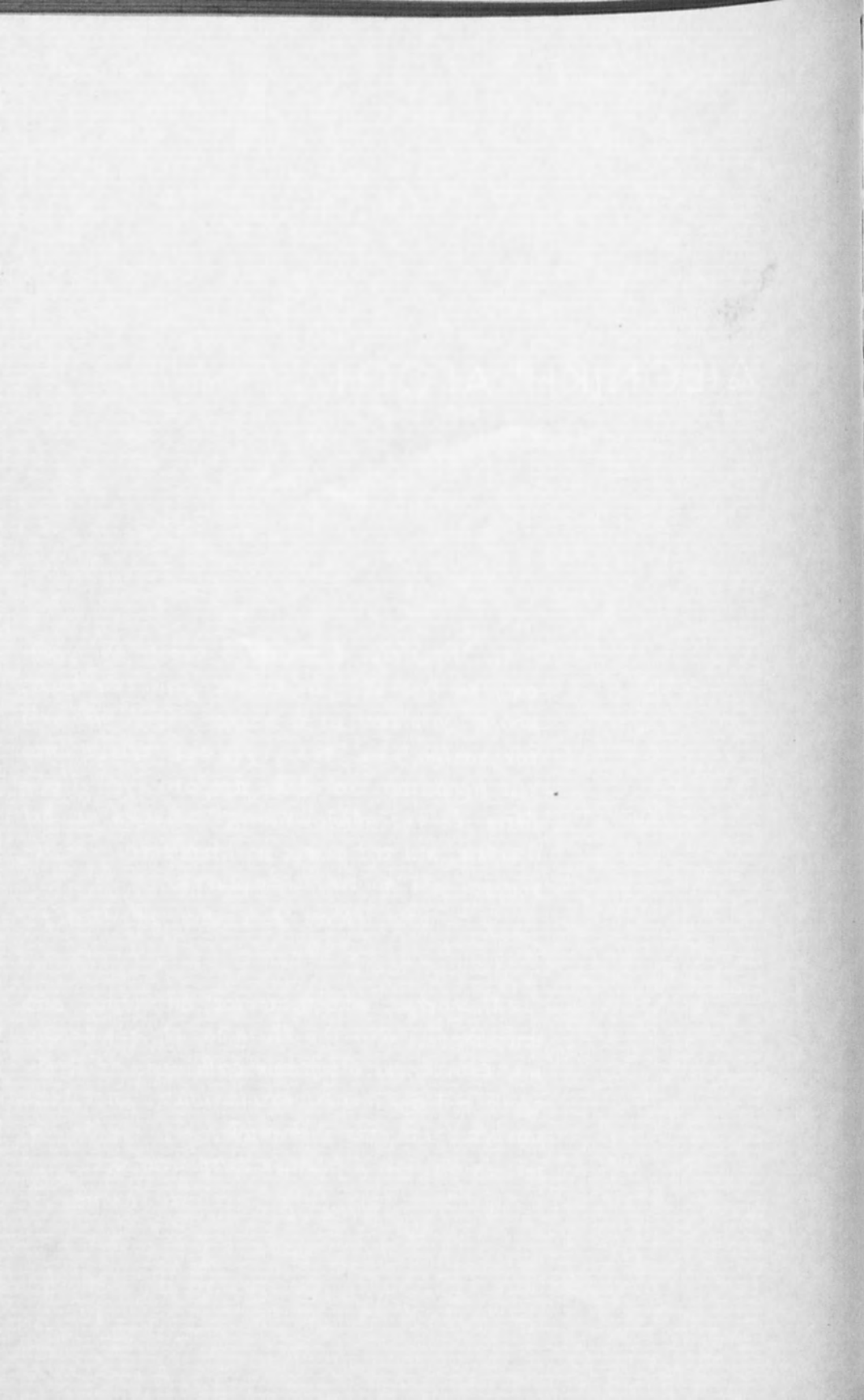
ΔΙΕΘΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

«... Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ καὶ γὼ γινώσκω τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων, καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς ἀδελφῆς ταύτης· ἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἰς ποιμὴν».

(Κατὰ Ἰωάν., Κεφ. 10 : 14-17)

«Μικρότερος τοῦ πρόποντος διεθνισμὸς μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τῆς Πατρίδα, εἰς τὴν ὁποίαν μᾶς ἐπανοδηγεῖ ὁ πρόπων διεθνισμὸς. Ὀλιγότερος τοῦ πρόποντος πατριωτισμὸς μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν διεθνισμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον μᾶς ἐπαναφέρει ὁ πρόπων πατριωτισμὸς».

J. Jaurès

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΑΥΛΟΥ

*εἰς τὴν 8ην Γεν. Συνέλευσιν
τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν*

3 Νοεμβρίου 1953

Εἶμαι βαθύτατα συγκεκινημένος καὶ ἐκφράζω τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας διὰ τὴν ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν τὴν ὁποίαν μοῦ ἐπεφυλάξατε καὶ τοὺς συγκινητικούς λόγους οἱ ὅποιοι ἀπηυθύνθησαν πρὸς τὴν σύζυγόν μου καὶ ἐμέ. Εὐγνωμόνως τοὺς ἀποδέχομαι ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἔθνους τὸ ὁποῖον ἐκπροσωπῶ καὶ τὸ ὁποῖον, ἂν δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν μεγαλυτέρων, ἀναμφισβητήτως εἶναι ἓν τῶν ἀρχαιότερων καὶ οὐδενὸς ὑστερεῖ ὡς πρὸς τὴν ὁμόθυμον ἀφοσίωσίν του πρὸς ὅ,τι δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ εἰς τὴν μεγαλυτέραν ὕλικὴν εὐημερίαν ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐνθυμοῦμαι ἐπίσης τοὺς λόγους συμπαθείας καὶ ἐμψυχώσεως οἱ ὅποιοι ἠκούσθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν, πρὸ δύο περιπίου μηνῶν, ἐξ ἀφορμῆς τῶν τρομερῶν σεισμῶν οἱ ὅποιοι κατέστρεψαν τρία ἀπὸ τὰ ὠραιότερα νησιά μας. Οἱ λόγοι αὐτοὶ εἶχον βαθεῖαν ἀπήχησιν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Οἱ φίλοι οἱ ὅποιοι μᾶς ἐνεθάρρυναν καὶ μᾶς ἐβοήθησαν κατὰ τὰς ὥρας τῆς δοκιμασίας καὶ τῆς ἀνάγκης ἔχουν κερδίσει ἐσαεὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μας. Θὰ ἦτο, νομίζω, δίκαιον νὰ ἐξαρθῇ ἡ σημασία τῆς συλλογικῆς αὐτῆς προσπαθείας τῆς ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης ὡς ἐνὸς ὑπερόχου ἐπιτεύγματος, ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ μὲ τὸ γνήσιον πνεῦμα τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

Πρὸ δύο καὶ πλέον χιλιάδων ἐτῶν, οἱ μεγάλοι Ἕλληνες φιλόσοφοι διεκήρυξαν ὅτι τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα εἶναι ἐλεύθερον καὶ ὅτι οὐδεμία ὕλικὴ δύναμις δύναται νὰ τὸ καθυποτάξῃ. Ἀνέπτυξαν ἐπίσης τὴν ἐξ ἴσου βασικὴν ἀλήθειαν ὅτι ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου θὰ παραμείνῃ ἄγονος, καὶ ἴσως καταστῆ μίᾳ πραγματικῶς καταστρεπτικῇ δυνάμει, ἐὰν δὲν τεθῇ οἰκιοθελῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μίᾳς ὁλοπενεῦρου εὐρυνομένης κοινότητος: τῆς οἰκογενείας, τῆς πόλεως καὶ τοῦ ἔθνους, καί, εἰς τὴν ἐποχὴν μας, τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

Ἡμεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα πιστεύομεν ὅτι ὁ ὑπέρτατος σκοπὸς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν εἶναι νὰ ἐνώσουν ἐποικοδομητικῶς ὅλα τὰ ἔθνη εἰς μίαν μεγάλην καὶ ἐνιαίαν οἰκογένειαν.

Πιστεύομεν ἐπίσης, ὅτι ἡ διευθέτησις τῶν ἀμοιβαίων διαφορῶν μας καὶ ἡ ἐξεύρεσις τῶν σχετικῶν λύσεων, ὅσονδήποτε ἀναγκαῖα καὶ ἂν

είναι σήμερα, είναι πάντως δευτερευούσης σημασίας. Όταν θα έχη εκπληρωθή ὁ κύριος σκοπός τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, αὐτομάτως θά ἐκλείψουν καί αἱ διαφοραὶ αὗται.

Δὲν θεωρῶ καλὴν πολιτικὴν τὴν πλήρη ἀπορρόφησιν τῆς προσοχῆς μας ἀπὸ τὴν φαινομενικὴν σπουδαιότητα τῶν προβλημάτων τῆς στιγμῆς, διότι οὕτω τείνομεν νὰ λησμονήσωμεν τὴν δημιουργικὴν ἀποστολὴν τῆς συνενώσεως, ἣτις ἀποτελεῖ τὸν κύριον σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ἰδρύθησαν τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη.

Ἄς μὴ εἴμεθα ὁμως ἀνυπόμονοι. Μία μεγάλη καὶ εὐγενὴς προσπάθεια δὲν δύναται νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα εἰς ὀλίγας ἡμέρας, εἰς ὀλίγους μῆνας ἢ καὶ εἰς ὀλίγα ἔτη.

Προσωπικῶς εὐρίσκω, πρὸς μεγάλην ἱκανοποίησίν μου, ὅτι τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη εκπληροῦν λιαν ἐπιτυχῶς τὴν ἀποστολὴν των καὶ ὅτι αἱ προσπάθειαι καὶ ἡ ἐπίπονος ἐργασία τῶν διακεκριμένων ἀντιπροσώπων καὶ ἐπιτελῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἔχουν ἀποδώσει πλουσίους καρπούς.

Εἶμαι εὐτυχὴς διότι ἐκπροσωπῶ σήμερα τὸ ἔθνος μου εἰς αὐτὴν τὴν ἐξέχουσαν Διεθνή Συνέλευσιν. Ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην εἶμαι ὑπερήφανος ποῦ εὐρίσκομαι ἐνώπιόν σας μέσα εἰς τὸν Ναὸν αὐτὸν τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Εἰρήνης. Ὁ Λαός μου ἀπέδειξεν εἰς τὸ ἔπακρον πόσον κατανοεῖ τοὺς σκοποὺς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ πόσον εἶναι προσηλωμένος εἰς τὰ ἰδεώδη αὐτῶν.

Ἡ Ἑλλάς, διαθέτουσα ἐσωτερικὴν πολιτικὴν σταθερότητα καὶ ἐνὸς δυνάμεις τῶν ὁποίων ἡ ὀργάνωσις, τὸ μαχητικὸν πνεῦμα καὶ τὸ ἀξιομαχόν, ἀναγνωρίζονται παγκοσμίως, τελεῖ ἐν ἐπιφυλακῇ. Ἐὰν αἱ δυνάμεις τῆς καταστροφῆς ἀποτολήσουν εἰς οἰανδήποτε στιγμὴν νὰ ἐξουδετερώσουν τὸ σωτήριον ἔργον τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ἡ Ἑλλάς εἶναι ἐτοίμη νὰ ριφθῇ ἀμέσως εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τοῦ Παγκοσμίου Ὄργανισμοῦ.

Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτά. Συμβάλλομεν ἐπίσης σήμερα εἰς τὸ πνεῦμα τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν κατὰ ἓνα ἀκόμη πολυτιμότερον τρόπον.

Τὸ παράδειγμα τὸ ὁποῖον ἐδώσαμεν ἀποκαταστήσαντες ἀδελφικούς δεσμούς μετὰ τὴν Τουρκίαν, πραγματικὴν φιλίαν μετὰ τὴν Γιουγκοσλαβίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν, καθὼς καὶ ἡ εἰλικρινὴς ἐπιθυμία μας ὅπως συνάψωμεν σχέσεις καλῆς γειτονίας μετὰ τὴν Βουλγαρίαν καὶ τὴν Ἀλβανίαν εἶναι ἐνδείξεις τῶν καλῶν μας προθέσεων ἐναντι ὅλων τῶν ἄλλων ἐθνῶν καὶ τῆς ζωῆς μας ἐπιθυμίας ὅπως ἐξυπηρετῶμεν τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη καὶ ὄχι ἀπλῶς νὰ ἐξυπηρετῶμεθα μόνον ἀπὸ αὐτά. Διαδουλοῦμεν οὕτω τὴν πίστιν μας καὶ τὰς ἀληθῶς εἰρηνικὰς μας διαθέσεις.

Ἄλλὰ δὲν αἰσθάνομαι μόνον ὑπερηφάνειαν διότι εὐρίσκομαι ἐνώπιόν σας. Αἰσθάνομαι καὶ θαύτατον σεβασμόν. Προσωπικῶς δὲν θεωρῶ ὅτι ἡ Συνέλευσις αὕτη περικλείεται μέσα εἰς ἓν κτίριον. Ἐνώπιόν μου δὲν εὐρίσκονται ἄτομα τὰ ὁποῖα τὰ χωρίζουν γλωσσικαί, φυλετικαὶ ἢ θρησκευτικαὶ διαφοραί.

Εἰς τὴν σκέψιν μου, καθὼς προσβλέπω πρὸς ὑμᾶς, ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς μου σκοπιάς, ἀντικρύζω τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀνθρώπου νὰ ἐκπορεύεται ἀπὸ τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν ἐνὸς ἐκάστου ἀπὸ σᾶς. Καὶ εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ κλείνω τὴν κεφαλὴν.

Πράττων δὲ οὕτω ἀναπολῶ τοὺς φόβους καὶ τὰ δεινὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν ἡ ἐλπίς καὶ ἡ δόξα ποῦ συμβολίζει ὁ Ὄργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

Ἐδοκιμάσαμεν τόσας συμφορὰς, τόσας καταστροφάς. Εἶδομεν τόσην, ἐξ ὑπαιτιότητός μας προελθοῦσαν καὶ ἄσκοπον, δυστυχίαν. Ὅλα αὐτά, καὶ ἄλλα ἀκόμη, μᾶς ἐπιβάλλουν ὡς καθήκον νὰ δημιουργήσωμεν ἕνα νέον καὶ καλύτερον κόσμον διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος αὐτοῦ εἶναι τὸ ἐλάχιστον τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ κάμωμεν διὰ νὰ δικαιώσωμεν ἑαυτοὺς ἀπέναντι τῶν τέκνων μας ἐφ' ὅσον εὐρίσκονται ἀκόμη ἐν τῇ ζωῇ. Ἡ ἐλπίς των αὐτὴ ἄς εἶναι πίστις μας καὶ ἄς μᾶς βοηθήσῃ νὰ ἐξαγνίσωμεν τὸ παρελθὸν μὲ ἕν καλύτερον μέλλον.

Παρὰ τὴν ἀπειλὴν ὀλοκληρωτικῆς καταστροφῆς ἀπὸ τὴν ἀτομικὴν καὶ ὑδρογονικὴν βόμβαν, πιστεύω, ὅτι ὁ κόσμος βαδίζει πρὸς τὴν τελικὴν Ἐνότητα. Τὰ ἴδια συναισθήματα — ὁ πόνος, ὁ οἶκτος καὶ ἡ ἐλπίς — μᾶς συνδέουν εἰς μίαν κοινὴν μοῖραν καὶ ἀποδεικνύουν τὴν ἐνότητα τοῦ ψυχικοῦ μας κόσμου. Ὁ λαὸς εἰς τὴν Ρωσίαν ὑποφέρει ὅσον καὶ ὁ λαὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Ἀμερικὴν ἢ τὴν Γερμανίαν, καθὼς καὶ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας χώρας.

Ὁ νέος ὁ ὁποῖος μὲ θάρρος πηγαίνει εἰς τὸν πόλεμον διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν πατρίδα του κάμνει τὴν ἴδιαν θυσίαν, ἐγκαταλείπων τὴν οἰκογένειάν του, μὲ ἐκείνον ὅστις ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν ἢ ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, ἀπὸ τὴν Ἀσίαν, τὴν Ἀφρικὴν ἢ τὴν Αὐστραλίαν.

Εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον αἱ ἐλπίδες καὶ αἱ ἀπογοητεύσεις μας εἶναι πάρα πολὺ ὅμοιαι καὶ μᾶς συνδέουν ἀρρήκτως εἰς μίαν ἐνότητα ἢ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀντιληπτὴ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ.

Μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ὀλότητα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραμείνωμεν διηρημένοι διὰ λόγους φυλῆς, θρησκευματος ἢ ἐθνικότητος. Ἡ ἐσωτερικὴ αὐτῇ Ἐνότης, τὸ πνεῦμα αὐτὸ τοῦ Ἐνιαίου Συνόλου, αὐτὸ τὸ θεῖον ὄντως στοιχεῖον ποῦ ὑπάρχει εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν ἀνθρώπων, αὐτὸ εἶναι τὸ ἀθέατον Λάβαρον τῆς Ἀνθρωπότητος εἰς τὸ ὁποῖον εἴμεθα ἀφοσιωμένοι ὅλοι ἡμεῖς οἱ ὅποιοι εἰργάσθημεν ἀπὸ κοινου διὰ νὰ καταστήσωμεν τὰ Ἠνωμένα Ἔθνη τὴν συγκεκριμένην ἔκφρασιν τῆς σιωπηλῆς μας προσευχῆς.

Εἶθε ὁ ὀφθαλμὸς τῆς διανοίας μας νὰ μείνῃ ἀδιστακτικῶς προσηλωμένος εἰς τὸ πνευματικὸν αὐτὸ ἰδεῶδες. Εἶθε νὰ μὴ παρασυρῶμεθα ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμόν μας, ἀλλὰ νὰ ἐνθυμούμεθα ὅτι τὰ δάκρυα μιᾶς μητέρος εἶναι δάκρυα ὅλων τῶν μητέρων, αἱ ἐλπίδες ἐνὸς παιδιοῦ εἶναι ἐλπίδες ὅλων τῶν παιδιῶν καὶ ὅτι τὸ μεγαλεῖον μιᾶς ἀνθρωπίνης καρδιάς περικλείει τὸ μεγαλεῖον ὀλοκλήρου τῆς Ἀνθρωπότητος.

Εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς Ἑνότητος ἔχουν ἀφιερωθῆ τὰ Ἦνωμένα Ἔθνη. Εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ ἀκραδάντως πιστεύω. Εὐρίσκεται μέσα εἰς τὸν καθένα ἀπὸ ἡμᾶς. Ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ σαῶς καί, ἂν ὅλοι μας τὸ διαφυλάξωμεν μὲ πίστιν καὶ εἰλικρίνειαν, θὰ φέρῃ ἀσφαλῶς εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς καὶ εὐλογίαν εἰς ὅλους μας.

Εἰς τὸ πνεῦμα τοῦτο τοῦ Ἀνθρώπου ἀποτίω φόρον τιμῆς καὶ διακηρύσσω τὴν πίστιν τοῦ Λαοῦ μου πρὸς αὐτό, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἰδικήν μου.

Εἶθε τὰ Ἦνωμένα Ἔθνη νὰ ἀποβοῦν σὺν τῷ χρόνῳ ὁ Ναὸς ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ ὁποίου νὰ λατρεύωμεν ὅ,τι καλύτερον ὑπάρχει εἰς τὸν καθένα.

ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

Ἡμεῖς οἱ λαοὶ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἀποφασισμένοι

Ὅπως σώσωμεν τὰς ἐπερχομένας γενεὰς ἀπὸ τὴν μάστιγα τοῦ πολέμου, ἥτις δις εἰς τὸ διάστημα μιᾶς γενεᾶς ἐπεσώρευσεν ἄφατον θλίψιν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα,

Ὅπως διακηρύξωμεν ἐκ νέου πίστιν εἰς τὰ θεμελιώδη δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὴν ἰσότητα τῶν δικαιωμάτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ τῶν Ἐθνῶν μεγάλων καὶ μικρῶν,

Ὅπως καθιερώσωμεν ὅρους ὑφ' οὓς ἡ Δικαιοσύνη καὶ ὁ σοβαρὸς πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις αἰτίτες πηγάζωσιν ἐκ τῶν συνθηκῶν καὶ ἄλλων πηγῶν τοῦ Διεθνούς Δικαίου δύνανται νὰ τηρηθῶσι καί,

Ὅπως εὐνοήσωμεν τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ καλύτερα ἐπίπεδα ζωῆς ἐντὸς μεγαλύτερας ἐλευθερίας,

Καὶ πρὸς τοῦτο

Νὰ εἴμεθα ἀνεκτικοὶ καὶ νὰ ζῶμεν ἐν εἰρήνῃ μετ' ἀλλήλων ὡς καλοὶ γείτονες,

Νὰ ἐνώνωμεν τὰς δυνάμεις μας πρὸς διατήρησιν τῆς Διεθνούς Εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας,

Νὰ ἐξασφαλίζωμεν διὰ τῆς παραδοχῆς ἀρχῶν καὶ τῆς καθιερώσεως μεθόδων, ὅπως ἡ ἔνοπλος βία μὴ χρησιμοποιηθῆται εἰ μὴ ἐν τῷ κοινῷ συμφέροντι καὶ

Νὰ χρησιμοποιοῦμεν τὸν διεθνή μηχανισμόν διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς προόδου ἀπάντων τῶν λαῶν,

Ἀ π ε φ α σ ῖ σ α μ ε ν

Νὰ ἐνώσωμεν τὰς προσπάθειάς ἡμῶν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τούτων.

Ἐπομένως αἱ οἰκείαι Κυβερνήσεις ἡμῶν δι' ἀντιπροσώπων συνελθόντων ἐν τῇ πόλει τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, ἐπιδειξάντων τὰ πληρεξούσια αὐτῶν εὐρεθέντα ἐν ἀπολύτῳ τάξει, συνεφώνησαν ἐπὶ τοῦ κάτωθι Χάρτου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ διὰ τοῦ παρόντος ἰδρύουσι Διεθνή Ὅργανισμὸν ὅστις θέλει ἐπονομασθῆ «Ἠνωμένα Ἐθνη».

Σκοποί και ἄρχαι

Ἄρθρον 1

Σκοποί τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν εἶναι οἱ ἑξῆς:

1. Νὰ διατηρῶσι τὴν διεθνή εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν καὶ πρὸς τοῦτο νὰ λαμβάνωσι τελεσφόρα συλλογικά μέτρα διὰ τὴν πρόληψιν καὶ ἀποτροπὴν τῶν ἀπειλῶν κατὰ τῆς εἰρήνης καὶ διὰ τὴν καταστολὴν ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν ἢ ἄλλων διαταράξεων τῆς εἰρήνης, καὶ νὰ ἐπιτυγχάνωσι, δι' εἰρηνικῶν μέσων καὶ συμφῶνως πρὸς τὰς ἀρχάς τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ Διεθνούς Δικαίου, τὴν διευθέτησιν ἢ διακανονισμόν διεθνῶν διαφορῶν ἢ καταστάσεων αἰτινες θὰ ἠδύναντο νὰ ὀδηγήσωσιν εἰς τὴν διατάραξιν τῆς εἰρήνης.

2. Νὰ ἀναπτύσσωσι φιλικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν, βασίζοντας εἰς τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν καὶ νὰ λαμβάνωσιν ἄλλα κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης.

3. Νὰ ἐπιτυγχάνωσι διεθνή συνεργασίαν ἐπιλύοντας τὰ διεθνή προβλήματα οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς, ἐκπολιτιστικῆς καὶ ἀνθρωπιστικῆς φύσεως καὶ προάγοντες καὶ ἐνθαρρύνοντες τὸν σεβασμὸν πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὰς θεμελιώδεις ἐλευθερίας διὰ πάντας ἄνευ διακρίσεως φυλῆς, φύλου, γλώσσης ἢ θρησκείας, καὶ

4. Νὰ ὦσι κέντρον διὰ τὴν ἐναρμόνισιν τῆς δράσεως τῶν ἔθνῶν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν κοινῶν τούτων σκοπῶν.

Ἄρθρον 2

Ὁ Ὄργανισμὸς καὶ τὰ Μέλη του, ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῶν σκοπῶν τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἐκτεθεμένων, θὰ ἐνεργοῦσι συμφῶνως πρὸς τὰς ἀκολουθούς ἀρχάς:

1. Ὁ Ὄργανισμὸς βασίζεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς κυριάρχου ἰσότητος ὅλων τῶν Μελῶν του.

2. Πάντα τὰ Μέλη, ἐπὶ σκοπῶ ὅπως ἐξασφαλισθῶσιν εἰς ἅπαντα ἐξ αὐτῶν τὰ δικαιώματα καὶ τὰ πλεονεκτήματα τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τῆς ἰδιότητος αὐτῶν ὡς Μελῶν, ὀφείλουσι νὰ ἐκπληρῶσι καλῇ τῇ πίστει τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ἀναλαμβανομένας ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὸν ὑπάρχοντα Χάρτην.

3. Πάντα τὰ Μέλη, ὀφείλουσι νὰ διακανονίζωσι τὰς διεθνεῖς τῶν διαφορὰς δι' εἰρηνικῶν μέσων, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἡ διεθνὴς εἰρήνη, ἀσφάλεια καὶ δικαιοσύνη νὰ μὴ τίθεται ἐν κινδύνῳ.

4. Πάντα τὰ Μέλη θὰ ἀπέχωσιν εἰς τὰς διεθνεῖς αὐτῶν σχέσεις τῆς ἀπειλῆς ἢ χρήσεως βίας κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος ἢ τῆς πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας οἰουδήποτε Κράτους ἢ καθ' οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον ἀσυμβίβαστον πρὸς τοὺς σκοποὺς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

5. Πάντα τὰ Μέλη θὰ δίδωσιν εἰς τὸν Ὀργανισμὸν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν πᾶσαν συνδρομὴν εἰς οἰουδήποτε ἐνέργειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἤθελεν αὐτός προβῆ συμφώνως πρὸς τὸν παρόντα Χάρτην, καὶ θὰ ἀποφευγῶσι τὴν παροχὴν συνδρομῆς εἰς οἰουδήποτε Κράτος, ἐναντίον τοῦ ὁποίου τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη λαμβάνουσι προληπτικὰ ἢ ἐξαναγκαστικὰ μέτρα.

6. Ὁ Ὀργανισμὸς θὰ ἐξασφαλίζῃ ὥστε τὰ Κράτη ἅτινα δὲν εἶναι Μέλη τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν νὰ ἐνεργοῦσι συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς ταύτας, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν τήρησιν τῆς Διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας.

7. Οὐδεμία διάταξις ἐκ τῶν λαμβανομένων εἰς τὸν παρόντα Χάρτην θὰ παρέχῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη νὰ ἐπεμβαίνωσιν εἰς ζητήματα ἀνήκοντα οὐσιαστικῶς εἰς τὴν ἐσωτερικὴν δικαιοδοσίαν οἰουδήποτε Κράτους ἢ θὰ ὑποχρεοῖ τὰ Μέλη νὰ ὑποβάλλωσι παρόμοια ζητήματα πρὸς διακανονισμὸν κατὰ τὸν παρόντα Χάρτην. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐν τούτοις δὲν θὰ παρεμποδίζῃ τὴν ἐφαρμογὴν ἐξαναγκαστικῶν μέτρων κατὰ τὸ Κεφάλαιον VII.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙV

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις

Σ Ὑ ν θ ε σ ι ς

Ἄρθρον 9

1. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις θὰ ἀποτελεῖται ἐκ πάντων τῶν Μελῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

2. Ἐκαστον Μέλος δὲν θὰ ἔχῃ πλείονας τῶν πέντε ἀντιπροσώπων εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν.

Κ α θ ῆ κ ο ν τ α κ α ἰ Ἐ ξ ο υ σ ῖ α ι

Ἄρθρον 10

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις δύναται νὰ συζητήσῃ οἰαδήποτε ζητήματα ἢ θέματα ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ παρόντος Χάρτου ἢ σχετιζόμενα μὲ τὰς ἐξουσίας καὶ καθήκοντα οἰουδήποτε ἐκ τῶν ὀργάνων τῶν προβλεπομένων εἰς τὸν παρόντα Χάρτην καί, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 12, δύναται νὰ κάμῃ προτάσεις εἰς τὰ Μέλη τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἢ εἰς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας ἢ εἰς ἀμφοτέρω ἐπὶ οἰουδήποτε παρομοίου ζητήματος ἢ θέματος.

Ἄρθρον 11

Ἡ γενικὴ Συνέλευσις δύναται νὰ ἐξετάζῃ τὰς γενικὰς ἀρχὰς συνεργασίας πρὸς διατήρησιν τῆς διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀρχῶν τῶν διεπουσῶν τὸν ἀφοπλισμὸν καὶ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐξοπλισμῶν, καὶ δύναται νὰ κάμῃ προτάσεις, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀρχὰς ταύτας, πρὸς τὰ Μέλη ἢ τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας ἢ καὶ εἰς ἀμφοτέρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ V

Συμβούλιον Ἀσφαλείας

Σύνθεσις

Ἄρθρον 23

1. Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας θὰ συγκροτῆται ἐξ ἔνδεκα Μελῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ἡ Δημοκρατία τῆς Κίνας, ἡ Γαλλία, ἡ Ἐνωσις τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν, τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον Μεγάλης Βρετανίας καὶ Βορείου Ἰρλανδίας καὶ αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς θὰ εἶναι μόνιμα μέλη τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις θὰ ἐκλέγῃ ἐξ ἕτερα Μέλῃ ἐκ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ὡς μὴ μόνιμα μέλη τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας, λαμβανομένης δεόντως ὑπ' ὄψει ἐν πρώτοις τῆς συμβολῆς τῶν διαφόρων Μελῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας καὶ εἰς τοὺς ἄλλους σκοποὺς τοῦ Ὄργανισμοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς δικαίας κατανομῆς ἀπὸ ἀπόψεως γεωγραφικῆς θέσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ VI

Εἰρηνικὴ διευθέτησις τῶν διαφορῶν

Ἄρθρον 33

1. Τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη, εἰς πᾶσαν διαφορὰν ἣτις διὰ τῆς παρατάσεώς της δύναται νὰ θέσῃ ἐν κινδύνῳ τὴν διατήρησιν τῆς διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας, θὰ ἐπιζητοῦν τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς διὰ διαπραγματεύσεων, ἐρεύνης, μεσολαθῆσεως, συνδιαλλαγῆς, διαιτησίας, δικαστικοῦ διακανονισμοῦ, προσφυγῆς εἰς τοπικὰς ὀργανώσεις ἢ διευθετήσεις ἢ ἄλλων εἰρηνικῶν μέσων τῆς ἐκλογῆς των.

2. Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας θὰ καλῇ τὰ διαφωνοῦντα μέρη, ὁπόταν κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ λύσῃ τὰς διαφορὰς των διὰ τοιούτων μέσων.

Ἄρθρον 34

Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας θὰ δύναται νὰ ἐξετάζῃ πᾶσαν διαφορὰν, ἢ πᾶσαν κατάστασιν, ἣτις θὰ ἠδύνατο νὰ ὀδηγήσῃ εἰς διεθνή προστριβὴν ἢ νὰ ἐγείρῃ διενέξεις πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀποφανθῇ ἂν ἡ ἐξακολούθησις τῆς διαφορᾶς ἢ καταστάσεως θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπειλήσῃ τὴν διατήρησιν τῆς διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IΧ

Διεθνῆς Οἰκονομικὴ καὶ Κοινωνικὴ Συνεργασία

Ἄρθρον 55

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δημιουργηθῶσι συνθήκαι σταθερότητος καὶ

ευημερίας αίτινες είναι αναγκαίαι διὰ τὰς εἰρηνικὰς καὶ φιλικὰς σχέσεις μεταξύ τῶν Ἐθνῶν, βασιζόμεναι ἐπὶ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος δικαιωμάτων καὶ αὐτοδιαθέσεως τῶν Λαῶν, τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη θὰ εὐνοήσωσι:

α) ἀνύψωσιν τοῦ ἐπιπέδου τῆς ζωῆς, ἐργασίαν δι' ὅλους καὶ συνθήκας οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου καὶ ἀναπτύξεως,

β) λύσεις τῶν διεθνῶν οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν, ὑγεινῆς καὶ συν-αφῶν προβλημάτων καὶ διεθνή πνευματικὴν καὶ ἐκπαιδευτικὴν συνεργασίαν,

γ) καθολικὸν σεβασμὸν καὶ διασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν διὰ πάντας, ἀδιακρίτως φυλῆς, φύλου, ἢ γλώσσης ἢ θρησκείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Χ

Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον Σύνθεσις

Ἄρθρον 61

1. Τὸ Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον θὰ ἀποτελεῖται ἐκ δέκα ὀκτῶ Μελῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

2. Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3, ἕξ Μέλη τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου θὰ ἐκλέγονται κατ' ἔτος διὰ περίοδον τριῶν ἐτῶν. Ἐξερχόμενον Μέλος θὰ εἶναι ἐπανεκλέξιμον διὰ τὴν προσεχῆ ἐκλογὴν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΧΙΝ

Διεθνὲς Δικαστήριον

Ἄρθρον 92

Τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον θὰ ἀποτελῆ τὸ κύριον δικαστικὸν ὄργανον τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, θὰ λειτουργῇ τοῦτο συμφῶνως πρὸς τὸ προσηρημένον Καταστατικόν, ὅπερ βασίζεται ἐπὶ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου τῆς Διεθνούς Δικαιοσύνης καὶ ἀποτελεῖ ὀλοκληρωτικὸν μέρος τοῦ παρόντος Χάρτου.

Ἄρθρον 93

1. Πάντα τὰ Μέλη τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἀποτελοῦσιν αὐτοδικαίως συμβαλλόμενα μέρη εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Διεθνούς Δικαστηρίου.

2. Κράτος ὅπερ δὲν ἀποτελεῖ μέλος τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν δύναται νὰ γίνῃ συμβαλλόμενον μέλος εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Διεθνούς Δικαστηρίου ὑπὸ ὄρους καθοριζομένους ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῆ προτάσει τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 94

Ἐκαστον Μέλος τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διεθνούς Δικαστηρίου ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἐν ἣ εἶναι διάδικος.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚ ΡΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

(“Όπως ἔγινε δεκτὸν ἀπὸ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Ὁργανισμοῦ
τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν τὴν 10ην Δεκεμβρίου 1948)

Π ρ ο σ ῖ μ ῖ ο ν

Ἐ π ε ῖ δ ῆ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἐμφύτου ἀξιοπρεπείας εἰς ὅλα τὰ μέλη τῆς ἀνθρωπίνης οἰκογενείας καθὼς καὶ τῶν ἴσων καὶ ἀναπαλλοτριωτῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου,

Ἐ π ε ῖ δ ῆ ἡ παραγνώρισις καὶ ἡ περιφρόνησις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ὠδήγησεν εἰς πράξεις βαρβάρους αἱ ὁποῖαι ἐπανεστάτησαν τὴν συνείδησιν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐρχομὸς ἐνὸς κόσμου εἰς τὸν ὅποιον τὰ ἀνθρώπινα ὄντα θὰ ἀπολαμβάνουν τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου καὶ τῆς πίστεως, καθὼς καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ φόβου καὶ ἀνάγκην ἔχει διακηρυχθῆ ὡς ἡ ἀνωτάτη ἐπιδίωξις τοῦ ἀσημάντου ἀνθρώπου.

Ἐ π ε ῖ δ ῆ εἶναι οὐσιῶδες ὅπως τὸ Κράτος Δικαίου προστατεύῃ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, ὥστε νὰ μὴν ἐξαναγκάζεται ὁ ἄνθρωπος νὰ καταφεύγῃ εἰς τὸ ἔσχατον μέσον τῆς ἀντιστάσεως κατὰ τῆς τυραννίας καὶ τῆς καταπίεσεως,

Ἐ π ε ῖ δ ῆ εἶναι οὐσιῶδες νὰ προαχθῇ ἡ ἀνάπτυξις τῶν φιλικῶν σχέσεων μεταξύ τῶν Ἐθνῶν,

Ἐ π ε ῖ δ ῆ οἱ Λαοὶ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν μὲ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐπεβεβαίωσαν τὴν πίστιν αὐτῶν εἰς τὰ θεμελιώδη ἀνθρώπινα δικαιώματα, εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ ἀξίαν τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος καὶ εἰς τὴν ἰσότητα τῶν δικαιωμάτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ ἐνισχύσουν τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ καλύτερα ἐπίπεδα ζωῆς ἐντὸς μεγαλυτέρας ἐλευθερίας,

Ἐπειδὴ τὰ Μέλη - Κράτη ανέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐξασφαλίσουν ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸν Ὄργανισμὸν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, τὴν προαγωγὴν τοῦ καθολικοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς τηρήσεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν,

Ἐπειδὴ μία κοινὴ ἀντίληψις διὰ τὰ ἐν λόγω δικαιώματα καὶ ἐλευθερίας ἔχει ὑψίστην σημασίαν διὰ τὴν πλήρη πραγματοποιήσιν τῆς ὑποχρέωσως αὐτῆς

Διὰ ταῦτα

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις προκηρύσσει τὴν παρούσαν Οἰκουμενικὴν Διακήρυξιν τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων ὡς ἐπιδιωκτέον ἰδανικὸν ὄλων τῶν Λαῶν καὶ τῶν Ἐθνῶν, πρὸς τὸ σκοπὸν ὅπως κάθε ἄτομον καὶ κάθε ὄργανον τῆς κοινωνίας, ἔχοντα ταύτην διαρκῶς ὑπ' ὄψιν, ἐπιδιώκουν μὲ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ἀγωγὴν νὰ ἀναπτύξουν τὸν σεβασμὸν διὰ τὰ ἐν λόγω δικαιώματα καὶ ἐλευθερίας καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν οἰκουμενικὴν καὶ πραγματικὴν ἀναγνώρισιν καὶ τήρησιν αὐτῶν μὲ ἐσωτερικὰ καὶ διεθνῆ προοδευτικὰ μέσα, μεταξὺ τῶν πληθυσμῶν τῶν ἰδίων Μελῶν - Κρατῶν, καθὼς καὶ μεταξὺ τῶν πληθυσμῶν τῶν χωρῶν αἵτινες εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν.

Ἄρθρον 1

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γεννῶνται ἐλεύθεροι καὶ ἴσοι εἰς ἀξιοπρέπειαν καὶ δικαιώματα. Εἶναι προικισμένοι μὲ λογικὸν καὶ συνείδησιν καὶ ὀφείλουν νὰ συμπεριφέρονται πρὸς ἀλλήλους μὲ πνεῦμα ἀδελφοσύνης.

Ἄρθρον 2

Ἐκαστος ἀνευ οἰασδῆποτε ἰδιακρίσεως προερχομένης ἀπὸ φυλῆν, χρῶμα, φύλον, γλῶσσαν, θρησκείαν, πολιτικὰς ἢ ἄλλας πεποιθήσεις, ἐθνικὴν ἢ κοινωνικὴν προέλευσιν, περιουσιακὴν κατάστασιν, καταγωγὴν ἢ ἄλλην ἰδιότητα, δικαιούται ὄλων τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν αἵτινες τίθενται μὲ τὴν παρούσαν διακήρυξιν.

Ἐπιπροσθέτως δὲν θὰ γίνεταί οὐδεμία διάκρισις στηριζομένη εἰς τὴν πολιτικὴν, νομικὴν ἢ διεθνῆ κατάστασιν τῆς χώρας ἢ τῆς περιοχῆς εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει κανεὶς, εἴτε πρόκειται περὶ ἀνεξαρτήτου, ὑπὸ κηδεμονίαν ἢ μὴ αὐτονόμου περιοχῆς, εἴτε πρόκειται περὶ περιοχῆς ἣτις διατελεῖ ὑπὸ οἰονδήποτε ἄλλον περιορισμὸν κυριαρχίας.

Ἄρθρον 3

Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα ἐπὶ τῆς ζωῆς, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ προσώπου του.

Ἄρθρον 4

Οὐδεὶς δύναται νὰ κρατῆται ἐν δουλείᾳ ἢ εἰς ἀκούσιον περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας του· ἡ δουλεία καὶ ἡ δουλεμπορία ἀπαγορεύονται ὑπὸ ὅλας τὰς μορφάς.

Ἄρθρον 5

Οὐδείς δύναται νά υποβληθῆ εἰς βασανιστήρια, εἰς σκληράν, ἀπάνθρωπον ἢ ταπεινωτικὴν μεταχείρισιν ἢ ποινὴν.

Ἄρθρον 6

Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα ἀπανταχοῦ εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς νομικῆς του προσωπικότητος.

Ἄρθρον 7

Πάντες εἶναι ἴσοι ἀπέναντι τοῦ νόμου καὶ δικαιοῦνται ἄνευ διακρίσεως ἴσης προστασίας ἀπὸ τὸν νόμον. Πάντες δικαιοῦνται ἴσης προστασίας ἐναντίον οἰασδήποτε διακρίσεως, κατὰ παράβασιν τῆς παρούσης διακηρύξεως, καὶ ἐναντίον οἰασδήποτε προκλήσεως διὰ μίαν τοιαύτην διάκρισιν.

Ἄρθρον 8

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἐπὶ μιᾷ ἀποτελεσματικῆς προσφυγῆς ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων ἐθνικῶν δικαστηρίων κατὰ πράξεων αἱ ὁποῖαι παραβιάζουν τὰ θεμελιώδη δικαιώματα τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀναγνωρισθῆ εἰς αὐτὸν μὲ τὸ σύνταγμα ἢ μὲ τὸν νόμον.

Ἄρθρον 9

Οὐδείς δύναται νά συλληφθῆ, νά φυλακισθῆ ἢ νά ἐκτοπισθῆ αὐθαίρετως.

Ἄρθρον 10

Ἐκαστος δικαιοῦται, μὲ πλήρη ἰσότητα, ὅπως τύχη τιμίας καὶ δημοσίας δίκης ἐνώπιον ἀνεξαρτήτου καὶ ἀμερολήπτου δικαστηρίου τὸ ὁποῖον θὰ κρίνῃ τόσον διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ὑποχρεώσεών του, ὅσον καὶ διὰ τὸ βάσιμον κάθε ποινικῆς ἀγωγῆς ἢ ὁποῖα ἔχει ἐγερθῆ κατ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 11

1. Πᾶς κατηγορούμενος δι' ἔγκλημα δικαιοῦται νά θεωρῆται ἀθῶος μέχρις ὅτου σύμφωνα μὲ τὸν νόμον ἀποδειχθῆ ἡ ἐνοχὴ του εἰς δημοσίαν δίκην, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχουν ἐξασφαλισθῆ εἰς αὐτὸν ὄλαι αἱ ἀναγκαῖαι διὰ τὴν υπεράσπισίν του ἐγγυήσεις.

2. Οὐδείς τιμωρεῖται διὰ πράξεις ἢ παραλείψεις αἱ ὁποῖαι κατὰ τὸν χρόνον τῆς τελέσεώς των δὲν συνίστων ἐγκλήματα σύμφωνα μὲ τὸν ἐσωτερικὸν ἢ τὸν διεθνή νόμον. Ἐπίσης δὲν καταγιγνώσκεται βαρυτέρα ποινὴ ἀπὸ ἐκείνην ἢ ὁποῖα ἠδύνατο νά ἐπιβληθῆ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τελέσεως τοῦ ἐγκλήματος.

Ἄρθρον 12

Οὐδείς ὑπόκειται εἰς αὐθαίρετους ἐπεμβάσεις εἰς τὴν ἰδιωτικὴν του ζωὴν, τὴν οἰκογένειάν του, τὴν κατοικίαν του ἢ τὴν ἀλληλογραφίαν του ἢ εἰς προσβολὰς κατὰ τῆς τιμῆς καὶ τῆς φήμης του. Ἐκα-

στος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προστατεύεται ἀπὸ τὸν νόμον ἐναντίον τοιούτων ἐπεμβάσεων ἢ προσβολῶν.

Ἄρθρον 13

1. Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα ἐλευθερίας κινήσεως καὶ κατοικίας ἐντὸς τῶν συνόρων κάθε Κράτους.

2. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκαταλείψῃ οἰανδήποτε χώραν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἰδικῆς του, καθὼς καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν χώραν του.

Ἄρθρον 14

1. Πᾶς διωκόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναζητήσῃ καὶ νὰ ἀπολαύσῃ ἄσυλον εἰς ἄλλας χώρας.

2. Τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ εἰς περίπτωσιν διώξεως δι' ἐγκλήματα πράγματι κοινοῦ ποινικοῦ δικαίου ἢ διὰ πράξεις ἀντικειμέναις εἰς τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

Ἄρθρον 15

1. Ἐκαστος δικαιούται νὰ ἔχῃ ἰθαγένειαν.

2. Οὐδεὶς στερεῖται ἀυθαίρετως τῆς ἰθαγενείας του, οὔτε τοῦ δικαιώματος τῆς μεταβολῆς αὐτῆς.

Ἄρθρον 16

1. Ἐνήλικοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ συνέρχωνται εἰς γάμου κοινωνίαν ἄνευ οὐδενὸς περιορισμοῦ προερχομένου ἀπὸ τὴν φυλὴν, τὴν ἰθαγένειαν ἢ τὴν θρησκείαν. Ἐχουν ἴσα δικαιώματα σχετικῶς μὲ τὴν σύναψιν τοῦ γάμου, κατὰ τὴν διάρκειάν του καὶ τὴν διάλυσίν του.

2. Γάμος δὲν δύναται νὰ συναφθῇ παρὰ μόνον μὲ ἐλευθέραν καὶ πλήρη συναίνεσιν τῶν μελλονύμφων.

3. Ἡ οἰκογένεια ἀποτελεῖ τὸ φυσικὸν καὶ βασικὸν στοιχεῖον τῆς κοινωνίας καὶ δικαιούται τῆς προστασίας τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 17

1. Ἐκαστος μόνος ἢ καὶ μὲ ἄλλους μαζί ἔχει τὸ δικαίωμα ἰδιοκτησίας.

2. Οὐδεὶς στερεῖται ἀυθαίρετως τῆς ἰδιοκτησίας του.

Ἄρθρον 18

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας σκέψεως, συνειδήσεως καὶ θρησκείας. Εἰς αὐτὸ περιλαμβάνεται ἡ ἐλευθερία μεταβολῆς τῆς θρησκείας ἢ τῆς πίστεως, καθὼς καὶ ἡ ἐλευθερία, ὅπως μόνος ἢ μαζί μὲ ἄλλους, δημοσίᾳ ἢ ἰδιωτικῶς, ἐκδηλῶνῃ τὴν θρησκείαν ἢ τὴν πίστιν του μὲ διδασκαλίαν, ἀσκήσιν, λατρείαν καὶ τέλεσιν θρησκευτικῶν τελετουργιῶν.

Ἄρθρον 19

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τῆς γνώμης καὶ τῆς ἐκφράσεως· τὸ δικαίωμα τοῦτο περιλαμβάνει τὴν ἐλευθερίαν νὰ μὴ ἐνοχλῆται διὰ τὰς γνώμας του καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἀναζητῆ, νὰ δέχεται καὶ νὰ διαδίδῃ πληροφορίας καὶ ἰδέας μὲ ὅλα τὰ μέσα ἐκφράσεως καὶ ἀνεξαρτήτως συνόρων.

Ἄρθρον 20

1. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνέρχεσθαι καὶ τοῦ συνεταιρίζεσθαι δι' εἰρηνικοὺς σκοποὺς.

2. Οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποχρεωθῆ νὰ συμμετέχη εἰς σωματεία.

Ἄρθρον 21

1. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συμμετέχη εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς χώρας του, ἀμέσως ἢ μὲ ἐλευθέρως ἐκλεγομένους ἀντιπροσώπους.

2. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γίνεται δεκτὸς μὲ ἴσους ὄρους εἰς τὰς δημοσίας λειτουργίας τῆς χώρας του.

3. Ἡ λαϊκὴ θέλησις ὀφείλει νὰ εἶναι ἡ βάση τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ὀφείλει νὰ ἐκφράζεται δὲ μὲ γνησίας ἐκλογὰς διεξαγομένης περιοδικῶς μὲ καθολικὴν, ἴσην καὶ μυστικὴν ψηφοφορίαν ἢ μὲ ἄλλους τρόπους ἐξασφαλίζοντας τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐκλογῆς.

Ἄρθρον 22

Ἐκαστος ὡς μέλος τῆς κοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα κοινωνικῆς προστασίας καὶ δικαιούται εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ πολιτιστικῶν ἐκείνων δικαιωμάτων τὰ ὅποια εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἀξιοπρέπειάν του καὶ τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῆς προσωπικότητός του, διὰ μέσου τῆς ἐθνικῆς προσπάθειας καὶ τῆς διεθνούς συνεργασίας καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τοὺς πόρους ἐκάστου Κράτους.

Ἄρθρον 23

1. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐργάζεται, νὰ ἐκλέγῃ ἐλευθέρως τὸ ἐπάγγελμά του, καθὼς καὶ νὰ ἀπαιτῆ δικαίους καὶ εὐνοϊκοὺς ὄρους ἐργασίας καὶ προστασίας ἀπὸ τὴν ἀνεργίαν.

2. Ἐκαστος ἄνευ διακρίσεως ἔχει τὸ δικαίωμα ἴσου μισθοῦ δι' ἴσην ἐργασίαν.

3. Πᾶς ἐργαζόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα δικαίας καὶ εὐνοϊκῆς ἀμοιβῆς ἢ ὅποια νὰ ἐξασφαλίζῃ εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὴν οἰκογένειάν του ζωὴν ἀξίαν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας καὶ νὰ συμπληροῦται, ἐν ἀνάγκῃ, μὲ ἄλλα μέσα κοινωνικῆς προστασίας.

4. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἰδρῆ καὶ νὰ συμμετέχη εἰς συνδικαῖα διὰ τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων του.

Ἄρθρον 24

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἀναπαύσεως καὶ ἐλευθέρου χρόνου καὶ

κυρίως λογικοῦ περιορισμοῦ τῶν ὥρῶν ἐργασίας καί περιοδικῆς ἀδείας
μέ πλήρεις ἀποδοχάς.

Ἄρθρον 25

1. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα εἰς ἓν ἐπίπεδον ζωῆς ἱκανὸν νὰ ἐξασφαλίσῃ ὑγείαν καὶ εὐημερίαν εἰς αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του, συμπεριλαμβανομένων τῆς τροφῆς, τῆς ἐνδυμασίας, τῆς κατοικίας, τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως καὶ τῶν ἀναγκαίων κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν. Ἐχει ἐπίσης δικαίωμα ἀσφαλίσεως ἐν περιπτώσει ἀνεργίας, ἀσθενείας, ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, χρεΐας, γήρατος ἢ ἄλλης ἐλλείψεως δυνατοτήτων ζωῆς, ὀφειλομένης εἰς περιστάσεις ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς του.

2. Ἡ μητρότης καὶ ἡ παιδικὴ ἡλικία δικαιούνται εἰδικῆς μερίμνης καὶ περιθάλψεως. Ὅλα τὰ παιδιά, νόμιμα ἢ ἐξώγαμα, πρέπει νὰ ἀπολαμβάνουν τῆς αὐτῆς κοινωνικῆς προστασίας.

Ἄρθρον 26

1. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἐκπαίδευσως. Ἡ ἐκπαίδευσις παρέχεται δωρεάν, τουλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ τὰς στοιχειώδεις καὶ βασικὰς τῆς βαθμίδας. Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι ὑποχρεωτικὴ. Ἡ τεχνικὴ καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ καταστοῦν προσιταί γενικῶς. Ἡ συμμετοχὴ εἰς τὰς ἀνωτέρας σπουδὰς πρέπει νὰ εἶναι ἐξ ἴσου ἀνοικτὴ εἰς ὅλους ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος αὐτῶν.

2. Ἡ ἐκπαίδευσις ἀποβλέπει εἰς τὴν πλήρη ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος καὶ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα καὶ τὰς θεμελιώδεις ἐλευθερίας. Πρέπει νὰ προῶνθῃ τὴν κατανόησιν, τὴν ἀνοχήν καὶ τὴν φιλίαν μεταξὺ ὄλων τῶν ἐθνῶν καὶ ὄλων τῶν φυλετικῶν καὶ θρησκευτικῶν ὁμάδων, καθὼς καὶ νὰ ἐνισχύη τὰς ἐνεργείας τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης.

3. Εἰς τοὺς γονεῖς ἀνήκει κατὰ προτίμησιν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγουν τὸ εἶδος τῆς ἀγωγῆς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὰ τέκνα των.

Ἄρθρον 27

1. Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα νὰ συμμετέχῃ ἐλευθέρως εἰς τὴν πολιτιστικὴν ζωὴν τῆς κοινότητος, νὰ ἀπολαμβάνῃ τὰς καλὰς τέχνας καὶ καὶ νὰ κοινωνῇ τῆς ἐπιστημονικῆς προόδου καὶ τῶν εὐεργετημάτων τῆς.

2. Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα νὰ προστατεύωνται τὰ ἠθικὰ καὶ ὕλι- κά συμφέροντα, ἅτινα προέρχονται ἀπὸ πάσης φύσεως ἐπιστημονικῆς, λογοτεχνικῆς ἢ καλλιτεχνικῆς παραγωγῆς, τῆς ὁποίας εἶναι ὁ δημιουργός.

Ἄρθρον 28

Ἐκαστος δικαιούται εἰς μίαν κοινωνικὴν καὶ διεθνή τάξιν εἰς τὴν ὁποίαν τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ἐλευθερίαι αἴτινες τίθενται μέ τὴν παρούσαν Διακήρυξιν νὰ δύνανται πλήρως νὰ πραγματοποιηθοῦν.

Ἄρθρον 29

1. Ἐκαστος ἔχει καθήκοντα ἀπέναντι τῆς κοινότητος, ἐντὸς τῆς ὁποίας μόνον εἶναι δυνατὴ ἡ ἐλευθέρᾳ καὶ πλήρῃ ἀνάπτυξις τῆς προσωπικότητός του.

2. Κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων του καὶ τῶν ἐλευθεριῶν του, ἕκαστος ὑπόκειται μόνον εἰς ἐκείνους τοὺς περιορισμοὺς οἱ ὅποιοι ὀρίζονται ἀπὸ τοὺς νόμους, πρὸς ἀποκλειστικὸν σκοπὸν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀναγνώρισις καὶ σεβασμὸς τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν τῶν ἄλλων καὶ νὰ ἰκανοποιηθῶν αἱ δίκαιαι ἀπαιτήσεις τῆς ἠθικῆς, τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τοῦ γενικοῦ καλοῦ εἰς μίαν δημοκρατικὴν κοινωνίαν.

3. Τὰ παρόντα δικαιώματα καὶ ἐλευθερίαι δὲν δύνανται εἰς καμμίαν περίπτωσιν νὰ ἀσκηθῶν ἐναντίον τῶν σκοπῶν καὶ τῶν ἀρχῶν τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

Ἄρθρον 30

Οὐδεμία διάταξις τῆς παρουσίας Διακηρύξεως δύναται νὰ ἐρμηνευθῇ ὡς παρέχουσα εἰς τὸ Κράτος, εἰς τὴν ὁμάδα ἢ εἰς τὸ ἄτομον οἷον δῆποτε δικαίωμα νὰ προβῇ εἰς ἐνεργείας ἢ νὰ ἐπιτελέσῃ πράξεις, αἱ ὁποῖαι νὰ ἀποσκοποῦν εἰς τὴν καταστροφὴν οἰουδήποτε ἐκ τῶν δικαιωμάτων ἢ τῶν ἐλευθεριῶν τὰ ὅποια διακηρύσσονται ἐνταῦθα.

ΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Τοῦ Καθηγητοῦ κ. ΣΩΤ. ΑΓΑΠΗΤΙΔΗ

Ἡ ἐπιδίωξις καλύτερας ἐξυπηρετήσεως τῶν διακρατικῶν σχέσεων καὶ ἡ διεθνὴς ἀλληλεγγύη, ὠδήγησαν εἰς τὴν συγκρότησιν διακυβερνητικῶν Ὄργανισμῶν γενικῆς ἢ ἐιδικῆς ἀποστολῆς. Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος μας, ἡ ἐμφάνισις τῶν Ὄργανισμῶν τούτων ὑπῆρξε σποραδική, περιορισθῆ δὲ εἰς ὠρισμένους τομεῖς, καὶ δὴ τὸν τομέα τῆς λύσεως τῶν διεθνῶν διαφορῶν (Διεθνὴς Δικαιοσύνη) καὶ μερικοὺς τομεῖς γενικῆς ἐξυπηρετήσεως ὡς ὁ τῶν ἐπικοινωνιῶν.

Ἀπὸ τοῦ τέλους ὅμως τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, ἡ ἀντιμετώπισις τῶν διεθνῶν προβλημάτων ὑπηγόρευσε τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως Ὄργανισμῶν γενικῆς ἀποστολῆς. Οὕτω ἐδημιουργήθη ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, μὲ κύριον ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν πρόληψιν καὶ τὴν ἀποτροπὴν τῶν πολέμων. Παραλλήλως ἰδρύθησαν ὑπὸ μορφήν εἰδικευμένων διεθνῶν Ὄργανισμῶν, ἡ Διεθνὴς Ὄργάνωσις Ἐργασίας πρὸς ἐξασφάλισιν ἐλαχίστου ὅριου ἐργατικῆς προστασίας ἀνὰ τὸν κόσμον, καὶ τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον Διεθνοῦς Δικαιοσύνης, πρὸς ἐπίλυσιν τῶν μεταξὺ Κρατῶν ἀμφισβητήσεων νομικῆς φύσεως.

Ἡ λαίλαψ τοῦ δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου ἐπέφερε καίριον πλήγμα εἰς τὴν Κ. τ. Ε., ἥτις δὲν κατάρθωσε νὰ τὸν ἀποτρέψῃ. Ἄλλ' ἐνῶ ὁ γενικῆς ἀποστολῆς Διεθνὴς οὗτος Ὄργανισμὸς ἐξέλιπεν, οἱ δύο εἰδικευμένοι Ὄργανισμοί, ἡ Δ.Ο.Ε. καὶ Δ.Δ.Δ.Δ., ἐπέζησαν, λόγῳ τῆς ἐπιτυχοῦς δράσεώς των καὶ τῆς διεθνοῦς σκοπιμότητος, τὴν ὁποίαν ἐξυπηρετοῦν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου ἐκαλλιεργήθη ἀνώτερον πνεῦμα διεθνοῦς ἀλληλεγγύης, τοῦ ὁποίου ἐκδηλώσεις εἶχομεν καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῶν ἐχθροπραξιῶν διὰ τῆς συστάσεως τῆς Ὄργανώσεως διὰ τὴν ἀνόρθωσιν καὶ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν δεομένων μερίμνης Χωρῶν, τῆς γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα UNRRA. Ζωηρὰ ὅμως ἐπιθυμία τῶν συγκροτούντων τὴν ὁμάδα τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν συμμαχικῶν Χωρῶν ἦτο ἡ ἴδρυσις μονίμου ὄργανου, μεριμνῶντος διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν πρόληψιν τῶν πολέμων, τὴν προώθησιν τῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας καὶ τὴν ἐπιβολὴν τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης ἀνὰ τὸν κόσμον. Αἱ κυβερνητικαὶ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν συνεργαζομένων Ἠνωμένων Ἐθνῶν, συνελθοῦσαι τὸ 1945 εἰς τὸν Ἄγ. Φραγκίσκον τῶν ΗΠΑ, ἐψή-

φισαν τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ νέου Ὄργανισμοῦ, τοῦ Ὄργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

Ὁ ΟΗΕ, ἐδρεύων εἰς Νέαν Ὑόρκην, ἔχει τὰ ἀκόλουθα ὄργανα:

α) Τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν, εἰς τὴν ὁποίαν συμμετέχουν ἐν ἴσῃ μοίρᾳ ὅλα τὰ Κράτη-μέλη, 96 τὸν ἀριθμὸν σήμερον, μετὰ τὴν εἰσδοχὴν ὡς μελῶν κατὰ τὸ 1960 τῶν 13 νέων Ἀμερικανικῶν Κρατῶν καὶ τῆς Κύπρου. Ἡ Γεν. Συνέλευσις συνέρχεται τακτικῶς μὲν ἅπας τοῦ ἔτους (κατὰ Σεπτέμβριον), ἐκτάκτως δὲ ὅταν αἱ περιστάσεις τὸ ἐπιβάλλουν.

β) Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας, ἀρμόδιον διὰ τὴν λήψιν μέτρων ἀναφερομένων εἰς τὴν πρόληψιν τῶν πολέμων καὶ τὴν ἐπικράτησιν τῆς διεθνοῦς εἰρήνης. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Γεν. Συνέλευσιν, εἶναι διαρκὲς ὄργανον καὶ συντίθεται ἐκ μονίμων καὶ μὴ μονίμων μελῶν. Τὰ μόνιμα μέλη, ἦτοι τὰ 5 ἰσχυρότερα Κράτη τοῦ Κόσμου, ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀρνησικυρίας (veto), ἦτοι ὅταν ἐν τούτων διαφωνῇ, ἀπόφασις δὲν ὑπάρχει. Ὁ θεσμὸς τοῦ veto δυσχεραίνει τὴν ἀποτελεσματικότητά τῆς δράσεως τοῦ ὄργανου τούτου.

γ) Τὸ Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἀσχολεῖται μὲ τὰ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα, μεριμνῶν διὰ τὴν ἐπίτευξιν στενωτέρας συνεργασίας μεταξύ τῶν Κρατῶν-μελῶν εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα, διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῶν καθυστερημένων χωρῶν, ὡς καὶ διὰ τὴν ἄνοδον τῆς κοινωνικῆς στάθμης καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας ἀνά τὸν κόσμον.

Ἔτερα ὄργανα τοῦ ΟΗΕ εἶναι τὸ Συμβούλιον τῶν Κηδεμονιῶν, ἀρμόδιον διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἐξελίξεως τῶν ὑπὸ κηδεμονίαν περιοχῶν, τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον Διεθνοῦς Δικαιοσύνης (ἐδρεύον εἰς Χάγην), ἐνταχθὲν εἰς τὴν δύναμιν τοῦ νέου Ὄργανισμοῦ καὶ διατηροῦν τὴν ἀρχικὴν του ἀποστολήν, καὶ ἡ Γενικὴ Γραμματεία, ἣτις ἀποτελεῖ τὸν κεντρικὸν μοχλὸν τῆς ὅλης δραστηριότητος τοῦ Ὄργανισμοῦ.

Ὁ ΟΗΕ, πέραν τῶν ὡς ἄνω βασικῶν του ὄργανων, πλαισιοῦται μὲ ἕτερα ὄργανα, δυνάμενα νὰ διακριθῶν εἰς τρεῖς κατηγορίας:

α) τὰ ἐντὸς τῶν κόλπων του δρῶντα, ἐπιφορτισμένα μὲ εἰδικὴν ἀποστολήν, ὡς εἶναι ἡ Ἐπιτροπὴ Τεχνικῆς Βοηθείας. Αὕτη ἀποβλέπει εἰς τὴν διεθνή ἀνταλλαγὴν γνώσεων, δυναμένων νὰ βοηθήσουν τὴν προσπάθειαν τῶν ὑποανεπτυγμένων ἰδίᾳ χωρῶν διὰ τὴν πρόωθισιν τῆς οἰκονομικῆς στάθμης καὶ τῆς ἐν γένει εὐημερίας των.

β) τὰς περιφερειακὰς οἰκονομικὰς ἐπιτροπὰς, ἀποσκοπούσας εἰς τὴν μελέτην τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων κατὰ μεγάλας περιοχὰς τῆς ὑδρογείου καὶ μεριμνῶσας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων τῶν Χωρῶν τῶν ἐν λόγῳ περιοχῶν. Οὕτω, ὑφίσταται ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ΟΗΕ διὰ τὴν Εὐρώπην, ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἄνω Ἀνατολήν καὶ ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν Λατινικὴν Ἀμερικὴν.

γ) τούς Είδικευμένους Διεθνείς Όργανισμούς, οί οποίοι συνιστοῦν αὐτοδιοικήτους Όργανώσεις, ἀσχολουμένας μὲ εἰδικὸν τομέα, συνδέονται ὁμως, βάσει συμβάσεως, μὲ τὸν ΟΗΕ, τοῦ ὁποίου κατέστησαν εἰδικευμένα ὄργανα, καλύπτοντα πεδία τῆς εὐρυτέρας ἀρμοδιότητος τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΟΗΕ. Οἱ κυριώτεροι τῶν Εἰδικευμένων τούτων Διεθνῶν Όργανισμῶν εἶναι :

1) Ἡ Διεθνὴς Όργάνωσις Ἐργασίας, ἥτις ἐδρεύουσα εἰς τὴν Γενεύην, ἀσχολεῖται μὲ τὰ ἐργατικὰ καὶ τὰ γενικώτερα κοινωνικὰ προβλήματα. Ἡ ἀρχικὴ τῆς ἀποστολή, στηριζομένη εἰς τὴν Συνθήκην τῶν Βερσαλλιών (1919), διηρῦνθη διὰ τῆς ἐνσωματώσεως εἰς τὸν Καταστατικὸν τῆς Χάρτην τῆς Διακηρύξεως τῆς Φιλαδελφείας (1944).

2) Ὁ Όργανισμὸς Διατροφῆς καὶ Γεωργίας (FAO), ὅστις ἐδρεύων εἰς Ρώμην, ἀποβλέπει εἰς τὴν μελέτην τῶν προβλημάτων τῆς Γεωργίας, ὑπὸ τὴν εὐρείαν ἔννοιαν καὶ τῶν σχετικῶν μὲ τροφίμα θεμάτων, μεριμνῶν ἰδιαίτερος διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς στάθμης διατροφῆς τῶν πτωχῶν λαῶν.

3) Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ, Ἐπιστημονικὴ καὶ Ἐκπολιτιστικὴ Όργάνωσις (UNESCO), μὲ ἔδραν τοὺς Παρισίους καὶ μὲ ἀντικείμενον τὴν προσπάθειαν πρὸς ἄνοδον τῆς στάθμης μορφώσεως καὶ πολιτισμοῦ τῶν λαῶν.

4) Ἡ Παγκόσμιος Όργάνωσις Ὑγείας, ἐδρεύουσα εἰς Γενεύην καὶ ἐνδιαφερομένη διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ὑγειονομικῶν συνθηκῶν ἀνὰ τὸν κόσμον, διαδίδουσα τὰς μεθόδους προλήψεως τῶν ἀσθενειῶν καὶ συμβάλλουσα εἰς τὴν ἐξυγίανσιν τῶν δεομένων σχετικῆς μερίμνης περιοχῶν.

5) Ἡ Διεθνὴς Τράπεζα Ἀνασυγκροτήσεως καὶ Ἀναπτύξεως, μὲ ἔδραν τὴν Οὐάσιγκτων καὶ μὲ ἀποστολὴν τὴν παροχὴν δανείων ἢ ἐγγυήσεως διὰ σύναψιν δανείων πρὸς τὰ Κράτη-μέλη, ὥστε νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀνόρθωσιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Οἰκονομίας των.

6) Τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον, ἐδρεύων ὡσαύτως εἰς τὴν Οὐάσιγκτων καὶ ἐπιμελούμενον τῆς σταθεροποιήσεως τῶν νομισμάτων τῶν Κρατῶν-μελῶν, διὰ παροχῆς συμβουλῶν καὶ εἰδικῶν δανείων.

Πέραν τοῦ ΟΗΕ καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συνδεδεμένων Εἰδικευμένων Διεθνῶν Όργανώσεων, ὑφίστανται καὶ ἄλλοι διεθνεῖς Όργανισμοὶ ὑπὸ μορφήν διακυβερνητικῶν ὀργάνων, μὲ ἀντικείμενον γενικῆς ἢ εἰδικῆς φύσεως. Ἰδιαιτέραν θέσιν μεταξὺ τῶν Όργανισμῶν αὐτῶν κατέχουν αἱ εὐρωπαϊκῆς ὀργανώσεις, ὡς εἶναι ὁ Όργανισμὸς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας (ΟΕΟΣ). Ἐκτὸς ὁμως τῶν καθαρῶς εὐρωπαϊκῶν ὀργανώσεων, συνεκροτήθησαν καὶ ἕτεροι Όργανισμοὶ κοινῶν ἐνδιαφέροντος εὐρωπαϊκῶν καὶ ἐξευρωπαϊκῶν χωρῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀναφέ-

ρομεν τὸν Ὀργανισμόν τοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου (ΝΑΤΟ) καὶ τὴν Διακυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν Μεταναστεύσεων ἐξ Εὐρώπης (CIME). Ὁ πρῶτος ἐκ τῶν Ὀργανισμῶν τούτων, ἐδρεύων εἰς Παρισίους, ἔχει μέλη ἀφ' ἐνὸς τὰς συνεργαζομένας χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης μὲ τὴν προσθήκην τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰς δύο χώρας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, τὰς ΗΠΑ καὶ τὸν Καναδᾶν, καὶ ἀποβλέπει πρωτίστως εἰς τὴν ὀργάνωσιν κοινῶν ἀμυντικῶν συστήματος, δευτερευόντως δὲ καὶ εἰς τὴν σύσφιγξιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ πνευματικῶν σχέσεων. Ὁ ἕτερος Ὀργανισμὸς, ἐδρεύων εἰς Γενεύην καὶ περιλαμβάνων εἰς τοὺς κόλπους του, πλὴν τῶν μεταναστευτικῶν Εὐρωπαϊκῶν Χωρῶν καὶ ἑτέρας εὐρωπαϊκᾶς καὶ ὑπερποντίους, ἐνδιαφερομένας διὰ τὴν εἰσδοχὴν εἰς αὐτὰς μεταναστῶν, συμβάλλει εἰς τὴν ἰσορροπήσιν τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐργασίας εἰς διεθνῆς πλαίσιον, ἀσχολούμενος καὶ μὲ εἰδικὰ θέματα, ὡς ἡ ἐπιλογή καὶ ἡ μεταφορὰ τῶν μεταναστῶν.

Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ

Είναι Ὁργανισμὸς Διεθνoῦς Δημοσίου Δικαίου ὁ ὁποῖος ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης εἰς ὄλον τὸν κόσμον καὶ τὴν ἐξασφάλισιν μιᾶς διαρκoῦς εἰρήνης καὶ μιᾶς γενικωτέρας εὐημερίας τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Ὁργανισμὸς οὗτος ἐδημιουργήθη καὶ συντηρεῖται ἀπὸ τὰ ὑπαγόμενα εἰς αὐτὸν Κράτη, λειτουργεῖ δὲ ὑπὸ τὸν κοινὸν ἔλεγχον ἀντιπροσώπων ὄχι μόνον τῶν Κυβερνήσεων ἀλλὰ καὶ τῶν ἐργατικῶν καὶ ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων.

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΑΞΕΩΝ

Ἀριθμῶν ζῶν 27 ἐτῶν, ὁ Διεθνῆς Ὁργανισμὸς Ἔργασίας διακρίνεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους διακυβερνητικοὺς ὀργανισμοὺς οἵτινες λειτουργοῦσι σήμερον κατὰ τοῦτο, ὅτι οἱ ἐργάται καὶ οἱ ἐργοδοταὶ ὄχι μόνον συμμετέχουν εἰς τὰς συνεδριάσεις του, ἀλλὰ καὶ συντελοῦν ἀπὸ κοινοῦ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἀποφάσεων του καὶ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς πολιτικῆς του. Ὅλα τὰ κύρια ὄργανά του ἀπαρτίζονται ἀπὸ ἀντιπροσώπους τῶν κυβερνήσεων, καθὼς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς ἐργασίας, κατ' ἀναλογίαν πρὸς δύο διὰ τὰς κυβερνήσεις, ἑνὸς διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ ἑνὸς διὰ τοὺς ἐργοδότας.

ΑΠΟ ΤΟΥ 1919 ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ 1945

Ὁ Διεθνῆς Ὁργανισμὸς τῆς Ἔργασίας προήλθεν ἀπὸ τὰς διαπραγματεύσεις τῆς εἰρήνης, μετὰ τὸ πέρας τοῦ πρώτου εὐρωπαϊκοῦ πολέμου. Συνεστήθη συνεπείᾳ τῶν ἀξιώσεων τῶν ἐργατικῶν τάξεων, αἱ ὁποῖαι ἐζήτησαν νὰ ἀναγνωρισθοῦν καὶ νὰ ἀξιοποιηθοῦν αἱ πολλαπλαῖ αὐτῶν θυσίαι καὶ νὰ τοὺς ἐξασφαλίσθουν καλλίτεροι συνθήκαι ἐργασίας καὶ ζωῆς. Τὸ καταστατικὸν τῆς Ὁργανώσεως ἐγένετο ἀποδεκτὸν τὴν 11 Ἀπριλίου 1919 καὶ ὀλίγον ἀργότερον τὸ κείμενόν του συνησώματώθη εἰς ἐκεῖνα τῶν Συνθηκῶν τῆς Εἰρήνης. Ὁ Διεθνῆς Ὁργανισμὸς τῆς Ἔργασίας ἀπέβη, οὕτω, ἕνας αὐτόνομος συνεργάτης τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, καὶ διετήρησε τὴν σχέσιν ταύτην, μέχρι τῆς διαλύσεως τῆς τελευταίας, τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1946.

Μολοντί ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν ἔπαυσε νὰ λειτουργῇ μετὰ τὴν κήρησιν τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, ὁ Διεθνῆς Ὁργανισμὸς τῆς Ἔργασίας ἐξηκολούθησε νὰ ἐκδηλώνη τὴν ζωτικὴν αὐτοῦ δράσιν εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς περιοχὰς τοῦ κόσμου.

Τό 1940, μετέφερε τās ἐργασίας του ἀπό τήν Γενεύην τῆς Ἑλβετίας, ὅπου ἦτο ἡ ἔδρα του, εἰς τὸ Μοντρεάλ τοῦ Καναδά, τήν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλβετία εἶχεν ἀπομονωθῆ ἀπὸ τὰ πανταχόθεν περιβάλλοντα αὐτὴν γερμανικὰ στρατεύματα καὶ ἀπέβαιεν ἀδύνατος διὰ τὸν ἐν λόγῳ ὀργανισμόν πᾶσα ἐλευθέρᾳ ἐκδήλωσις.

Εἰς Νέαν Ὑόρκην δὲν ἤργησε νὰ συγκληθῆ, τὸ 1941, μία εἰδικὴ Συνδιάσκεψις, μὲ περιωρισμένην ἀρμοδιότητα, λόγω τῆς δυσχερείας τῶν συγκοινωνιῶν διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους. Τὸ 1944, ἀκόμη διαρκούντος τοῦ πολέμου, ἔλαβε χώραν εἰς τὴν Φιλαδέλφειαν τῆς Ἀμερικῆς, μία πλήρης Συνδιάσκεψις, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησε, τὸ 1945, μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἐχθροπραξιῶν, ἡ 27ῆ Σύνοδος τῆς Συνδιασκέψεως τῶν Παρισίων, ἡ 28 Σύνοδος τῆς Ναυτικῆς Ἑργασίας, εἰς τὸ Σήτλ τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἡ 29ῆ Σύνοδος τῆς Συνδιασκέψεως εἰς τὸ Μοντρεάλ τοῦ Καναδά. Ἀπὸ τὸ 1945 ὄχι μόνον ἐπανεκατεστάθη ἐξ ὀλοκλήρου ἡ προπολεμικὴ δρᾶσις τοῦ Ὄργανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ κατηυθύνθη πρὸς νέας προοπτικὰς, ποὺ παρουσιάζουν ἀκόμη μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Ο. Η. Ε.

Ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1944, ὅτε ἔλαβε χώραν ἡ Συνδιάσκεψις τῆς Φιλαδελφείας, ὁ Διεθνὴς Ὄργανισμὸς τῆς Ἑργασίας ἤρχισε νὰ παρασκευάζῃ τὸ μεταπολεμικὸν αὐτοῦ πρόγραμμα καὶ τὴν ἐνδεδειγμένην πολιτικὴν του, καθὼς καὶ τὰς μελλούσας σχέσεις του μὲ τὸν νέον Ὄργανισμόν τῶν Ἐθνῶν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης. Ἐμελετήθησαν, ἀπὸ τότε, διάφορα σχέδια ἀναθεωρήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ὄργανισμοῦ, τὰ ὅποια θὰ τοῦ ἐπέτρεπον νὰ ἐνασκήσῃ ὅλας τὰς εὐθύνας του εἰς τὴν νέαν εἰρηνικὴν περίοδον.

Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1945, ὅτε ἐτέθησαν τὰ θεμέλια, εἰς τὸ Ντάμπαρτον Ὁκς, τῆς συστάσεως τοῦ Ὄργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Δ.Ο.Ε. ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ συνδυάσῃ τὴν δρᾶσιν του μὲ τὴν νέαν Ὄργάνωσιν, καὶ ἡ μεσολαβήσασα τότε Διεθνὴς Συνδιάσκεψις τῆς Ἑργασίας τῶν Παρισίων ἐπεκρότησε τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Συνεπεῖρα τούτου, εὐθύς ὡς συνεστήθησαν τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη, ἔλαβον χώραν διαπραγματεύσεις πρὸς καθορισμὸν τῶν ὄρων τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο Ὄργανισμῶν, καταλήξασαι εἰς ἓνα σύμφωνον, ἐγκριθέν τὸν Ἰούνιον τοῦ 1946 ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, καὶ τὸ ὅποιον θὰ τεθῆ εἰς ἐφαρμογὴν εὐθύς ὡς ἐπικυρωθῆ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνδιασκέψεως τοῦ Δ.Ο.Ε.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Συμφώνου αὐτοῦ, τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη ἀναγνωρίζουν τὸν Δ.Ο.Ε. ὡς μίαν εἰδικευμένην Ὄργάνωσιν, ἐπιφορτισμένην νὰ ἐπιτελῆ τὸ ἔργον τὸ ἀνατιθέμενον εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων, συμφώνως πρὸς τὸ Καταστατικὸν τῆς. Τὸ Σύμφωνον προβλέπει ἐξ ἄλλου, ὅτι αἱ δύο Ὄργανώσεις θὰ πρέπει νὰ ἀντιπροσωπεύωνται εἰς τὰς ἀμοιβαίας αὐτῶν συγκεντρώσεις, νὰ ἀνταλλάσσουν τὰς γνώμας

των και να συνεργάζονται ἀναμεταξύ των πρὸς καλλιτέραν πραγματοποίησησιν τῶν ἀμοιβαίων σκοπῶν των, καὶ τοῦ γενικωτέρου οἰκονομικοῦ προγράμματος. Προβλέπεται ἐπίσης ἡ σύναψις διαπραγματεύσεων, διὰ μίαν συμπληρωματικὴν Συμφωνίαν, σχετικὴν μὲ τὸ ζήτημα τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν οἰκονομικῶν μέσων.

Ὁ Δ.Ο.Ε. εἰσέρχεται, τοιοιτοτρόπως, εἰς τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον ἀποτελῶν τὸν μόνον διεθνή ὄργανισμόν, ὁ ὁποῖος προῆλθεν ἀπὸ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον καὶ ὁ ὁποῖος θὰ λάβῃ τὴν προοριζομένην δι' αὐτὸν θέσιν ἐν πλήρει συνεργασίᾳ μὲ τοὺς ἄλλους διεθνεῖς Ὀργανισμούς, οἵτινες προῆλθον ἀπὸ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον.

Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

Καίτοι ὁ μηχανισμὸς τῆς λειτουργίας τοῦ Διεθνούς Ὀργανισμοῦ τῆς Ἐργασίας ἐξελίχθη ἐντὸς τοῦ εὐρυτάτου πλαισίου τοῦ Καταστατικοῦ του, τὰ ἔτη τὰ ὁποῖα ἐμεσολάβησαν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του ἀνέπτυξαν καὶ ἐβελτίωσαν τὰ πρὸς τοῦτο διατιθέμενα μέσα καὶ τὰς χρησιμοποιούμενας μεθόδους, εἰς τρόπον ὥστε νὰ προβλέπεται, εἰς τὸ προσεχὲς μέλλον, μία γενικωτέρα ἀναθεώρησις καὶ μία καλλιτέρα ἐφαρμογὴ τοῦ καταστατικοῦ τούτου.

Ἡ σύνθεσις τοῦ Ὀργανισμοῦ ἔχει τρία βασικά στηρίγματα: α) τὴν Διεθνή Συνδιάσκεψιν τῆς Ἐργασίας, πού ἀποτελεῖ τὴν ἀνωτάτην αὐτῆς ἐξουσίαν καὶ συνέρχεται μίαν φορὰν τὸν χρόνον, β) τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἀρμοδιότητα ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου καὶ συνεδριάζει τετράκις τοῦ ἔτους καὶ γ) τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον τῆς Ἐργασίας, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν μόνιμον ἔδραν καὶ τὴν Γραμματεῖαν.

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἡ Συνδιάσκεψις ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐθνικὰς ἀντιπροσωπείας, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνουν, δι' ἐκάστην χώραν, δύο ἀντιπροσώπους τῆς κυβερνήσεως, δύο τῶν ἐργατῶν καὶ ἓνα τῶν ἐργοδοτῶν, συνοδευομένους ὑπὸ τεχνικῶν συμβούλων. Ὁ κυριώτερος σκοπὸς τῆς Συνδιασκέψεως εἶναι ἡ καθιέρωσις διεθνῶν κοινωνικῶν κανόνων, ὑπὸ μορφήν Διεθνῶν Ἐργατικῶν Συμβάσεων καὶ Συστάσεων, καθὼς καὶ ἡ λήψις ἀποφάσεων ἐπὶ παντὸς θέματος τῆς ἀρμοδιότητός της.

Ἐν συναφεῖᾳ πρὸς τὰς Γενικὰς Συνόδους τῆς Συνδιασκέψεως, ὠρισμένοι «εἰδικαί» Σύνοδοι προορίζονται ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν διεθνῶν κανόνων ἐπὶ τῆς ναυτικῆς ἐργασίας. Ἄλλὰ καὶ «Εἰδικαὶ Τεχνικαὶ Συνδιασκέψεις» συγκαλοῦνται διὰ νὰ παρασκευάσουν τὰ κείμενα τῶν προτάσεων αἱ ὁποῖαι πρόκειται νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὰς γενικὰς Συνόδους τῆς Συνδιασκέψεως, καθὼς καὶ «Περιφερειακαὶ Συνδιασκέψεις» αἱ ὁποῖαι, κατόπιν ἐκείνης τῶν Ἀμερικανικῶν χωρῶν καὶ τῆς προπαρασκευαζομένης διὰ τὰς χώρας τῆς Μέσης καὶ τῆς Ἑγγύς

Ἄνατολῆς, προορίζονται νὰ ἐπεκταθοῦν εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς τοῦ κόσμου.

Κατὰ τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει τὸ Καταστατικόν, παν Κράτος ἀποτελοῦν μέλος τοῦ Ὄργανισμοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ τὰς Συμβάσεις αἰτίνας ἐψηφίσθησαν εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τῆς Ἐργασίας εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐθνικὴν ἀρχὴν, συνήθως εἰς τὸ Κοινοβούλιον αὐτοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπικυρώσεως τῶν. Πᾶσα χώρα ἐπικυροῦσα μίαν Σύμβασιν, ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προσαρμόσῃ τὴν νομοθεσίαν τῆς μετὰ τὰς διατάξεις τῆς Συμβάσεως καὶ νὰ παρασκευάζῃ ἐτησίως μίαν ἔκθεσιν, σχετικὴν μετὰ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἤθελε λάβει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἐπὶ πλέον ἓνα σύστημα ἐλέγχου, ἔχει καθιερωθῆ ἐν ἐκάστη χώρᾳ, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐπικυρωθείσης ὑπ' αὐτῆς Συμβάσεως. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς «Συστάσεις», δὲν ἔχει ὑποχρέωσιν πᾶσα χώρα νὰ τὰς ὑποβάλῃ πρὸς ἐπικύρωσιν εἰς τὰς ὑπευθύνους ἀρχὰς τῆς, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ τὰς λάβῃ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ καταρτίσει τῆς νομοθεσίας τῆς, ἢ ἄλλως πως.

Αἱ μέχρι σήμερον 29 Σύνοδοι τῆς Συνδιασκέψεως ἐψηφίσαν 76 Διεθνεῖς Συμβάσεις καὶ 78 Διεθνεῖς Συστάσεις. Ἐκ τῶν Συμβάσεων, αἱ 52 εὐρίσκονται σήμερον ἐν πλήρει ἐφαρμογῇ, μετὰ 921 ἐπικυρώσεις τῶν διαφόρων κρατῶν - μελῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ. Τὰ θέματα τῶν Συμβάσεων ἐπεκτείνονται εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ζωῆς τῶν μισθοβιότων.

Κατὰ διαφόρους ἐποχὰς καὶ ὑπὸ διαφόρους κυβερνήσεις, ἡ Ἑλλάς ἐπικύρωσε μέχρι σήμερον 16 Διεθνεῖς Συμβάσεις τῆς Ἐργασίας σχετικὰς μετὰ:

- 1) τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὀκταώρου εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐργασίας,
- 2) τὴν σύστασιν Γραφείων δωρεὰν εὐρέσεως ἐργασίας,
- 3) τὸν διακανονισμὸν τῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν,
- 4) τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν εἰς τὰς βιομηχανίας,
- 5) τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἀνηλίκους,
- 6) τὴν καθιέρωσιν κατωτάτου ὀρίου ἡλικίας διὰ τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν,
- 7) τὴν ἀποζημίωσιν ναυτῶν ἐν περιπτώσει ναυαγίου,
- 8) τὴν σύστασιν Γραφείων εὐρέσεως ἐργασίας διὰ τοὺς ναυτικούς,
- 9) τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς χρήσεως ἀνθρακικοῦ μολύβδου εἰς τὴν ἐσωτερικὴν βαφὴν τῶν κατοικιῶν,
- 10) τὴν καθιέρωσιν τῆς ἐβδομαδιαίας ἀναπαύσεως εἰς τὰς βιομηχανίας,
- 11) τὸν καθορισμὸν κατωτάτου ὀρίου ἡλικίας διὰ τὴν ἐργασίαν τῶν ἀνθρακῶν καὶ θερμαστῶν,
- 12) τὴν ἰατρικὴν ἐξέτασιν τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων τῶν προοριζομένων διὰ τὴν ναυτικὴν ἐργασίαν,
- 13) τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἀτυχημάτων τῆς ἐργασίας,
- 14) τὸν καθορισμὸν τοῦ βάρους τῶν μεταφερομένων εἰς τὰ πλοῖα δεμάτων,
- 15) τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν εἰς τὰς βιομηχανίας (ἀναθεώρησις τῆς συμβάσεως 4) καὶ 16) τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς νυκτερινῆς ἀπασχολήσεως τῶν γυναικῶν εἰς τὰς ὑπογείους ἐργασίας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Μεταξύ τῶν καθηκόντων τὰ ὅποια ἔχουν ἀνατεθῆ εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Συνδιασκέψεως εἶναι καὶ τὸ καθήκον τῆς ἐκλογῆς καὶ τῆς ἀνανεώσεως, ἀνά πᾶσαν τριετίαν, τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῶν Συμβουλίου, τὸ ὅποion περιλαμβάνει 16 ἀντιπροσώπους τῶν κυβερνήσεων, 8 ἀντιπροσώπους τῶν ἐργατῶν καὶ 8 τῶν ἐργοδοτῶν.

Τὸ ἔργον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὸ ὅποion μετέσχε καὶ ἡ Ἑλλὰς διὰ κυβερνητικοῦ ἀντιπροσώπου κατὰ τὰ ἔτη 1944 - 45, εἶναι ἡ ἐπιλογή τῶν θεμάτων τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῆς Συνδιασκέψεως, ὡσάκις τὰ θέματα ταῦτα δὲν ὑποδεικνύονται ὑπὸ τῆς ἰδίας Συνδιασκέψεως, ὁ διορισμὸς τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου τῆς Ἑργασίας, ἡ γενικὴ ἐπίβλεψις ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ Γραφείου καὶ τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν αἵτινες συμπληροῦσι τὰ κυριώτερα ὄργανα τῆς Ὁργανώσεως καὶ ἡ προπαρασκευὴ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Ὁργανώσεως.

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τὸ τρίτον ἐκ τῶν βασικῶν ἐξαρτημάτων τῆς Ὁργανώσεως εἶναι τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον τῆς Ἑργασίας. Τὸ γραφεῖον φροντίζει διὰ τὴν σύστασιν τῆς Γραμματείας ἐκάστης Συνδιασκέψεως καὶ ἐκάστου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, παρασκευάζει τὰς εἰσηγήσεις καὶ τὰ ἔγγραφα διὰ τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Συνδιασκέψεως, συλλέγει καὶ διαθέτει πᾶσαν τεχνικὴν πληροφορίαν, παρέχει τὰς συμβουλὰς του καὶ τὴν βοήθειάν του εἰς τὰς κυβερνήσεις διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν νόμων καὶ τῶν διαταγμάτων, ἀναλαμβάνει καὶ φέρει εἰς πέρας τὰς ἐρεῦνας ποῦ τοῦ ἀναθέτει ἡ Συνδιάσκεψις καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, προετοιμάζει καὶ ἐπιβουβθεῖ τὰς ἐπιτροπὰς ποῦ ἐντέλλονται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Συμβάσεων καὶ δημοσιεύει διάφορα περιοδικὰ καὶ μελέτας ἐπιστημονικὰς σχετιζομένας μὲ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν ἀπασχόλησιν.

Μεταξύ τῶν δημοσιευμάτων τούτων περιλαμβάνονται : ἡ μηνιαία «Διεθνὲς Ἐπιθεώρησις τῆς Ἑργασίας», τῆς ὁποίας τὸ πρῶτον μέρος ἀφιερώνεται εἰς τὴν μελέτην τῶν προεχόντων κοινωνικῶν προβλημάτων ἀπὸ ἐπιστήμονας καὶ ἐμπειρογνώμονας διεθνoῦς κύρους καὶ παρακολουθεῖ, εἰς τὸ δεῦτερον μέρος, τὴν εἰδησεογραφικὴν ἐξέλιξιν τῶν προβλημάτων τούτων· τὸ τριμηνιαῖον περιοδικὸν «Χρονικὸν τῆς βιομηχανικῆς ἀσφαλείας», τὸ ὅποion δίδει μίαν ἀκριβῆ εἰκόνα τῶν νεωτέρων τεχνικῶν μεθόδων καὶ μέτρων διὰ τὴν ἀποσόβησιν τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων· ἡ τριμηνιαία συλλογὴ τῶν «Νομοθετικῶν Κειμένων», ποῦ δημοσιεύει, εἰς τὰς κυριωτέρας γλώσσας, τοὺς ἐργατικούς νόμους τῶν διαφόρων χωρῶν· τὸ «Ἐπίσημον Δελτίον», εἶδος «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως», ἀναδημοσιεύον ὅλα τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ πράξεις τοῦ Ὁργανισμοῦ· ἡ ἔτησις «Ἐπετηρὶς τῶν στατιστικῶν τῆς ἐργασίας»· ἡ ἐπίσης ἔτησις «Βιβλιογραφία τῆς Βιομηχανικῆς Ὑγεινῆς», καὶ πλεῖστοι ἄλλαι ἐκθέσεις, ἔρευναι καὶ μελέται. Αἱ περισσότεραι τῶν ὡς ἄνω ἐκδόσεων δημοσιεύονται εἰς τὴν ἀγ-

γλικήν, γαλλικήν καὶ ἰσπανικήν γλῶσσαν. Διευθυντὴς τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου τῆς Ἑργασίας εἶναι ὁ κ. E. J. Phelan.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940 τὸ κέντρον τῆς δράσεως τοῦ Γραφείου εὐρίσκεται εἰς τὸ Μοντρεάλ, ἀλλ' ἓνα μέρος τοῦ προσωπικοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐργάζεται, ὅπως ἄλλοτε, εἰς τὴν Γενεύην τῆς Ἑλβετίας. Ἐκτὸς τούτων λειτουργοῦν καὶ ἄλλα κλαδικὰ Γραφεῖα εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν μεγάλων χωρῶν, ὅπως εἰς τὸ Λονδίνον, Οὐάσιγκτων, Παρισίους, Ρώμην, Σαγκάην καὶ Νέον Δελχί (Ἰνδία). Τελευταίως ἀπεφασίσθη ὅπως μία μόνιμος ἀποστολὴ τοῦ Γραφείου ἐγκατασταθῆ καὶ εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην, ἔδραν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Τὸ Γραφεῖον διατηρεῖ ἐπίσης ἀνταποκριτὰς εἰς 35 ἔθνῶν καὶ ἀνέρχεται περίπου, ἐν τῷ συνόλῳ του, εἰς 327 ὑπαλλήλους· πλείστας χώρας. Τὸ προσωπικόν του ἀπαρτίζεται ἀπὸ ἀντιπροσώπους

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὄργανισμοῦ διὰ τὸ ἔτος 1946 ἀνέρχεται εἰς 11.621.510 ἑλβετικά φράγκα, ἀντιστοιχοῦντα περίπου εἰς 2.905.377 δολλάρια.

ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

Αἱ ἀκόλουθοι Ἐπιτροπαὶ ἔχουν ὡς σκοπὸν νὰ ἐπιβοηθήσουν τὸ ἔργον τοῦ Ὄργανισμοῦ διὰ τὰ εἰδικὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα τὸν ἀπασχολοῦν :

- Ἐπιτροπὴ Ναυτικῆς Ἑργασίας — Προλήψεως ἀτυχημάτων ἐργασίας — Μόνιμος γεωργικὴ ἐπιτροπὴ — Ἐπιτροπὴ Βιομηχανικῆς Ὑγιεινῆς — Ἑργασίας γυναικῶν — Κοινωνικῆς πολιτικῆς εἰς τὰ ὑπὸ ἐξάρτησιν ἐδάφη
- Ἀναπτύξεως διεθνῶν ἔργων — Μόνιμος Ἐπιτροπὴ μεταναστεύσεων
- Στατιστικῶν ἐμπειρογνομόνων — Ἐμπειρογνομόνων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν Συμβάσεων.

Εἰς ταύτας πρέπει νὰ προστεθοῦν καὶ αἱ ἐπτὰ τελευταίως συσταθεῖσαι διεθνεῖς «βιομηχανικαὶ ἐπιτροπαί», διὰ τὰ ἀνθρακωρυχεῖα, τὰ κλωστοῦφαντουργεῖα, τὴν οἰκοδομικὴν βιομηχανίαν καὶ τὰ δημόσια ἔργα, τὴν μεταλλουργίαν, τὴν παραγωγὴν σιδήρου καὶ χάλυβος, τὰς ἐσωτερικὰς συγκοινωνίας, τὴν βιομηχανίαν πετρελαίων. Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω Ἐπιτροπαὶ ἔχουν, ἐκάστη, ἰδιαιτέραν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν, καὶ εἰσηγοῦνται ἐπὶ τῶν θεμάτων των εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον. Πλείσται Ἐπιτροπαί, ἐξ ἄλλου, συνιστῶνται ὑπὸ τοῦ ἰδίου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μεταξύ τῶν ὁποίων ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ του καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἀπασχολήσεως.

ΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ

I

Ἡ Συνδιάσκεψις διακηρύττει, διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, τὰς θεμελιώ-
δεις ἀρχὰς ἐπὶ τῶν ὁποίων βασίζεται ἡ διεθνὴς Ὀργάνωσις τῆς Ἑργα-
σίας καὶ αἱ ὁποῖαι εἶναι :

α) Ἡ ἐργασία δὲν εἶναι ἐμπόρευμα.

β) Ἡ πτωχεῖα, ὅπουδήποτε καὶ ἂν ὑπάρχη, ἀποτελεῖ κίνδυνον διὰ
τὴν εὐημερίαν ὄλων.

γ) Ὁ ἀγὼν ἐναντίον τῆς ἀνάγκης πρέπει νὰ διεξάγεται μὲ ἀκούρα-
στον δραστηριότητα εἰς ὅλα τὰ κράτη καὶ μὲ συνεχῆ καὶ συντονισμένην
διεθνήν προσπάθειαν, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν
ἐργοδοτῶν, συνεργαζόμενοι ἐν ἰσοτιμίᾳ μετὰ τῶν κυβερνητικῶν ἀντιπρο-
σώπων, συμμετέχουν εἰς ἐλευθέρας συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις, δημοκρα-
τικοῦ χαρακτήρος, πρὸς τὸν σκοπὸν προωθήσεως τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ.

II

Πεπεισμένη ὅτι ἡ πείρα ἀπέδειξε πλήρως τὴν ὀρθότητα τῆς δηλώσεως
τῆς περιεχομένης εἰς τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Διεθνούς Ὀργανώ-
σεως τῆς Ἑργασίας, καθ' ἣν ἡ διαρκὴς εἰρήνη δὲν δύναται νὰ ὑπάρξη εἰμὴ
μόνον διὰ τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, διακηρύττει :

α) Ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι, εἰς οἵανδήποτε φυλὴν, θρησκείαν ἢ γέ-
νος καὶ ἂν ἀνήκουν, ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιδιώκουν τὴν ὑλικὴν των
πρόοδον καὶ τὴν πνευματικὴν των ἀνάπτυξιν, ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ ἀξιοπρε-
πείᾳ, οἰκονομικῶς ἀσφαλεῖς καὶ μὲ ἴσας δυνατότητας ἀναπτύξεως.

β) Ὅτι ἡ πραγματοποίησις τῶν ὄρων πού θὰ ἐξασφαλίσουν αὐτὸ τὸ
ἀποτέλεσμα, ὀφείλει ν' ἀποτελέσῃ τὸν κεντρικὸν σκοπὸν κάθε διεθνούς
καὶ ἐθνικῆς πολιτικῆς.

γ) Ὅτι ὅλα τὰ προγράμματα δράσεως καὶ τὰ ληφθέντα μέτρα ἐπὶ
τοῦ ἐθνικοῦ καὶ τοῦ διεθνούς ἐπιπέδου, κυρίως εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ δη-
μοσιονομικὴν περιοχὴν, ὀφείλουν νὰ ἐξετάζωνται ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς
καὶ νὰ γίνωνται ἀποδεκτὰ μόνον ἐφ' ὅσον ἐμφανίζονται ὡς δυνάμενα νὰ
εὐνοήσουν, καὶ ὄχι νὰ ἐμποδίσουν, τὴν πραγματοποίησιν τοῦ βασικοῦ τού-
του σκοποῦ.

δ) Ὅτι ὑπόκειται εἰς τὴν Διεθνή Ὀργάνωσιν τῆς Ἑργασίας νὰ ἐξε-
τάσῃ καὶ νὰ σταθμίσῃ, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ θεμελιώδους αὐτοῦ σκοποῦ (εἰς
τὸ διεθνὲς πεδίου), κάθε πρόγραμμα δράσεως καὶ πᾶν μέτρον οἰκονομικῆς
καὶ δημοσιονομικῆς φύσεως.

ε) Ὅτι κατὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν καθηκόντων τὰ ὁποῖα τῆς ἐνεπιστεύ-
θησαν, ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις τῆς Ἑργασίας, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν πάντας
τοὺς σχετικoὺς οἰκονομικοὺς καὶ δημοσιονομικοὺς συντελεστάς, δύναται

νά περιλάβη εις τὰς ἀποφάσεις της καὶ τὰς συστάσεις της πᾶσαν διά-
ταξιν τὴν ὁποίαν ἤθελε κρίνει κατάλληλον.

III

Ἡ Συνδιάσκεψις ἀναγνωρίζει τὴν ἐπίσημον ὑποχρέωσιν τῆς Διε-
θνοῦς Ὁργανώσεως τῆς Ἐργασίας νά ὑποστηρίξη τὴν πραγματοποίησιν,
μεταξὺ τῶν διαφόρων ἔθνῶν τοῦ κόσμου, προγραμμάτων καταλλήλων πρὸς
ἐπίτευξιν :

α) τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως καὶ τῆς ἀνυψώσεως τῶν ἐπιπέδων τῆς
ζωῆς·

β) τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ἐργαζομένων εις ἔργα, εις τὰ ὁποῖα θὰ
εἶχον τὴν ἱκανοποίησιν νά ἀποδώσουν τὸ ἅπαντον τῆς ἱκανότητος καὶ τῶν
γνώσεών των καὶ νά συμβάλουν κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον εις τὴν κοι-
νὴν εὐημερίαν·

γ) τῆς πραγματώσεως, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, καὶ πα-
ρεχομένων ὄλων τῶν ἐγγυήσεων δι' ὄλους τοὺς ἐνδιαφερομένους δυνατοτή-
των μορφώσεως καὶ μέσων καταλλήλων, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς μετακινή-
σεως τῶν ἐργατῶν, περιλαμβανομένης τῆς μεταναστευτικῆς τῶν κινήσεως,
εἴτε πρόκειται περὶ ἀπλῶν ἐργατῶν εἴτε περὶ ἀποίκων·

δ) τῆς παροχῆς δυνατότητος εις ὄλους νά συμμετέχουν ἀναλόγως εις
τοὺς καρποὺς τῆς προόδου, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μισθοὺς καὶ τὰς ἀπολαβὰς,
τὴν διάρκειαν καὶ τοὺς ἄλλους ὄρους τῆς ἐργασίας, καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως
ἐνὸς ἐλαχίστου ζωτικῆς ἡμερομισθίου δι' ὄλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν
μίαν ἀπασχόλησιν καὶ τὴν ἀνάγκην μιᾶς τοιαύτης προστασίας·

ε) πραγματικῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος ὁμαδικῶν διαπρα-
γματεύσεων καὶ συνεργασίας τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων πρὸς
συνεχῆ βελτίωσιν τῆς ὀργανώσεως τῆς παραγωγῆς καὶ πρὸς ἐφαρμογὴν
τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς·

στ) τῆς ἐπεκτάσεως τῶν μέτρων κοινωνικῆς ἀσφαλείας πρὸς τὸν
σκοπὸν ἐξασφαλίσεως βασικοῦ εἰσοδήματος εις ὄλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι
ἔχουν ἀνάγκην τοιαύτης προστασίας, καθὼς καὶ πλήρους ἱατρικῆς περιθάλ-
ψεως·

ζ) τῆς καταλλήλου προστασίας τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑγείας τῶν ἐργαζο-
μένων εις ὄλους τοὺς κλάδους·

η) τῆς προστασίας τῆς παιδικῆς ἡλικίας καὶ τῆς μητρότητος·

θ) ἐνὸς προσφόρου ἐπιπέδου διατροφῆς, κατοικίας καὶ μέσων ψυχα-
γωγίας καὶ μορφώσεως·

ι) ἰσότητος εις τὸ μορφωτικὸν καὶ τὸ σχετικὸν μὲ τὴν ἐπαγγελματικὴν
ἐκπαίδευσιν ἐπιπέδων.

IV

Πεισιμένη ὅτι πληρεστέρα καὶ εὐρυτέρα χρησιμοποίησις τῶν παρα-
γωγικῶν πηγῶν τοῦ κόσμου, ἀναγκαία διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκο-
πῶν τῶν περιλαμβανομένων εις τὴν παρούσαν δῆλωσιν, δύναται νά ἐξασφα-
λισθῇ δι' ἐντόνων ἐνεργειῶν ἐπὶ τοῦ διεθνοῦς καὶ ἐθνικοῦ πεδίου καὶ κυ-

ρίως διὰ μέσων τεινόντων εἰς τὴν προώθησιν τῆς ἀναπτύξεως τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς καταναλώσεως, πρὸς ἀποφυγὴν σοβαρῶν οἰκονομικῶν διακυμάνσεων καὶ πραγματοποιήσιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου τῶν περιοχῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀξιοποίησις εἶναι καθυστερημένη, πρὸς ἐξασφάλισιν μεγαλυτέρας σταθερότητος τῶν παγκοσμίων τιμῶν καὶ πρώτων ὑλῶν καὶ τροφίμων καὶ προαγωγὴν διεθνούς ἐμπορίου ἡξημένου καὶ σταθεροῦ ὄγκου, ἡ Συνδιάσκεψις ὑπόσχεται τὴν πλήρη συνεργασίαν τῆς Διεθνούς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας μὲ πάντας τοὺς διεθνεῖς ὀργανισμούς, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ ἠδύνατο ν' ἀνατεθῆ ἓν μέρος εὐθύνης τοῦ μεγάλου τούτου ἔργου, ὡς καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς ὑγείας, τῆς μορφώσεως καὶ τῆς εὐζωίας ὅλων τῶν λαῶν.

V

Ἡ Συνδιάσκεψις διακηρύττει ὅτι αἱ ἀρχαὶ αἱ ἐξαγγελθεῖσαι διὰ τῆς παρούσης δηλώσεως εἶναι ἀπολύτως ἐφαρμόσιμοι ἐφ' ὅλων τῶν λαῶν τοῦ κόσμου καὶ ὅτι ἐὰν εἰς τὰς μεθόδους τῆς ἐφαρμογῆς των δέον νὰ ληθῆ ἀρκούντως ὑπ' ὅσιν ὁ βαθμὸς τῆς κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἐκάστου λαοῦ, ἢ κατὰ βαθμοὺς ἐφαρμογῆ εἰς τοὺς λαοὺς οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται ἀκόμη ὑπὸ ἐξάρτησιν, καθὼς καὶ εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι προσήγγισαν τὸ στάδιον τῆς αὐτοδιοικήσεως, τοῦτο ἐνδιαφέρει τὸ σύνολον τοῦ πολιτισμένου κόσμου.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΟΥΝΕΣΚΟ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΠΑΝΟΥ

Διευθυντού 'Ανωτάτης 'Εκπαίδευσως

Η UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation) είναι ένας από τους 12 'Οργανισμούς των 'Ηνωμένων 'Εθνών. Γεννήθηκε, όπως κι' ο ίδιος ο Ο.Η.Ε. κι' άλλοι διεθνείς οργανισμοί, μέσα στη φωτιά και την καταστροφή του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, που στοίχισε τη ζωή σε 26.000.000 ανθρώπους.

Σ' όλη τη διάρκεια του πολέμου, και συγκεκριμένα από το 1942 κ' ύστερα, όταν ακόμα το τέλος του πολέμου αυτού δεν ήταν ξεκαθαρισμένο, οι 'Υπουργοί Παιδείας των συμμάχων χωρών συνέρχονταν σε τακτικές συσκέψεις κ' εξέταζαν πώς θ' αντιμετώπιζαν, όταν ο πόλεμος θα τέλειωνε, την ανόρθωση της παιδείας σ' όλες τις χώρες και ξέχωρα σε κείνες που κατακτήθηκαν και καταστράφηκαν από τον έχθρο.

«Οι πόλεμοι γεννιούνται στα μυαλά των ανθρώπων και γι' αυτό τα μυαλά των ανθρώπων πρέπει να θρούν τα μέσα για να προστατέψουν την ειρήνη απ' αυτούς... Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια απαιτεί τη διάδοση της παιδείας, της μορφώσεως σ' όλες τις κατευθύνσεις της, κ' είναι χρέος ιερό, για όλα τα Έθνη, να δημιουργήσουν ένα πνεύμα αμοιβαίας βοήθειας. Η ειρήνη πρέπει να θεμελιωθεί πάνω στην πνευματική σταθερότητα και την ανθρώπινη ήθική...». Σ' αυτές τις συνεδριάσεις και σ' αυτές τις σκέψεις των 'Υπουργών της Παιδείας των συμμάχων, τον καιρό του πολέμου, πρέπει άδίστακτα κι' αναμφισβήτητα να τοποθετηθούν οι πρώτες αρχές της ίδρύσεως της Ούνεσκο.

Ωστόσο δεν πρέπει και να νομισθεί πως για πρώτη φορά δημιουργόταν ένας τέτοιος Διεθνής οργανισμός κι' ιδιαίτερα μ' ένα τέτοιο σκοπό. Παλλά χρόνια πριν, ο πρόγονος του σημερινού Ο.Η.Ε., η Κοινωνία δηλ. των 'Εθνών, είχε αναγνωρίσει τη σημασία που θα είχε για τη διασφάλιση κι' ανάπτυξη της ειρήνης ή διεύρυνση κι' ανάπτυξη της πνευματικής επικοινωνίας και συνεργασίας ανάμεσα στα διάφορα έθνη και τους λαούς. Έτσι, ύστερ' από εισήγηση του τότε Γάλλου αντιπροσώπου Léon Bourgeois, συγκροτήθηκε μια «ειδική επιτροπή πνευματικής συνεργασίας» από άνδρες και γυναίκες που λίγο - λίγο πέτυχε να ιδρύσει παρόμοιες επιτροπές σε 50 χώρες. Η επιτροπή λοιπόν αυτή πρέπει να θεωρηθεί σαν πρόδρομος της Ούνεσκο.

Η ίδρυση της Ούνεσκο έγινε το 1945. Με πρωτοβουλία των Κυβερνήσεων της 'Αγγλίας και της Γαλλίας οργανώθηκε στο Λονδίνο μια διεθνής συνδιάσκεψη, στην οποία πήραν μέρος 44 χώρες, που ανάμεσά τους

ήταν κι' ή 'Ελλάδα. Στή συνδιάσκεψη αυτή καταρτίσθηκε κι' ό οργανισμός τής Ούνέσκο. Όλοι τότε χαιρέτισαν μέ τὰ καλλίτερα λόγια τήν ίδρυσή της. «Ό πόλεμος, πού μόλις τέλειωσε, εἶπε ό Λέων Μπλούμ, μάς έδειξε πώς ή έκπαίδευση, ή μόρφωση γενικά κ' οι έπιστήμες μπορούν νά μεταστραφούν ύπέρ του κοινού συμφέροντος τής ανθρωπότητας. 'Η λαϊκή εκπαίδευση, τὰ ανώτατα πνευματικά ιδρύματα κ' ή έπιστημονική έρευνα εἶχαν τόσο διαδοθεῖ και τελειοποιηθεῖ στη Γερμανία, όσο σέ καμιάν άλλη χώρα. 'Η ανάπτυξη όμως αυτή φαίνεται πώς δέν ήταν αρκετή για τήν ευημερία του κόσμου και τήν αποφυγή του πολέμου. Έτσι τὰ ιδρύματα αυτά πρέπει νά κατευθυνθούν προς τήν διεύθυνση τής ιδεολογίας, ότι ή Δημοκρατία και ή πρόοδος είναι οι συνθήκες και ή βάση τής διεθνούς σταθερότητας και τής ειρήνης...». Τό ίδιο κι' ό "Άτλη, προσφωνώντας τους πρώτους συνέδρους και τὰ μέλη τής Ούνέσκο, εἶπε : «Σέ σάς πέφτει μεγάλη ευθύνη. Στίς συζητήσεις και τίς αποφάσεις σας μπορεί νά στηριχθεῖ, νομίζω, τό μέλλον και ή κοινή κατανόηση, πού είναι ή καλλίτερη έγγυση τής ειρήνης. 'Από σάς εξαρτάται από δω και πέρα ή δυνατότητα τής ίδρύσεως ενός κοινού μετώπου κατά τής δυνάμεως τής άμαθείας, τής προκαταλήψεως και τής παρεξηγήσεως. Μιά όργάνωση, όπως ή Ούνέσκο, μπορεί νά συντελέσει στη διαμόρφωση τών γεγονότων...».

'Η αναγνώριση όμως τής Ούνέσκο, σαν έπισήμου διεθνούς οργανισμού, έγινε τόν άλλο χρόνο και συγκεκριμένα στις 4 Νοεμβρίου 1946, όταν 20 από τὰ πρώτα μέλη έπεκύρωσαν στην πρώτη γενική συνέλευσή τους τή σχετική σύμβαση. (Στήν 'Ελλάδα ή σύμβαση αυτή εκυρώθηκε τό 1946 κι' ό σχετικός νόμος δημοσιεύθηκε στο 328)31-10-1946 φύλλο τής 'Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως). Στήν πρώτη αυτή σύσκεψη καθορίσθηκε και τό πρώτο πρόγραμμα έργασιών του νέου οργανισμού και διορίσθηκε ό "Άγγλος Julian Huxley, καθηγητής τής Βιολογίας, Ζωολογίας και Ψυχολογίας και συγγραφέας πολλών αξιολόγων έπιστημονικών συγγραμμάτων, πρώτος Γεν. Διευθυντής.

Σκοπός τής Ούνέσκο, όπως καθορίζεται στο καταστατικό της, είναι νά συμβάλει στην έδραίωση τής ειρήνης και τής ασφαλείας, προάγοντας τή συνεργασία, ανάμεσα στα έθνη και τους λαούς, μέ τήν εκπαίδευση, τίς έπιστήμες και τή μόρφωση και θεμελιώνοντας σ' όλους τό σεβασμό στις άρχές τής δικαιοσύνης, τών νόμων και τών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τών βασικών ελευθεριών, οι όποιες αναγνωρίζονται σ' όλους τους λαούς του κόσμου χωρίς διάκριση φυλής, γλώσσας και θρησκείας από τόν Χάρτη τών 'Ηνωμένων 'Εθνών. «'Αφού τὰ μυαλά τών ανθρώπων βρήκαν τόν πόλεμο, αυτά τὰ ίδια πρέπει νά βρουν τὰ μέσα για νά τόν παρεμποδίσουν και νά προστατέψουν τήν ειρήνη», γράφει ό πρόλογος του καταστατικού της χάρτη. Για νά πραγματοποιήσει τους σκοπούς αυτούς ή Ούνέσκο συμμετέχει σέ κάθε προσπάθεια άλληλογνωριμίας και άλληλοκατανοήσεως τών λαών μέ όλα τὰ μέσα πού διαθέτει, προωθεί τήν προσπάθεια τής λαϊκής εκπαιδεύσεως και του εκπολιτισμού και διατηρεί, καλλιιεργεί και διαδίδει τήν αποκτηθεῖσα από τόν άνθρωπο γνώση.

Ειδικώτερα για την επίτευξη του σκοπού αυτού, η Ουνέσκο καταρτίζει ιδιαίτερα προγράμματα με αντικειμενικό σκοπό τη δημιουργία εθνικών ορών για τη θεμελίωση μιάς παγκόσμιας κοινότητας με την ανάπτυξη της παιδείας και της μορφώσεως γενικά, της συνενώσεως των προσπαθειών των έπιστημόνων, των καλλιτεχνών και των διδασκάλων κι' ακόμα με την άρση των εμποδίων της ελευθέρως επικοινωνίας του πνεύματος. Γι' αυτό και τα επί μέρους προγράμματά της είναι :

Α. Η εκπαίδευση, στην πιο πλατειά της έννοια, με τις ακόλουθες υποδιαίρεσεις : α) επέκταση και βελτίωση της σχολικής εκπαίδεύσεως, β) ανάπτυξη της έξωσχολικής εκπαίδεύσεως, γ) ανάπτυξη της ανταλλαγής πληροφοριών και μ' αυτή περισσότερη ανάπτυξη της διεθνούς κατανοήσεως.

Β. Οι φυσικές επιστήμες και πιο ειδικά : α) η δημιουργία δυνατοτήτων έπαφής των έπιστημόνων των διαφόρων χωρών, β) η βελτίωση της διδασκαλίας και διάδοση των έπιστημών, γ) οι βοηθητικές έρευνες για την άνυψωση της στάθμης της ζωής.

Γ. Οι κοινωνικές επιστήμες και ειδικώτερα : α) η διεθνής ανάπτυξη των κοινωνικών έπιστημών, β) οι έφηρμοσμένες κοινωνικές έπιστήμες και γ) η στατιστική.

Δ. Γενικοί μορφωτικοί σκοποί, όπως : α) η αύξηση και διάδοση της γνώσεως, β) η περιφρούρηση του δικαιώματος του άτομου να συμμετέχει στα αγαθά της πνευματικής ζωής, των καλών τεχνών και των έπιστημών, γ) η προάσπιση της πνευματικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας, δ) η ανάπτυξη των βιβλιοθηκών, των μουσείων και του βιβλιακού υλικού και τέλος η διαφώτιση των μαζών.

Στην Ελλάδα σήμερα η Ουνέσκο ενισχύει και υποβοηθεί την πραγματοποίηση τριών ταυτόχρονα προγραμμάτων : α) της βασικής εκπαίδεύσεως, β) των κοινωνικών έπιστημών και γ) της ατομικής ενέργειας. Και για τα τρία αυτά προγράμματα έστειλε έμπειρογνώμονες, υλικό και οικονομική βοήθεια και είναι έτοιμη να προσφέρει κάθε άλλη ενίσχυση που θα της ζητηθεί, όπως υποτροφίες, βιβλία και άλλα χρήσιμα μέσα. Ειδικά για την υποβοήθηση της αναπτύξεως των κοινωνικών έπιστημών ώργάνωσε κατά τα τέλη του 1959 και ειδικό σεμινάριο οικονομολόγων με συμμετοχή αντιπροσώπων όλων των μεσογειακών χωρών, με θέμα : «Η συμβολή των οικονομικών έπιστημών στην ανάπτυξη των κοινωνικών έπιστημών».

Η Ουνέσκο για την επίτευξη των παραπάνω γενικών και ειδικών σκοπών έχει την ακόλουθη διοικητική ώργάνωση και διάρθρωση και τα έξης βασικά όργανα : α) τη γενική συνέλευση, β) την εκτελεστική έπιτροπή και γ) τη Γραμματεία. Η γενική συνέλευση, που συγκαλείται κάθε δυό χρόνια, αποτελείται από τους αντιπροσώπους των κρατών - μελών κ' έχει για κύριες αρμοδιότητες την εκλογή των μελών της εκτελεστικής έπιτροπής, το διορισμό του Γεν. Διευθυντή, την είσοχή των

νέων μελών, τὸν καθορισμὸ τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν γενικῶν προγραμμάτων, τὴν ψήφιση τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὴν υἱοθέτηση συμφωνιῶν καὶ συστάσεων πρὸς ὑποβολὴ εἰς τὰ Κράτη - Μέλη.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ, ποῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ 22 μέλη καὶ συγκαλεῖται τουλάχιστον κάθε δυὸ χρόνια, ὅπως κ' ἡ γενικὴ συνέλευση, ἔχει γιὰ κύρια καθήκοντα τὴν προετοιμασίαν τῆς συγκλήσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως καὶ τὴν κατάρτιση τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὴν ἐποπτεία τῆς ἐκτελέσεως τῶν προγραμμάτων τοῦ Ὁργανισμοῦ, τὴ σύσταση εἰσοδοχῆς νέων μελών καὶ τὴν πρότασι διορισμοῦ τοῦ Γεν. Διευθυντῆ.

Ἡ Γραμματεία διαιρεῖται σὲ πέντε διοικητικὰ γραφεῖα καὶ ἑπτὰ τμήματα καὶ ὑπηρεσίας. Τὰ γραφεῖα εἶναι : α) τοῦ Γεν. Διευθυντῆ, β) δημοσιευμάτων, γ) συνδιασκέψεων καὶ γενικῶν ὑπηρεσιῶν, δ) διαχειρίσεως καὶ ε) προσωπικοῦ καὶ διοικήσεως. Τὰ τμήματα κ' οἱ ὑπηρεσίες ποῦ ἀσχολοῦνται εἰδικὰ μὲ τὴν ἐκτέλεση τῶν προγραμμάτων εἶναι : α) Ἐκπαιδεύσεως, β) Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, γ) Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν, δ) Μορφωτικῆς δραστηριότητος, ε) Ἐπικοινωνίας τῶν μαζῶν, στ) Τεχνικῆς βοήθειας καὶ ζ) Ἀνταλλαγῆς προσώπων.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Γραμματείας εἶναι ὁ Γεν. Διευθυντής, ποῦ, ὅπως εἶπαμε, διορίζεται ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ τὴ Γεν. Συνέλευση γιὰ ἕξι χρόνια. Πρῶτος Γεν. Διευθυντής ἦταν, ὅπως εἶπαμε, ὁ Ἄγγλος καθηγητὴς Τζούλιαν Χάξλεϊ, δεύτερος ὁ Μεξικάνος Τορὲς Μποτές, τρίτος ὁ Ἀμερικανὸς Λ. Ἡβανς καὶ τέταρτος ὁ Ἰταλὸς Β. Βερονέζε.

Ἡ Οὐνέσκο, ποῦ τὴν πρώτη δεκαετία τῆς πάλαιψε σκληρὰ γιὰ νὰ διαλύσει παρεξηγήσεις, καχυποψίες καὶ δυστροπίες, διανύει σήμερα τὴν δεύτερη δεκαετία τῆς λειτουργίας τῆς. Ξεκίνησε, ὅπως εἶπαμε, μὲ 44 μέλη καὶ σήμερα ἔχει 76, πράγμα ποῦ σημαίνει πὼς ἄρχισε ν' ἀναγνωρίζεται ὁ ρόλος τῆς κ' ἡ συμβολὴ τῆς γιὰ τὴ διεθνή ἐπικοινωνία, τὴν κατανόησι καὶ τὴ διασφάλισι τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐημερίας τῶν λαῶν. Τὰ ἔξοδά τῆς καλύπτονται ἀπὸ τὶς εἰσφορὰς τῶν Κρατῶν - Μελῶν, ποῦ γιὰ τὸ καθένα τους καθορίζονται ἀνάλογα μὲ τὸν πληθυσμὸν τους καὶ τὸ ἐτήσιον εἰσόδημά τους.

Σύμφωνα μὲ τὸν προϋπολογισμὸ τοῦ 1949 - 1955 τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸ εἰσφέρει ἡ Ἀμερικὴ μὲ 30.00 κ' ἡ Ρωσία μὲ 13.57 καὶ τὸ μικρότερον ἡ Βολιβία, ἡ Καμπότζη, ὁ Ἰσημερινός, ἡ Αἴτι, ἡ Ὀνδούρα, ἡ Ἰορδανία, ὁ Παναμάς, κ' ἡ Παραγουάη. Ἡ Ἑλλὰς εἰσφέρει 0,19 τὸ χρόνο. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὶς εἰσφορὰς αὐτὰς ἡ Οὐνέσκο ἔχει κάθε χρόνο καὶ εἰδικὴ εἰσφορὰ ἀπὸ τὴν Τεχνικὴ Βοήθεια τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ποῦ φτάνει τὰ 3.500.000 δολλάρια τὸ χρόνο.

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΙΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (*)

Υπό κ. ΓΡ. ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Οι έορτασμοί τῶν έπετηρίδων τῶν μεγάλων γεγονότων τῆς Ἱστορίας ἔχουν—καί πρέπει νά ἔχουν—τό νόημα τοῦ παραδειγματισμοῦ ἀπό αὐτά. Ὄταν θυμώμαστε τοὺς σταθμούς πού ἐσημάδεψεν ἡ ἐξέλιξις τῆς ζωῆς—σταθμούς προόδου ἢ σταθμούς παρακμῆς—λιγώτερο πρέπει νά τὸ κάνουμε γιά νά τιμήσουμε τὰ γεγονότα καί τοὺς ἀνθρώπους πού τὰ ἐδημιούργησαν—ἢ μᾶς λέγει ἡ παράδοσις ἢ ἡ Ἱστορία πὼς τὰ ἐδημιούργησαν—καί περισσότερο γιά νά τὰ κρίνουμε καί νά βγάλουμε ἀπό αὐτά τὰ καλὰ ἢ κακὰ συμπεράσματα, διδάγματα πρὸς μίμησιν ἢ πρὸς ἀποφυγὴν.

Ὄταν ὁμως ὁ έορτασμός ἀναφέρεται στήν ἐπέτειον τῆς Ἰδρύσεως ἐνὸς ζῶντος ἀκόμη ὀργανισμοῦ καί μάλιστα Διεθνούς, ὅπως ἡ Διεθνῆς Ὀργάνωσις Ἐργασίας, τὸ νόημα—καί τὸ χρέος—γίνεται ἀκόμα πλατύτερο, συνθετώτερο καί δυσκολώτερο. Γιατί τότε, τὰ αἷτια τῆς θεμελιώσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ, οἱ περιστάσεις τῆς δημιουργίας του καί τὰ πρῶτα του ἐπιτεύγματα, πού εἶναι γεγονότα καί συνεπῶς ἔχουν χωριστὴ ὑπόστασις, συμπλέκονται μὲ τὴν καθημερινὴν του ζωὴν, τὴν ἐξέλιξίν του, τὴν δικαιολογίαν τῆς σημερινῆς του ὑπάρξεως, τίς ἀνάγκας πού τώρα ἐξυπηρετεῖ καί τὴν ἀποστολὴν πού ἔχει ἢ πρέπει νά ἔχη εἰς τὸ μέλλον. Ὅλα αὐτὰ ἐπιβάλλουν τὴν κρίσιν, δηλαδὴ τὴν κριτικὴν τοῦ παρελθόντος, τὴν ἀνάλυσιν τοῦ παρόντος καί τὴν ἐπιταγὴν τοῦ μέλλοντος, μὲ ἄλλα λόγια θέτουν τὸ πρόβλημα τῆς βιωσιμότητός του.

Ἡ λέξις εἶναι βαρειά. Δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἐν τούτοις. Ἦχει δυσάρεστα, γιατί συγκρούεται μὲ ἕνα χαρακτηριστικὸν τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ὅπως λέγει ὁ Oswald Spengler : «Ὁ ἀνθρώπος εἶναι παρὰ πολὺ ρηχὸς καί δειλὸς γιά νά ἀνεχθῆ τὸ γεγονὸς τῆς θνητότητος κάθε ζωντανοῦ πράγματος. Τὸ τυλίγει σὲ ὠραία χρωματισμένη αἰσιοδοξίαν πρόδου, συσσωρεύει πάνω του τὰ ἄνθη τῆς φιλολογίας καί ἔρπει πίσω ἀπὸ τὸ καταφύγιον τῶν ἰδεωδῶν του, σὲ τρόπον πού νά μὴ βλέπη τίποτε. Ἐν τούτοις, κάθε δημιουργία εἶναι ἐκ προοιμίων καταδικασμένη νά φθάρῃ, κάθε πρᾶξις νά περάσῃ στήν λήθη». Δὲν βλέπουμε τὴν ἐπαλήθευσιν τοῦ ἀφορισμοῦ τοῦ φιλοσόφου τῆς δυτικῆς παρακμῆς σὲ κάθε μας βῆμα;

(*) Ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας τὸ παρὸν μελέτημα δὲν ἐδημοσιεύθη ἐθέλως μετὰ τὸ κείμενον περὶ Δ.Ο.Ε.

Πόσοι δὲν ἐπίστεψαν πῶς εἶναι αἰώνιοι στὴν ἐξουσία, πῶς εἶναι ἀπαράιτητοι καὶ ἀναντικατάστατοι;

Ἄλλὰ καὶ ἓνα ἄλλο αἶτιον, συνυφασμένον ἰδιαίτερα μὲ τοὺς διεθνεῖς γραφειοκρατικούς ὀργανισμούς, ἀποκρούει τὸ ἄκουσμα τῆς λέξεως βιωσιμότης. Οἱ διεθνεῖς Ὀργανισμοί, μόλις δημιουργηθοῦν, ἀποτελοῦν σκοπούς καθ' ἑαυτούς, μὲ κυρίαν ἀποστολὴν τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ὑπαλλήλων τους. Εἶναι δηλαδὴ κάτι σὰν τὰ διάφορα ἀσφαλιστικὰ ταμεία τῆς ἐλληνικῆς πραγματικότητος. Μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι οἱ διεθνεῖς Ὀργανισμοί, ἔχοντες γραφειοκρατίαν μορφωμένην καὶ μὲ γενικώτερες φιλοδοξίες, ὑπηρετοῦν μὲν καὶ τοὺς σκοπούς διὰ τοὺς ὁποίους ἰδρύθησαν, μέσα ὅμως εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ἀποφυγῆς μεγάλων συγκρούσεων πού θά ἤμποροῦσαν νὰ τοὺς θέσουν εἰς κίνδυνον. Ἐμβλημα τῶν διεθνῶν Ὀργανισμῶν εἶναι ἡ γάτα, τὸ σοφὸν αὐτὸ ζῶον πού ξέρει νὰ τὰ σκεπάζῃ ... Μὲ τίς συνθήκες αὐτές, κουβέντα νὰ μὴ γίνεταί περὶ βιωσιμότητος.

Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἀντιλαμβάνεσθε πῶς ἂν θέλουμε νὰ ἐορτάσουμε σοβαρὰ τὴν τεσσαρακονταετηρίδα τῆς Διεθνoῦς Ὀργανώσεως Ἑργασίας πρέπει νὰ ἰδοῦμε καθαρά, ἀπροκάλυπτα καὶ χωρὶς καμμίαν δέσμευσιν τὰ πράγματα. Σύμφωνα μὲ ὅσα εἶπα παραπάνω, μόνον ἔτσι ἔχει νόημα καὶ σκοπιμότητα ὁ ἐορτασμός.

Ἡ ἴδρυσις τῆς Διεθνoῦς Ὀργανώσεως Ἑργασίας πρὸ σαράντα ἐτῶν ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἰδεολογικῆς συνθέσεως ἐνὸς καταρρέοντος καπιταλισμοῦ καὶ ἐνὸς παραπαίοντος σοσιαλισμοῦ. *Καὶ ἡ σύνθεσις ὑπῆρξεν ἐπιτυχής.* Ἀπέναντι τοῦ ἀδιεξόδου, εἰς τὸ ὁποῖον ὠδῆγει ἀφ' ἐνὸς ἡ μυστικοπάθεια τῆς πάλης τῶν τάξεων, τῆς πάλης διὰ τὴν πάλην, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ πείσμα τῶν «ἐχόντων», πού, ὅπως συνήθως, οἱ «ἐχόντες», πάντοτε καὶ παντοῦ, εἶναι τυφλοὶ ἐμπρὸς εἰς τὴν πραγματικότητα, ἄβουλοι ἐμπρὸς εἰς τοὺς κινδύνους καὶ ἀνοήτως εὐκολόπιστοι εἰς τὴν τυφλὴν ὑποταγὴν τῶν κρατούντων εἰς αὐτούς, ὠρθώθη τὸ ὄργανον τῆς *συνεργασίας τῶν τάξεων ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς ἐξουσίας.*

Τὸ τόλμημα ἦτο μέγα. Ἄλλὰ οἱ φλόγες τῆς Ὀκτωβριανῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ὁ μηκυθμός τῶν ταλαιπωρημένων ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ ψυχικὰ ἐπαναστατημένων ἀπὸ τὴν ἀπογοήτευσιν λαῶν τῆς Εὐρώπης τὸ καθιστοῦσαν ἀπαραίτητον. Καὶ δὲν εἶναι τυχαῖον, ὅτι, ἐνῶ ἓνας Ἀμερικανός, κυμαινόμενος μεταξὺ Οὐτοπίας καὶ Ἀνθρωπισμοῦ, ὁ Γούντροου Οὐίλσον, ἐνεπνεύσθη τὸ οἰκοδόμημα τῆς Ἐθνικῆς Δικαιοσύνης μεταξὺ τῶν κρατῶν, ἓνας Εὐρωπαῖος Σοσιαλιστῆς — ὁ Ἀλμπέρ Τόμας — ἔκτισε τὸ κτίριον τῆς Διεθνoῦς Κοινωνικῆς Δικαιοσύνης μέσα εἰς τὰς Κρατικὰς Ὀμοιογενείας.

Τὸ πρῶτον, ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, ἐναυάγησεν. Ὅσον καὶ ἂν ἠγωνίσθη νὰ τὸ διατηρήσῃ ἡ γραφειοκρατία του, τὸ ἐσάρωσε ἡ καυτὴ πνοὴ τοῦ πολέμου. Τὸ δεύτερον ἐπέφερε τόσες βαθεῖες μεταβολές, πού ἴσως ἄλλαξε τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου. Ἡ τὴν ἐμπόδισε νὰ ἀλλάξῃ ...

Τὰ δύο κύρια ἐπιτεύγματά του, πού ὑπῆρξαν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνθέσεως — πού χωρὶς αὐτὴν δὲν ὑπάρχει πρόσδος, οὔτε δημιουργία — ἦταν ἀπὸ τὴν μία μεριά ἡ καθιέρωσις τῆς συνεργασίας τῶν τάξεων

— υποχώρησις τοῦ σοσιαλισμοῦ — καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην ἢ ἀναγνώρισιν τοῦ κυριάρχου ρόλου τοῦ Κράτους, πού ἔπαυε νὰ εἶναι τὸ ὠπλισμένον χέρι τοῦ κεφαλαίου — πολλές φορές ἀναγκαζόταν ἀπὸ τοὺς ἐργάτες νὰ γίνῃ — καὶ ἀνεγνώριζετο ὡς ρυθμιστὴς πού κατ' ἀνάγκην τὶς περισσότερες φορές, γιὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν πραγματικὴ ἰσότητα θὰ παρεβίαζε τὴν νομικὴ ἰσότητα καὶ θὰ ἐπροστάτευε τοὺς ἀδυνάτους. Ἐναγκαστικὴ ὑποχώρησις τοῦ καπιταλισμοῦ, πού ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀνοίξε τὶς πόρτες του, ἐντελῶς ἀσχετα ἀπὸ τὸ ἐπακολουθήσαν σύνδρομον φαινόμενον τῆς τεχνικῆς προόδου, στὴν τεχνοκρατία. Ἐτοίμασε συμβάσεις πολλές πρὸς προστασίαν τῶν ἐργαζομένων ἢ Δ.Ο.Ε. πού, χάρις σ' αὐτὴν ἢ μᾶλλον στὶς Κυβερνήσεις πού μετεῖχαν σ' αὐτὴν καὶ εἶχαν πλέον φωνὴν καὶ δύναμιν, ἐδέχθησαν καὶ οἱ ἐργοδοταί. Ἄλλὰ ἡ πρόοδος πού ἔγινε διὰ τῶν συμβάσεων ἀνεφέρετο κυρίως στοὺς μικροὺς λαοὺς. Εἰς τοὺς μεγάλους ἡ πρόοδος ἔγινε μὲ τὴν ἐξέλιξιν καὶ μὲ τὴν δύναμιν τῶν ἐργαζομένων. Τὸ ὀκτάωρον δὲν ἐπεβλήθη εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν διὰ τῆς Διεθνoῦς συμβάσεως, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε αἱ δύο αὐταὶ χώραι ἐπεκύρωσαν μέχρι καὶ σήμερα, ὅπως τὴν ἐπεκύρωσε ἀπὸ τοὺς πρώτους ἢ Ἑλλάς. Οἱ μικρὲς χώρες ἔπρεπε νὰ προσαρμοσθοῦν γιὰ νὰ μὴ διαταραχθῇ ἡ ἰσορροπία καὶ νὰ μὴ σηκώσουν ποτὲ κεφάλι συναγωνισμοῦ. Καὶ πρόθυμα, ὅπως πάντοτε, τὸ ἔκαναν. Εὐτυχῶς. Χωρὶς ἀνταλλάγματα. Δυστυχῶς.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ, εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, νὰ ὑπενθυμίσω τί εἶπα εἰς ἕνα λόγον μου εἰς τὴν Συνέλευσιν τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἐργασίας, ὡς Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, εἰς τὰς 13 Ἰουνίου 1952.

«Τόσον ἢ Ἑλλάς ὅσον καὶ ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἐκτιμοῦν δεόντως τὸ μέχρι σήμερον συντελεσθέν ἔργον τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἐργασίας. Ἄλλ' ὅπως πολὺ ὀρθῶς ἐτόνισεν ὁ πρόεδρος Ramadier, ὁ ποταμὸς συνεχίζει τὸν ροῦν του. Καὶ ὁ ποταμὸς εἶναι ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη, ἡ ὁποία ἐνίοτε πραγματοποιεῖται ἐκτὸς τοῦ Ὄργανισμοῦ ὑμῶν καὶ ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ συντελῆται ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἐργασίας, διότι αὐτὸ ἀπαιτεῖ τὸ πραγματικὸν συμφέρον τῶν λαῶν. Καὶ τοῦτο διότι, ὅταν ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη ὑπερβαίῃ τὸ ἀνθρωπιστικὸν στάδιον, καθίσταται, ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεώς της εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον, διεθνῆς. Μία οἰκονομικὴ ἰσορροπία σχηματίζεται εἰς τὰς διαφόρους χώρας σήμερον ὄχι διὰ τῆς ὁμοιομορφίας ἀλλὰ διὰ τοῦ διαφορισμοῦ τῶν ἐθνικῶν οἰκονομιῶν. Ὥρισμένοι πρῶτοι ὕλαι πού εὐρίσκονται εἰς μίαν χώραν καὶ λείπουν ἀπὸ μίαν ἄλλην, εὐνοοῦν τὴν ἀνάπτυξιν βιομηχανιῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζήσουν ἄλλοῦ. Οὐδεὶς ποτὲ ἐσκέφη, ὅτι ὅλαι αἱ βιομηχανίαι ἔπρεπε νὰ ἐγκαθιδρυθοῦν παντοῦ χωρὶς νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ εἰδικαὶ συσθῆκαι. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φορτωθοῦν αἱ οἰκονομίαι μὲ βάρη — τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται μὲν κοινωνικὰ ἀλλ' εἶναι κατὰ βάθος καθαρῶς οἰκονομικὰ — βάρη, τὰ ὁποῖα τὰς καταδικάζουσιν εἰς ἐξόντωσιν πρὸς ὄφελος ἄλλων συναγωνιστριῶν οἰκονομιῶν. *Εἶναι πράγματι ἀπαράδεκτον διὰ τοῦ μέσου τῶν συμβάσεων ἔργασίας νὰ εὐρύνεται καὶ νὰ παγιοποιεῖται μονίμως ἡ ὑπεροχὴ καὶ*

ἡ κυριαρχία τῶν πλουσίων καὶ ὀργανωμένων χωρῶν ἐπὶ τῶν πτωχῶν καὶ ἀνεπαρκῶς ἀνεπτυγμένων. Μία τοιαύτη πολιτική δὲν θὰ προαηγή-
γελλε τίποτε τὸ καλόν. Ἐπαναλαμβάνω, διὰ νὰ ἀποφύγω πᾶσαν σύγ-
χυσιν, ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀληθές, ὅταν ὑπερβῶμεν τὸ ἀνθρωπιστικὸν στά-
διον, ὅταν ἐφαρμοσθοῦν οἱ «ἐλάχιστοι» κανόνες ἀσφαλείας καὶ εὐημερίας,
ὅταν ἔχη ἐγκαθιδρυθῆ ἓνα ἐπίπεδον ζωῆς τῶν ἐργατῶν ἀνευ τοῦ ὁποίου
οὐδεμία οἰκονομία δύναται νὰ διεκδικήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ὑπάρξεως.
"Ὅταν εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνθρωπιστικὴν φάσιν, ἡ ἐνότης συντελεῖται
διὰ τῆς ὁμοιομορφίας." Ὅταν ἐρχόμεθα εἰς τὴν οἰκονομικὴν φάσιν, ἡ ἐνότης
ἐπιβάλλει τὴν διαφοροποίησιν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μετ' ἐπιμονῆς ἀνε-
πτυξα εἰς τοὺς Βρεταννοὺς καὶ Σκανδιναvoὺς συναδέλφους μου εἰς τὸ Συμ-
βούλιον τῆς Εὐρώπης, εἰς τὸ Στρασβούργον, πρὸ τριετίας, ὅταν ἔβλεπα
ὅτι ἡ "Ἐνωσις τῆς Εὐρώπης τοὺς ἐτρόμαξε, ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο ὅτι διὰ
τῆς κατ' ἐπιταγὴν ὁμοιομορφίας, ἐντὸς τῶν κόλπων μιᾶς Ἡνωμένης Εὐ-
ρώπης, θὰ ἐτίθεντο ἐν κινδύνῳ αἱ ὠραῖαι τῶν κοινωνικαῖ πραγματοποι-
ήσεις. Ἀντιθέτως, πιστεύω, ὅτι διὰ τῆς διαφοροποιήσεως ἐξασφαλίζεται
ἡ πρόοδος, διότι ἡ διαφοροποίησις ἐπιβάλλει τὴν μεγαλύτεραν προσπά-
θειαν, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιβράβευσις θὰ εἶναι ἡ ἀνύψωσις τοῦ βιοτικῆ ἐπι-
πέδου τῶν μαζῶν.

» Ὁ σύγχρονος κόσμος ἀντελήφθη καλῶς τὸ ζήτημα. Ἡ ἔννοια τῆς
παραγωγικότητος, ἡ ὁποία εἶναι ἡ κυρία βᾶσις τῆς οἰκονομικῆς φιλο-
σοφίας τῶν καιρῶν μας, εἶναι μία ἐκδήλωσις αὐτῆς τῆς τάσεως. Ἀνήκει
τώρα εἰς τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας νὰ ἐπιληφθῆ τῆς βαθυτέρας ἐξε-
τάσεως τοῦ θέματος. Ἡ ἔρευνά του ἐπὶ τῶν διαφόρων τρόπων ἀμοιβῆς
τῆς ἐργασίας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποδόσεως ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον βῆμα.
Ἀφοῦ ἐπετεύχθη τὸ ἐλάχιστον ὄριον ἐξασφαλίσεων ἐπὶ διεθνoὺς κλίμακος
διὰ τῶν συμβάσεων τοῦ Διεθνoῦς Ὁργανισμοῦ Ἐργασίας ἀφ' ἐνὸς καὶ
διὰ τῆς ἐπιβολῆς ἀφ' ἑτέρου—πρέπει νὰ τὸ ἀναγνωρίσωμεν καὶ νὰ τὸ
διακηρύξωμεν—τῆς ἐργατικῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως,
πρέπει τώρα νὰ ἐπιτύχωμεν τὸ μέγιστον δυνατόν τῆς ἀποδόσεως διὰ νὰ
δυνηθῶμεν καὶ πόλιν νὰ βελτιώσωμεν τὰς βιοτικὰς συνθήκας, ἔχοντες ὑπ'
ὄψιν, ὅτι ἡ ὁδὸς αὐτὴ πρὸς ἓνα καλλίτερον μέλλον τῶν μαζῶν δὲν ἤμπο-
ρεῖ νὰ ἔχη καὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχη τέρμα. Διὰ νὰ ἀκολουθήσωμεν αὐτὴν
τὴν ὁδόν, πρέπει νὰ προβῶμεν *ἐντατικώτερον εἰς τὴν τεχνικὴν ἐκπαί-
δευσιν τῶν ἐργατῶν*. Πρέπει, ἐξ ἄλλου, νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ ζητή-
ματα τοῦ κλίματος, τὰ ζητήματα τῆς μορφώσεως τῶν στελεχῶν, τὰ
ζητήματα τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως κάθε χώρας. Δὲν δύναται νὰ ἐφαρ-
μοσθοῦν οἱ αὐτοὶ κανόνες εἰς μίαν χώραν ἰσχυρῶς ἐκβιομηχανισμένην καὶ
εἰς μίαν ἄλλην ἀνεπαρκῶς ἀνεπτυγμένην».

"Ὅλα αὐτὰ εἶναι σήμερα ἀκόμα σωστά. Μὰ εἶναι καὶ ξεπερασμένα.
"Ἄλλα καθήκοντα γιὰ τὴν Διεθνή Ὁργάνωσιν Ἐργασίας «κουρταλεῖ ἡ
χρεία». "Ὅσον ἀφορᾷ τὸ παρελθόν, ἡ Δ.Ο.Ε. ἔχει ἓνα καὶ μόνον πελώριον
τίτλον τιμῆς. Τὸ ὅτι ἱδρύθη εἰς τὰ 1919.

Καὶ σήμερα; Σήμερα πολλὰ πράγματα ἔχουν ἀλλάξει. Εἰς τίς με-
γάλες χῶρες, ἐκεῖνες ποὺ ἐπηρεάζουν τοὺς Διεθνεῖς γραφειοκρατικοὺς Ὁρ-

γανισμούς, διότι πληρώνουν και τὰ ἔξοδά τους, δύο νέα στοιχεία κυριαρχοῦν. Πρῶτον, ἡ παλαιὰ ἀντίθεση τῶν τάξεων, ἡ μάχη μεταξύ τῶν «ἐχόντων» (The haves) καὶ τῶν «μὴ ἐχόντων» (The havesnot) μετεβλήθη εἰς σύγκρουσιν μεταξύ τῶν «ἐχόντων» καὶ τῶν «ἐχόντων περισσότερο» (The havesmore). Ὁ ἀνταγωνισμός ὑπάρχει καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἔχη τέρμα, γιατί τέρμα δὲν ἔχει ἡ καλυτέρευσις τῆς τύχης τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀξερρίζωτο εἶναι στὸν ἄνθρωπο τὸ αἶτημα νὰ ἔχη ὅ,τι καὶ ὁ διπλανός του.

Δεύτερον, ὁ κεφαλαιοκρατισμός δὲν ἔχει καμμίαν σήμερα σχέσιν μὲ τὴν ἰδιωτικὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Γι' αὐτὸ καὶ ἐπιζῆ. Δὲν ὑπάρχουν πλέον ἰστομικαὶ ἢ οἰκογενειακαὶ μεγάλα ἐπιχειρήσεις εἰς τίς μεγάλες χώρες. Τὸ τελευταῖο δείγμα αὐτοῦ τοῦ εἶδους, ἡ ἐπιχειρήσις Φόρντ, ἐσυνθηκολόγησε καὶ ἔδωσε στοὺς ἐργάτας, δηλαδὴ στὰ συνδικάτα τους—πού φυσικὰ δὲν εἶναι τὸ ἴδιο πρᾶγμα—τίς οἰκογενειακὰς μετοχές της. Καὶ τὰ ἐργατικά συνδικάτα ἔχουν τόσην δύναμιν, ὥστε νὰ ἐπιβάλλουν τὰς ἀπόψεις των εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς ζωῆς. Ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἐργασίας εἶναι διὰ τὰς μεγάλας χώρας περιττή.

Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιο μὲ τοὺς προλεταρίους, τοὺς πτωχοὺς λαοὺς. *Τὸ πρόβλημα σ' αὐτοὺς μένει τὸ ἴδιο.* Μάλιστα τώρα ὀξύνεται. Γιατὶ τὸ ζήτημα εἶναι ἔντονο, τὸ κέντρισμα ἀπὸ τὴν ἀντιμαχίαν Δύσεως καὶ Ἀνατολῆς ἢ μᾶλλον καπιταλισμοῦ καὶ κομμουνισμοῦ συγκλονιστικὸ καὶ ἡ σύγκρισις λόγῳ τῆς εὐκολίας τῶν ἐπαφῶν εὐκολη. Τώρα, ὅλοι οἱ λαοὶ αἰσθάνονται πῶς ἔχουν δικαίωμα νὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ νὰ προοδεύσουν. Δὲν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ὑποταχθοῦν εἰς τὴν μοῖραν τους. Καὶ ἄλλοῦ μὲν, ὅπως στὴν Ἀφρικὴ, ἡ σημαία τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς προόδου βρίσκεται στὰ χέρια τῶν ἐργατικῶν πρωτοποριῶν. Εἰς τίς ὑποανάπτυκτες χώρες τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας, τὰ παλαιὰ ξεπερασμένα καὶ γερασμένα κάδρα «θέλουν μὰ δὲν βολεῖ» νὰ νοιώσουν τὸ κάλεσμα τοῦ καιροῦ τους.

Νὰ ἡ ἀποστολὴ τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας σήμερα. Ἡ προσπάθεια βοήθειας τῶν ὑπαναπτύκτων. Ἡ προσπάθεια καθοδηγήσεως ἢ καλύτερα τῆς δημιουργίας ἡγετικῶν στελεχῶν ἀπὸ τίς τάξεις πού ἀνεβαίνουν, τὸ ἀποστολικὸ κατέβασμα πρὸς τίς ἀνερχόμενες μάζες.

Ἄς βάλῃ τὸ αὐτί της ἡ Δ.Ο.Ε. στὴ γῆ, πού θὰ τῆς φέρῃ τὸν ὑπόκοφο κρότο μιᾶς ὑπόγειας λαίλαπος πού ἔρχεται, καὶ ἄς θυμηθῇ, ὅτι γιὰ νὰ ζήσῃ ἡ ἴδια καὶ ὁ κόσμος, πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ 1919 στὰ σημερινὰ πλαίσια. Πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνεται διαρκῶς.

ΟΙ ΞΕΝΩΝΕΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Υπό τοῦ κ. ΦΟΙΒΟΥ ΠΑΠΑΧΡΥΣΑΝΘΟΥ

Ἀντιπροέδρου Ο.Ε.Σ.Ε. καὶ Ο.Ξ.Ν.Ε.

Ἐνας Γερμανὸς διδάσκαλος, ὁ Ριχάρδος Σέρμαν, ξεκίνησε τὸ 1907 μὲ τὴν ἐπιθυμία νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς νέους ποὺ περιηγούνται τὴν ὕπαιθρου. Στὴ «Σχολὴ Ἀλτένα» ποὺ ὑπηρετοῦσε τότε, ἐτοποθέτησε μερικὰ στρώματα καὶ ἐδέχετο νέους ἀπὸ ἄλλες κοντινὲς περιοχὲς γιὰ διανυκτέρευση. Σὲ λίγο τοῦ παρεχωρήθη ἕνας χώρος σ' ἕνα πανδοχεῖο τοῦ Γκόμπρεχτ, ἀλλὰ γρήγορα καὶ ὁ χώρος αὐτὸς δὲν ἦτο ἐπαρκής. Τότε μετέφερε τὰ ἀχυρένια στρώματα τοῦ πρωτογόνου ξενώνας του στὴν αἴθουσα τοῦ σχολείου του καὶ τὴν ὠνόμασε «Γερμανικὸς Ξενὼν Νεότητος».

Ὅταν ὁ ἀγνὸς αὐτὸς φυσιολάτρης ἐπήγαινε μὲ ὁμάδες νέων σὲ ἄλλους τόπους τῆς Γερμανίας, διεπίστωνε τὴν ἔλλειψη φθινῶν καταλυμάτων γιὰ τοὺς μαθητὰς του. Ἔτσι τὸ 1909 ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ μεριμνήσῃ γιὰ τὴν ἴδρυση ἐνὸς δικτύου ξενῶνων σ' ὅλη τὴ Γερμανία.

Ἐπολέμησε μερικὰ χρόνια μέχρις ὅτου ἐπιβλήθῃ ἡ ἰδέα τῆς ὁργανώσεως, ἀλλὰ τελικὰ ἐπεκράτησε καὶ ἄρχισε ραγδαία ἡ διασκευὴ πύργων καὶ δημοσίων ἢ δημοτικῶν κτισμάτων, σὲ ξενῶνες Νεότητος.

Τὸ 1933 εἶχαν δημιουργηθῆ 636 οἰκήματα. Σήμερα ὑπάρχουν 720 ξενῶνες στὴ Γερμανία.

Παράλληλα ὁ Ριχάρδος Σέρμαν ἐφρόντισε γιὰ τὴν δημιουργία ξενῶνων στὶς ἄλλες χώρες.

Σήμερα οἱ Ξενῶνες Νεότητος εἶναι μιὰ διεθνὴς ὁργάνωσις, τὴν ὁποίαν ἀποτελοῦν 35 χώρες μέλη καὶ ἔδρευει εἰς τὴν Κοπεγχάγην. Ἡ Ἑλλὰς εἶναι τακτικὸν μέλος τῆς διεθνούς ὁργανώσεως (International Youth Hostel Federation) καὶ ἐκπροσωπεῖται στὴν χώραν μας ἀπὸ τὴν Ὁμοσπονδίαν Ἐκδρομικῶν Σωματείων — Ὁργάνωσις Ξενῶνων Νεότητος Ἑλλάδος.

Ὁ σκοπὸς τῆς διεθνούς αὐτῆς ὁργανώσεως εἶναι νὰ παρέξῃ τὴν δυνατότητα σὲ νέους καὶ νέες ὄλου τοῦ κόσμου, ἀνεξαρτήτως φυλῆς, χρώματος, ἐθνικότητος καὶ κοινωνικῆς τάξεως, ἰδίως ὁμως στὴν σπουδάζουσα νεολαία, νὰ περιηγηθῶν ἄλλες χώρες, νὰ γνωρίσουν ἄλλους ἀνθρώπους καὶ νὰ ἔλθουν σ' ἐπαφὴ μαζί τους γιὰ μιὰ ἀμοιβαία ὠφέλεια, νὰ ἐπισκεφθῶν τοὺς ἀρχαιολογικοὺς καὶ ἱστορικοὺς χώρους, τὰ ἀξιοθέατα, τὴν ζωὴν τους καὶ τὸν πολιτισμὸν τους.

Προϋπόθεση γιὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν διεθνῶν ξενῶνων εἶναι ἡ κατοχὴ μιᾶς κάρτας μέλους, ἡ ὁποία ἐκδίδεται στὴ χώρα τῆς κατοικίας τοῦ νέου, μπορεῖ ὁμως νὰ ἐκδοθῇ καὶ σὲ ὅλες τὶς ἄλλες χώρες μέλη τῆς διεθνούς ὁργανώσεως.

Ἡ κάρτα αὐτὴ ποῦ ἐκδίδεται σὲ νέους καὶ νέες μέχρι 25 ἐτῶν ἢ καὶ μεγαλύτερους ὑπὸ ὠρισμένης προϋποθέσεως, δίνει τὴν δυνατότητα διαμονῆς καὶ διανυκτερεύσεως στοὺς ἀπανταχοῦ ξενῶνες.

Οἱ ξενῶνες δὲν εἶναι ξενοδοχεῖα ποῦ παρέχουν ὅλες τὶς ἀνάσεις διαμονῆς. Εἶναι ἀπλᾶ, καθαρὰ, αὐτοσυντήρητα, ἀλλὰ φιλόξενα κτίσματα ποῦ προσφέρουν ἕνα κρεβάτι, συνήθως διώροφο, κοινοχρήστους χώρους καὶ τὰ μέσα καθαριότητος. Παρέχουν κουζίνα γιὰ ἀτομικὸν ἢ ὁμαδικὸν μαγεῖρεμα, σὲ μερικοὺς ὁμως ξενῶνες διατίθεται εὐθηνό, ἀλλὰ ὑγιεινὸ φαγητό.

Τὰ θαυμάσια αὐτὰ καταφύγια τῆς διεθνούς νεότητος διευθύνονται ἀπὸ ἕνα ἢ ἕνα ζεῦγος ἐπιμελητῶν, οἱ ὅποιοι σὲ ὅλο τὸν κόσμον ὀνομάζονται «πατέρας» καὶ «μητέρας», διότι μὲ τέτοια στοργὴ καὶ ἀγάπη πρέπει νὰ βοηθοῦν καὶ περιποιοῦνται τοὺς νέους.

Οἱ ξενῶνες δὲν εἶναι ἐπιχειρήσεις καὶ δὲν ἀποβλέπουν σὲ κέρδη. Ὅλοι οἱ ἐργαζόμενοι στὴν ὀργάνωση προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας τους ἄνευ ἀμοιβῆς ἢ ἄλλου κέρδους γι' αὐτὸ καὶ τὰ μέλη τῶν ξενῶνων πρέπει μόνον τοὺς νὰ καθαρίζουν τὰ δωμάτια, νὰ στρώνουν τὰ κρεβάτια τους, διότι ἄλλοιῶς θὰ ἐδημιουργοῦντο δαπάνες οἱ ὁποῖες θὰ ἐπέβα-
ρυναν τὰ ἔξοδα διαμονῆς καὶ τὸ ὅλο ἔργο τῆς ἀφιλοκερδοῦς αὐτῆς ὀργάνωσεως.

Ἡ Ὅμοσπονδία Ἑκδρομικῶν Σωματείων ἴδρυσε μέχρι σήμερον τοὺς ἑξῆς ξενῶνες :

Κ Α Τ Α Φ Υ Γ Ι Α — Ξ Ε Ν Ω Ν Ε Σ (Τουριστικὰ—ὄρειβατικὰ)

1. Ὁρεινὸς ξενὼν Κουρὶ Θεσ)νίκης (Ὁμίλου Φυσιολατρῶν Θεσ)νίκης)
2. Καταφύγιον Κόζιακα Θεσσαλίας (Ἐκδρ. Μορφ. Ὁμίλου Τρικάλων)
3. Ξενὼν Ὁσίου Ἱεροθέου Μεγάρων (Ὁμίλου Φυσιολατρῶν Ἀθηνῶν)
4. Καταφύγιον Γκιῶνας (Πεζοπορικῶν Ὁμίλου Ἀθηνῶν)
5. Ὁρεινὸς ξενὼν Καλλιδρόμου (Ὁμίλου Φίλων Ὑπαίθρου Λαμίας)
6. Καταφύγιον Παΐκου (Βυζαντινοῦ Ἀθλητικοῦ Ὁμίλου Θεσ)νίκης)
(ὑπὸ κατασκευῆν)
7. Καταφύγιον Ὀχης (Ο.Ε.Σ.Ε. — Ἰδρύματος Ν. Γιοκαλά)
(ὑπὸ κατασκευῆν)

Θ Ε Ρ Ι Ν Α Ι Κ Α Τ Α Σ Κ Η Ν Ω Σ Ε Ι Σ

1. Μόνιμος θερινὴ κατασκήνωσις Ἀγίου Ἀνδρέου Ἀττικῆς
(Φυσιολ. Ὁρειβατικοῦ Συνδέσμου)
2. » » » Μάτι Ἀττικῆς
(Ἐνώσεως Ὁρειβατῶν-Φυσιολατρῶν)
3. » » » Μάτι Ἀττικῆς
(Φυσιολατρ. Συνδέσμου ὁ «Πάν»)
4. » » » Ν. Ἐπιβατῶν Θεσ)νίκης
(Φυσιολατρικοῦ Ὁμίλου Θεσ)νίκης)

5. Μόνιμος θερινή κατασκήνωσις Ἁγίας Τριάδος Θεσ)νίκης
(Ὁμίλου Φυσιολατρῶν Θεσ)νίκης)

ΞΕΝΩΝΕΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

1. Ξενῶν νεότητος Ἀθηνῶν, κλινῶν 60 (Ἱπποκράτους, ἀριθ. 46. Τηλ 620 902)
2. » » Δελφῶν, » 20 (Μεταξά, ἀρ. 17)
3. » » Θεσ)νίκης, » 54 (Τάκη Οἰκονομίδη, ἀρ. 4)
4. » » Κερκύρας, » 42 (Ἁγ. Ἰωάννης—οἰκία Κοσκινᾶ)
5. » » Ρόδου, » 24 (Ξενῶν Δήμου Ροδίων)

Εἰς τοὺς ξενῶνες αὐτοὺς τὰ διανυκτέρευτρα ἔχουν ὀρισθῆ σὲ δρχ. 12. Πληροφορίαι δίδονται εἰς τὰ τηλέφωνα ποὺ σημειῶνεται σὲ κάθε ξενῶνα.

Ὁ θεσμός τῶν ξενῶνων στὴν Ἑλλάδα εἶναι ἐκτάκτως ἐξυπηρετικός, διότι δίνει τὴν δυνατότητα νὰ τὴν ἐπισκέπτονται νέοι ἄλλοδαποὶ ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον οἱ ὁποῖοι δὲν διαθέτουν περισσότερα οικονομικὰ μέσα, πλὴν ὅμως εἶναι οἱ καλλίτεροι ποιοτικῶς τουρίσται διότι ἔρχονται μὲ τὸν ἐνθουσιασμόν τοῦ νέου ποὺ ἀπεφοίτησε ἀπὸ τὸ σχολεῖον καὶ ἔχει κλείσει μέσα του τὴν ἱστορία καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλλάδος καὶ γίνεται «διαπρύσιος κήρυξ» τῆς ὁμορφιάς τῆς χώρας μας.

Ὁ θεσμός ὅμως τῶν ξενῶνων γίνεται μὲ τὴν συνεχῆ συμπλήρωση τοῦ δικτύου των ἐξαιρετικὰ χρήσιμος καὶ γιὰ τὴν ἑλληνικὴ νεολαία, ποὺ μπορεῖ μὲ τὴν ἐξασφάλιση αὐτῆς τῆς διαμονῆς καὶ ὕπνου νὰ ταξιδεύσῃ καὶ νὰ μείνῃ σὲ πολλὰ τουριστικοῦ καὶ ἀρχαιολογικοῦ ἐνδιαφέροντος μέρη στὴν Ἑλλάδα, μὲ ἐλάχιστα χρήματα.

Βεβαίως οἱ νέοι μας ἔχουν τὸ δικαίωμα, χρησιμοποιοῦντες τὴν κάρτα τῆς ὀργανώσεως, νὰ μένουν στοὺς ξενῶνες ὅλου τοῦ κόσμου μὲ ἀντίστοιχα ἢ καὶ εὐθηνότερα διανυκτέρευτρα.

Τὰ γραφεῖα τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐκδρομικῶν Σωματείων — Ξενῶνες Νεότητος Ἑλλάδος, ὁδὸς Δραγατσανίου 4, τηλέφωνον 34-107, εἶναι πρόθυμα νὰ σᾶς δώσουν κάθε σχετικὴ πληροφορία.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΩΓΗ

«*Ἡ* Εὐρωπαϊκὴ Ἠπειρὸς ἴσταται τὴν σιγμὴν αὐτὴν εἰς τὸ κρίσιμον σταυροδρόμι τῆς ἱστορίας της· ἢ θὰ σώσωμεν τοὺς ἑαυτοὺς μας καὶ τὸν Δυτικὸν πολιτισμὸν μας ἢ θὰ χαθῶμεν, ὅπως μᾶς ἀξίζει, ἀπὸ ἀδυναμίαν ἐπαρκοῦς κατανόησεως τῶν πραγμάτων καὶ ἀπὸ ἔλλειψιν πίστεως πρὸς τὰ μεγάλα ἐκεῖνα Ἰδανικὰ τὰ κοινὰ δι' ὅλους τοὺς Ἀνθρώπους».

Βασιλεὺς ΠΑΥΛΟΣ

Η ΕΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ἡ Κίνησις διὰ τὴν Εὐρώπην εἶναι ὀργάνωσις ἡ ὁποία ἀποβλέπει εἰς τὴν στενὴν συνεργασίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν διὰ νὰ καταστή δυνατὴ ἡ ἐνιαία προβολὴ καὶ ὑποστήριξις τῶν συμφερόντων τῆς Εὐρώπης.

Ἡ ὀργάνωσις αὕτη ἰδρύθη ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμον καὶ ὀφείλεται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν Wiston Churchill, Koudenhove — Kalergi, P. H. Spaak, Robert Schuman καὶ ἄλλων ἐπιφανῶν Εὐρωπαίων. Ἡ Κίνησις διὰ τὴν Εὐρώπην δὲν ἔχει καμμίαν ἀπολύτως ἐξουσίαν, αἱ ἀπόψεις ὅμως αὐτῆς ἐπηρεάζουν σοβαρῶς τὰς κυβερνήσεις τῶν ἐλευθέρων Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν διὰ τοῦ κύρους τὸ ὁποῖον ἀπέκτησε καὶ τῶν προσωπικοτήτων αἱ ὁποῖαι μετέχουν αὐτῆς.

Εἰς τὰς ὑποδείξεις τῆς ὀφείλεται ἡ σύστασις τοῦ ἐν Στρασβούργῳ ἐδρεύοντος Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης καὶ ἡ ἐκ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Ἑξ Δυτικῶν Χωρῶν Ἐπιτροπὴ, ἡ ὀργάνωσις τῆς στρατιωτικῆς Ἀμύνης τῆς Εὐρώπης, τὸ Συμβούλιον Οἰκονομικῆς Συνεργασίας τῶν Εὐρωπαϊκῶν Χωρῶν, ἡ Ἐνωσις Εὐρωπαϊκῶν Πληρωμῶν καὶ ἡ Κοινπραξία Ἀνθρακος - Χάλυθος. Ἀκόμη δὲ καὶ ἡ διαγραφομένη προσπάθεια διὰ τὴν δημιουργίαν κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς, ὡς καὶ ἡ ἀπὸ κοινοῦ ἐκμετάλλευσις τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας δι' εἰρηνικοὺς σκοποὺς.

Ἡ Κίνησις διὰ τὴν Εὐρώπην δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν στρατιωτικὴν συμμαχίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, δὲν στρέφεται ἐναντίον κανενός καὶ δὲν ἔχει ὡς σκοπὸν τὴν ἐπιβολὴν ὀρισμένων ἀπόψεων καὶ συμφερόντων. Ἀποβλέπει εἰς τὴν διατήρησιν τῆς διεθνούς ἐπιρροῆς τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν διασφάλισιν τῶν συμφερόντων τῆς, διότι κατέστη φανερόν ὅτι ἡ Εὐρώπη δὲν δύναται πλέον νὰ ἀντιμετωπίσῃ ὑπὸ τὸ σημερινόν τῆς σχῆμα τὰ μεγάλα πολιτικά, οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα ποὺ μᾶς ὠδήγησαν εἰς τοὺς δύο τελευταίους πολέμους.

Τὸ καπιταλιστικὸν σύστημα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον διεπόμεθα ἀκόμη, κατῴρθωσε νὰ συγχρονισθῇ περισσότερον μὲ τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς ἀνάγκας εἰς τὰς Η.Π. τῆς Ἀμερικῆς. Ἐκεῖ ἡ ἀθρόα παραγωγὴ μὲ εὐθηνὸν κόστος κατέστησε τὴν βιομηχανίαν ἕνα ὄργανον ὑψώσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπίπεδου καὶ ὁ τρόπος τῆς διαθέσεως τῶν κερδῶν τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων συνετέλεσεν εἰς τὴν ὀρθοτέραν κατανομὴν τοῦ πλοῦτου. Ἡ τοιαύτη πρόοδος ὀφείλεται εἰς τὰ ἄφθονα μέσα τὰ ὁποῖα δημιουργεῖ ἡ εὐρεῖα ἀγορὰ τῶν Η.Π.Α., ὁμοίαν τῆς ὁποίας κανένα εὐρωπαϊκὸν κράτος δὲν δύναται νὰ ἀποκτήσῃ μόνον του.

Ἐὰν ὀλοκληρωθῇ ἡ προσπάθεια τὴν ὁποίαν ἤδη καταβάλλουν ἡ Ρωσία καὶ ἡ Κίνα — ὑπὸ ἄλλο οἰκονομικοκοινωνικὸν καθεστῶς — τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν πληθυσμῶν των θὰ ὑπερβῇ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν μᾶλλον προηγμένων λαῶν, καὶ τότε ἡ Εὐρώπη, ἐὰν δὲν αὐξήσῃ ἐγκαίρως τὴν οἰκονομικὴν τῆς ἐπιφάνειαν, θὰ περιπέσῃ μεταξύ τῶν ὑπανεπτυγμένων χωρῶν τοῦ κόσμου.

Πρὸ τῶν δύο πολέμων, πρὸ τεσσαράκοντα δηλαδὴ ἐτῶν, μικρὸν μόνον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς εἶχε πολιτικὴν ὀριμότητα. Σήμερον ἔνα μεγάλο μέρος τῶν δύο καὶ ἡμισυ δισεκατομμυρίων ἀνθρώπων, ποὺ ζοῦν

ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἤρχισε νὰ ἀποκτᾷ πολιτικὴν συνείδησιν καὶ ὀργανώνεται εἰς ἰσχυράς ἐθνικὰς μονάδας ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι προβάλλουν τὰ δικαιώματά των ὡς ἐνιαία δύνამεις.

Ἐν τῇ τοιαύτῃ συνθήκῃ, πῶς εἶναι δυνατόν τὰ μεμονωμένα Εὐρωπαϊκὰ κράτη — τὰ ὁποῖα δὲν ἀντιπροσωπεύουν παρὰ ἀπόψεις καὶ συμφέροντα μερικῶν δεκάδων ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων — νὰ διατηρήσουν ἐπὶ μακρὸν ἀκόμη οἰανδήποτε διεθνή ἐπιρροήν; Ἐναντιθέτως μία Ἡνωμένη Εὐρώπη, ἡ ὁποία θὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὰς ἀπόψεις καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἑνὸς πέμπτου, τοῦ μᾶλλον προηγμένου, πληθυσμοῦ τοῦ κόσμου δύναται ὄχι μόνον νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν διεθνή της ἀκτινοβολίαν, ἀλλὰ καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ μὲ τὰς ὁποίας θέλομεν νὰ ζήσωμεν ὡς ἐλεύθεροι ἄνθρωποι. Διὰ νὰ διατηρήσουν λοιπὸν τὴν θέσιν των τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη εἶναι ὑποχρεωμένα νὰ συγκεντρώσουν τὰς κατατετημημένας δυνάμεις των, στενῶς συνεργαζόμενα, ἄλλως ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ἀπορροφηθῶν ἀπὸ ἄλλας ἰσχυροτέρας ἐθνικὰς μονάδας.

Αἱ χῶραι τοῦ ἐλευθέρου κόσμου, μολοντί ἐσυνειδητοποίησαν τὴν ἀνάγκην αὐτὴν, ἠναγκάσθησαν νὰ στρέψουν ἐξ ὀλοκλήρου τὰς προσπάθειάς των πρὸς τοὺς ἐξοπλισμούς καὶ τὰς στρατιωτικὰς συμφωνίας, διὰ νὰ ἀναχαιτίσουν τὴν ἐξαπλωτικὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἤσκησεν ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμον ἡ Σοβιετικὴ Ρωσία. Οὕτω δὲ ἡ συνεργασία των ἔλαβε τὸν χαρακτήρα στρατιωτικοῦ συνασπισμοῦ εἰς βάρος ἄλλων γενικωτέρων ἐπιδιώξεων των. Ἐξ ἄλλου ἢ διὰ τοιούτων μέσων ἐπιτυχῆς ἀντιμετώπισης τοῦ ἀμέσου κομμουνιστικοῦ κινδύνου ἐδημιούργησε τὴν ἐντύπωσιν εἰς πολλὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ὅτι χάρις εἰς τὴν ἰσχὺν τῶν ἐξοπλισμῶν των ἠδύναντο ὄχι μόνον νὰ ἐπικρατήσουν, ἀλλὰ καὶ νὰ διατηρήσουν ὠρισμένα προνόμια μὲ ἀπρηχαιωμένας μεθόδους. Ἡ τοιαύτη κατάσταση ἐδημιούργησε δυσπιστίαν, ἐχθρότητα καὶ κοινωνικὰς ἀνωμαλίας, αἱ ὁποῖαι ἐπηρεάζουν δυσμενῶς πᾶσαν προσπάθειαν εἰλικρινοῦς συνεργασίας καὶ ἀναπτύξεως ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν...

Πρέπει ἐπίσης νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἔνωσιν τῆς Εὐρώπης, ἐκτὸς τῆς τοιαύτης δυσμενοῦς ἀτμοσφαιρας ἐντὸς τῆς ὁποίας ἀναπτύσσεται, προσκόπτει καὶ εἰς τὰς πρὸ αἰῶνων ἱστορικὰς μας παραδόσεις, εἰς ἀναμνήσεις συνδεομένας μὲ τοὺς αἵματηροὺς ἀγῶνας, κατόπιν τῶν ὁποίων διεμορφώθησαν αἱ ἐθνικαὶ ὁμάδες ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀποτελεῖται ἡ Εὐρώπη, εἰς ἀπὸ μακροῦ κτηθέντα κυριαρχικὰ δικαιώματα καὶ εἰς ὠρισμένα συμφέροντα ποὺ ἐξασφαλίζουν εἰς πολλοὺς προνόμια καὶ εὐζωίαν.

Ἡ ἔνωσις τῆς Εὐρώπης θὰ εἶναι συνεπῶς μακρὰς πνοῆς προσπάθεια. Θὰ πραγματοποιηθῇ ὁμως, διότι κατέστη κοινὴ συνείδησις ἡ ἀνάγκη ποὺ τὴν ἐπιβάλλει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Τμήματος τῆς
«Κινήσεως ὑπὲρ τῆς Ἡνωμένης Εὐρώ-
πης», τ. Ὑπουργὸς καὶ Πρεσβευτὴς

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Τὴν 5ην Μαρτίου 1949, οἱ ἐν Λονδίῳ συνελθόντες ἀντιπρόσωποι δέκα εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, ἴδρυσαν τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης, θέσαντες τὰς ὑπογραφὰς τῶν κάτω ἀπὸ τὸ Καταστατικόν του. Τὸ μοναδικόν ἀντίτυπον αὐτοῦ εὐρίσκεται κατατεθειμένον εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου.

Τὸ Καταστατικόν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς 3ης Αὐγούστου 1949, εὐθὺς μετὰ τὴν κατάθεσιν ἐπτὰ πράξεων ἐπικυρώσεως. Βάσει αὐτοῦ ἐγένετο, ἐν συνεχείᾳ, ἡ καθίδρυσις τῶν δύο πολιτικῶν ὀργάνων τοῦ Συμβουλίου, ἤτοι τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου τοῦ Συμβουλίου, τῆς Γενικῆς Γραμματείας.

Τὴν 8ην Αὐγούστου 1949, οἱ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοὶ τῶν δέκα κρατῶν ποὺ ὑπέγραψαν τὸ Καταστατικόν συνήλθον εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Δημαρχείου τοῦ Στρασβούργου εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν. Ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία ἀπεδέχθησαν ἀμέσως πρόσκλησίν των, ὅπως μετὰσχουν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Οὕτω οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν δύο τούτων χωρῶν ἔλαβον ἐπίσης, ἀπὸ τῆς ἐπομένης, μέρος εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, τὴν 10ὴν Αὐγούστου 1949, ὁ κ. Ἐδουάρδος Ἑρριώ, προσωρινὸς Πρόεδρος, ἐκήρυξε πανηγυρικῶς τὴν ἑναρξιν τῆς ἰδρυτικῆς συνεδριάσεως τῆς πρώτης συνόδου τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως. Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν οἱ ἀντιπρόσωποι δέκα εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν εὐρίσκοντο συγκεντρωμένοι εἰς μίαν δημοκρατικὴν καὶ κοινοβουλευτικὴν συνέλευσιν.

Τὸ Καταστατικόν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης

Τὸ Καταστατικόν ἀποτελεῖ τὸν θεμελιώδη νόμον τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Ὅρίζει τοὺς σκοποὺς τοῦ Συμβουλίου καὶ ρυθμίζει τὰς προϋποθέσεις τῆς εἰσδοχῆς νέων μελῶν. Ὑποδεικνύει τὰ διάφορα ὄργανα τοῦ Συμβουλίου καὶ καθορίζει τὰς ἀρμοδιότητάς των.

Σκοπὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης

Εἰς τὸ 1ον ἄρθρον τὸ Καταστατικόν διακηρύσσει ὅτι «σκοπὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης εἶναι ἡ πραγματοποίησις μιᾶς στενωτέρας ἐνώσεως μεταξύ τῶν μελῶν του, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς διαφυλάξεως καὶ προαγωγῆς

γής τῶν ἰδεωδῶν καὶ τῶν ἀρχῶν ποῦ ἀποτελοῦν κοινὴν κληρονομίαν τῶν, ὡς καὶ ἡ ὑποβοήθησις τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου τῶν».

Ἡ πραγματοποίησις τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ ἐπιδιώκεται διὰ τῆς ἐξετάσεως, μέσῳ τῶν διαφόρων ὀργάνων τοῦ Συμβουλίου, ζητημάτων κοινῶν ἐνδιαφέροντος, διὰ τῆς συνομολογήσεως συμφώνων, διὰ τῆς ἀποδοχῆς καὶ ἀναπτύξεως κοινῆς δράσεως ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ, κοινωνικοῦ, πολιτιστικοῦ, ἐπιστημονικοῦ, νομικοῦ καὶ διοικητικοῦ πεδίου, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τῆς προστασίας καὶ ἀναπτύξεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν.

Ἡ ὕπαρξις, ἐν τούτοις, αὐτῆς τῆς Ἐνώσεως δὲν πρέπει ν' ἀποβαίνει εἰς βάρος τῆς συμβολῆς τῶν Κρατῶν - Μελῶν τῆς εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ τῶν ἄλλων διεθνῶν ὀργανισμῶν καὶ ἐνώσεων, τῶν ὁποίων ἀποτελοῦν ἐπίσης μέλη.

Ἡ παράγραφος δ' τοῦ Ἄρθρ. 1 ὀρίζει, ἐξ ἄλλου, ὅτι «τὰ ζητήματα ἐθνικῆς ἀμύνης δὲν ἀνήκουν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης».

Τὰ Κράτη — Μέλη

Τὰ πρῶτα κράτη ποῦ ὑπέγραψαν τὸ Καταστατικὸν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἦσαν δέκα τὸν ἀριθμὸν : Τὸ Βέλγιον, ἡ Δανία, ἡ Γαλλία, ἡ Ἰρλανδία, ἡ Ἰταλία, τὸ Λουξεμβούργον, ἡ Ὀλλανδία, ἡ Νορβηγία, ἡ Σουηδία, καὶ τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον. Κατὰ τὴν πρώτην σύνοδόν τῆς, τὸν Αὐγούστου τοῦ 1949, ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν προσεκάλεσε τὴν Τουρκίαν, τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἰσλανδίαν ὅπως μετὰσχουν καὶ αὐταὶ τοῦ Συμβουλίου. Πράγματι, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἔλαβον μέρος εἰς τὴν πρώτην σύνοδον τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως. Ἡ Ἰσλανδία, ὁμως, ἐγένετο μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης μόλις τὴν 7ην Μαρτίου 1950, διότι δὲν κατέστη δυνατόν νὰ δοθῇ ἐνωρίτερον ἡ συγκατάθεσις τῆς Ἰσλανδικῆς Βουλῆς. Τὴν 30ην Μαρτίου 1950, ἡ Ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Γερμανίας καὶ τὸ Σάαρ προσεκλήθησαν ὅπως μετὰσχουν εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τῶν Μελῶν - Ἐταίρων.

Κατόπιν ὁμως παρακλήσεως τῆς Ὁμοσπονδιακῆς δημοκρατίας τῆς Γερμανίας ὅπως γίνῃ δεκτὴ εἰς τὸ Συμβούλιον ὡς τακτικὸν μέλος μετὰ πλήρη δικαιώματα, ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν, ἀφοῦ ἐξήτησε προηγουμένως τὴν γνώμην τῆς Μονίμου Ἐπιτροπῆς τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως, ἀπεδέχθη κατὰ τὴν ὀγδόην σύνοδον, τὸν Μάϊον τοῦ 1951, τὴν σχετικὴν αἴτησιν.

Τὸ Σάαρ - μοναδικὸν Μέλος - Ἐταῖρος - μετέχει μὲν τῶν συσκέψεων τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως, ἀλλὰ δὲν ἀποτελεῖ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν. Εἶναι, ἐν τούτοις, δυνατόν νὰ προσκαλεῖται ὅπως ἀποστέλλῃ παρατηρητὴν εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς.

Ἡ εἰσδοχὴ νέων Μελῶν ρυθμίζεται εἰς τὸ 11 Κεφάλαιον τοῦ Καταστατικοῦ : «Πᾶν μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἀναγνωρίζει τὴν ἀρχὴν τῆς πρωταρχικότητος τοῦ Δικαίου, ὡς καὶ τὴν ἀρχὴν δυνάμει τῆς

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Α.Β.Σ.
κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ὁποίας πᾶν πρόσωπον ὑπαγόμενον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ὀφείλει ν' ἀπολαύη τῶν Δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν. Ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συνεργάζεται εὐλικρινῶς καὶ ἐνεργῶς πρὸς πραγμάτων τοῦ ἐν ἄρθρ. 1 καθωρισμένου σκοποῦ. Πᾶν Εὐρωπαϊκὸν Κράτος συμμορφούμενον πρὸς τὰς διατάξεις αὐτὰς δύναται νὰ προσκληθῆ, ἂν τὸ ἐπιθυμῆ, ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Ὑπουργῶν, ὅπως καταστῆ μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης».

Κατὰ τὴν ὁγδόην σύνοδόν της (Μάϊος 1951) ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν ἐτροποποίησε τὴν διάταξιν αὐτὴν, προελθούσα εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως τοῦ λοιποῦ, προκειμένου περὶ προσκλήσεως νέων Μελῶν, συμβουλευέται προηγουμένως τὴν Διαρκῆ Ἐπιτροπὴν τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως.

Ἡ Ἔδρα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης

Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Καταστατικοῦ ὀρίζει ὅτι «ἡ ἔδρα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης εὑρίσκεται εἰς Στρασβούργον».

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ Καταστατικοῦ, ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν εἶναι τὸ ἀρμόδιον ὄργανον ὅπως ἐνεργῆ ἐν ὀνόματι τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Αὐτὴ μόνη δύναται νὰ συνομολογῆ συμβάσεις ἢ συμφωνίας. Ἀπευθύνει συστάσεις πρὸς τὰς Κυβερνήσεις καὶ δύναται νὰ τὰς καλῆ, ἐν συνεχείᾳ, ὅπως τῆς γνωρίσουν ποίαν συνέχειαν ἔδωκαν εἰς τὰς συστάσεις αὐτάς.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν Ὑπουργῶν «ρυθμίζει δι' ἀποφάσεών της, ἐχουσῶν ὑποχρεωτικὴν ἰσχύν, πάντα τὰ θέματα τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἐσωτερικῶν ζητημάτων τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης».

Σύνθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν

Ἄνὰ εἰς ἀντιπρόσωπος τῶν Κυβερνήσεων ἐκάστου Κράτους - Μέλους μετέχει τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν. Κατὰ κανόνα ὁ ἀντιπρόσωπος οὗτος εἶναι ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν Ὑπουργός. Συμβαίνει ἐν ταῦτοις, ἀρκετὰ συχνά, ὁ Ὑπουργὸς νὰ ὑποδεικνῆ ὡς ἀναπληρωτὴν του εἴτε ἄλλον συνάδελφόν του Ὑπουργὸν (ἰδίως τὸν Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ὑποθέσεων, εἰς ἃς χώρας ἐδημιουργήθη τοιαύτη θέσις), εἴτε, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἓνα πρεσβευτὴν ἢ ἀνώτατον κρατικὸν λειτουργόν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ περιλαμβάνει σήμερον δεκατέσσαρα μέλη ἔχοντα δικαίωμα ψήφου. Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Σάαρ μετέχει, ἐνδεχομένως, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ παρατηρητοῦ.

Ἡ Συμβουλευτικὴ Συνέλευσις

Ἡ Συνέλευσις εἶναι τὸ βουλευόμενον ὄργανον τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Διαθέτει περιορισμένας ἐξουσίας καὶ δὲν δύναται, εἰσέτι, νὰ

συγκριθῆ πρὸς ἓν κοινοβούλιον, ἐν τῇ πραγματικῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὄρου τούτου. Αὐτῇ, ἐν ταῦτοις, εἶναι ποῦ προσδίδει εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης τὸν μοναδικὸν χαρακτῆρα του. Διότι ἀποτελεῖ τὴν ἔκφρασιν τῆς πρώτης προσπάθειάς ἢ ὁποῖα κατεβλήθη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν διεθνoῦς συνεργασίας ἐπὶ ἐπιπέδου ἄλλου ἢ τοῦ κυβερνητικοῦ. Ἐπὶ πλέον, τὸ κύρος τῶν μελῶν τῆς καὶ ἡ εὐρεία δημοσιότητος ποῦ περιβάλλει τὰς συζητήσεις τῆς ὀπλιζοῦν τὴν Συμβουλευτικὴν Συνέλευσιν μὲ ἐπίρροην πολὺ μεγαλυτέραν ἀπὸ ἐκείνην ποῦ ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ἀρυσμένη ἀπὸ τὰς καταστατικὰς ἐξουσίας τῆς.

Σύνθεσις αὐτῆς

Τῆς Συνελεύσεως μετέχουν ἑκατὸν εἴκοσι πέντε ἀντιπρόσωποι, ἀνήκοντες εἰς δεκαπέντε κράτη. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων ἐκάστης χώρας καθορίζεται ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Κρατῶν - Μελῶν. Τὰ μεγαλύτερα Κράτη ἔχουν δικαίωμα ἐπὶ 18 ἐδρῶν (Γαλλία, Ἡνωμένον Βασίλειον, Ἰταλία, Ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Γερμανίας), ἐνῶ τὰ μικρότερα ἐπὶ 3 ἐδρῶν (Σάαρ, Λουξεμβούργον, Ἰσλανδία). Οἱ ἀντιπρόσωποι ὀρίζονται ἀπὸ τὰ ἔθνικὰ κοινοβούλια ἢ (δυνάμει τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ ἢ ὁποῖα ἐγένετο δεκτὴ τὸν Μάιον τοῦ 1951) συμφῶνως πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ καθορισθεῖσαν διαδικασίαν.

Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Συνέλευσιν οἱ ἀντιπρόσωποι ὁμιλοῦν καὶ ψηφίζουσι ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ καὶ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, συμφῶνως πρὸς τὴν συνείδησιν καὶ τὰς πεποιθήσεις των, λαμβάνεται ἐν ταῦτοις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν διορισμὸν των, ἡ κομματικὴ των προέλευσις, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀντιπροσωπεῖα ἐκάστης χώρας ν' ἀντανακλᾷ τὴν σύνθεσιν τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων τοῦ ἰδίου αὐτῆς Κοινοβουλίου. Οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ Καταστατικοῦ ἀπαιτεῖ ὅπως οἱ ἀντιπρόσωποι ἔχουν τὴν ἰδιότητα τοῦ βουλευτοῦ. Ἐν ταῦτοις, σχεδὸν πάντοτε, αὐτὸ συμβαίνει εἰς τὴν πράξιν. Ἐκαστος ἀντιπρόσωπος ὀρίζεται μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ λαμβάνῃ τὸν λόγον καὶ νὰ ψηφίῃ ἀντὶ τοῦ πρώτου.

Συμφῶνως πρὸς τὸ Καταστατικόν, ἡ Συνέλευσις συνέρχεται ἅπαξ τοῦ ἔτους εἰς τακτικὴν σύνοδον, ἡ διάρκειά τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ὑπερβῆ τὸν ἓνα μῆνα.

Ἐπιτροπαὶ

Ἡ σπουδαιότερα Ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως εἶναι ἡ Μόνιμος Ἐπιτροπὴ, ἢ ὁποῖα ἰδρύθη εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην Σύνοδον τῆς Συνελεύσεως (Σεπτέμβριος 1949). Αὕτη συνέρχεται τετράκις τοῦ ἔτους, ἢ ὁσάκις ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως ἤθελε κρίνει τοῦτο χρήσιμον. Ἡ Μόνιμος Ἐπιτροπὴ ἀντιπροσωπεύει τὴν Συνέλευσιν, ὅταν αὕτη δὲν εὐρίσκειται ἐν συνόδῳ.

ΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. ΣΩΤ. ΑΓΑΠΗΤΙΔΗ

Μολονότι ὅλοι οἱ Διεθνεῖς Ὄργανισμοὶ περιλαμβάνουν ὡς μέλη, κατὰ κύριον λόγον, τὰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ ἀσχολοῦνται μὲ αὐτάς, μολονότι τινὲς αὐτῶν ἐδρεύουν εἰς τὴν Εὐρώπην (UNESCO, Διεθνῆς Ὁργάνωσις Ἐργασίας, Παγκόσμιος Ὁργάνωσις Ὑγείας, Ὁργανισμὸς Διατροφῆς καὶ Γεωργίας κλπ.) ἢ ἔχουν περιφερειακὰ ὄργανα εἰς αὐτὴν (Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ ΟΗΕ διὰ τὴν Εὐρώπην), ἐν τούτοις ἐθεωρήθη σκόπιμον νὰ συσταθοῦν εἰδικοί διακυβερνητικοὶ Ὄργανισμοὶ καθαρῶς Εὐρωπαϊκῆς συνθέσεως πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν εἰδικῶν προβλημάτων τῆς περιοχῆς.

Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς Διεθνεῖς Ὄργανισμοὺς, οἱ ὁποῖοι συγκεντρῶνουν ὅλα τὰ Κράτη ἀνεξαρτήτως πολιτειακοῦ καθεστώτος καὶ ἰδεολογικῶν κατευθύνσεων, εἰς τοὺς ὁποίους συνεπῶς ἡ Εὐρώπη μετέχει καὶ διὰ τῶν Δυτικῶν καὶ διὰ τῶν Ἀνατολικῶν αὐτῆς περιοχῶν, οἱ Εὐρωπαϊκοὶ Ὄργανισμοί, ἀποσκοποῦντες εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν στενωτέρων συμφερόντων, συνεκροτήθησαν μὲ σύνθεσιν μεγαλυτέρας πολιτικῆς ὁμοιογενείας καὶ χωρίζονται διὰ τοῦτο εἰς τοὺς περιλαμβάνοντας τὰ Κράτη τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ τὰ συνεργαζόμενα μὲ αὐτὰ τῆς Ἀνατολικῆς (Ἑλλάς—Τουρκία) καὶ εἰς τοὺς περιλαμβάνοντας τὰ Κράτη τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης (Σοβιετικὴ Ρωσία καὶ Εὐρωπαϊκαὶ Λαϊκαὶ Δημοκρατίαι). Κατ' ἐξαιρέσιν ὑφίστανται καὶ Κράτη μὴ μετέχοντα εἰς τὰς Ὁργανώσεις τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ὁμάδος Κρατῶν (Φινλανδία).

Ἐνταῦθα θὰ ἀσχοληθῶμεν συντόμως μὲ τὰς Δυτικοευρωπαϊκὰς Ὁργανώσεις, αἱ ὁποῖαι ἰδρύθησαν μεταπολεμικῶς καὶ ὑφίστανται σημερινόν, ἐπιδιώκουσαι τὴν οἰκονομικὴν συνεργασίαν ἢ καὶ ἐνοποίησησιν μελῶν τῶν ἢ ἐξυπηρετοῦν σκοποὺς πολιτικούς καὶ πνευματικούς. Αἱ ὀργανώσεις αὗται δύνανται νὰ διακριθοῦν εἰς τὰς γενικὰς, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνουν τὸ σύνολον τῶν συνεργαζομένων δυτικοευρωπαϊκῶν Χωρῶν καὶ τὰς μερικὰς, αἱ ὁποῖαι ἀποβλέπουν εἰς τὴν στενωτέραν σύμπραξιν τινῶν ἐκ τῶν Χωρῶν τούτων.

Εἰς τὴν πρώτην ὁμάδα ἀνήκει ἡ Ὁργάνωσις Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κίνησις, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κοινότης Ἄνθρακος καὶ Χάλυβος, ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις Ἐλευθέρου Ἐμπορίου. Αὗται εἶναι αἱ κυριώτεραι τῶν μεταπολεμικῶς συστα-

βεισῶν Ὑργανώσεων τῶν Χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, εἰς τὰς ὁποῖ-
ας καὶ θὰ περιορισθῆ ἡ ἀκολουθοῦσα σύντομος περιγραφή.

1) Ἡ Ὑργάνωσις Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονο-
μικῆς Συνεργασίας (ΟΕΟΣ), ἰδρύθη τὸ 1948 διὰ τὴν
διαχείρισιν τῆς βοηθείας τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ πρὸς τὰς δυτικοευρω-
παϊκὰς Χώρας, ἐπιφορτισθεῖσα καὶ μὲ ἄλλα καθήκοντα σχετικὰ μὲ τὸν
συντονισμὸν τῶν ἐθνικῶν σχεδίων οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως, τὰ προβλή-
ματα τῶν ἐπενδύσεων, τῆς παραγωγικότητος, τῆς ἐσωτερικῆς νομισμα-
τικῆς καὶ δημοσιονομικῆς σταθερότητος, τῶν ἐξαγωγῶν καὶ τῶν ἀνταλ-
λαγῶν ἐν γένει. Διὰ τὴν ὑποβοήθησιν τοῦ σκοποῦ τῆς Ὑργανώσεως
συνεστήθη ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις Πληρωμῶν (1950), ἥτις ἀπέβλεπεν
εἰς τὴν ἀποκατάστασιν συστήματος πολυμερῶν πληρωμῶν, ἀντικατα-
σταθεῖσα πρό τινων ἐτῶν διὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Νομισματικῆς Συμφω-
νίας, λειτουργούσης μὲ τινὰς παραλλαγὰς ἐν σχέσει πρὸς ΕΕΠ.

Ἀποκεντρωμένον ὄργανον τοῦ ΟΕΟΣ εἶναι ὁ Εὐρωπαϊκὸς
Ὑργανισμὸς Παραγωγικότητος (Agence Euro-
péenne de Productivité), ὅστις ἔχει ὡς σκοπὸν νὰ ὑποβοηθήσῃ τὰς
Χώρας — Μέλῃ τοῦ ΟΕΟΣ εἰς τὴν προσπάθειάν των πρὸς προώθη-
σιν τῆς στάθμης τῆς παραγωγικότητος (ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται
κατὰ μέγα μέρος τὸ χαμηλὸν κόστος παραγωγῆς, ἡ ἀνταγωνιστικό-
της καὶ ἡ ἐν γένει οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις) διαδίδων τὰς ἀρχὰς καὶ
τὰ μέσα τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητος καὶ συντονίζων τὴν
δράσιν τῶν Ἐθνικῶν Κέντρων Παραγωγικότητος.

Χῶραι — Μέλῃ τοῦ ΟΕΟΣ εἶναι σήμερον (μετὰ τὴν προσχώρη-
σιν τῆς Ἰσπανίας) 18, τὰ ἑξῆς: Αὐστρία, Βέλγιον, Γαλλία, Γερμα-
νία (Δυτικὴ), Δανία, Ἑλβετία, Ἑλλάς, Ἡνωμένον Βασίλειον, Ἰρλαν-
δία, Ἰταλία, Ἰσλανδία, Ἰσπανία, Λουξεμβούργον, Νορβηγία, Ὀλλάν-
δία, Πορτογαλία, Σουηδία καὶ Τουρκία*.

2) Τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης συνεστή-
θη τὸ 1949, ἔχει σκοπὸν τὴν πραγματοποίησιν στενῆς συνεργασίας
τῶν μελῶν του πρὸς διαφύλαξιν καὶ προαγωγὴν τῶν ἰδεωδῶν καὶ τῶν
ἀρχῶν ποὺ ἀποτελοῦν κοινὴν κληρονομίαν ὡς καὶ τὴν ὑποβοήθησιν τῆς
οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου αὐτῶν. Ρητῶς ὁμως ὀρίζεται εἰς τὸ
Καταστατικόν, ὅτι τὰ ζητήματα ἐθνικῆς ἀμύνης δὲν ἀνήκουν εἰς τὴν ἀρμο-
διότητα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Ἐδρα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐ-
ρώπης εἶναι τὸ Στρασβούργον, ὄργανα δὲ αὐτοῦ ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν
Ἑπουργῶν, ἀρμοδία διὰ τὴν συνομολόγησιν συμβάσεων ἢ Συμφωνι-
ῶν, καὶ τὴν ρύθμισιν ἐσωτερικῶν ζητημάτων τοῦ Ὑργανισμοῦ, ἡ Συμ-
βουλευτικὴ Συνέλευσις, ἥτις ἀποτελεῖται ἀπὸ 125 ἀν-

* Ἀπεφασίσθη ἤδη ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ΟΕΟΣ ἐντὸς τοῦ 1961
διὰ τοῦ Ὑργανισμοῦ Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως, εἰς τὸν
ὁποῖον μετέχουν, πλὴν τῶν 18 εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καὶ τὰ δύο Κράτη τῆς
Βορείου Ἀμερικῆς, δηλαδὴ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι καὶ ὁ Καναδάς.

τιπροσώπους ἐκλεγομένους ἀπὸ τὰ Κοινοβούλια τῶν Κρατῶν — Μελῶν καὶ συνιστᾷ τὸ βουλευόμενον ὄργανον τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης.

Τὰ Κράτη — Μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, 14 τὸν ἀριθμὸν, εἶναι: Βέλγιον, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ἑλλάς, Ἡνωμένον Βασίλειον, Ἰρλανδία, Ἰταλία, Ἰσλανδία, Λουξεμβούργον, Νορβηγία, Ὁλλανδία, Σουηδία καὶ Τουρκία.

Μερίμνη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ὑπεγράφησαν εὐρωπαϊκαὶ συμβάσεις σπουδαίου περιεχομένου, ὡς ἡ Εὐρωπαϊκὴ σύμβασις τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου (Ρώμη 1950).

3) Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κίνησις (Mouvement Européen) συνεστήθη τὸ 1948 πρωτοβουλία διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν Πολιτικῶν Ὁργανώσεων, αἱ ὁποῖαι ἀπέβλεπον εἰς τὴν διάδοσιν τῆς ιδέας τῆς Ἡνωμένης Εὐρώπης. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κίνησις προητοίμασε τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης, ἐντὸς δὲ αὐτοῦ ἐκαλλιεργήθη τὸ πνεῦμα συνεργασίας, τὸ ὁποῖον ὠδήγησεν εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς Κοινοπραξίας Ἐνθρακος καὶ Χάλυβος καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν εὐρυτέρων οικονομικῶν χώρων ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ.

Ἡ σημειωθείσα πρόοδος εἶναι περιωρισμένη βεβαίως ἔναντι τῶν πρώτων σχεδίων, τὰ ὁποῖα ἀπέβλεπον εἰς τὴν πολιτικὴν ἔνωσιν τῆς Εὐρώπης πρὸς ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, ὡς ἡ ἐξωτερικὴ, ἡ οἰκονομικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κίνησις, ὅθεν, ἔχει σημαντικὴν εἰσέτι ἀποστολὴν νὰ ἐπιτελέσῃ μέχρι τῆς ὀλοκληρώσεως τοῦ ιδεώδους τῆς Ἡνωμένης Εὐρώπης. Οὕτω μεριμνᾷ διὰ τὴν εὐρυτάτην διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης πρὸς δημιουργίαν εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς συνειδήσεως καὶ διὰ τὴν κινητοποιήσιν τῶν πνευματικῶν, πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, ὡς τοῦ ἀσφαλεστέρου τόπου ἐπιτεύξεως τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. *

4) Ἡ Κοινοπραξία τοῦ Ἐνθρακος καὶ τοῦ Χάλυβος, ἰδρυθεῖσα τὸ 1951 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σχεδίου τοῦ Γάλλου ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Schuman, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν δημιουργίαν μιᾶς ὑπερεθνικῆς Ἀρχῆς, ἥτις ἀποκτᾷ τὸ δικαίωμα ὄχι μόνον νὰ λαμβάνῃ ἀποφάσεις ἐπὶ θεμάτων — σχετικῶν μὲ τὸν Ἐνθρακα καὶ τὸν Χάλυβα — τὰ ὁποῖα ὑπῆγοντο πρότερον εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Κρατῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐφαρμόζη αὐτάς.

Εἰς τὴν Κοινοπραξίαν Ἐνθρακος καὶ Χάλυβος συνέπραξαν τὸ Βέλγιον, ἡ Γαλλία, ἡ Δυτ. Γερμανία, ἡ Ἰταλία, ἡ Ὁλλανδία καὶ τὸ Λουξεμβούργον. Ἐδρα τῆς Κοινοπραξίας ταύτης εἶναι τὸ Λουξεμβούργον.

5) Ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορά. Μολοντί ἡ ἀρχικὴ ἐπίδιωξις ἦτο νὰ περιληφθῶν εἰς Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα ὅλαι αἱ Χῶραι τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, αἱ συνεργαζόμεναι εἰς

* Ἐν Ἑλλάδι ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν Πανευρώπην ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Γ. Πεσμαζόγλου.

τὴν Ὀργάνωσιν Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, ἀποτυχούσης τῆς σχετικῆς προσπάθειας διὰ διαφόρους λόγους, περιορίσθη ἡ πρώτη συγκροτηθεῖσα Εὐρωπαϊκὴ Κοινὴ Ἀγορὰ εἰς τὰ ἕξ Κράτη τὰ συστήσαντα τὴν Κοινοπραξίαν Ἀνθρακος καὶ Χάλυθος. Ἡ σχετικὴ σύμβασις ὑπεγράφη εἰς Ρώμην τὴν 25ην Μαρτίου 1957, ἡ δὲ λειτουργία τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἤρχισε τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1958. Ἐδρα τῆς ΕΚΑ εἶναι αἱ Βρυξέλλαι.

Ἡ σύμπραξις εἰς τὴν ἐν λόγω Ὀργάνωσιν τῶν ἕξ Δυτικοευρωπαϊκῶν Χωρῶν ἀποδέλπει εἰς τὴν βαθμιαίαν μείωσιν, μέχρι τελικῆς ἐξαφανίσεως, τῶν μεταξύ των δασμῶν καὶ ἄλλων περιορισμῶν τῆς ἐλευθέρως κινήσεως ἐμπορευμάτων, κεφαλαίων καὶ ἀνθρώπων, εἰς τὴν κοινὴν ἐξωτερικὴν ἐμπορικὴν πολιτικὴν καὶ τὴν — εἰς ἀπώτερον χρόνον — πλήρη οἰκονομικὴν ἐνοποίησησιν τῆς Εὐρώπης.

Συγχρόνως μὲ τὴν Σύμβασιν διὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ὑπεγράφη εἰς Ρώμην ὑπὸ τῶν ἰδίων Χωρῶν καὶ ἡ Κοινοπραξία Ἀτομικῆς Ἐνεργείας (Euratom) διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς πυρηνικῆς ἐνεργείας πρὸς παραγωγικοὺς σκοποὺς.

6) Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις Ἐλευθέρων Συνάλλαγων, ἀπετελέσθη (1959) ἀπὸ ἕτερα ἑπτὰ Κράτη τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης μὴ μετασχόντα εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινὴν Ἀγοράν, τὰ ἑξῆς: Αὐστρία, Δανία, Ἑλβετία, Ἡνωμένον Βασίλειον, Νορβηγία, Πορτογαλία, Σουηδία. Τῆς Ὀργανώσεως ταύτης ὁ σκοπὸς εἶναι πλέον περιορισμένος, ἐντοπιζόμενος εἰς τὴν βαθμιαίαν μείωσιν τῶν μεταξύ αὐτῶν ἰσχυόντων δασμῶν καὶ ἄλλων περιορισμῶν. Αἱ προφανεῖς διαμάχαι μεταξύ τῶν δύο Ὀργανισμῶν, τῶν Ἐξ καὶ τῶν Ἐπτὰ, καταβάλλεται μέριμνα νὰ ἐξουδετερωθοῦν βραχυχρονίως μὲν διὰ συνεννοήσεων καὶ διὰ τῆς συντονιστικῆς δράσεως τῆς Ὀργανώσεως Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, μακροχρονίως δὲ διὰ τῆς συγχωνεύσεως τῶν δύο Ὀργανισμῶν εἰς ἓνα ὄργανον, ὡς ἀρχικῶς ἄλλωστε εἶχε προβλεφθῆ, καὶ μὲ προσπάθειαν ἐνσωματώσεως εἰς αὐτὸ καὶ τῶν σήμερον παραμενόντων ἐκτὸς τῶν δύο ομάδων Κρατῶν, τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἰρλανδίας, τῆς Ἰσλανδίας, τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Τουρκίας. Οὕτω ἐλπίζεται ὅτι θὰ συντελεσθῆ τὸ δεῦτερον βῆμα πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἐνοποίησιν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

Ἡ προστασία τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου

(Ἡ Σύμβασις τῆς Ρώμης)

ΝΟΜΟΣ ὑπ' ἀριθ. 2329 τῆς 18)21 Μαρτίου 1953

Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 4ης Νοεμβρίου 1950 Διεθνoῦς Συμβάσεως τῆς Ρώμης περὶ προστασίας τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν καὶ τοῦ ἀπὸ 20ῆς Μαρτίου 1952 προσθέτου εἰς αὐτὴν Πρωτοκόλλου τῶν Παρισίων.

Ἄρθρον Μόνον

Κυροῦται καὶ ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχὺν ἡ ἀπὸ 4ης Νοεμβρίου 1950 Διεθνῆς Σύμβασις Ρώμης περὶ προστασίας τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν, ἥτις ὑπεγράφη ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος τὴν 28ην Νοεμβρίου 1950, ὡς καὶ τὸ ἀπὸ 20ῆς Μαρτίου 1952 πρόσθετον εἰς αὐτὴν Πρωτόκολλον ὅπερ ὑπεγράφη αὐθημερὸν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος μετὰ σχετικῆς πρὸς τὸ ἄρθρον αὐτοῦ 2, ἐπιφυλάξεως, ὡς αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὰ κείμενα αὐτῶν ἅτινα ἔπονται ἐν πρωτοτύπῳ καὶ μεταφράσει εἰς τὴν ἐλληνικὴν.

Ὁ παρῶν Νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διὰ τὴν προάσπισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν

Αἱ Συμβαλλόμεναι Κυβερνήσεις, Μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης :

Ἐχουσαι ὑπ' ὄψιν τὴν Παγκόσμιον Δήλωσιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ἣν διεκήρυσεν ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν τὴν 10ην Δεκεμβρίου 1948.

Ἐχουσαι ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Δήλωσις αὕτη τείνει εἰς τὴν ἐξασφάλισιν

τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ τὴν παγκόσμιον καὶ ἀποτελεσματικὴν ἐφαρμογὴν τῶν δικαιωμάτων ἅτινα ἀναφέρονται εἰς αὐτὴν.

Ἐχουσαι ὑπ' ἄφιν ὅτι σκοπὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης εἶναι ἡ πραγματοποίησις στενωτέρας ἐνότητος μεταξὺ τῶν Μελῶν αὐτῆς, καὶ ὅτι ἐν τῶν μέσων πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου εἶναι ἡ προάσπισις καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν.

Ἐπιβηδαιοῦσαι τὴν βαθεῖαν αὐτῶν προσήλωσιν εἰς τὰς θεμελιώδεις ταύτας ἐλευθερίας, αἵτινες ἀποτελοῦσι αὐτὸ τοῦτο τὸ βᾶθρον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εἰρήνης ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῶν ὁποίων ἡ διατήρησις στηρίζεται οὐσιαστικῶς ἐπὶ πολιτικοῦ καθεστώτος ἀληθῶς δημοκρατικοῦ ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπὶ κοινῆς ἀντιλήψεως καὶ κοινοῦ σεβασμοῦ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου τὰ ὁποῖα διεκδικοῦν.

Ἐχόμεναι τῆς ἀποφάσεως ὅπως, ὡς Κυβερνήσεις Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν ἐμπνεόμεναι ὑπὸ κοινῶν ἰδεωδῶν καὶ ἔχουσαι κοινὴν κληρονομίαν πολιτικῶν παραδόσεων καὶ ἰδεωδῶν σεβασμοῦ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἐπικρατεστέρου τοῦ δικαίου, λάβωσι τὰ πρῶτα κατάλληλα μέτρα ὅπως διασφαλίσωσι τὴν συλλογικὴν ἐγγύησιν ὠρισμένων, ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Δηλώσει, δικαιωμάτων.

Συμφωνήθησαν τὰ ἀκόλουθα :

Ἄρθρον 1

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναγνωρίζουν εἰς ὅλα τὰ ἐξαρτώμενα ἐκ τῆς δικαιοδοσίας των πρόσωπα, τὰ καθοριζόμενα εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς παρούσης Συμβάσεως δικαιώματα καὶ ἐλευθερίας.

ΜΕΡΟΣ 1

Ἄρθρον 2

1. Τὸ δικαίωμα ἐκάστου προσώπου εἰς τὴν ζωὴν προστατεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου. Εἰς οὐδένα δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ἐκ προθέσεως θάνατος, εἰμὴ εἰς ἐκτέλεσιν θανατικῆς ποινῆς ἐκδιδομένης ὑπὸ δικαστηρίου ἐν περιπτώσει ἀδικήματος τιμωρουμένου ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ τῆς ποινῆς ταύτης.

2. Ὁ θάνατος δὲν θεωρεῖται ὡς ἐπιβαλλόμενος κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου τούτου, εἰς ἅς περιπτώσεις θὰ ἐπῆρχετο συνεπεῖα χρήσεως δίας κατάστασις ἀπολύτως ἀναγκαίας :

α) διὰ τὴν ὑπεράσπισιν οἰουδήποτε προσώπου κατὰ παρανόμου δίας·

β) διὰ τὴν πραγματοποίησιν νομίμου συλλήψεως ἢ πρὸς παρεμπόδισιν ἀποδράσεως προσώπου νομίμως κρατουμένου·

γ) διὰ τὴν καταστολὴν, συμφώνως τῷ νόμῳ, στάσεως ἢ ἀνταρσίας·

Άρθρον 3

Ούδεις επιτρέπεται νά υποβληθῆ εἰς βασάνους οὔτε εἰς ποινὰς ἢ μεταχειρίσιν ἀπανθρώπους ἢ ἐξευτελιστικάς.

Άρθρον 4

Οὔδεις δύναται νά κρατηθῆ εἰς δουλείαν ἢ εἰλωτείαν.

2. Οὔδεις δύναται νά υποχρεωθῆ εἰς ἀναγκαστικὴν ἢ υποχρεωτικὴν ἐργασίαν.

3. Δὲν θεωρεῖται ὡς «ἀναγκαστικὴ ἢ υποχρεωτικὴ ἐργασία» ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος ἄρθρου :

α) πᾶσα ἐργασία ζητούμενη παρὰ προσώπου κρατουμένου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπὸ ὄρους ἀπολύσεώς του·

β) πᾶσα ὑπηρεσία στρατιωτικῆς φύσεως ἢ, εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἐχόντων ἀντιρρήσεις συνειδήσεως εἰς τὰς χώρας ὅπου τοῦτο ἀναγνωρίζεται ὡς νόμιμον, πᾶσα ἄλλη ὑπηρεσία εἰς ἀντικατάστασιν τῆς υποχρεωτικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας·

γ) πᾶσα ὑπηρεσία ζητούμενη εἰς περίπτωσιν κρίσεων ἢ θεομηνιῶν, αἱ ὅποια ἀπειλοῦν τὴν ζωὴν ἢ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ συνόλου·

δ) πᾶσα ἐργασία ἢ ὑπηρεσία ἀπαρτίζουσα μέρος τῶν τακτικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ πολίτου.

Άρθρον 5

1. Πάν πρόσωπον ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν. Οὔδεις ἐπιτρέπεται νά στερηθῆ τῆς ἐλευθερίας του εἰμὴ εἰς τὰς ἀκλόουθους περιπτώσεις καὶ συμφώνως πρὸς τὴν νόμιμον διαδικασίαν :

α) ἐὰν κρατῆται κανονικῶς κατόπιν καταδίκης ὑπὸ ἀρμοδίου δικαστηρίου·

β) ἐὰν ὑπεβλήθῃ εἰς κανονικὴν σύλληψιν ἢ κράτησιν λόγῳ ἀνυποταγῆς εἰς νόμιμον διαταγὴν δικαστηρίου, ἢ εἰς ἐγγύησιν ἐκτελέσεως ὑποχρεώσεως ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου·

γ) ἐὰν συνελήφθῃ καὶ κρατῆται ὅπως ὀδηγηθῆ ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς, εἰς τὴν περίπτωσιν εὐλόγου ὑπονοίας ὅτι διέπραξεν ἀδίκημα, ἢ ὑπάρχουν λογικὰ δεδομένα πρὸς παραδοχὴν τῆς ἀνάγκης ὅπως οὗτος ἐμποδισθῆ ἀπὸ τοῦ νά διαπράξῃ ἀδίκημα ἢ δραπέτευση μετὰ τὴν διάπραξιν τούτου·

δ) ἐὰν πρόκειται περὶ νομίμου κρατήσεως ἀνηλίκου, ἀποφασισθείσης διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ἀνατροφῆς του, ἢ τὴν νόμιμον κράτησίν του ἵνα παραπεμφθῆ ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς·

ε) ἐὰν πρόκειται περὶ νομίμου κρατήσεως ἀτόμων δυναμένων νά μεταδώσωσι μεταδοτικὴν ἀσθένειαν, φλενοβλαβοῦς, ἀλκοολικοῦ, τοξικομανοῦς ἢ ἀλήτου.

στ) ἐὰν πρόκειται περὶ νομίμου συλλήψεως ἢ κρατήσεως ἀτόμου ἐπὶ σκοπῶ ὅπως ἐμποδισθῆ ἀπὸ τοῦ νά εἰσέλθῃ παρανόμως ἐν τῇ χώρᾳ, ἢ ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἐκκρεμεῖ διαδικασία ἀπελάσεως ἢ ἐκδόσεως.

2. Πάν συλληφθέν πρόσωπον δέον νά πληροφορηθῆ, κατά τὸ δυνατόν συντομώτερον καί εἰς γλῶσσαν τὴν ὁποῖαν ἐννοεῖ, τοὺς λόγους τῆς συλλήψεώς του ὡς καί πᾶσαν διατυπωμένην ἐναντίον του κατηγορίαν.

3. Πάν πρόσωπον συλληφθέν ἢ κρατηθέν, ὑπὸ τὰς προβλεπομένας ἐν παραγράφῳ Γ γ τοῦ παρόντος ἀρθροῦ συνθήκας, ὀφείλει νά παραπεμφθῆ συντόμως ἐνώπιον δικαστοῦ ἢ ἐτέρου δικαστικοῦ λειτουργοῦ, νομίμως ἐντεταλμένου ὅπως ἐκτελῆ δικαστικά καθήκοντα, ἔχει δὲ τὸ δικαίωμα νά δικασθῆ ἐντὸς λογικῆς προθεσμίας ἢ ἀπολυθῆ κατά τὴν διαδικασίαν. Ἡ ἀπόλυσις δύναται νά ἐξαρτηθῆ ἀπὸ ἐγγύησιν ἐξασφαλιζούσας τὴν παράστασιν τοῦ ἐνδιαφερομένου εἰς τὴν δικάσιμον.

4. Πάν πρόσωπον στερούμενον τῆς ἐλευθερίας του συνεπεία συλλήψεως ἢ κρατήσεως ἔχει τὸ δικαίωμα προσφυγῆς ἐνώπιον δικαστηρίου, ἵνα τοῦτο ἀποφασίσῃ ἐντὸς βραχείας προθεσμίας ἐπὶ τοῦ νομίμου τῆς κρατήσεώς του καί διατάξῃ τὴν ἀπόλυσίν του ἐν περιπτώσει παρανόμου κρατήσεως.

5. Πάν πρόσωπον θύμα συλλήψεως ἢ κρατήσεως ὑπὸ συνθήκας ἀντιθέτου πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἔχει δικαίωμα ἐπανορθώσεως.

Ἄρθρον 6

1. Πάν πρόσωπον ἔχει δικαίωμα ὅπως ἡ ὑπόθεσις του δικασθῆ δίκαιως, δημοσίᾳ καί ἐντὸς λογικῆς προθεσμίας, ὑπὸ ἀνεξαρτήτου καί ἀμερολήπτου δικαστηρίου, νομίμως λειτουργούντος, τὸ ὁποῖον θά ἀποφασίσῃ εἴτε ἐπὶ τῶν ἀμφισβητήσεων ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων καί ὑποχρεώσεων του ἀστικῆς φύσεως εἴτε ἐπὶ τοῦ βασίμου πάσης ἐναντίον του κατηγορίας ποινικῆς φύσεως. Ἡ ἀπόφασις δέον νά ἐκδοθῆ δημοσίᾳ, ἢ εἰσοδος ὁμῶς εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων δύναται νά ἀπαγορευθῆ εἰς τὸν τύπον καί τὸ κοινόν, καθ' ὅλην ἢ μέρος τῆς διαρκείας τῆς δίκης πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἠθικῆς, τῆς δημοσίας τάξεως ἢ τῆς ἐθνικῆς ἀσφαλείας ἐν δημοκρατικῇ κοινωνίᾳ ὅταν τοῦτο ἐνδείκνυται ὑπὸ τῶν συμφερόντων τῶν ἀνηλίκων ἢ τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς τῶν διαδίκων, ἢ ἐν τῷ κρινομένῳ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ὡς ἀπολύτως ἀναγκαίῳ μέτρῳ, ὅταν ὑπὸ εἰδικᾶς συνθήκας ἢ δημοσιότης θά ἠδύνατο νά παραβλάψῃ τὰ συμφέροντα τῆς δικαιοσύνης.

2. Πάν πρόσωπον κατηγορούμενον ἐπὶ ἀδικήματι τεκμαίρεται ὅτι εἶναι ἄθῳν μέχρι τῆς νομίμου ἀποδείξεως τῆς ἐνοχῆς του.

3. Εἰδικώτερον, πᾶς κατηγορούμενος ἔχει δικαίωμα :

α) ὅπως πληροφορηθῆ, ἐν τῇ βραχυτέρᾳ προθεσμίᾳ, εἰς γλῶσσαν τὴν ὁποῖαν ἐννοεῖ καί ἐν λεπτομερείᾳ, τὴν φύσιν καί τὸν λόγον τῆς ἐναντίον του κατηγορίας·

β) ὅπως διαθέτῃ τὸν χρόνον καί τὰς ἀναγκαίας εὐκολίας πρὸς προετοιμασίαν τῆς ὑπερασπίσεώς του·

γ) ὅπως ὑπερασπίσῃ ὁ ἴδιος ἑαυτὸν ἢ ἀναθέσῃ τὴν ὑπεράσπισίν του εἰς συνήγορον τῆς ἐκλογῆς του, ἐν ἣ δὲ περιπτώσει δὲν διαθέτῃ τὰ μέσα νά πληρώσῃ συνήγορον, νά τῷ παρασχεθῆ τοιοῦτος δωρεάν, ὅταν τοῦτο ἐνδείκνυται ὑπὸ τοῦ συμφέροντος τῆς δικαιοσύνης·

δ) νά ἐξετάσῃ ἢ ζητήσῃ ὅπως ἐξετασθῶσιν οἱ μάρτυρες κατηγο-

ρίας και ἐπιτύχη τὴν πρόσκλησιν καὶ ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων ὑπερασπίσεως ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους ὡς καὶ τῶν μαρτύρων κατηγορίας·

ε) νὰ τύχη δωρεὰν παραστάσεως διερμηνέως ἐὰν δὲν ἐννοῆ ἢ δὲν ὁμιλῇ τὴν χρησιμοποιουμένην εἰς τὸ δικαστήριον γλῶσσαν.

*Ἄρθρον 7

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ καταδικασθῇ διὰ πράξιν ἢ παράλειψιν ἢ ὅποια, καθ' ἣν στιγμὴν διεπράχθη, δὲν ἀπετέλει ἀδίκημα, συμφώνως πρὸς τὸ ἐθνικὸν ἢ διεθνὲς δίκαιον. Οὔτε καὶ ἐπιβάλλεται βαρυτέρα ποινὴ ἀπὸ ἐκείνην ἢ ὅποια ἐπεβάλλετο κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς διαπράξεως τοῦ ἀδικήματος.

2. Τὸ παρὸν ἄρθρον δὲν σκοπεῖ νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν δίκην καὶ τιμωρίαν ἀτόμων ἐνόχων διὰ πράξεις ἢ παραλείψεις αἱ ὅποιαί, καθ' ἣν στιγμὴν διεπράχθησαν, ἦσαν ἐγκληματικαὶ συμφώνως πρὸς τὰς ἀναγνωριζομένας ὑπὸ τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν γενικὰς ἀρχὰς δικαίου.

*Ἄρθρον 8

1. Πᾶν πρόσωπον δικαιούται εἰς τὸν σεβασμὸν τῆς ἰδιωτικῆς καὶ οἰκογενειακῆς ζωῆς του, τῆς κατοικίας του καὶ τῆς ἀλληλογραφίας του.

2. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρξῃ ἐπέμβασις δημοσίας ἀρχῆς ἐν τῇ ἀσκῆσει τοῦ δικαιώματος τούτου, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐπέμβασις αὕτη προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ ἀποτελεῖ μέτρον τὸ ὁποῖον, εἰς μίαν δημοκρατικὴν κοινωνίαν, εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀσφάλειαν, τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὴν οἰκονομικὴν εὐημερίαν τῆς χώρας, τὴν προάσπισιν τῆς τάξεως καὶ τὴν πρόληψιν ποινικῶν παραβάσεων, τὴν προστασίαν τῆς υγείας ἢ τῆς ἠθικῆς, ἢ τὴν προστασίαν τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν ἄλλων.

*Ἄρθρον 9

1. Πᾶν πρόσωπον δικαιούται εἰς τὴν ἐλευθερίαν σκέψεως, συνειδήσεως καὶ θρησκείας. Τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐπάγεται τὴν ἐλευθερίαν ἀλλαγῆς θρησκείας ἢ πεποιθήσεων, ὡς καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐκδηλώσεως τῆς θρησκείας ἢ τῶν πεποιθήσεων μεμονωμένως ἢ συλλογικῶς, δημοσίᾳ ἢ κατ' ἴδιαν, διὰ τῆς λατρείας, τῆς παιδείας, καὶ τῆς ἀσκήσεως τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων καὶ τελεουργιῶν.

2. Ἡ ἐλευθερία ἐκδηλώσεως τῆς θρησκείας ἢ τῶν πεποιθήσεων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἐτέρων περιορισμῶν πέραν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ ἀποτελούντων ἀναγκαῖα μέτρα, ἐν δημοκρατικῇ κοινωνίᾳ, διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὴν προάσπισιν τῆς δημοσίας τάξεως, υγείας καὶ ἠθικῆς, ἢ τὴν προάσπισιν τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν τῶν ἄλλων.

*Ἄρθρον 10

1. Πᾶν πρόσωπον ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐκφράσεως. Τὸ δικαίωμα τοῦτο περιλαμβάνει τὴν ἐλευθερίαν γνώμης ὡς καὶ τὴν ἐλευθε-

ρίαν λήψεως ἢ μεταδόσεως πληροφοριῶν ἢ ἰδεῶν, ἄνευ ἐπεμβάσεως δημοσίων ἀρχῶν καὶ ἀσχέτως συνόρων. Τὸ παρὸν ἄρθρον δὲν κωλύει τὰ κράτη ἀπὸ τοῦ νὰ ὑποβάλωσι τὰς ἐπιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ἢ τηλεοράσεως εἰς κανονισμοὺς ἐκδόσεως ἀδειῶν λειτουργίας.

2. Ἡ ἄσκησις τῶν ἐλευθεριῶν τούτων, συνεπαγομένων καθήκοντα καὶ εὐθύναι, δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς ὠρισμένας διατυπώσεις, ὅρους, περιορισμοὺς ἢ κυρώσεις, προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ ἀποτελοῦντας ἀναγκαῖα μέτρα ἐν δημοκρατικῇ κοινωνίᾳ διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀσφάλειαν, τὴν ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα ἢ δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὴν προάσπισιν τῆς τάξεως καὶ πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος, τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας ἢ τῆς ἠθικῆς, τὴν προστασίαν τῆς ὑπολήψεως ἢ τῶν δικαιωμάτων τῶν τρίτων, τὴν παρεμποδίσιν τῆς κοινολογήσεως ἐμπιστευτικῶν πληροφοριῶν ἢ τὴν διασφάλισιν τοῦ κύρους καὶ ἀμεροληψίας τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρον 11

1. Πᾶν πρόσωπον ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνέρχεσθαι εἰρηνικῶς καὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν συνεταιρισμοῦ, συμπεριλαμβανομένου τοῦ δικαιώματος ἰδρύσεως μετ' ἄλλων συνδικάτων καὶ προσχωρήσεως εἰς συνδικάτα ἐπὶ σκοπῷ προσταπίσεως τῶν συμφερόντων του.

2. Ἡ ἄσκησις τῶν δικαιωμάτων τούτων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπαχθῇ εἰς ἐτέρους περιορισμοὺς, πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων καὶ ἀποτελοῦντων ἀναγκαῖα μέτρα, ἐν δημοκρατικῇ κοινωνίᾳ, διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀσφάλειαν, τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὴν προάσπισιν τῆς τάξεως καὶ πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος, τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας καὶ τῆς ἠθικῆς, ἢ τὴν προστασίαν τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν τῶν τρίτων. Τὸ παρὸν ἄρθρον δὲν ἀπαγορεύει τὴν ἐπιβολὴν νομίμων περιορισμῶν εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων τούτων, ὑπὸ μελῶν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, τῆς ἀστυνομίας, ἢ τῶν διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 12

Ἄμα τῇ συμπληρώσει ἡλικίας γάμου, ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ συνέρχωνται εἰς γάμον καὶ ἰδρῶσιν οἰκογένειαν συμφῶνως πρὸς τοὺς διέποντας τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐθνικοὺς νόμους.

Ἄρθρον 13

Πᾶν πρόσωπον τοῦ ὁποίου τὰ ἀναγνωριζόμενα ἐν τῇ παρουσίᾳ Συμβάσει δικαιώματα καὶ ἐλευθερίαι παρεβιάσθησαν, ἔχει τὸ δικαίωμα πραγματικῆς προσφυγῆς ἐνώπιον ἐθνικῆς ἀρχῆς, ἔστω καὶ ἂν ἡ παράβασις διεπράχθη ὑπὸ προσώπων ἐνεργούντων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν δημοσίων καθηκόντων των.

Ἄρθρον 14

Ἡ χρῆσις τῶν ἀναγνωριζόμενων ἐν τῇ παρουσίᾳ Συμβάσει δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν δέον νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀσχέτως διακρίσεως φύλου, φυλῆς, χρώματος, γλώσσης, θρησκείας, πολιτικῶν ἢ ἄλλων πεποιθήσεων,

έθνικῆς ἢ κοινωνικῆς προελεύσεως, συμμετοχῆς εἰς ἔθνικὴν μειονότητα, περιουσίας, γεννήσεως, ἢ ἄλλης καταστάσεως.

* Ἄρθρον 15

1. Ἐν περιπτώσει πολέμου ἢ ἐτέρου δημοσίου κινδύνου ἀπειλοῦντος τὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους, ἕκαστον ὑψηλὸν συμβαλλόμενον μέρος δύναται νὰ λάβῃ μέτρα κατὰ παράβασιν τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως προβλεπομένων ὑποχρεώσεων, ἐν τῷ ἀπαιτούμένῳ ὑπὸ τῆς καταστάσεως ἀπολύτως ἀναγκαίῳ ὀρίῳ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως τὰ μέτρα ταῦτα μὴ ἀντιτίθενται εἰς τὰς ἄλλας ὑποχρεώσεις τὰς ἀπορροεύσας ἐκ τοῦ διεθνούς δικαίου.

2. Ἡ προηγουμένη διάταξις οὐδεμίαν ἐπιτρέπει παράβασιν τοῦ ἄρθρου 2, εἰμὴ διὰ τὴν περίπτωσιν θανάτου συνετεία κανονικῶν πολεμικῶν πράξεων, ἢ τῶν ἄρθρων 3, 4 (παράγραφος 1) καὶ 7.

3. Τὰ ἀσκούντα τὸ δικαίωμα τοῦτο παραβάσεως ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη τηροῦν τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης πλήρως ἐνήμερον τῶν ληφθέντων μέτρων, ὡς καὶ τῶν αἰτίων τὰ ὅποια τὰ προεκάλεσαν. Ὁφείλουν ὡσαύτως νὰ πληροφορήσωσι τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης περὶ τῆς ἡμερομηνίας, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ μέτρα ταῦτα ἔπαυσαν ἰσχύοντα καὶ αἱ διατάξεις τῆς Συμβάσεως ἐτέθησαν ἐκ νέου ἐν πλήρει ἰσχύϊ.

* Ἄρθρον 16

Οὐδεμία διάταξις τῶν ἄρθρων 10, 11 καὶ 14 δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπαγορεύουσα εἰς τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη νὰ ἐπιβάλλωσι περιορισμούς εἰς τὴν πολιτικὴν δραστηριότητα τῶν ξένων.

* Ἄρθρον 17

Οὐδεμία διάταξις τῆς παρούσης Συμβάσεως δύναται νὰ ἐρμηνευθῇ ὡς ἐπαγομένη δι' ἓν Κράτος, μίαν ὁμάδα ἢ ἓν ἄτομον οἰονδήποτε δικαίωμα ὅπως ἐπιδοθῇ εἰς δραστηριότητα ἢ ἐκτελέσῃ πράξεις σκοπούσας εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν δικαιωμάτων ἢ ἐλευθεριῶν, τῶν ἀναγνωρισθέντων ἐν τῇ παρούσῃ Συμβάσει, ἢ εἰς περιορισμούς τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν τούτων τῶν προβλεπομένων ἐν τῇ ρηθείσῃ Συμβάσει.

* Ἄρθρον 18

Οἱ ἐπιτρεπόμενοι κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως περιορισμοὶ τῶν εἰρημένων δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰμὴ πρὸς τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὅποιον καθιερώθησαν.

ΜΕΡΟΣ II

* Ἄρθρον 20

Πρὸς τὸν σκοπὸν ἐξασφαλίσεως τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἀναληφθεισῶν ὑπὸ τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν διὰ τῆς παρούσης Συμβάσεως ὑποχρεώσεων θὰ ἰδρυθῶσι :

- α) μία Ευρωπαϊκή Έπιτροπή Άνθρωπίνων Δικαιωμάτων, αναφερομένη έν τή συνεχεία τής παρούσης ως ή «Έπιτροπή»,
β) έν Ευρωπαϊκόν Δικαστήριον Άνθρωπίνων Δικαιωμάτων, έν τή συνεχεία τής παρούσης αναφερόμενον ως τό «Δικαστήριον».

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

Άρθρον 20

Η Έπιτροπή άπαρτίζεται υπό άριθμού μελών ίσου πρός τόν τών ύψηλών συμβαλλόμενων μερών. Η Έπιτροπή δέν δύναται νά περιλάβη πλέον του ένός ύπηκόου του ίδιου Κράτους.

Άρθρον 21

Τά μέλη τής Έπιτροπής έκλέγονται υπό τής Έπιτροπής Υπουργών, κατ' άπόλυτον πλειοψηφίαν, έκ καταλόγου όνομάτων συντασσομένου υπό του Προέδρου τής Συμβουλευτικής Συνελεύσεως.

Άρθρον 23

Τά μέλη τής Έπιτροπής λαμβάνουν μέρος εις τās συνεδριάσεις τής Έπιτροπής υπό τήν άτομικήν των ιδιότητα.

Άρθρον 24

Έκαστον συμβαλλόμενον μέρος δύναται νά φέρη ένώπιον τής Έπιτροπής διά του Γενικού Γραμματέως του Συμβουλίου τής Ευρώπης οίανδήποτε παράβασιν τών διατάξεων τής παρούσης Συμβάσεως, διά τήν όποιαν ήθελε θεωρήσει ύπεύθυνον έτερον ύψηλόν συμβαλλόμενον μέρος.

Άρθρον 26

Η Έπιτροπή δέν δύναται νά έπιληφθί τής ύποθέσεως ει μη κατόπιν έξαντλήσεως τών έσωτερικών ένδίκων μέσων, συμφώνως πρός τούς γενικώς παραδεδεγμένους κανόνες διεθνούς δικαίου και έντός προθεσμίας έξ μηνών άπό τής ήμερομηνίας καθ' ήν έξεδόθη ή έσωτερική τελεσίδικος άπόφασις.

Άρθρον 27

1. Η Έπιτροπή δέν θά έπιληφθί ούδεμιάς αίτήσεως ύποβληθείσης συνωδά τώ άρθρω 25, εάν :

α) εΐναι άνώνομος·

β) εΐναι ούσιαστικώς όμοία πρός αίτησιν προηγουμένως έξετασθείσαν υπό τής Έπιτροπής ή ήδη ύποβληθείσαν εις έτέραν διαδικασίαν διεθνούς έρεύνης ή τακτοποιήσεως και εάν δέν περιέχη τά γεγονότα.

2. Η Έπιτροπή θά θεωρήσθι ως άπαράδεκτον πāsαν αίτησιν ύποβληθείσαν κατά τό άρθρον 25, εάν θεωρήσθι ότι ή αίτησις εΐναι άσυμβίβαστος πρός τās διατάξεις τής παρούσης Συμβάσεως, έκδήλως άβάσιμος ή παράνομος.

3. Η Έπιτροπή θά άπορρίψθι πāsαν αίτησιν τήν όποιαν θεωρεί άπαράδεκτον κατ' έφαρμογήν του άρθρου 26.

Άρθρον 33

Ἡ Ἐπιτροπὴ συνεδριάζει κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Άρθρον 34

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων καὶ ψηφίζοντων μελῶν, αἱ ἀποφάσεις τῆς ὑποεπιτροπῆς λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν μελῶν τῆς.

ΜΕΡΟΣ IV

Άρθρον 38

Τὸ Εὐρωπαϊκὸν Δικαστήριον ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ἀπαρτίζεται ὑπὸ ἀριθμοῦ δικαστῶν ἴσου πρὸς ἐκεῖνον τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συμπεριλαμβάνῃ πλέον τοῦ ἐνὸς ὑπηκόου τοῦ αὐτοῦ Κράτους.

Άρθρον 39

1. Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως, κατὰ πλειοψηφίαν τῶν ψηφίζοντων, ἐκ πίνακος ὑποψηφίων ὑποβαλλομένου ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ἕκαστον τῶν ὁποίων θὰ ὑποδείξῃ τρεῖς ὑποψηφίους, ἐξ ὧν τουλάχιστον οἱ δύο θὰ εἶναι τῆς ἐθνικότητός του.

Άρθρον 43

Διὰ τὴν ἐξέτασιν ἐκάστης ὑποθέσεως ἡ ὁποία φέρεται ἐνώπιόν του, τὸ Δικαστήριον συγκροτεῖται ἐκ Τμήματος ἀπαρτιζομένου ἐξ ἐπτὰ δικαστῶν. Θὰ συμμετέχωσιν αὐτοδικαίως ὁ δικαστὴς τῆς ἐθνικότητος ἐκάστου ἐνδιαφερομένου Κράτους, ἢ, ἐλλείψει τοιοῦτου, πρόσωπον τῆς ἐκλογῆς του, ὅπως παρακαθῆσῃ ὡς δικαστὴς· τὰ ὀνόματα τῶν ὑπολοίπων δικαστῶν κληρώνονται ἐπιμελεῖα τοῦ Προέδρου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐξετάσεως τῆς ὑποθέσεως.

Άρθρον 44

Μόνον τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα παρουσίας πρὸ τοῦ Δικαστηρίου.

Άρθρον 45

Ἡ ἀρμοδιότης τοῦ Δικαστηρίου ἐπεκτείνεται ἐφ' ὅλων τῶν υποθέσεων αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν εἰς τὴν ἐρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ τὰς ὁποίας τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἢ ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ τῷ παραπέμπωσι συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 48.

Άρθρον 51

1. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου εἶναι ἠτιολογημένη.
2. Ἐὰν ἡ ἀπόφασις δὲν ἐκφράζῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν ὁμόφωνον γνώμην τῶν δικαστῶν, ἕκαστος δικαστὴς θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφέρῃ ἐν αὐτῇ τὴν ἀτομικὴν του γνώμην.

Άρθρον 52

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου εἶναι τελεσίδικος.

Άρθρον 53

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῶν διαφορῶν ἐν ταῖς ὁποίαις εἶναι διάδικοι.

Άρθρον 54

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου διαβιβάζεται πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ὑπουργῶν, ἡ ὁποία ἐπιβλέπει τὴν ἐκτέλεσίν της.

ΜΕΡΟΣ V

Άρθρον 61

Οὐδεμία τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συμβάσεως ἐπηρεάζει τὴν χορηγηθεῖσαν τῇ Ἐπιτροπῇ Ὑπουργῶν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἐξουσίαν.

Άρθρον 62

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀμοιβαίως παραιτοῦνται τοῦ δικαιώματος, ἐξαιρέσει προκειμένου περὶ εἰδικῆς συμφωνίας, ὅπως ἐπικαλεσθῶσι συνθήκας, συμβάσεις, δηλώσεις μεταξὺ αὐτῶν ὑπαρχούσας ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὑποβολῆς δυνάμει αἰτήσεως διαφορᾶς, δημιουργηθείσης ἐκ τῆς ἔρμηνείας ἢ ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης Συμβάσεως, εἰς τρόπον διακανονισμοῦ διάφορον τοῦ ἐν τῇ παρούσῃ Συμβάσει προβλεπομένου.

ΠΡΟΣΘΕΤΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Εἰς τὴν Σύμβασιν περὶ προσταπίσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν.

Αἱ Συμβαλλόμεναι Κυβερνήσεις, Μέλη τοῦ Συμβουλίου Εὐρώπης.

Ἐχόμεναι τῆς ἀποφάσεως ὅπως λάβωσι τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς διασφάλισιν τῆς συλλογικῆς ἐγγυήσεως δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν πέραν τῶν ἤδη ἀναφερομένων εἰς τὸ Κεφάλαιον I τῆς Συμβάσεως περὶ προσταπίσεως τῶν Δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν, ἧτις ὑπεγράφη ἐν Ρώμῃ τὴν 4ην Νοεμβρίου 1950 (κατωτέρω κατονομαζομένης «ἡ Σύμβασις»).

Συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα :

Άρθρον 1

Πᾶν φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον δικαιούται σεβασμοῦ τῆς περιουσίας του. Οὐδεὶς δύναται νὰ στερηθῇ τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ εἰμὴ διὰ λόγους δημοσίας ὠφελείας καὶ ὑπὸ τοὺς προβλεπομένους, ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ὁρους.

Αἱ προαναφερόμεναι διατάξεις δὲν θίγουσι τὸ δικαίωμα παντὸς Κράτους ὅπως θέσῃ ἐν ἰσχύϊ νόμους οὓς ἤθελε κρίνει ἀναγκαίους πρὸς ρύθμισιν τῆς χρήσεως ἀγαθῶν συμφώνως πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον ἢ

Ὁ Κοσμήτωρ τῆς Σχολῆς (1960-1961)
κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς καταβολῆς φόρων ἢ ἄλλων εἰσφορῶν ἢ προστίμων.

Ἄρθρον 2

Οὐδεὶς δύναται νὰ στερηθῆ τοῦ δικαιώματος ὅπως ἐκπαιδευθῆ. Πᾶν Κράτος ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν ἀναλαμβανομένων ὑπ' αὐτοῦ καθηκόντων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μορφώσεως καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως θὰ σέβεται τὸ δικαίωμα τῶν γονέων ὅπως ἐξασφαλίζωσι τὴν μόρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν ταύτην συμφώνως πρὸς τὰς ἰδίας αὐτῶν θρησκευτικὰς καὶ φιλοσοφικὰς πεποιθήσεις.

Ἄρθρον 3

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως διενεργῶσι, κατὰ λογικὰ διαστήματα, ἐλευθέρως μυστικὰς ἐκλογάς, ὑπὸ συνθήκας ἐπιτρεπούσας τὴν ἐλευθέραν ἔκφρασιν τῆς λαϊκῆς θελήσεως ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ νομοθετικοῦ σώματος.

Ἄρθρον 4

Πᾶν ὑψηλὸν συμβαλλόμενον μέρος δύναται κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ὑπογραφῆς ἢ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ἢ καθ' οἴανδήποτε στιγμὴν ἀκολουθῶς νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου Εὐρώπης δήλωσιν ἐμφαίνουσαν ἐν τίνι μέτρῳ ἀναλαμβάνει ὑποχρέωσιν ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ἐπὶ ὠρισμένων ἐδαφῶν καθοριζομένων εἰς τὴν ρηθεῖσαν δήλωσιν καὶ τῶν ὁποίων ἔχει τοῦτο τὴν διεθνή ἐκπροσώπησιν.

Ἐκαστὸν ὑψηλὸν συμβαλλόμενον Κράτος ὅπερ ἤθελε κοινοποιήσῃ δήλωσιν, δυνάμει τῆς προηγουμένης παραγράφου, δύναται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ κοινοποιῆ νέας δηλώσεις τροποποιούσας τὸ περιεχόμενον πάσης ἄλλης προηγουμένης δηλώσεως αὐτοῦ ἢ θετούσης τέρμα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ἐπὶ ἐδαφίου τινός.

Πᾶσα δήλωσις γενομένη συμφώνως πρὸς τὸ παρὸν ἄρθρον θὰ θεωρῆται ὡς γενομένη συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 63 τῆς Συμβάσεως.

Ἄρθρον 5

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη θέλουσι θεωρῆ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ὡς ἄρθρα πρόσθετα εἰς τὴν Σύμβασιν καὶ ἅπασαι αἱ διατάξεις τῆς Συμβάσεως θὰ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως.

Η ΚΟΙΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ

(Συνοψιζομένη εις 6 σημεία)

1. Κοινή Ἄγορὰ δὲν ἀποτελεῖ σκοπὸν ἀφ' ἑαυτῆς. Ὁ σκοπὸς εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀρμονικὴν ἀνάπτυξιν τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας, καὶ τῶν περιοχῶν αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν αὐτήν. Ἡ Κοινὴ ἀγορὰ εἶναι τὸ κύριον μέσον διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ἀναπτύξεως ταύτης, εἶναι ἀναγκαῖα πλὴν ὁμως οὐχὶ ἐπαρκῆς.

2. Εἶναι δυσχερὲς ἔργον νὰ ἐνώσῃ τις ταχέως οἰκονομίας ὑποκειμένας εἰς διαφορετικὰς συνθήκας συναγωνισμοῦ καὶ ἐχούσας λίαν σοβαράς, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς κοινωνικὰς καὶ φορολογικὰς ἐπιβαρύνσεις, ἀνομοιότητος αἱ ὁποῖαι θὰ ἐκινδύνευον νὰ παρασύρουν, ὑπὸ τὸ καθεστῶς ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ, εἰς κακὸν προσανατολισμὸν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων. Πλὴν ὁμως :

Εἰς τὰς παρούσας συζητήσεις ὑπάρχει συχνάκις τάσις ὑπερβολῆς τῶν ἀνομοιοτήτων αὐτῶν, ὡς καὶ τάσις προσθέσεως αὐτῶν, ὅτε συχνάκις ἀντισταθμίζονται.

Ἐνδιαφέρει, ἀπὸ τῆς πρώτης περιόδου τῆς ἐνάρξεως τῆς Κοινῆς Ἄγορᾶς, ὅπως μετ' ἀκριβείας σημειώσωμεν τὰς ὑπαρχούσας ἀνομοιότητος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπάγεται τὴν ἄμεσον σύστασιν :

α) Ἐνὸς οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ Συμβουλίου ἐπιτρέποντος εἰς πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ ἔρχονται εἰς συμφωνίαν.

β) Ἐνὸς εὐρωπαϊκοῦ Ἰνστιτούτου μελέτης στατιστικῆς καὶ συγκυρίας, οἰκονομικῶν μελετῶν καὶ ἐρεύνης διὰ τὸν ἰσοζυγισμὸν τῶν θιγομένων προβλημάτων καὶ προτάσεως τῶν καταλλήλων λύσεων.

Αἱ διάφοροι ἀνομοιότητες δεόν ὅπως προοδευτικῶς ἐλαττωθοῦν, παραλλήλως πρὸς τὰς προόδους τὰς πραγματοποιουμένας κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀγορᾶς. Αὗται ἀποβλέπουν ἰδίως εἰς :

α) Καθεστῶτα κοινωνικῆς ἀσφαλείας.

β) Τοιαῦτα τῶν ἀδειῶν καὶ ἡμεραργιῶν.

γ) Τοῦ ἀριθμοῦ ὥρῶν πέραν τῶν ὁποίων καταβάλλονται αἱ ἐπιπρόσθετοι ὥραι, καὶ τὸ ποσὸν τῆς οἰκείας ἀποζημιώσεως.

Δύο προϋποθέσεις τίθενται ἀπ' ἀρχῆς τῶν πρώτων μέτρων τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀγορᾶς :

α) Τῆς ἐπικυρώσεως ἐκ μέρους ὄλων τῶν συνεταίρων τῆς συνθήκης ἐπὶ τῶν ἀνδρικῶν καὶ γυναικειῶν ἡμερομισθίων, ὑποκειμένης εἰς τροποποιήσεις, ἵνα ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ὀρισμένα ἀντιρρήσεις.

β) Τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου κοινωνικῆς ἀναπροσαρμογῆς, καθιερουμένης ὡς ἀρχῆς τῆς ὀλοσχεροῦς εὐθύνης τῆς βιομηχανίας διὰ τῆς

ένοπιίσεως τῶν ἐργατικῶν χειρῶν, προκυπτούσης ἐκ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀγορᾶς.

3. Ἐάν ἡ ἐναρξίς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς δὲν συνωδεύετο ὑπὸ συμπληρωματικῶν μέτρων, θὰ ἐκινδύνευε νὰ προσελκύσῃ τὸ κεφάλαιον ἐκεῖ ὅπου εἶναι ἤδη συγκεντρωμένον, νὰ πλουτίσῃ εἰς ἐκάστην Χώραν τὰς πλουσίας περιοχὰς καὶ νὰ πτωχύνῃ ἔτι περισσότερο τὰς πτωχὰς. Τοῦτο εἶναι ἐκείνο τὸ ὅποιον συνέβη κατὰ τὴν Ἰταλικὴν ἔνωσιν τοῦ ΧΙΧου αἰῶνος. Ἐπίσης ἐνδιαφέρει :

α) Ὅπως εἰς ἐκάστην Χώραν ἀκολουθηθῇ μία συστηματικὴ πολιτικὴ ἀποκεντρώσεως καὶ ἐπεκτάσεως, τῶν τοπικῶν οἰκονομιῶν, συμφῶνως πρὸς τοὺς συνετῶς ἐκλεγέντας ἄξονας ἀναπτύξεως.

β) Ὅπως συντονισθῇ ἐπὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ σχεδίου ἡ πολιτικὴ τοπικῆς ἐπεκτάσεως, ἵνα ἀποφευχθῇ διπλὴ χρησιμοποίησις καὶ διασπάθισις τῶν νέων ἐπενδύσεων.

γ) Ὅπως χρησιμοποιηθῇ τὸ ταμεῖον εὐρωπαϊκῶν ἐπενδύσεων οὐχὶ μόνον διὰ τὴν χρηματοδότησιν ὀρισμένων ἔργων κοινῶν εὐρωπαϊκοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ διευκόλυνσιν τῆς ἀναγκαίας μετατροπῆς ὀρισμένων βιομηχανιῶν ἀλλ' ἐπίσης καὶ διὰ τὴν ἐνθάρρυνσιν καὶ διευκόλυνσιν τοῦ ἀναγκαίου συντονισμοῦ τῶν διαφόρων σχεδίων ἐπενδύσεων.

4. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν γεωργίαν, ἡ ἐνοπιίσις τῆς ἀγορᾶς μόνον θὰ ἦτο ἄνευ ἀποτελεσματικότητος. Ἐνδιαφέρει :

α) Ὅπως ὀργανωθῇ ἀπὸ κοινῶν ἢ ἔρευνα, ἢ ἐκλαίκευσις καὶ ἢ ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις ἐκάστης Χώρας ἐπωφελουμένης ἐκ τῆς προόδου τῆς πραγματοποιουμένης ὑπὸ τῶν συνεταίρων τῆς.

β) Ὅπως ἐξασφαλισθῇ τὸ κατώτατον ὄριον σταθερότητος τῶν τιμῶν διὰ μιᾶς εὐρωπαϊκῆς ὀργανώσεως τῶν ἀγροτικῶν ἀγορῶν, ἐνθάρρυνσιν τὴν πτώσιν τῶν τιμῶν κόστους καὶ αὔξησιν τῆς καταναλώσεως.

5. Αἱ ἔχουσαι ὑπερποντίους εὐθύνας Χῶραι δὲν θὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Κοινὴν ἀγορὰν ἄνευ τῆς εὐεργετήσεως τῶν Κτήσεων, αἱ ὅποια ἔχουν ἐνωθῆ με αὐτάς. Ὁ εἰσέτι ὑποανάπτυκτος χαρακτήρ τῶν κτήσεων αὐτῶν ἐγείρει ὀρισμένα προβλήματα :

α) Ἐνδιαφέρει ὅπως δοθοῦν εἰς αὐτάς, ἐξ ἀρχῆς, διὰ τὰς ἐξαγωγὰς τῶν, τὰ αὐτὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα δίδονται εἰς τὰς μητροπολιτικὰς κτήσεις. Πρέπει, ἀπεναντίας, νὰ ἐπιβραδυνθῇ ὁ ρυθμὸς τῆς ὀργανώσεως τῆς ἀγορᾶς αὐτῶν, λόγω τῆς ἀναγκαίας ἐκπαιδευτικῆς προστασίας πρὸς τὴν γεννωμένην βιομηχανίαν των.

β) Ἐνδιαφέρει ὅπως ὅλοι οἱ συμμετέχοντες εἰς τὴν κοινὴν ἀγορὰν συνδράμουν, συμφῶνως πρὸς τὴν ἰκανότητά των, εἰς τὰς δημοσίας ἐπενδύσεις τὰς ἀναγκαίας διὰ τὰς κτήσεις αὐτάς, ἀποκαθισταμένης μιᾶς ἀκριβοῦς σχέσεως μεταξύ αὐτῆς τῆς συμμετοχῆς καὶ τῆς προόδου τῶν ἐξαγωγῶν των πρὸς τὰς κτήσεις ταύτας.

6. Ἐπὶ τοῦ τεχνικοῦ σχεδίου ἡ θέσις εἰς λειτουργίαν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς ἐπάγεται :

α) Αὐτοματισμὸν τῶν διαφόρων περιόδων τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς ἀγορᾶς καὶ ἐλάττωσιν τῶν δικαιωμάτων.

β) Τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ αὐτοματισμοῦ τούτου ἵνα ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ συγκεκριμέναι δυσχέρειαι, ἐξαιρέσεις ἀνεκκλήτως ἀποφασισθεῖσαι ὑπὸ εὐρωπαϊκῆς ἐπιτροπῆς ὑπερεθνικοῦ χαρακτῆρος.

Ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δὲν ἐλάμβανε τὸν ὑπερεθνικὸν χαρακτῆρα καὶ ἐὰν αἱ συζητήσεις ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων μέτρων ἐπεβραδύνοντο ἐπὶ μακρὸν κατὰ τὴν διάρκειαν διακυβερνητικῶν συζητήσεων (ἐπιτροπὴ ἐκπροσώπων), δέον ὅπως προβλεφθῆ ῥήτρα ἀσφαλείας ἐπιτρέπουσα εἰς μίαν Χώραν, ἐν ὅψει ἀνισορροπίας τὴν ὁποίαν θεωρεῖ σοβαράν, νὰ καταφεύγῃ εἰς ἀντισταθμιστικὰ μέτρα. Τὰ μέτρα ταῦτα πάντως ὄφειλον νὰ ὑποβληθοῦν, ἐντὸς βραχείας προθεσμίας, ὑπ' ὄψιν τοῦ Δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον διαφωτιζόμενον ὑπὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἰνστιτούτου Μελέτης Συγκυρίας θὰ ἠδύνατο ὅπως κρίνῃ σοβαρῶς τὴν οἰκονομικὴν εὐθύνην ἢ τῆς Χώρας ἢ ὁποία οὐχὶ δικαίως ἔλαβε τοιαῦτα μέτρα ἢ ἐκείνης ἢ ὁποία ἠμπόδισε τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐφ' ὅσον κριθοῦν δικαιολογημένα.

Καθηγητῆς ΑΝΤΡΕ ΦΙΛΙΠ
Τ. Ὑπουργός

*Ἡ Σχολή, μόνη αὐτή, ἐθεώρησεν ἐθνικὸν χρέος νὰ
ὀργανώσῃ ἀπὸ 22 - 30 Μαΐου 1957*

Δ Ε Κ Α Η Μ Ε Ρ Ο Ν

ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ

μὲ θέμα

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ

*καὶ ἐξέδωκε τόμον 404 σελίδων μὲ πλήρη διαφωτιστικὰ
καὶ στοιχεῖα καὶ στατιστικὸς πίνακας.*

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΩΓΗ

Υπό κ. ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

«Πρέπει με αγάπην και κατανόησιν νὰ στρέψωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης, διότι καὶ αὐτοὶ ὑπέφεραν, ὅπως καὶ ἡμεῖς, εἰς τὴν διαδρομὴν τῶν αἰώνων, διότι καὶ αὐτοὶ κατέθεσαν τὴν εἰσφορὰν των—μικρὰν ἢ μεγάλην—εἰς τὴν οἰκοδόμησιν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ».

Ἡ Ἱστορία τῆς Εὐρώπης, ὅπως διδάσκεται εἰς τὰ Σχολεῖα, γέμει γεγονότων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ ἀντλήσῃ τὸ ἠθοπλαστικὸν ἔργον τῆς ἡ Ἀγωγή τοῦ Πολίτου ὡς Εὐρωπαίου. Ἀπὸ τὰς ἀντιθέσεις τῶν εὐρωπαϊκῶν φυλῶν, ἔθνῶν καὶ κρατῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκυριάρχησαν ἐπὶ τόσους αἰῶνας ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἠπείρου δύναται νὰ δειχθῇ πῶς διεμορφοῦντο, ὄχι μόνον αἱ εὐρωπαϊκαὶ ἔθνητες, ἀλλὰ καὶ ἓνας ἰδιαίτερος κόσμος, διάφορος ἢ ἀνεξάρτητος ἢ πολέμιος τοῦ ἀσιανισμοῦ ἢ τοῦ ἀραβισμοῦ, ἢ τοῦ ὀθωμανισμοῦ. Ὅπως μέσα εἰς τὸ χάος τῶν γαλλικῶν φεουδαρχιῶν ὑψοῦτο ἡ γαλλικὴ ἐνότης, διεμορφοῦτο τὸ γαλλικὸν πνεῦμα καὶ ἐσχηματίζετο ἡ γαλλικὴ συνείδησις, οὕτω καὶ ἀπὸ τὸ εὐρωπαϊκὸν χάος τῆς σκληρᾶς διαμάχης φράγκων, ἀγγλοσαξόνων, ἰσπανῶν κλπ. ὑπῆρχον μεγάλαι στιγμαὶ κατὰ τὰς ὁποίας ἐνίκα ἢ ἐνικᾶτο ὄχι ἐν Κράτος ἀλλὰ ὀλόκληρος ἡ Εὐρώπη.

Εἰς τὸν Μαραθῶνα, τὰς Θερμοπύλας καὶ τὴν Σαλαμίνα ἐδίδετο μάχη τῆς Εὐρώπης ἐκδηλουμένης τότε δι' ὀλίγων Ἑλλήνων—ὄχι ὅλων, διότι οἱ μηδίζοντες ἦσαν περισσότεροι—ἐναντίων τῶν βαρβάρων, ἐναντίον τοῦ ἀσιανισμοῦ. Ἡ Εὐρώπη δὲν θὰ ὑπῆρχε ὡς πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ, ὡς πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ὄντοτης ἂν οἱ Ἕλληνες—οἱ ὀλίγοι—ἐνικῶντο ἀπὸ τὸν μέγαν ἀριθμὸν, ἐὰν ἡ Ἐλευθερία ὑπέκυπτε ὑπὸ τὸν δεσποτισμὸν. Ὁ κόσμος θὰ ἦτο διάφορος, πολὺ διάφορος, ἐὰν τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα ἠττᾶτο, ἀφοῦ αὐτὸ εἶναι ἡ κυρία

είδοποιός διαφορά τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τὸν λοιπὸν κόσμον.

Ἡ Ἱστορία παραθέτει γεγονότα ἢ ἔστω καὶ τὰ ἐξηγεῖ τοποθετοῦσα αὐτὰ εἰς ὠρισμένον χρόνον καὶ εἰς ὠρισμένον τόπον. Ἡ Ἀγωγή, ἡ εὐρωπαϊκὴ, πρέπει νὰ ἀνεύρη τὰ μεγάλα εὐρωπαϊκῆς σημασίας γεγονότα ὄχι μόνον διὰ νὰ τὰ ἐξάρη, ἀλλὰ ἰδίᾳ διὰ νὰ τὰ συνδέσῃ, νὰ τὰ συνθέσῃ καὶ νὰ ἐξαγάγῃ τὰ ἠθοπλαστικά εὐρωπαϊκὰ τῆς πορίσματα. Ὑπάρχουν γεγονότα τὰ ὁποῖα συνέδεσαν τοὺς εὐρωπαίους ἄλλοτε διὰ νὰ σώσουν καὶ νὰ ἀναδείξουν τὸν εὐρωπαϊκὸν κόσμον καὶ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν καὶ ἄλλοτε ἀντιθέτως διὰ νὰ τὸν βλάψουν καὶ νὰ τὸν ὠθήσουν πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ἡ μάχη τοῦ Μαραθῶνος καὶ ἡ ναυμαχία τῆς Σαλαμίνας εἶχον βραδύτερον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μυθιστορηματικὴν ἐξόρμησιν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου διὰ νὰ ἐξελληνίσῃ, δηλαδή νὰ ἐξευρωπαϊσῇ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Β. Ἀφρικὴν, ἐνῶ αἱ Σταυροφορίαι—εὐρωπαϊκὸν κίνημα—εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα, ἀντὶ νὰ ἀπελευθερώσουν τοὺς Ἀγίους Τόπους, νὰ μειώσουν τὴν δύναμιν ἀντιστάσεως κατὰ τοῦ ὀθωμανισμοῦ ὄχι μόνον τοῦ Βυζαντίου ἀλλὰ ὀλοκλήρου τῆς Εὐρώπης. Ἀντιθέτως, ἡ καταπληκτικὴ ἀντίστασις μιᾶς δρακὸς Ἑλλήνων καὶ Εὐρωπαίων εἰς τὰ τεῖχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, ὁ ὁποῖος νεκρὸς ζῆ εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἠττημένος κατέστη ἔνδοξος, ἦτο εὐρωπαϊκὴ ἐκδήλωσις κατὰ τῆς τουρκοκρατίας, ἦτο ἀντίστασις, ἡ ὁποία συνεπλήρωθη βραδύτερον εἰς τὰ τεῖχη τῆς Βιέννης (1529 καὶ 1682), διὰ νὰ διασωθῇ ἡ ὑπόλοιπος Εὐρώπη.

Ἡ νίκη τοῦ Ἀετίου εἰς τὰ Καταλανικὰ πεδία τῷ 451 μ.Χ. κατὰ τοῦ Ἀττίλα καὶ τῶν Οὐννων ἦτο νίκη τῆς Εὐρώπης κατὰ τοῦ ἀσιανισμοῦ, ὅπως ἦτο καὶ ἡ νίκη τῶν Φράγκων εἰς τὸ Poitiers τῷ 732 κατὰ τοῦ ἀραβισμοῦ, ζητοῦντος μετὰ τὴν ἐπικράτησιν του εἰς Ἰσπανίαν νὰ ὑποτάξῃ τὴν Εὐρώπην καὶ νὰ ἐξοντώσῃ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν διαμορφούμενον μὲ βάσιν τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα τῆς Ἀναγεννήσεως, τὸν Χριστιανισμὸν καὶ τὴν ρωμαϊκὴν ὀργανωτικὴν καὶ νομικὴν ἰκανότητα. Εἰς τὰ Καταλανικὰ πεδία, τὸ Poitiers καὶ βραδύτερον τῷ 1571 τὴν Ναύπακτον ἡ Εὐρώπη ἐνίκησεν, ἐνῶ εἰς τὰς Σταυροφορίας ἠττήθη, μὲ συμπλήρωμα τὴν πολιτικὴν τῆς γαλλοτουρκικῆς συμμαχίας ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Φραγκίσκου τοῦ Α΄.

Ἐνίκησεν ἡ Εὐρώπη μὲ τὴν μάχην τοῦ Βαλμῦ (1792), διακη-
 ρύσσοις τὰς ἀρχὰς τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἐνι-
 κήθη εἰς τὸ Βατερλώ, ὅταν πλέον ὁ Ναπολέον εἶχε προδώσει
 τὴν Εὐρώπην. Ἡ εὐρωπαϊκὴ ἐνότης εἶναι συνυφασμένη μὲ τὴν
 Πρόοδον καὶ ὄχι μὲ τὴν ἀντίδρασιν καὶ δι' αὐτὸ ἡ Ἱερὰ Συμ-
 μαχία τοῦ Μέττερνιχ δὲν ἐξεπροσώπησε ποτὲ τὸ εὐρωπαϊκὸν
 πνεῦμα καὶ ἐστάθη ἀντιμέτωπος εἰς τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς Λαοὺς.
 Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Πολιτικὴ Ἀγωγή, χρησιμοποιοῦσα τὴν ἱστο-
 ρίαν καὶ ἐρμηνεύουσα αὐτὴν πρέπει νὰ δώσῃ μίαν σύνθεσιν,
 ἕνα συνθετικὸν πῖνακα δεικνύοντα τὰς συμφοράς, ποὺ ἐδημιούρ-
 γησαν αἱ ἀντιζηλῖαι τῶν βασιλέων καὶ τῶν ἐπὶ μέρους κρα-
 τῶν καὶ κρατιδίων, τὴν ἀγωνιώδη προσπάθειαν διαμορφώ-
 σεως ἔθνοτήτων, ἀναγκαίων διὰ νὰ δώσουν τὴν ἰδιάζουσαν
 μορφήν τῆς Εὐρώπης ἔξω τῆς στέππας ἢ τῆς ζούγκλας, ὑπε-
 ράνω τῶν διαρκῶς μεταβαλλομένων ἐκ τῶν πολέμων ἢ τῶν
 βασιλικῶν συγγενικῶν συνόρων, δημιουργίαν μιᾶς συνειδήσεως
 εὐρωπαϊκῆς, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ὑπεράνω τῶν ἀντιθέ-
 σεων καὶ τῶν ἀγῶνων τῶν «ἄστεων» εἶχον τὴν συνείδησιν ὅτι
 εἶναι Ἕλληνες, ἐνῶ ἐθεώρουν τοὺς ἄλλους λαοὺς, τοὺς μὴ ἐμπνεο-
 μένους ἀπὸ τὰς αὐτὰς ἀρχὰς τῆς Ἐλευθερίας, ὡς βαρβάρους,
 εἴτε κατώκουν εἰς τὴν ἄγριαν Βαλκανικὴν ἢ τὴν Γαλατίαν ἢ
 τὴν Τευτονίαν εἴτε κατώκουν εἰς περιοχὰς πολιτισμένας, ὅπως
 τῆς Περσίας ἢ τῆς Αἰγύπτου.

*«Ἐδύχαιαν καὶ ὑπερηφάνειαν μέχρι τοῦ δευτέρου
 παγκοσμίου πολέμου ἠσθάνετο ὁ εὐρωπαϊκὸς διὰ τὴν
 καταγωγὴν του κυκλοφορῶν ἀνὰ τὸν κόσμον. Ἦτο
 παράγων προόδου καὶ πολιτισμοῦ, ἐνῶ σήμερον κα-
 ταγγέλλεται ὡς ἐκμεταλλεὺς καὶ ἀποικιοκράτης».*

Ἔμαθα νὰ ἔχω ἀγάπην καὶ κατανόησιν διὰ κάθε ὥραϊον
 καὶ κάθε καλὸν ποὺ συναντᾷ κανεὶς καὶ νὰ παραβλέπω ἔστω
 τὰς ἀσχημίας, ταξιδεύων εἰς τὴν Εὐρώπην, ἢ ὅποια πρέπει
 νὰ γίνῃ εἰρηνικὸς κοινὸς χῶρος δι' ὅλους τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς
 Λαοὺς. Διότι πρέπει νὰ γίνῃ κοινὴ πίστις, ὅτι ἦλθε τὸ πλή-
 ρωμα τοῦ χρόνου, ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ οἰκοδομήσωμεν τὴν Εἰρήνην
 καὶ νὰ ἐργασθῶμεν μὲ ἀμοιβαίαν κατανόησιν μέσα εἰς τὴν
 Εἰρήνην καὶ τὴν Ἐλευθερίαν, μέσα εἰς τὴν Δημοκρατίαν καὶ

τήν Δικαιοσύνην, νά ἀνοικοδομήσωμεν καί νά ἀναπληρώσωμεν πᾶν ὄ,τι κατέστρεψαν ἡ βία, ὁ πόλεμος, τὸ μῖσος. Ἀκόμη νά ὀλοκληρώσωμεν ὄ,τι μᾶς παρέδωκαν τὰ ἔργα Εἰρήνης τῶν περασμένων γενεῶν. Σήμερον, ὅπως ἔχω τοσάκις τονίσει, ὁ πολιτικός ἢ οικονομικός ἰμπεριαλισμὸς ἐνὸς εὐρωπαϊκοῦ κράτους εἰς βᾶρος ἄλλου δὲν εἶναι μόνον ἀδύνατος, ἀλλὰ εἶναι πρόπαντὸς ἀνόητος, ἀφοῦ ἡ ἱστορία μας δὲν εἶναι πλέον τοπική, δὲν εἶναι στενωδῶς εὐρωπαϊκὴ ἀλλὰ εἶναι πλανητικὴ, καὶ αὔριον, διατὶ ὄχι, διαπλανητικὴ.

Νιώθω πὼς εἶμαι εὐρωπαῖος, ἀφοῦ ὅταν λέγωμεν «Εὐρώπη» ἐννοοῦμεν πρόπαντὸς σύνολον ἀξιῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς πηγὴν τῶν τὴν Ἑλλάδα. Ὁ οὐμανισμὸς, ποῦ εἶναι ἡ ἀνωτέρα ἐκδήλωσις τῆς εὐρωπαϊκῆς ψυχῆς καὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος πηγάζει μέσα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Ὑπάρχει λοιπὸν μία Εὐρώπη καὶ ἡ Ἑλλάδα εἶναι πηγὴ τῆς, καὶ τμῆμα τῆς. Χρέος μας εἶναι νά ἐργασθῶμεν διὰ τὴν ἐνότητά τῆς, διὰ τὴν οικονομικὴν τῆς ἀνάπτυξιν, τὴν πολιτιστικὴν τῆς ἀνοδὸν καὶ πρόπαντὸς διὰ τὴν διάσωσίν τῆς ἀπὸ τὸν ἐξαμερικανισμὸν ἢ τὸν ἐκσλαβισμὸν τῆς. «Ἐὰν τὸ ἄλας μωρανθῆ, ἐν τινι ἀλισθήσεται» ; Ὑπάρχουν διάφοροι Λαοὶ εἰς τὴν Εὐρώπην μὲ διάφορα ἔθιμα, μὲ διάφορον νοοτροπίαν καὶ ψυχολογίαν, μὲ διαφόρους παραδόσεις καὶ ἱστορίαν. Τίς δύναται νά τὸ ἀρνηθῆ. Ἀλλὰ καὶ ποῖος δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι ὑπάρχουν κοινὰ συμφέροντα, κοινὰ ἐπιδιώξεις, κοινὰ ἰδεώδη.

Ἡ Εὐρώπη πρέπει νά καταστῆ μία ἀνεξάρτητος μονὰς καὶ νά θέσῃ τοὺς ἀνθρώπους τῆς, τὸ πνεῦμα τῆς, τὰ κεφάλαιά τῆς, τὸν μηχανικὸν τῆς ἐξοπλισμὸν, τὴν πείραν τῆς, τὸ μεγαλεῖον τῆς ἱστορίας τῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν κοινῶν εὐρωπαϊκῶν σκοπῶν ἐξυπηρετούντων καὶ αὐτὴν καὶ τὴν θέσιν τῆς, μέσα εἰς Διεθνῆ κοινωνίαν.

Πρέπει νά μείνῃ ἠνωμένη καὶ ὄχι ἡ κτυπωμένη ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν καὶ ὑπερφαλαγγιζομένη ἀπὸ τὰ τεχνικὰ ἐπιτεύγματα τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ρωσίας, διὰ νά συνεχίσῃ τὸν δρόμον τῆς καὶ νά καταλάβῃ τὴν πρέπουσαν εἰς τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν θέσιν τῆς εἰς τὴν τεχνικὴν καὶ οικονομικὴν καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν πνευματικὴν τοῦ κόσμου προσπάθειαν.

Ἡ Ἑλλάς, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐπήγαγε τὸ εὐρωπαϊκὸν πνεῦμα, ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἀποτελεῖ τμῆμα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ χώ-

ρου, ή οικονομική και πνευματική ανάπτυξις, τοῦ ὁποίου δύναται νά διασώσῃ τὰς εὐρωπαϊκὰς πολιτιστικὰς ἀξίας. Οἱ Εὐρωπαϊκοὶ Λαοὶ ὑπῆρξαν ἐνθάδε θύματα τῶν συγκρουομένων ἔθνικῶν συμφερόντων καὶ τῶν δυναστικῶν ἀντιζηλιῶν τοῦ παρελθόντος. Χθὲς ἀκόμη ὁ φασισμὸς καὶ ὁ ναζισμὸς ἐξώθησαν τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς Λαοὺς ἐναντίον ἀλλήλων εἰς ἓνα τόσον καταστρεπτικὸν πόλεμον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξῆλθε τραγικῶς ἠττημένη ἡ Εὐρώπη.

Εὐτυχῶς ἡ Δημοκρατία ἐνώνει τοὺς Λαοὺς καὶ ἡ Εἰρήνη τοὺς καλεῖ εἰς συνεργασίαν. Ἐπανευρίσκομεν καὶ πάλιν τὴν ἀξίαν τοῦ Λόγου, ὁ ὁποῖος μόνος δύναται νά νικήσῃ τὴν Βίαν καὶ κατενοήσαμεν τὴν ἀξίαν τῆς Ἐθνικῆς καὶ Πολιτικῆς Ἐλευθερίας, ἡ ὁποία εἶναι προϋπόθεσις τῆς Προόδου καὶ τῆς Εὐημερίας. Οἱ Εὐρωπαϊκοὶ Λαοὶ πρέπει νά κατανοήσουν ὅτι δεόν νά ἐνώσουν τὰς προσπάθειαι των διὰ νά διατηρήσουν καὶ νά συντηρήσουν τὰς παραδόσεις των, διὰ νά διαφυλάξουν τὰ ἦθη καὶ ἔθιμά των, διότι αὐτοὶ εἶναι οἱ φύλακες τῶν μεγάλων ἀξιῶν, τὰς ὁποίας ἐκληροδότησαν αἱ Ἀθῆναι, ἡ Ρώμη καὶ ὁ Χριστιανισμὸς, τὸ Καρτεσιανὸν πνεῦμα.

Εἶναι ἀνάγκη διὰ τῆς καταλλήλου Ἀγωγῆς δημιουργίας ἐνὸς πνεύματος εὐρωπαϊκοῦ, ἐνὸς πολιτισμοῦ, ἐνὸς ψυχικοῦ δεσμοῦ, ὥστε νά δυνάμεθα νά προβάλωμεν ὄχι οὐδετέραν στάσιν ἀλλὰ ἐνεργὸν τοποθέτησιν ἀπέναντι τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ Ἐνωσις τῆς Εὐρώπης δὲν σημαίνει ἀδράνειαν καὶ ἄρνησιν ἀλλὰ θέσιν καὶ δημιουργίαν, εὐρωπαϊκὴ σταυροφορία μὲ θέσιν καὶ ὄχι μὲ ἄρνησιν, μὲ ἐγκατάλειψιν τῆς ἰσχύος τῶν ἰδανικῶν της, ὄχι μὲ φόβον, ὄχι μὲ ἠττοπάθειαν ἀλλὰ μὲ ἀπόφασιν διασώσεως τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ κόσμου συγχρόνως ὀλοκλήρου, ἀπειλουμένου ἀπὸ νέαν ἐπίδειξιν ἰσχύος, ἀπὸ νέαν θέλησιν κυριαρχίας.

«Ἡ Ἐλευθερία τοῦ πλησίον εἶναι ἐξίσου ἰδική σου Ἐλευθερία. Ἀξίζει περισσότερον νά εἶσαι φίλος καὶ συνεργάτης παρὰ κατακτητὴς καὶ ἐκμεταλλετὴς. Ἀπ' αὐτὸ πρέπει νά ἐμπνευσθῇ ἡ εὐρωπαϊκὴ πολιτικὴ τῆς νέας ἐποχῆς».

Τί πρέπει λοιπὸν νά γίνῃ;

α) νά δημιουργηθῇ ἐνιαῖον εὐρωπαϊκὸν πνεῦμα, ἐνιαία εὐρωπαϊκὴ ψυχολογία, ἐνιαία εὐρωπαϊκὴ συνείδησις στηριζο-

μένη εις τὸ παρελθόν, ἐμπνευομένη ἀπὸ τὸ παρὸν καὶ ἀποβλέπουσα εις τὸ μέλλον,

β) νὰ δημιουργηθοῦν κοινοὶ εὐρωπαϊκοὶ οἰκονομικοὶ καὶ κοινωνικοὶ ὅροι διαβιώσεως ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Λαῶν,

γ) νὰ δημιουργηθοῦν κοινοὶ εὐρωπαϊκοὶ θεσμοὶ προάγοντες τὴν ἔννοιαν τῆς Ἐλευθερίας, τὴν ἔννοιαν τῆς Δικαιοσύνης, ἀποδεικνύοντες τὴν ἀνθρωπιστικὴν τοποθέτησιν τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν διαφορὰν τῆς ἀπὸ τὴν τεχνοκρατουμένην καὶ πάντως ἔξευρωπαϊκὴν ἀντίληψιν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως.

Μία ἀπὸ τὰς βασικὰς ἀντιθέσεις τῆς μεταβατικῆς ἐποχῆς μας εἶναι τὸ φαινόμενον τῆς μειώσεως τῆς ἀξίας τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ πεδίου, ἐνῶ συγχρόνως ἡ εὐρωπαϊκὴ σκέψις καὶ ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς ἔχουν κατακτήσει νέας περιοχάς, ὅπως ἡ Κίνα ἢ τείνουν νὰ κατακτήσουν περιοχάς ὅπως ἡ Ἀφρική, αἱ ὁποῖαι ἐκυριαρχοῦντο ἀπὸ διάφορον πνεῦμα. Μειώνεται ἡ Εὐρώπη ἐνῶ τείνει νὰ ἔξευρωπαϊσθῇ ὁλόκληρον τὸν κόσμον. Περιέργου ἀλλ' ἀληθῆς σχῆμα ζωῆς.

Καλεῖται δηλαδὴ ἡ Εὐρώπη, αἰρομένη εις τὸ ὕψος τῆς πρώτης ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς δυνάμεως τοῦ κόσμου, νὰ καταστή καὶ πάλιν ἀκτινοβολοῦν κέντρον, πηγὴ προόδου καὶ ἐξάρσεως. Οἱ Λαοὶ θὰ στραφοῦν πρὸς αὐτὴν διὰ νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὸν ἀποπνικτικὸν ἐναγκαλισμὸν τῆς σοβιετικῆς δικτατορίας καὶ τοῦ ἀμερικανισμοῦ. Εἰς αὐτὴν ἀνήκει ὁ ἀγὼν ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ, συνδεδεμένου μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς Πνευματικῆς καὶ Πολιτικῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Κοινωνικῆς Δικαιοσύνης.

Δυστυχῶς ἡ εὐρωπαϊκὴ ἡγεσία ἐπρόδωσε τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὴν Κύπρον καὶ εἰς τὸ Σουέζ καὶ εἰς τὴν Οὐγγαρίαν. Ἀπησχολημένη μὲ τὰ μικροσυμφέροντα τῶν μετόχων, οἱ ὁποῖοι ἐξεμεταλλεύθησαν ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν τὴν Αἴγυπτον, δὲν ἀντελήφθη καὶ δὲν ἐπροστάτευσε τὸ Κίνημα τοῦ Οὐγγρικοῦ Λαοῦ. Ἡ κρίσις πού μαστίζει τὴν Εὐρώπην εἶναι ἀπόρροια ἐπιβιώσεως ἑνὸς ἀντιευρωπαϊκοῦ παρελθόντος. Ἡ κρίσις εἶναι ἠθικὴ, διότι ἡ ὑλικὴ ἀνασυγκρότησις ἐπραγματοποιήθη. Οἱ προδομένοι Λαοὶ τῆς Εὐρώπης ἀναζητοῦν μίαν λύσιν εἰς μίαν χαώδη ἐποχὴν. Ἡ προδομένη Εὐρώπη θὰ εὔρη τὸν δρόμον τῆς, χαραγμένον ἤδη μὲ αἷμα, μὲ πολὺ αἷμα, ἀπὸ τὴν ἀδήρι-

τον ανάγκην τοῦ παρόντος, ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος.

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Πολιτικῆς Ἀγωγῆς τοῦ Ἑλληνοῦ πολίτου, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ ἀντιληφθῆ ὅτι ὡς Ἕλληνας εἶναι Εὐρωπαῖος καὶ ὅτι ἡ Εὐρώπη ἀποτελεῖ ἀναγκαῖον κοινὸν πολιτιστικὸν — πνευματικὸν, κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν— χῶρον, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου καλεῖται νὰ ἀναπτύξῃ τὰ προτερήματά του: τὴν πρωτοβουλίαν του, τὴν γοργὴν εὐφυΐαν του, τὴν ψυχικὴν του ἀνωτερότητα καὶ νὰ μειώσῃ ἢ νὰ ἀποβάλλῃ τὰ δυστυχῶς πολλὰ ἐλαττώματά του: τὴν ἀμάθειάν του, τὴν μικρολογίαν του, τὴν ἀνοργανωσίαν του, τὴν ἀγνωμοσύνην του, τὸν ἀνεδαφικὸν ἀτομικισμὸν του. Νὰ ἀποβάλλῃ τὴν φθοροποιὸν μικροπολιτικὴν του, τὴν μωροφιλοδοξίαν του καὶ νὰ ἀτενίσῃ ἐντίμως καὶ εὐθαρσῶς πρὸς τοὺς νέους μεγάλους ὀρίζοντας ποὺ διανοίγει δι' αὐτὸν μία ἡνωμένη καὶ εὐημεροῦσα Εὐρώπη.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

*Ἡ ἔνωσις δὲν ἀποτελεῖ ἄθροισμα
ἀλλὰ πολλαπλασιασμὸν δυνάμεων*

ΚΟΙΝΩΤΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΤΥΠΙΚΑ ΑΞΙΟΤΗΤΑ

ΚΑΙ ΤΥΠΙΚΑ ΑΞΙΟΤΗΤΑ

Η ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΚΑΙ Η ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Μ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ

Ἡ διοικητικὴ ἀποκέντρωσις κατὰ νομαρχίας

Ἡ ἀποκέντρωσις ἐφαρμόζεται ἐν σχέσει πρὸς περιφερειακὰ ὄργανα κρατικά. Ταῦτα δύνανται νὰ εἶναι εἴτε περιφερειακὰ ὄργανα γενικῆς ἀρμοδιότητος — γενικοὶ διοικηταί, νομάρχαι, ἑπαρχοὶ — εἴτε, τούναντίον, περιφερειακὰ ὄργανα εἰδικῶν κλάδων — π.χ. ἐκπαιδευτικοὶ ἐπιθεωρηταί, ἐπιθεωρηταὶ δασῶν, ἐπιθεωρηταὶ δημοσίων ἔργων, περιφερειακαὶ ὑγειονομικαὶ ἀρχαὶ κ.λ.π. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει χωρεῖ διοικητικὴ ἀποκέντρωσις ἐν γενικῇ μορφῇ — «γενικὴ διοικητικὴ ἀποκέντρωσις». Ἐν τῇ δευτέρῃ περιπτώσει, τούναντίον, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀποκεντρώσεως περιορίζεται εἰς συγκεκριμένους κλάδους τοῦ ἔργου τῆς διοικήσεως — «εἰδικὴ διοικητικὴ ἀποκέντρωσις». Ἀνατίθενται δηλαδὴ ἀποφασιστικαὶ ἀρμοδιότητες ἐπὶ θεμάτων ἀναγομένων εἰς εἰδικούς κλάδους τῆς διοικήσεως εἰς περιφερειακὰς ἀρχὰς εἰδικῶν κλάδων, τὸ πρῶτον ἤδη συνιστωμένης ἢ ὑφισταμένης μὲν, ἀλλὰ κεκτημένης μέχρι τούδε γνωμοδοτικὰς ἀπλῶς ἀρμοδιότητος ἢ τεταγμένης πρὸς διενέργειαν ἐπιθεωρήσεων, πρὸς ὑποβολὴν ἐκθέσεων καὶ προτάσεων καὶ ἐν γένει πρὸς ἄσκησιν ἄλλων οἰωνδήποτε ἀρμοδιοτήτων μὴ ἀποφασιστικῶν.

Διὰ τῆς ἀφαιρέσεως θεμάτων ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος ἀπὸ τῶν ὑπουργῶν καὶ τῆς ἀναθέσεως αὐτῶν εἰς τοὺς γενικοὺς διοικητὰς καὶ τοὺς νομάρχας, γίνεται ἐφαρμογὴ ἀρχῶν γενικῆς διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως. Ἀλλὰ προδηλῶς ὁμοίων ἀρχῶν ἐφαρμογὴ γίνεται καὶ διὰ τῆς ἀφαιρέσεως ἀποφασιστικῶν ἀρμοδιοτήτων ἀπὸ τῶν γενικῶν π.χ. διοικητῶν καὶ τῆς ἀναθέσεως αὐτῶν φέρ' εἰπεῖν εἰς τοὺς ἐπάρχους. Συναφῆς πρὸς τοιαύτην τινὰ νομοθετικὴν κατεύθυνσιν εἶναι ἡ ἔννοια τῆς διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως «ἐν προϋούσῃ μορφῇ». Ἐν τῇ πράξει ὁμως δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποφέρῃ ἀγαθοὺς καρποὺς ἡ ἀνάθεσις ἀποφασιστικῶν ἀρμοδιοτήτων εἰς κατωτέρας διοικητικὰς ἀρχὰς. Πράγματι, ὅσον βαίνει τις πρὸς μικροτέρας διοικητικὰς περιφερείας καὶ πρὸς περιφερειακὰς ἀρχὰς ὑποδεεστέρας, ἐπὶ τοσοῦτον συναντᾷ ἥσσονος ἰκανότητος καὶ πείρας κρατικούς ὑπαλλήλους, ἰδίᾳ δὲ παντελῆ ἀνυπαρξίαν γνωμοδοτικῶν συμβουλίων ἐξ εἰδικῶν. Ἀκριβῶς δηλαδὴ ἐλλείπουσιν εἰς τὰς μικροτέρας περιφερείας τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, ἅτινα εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν εὐστοχὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀποκεντρώσεως.

Εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποκεντρώσεως δὲν ἀντίκειται ἡ ἄσκησις ἱεραρχικοῦ ἐλέγχου, εἴτε προληπτικοῦ εἴτε κατασταλτικοῦ, ἐπὶ τῶν πράξεων τῆς περιφερειακῆς ἀρχῆς τῆς ἐμπειπιστευμένης τὴν ἀποφασιστικὴν ἀρ-

μοδιότητα. Αἱ τοιαῦται πράξεις εἶναι μὲν, λόγῳ ἀκριβῶς τῆς ἀποφασιστικῆς ταύτης ἀρμοδιότητος τῆς ἐκδούσης αὐτάς ἀρχῆς, ἀφ' ἑαυτῶν ἐκτελεσταί — συνεπαγόμεναι, ὡς εἴρηται, ἀφ' ἑαυτῶν, ἄνευ ἀνάγκης ἐγκρίσεώς τινος, ἔννομα ἀποτελέσματα — ἀλλ' ὁ ἐκάστοτε ἀρμόδιος καθ' ὕλην ὑπουργὸς δύναται ἐκ τῶν ὑστέρων νὰ ἄρῃ τὸ κύρος αὐτῶν. Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀνάθεσις εἰς τοὺς νομάρχας ἀποφασιστικῶν ἀρμοδιοτήτων, αἰτινες μέχρι τοῦδε ἀνήκον εἰς τοὺς ὑπουργούς, δὲν ἔχει θεβαίως ὡς συνέπειαν καὶ τὴν μεταβολὴν τῆς ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ θέσεως τῶν ὡς εἴρηται περιφερειακῶν ἀρχῶν. Αἱ κατ' ἄσκησιν τῶν ἐν λόγῳ ἀποφασιστικῶν ἀρμοδιοτήτων ἐκδιδόμεναι πράξεις εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει πράξεις νομαρχιακαί, κατέχουσαι ὀρισμένην βαθμίδα ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῶν διοικητικῶν πράξεων, ἀνάλογον πρὸς τὴν βαθμίδα, ἣν ὁ ἐκδούς αὐτάς κατέχει ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῶν κρατικῶν ὀργάνων. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐπὶ τῶν πράξεων τούτων ὁ ἱεραρχικῶς προϊστάμενος καθ' ὕλην ἀρμόδιος ὑπουργὸς δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἱεραρχικὸν ἔλεγχον.

Ἡ ἄσκησις τοῦ ἱεραρχικοῦ τούτου ἐλέγχου ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν περιφερειακῶν ἀρχῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἔχει ἀνατεθῆ ἀρμοδιότης ἀποφασιστικῆ, διέπεται εἴτε ὑπὸ εἰδικῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας τῆς θεοπίσασίης τὴν ἀποκέντρωσιν, εἴτε, ἐλλείψει τοιούτων, ὑπὸ τῶν γενικῶν κανόνων τοῦ διοικητικοῦ δικαίου, οἵτινες ρυθμίζουσιν ἐν σιωπῇ τοῦ νόμου τὸν ἱεραρχικὸν ἐπὶ τῶν διοικητικῶν πράξεων ἔλεγχον.

Ἡ ἐφαρμογὴ συγκεντρωτικοῦ συστήματος δὲν εἶναι ἐνδεδειγμένη, διότι θὰ κατέληγεν οὐσιαστικῶς εἰς τὸ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴν ἀποστολὴν τῶν περιφερειακῶν ὀργάνων τοῦ κράτους. Ἡ διοικητικὴ ἀρχή, ἢ ἐδρεύουσα ἐν αὐτῇ τῇ περιφερείᾳ, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφορῶσι τὰ ἀναφυόμενα διοικητικὰ ζητήματα, καθισταμένη ἀρμόδια συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀποκεντρωτικοῦ συστήματος, ἐπιλύει συνήθως τὰ ὡς εἴρηται ζητήματα ταχύτερον καὶ ἐν ἐπιτοπίῳ ἀντιλήψει τῶν ὄρων τῆς διοικητικῆς ἐνεργείας, ἐν ἀμέσῳ γνώσει προσώπων καὶ πραγμάτων. Ἡ κατὰ τοιοῦτον ἄμεσον τρόπον καθισταμένη αἰσθητὴ ἄσκησις τῆς κρατικῆς ἐξουσίας ἀποβαίνει πρὸς ὄφελος τῶν συμφερόντων τῶν ὁμάδων τῶν ἰδιωτῶν καὶ συντελεῖ ἐν γένει εἰς τὴν σύντονον καὶ εὐστοχον διεξαγωγὴν τοῦ διοικητικοῦ ἔργου τῆς πολιτείας.

Ἡ ταχύτης ἐν τῇ ἐνεργείᾳ, ἢ χαρακτηρίζουσα τὸ ἀποκεντρωτικὸν σύστημα, ὀφείλεται ἄλλως τε, οὐ μόνον εἰς τὴν ἄμεσον γεινίαισιν τοῦ ἀρμοδίου ὀργάνου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἐν τῷ κέντρῳ ἀρχῶν ἀπὸ τοῦ φόρτου τῶν ἀπειραριθμῶν ἀφορωσῶν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐπικρατείας ὑποθέσεων. Ἐφ' ὅσον αἱ κεντρικαὶ ἀρχαὶ εἶναι αἱ μόναι ἀρμόδιαι νὰ ἐπιλύωσι τὰ ζητήματα δημοσίας διοικήσεως, τὰ ἀναφερόμενα εἰς πάσας τὰς περιφερείας τοῦ κράτους, φυσικὸν εἶναι νὰ διεξάγηται βραδύτερον τὸ διοικητικὸν ἔργον. Διὰ τῆς κατανομῆς τῶν ἐν λόγῳ ὑποθέσεων μεταξὺ τῶν κατὰ τόπους ὀργάνων ἐπιτυγχάνεται, ὡς εἰκός, συντονωτέρα αὐτοῦ διενέργεια.

Ἄλλο πλεονέκτημα τῆς ἀποκεντρώσεως εἶναι, ὅτι τὰ περιφερεια-

κα ὄργανα ἔχουν ἄμεσον ἀντίληψιν τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐπιτυχίας, τῆς δοθείσης ἐν τινι θέματι οὐσιαστικῆς λύσεως, καὶ εἶναι συνεπῶς εἰς θέσιν νὰ συναγάγουν συναφῆ πορίσματα χρήσιμα διὰ τὰς μελλούσας ἀναλόγους ἐνεργείας των. Τούναντίον, τὸ κέντρον δὲν δύναται νὰ παρακολουθῆ μακρόθεν τὰς συνεπειὰς τῶν λύσεων ὑπὲρ ὧν ἔχει ἀποκλίνει.

Ἐπὶ τούτων ὑπάρχουσιν ὁμοίως καὶ θέματα διοικητικῆς δράσεως, ἐφ' ὧν παρίστανται μᾶλλον ἐνδεδειγμένοι αἱ ἀρχαὶ τοῦ συγκεντρωτικοῦ συστήματος. Προκειμένου π.χ. περὶ νέων εἰδικῶν κλάδων τῆς διοικήσεως, ἐφ' ὧν αἱ περιφερειακαὶ ἀρχαὶ στεροῦνται κατ' ἀνάγκην ἐμπειρίας, μεριμνᾷ ὁ νομοθέτης ὅπως ἐπ' αὐτῶν μὴ ἀνατίθενται εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἀρχὰς ἀποφασιστικαὶ ἀρμοδιότητες. Ἄλλως τε, ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων εἶναι πλέον ἐπιβεβλημένη ἢ ὑπαρξίς ἐνιαίων κατευθύνσεων ἐν τῇ δράσει τῆς διοικήσεως, λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ πρῶτον ἤδη διαπλάσσεται ἢ πλευρὰ αὐτῆ τοῦ διοικητικοῦ ἔργου τῆς πολιτείας.

Ἄλλαι περιπτώσεις, ἐφ' ὧν δὲν εἶναι ἐνδεδειγμένοι αἱ ἀρχαὶ τῆς ἀποκεντρώσεως, εἶναι αἱ ἀναγόμεναι εἰς λίαν ἀξιόλογα ἀντικείμενα ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος, ἀνατεθειμένα εἰς συλλογικὰ ἐν τῷ κέντρῳ ὄργανα, ἀπαρτιζόμενα ἐξ εἰδικῶν προσώπων. Ἐπὶ τούτων ὑπάρχουσιν ἐν τῷ διοικητικῷ ἔργῳ τοῦ κράτους εἰδικότητες, τὰς ὁποίας κατέχουσιν ἐλάχιστοι ἐν τῷ κέντρῳ ὑπάλληλοι, λόγῳ τεχνικῆς αὐτῶν καταρτίσεως καὶ μακρᾶς πείρας. Ἐπὶ σπουδαίων θεμάτων τοιαύτης εἰδικότητος θὰ ἦτο δυσχερὲς νὰ ἀποφαίνωνται εὐστόχως ὄργανα περιφερειακά, στερούμενα ἀναλόγων τεχνικῶν συμβουλίων.

Ἐπὶ τούτων ὑπάρχουσιν ἐπίσης περιπτώσεις ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος, αἵτινες ἀπαιτοῦσι πρὸ παντὸς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐπιβολὴν τῶν κεντρικῶν ἀρχῶν. Εἰς ἄλλας ὡσαύτως περιπτώσεις ὑπάρχει πιθανότης νὰ χαρίζωνται εὐχερέστερον αἱ περιφερειακαὶ ἀρχαὶ πρὸς τοὺς διοικουμένους — ἢ ἐν γένει ἐγγύτερον κείμενοι, συνεπῶς δ' οἰκειότεροι πρὸς αὐτοὺς — ἢ ἐν γένει νὰ ἐπιδεικνύωσιν ἐπιείκειαν ἐν οὐδέοντι, ἐπὶ βλάβῃ τῆς ὁμαλῆς διεξαγωγῆς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας. Οὕτω π.χ. ἀρμόδια πρὸς παροχὴν μακρῶν πωσ ἀδειῶν ἀπουσίας εἰς τοὺς περιφερειακοὺς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους σκόπιμον εἶναι νὰ εἶναι πάντοτε αἱ ἐν τῷ κέντρῳ προϊστάμενα αὐτῶν ἀρχαί.

Τέλος, δὲν εἶναι πάντοτε ἐνδεδειγμένον νὰ μετατρέπηται ἡ εἰδικὴ διοικητικὴ ἀποκεντρωσις εἰς γενικὴν. Θέματα ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος ἀνατεθειμένα εἰς περιφερειακὰς ἀρχὰς εἰδικῶν κλάδων πρέπει κατ' ἀρχὴν νὰ μεταβιβασθῶσι νομοθετικῶς εἰς τοὺς νομάρχας. Οὐχὶ ὁμοίως καὶ ὅσακις πρόκειται περὶ δεσμευμένης διοικητικῆς ἐνεργείας καὶ ἐν γένει ἐνεργείας, μὴ ἀπαιτούσης ἄσκησιν οὐσιαστικῆς κρίσεως τῆς περιφερειακῆς ἀρχῆς εἰδικοῦ κλάδου, οὐδ' ὅσακις πρόκειται περὶ ἀπλοῦ τεχνικοῦ λογισμοῦ τῆς τελευταίας ταύτης ἀρχῆς. Οὕτω π.χ., δέον νὰ ἐξακολουθῆ ἐκδίδων τὰς ἀδείας θήρας ὁ δασάρχης ἢ τὰς ἀδείας οἰκοδομῆς ὁ νομομηχανικός.

Ταῦτα πάντα ἔχων υπ' ὄφιν ὁ νομοθέτης, εἰς ἄλλα μὲν θέματα διοικητικῆς ἐνεργείας καθιεροῖ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀποκεντρώσεως, εἰς ἄλλα δὲ τούναντίον — ἐφ' ὅσον ὑφίστανται εἰδικοί λόγοι ἀντενδεικνύοντες αὐτὰς — παρεκκλίνει ἀπὸ τῶν ὡς εἴρηται ἀρχῶν. Οὕτω δ' ἐπιτυγχάνεται ὁ εὐκταῖος συγκερασμός.

Ἡ ἀρίστη δ' ἀποκεντρώσις εἶναι ἡ τῶν μεγάλων περιφερειῶν ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν δευτέρου βαθμοῦ. Λειτουργεῖ ὅσον ἔνεστι εὐστοχώτερον ἢ δημοσίᾳ διοίκησις ἔν τινι ἐπικρατείᾳ οὐχὶ λίαν ἐκτεταμένη, ὡσάκισ διαιρεῖται αὐτὴ εἰς δώδεκα ἢ δεκαπέντε φερ' εἰπεῖν περιφερείας εὐρείας. Μόνον εἰς τὰς μεγάλας περιφερείας εἶναι δυνατόν νὰ συγκροτηθῶσι γνωμοδοτικά συμβούλια ἐξ εἰδικῶν ἐπὶ παντὸς κλάδου τῆς διοικήσεως, διαφωτίζοντα διὰ τῶν γνωματεῦσεων αὐτῶν τὸν ἀσκούντα τὴν ἀποφασιστικὴν ἀρμοδιότητα «διοικητὴν» ἢ «νομάρχην» — ὅπωςδῆποτε θὰ ὠνομάζετο ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς διοικήσεως τῆς εὐρείας περιφερείας ἐκπρόσωπος τῆς κυβερνήσεως. Μόνοι ἐπίσης αἱ μεγάλαι περιφέρειαι εἶναι ἱκαναὶ νὰ διαθέσωσιν ἐπαρκεῖς πόρους πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἀνατεθειμένου εἰς αὐτὰς ἔργου δημοσίας διοικήσεως. Προκριτώτερον θὰ ἦτο οἱ οἰκονομικοὶ οὗτοι πόροι νὰ ἀνήκουν εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον, εἰς ὃ ἐνδείκνυται νὰ ἀναχθῆ νομοθετικῶς ἡ εὐρεῖα περιφέρεια κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν τῆς δευτεροβαθμίας τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Εἰδεμή, ἂν οἱ πόροι οὗτοι πρόκειται νὰ ἐξακολουθήσουν ἀποτελοῦντες κρατικὸν χρῆμα, ἐπιβεβλημένον εἶναι νὰ παρέχωνται ἴδιαι πιστώσεις εἰς τὴν εὐρεῖαν περιφέρειαν καὶ νὰ ἔχη ἐκεῖ ὁ ἐκπρόσωπος τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἴδιου προϋπολογισμὸν ἢ εἰδικὸν λογαριασμὸν, τμῆμα τοῦ κρατικοῦ. Εἶναι ἀνέφικτος ἡ ἐπιτυχὴς διοίκησις τῆς περιφερείας, ὡσάκισ διὰ τὴν διάθεσιν οἰασδῆποτε ἐκεῖ σημαντικῆς πωρ δαπάνης εἶναι ἐκάστοτε ἀναγκαῖα κατὰ τὴν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νομοθεσίαν ἢ ἐγκρισίς τοῦ κέντρου.

Ἡ κυριωτάτη ἐπίκρισις, ἣτις διευτυπώθη κατὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῆς ἀποκεντρώσεως, ὅτι δηλαδὴ ἄγει αὐτὴ εἰς ἄνισον μεταχειρίσιν τῶν ἰδιωτῶν ἐκ μέρους τῆς δημοσίας διοικήσεως ἀνά τὰς καθ' ἕκαστα διοικητικὰς περιφερείας, δὲν εἶναι βάσιμος. Διότι ἐν σχέσει μὲν πρὸς διοικητικὰς πράξεις δεσμευόμενας, καὶ γενικώτερον πρὸς ὀφειλομένας νομίμους ἐνεργείας τῆς διοικήσεως, δὲν ὑφίσταται τὸ ἐνδεχόμενον διαφόρων ἐκασταχοῦ κατευθύνσεων διοικητικῆς πολιτικῆς, ἀφοῦ τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τῶν πράξεων τούτων ἐξαρτᾶται πανταχοῦ ἀποκλειστικῶς ἐξ ἀντικειμενικῶς ὑποστατῶν στοιχείων, ἧτοι ἐκ τῶν ἐκάστοτε συντρέχόντων νομικῶν καὶ πραγματικῶν ὄρων τῆς διοικητικῆς ἐνεργείας. Προκειμένου δὲ τούναντίον περὶ πράξεων καὶ ἐνεργειῶν, αἵτινες χωροῦσι κατὰ διακριτικὴν εὐχέρειαν τῶν περιφερειακῶν ἀρχῶν, τῶν ἐμπειπιστευμένων τὴν ἀποφασιστικὴν ἀρμοδιότητα, δύναται νὰ ἐπιτευχθῶσι συναφῶς πρὸς ταύτας ἐνιαῖαι ἀπόψεις σκοπιμότητος καθ' ἅπασαν τὴν ἐπικράτειαν, διὰ τῆς παροχῆς γενικῶν ὁδηγιῶν τῆς κεντρικῆς ἀρχῆς — τοῦ ἐκάστοτε καθ' ὕλην ἀρμοδίου ὑπουργείου — πρὸς τὰς ρηθείσας περιφερείας.

κας αρχάς επί των καθ' ἑκάστα ἀντικειμένων διοικητικῆς ἐνεργείας. Μόνη ἡ διαβίβασις συγκεκριμένων διαταγῶν, ἀφορωσῶν εἰς ὠρισμένην περίπτωσιν ἐνεργείας κατ' εὐχέρειαν καὶ ἀποστερουσῶν πράγματι πάσης εὐχρείας τὴν ἀποφασίζουσας περιφερειακὴν ἀρχήν, θὰ ἀντέκειτο εἰς τὴν ὑπαρξίν ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος παρὰ τῇ ἀρχῇ ταύτῃ, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ρηθεῖσα παροχὴ γενικοῦ, ὡς εἴρηται, χαρακτήρος ὁδηγιῶν, ἢ ἀπλή αὐτῇ χάραξις γενικῶν κατευθύνσεων.

Σύγχρονον νομοθέτημα περὶ ἀποκεντρώσεως εἶναι ὁ νόμος 3200 τοῦ 1955, ὁ ὁποῖος ἔχει διευρύνει τὰς ἀποφασιστικὰς ἀρμοδιότητας τῶν νομαρχῶν καὶ ἔχει προβλέψει ἐν ἄρθρῳ 10 τὴν συγκρότησιν νομαρχιακοῦ συμβουλίου, ἀποτελουμένου καὶ ἀπὸ μέλη αἰρετὰ κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν ἄρθρῳ 11 ὀριζόμενα. Ἐκλογεῖς εἶναι πάντες οἱ δήμαρχοι ὡς καὶ οἱ δημοτικοὶ καὶ κοινοτικοὶ σύμβουλοι τοῦ νομοῦ. Ἐκλόγιμοι δ' εἶναι δημόται, συμπληρώσαντες τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις

Ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις ἐκδηλοῦται μὲ τὸν θεσμὸν τῶν Δήμων καὶ τῶν Κοινοτήτων. Ὁ σήμερον διέπων αὐτοὺς νόμος, εἶναι ὁ κῶδιξ 2888 τοῦ 1954. Οἱ κατὰ τὴν κειμένην δημοτικὴν νομοθεσίαν ὑφιστάμενοι νῦν ἐν Ἑλλάδι σύνδεσμοι δήμων καὶ κοινοτήτων, δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν, ὡς εἰδός τι δευτεροβαθμίων ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ὧν ὁμως ἡ ὑπαρξίς δὲν ἀπορρεῖ εὐθέως ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλ' ἀπόκειται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν συμπραττουσῶν κοινοτήτων. Περαιτέρω ἡ σύμπτυξις τῶν συνδέσμων εἶναι χρονικῶς περιορισμένη, δὲν ἀπαντᾷ δὲ καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν, τέλος δ' οἱ σκοποὶ ἐκάστου συνδέσμου εἶναι συναμφεῖς πρὸς τὴν λειτουργίαν ὠρισμένων μόνον ὑπηρεσιῶν τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἅτινας ἀποφασίζουσιν αἱ κοινότητες — μέλη, οὐχὶ δ' ὀλότῃτος τινος ἔργων τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καθωρισμένης ἐκ τοῦ νόμου.

Συνταγματικῇ, μὲ ἐπιμυημένην τυπικὴν δύναμιν, ρυθμίσις τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἔλαβεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς χώραν τὸ πρῶτον παρ' ἡμῖν ἐν ἄρθρῳ 107 τοῦ συντάγματος τοῦ 1927. Ἡ συνταγματικὴ αὕτη διάταξις δὲν καθιέρου στενοὺς περιορισμοὺς τοῦ κοινοῦ νομοθέτου. Εἰς τὸν τελευταῖον τούτον πάντως ἀπέκειτο νὰ καθορίσῃ τὴν ἑκτασιν τοῦ περιεχομένου τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τὰ ἀντικείμενα δηλαδὴ τῆς ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος τῶν ὀργάνων αὐτῆς, καὶ τὴν ἑκτασιν τοῦ ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος τῶν ὀργάνων αὐτῆς, καὶ τὴν ἑκτασιν τοῦ ἐλέγχου τῆς κρατικῆς ἀρχῆς, ὡς φέρ' εἰπεῖν τοῦ νομάρχου ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν ὡς εἴρηται ὀργάνων. Ἐν τούτοις, ἡ τοιαύτη διακριτικὴ εὐχέρεια τοῦ κοινοῦ νομοθέτου ἐτέλει ἐντὸς ὀρίων τινῶν, καίπερ χαλαρῶν, συναγομένων ἐκ τοῦ πνεύματος τῆς ρηθείσης συνταγματικῆς διατάξεως. Δὲν ἠδύνατο π.χ. οὗτος, ὑπὸ τὸν τύπον τῆς ἐποπτείας, καθιερουμένης εἰς ὑπερβολικὸν βαθμὸν, νὰ ὑποκαταστήσῃ οὐσιαστικῶς τὴν ἐνέργειαν τῶν κρατικῶν ἀρχῶν εἰς τὴν δρᾶσιν τῶν ὀργάνων τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, οὐδὲ νὰ καταστήσῃ ἐν γένει, καθ' οἰονδήποτε τρόπον, ἀνύπαρκτον τὴν αὐτενέργειαν τῶν τοπικῶν ὀργανισμῶν.

Κατὰ τὰ ἔτη 1935 - 1951 ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις παρέμεινε παρ' ἡμῖν σχεδὸν ἄνευ συνταγματικῆς κατοχυρώσεως, διότι τὸ ἄρθρ. 105 τοῦ συντάγματος τοῦ 1864)1911, πλὴν τῆς καθολικότητος τῆς ψηφοφορίας ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, δὲν ἐπέβαλλε περιορισμὸν τινα εἰς ἐνδεχομένην νέαν νομοθετικὴν ρύθμισιν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἥτις ἤθελε τυχὸν λάβει χώραν ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἐννοίας καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς τελευταίας ταύτης. Τὸ δ' ἄρθρ. 99 τοῦ ἐν ἰσχύϊ συντάγματος τοῦ 1952 καθιεροῖ μὲν κανόνα δικαίου, ἐπιβάλλον ὡς βάσιν τῆς διοικητικῆς τῆς χώρας ὀργανώσεως τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν, ἀλλὰ καταλείπει εὐρύτατα πλαίσια εἰς τὴν κοινὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ὡς πρὸς τὴν ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα διαμόρφωσιν τοῦ διοικητικοῦ τούτου συστήματος. Ἡ ὕπαρξις δῆμων τε καὶ κοινοτήτων, τὸ αἶρετόν τῶν δημοτικῶν καὶ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν, ἡ καθολικότης τῆς ψηφοφορίας ἐν τῇ ἀναδείξει αὐτῶν δὲν δύνανται καὶ σήμερον θὰ θιγῶσιν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ νομοθέτου. Ἡ πέραν μέτρου τινὸς ἐνδεχομένη ἐλάττωσις τοῦ κύκλου δράσεως τῆς δημοτικῆς καὶ τῆς κοινοτικῆς διοικήσεως, ἡ καθιέρωσις ὑπερβολικῆς κρατικῆς ἐποπτείας ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν δῆμων καὶ τῶν κοινοτήτων, ἰδίᾳ δὲ λίαν ἐντόνου ἐποπτείας οὐσιαστικῆς (σκοπιμότητος), ἤθελον κριθῆ ἀναντιρρήτως καὶ σήμερον ὡς νομοθετικὰ μέτρα ἀντισυνταγματικά. Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει ὑπολείπεται κατὰ πολὺ τὸ ἐν ἰσχύϊ σύνταγμα ἐν τῇ κατοχυρώσει τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν ἀντιστοίχων διατάξεων τοῦ δημοκρατικοῦ συντάγματος τοῦ 1927.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κ. ΨΑΡΟΥ

Ἡ Ἑλληνικὴ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις εὐρίσκεται εἰς τὴν ρίζαν τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἀποτελεῖ καθ' ὅλας τὰς ἱστορικὰς περιόδους τὴν βάσιν τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ. Ἡ κοινοτικὴ ζωὴ ἐκδηλοῦται ἀπὸ τῶν πρώτων σχηματισμῶν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἱστορίας καὶ τῶν πρώτων διαμορφώσεων τῶν οἰκισμῶν τῆς συμβιώσεως, συνεχίζεται δὲ αὕτη ὄχι μόνον καθ' ὅλην τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν μάλιστα ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις ἀνάγεται εἰς πολίτευμα, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλην μετὰ ταῦτα τὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους, ὑπὸ τὰς διαφόρους κατακτήσεις, ἤτοι ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν καὶ τὴν Φραγκικὴν, ὑπὸ τὴν κατάκτησιν τῆς Βενετίας καὶ τέλος ἐπὶ τετρακόσια χρόνια ὑπὸ τὴν κατάκτησιν τῆς Ὄθωμανικῆς. Πρὸ τῆς τελευταίας ταύτης, κατὰ τὴν μακροαίωνα ζωὴν τῆς ἑλληνικῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ὁ Δῆμος ὡς καὶ αἱ κοινότητες τῶν ἐλευθέρων χωρικῶν ἐπέζησαν ὑπεράνω τῶν ἀναμίξεων τῶν φυλῶν καὶ τῶν πολέμων καὶ συνετήρησαν τὰς φυλετικὰς παραδόσεις καὶ τὴν αὐτοδιοίκησιν τοῦ λαοῦ.

Καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἐπὶ χιλιετηρίδας διαδρομὴν τῆς ἑλληνικῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, διαπιστοῦται θεμελιῶδες χαρακτηριστικόν, τὸ ὁποῖον καθορίζει τὴν σύστασιν καὶ τὴν ὑπαρξιν αὐτῆς. Τὸ θεμελιῶδες τοῦτο στοιχεῖον εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν δημοτῶν ἐκλογή τῶν αἰρετῶν ἀρχόντων. Τὸ ἐκ τῆς θελήσεως οὕτω τῆς λαϊκῆς ἀπορρέον κοινοτικὸν συμβούλιον, διοικεῖ τὰς τύχας τῆς κοινότητος καὶ κατευθύνει τὰ συμφέροντα αὐτῆς. Καὶ ὅσον δήποτε καὶ ἂν, κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν διαφόρων ἱστορικῶν μορφῶν τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους, ἐποικίλευν ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς καὶ ἡ συμμετοχὴ τῶν διαφόρων τάξεων τοῦ πληθυσμοῦ τῆς κοινότητος εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτῆν, ἐν τούτοις οὐδέποτε σχεδὸν ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἱστορίᾳ ἐμφανίζεται διαμόρφωσις διοικήσεως κοινοτικῆς ἀπορρεούσης ἐκ κρατικῆς κεντρικῆς ἐξουσίας, ἢ ὁποία σπανίως καὶ καθ' ἐξάίρεσιν ἐνίοτε μετέχει εἰς τὸν τοιοῦτον καθορισμὸν τῶν τοπικῶν ἀρχόντων. Ἀντιθέτως, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶναι ἐτι περισσότερον χαρακτηριστικόν ἐν τῇ ἑλληνικῇ κοινότητι, καθ' ὅλας τὰς ἱστορικὰς περιόδους, εἶναι ἡ ἔντονος κοινοτικὴ καὶ πολλάκις, ὡς ἐκ τούτου, αὐτόνομος ζωὴ, ἢ ὁποία δημιουργεῖται ἐντὸς τοῦ αὐτοδιοικουμένου οἰκισμοῦ, ἢ ὁποία προσδίδει τὰ ἰδιάζοντα χαρακτηριστικὰ εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς ζωῆς αὐτῆς. Ἡ ἔντονος αὐτῆ κοινοτικὴ ζωὴ δημιουργεῖ ἐθιμικὰ δίκαια, δημιουργεῖ κοινοτικὰς λειτουργίας, δημιουργεῖ γενικωτέρους σκοποὺς εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς ομάδος τῆς συμβιώσεως· περαιτέρω δὲ καθ' ὠρισμένας περιόδους, ὅπως ἰδίως ἐπὶ τῆς Ὄθωμανικῆς κατακτήσεως, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἐπιβολὴ τοῦ ξένου δυνάστου καθίστα-

ται περισσότερον διὰ τὸ ἔθνος ἐπικίνδυνος ἢ περισσότερον ἀπειλητικὴ διὰ τὴν ὑπαρξιν τῆς κοινότητος, ἐκδηλοῦται ἄλλοτε μὲν σιωπηρῶς, ἄλλοτε δὲ δημοσίως, ἔτι περισσότερον ἔντονος ἢ δύναμις τῆς ἐν τῇ κοινότητι συμβιώσεως, ἢ ὅποια ὁδηγεῖ αὐτὴν εἰς τὸ νὰ διαμορφώσῃ πλέον οὐσιώδεις δραστηριότητας, πλέον εὐρείας μορφᾶς συμπράξεως τῶν μελῶν τῆς κοινότητος εἰς οἰκονομικὰς λειτουργίας, καὶ εἰς χρῆσιν κοινωφελῶν μέσων καὶ ἄσκησιν γενικωτέρων σκοπῶν. Τελικῶς δὲ ἡ κοινοτικὴ πρωτοβουλία ὁδηγεῖται καὶ πάλιν πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν πολιτικῶν θεσμῶν καὶ πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς δραστηριότητος, ἢ ὅποια σκοπεῖ πλέον εὐθέως νὰ προστατεύσῃ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ γενικώτερα συμφέροντα τῆς φυλῆς καὶ τῆς ἔθνικῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς προορισμοῦ. Ἡ δράσις οὕτω τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων, ἢ ὅποια διατηρεῖ ἄσβεστα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς φυλῆς καὶ τοὺς ἱστορικοὺς προορισμοὺς τοῦ ἔθνους φέρει τέλος τὴν κοινότητα εἰς τὸ νὰ καταστῇ ἡ ἑστία, καθ' ὅλην τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν γαλουχεῖται κατ' ἀρχάς, προπαρασκευάζεται κατόπιν, καὶ ἀνδρούται τελικῶς ἡ Ἐπανάστασις, ἢ ὅποια θὰ ἀποτελέσῃ τὴν μεγάλην ἔθνεγερσιν τοῦ 1821. Τοιοῦτοτρόπως, ἡ κοινότης ἀποδεικνύει τὴν ἰκανότητα αὐτῆς ὄχι μόνον νὰ δρᾷ ὡς ἓνας πυρὴν οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἰκανοποιήσεως τῶν συμφερόντων τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου, ἀλλὰ νὰ δρᾷ καὶ ὡς πυρὴν πολιτικὸς μέσα ἀπὸ τὸν ὁποῖον, ὄχι μόνον δημιουργεῖται δίκαιον καὶ σφυρηλατοῦνται δεσμοὶ συνυπάρξεως ἔθνικῆς, ἀλλὰ δημιουργοῦνται καὶ πολιτικοὶ θεσμοὶ καὶ πρωτοβουλία πολιτικοστρατιωτικά, αἱ ὁποῖαι τέλος ἄγουν εἰς τὴν ἱστορικὴν ἀποκατάστασιν ἐλευθέρου τοῦ ἔθνους.

Ἐν τούτοις ὅμως, κατὰ μίαν παράδοξον ἱστορικὴν ἀντινομίαν, ἐπὶ-πρωτα ἢ ἀπελευθέρωσις τοῦ ἔθνους νὰ ἔχη ὡς συνέπειαν, νὰ ἐπιφέρει πλῆγμα εἰς τὴν κοινότητα, ὅπως αὕτη διεμορφώθη καὶ ἠνδρώθη ὑπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν κατάκτησιν καὶ τὴν διακοπὴν τῆς ὅλης σταδιοδρομίας, ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἄλλ' εἶναι εὐεξήγητος ἡ αἰτία τοῦ γεγονότος τούτου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀκόμη καὶ σήμερον δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὑποφέρει ἡ οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ δι-ἀρθρωσις τῆς χώρας, αἰτία, ἢ ὅποια ἀποτελεῖ πάντοτε τροχοπέδην εἰς τὴν ταχυτέραν κατάκτησιν ἐκ μέρους τοῦ ἔθνους τῶν προορισμῶν αὐτοῦ, τῶν ἀναλόγων πρὸς τὴν ἱστορικὴν περίοδον τὴν ὁποίαν διέρχεται ἢ ἀνά-ληψις τῶν ἐξουσιῶν μετὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν ὑπὸ ἡγεσίας, ἢ ὅποια εἴτε ἀπέρρευεν ἐκ ξένης ἐπιβολῆς, εἴτε ἐξεπροσώπει τάξεις αὐτοχθόνους μὲν ἀλλὰ μὴ παρασκευασμένας διὰ νὰ συνδέσουν τὸ ἐλεύθερον ἑλληνικὸν ἔθνος πρὸς τὴν προηγουμένην του ἱστορίαν, ἐπηρεαζομένης ἀπὸ τὰ στεῖ-ρα πλαίσια γραφειοκρατικῶν διαμορφώσεων κρατῶν ἀπολυταρχικῶν, ἐξη-γεῖ τὸν λόγον ἔνεκα τοῦ ὁποῖου ἡ κυβέρνησις καὶ ἡ διοίκησις τοῦ νέου κράτους ἠγνόησαν παντελῶς τὴν κοινότητα, ἐπέβαλον σιωπὴν εἰς αὐτὴν καὶ τὴν ὠδήγησαν σχεδὸν εἰς τὸν θάνατον. Ἡ κατάσταση αὕτη ἐπεβεβαι-ώθη διὰ τοῦ νόμου 1833, διὰ τοῦ ὁποῖου ὠργανώθησαν οἱ δήμοι κατὰ τρόπον γραφειοκρατικόν, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ θεσμοῦ τῆς κοινότητος, ὃ δὲ νό-μος αὐτὸς διετηρήθη καθ' ὅλον τὸν 19ον αἰῶνα, μέχρις ὅτου τὸ ἀνορθω-

τικόν κίνημα τοῦ 1907 ἦλθε διὰ τὴν δώση μίαν διέξοδον εἰς τὴν ἀπαίτη-
σιν ὅπως τουλάχιστον ὁ οἰκισμὸς τῆς συμβιώσεως διαχειρίζεται τὰ το-
πικὰ συμφέροντα διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ αἰρετῶν ἀρχόντων. Ἡ μεταρρυθμι-
σις αὕτη, ἡ ὁποία πράγματι ὑπῆρξεν οὐσιώδης καὶ ἱστορικὴ διὰ τὴν
ζωὴν τῆς νεωτέρας τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἐν τῷ ἀνεξαρτήτῳ κράτει,
διετυπώθη τελικῶς εἰς τὸν νόμον ΔΝΖ τοῦ 1912, ὁ ὁποῖος ἀπετέλεσε ἔ-
κτοτε καὶ μέχρι σήμερον, κατὰ τὰς βασικὰς αὐτοῦ ἀρχάς, τὸν καταστα-
τικὸν χάρτην τῆς τοπικῆς ἑλληνικῆς αὐτοδιοικήσεως. Ὁ νόμος αὐτὸς ὑ-
πέστη ἔκτοτε ἐπανελημμένως τροποποιήσεις καὶ βελτιώσεις ἢ καὶ ἐνί-
πυσις, ὅτε καὶ ὀπισθοδρομήσεις, μέχρις ὅτου ἔλαβεν τὴν τελικὴν αὐτοῦ μορφήν,
ὅπου τὴν ὁποῖαν ἰσχύει σήμερον, διὰ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 2.888
τοῦ 1954 περὶ κώδικος δημοτικῆς καὶ κοινοτικῆς. Ὁ κώδιξ οὗτος συμπλη-
ροῦται διὰ τοῦ νόμου 3.033 τοῦ 1959 περὶ δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἐσό-
δων, ὡς οὗτος συνεπληρώθη διὰ τοῦ νόμου 3570 τοῦ 1956 καὶ τοῦ νόμου
3777 τοῦ 1957.

Δέον τέλος νὰ ὑπομνησθῇ ὅτι ὅλη ἡ νομοθεσία περὶ τοπικῆς αὐτο-
διοικήσεως εἰς τὴν χώραν μας ἐπιστεγάζεται ἀπὸ τὴν διάταξιν τοῦ
ἄρθρου 99 τοῦ ἰσχύοντος συντάγματος τῆς 1 Ἰανουαρίου 1952, κατὰ
τὴν ὁποῖαν ἡ διοικητικὴ ὀργάνωσις τοῦ κράτους ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ἀπο-
κεντρώσεως καὶ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, καθ' ἃ νόμος θέλει προβλέ-
ψει, αἱ δὲ ἐκλογαὶ τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν ἐνεργοῦνται διὰ
καθολικῆς ψηφοφορίας. Αὗται εἶναι αἱ μόναι συνταγματικαὶ διατάξεις
διὰ τῶν ὁποίων κατοχυροῦται ἡ κατ' ἀρχὴν θέσπισις τῆς τοπικῆς αὐτο-
διοικήσεως εἰς τὴν χώραν μας, ἥτις καθίσταται οὕτω ὑποχρεωτικὴ διὰ
τὸν νομοθέτην καὶ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν καθ' ἣν ἡ διοίκησις τῶν τοπικῶν ἐ-
ξουσιῶν ἀνήκει εἰς ἀρχοντας ἀπορρέοντας ἐκ τῆς λαϊκῆς βουλήσεως.

Βασικὸς ὁμῶς περιορισμὸς ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐρείδεται τὸ σύστημα
τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως παρ' ἡμῖν εἶναι ἡ καθιέρωσις ἐνὸς καὶ μό-
νου βαθμοῦ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, δηλαδὴ ἐνὸς καὶ μόνου ἐπιπέδου
τοπικῶν ὀργανισμῶν, χωρὶς οὗτοι νὰ συνενοῦνται ὑπὸ ἀνωτέρας
τοπικῆς ἐξουσίας δευτέρου βαθμοῦ, διὰ τῆς ὁποίας οὕτω νὰ συμ-
πράττουσι πολλοὶ τοπικοὶ ὀργανισμοί, εἰς εὐρυτέρας περιοχὰς περιφερει-
ακῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Τοῦτο ἤδη ἀποτελεῖ ἓνα λόγον ἀδυναμίας
τοῦ πρώτου βαθμοῦ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἱκανοποι-
οῦσι τῶν τοπικῶν συμφερόντων εἶναι κατακερματισμένη μόνον εἰς τὸν
πολυάριθμον κόσμον τῶν ὀργανισμῶν πρώτου βαθμοῦ, οἱ ὁποῖοι τὰ εὐ-
ρύτερα αὐτῶν συμφέροντα δὲν δύνανται νὰ τὰ ἐπιδιώξουν δι' ὀργανισμῶν
ἀνωτέρου βαθμοῦ.

Οἱ ὀργανισμοὶ οὗτοι τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως πρώτου βαθμοῦ εἶναι
οἱ δήμοι καὶ αἱ κοινότητες. Ἡ διαφορὰ μεταξύ δήμου καὶ κοινότητος δὲν
εἶναι οὐσιώδης, ἀναπακρίνεται δὲ μόνον εἰς τὴν θέσπισιν ἀπλουστεράς
διοικήσεως ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς
ὀργανώσεως τῆς τοπικῆς μονάδος. Τοιοῦτοτρόπως δήμοι μὲν ἀναγνωρί-
ζονται αἱ πόλεις αἱ ἄνω τῶν δέκα χιλιάδων κατοίκων, πᾶσαι δὲ αἱ λοιπαὶ

πόλεις, κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία ἀποτελοῦν τὰς κοινότητες. Ἄλλα διὰ νὰ ἀποτελέσῃ ἕνας οἰκισμὸς συμδίωσως κοινότητα πρέπει νὰ ἔχη τουλάχιστον πεντακοσίους κατοίκους καὶ νὰ ὑπάρχῃ πρὸς τούτοις ἡ θέλησις τῶν δύο τρίτων τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος καὶ ἐκτὸς τούτου νὰ διαπιστωθῇ ὅτι ὁ οἰκισμὸς αὐτὸς ἔχει πόρους ἱκανοὺς διὰ τὴν συντήρησιν τῆς κοινότητος. Κατ' ἀκολουθίαν ἔαν ἕνας οἰκισμὸς, ἔν χωρίον, δὲν συγκεντρῶναι τὰς προϋποθέσεις αὐτὰς ὑπάγεται εἰς τὴν περιφέρειαν μιᾶς ἄλλης κοινότητος. Ὁλόκληρος ὁμως ὁ πληθυσμὸς καὶ ὅλον συνεπῶς τὸ ἔδαφος τῆς χώρας εἶναι κατανεμημένα κατὰ δήμους καὶ κοινότητας, οὕτως ὥστε οὐδὲν μῦριον τοῦ ἐδάφους νὰ μὴ ὑπάγεται εἰς δήμον ἢ κοινότητα ἢ οὐδεὶς ἐκ τῶν κατοίκων τῆς χώρας νὰ μὴ εἶναι δημότης εἰς ἕνα δήμον ἢ εἰς μίαν κοινότητα.

Ὁ νομοθέτης καθορίζει τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἡ ἀρμοδιότης αὕτη καθορίζεται τοῦτο μὲν γενικῶς, τοῦτο δὲ καὶ διὰ εἰδικῶν προσδιορισμῶν. Γενικῶς ὁ δήμος καὶ ἡ κοινότης ἀναγνωρίζονται ὅτι εἶναι ἀρμόδιοι διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν παντὸς τοπικοῦ συμφέροντος. Τὸ τοπικὸν συνεπῶς συμφέρον ἀνήκει εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, εἰδικώτερον δὲ ἀναγνωρίζει ὁ νόμος ὅτι ὁ ὀργανισμὸς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἔχει ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα ἐπὶ ὠρισμένων θεμάτων ἀναγομένων εἰς τὸ τοπικὸν συμφέρον, ὅπως εἶναι ἡ κατασκευὴ, ἡ συντήρησις καὶ ἡ διαχείρισις τῆς ὑδρεύσεως, ἐπίσης τῶν ἐν γένει κοινοχρήστων χώρων τῆς πόλεως καὶ ἄλλων τοιούτων ἀρμοδιοτήτων. Πολλὰ ὁμως ἐκ τῶν ἀρμοδιοτήτων αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι ἐθεσπίσθησαν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ καὶ κοινοτικοῦ κώδικος ὡς ἀποκλειστικάι, περαιτέρω διὰ νόμων κατέστησαν ἀντικείμενον ἀρμοδιότητος εἴτε τοῦ κράτους εἴτε ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὡς π. χ. προκειμένου περὶ τῶν ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων.

Θεμελιώδης ἀρχή, ἡ ὁποία διέπει τὴν ὀργάνωσιν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τὴν ὁποῖαν ἄλλωστε ἀρχὴν καθιεροῖ, ὡς ἐλέχθη, αὐτὸ τοῦτο τὸ Σύνταγμα εἶναι ὅτι οἱ αἰρετοὶ ἄρχοντες ἐκλέγονται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας. Ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς καθορίζεται ἐκάστοτε ὑπὸ εἰδικοῦ νομοθετήματος, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὰς δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς ἐκλογάς, πάντως ὁμως προκειμένου περὶ τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων κρατεῖ παγίως ἡ ἀρχὴ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς καὶ οὐχὶ τῆς ἐμμέσου. Προκειμένου ὁμως περὶ τοῦ δημάρχου ἄλλοτε μὲν καθιεροῦτο τὸ σύστημα τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς ὑπὸ τῶν δημοτῶν, νῦν δὲ ἐθεσπίσθη τὸ σύστημα τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς, τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος ἐκλεγομένου πάντοτε ἐμμέσως ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Τὰ ὄργανα διοικήσεως τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως εἶναι διὰ μὲν τὸν δήμον, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ἡ δημαρχιακὴ ἐπιτροπὴ καὶ ὁ δήμαρχος, διὰ δὲ τὴν κοινότητα, τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ὁ πρόεδρος καὶ ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κοινότητος. Ὁ δήμαρχος ὅπως καὶ ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος εἶναι ὄργανα ἐκτελεστικὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων, τὰ ὁποῖα διοικοῦν τὸν δήμον καὶ τὴν κοινό-

τητα, οὕτως ὥστε ἡ ἀποφασιστικὴ ἐξουσία καὶ τὸ τεκμήριον τῆς ἀρμοδιότητος ὑπάρχουν ὑπὲρ τοῦ δημοτικοῦ καὶ κοινοτικοῦ συμβουλίου, τὰ ὅποια ἀποφαίνονται ἐπὶ τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑποθέσεων.

Οἱ δήμοι καὶ αἱ κοινότητες περαιτέρω δύνανται, διὰ τὴν ἐπιδίωξιν κοινῶν σκοπῶν ἢ πρὸς πραγμάτων ὠρισμένων ἔργων ἢ ἄλλων ὑπηρεσιῶν, αἱ ὅποια νὰ ἀναφέρονται εἰς τοὺς συμμετέχοντας ὀργανισμούς, νὰ συνασπισθῶσιν εἰς συνδέσμους δήμων ἢ κοινοτήτων. Οἱ σύνδεσμοι οὗτοι νὰ συνασπισθῶσιν εἰς συνδέσμους δήμων ἢ κοινοτήτων. Οἱ σύνδεσμοι οὗτοι τροφοδοτοῦνται ἐξ εἰσφορῶν τῶν συμμετεχόντων τοπικῶν ὀργανισμῶν, δύνανται ὅμως νὰ ἐπιβάλουν καὶ ἰδίας τοπικὰς φορολογίας. Ἐπίσης οἱ δήμοι καὶ αἱ κοινότητες δύνανται νὰ ἰδρῦσουν περαιτέρω ἴδια νομικὰ πρόσωπα, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως πραγματοποιηθῶν διάφοροι σκοποὶ τοπικοῦ συμφέροντος ἢ τοπικὰ ἔργα ἢ ἄλλοι σκοποὶ τοπικῆς κοινῆς ὠφελείας ἐξ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἀνήκουν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Πρὸς τοῦτοις, δύνανται οἱ δήμοι καὶ αἱ κοινότητες νὰ ἰδρῦσωσιν ἐπιχειρήσεις, αἱ ὅποια ἀποτελοῦν νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, λειτουργοῦντα κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, σκοπὸν ἔχοντα τὴν ἐξυπηρέτησιν ἢ τὴν ἐκμετάλλευσιν ὠρισμένης δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς οἰκονομικῆς παροχῆς.

Τὸ ὅλον σύστημα τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως παρ' ἡμῖν συμπληροῦνται διὰ τῶν τοπικῶν ἐνώσεων δήμων καὶ κοινοτήτων καὶ τῆς κεντρικῆς ἐνώσεως δήμων καὶ κοινοτήτων Ἑλλάδος. Τοιοῦτοτρόπως οἱ δήμοι καὶ αἱ κοινότητες εἰς ἕκαστον νομὸν ἀποτελοῦσι τὴν τοπικὴν ἔνωσιν δήμων καὶ κοινοτήτων καὶ ὅλαι αἱ τοπικαὶ ἐνώσεις δήμων καὶ κοινοτήτων ἐκλέγουν τοὺς ἐκπροσώπους αὐτῶν ἐκ τῶν αἰρετῶν ἀρχόντων, οἱ ὅποιοι συνερχόμενοι εἰς συνέλευσιν ἐκλέγουν τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς κεντρικῆς ἐνώσεως δήμων καὶ κοινοτήτων τῆς Ἑλλάδος. Αἱ τοπικαὶ ἐνώσεις δήμων καὶ κοινοτήτων καὶ ἡ κεντρικὴ ἔνωσις δήμων καὶ κοινοτήτων ἀρμοδιότητα ἔχουν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δράσεως τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως εἰς τὴν χώραν μας, διὰ τῆς μελέτης τῶν σχετικῶν πρὸς αὐτὴν προβλημάτων, διὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἀναγκῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, διὰ τῆς διατυπώσεως ψηφισμάτων πρὸς τὴν κυβέρνησιν περὶ τῶν ἀναγκαίων νομοθετικῶν καὶ οἰκονομικῶν μέτρων καὶ διὰ τῆς παραστάσεως πλησίον τῶν δημοσίων ἀρχῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὅπως ἐπιτυχάνωνται καλλίτερον οἱ ἐπιδιωκόμενοι σκοποὶ ἐκ μέρους τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ ὅπως εἰσακούωνται καὶ πραγματοποιῶνται τὰ διάφορα αἰτήματα αὐτῆς, τὰ ὅποια ἀπέτέλεσαν ἀντικείμενον ψηφισμάτων τῶν συνελεύσεων τῶν τοπικῶν ἐνώσεων ἢ τῆς κεντρικῆς ἐνώσεως δήμων καὶ κοινοτήτων.

Θέμα, τὸ ὅποιον εἶναι πάντοτε ὑπὸ ἐξέτασιν καὶ τὸ ὅποιον εἶναι ζωτικὸν διὰ τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν εἰς τὴν χώραν μας, εἶναι τὸ θέμα τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐξουσίας τῆς ἐποπτείας ἐκ μέρους τοῦ κράτους τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Διότι πράγματι, ἡ ἔννοια τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἡ ἀρχὴ τῆς αὐτοδιοικήσεως τῶν τοπικῶν συμφερόντων, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῇ ξένη πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ Κράτους, ὅπως ἀσκή μίαν ὠρισμένην ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν. Τὸ ζήτημα

ὅμως εἶναι ποία εἶναι ἡ ἔκτασις καὶ εἰς ποίας περιπτώσεις καὶ μέχρι ποίου σημείου δύναται νὰ εἶναι ἀνεκτὴ μία τοιαύτη ἐποπτεία. Ὁ νόμος ΔΝΖ εἶχε καθιερώσει βαθεῖαν ἐπέμβασιν τῆς κρατικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν τοπικῶν ὀργανισμῶν, ἐν τῇ διαχειρίζει τῶν τοπικῶν συμφερόντων καὶ μέγας ἦτο ὁ κατάλογος τῶν περιπτώσεων, κατὰ τὰς ὁποίας ἀπητεῖτο ἡ προηγουμένη ἐγκρίσις ἐκ μέρους τῆς κεντρικῆς ἀρχῆς τῶν ἀποφάσεων τῶν αἰρετῶν συμβουλίων. Γενικώτερον ἡ ἐποπτεία διακρίνεται εἰς ἐποπτεῖαν νομιμότητος καὶ ἐποπτεῖαν οὐσιαστικῆν. Ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις δὲν ἀποκρούει τὴν ἐκ μέρους τοῦ κράτους ἄσκησιν ἐποπτείας νομιμότητος, διὰ τοῦ δικαιώματος ἀκυρώσεως ἐκείων τῶν ἀποφάσεων τῶν αἰρετῶν ἀρχόντων, αἱ ὁποῖαι κρίνονται ὑπὸ τῆς κρατικῆς ἐξουσίας ὡς ἀντικείμενα εἰς τὸν νόμον.

Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἀρνεῖται εἶναι ἡ προληπτικὴ παρέμβασις τῆς κρατικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν αἰρετῶν ἀρχόντων διὰ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐγκρίσεως τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῶν. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ διεξάγεται ὁ ἀγὼν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως πρὸς τὸ κράτος, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὅπως ἀποδεσμευθῇ αὐτὴ ἀπὸ τὸν ἀποτυπικὸν αὐτὸν ἐναγκαλισμὸν ἐκ μέρους τοῦ κράτους, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν ἀντὶ νὰ τονῶναι αὐτὴν καὶ νὰ ἐνισχύῃ τὴν ἀνάπτυξίν της, ἀντιθέτως ἐμποδίζει τὴν ἄσκησιν ἐκ μέρους τῶν αἰρετῶν ἀρχόντων τῶν πρωτοβουλιῶν αὐτῶν μὲ ἀποτέλεσμα αἱ πρωτοβουλίαι αὐταὶ νὰ ἀσκούνται λίαν περιωρισμένως ἢ σύμφωνα πρὸς τὸ κυβερνητικὸν ἐκάστωτε συμφέρον. Σήμερον ἡ ἄσκησις οὐσιαστικῆς ἐποπτείας τῆς δημοσίας διοικήσεως ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως εἶναι ἀρκούντως εὐρεία, διότι ὑπάρχει τεσσαρακοντάς ὀλόκληρος περιπτώσεων οὐσιωδῶν ἐνεργειῶν ἐκ μέρους τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τῶν ὁποίων ἡ ἄσκησις προϋποθέτει τὴν ἐγκρίσιν ἐκ μέρους τῆς κρατικῆς ἀρχῆς. Τὸ σπουδαιότερον δὲ εἶναι ὅτι ἡ ἐγκρίσις αὐτὴ ἐκτείνεται καὶ μέχρι αὐτοῦ τοῦ δημοτικοῦ καὶ κοινοτικοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸν ὁποῖον δύναται ἡ κρατικὴ ἐξουσία νὰ τροποποιῇ ὄχι μόνον ἐπὶ σκοπῷ ὅπως ἐγγράψῃ τυχὸν ὑποχρεωτικὰς δαπάνας, τὰς ὁποίας παρέλειψεν ὁ ὀργανισμὸς νὰ ἐγγράψῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν του, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ σκοπῷ, ὅπως ἐλέγξῃ αὐτὴν ταύτην τὴν διάθεσιν τῶν πόρων διὰ τοὺς διάφορους σκοποὺς τῶν τοπικῶν συμφερόντων.

Ὁ ἔλεγχος ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων ἐκ μέρους τοῦ κράτους ἀσκεῖται μέσῳ τοῦ νομάρχου, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἐποπτικὴ ἀρχὴ ἢ ἀσκούσα τὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῶν τοπικῶν ὀργανισμῶν ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν ἐποπτεῖαν καὶ κατεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν.

Τέλος, τὸ σπουδαιότερον ἐξ ὅλων τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ τὸ ὅποιον εἶναι συνηρημένον πρὸς αὐτὴν ταύτην τὴν ζωὴν αὐτῆς, εἶναι τὸ θέμα τῶν ἐσόδων τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τὸ θέμα τῶν πόρων ἐκ τῶν ὁποίων ἀντλοῦν οὗτοι τὰ ἔσοδα διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν, μέσῳ τῶν δαπανῶν των, τῶν σκοπῶν διὰ τοὺς ὁποίους ἐτάχθησαν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου. Καὶ ἐν τού-

τω παρατηρήθη ανέκαθεν ή έκ μέρους τού νομοθέτου αδιαφορία κατ' αρχάς και περαιτέρω ό έσκεμμένος περιορισμός τών έσόδων τών δήμων και κοινοτήτων ή τουλάχιστον ή τοποθέτησις έντός τών δημοσίων προορισμών τών σκοπών τής τοπικής αυτοδιοικήσεως είς δευτέραν μοίραν έναντι τών άλλων σκοπών τού κράτους. 'Η διαρκής συγκέντρωσις τών δημοσίων πρωτοβουλιών και λειτουργιών είς χείρας τού κράτους και ή διαρκής ανάπτυξις τών κρατικών σκοπών, ή όποία άπήτη και ανάπτυξιν τών κρατικών έσόδων, είχεν, ώς άποτέλεσμα να μη έπέρχεται ανάλογος ανάπτυξις τών έσόδων τών δήμων και κοινοτήτων, ανάλογος πρòς τας αυξανόμενας αύτων ανάγκας, έν όψει τής προόδου τού πολιτισμού, τόν όποιον πάλιν πολιτισμόν προώθει τò κράτος. Τοιουτοτρόπως ό δημόσιος βίος είς τήν χώραν μας προσέκρουσεν είς μίαν αντίφασιν, κατὰ τήν όποιαν τò μέν κράτος προωθεί τήν κοινωνικήν και οικονομικήν ανάπτυξιν δια τής διαρκούς ανακατανομής τού εισοδήματος μέσω τού δημοσίου προϋπολογισμού είς τò σύνολον, αλλά τήν ανάπτυξιν αύτην τήν περιορίζει μόνον είς τούς ίδίους του σκοπούς, μη ύπολογίζων έπαρκώς τούς σκοπούς, τούς όποιους έχει να έπιδιώξη και να πραγματοποιήση ή τοπική αυτοδιοίκησις και τούς όποιους σκοπούς δέν αναλαμβάνει τò κράτος. Κατ' ακολουθίαν, μέσα είς τήν διαρκή διεύρυνσιν τής δράσεως τού κράτους, τής οικονομικής και τής έν γένει κοινωνικής, άπέμενον οι 'Οργανισμοί τής Τ.Α. καθυστερημένοι άπό πάσης άπόψεως, ίδίως καθ' όσον άφορᾷ τήν διαμόρφωσιν και τήν όργάνωσιν τής πόλεως και τών ύπηρεσιών, αί όποίαι έξυπηρετοϋν τήν συμβίωσιν έν τῇ πόλει. 'Εν τούτοις κατὰ τὰ τελευταία έτη παρατηρήθη, έν όψει τής συστηματικώτερας προσπαθείας τού κράτους, όπως αναλάβη τήν άσκησιν εύρύτερας οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, ότι τò κράτος ήρχισε να άποδίδη μεγαλυτέραν προσοχήν είς τò θέμα τών έσόδων τής τοπικής αυτοδιοικήσεως και δι' άλλεπαλλήλων νομοθετημάτων άπό τού έτους 1951 και έντεϋθεν απέβλεπεν είς τò να τονώση τὰ έσοδα αύτά, τὰ όποία πράγματι και λίαν αισθητώς ηύξήθησαν, όπως φαίνεται έκ τών σχετικών στατιστικών πινάκων. Παρ' όλην όμως τήν τόνωσιν αύτην τὰ έσοδα τών δήμων και κοινοτήτων πολύ άπέχουν άπό τò να είναι, έστω και άπλώς ανάλογα πρòς τούς σκοπούς τούς όποιους έχει να πραγματοποιήση ή τοπική αυτοδιοίκησις δια τήν έξυπηρετήσιν τών τοπικών συμφερόντων και παρακολουθούν έκ τού μακρόθεν τόν πολλαπλασιασμόν τόν τεράστιον τών δημοσίων έσόδων.

'Αλλά και άπό άπόψεως πηγών τών έσόδων τής τοπικής αυτοδιοικήσεως παρατηρείται μεγάλη όπισθοδρομική, καθ' όσον άφορᾷ τήν έπιστημονικήν διάρθρωσιν αύτων. Τοιουτοτρόπως άφ' ένòς μèn περιορίσθησαν είς τò έλάχιστον τὰ έσοδα τής τοπικής αυτοδιοικήσεως, τὰ προερχόμενα έκ τών ίδίων αύτης φορολογικών έξουσιών, ένώ ηύξήθησαν δυσαναλόγως τὰ έσοδα, τὰ όποία προέρχονται έκ τών έπιχορηγήσεων τού κράτους. Και τοιουτοτρόπως πέραν τής στενότητος τών οικονομικών πόρων τής τοπικής αυτοδιοικήσεως έπήλθε δι' αύτην τò δυσμενές γεγονός, ότι ή οικονομική της ύπαρξις έξηρητήθη έκ τής έπιχορηγήσεως, τής πρωτοβουλίας δηλαδή τού κράτους, τò όποιον δυσχερώς εκάστοτε έκ τού προϋπο-

λογισμού ἐξάγει κοινὸν διὰ τὴν ἐνίσχυση τῶν πόρων τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἄφ' ἑτέρου ἡ ἐνίσχυσις τῶν πόρων τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπεδιώχθη καὶ διὰ μέσου συστηματικῆς δανειοδότησεως τῶν διαφόρων ὀργανισμῶν διὰ δημοσίων κεφαλαίων, πράγματι δέ, ἡ δανειοδότησις αὐτῆ ἠξήθη μεγάλως, ὥστε σήμερον νὰ ἀποτελῆ ἓνα σπουδαῖον πόρον διὰ τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν πρὸς ἐκτέλεσιν ἰδίως ἔργων τοπικῆς ὠφελείας. Ἄλλ' ὅμως, ἡ δανειοδότησις αὐτῆ δὲν δύναται νὰ ἐξίχθῃ πέραν ὀρισμένου ὁρίου, καθ' ὃ παύει νὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἐξυπηρετηθῇ διὰ τῶν ἐσόδων τοῦ ὀργανισμοῦ. Δεῖν τέλος νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ τάσις αὐτῆ τοῦ συγχρόνου κράτους νὰ συγκεντρώσῃ εἰς χεῖρας τοῦ ὅλης τῆς ἀρμοδιότητος ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν, οἰκονομικῶν καὶ τῶν ἄλλων ὑποθέσεων καὶ συμφερόντων τοῦ συνόλου, εἶχε τὴν συνέπειαν νὰ μειώσῃ εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ κοινότης ὡς δημόσιος ὀργανισμὸς διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῶν γενικωτέρων συμφερόντων καὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἔθνους. Συνειδησις, ἡ ὁποία πάντοτε εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν ὑπῆρξεν ἀνεπτυγμένη καὶ ἐξαιρετικῶς ἔντονος εἰς ἐκδηλώσεις. Τοῦτο εἶχε καὶ μίαν ἔτι περαιτέρω συνέπειαν, ὅτι ὁ δημότης ἔπαυσε πλέον νὰ αἰσθάνεται ἔντονον τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως συμβῆ διὰ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ πόρων εἰς τὴν ἐξυπηρετήσιν τῶν δαπανῶν τῆς τοπικῆς συμβιώσεως. Ἐντεῦθεν ἐπῆλθον δύο ἀποτελέσματα: πρῶτον μὲν κατέστη εἰς τὴν χώραν μας αἰσθητὴ ἡ ἐγκατάλειψις τῆς πόλεως, τοῦ χωρίου ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἣτις δὲν παρέχει οὐδὲ τὴν στοιχειώδη εἰκόνα ἐνὸς στοιχειώδους πολιτισμοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπικρατεῖ ἐξαιρετικῶς ἰσχυρὰ ἀντίδρασις τοῦ πολίτου πρὸς πᾶσαν προσπάθειαν ἐπιβολῆς κοινοτικῶν καὶ δημοτικῶν εἰσφορῶν, ἀντίδρασις πολὺ ἔντονωτέρα ἀπὸ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἐκδηλοῖ ὁσάκις τὸ κράτος ζητεῖ νέους πόρους πρὸς ἐξυπηρετήσιν τῶν ἐσόδων αὐτοῦ. Παρὰ ταῦτα, δὲν ἔπαυσε εἰς τὴν χώραν μας νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἀντίληψις, ἡ βαθέως ἐρριζωμένη, ὅτι ἡ κοινότης καὶ ὁ δῆμος ἀποτελοῦν τὸν δημόσιον ἐκείνον πυρῆνα, ὁ ὁποῖος πρέπει πάντοτε νὰ ὑπάρχῃ καὶ νὰ ἐπιβάλλεται, διότι ἐντὸς αὐτοῦ τρέφεται καὶ ἀνδρούται ἡ ἀντίληψις καὶ τὸ αἶσθημα τοῦ ἀτόμου περὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ ὡς πολίτου μέσα εἰς τὸ ἔθνος καὶ τὸ κράτος. Καὶ περαιτέρω δὲν ἔπαυσε νὰ ὑπάρχῃ ἡ πεποίθησις, ὅτι ἐντὸς τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως παρασκευάζεται ὁ πολίτης διὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν δημοσίων τοῦ δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων καὶ τῶν δημοσίων ἀξιομάτων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ ὀδηγηθῇ εἰς τὴν συμμετοχὴν τοῦ εἰς τὸν ὑψηλὸν κοινωνικὸν καὶ πνευματικὸν προορισμὸν τῶν πολιτικῶν λειτουργῶν.

Ἄλλὰ πέραν τούτου τὰ διδάγματα, τὰ ὁποῖα ἔρχονται ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, περὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως διὰ μέσου τῶν αἰώνων, διδάγματα, τὰ ὁποῖα μᾶς καθιστοῦν ἐκδηλὸν τὴν ἀντίθεσιν μεταξύ τῆς πάλαι ποτὲ ἑλληνικῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῆς συγχρόνου, δὲν παύουν παρὰ νὰ δημιουργοῦν δι' ὅλον τὸν λαὸν καὶ διὰ πλείστους ἐκ τῆς ἡγεσίας αὐτοῦ, τὴν πίστιν, ὅτι, ἐὰν πρόκειται καὶ πάλιν τὸ ἔθνος νὰ ἀχθῇ εἰς τὸ πρῶτον ἐπίπεδον τῆς συγχρόνου διεθνούς δραστηριότητος καὶ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ φαῦλον κύκλον τῆς ἡμιαν-

πτύξεως διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ πεδῖον ἑνὸς λαοῦ ἀνεπτυγμένου κοινωνικῶς, πολιτικῶς καὶ ἐκπολιτιστικῶς, λαοῦ συνεχίζοντος τὰς παραδόσεις τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας ὑπὸ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν, δὲν εἶναι τοῦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῆ παρὰ μόνον μετὰ μίαν νέαν καὶ πάλιν ἀνθῆσιν τῆς ἑλληνικῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τῆς ὁποίας οἱ ὀργανισμοὶ πρώτου νῦν, δευτέρου μετ' ὀλίγον, ἴσως καὶ τρίτου ἀργότερον, θὰ ἀναλάβουν νὰ πραγματοποιήσουν εὐρυτάτους οἰκονομικούς, κοινωνικούς καὶ δημοσίους σκοποὺς, ἐντὸς καὶ πάλιν μιᾶς μεγάλης Ἑλλάδος.

ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Υπό κ. ΝΙΚ. Ι. ΠΟΛΥΖΟΥ

ΕΝΝΟΙΑ, ΟΡΙΣΜΟΣ

Εἰς 124 ἀνέρχονται αἱ χώραι, εἰς τὰς ὁποίας λειτουργοῦν συνεταιρισμοὶ καὶ ἀπὸ ἑκατονταετίας ἀποτελοῦν εἰς τὴν Δ. Εὐρώπῃν ἓνα βασικὸν δημοκρατικὸν θεσμόν. Δὲν ὑπάρχει σχεδὸν σήμερον χώρα εἰς τὸν κόσμον, ὅπου νὰ μὴ ἔχουν ἀναπτυχθῆ. Ὑπὸ τὴν σύγχρονον μορφήν των εἶναι δημιούργημα τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐνσάρκωσις τῆς διὰ μέσου τῶν αἰῶνων ποικίλως διαμορφωθείσης ἀνάγκης τοῦ ἀνθρώπου νὰ συνεργάζεται καὶ νὰ ἀλληλοβοηθῆται μὲ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς κοινωνίας.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ πλέον διαδεδομένου ὀρισμοῦ, συνεταιρισμὸς εἶναι μία ἔνωσις κυρίως τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐνοῦνται ἐλευθέρως πρὸς ἐπίτευξιν κοινου ὀικονομικοῦ, κοινωνικοῦ ἢ ἐκπαιδευτικοῦ σκοποῦ διὰ τῆς συστάσεως μιᾶς δημοκρατικῶς ἐλεγχόμενης ἐπιχειρήσεως, τὴν ὁποίαν διαχειρίζονται ὑπευθύνως διὰ κοινῆς συνεργασίας μὲ δάσιν τὴν ἰσότητα τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων.

Ἡ πατροπαράδοτος ἀλληλεγγύη καὶ ἀπὸ κοινου ἐργασία τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου καὶ τῶν πόλεων συναντᾶται σήμερον εἰς τὰς διαφόρους μορφὰς τῶν γεωργικῶν, τῶν ἀλιευτικῶν καὶ τῶν καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν. Ὑπάρχουν πολλαὶ χώραι, ἀδιακρίτως πολιτικοῦ χρώματος, εἰς τὰς ὁποίας ὁ κάθε ἀγρότης εἶναι μέλος ἐνὸς συνεταιρισμοῦ, τὸ σύνολον σχεδὸν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς διοχετεύεται εἰς τὰς ἀγορὰς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ διὰ τῶν συνεταιρισμῶν καὶ τὸ τέταρτον τουλάχιστον τοῦ πληθυσμοῦ των προμηθεύεται τὰ εἶδη διατροφῆς διὰ τῶν καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

Ὅταν ἡ σπουδαιότης τῶν συνεταιρισμῶν ἀνεγνωρίσθη ἀπὸ τὸ Κράτος, ἡ συνεταιριστικὴ νομοθεσία εἰσῆχθη εἰς τὰς περισσοτέρας χώρας διὰ νὰ διευκολύνῃ τὴν δημιουργίαν τῶν συνεταιρισμῶν εἰς εὐρυτέραν κλίμακα καὶ νὰ προσδιορίσῃ ὠρισμένους κανόνας τῆς λειτουργίας των. Τὰ πρῶτα νομοθετήματα καὶ συνταγματικά ἀκόμα διατάξεις διὰ τὴν προστασίαν τῶν συνεταιρισμῶν ἐμφανίζονται, εἰς τινὰς χώρας, κατὰ τὸ β' ἡμισυ τοῦ 19ου αἰῶνος. Ἡ Ἑλληνικὴ νομοθεσία μὲ τὸν βασικὸν νόμον 602 περὶ συνεταιρισμῶν τοῦ ἔτους 1914 καὶ τὸ ἄρθρον 109 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1952 δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἐξαιρετικὴν σημασίαν τοῦ θεσμοῦ. Διὰ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος ὀρίζεται, ὅτι «οἱ συνε-

ταιρισμοί, γεωργικοί καὶ ἀστικοί, τελοῦσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, μεριμνῶντος συστηματικῶς ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν».

Ἡ συνεταιριστικὴ νομοθεσία ἀναγνωρίζει τοὺς συνεταιρισμοὺς ὡς «νομικὰ πρόσωπα». Ὅπως τὰ φυσικὰ πρόσωπα, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀποκτοῦν ἀγαθὰ, νὰ ἀγοράζουν καὶ νὰ πωλοῦν προϊόντα, νὰ δανεῖζουν καὶ νὰ δανεῖζονται χρήματα, νὰ ἐμφανίζονται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου. Διὰ τῶν νομοθετικῶν αὐτῶν διατάξεων προσδιορίζονται ἐπίσης ἡ νομικὴ φύσις τῶν συνεταιρισμῶν, αἱ ἐπιδιώξεις των, ὁ τρόπος ἐγγραφῆς τῶν μελῶν, ὁ ἔλεγχος τῶν ἐργασιῶν, ἡ κατανομὴ τῶν πλεονασμάτων καὶ τῶν ζημιῶν καὶ γενικῶς ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις τῶν συνεταιρισμῶν. Προβλέπεται ὁ τρόπος καταρτίσεως τοῦ Καταστατικοῦ ἐκάστου συνεταιρισμοῦ καὶ διὰ τὴν προστασίαν τῶν συνεταιρισμῶν ἡ ἐπίσημος ἐπικύρωσις τοῦ Καταστατικοῦ. Κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον τὰ καταστατικά τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν ἐπικυροῦνται ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, τῶν δὲ λοιπῶν κατηγοριῶν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Ἡ βοήθεια τοῦ Κράτους ὑπὲρ τῶν συνεταιρισμῶν ἐκδηλοῦται διὰ ποικίλων ἄλλων τρόπων: προβλέπει εἰδικῶν φορολογικῶν καθεστῶς, δανεῖζει εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς χρήματα ὑπὸ εὐνοϊκοῦς ὄρους, τοὺς ἐπιφορτίζει μὲ τὴν συγκέντρωσιν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους ὠρισμένων γεωργικῶν προϊόντων (σίτου, σουλτανίνας κ.λ.π.) καὶ ἐπιδιώκει δι' αὐτῶν τὴν ὀρθολογικὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῶν φθαρτῶν προϊόντων: φρούτων καὶ λαχανικῶν.

Ἡ θέσις τοῦ Κράτους ἔναντι τῶν συνεταιρισμῶν καὶ οἱ τομεῖς δράσεως των ποικίλλουν ἀπὸ χώρας εἰς χώραν. Εἰς τὰς χώρας μὲ οἰκονομίαν ὑπὸ ἀνάπτυξιν δεσπόζουν οἱ γεωργικοί, οἱ ἀλιευτικοί καὶ οἱ βιοτεχνικοὶ συνεταιρισμοί. Δὲν κατέχουν μόνον σημαντικὴν θέσιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας των, ἀλλὰ ἀντιπροσωπεύουν ἐπίσης ἕνα ἀποφασιστικὸν παράγοντα τεχνικῆς προόδου καὶ κοινωνικῆς ἐξελίξεως. Εἰς τὰς χώρας αὐτάς, ἡ ἀνάπτυξις τῶν συνεταιρισμῶν βοηθεῖται ἀπὸ κρατικὰς ὑπηρεσίας, αἱ ὁποῖαι συχνὰ συνεργάζονται πρὸς τοῦτο μὲ διεθνεῖς ὀργανώσεις, ὅπως εἶναι τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας, ἡ Διεθνὴς Συνεταιριστικὴ Ἐνωσις, ἡ Ὄργάνωσις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὴν τροφήν καὶ τὴν γεωργίαν (F.A.O.), ἡ Ὄργάνωσις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν μόρφωσιν (U.N.E.S.C.O.). Πολὺ συχνὰ εἰς τὰς χώρας τῆς κατηγορίας αὐτῆς τὸ Κράτος ἀναθέτει εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς ἐργασίας πρωταρχικῆς σημασίας.

Εἰς τὰς δυτικὰς χώρας γίνεται διάκρισις δύο κατηγοριῶν συνεταιριστικῆς δράσεως: Ἡ πρώτη περιλαμβάνει τὰς σκανδιναυικὰς χώρας, τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Γερμανίαν, τὸ Βέλγιον, τὴν Ὀλλανδίαν, ὅπου οἱ συνεταιρισμοὶ καὶ ἰδιαιτέρως οἱ καταναλωτικοί, οἱ γεωργικοὶ καὶ οἱ πιστωτικοί, ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν μίαν ἀνεξάρτητον πρὸς τὸ Κράτος πατροπαράδοτον μορφήν ὀργανώσεως τῆς οἰκονομίας των καὶ τῆς κοινωνικῆς των προόδου. Τὸ ἰδιαιτέρον χαρακτηριστικόν των εἶναι ὁ ἀγὼν κατὰ τῶν ἰδιωτικῶν καὶ δημοσίων μονοπωλίων, ἡ διατήρησις τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ καὶ ἡ ἐπιδίωξις ὑψηλῆς παραγωγικότητος διὰ τῆς συμπτύξε-

ως συγκεντρωμένης μορφής συνεταιριστικῶν ὀργανισμῶν. Ἡ δευτέρα κατηγορία περιλαμβάνει τὰς χώρας τῆς Μεσογείου Εὐρώπης, τῆς Ν. Ἀμερικῆς καὶ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας (εἰς τὸν γεωργικὸν τομέα). Ἡ συνεταιριστικὴ κίνησις τῶν χωρῶν αὐτῶν εἶναι ἐπίσης ἀνεξάρτητος, ἀλλὰ ρυθμίζεται καὶ ἐλέγχεται ἀπὸ τὸ Κράτος, τοῦ ὁποῖου ἡ ὑποστήριξις εἰς τινὰς περιπτώσεις (γεωργικοὶ συνεταιρισμοὶ) εἶναι ἐξαιρετικὰ σημαντικὴ.

Εἰς τὰς χώρας τῆς κollectιβιστικῆς καὶ σχεδιασμένης οἰκονομίας, τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ αἱ συνθήκαι λειτουργίας τῶν συνεταιριστικῶν ὀργανισμῶν εἶναι τελείως διάφορα. Τὸ συνεταιριστικὸν σύστημα ἐξαρτᾶται ἀμέσως ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ ἐνσωματοῦται εἰς τὸ γενικὸν σχέδιον, τὸ ὁποῖον ὀρίζει τὰς ἐπιδιώξεις του, τὸν τρόπον λειτουργίας του καὶ τὰ ὄρια τῆς δραστηριότητός του. Λόγω τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτῶν, ἡ συνεταιριστικὴ κίνησις τῆς κollectιβιστικῆς αὐτῆς μορφῆς ἐμφανίζεται περισσότερον ἐκτεταμένη, ἀλλὰ καὶ περισσότερον πρόσκαιρος, δυναμένη νὰ καταργηθῇ δι' ἀπλῆς κρατικῆς ἐπεμβάσεως.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙ

Ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις τῶν συνεταιρισμῶν, μολοῦντι διαμορφοῦνται ἐλευθέρως βάσει τῶν νομοθετικῶν διατάξεων εἰς τὸ Καταστατικὸν ἐκάστου συνεταιρισμοῦ, ὀφείλει ἐν τούτοις νὰ ἀκολουθῇ ὠρισμένους κανόνας, οἱ ὁποῖοι ἐσφυρηλατήθησαν ἐν τῇ πράξει ἐπὶ ἑκατὸν καὶ πλέον ἔτη ἀπὸ τοὺς συνεταιρισμοὺς ὄλων τῶν χωρῶν καὶ οἱ ὁποῖοι εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν γνῶρισμα τῶν συνεταιριστικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐν συγκρίσει μὲ πάσης ἄλλης φύσεως ἐπιχείρησιν. Αἱ κυριώτεραι τῶν ἀρχῶν αὐτῶν εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

1. Ἡ συμμετοχὴ εἰς ἕνα συνεταιρισμὸν πρέπει νὰ εἶναι ἐλευθέρη διὰ πάντα δυνάμενον νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς λειτουργίας του. Κατὰ κανόνα δὲν ἀποκλείονται παρὰ μόνον ἄτομα, τὰ ὁποῖα ἀνταγωνίζονται τὸν συνεταιρισμὸν, ἄτομα ἠθικῶς ἀνυπόληπτα καὶ οἱ κατοικοῦντες μακρὰν τῆς ἑδρας τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ μὴ δυνάμενοι κατὰ συνέπειαν νὰ συμμετάσχουν εἰς τὰς δραστηριότητας τῆς συνεταιριστικῆς ἐπιχειρήσεως.

2. Ὅλα τὰ μέλη τοῦ συνεταιρισμοῦ, ἀδιακρίτως ἀριθμοῦ μετοχῶν (συνεταιριστικῶν μερίδων), ἔχουν μίαν μόνην ψῆφον εἰς τὰς συνελεύσεις τοῦ πρωτοβαθμίου συνεταιρισμοῦ. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἔχουν τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἀμέσου ἢ ἐμμέσου συμμετοχῆς εἰς τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν καὶ εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς λειτουργίας τοῦ συνεταιρισμοῦ.

3. Ἐκαστὸν μέλος συμβάλλει εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ συνεταιριστικοῦ κεφαλαίου, ἀναλόγως τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας προσφέρει εἰς αὐτὸ ὁ συνεταιρισμὸς.

4. Τὸ καθαρὸν πλεόνασμα τῶν εἰσπράξεων ἐπὶ τῶν δαπανῶν ἐνὸς συνεταιρισμοῦ, μετὰ τὴν παρακράτησιν τῶν προβλεπομένων ποσοστῶν διὰ τὰ ἀποθεματικὰ κεφάλαια, κατανέμεται εἰς ἕκαστον συνεταῖρον ἀναλόγως τῶν ἐργασιῶν ἢ ἀγοραπωλησιῶν, τὰς ὁποίας ἐπραγματοποίησε διὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ οὐχὶ ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῶν

μετοχῶν του, ὅπως συμβαίνει εἰς τὰς κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις.

5. Πᾶσα διὰ κεφαλαίων συμμετοχὴ εἰς τὴν δραστηριότητα τοῦ συνεταιρισμοῦ, παρέχει τὴν δυνατότητα ἀμοιβῆς μόνον διὰ χαμηλοῦ νομίμου τόκου καὶ οὐχὶ διὰ μερίσματος.

6. Διὰ τὴν καλυτέραν προστασίαν τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν ἐνὸς συνεταιρισμοῦ, ἡ ἑλληνικὴ συνεταιριστικὴ νομοθεσία, ὅπως καὶ ἡ νομοθεσία πολλῶν χωρῶν, ἐπιβάλλει τὴν οὐδετερότητα τοῦ συνεταιρισμοῦ ἔναντι τῆς πολιτικῆς.

7. Διὰ τὴν ἐνθάρρυνσιν τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τὴν ἀποφυγὴν ἐπιβαρύνσεων τῶν μελῶν τοῦ συνεταιρισμοῦ διὰ προσθέτων δαπανῶν (ἀφερεγγυότητος, τηρήσεως λογαριασμῶν, τόκων κλπ.), πολλοὶ συνεταιρισμοί, ἐξαιρουμένων τῶν γεωργικῶν λόγῳ τῆς φύσεως τῆς γεωργικῆς ἐργασίας, καὶ τῶν παραγωγικῶν ἐργασιῶν, ἐφαρμόζουν τὴν ἀρχὴν τῶν πωλήσεων τοῖς μετρητοῖς.

8. Οἱ συνεταιρισμοὶ ἀπὸ ἑκατονταετίας καθιέρωσαν τὴν ἀρχὴν νὰ διαθέτουν σημαντικὸν μέρος τῶν πόρων των διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν μελῶν των, εἴτε διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ μορφωτικοῦ των ἐπιπέδου, εἴτε διὰ νὰ καταστήσουν αὐτοὺς περισσότερον ἱκανοὺς νὰ χειρίζονται τὸ εἰσόδημά των (διαπαιδαγωγῆσις τῶν καταναλωτῶν) ἢ τέλος διὰ νὰ τελειοποιούν τὰς παραγωγικὰς των μεθόδους.

ΤΟΜΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ

Κατὰ κανόνα ἡ χρησιμότης τοῦ συνεταιριστικοῦ θεσμοῦ εἶναι ἀπεριόριστος. Δὲν ὑπάρχει οἰκονομικὴ δραστηριότης, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῆ, δὲν ὑπάρχουν οἰκονομικαὶ ἀνάγκαι, αἱ ὁποῖαι νὰ μὴ δύναται νὰ ἱκανοποιηθοῦν διὰ τῆς συνεταιριστικῆς δραστηριότητος. Ὑπάρχουν ἐν τούτοις οἰκονομικοὶ τομεῖς, εἰς τοὺς ὁποίους ἢ δὲν συναντῶμεν καθολοκληρίαν συνεταιρισμοῦς (ἐπιχειρήσεις σιδηροδρόμων, ἀεροπορίας, ὑπερωκεανείων πλοίων) ἢ συναντῶμεν περιορισμένην συνεταιριστικὴν δράσιν (ἐκμεταλλεύσεις πετρελαιοπηγῶν, μεταλλείων, βαρείας μεταλλουργίας).

Γεωργικοὶ καὶ ἀλιευτικοὶ συνεταιρισμοὶ

Ἀπὸ τὴν διεθνήν πείραν εἶναι γνωστόν, ὅτι ὑπάρχουν οἰκονομικοὶ τομεῖς, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ συνεταιριστικὴ δράσις εἶναι ἀπεριόριστος, ὅπως ἡ γεωργικὴ παραγωγή καὶ ἡ διακίνησις τῶν γεωργικῶν προϊόντων, ἡ παραγωγή καὶ ἡ διάθεσις τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, ἡ ἀλιεία, ἡ δασοκομία, ἡ κατοικία, τὰ τοπικὰ μέσα συγκοινωνίας, αἱ τραπεζιτικά καὶ ἀσφαλιστικὰ ἐργασία.

Εἰς τὴν γεωργίαν αἱ προσφερόμεναι ὑπὸ τῶν συνεταιρισμῶν ὑπηρεσίαι εἶναι βασικαὶ τόσο εἰς τὸν τομέα τῆς παραγωγικῆς διαδικασίας, ὅσον καὶ εἰς τὴν διακίνησιν τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ τὴν ἐν γένει ὀργάνωσιν τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας. Ἡ αὔξησις τῆς ἀποδόσεως καὶ γενικώτερον τῆς παραγωγικότητος τῆς γεωργικῆς ἐπιχειρήσεως εἶ-

ναι συνυφασμένη με την ενεργόν συμμετοχήν τῶν συνεταιρισμῶν εἰς τὰς ἀρδεύσεις, τὴν συντήρησιν τοῦ ἐδάφους, τὸν ἀναδασμὸν τῆς ἀγροτικῆς ἰδιοκτησίας, τὴν ἀπὸ κοινοῦ χρησιμοποίησιν τοῦ γεωργικοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ, τὴν προμήθειαν εἰς προσιτὰς τιμὰς τῶν ἐκλεκτῶν σπόρων, τῶν λιπασμάτων, τῶν ζωοτροφῶν, τῶν γεωργικῶν φαρμάκων, τὴν γεωργικὴν πίστιν, τὴν συγκέντρωσιν, ἐπιλογήν, ἐνδεχομένως τὸν μετασχηματισμὸν, τὴν κονσερβοποίησιν, τὴν βιομηχανικὴν ἐπεξεργασίαν καὶ τὴν διάθεσιν τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Ἐν τούτοις, εἰς μίαν ἐκ τῶν σοβαρωτέρων αὐτῶν φάσεων τῆς γεωργικῆς οἰκονομίας: τὸ ἐμπόριον ὠρισμένων γεωργικῶν προϊόντων, ὅπως εἶναι τὰ φρούτα, τὰ λαχανικά, τὸ κρέας καὶ τὰ γαλακτοκομικὰ προϊόντα, ἡ ἐπιτελουμένη πρὸοδος ἐμφανίζεται βραδεῖα. Καὶ ἐκεῖ ἀκόμη, ὅπου ἡ συνεταιριστικὴ ὀργάνωσις εἶναι καλὴ, ὁ παραγωγὸς δὲν ἀπολαμβάνει παρὰ μικρὸν μέρος τῆς καταβαλλομένης ἀπὸ τὸν καταναλωτὴν τιμῆς. Δεδομένου ὅτι τὰ προϊόντα αὐτὰ ἀντιπροσωπεύουν κατὰ κανόνα 30%—50% τοῦ εἰσοδήματος τῆς μεγαλυτέρας μάζης τῶν καταναλωτῶν, ἀναζητεῖται ἀναπροσαρμογὴ τῆς συνεταιριστικῆς δράσεως. Εἰς τὰς χώρας τῆς Δ. Εὐρώπης, οἱ γεωργικοὶ συνεταιρισμοὶ ἀναζητοῦν τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητος διὰ ποικίλων μέσων καὶ πρὸ παντὸς διὰ τῆς συγχωνεύσεως τῶν μικρῶν συνεταιρισμῶν πωλήσεως, διὰ τῆς ὁμοσπονδιακῆς καὶ τῆς καθέτου ὀλοκληρώσεως τῶν ὁμοειδῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων ἢ διὰ τῆς συστάσεως μικτῶν ὀργανώσεων τριμεροῦς συνθέσεως: γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν καὶ τοῦ Κράτους. Εἰς τὴν χώραν μας παρομοίᾳ προσπάθεια συναντᾷ σοβαρὰς δυσχερείας, λόγῳ ἀνυπαρξίας ἀξιολόγων καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν.

Οἱ ἀλιευτικοὶ συνεταιρισμοὶ ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν, ὅπως οἱ γεωργικοὶ, τεραστίαν ἀνάπτυξιν ἀνὰ τὸν κόσμον καὶ κυρίως εἰς τὴν Δ. Εὐρώπην καὶ εἰς τὸν Καναδᾶν. Ἡ δραστηριότης των ἐκδηλοῦται μὲ τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἀπόκτησιν ἀλιευτικῶν πλοίων, τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τῆς ἀλιευτικῆς πίστεως, τὴν προμήθειαν εἰς τὰ μέλη των ἀλιευτικοῦ ὕλικου, τὴν κονσερβοποίησιν καὶ τὴν ἐμπορίαν τῶν ἀλιευτικῶν προϊόντων.

Καταναλωτικοὶ συνεταιρισμοὶ

Μεταξὺ τῶν διαφόρων τομέων συνεταιριστικῆς δράσεως, οἱ καταναλωτικοὶ συνεταιρισμοὶ κατέχουν πρωτεύουσαν θέσιν. Ἐπιφορτίζονται μὲ τὴν διαχείρισιν καταστημάτων ἢ ἐπιχειρήσεων, μὲ πολλὰ ὑποκαταστήματα (κυρίως εἰς τὰς βιομηχανικὰς χώρας τῆς Δ. Εὐρώπης), αἱ ὁποῖαι πωλοῦν εἰς τὰ μέλη των ἡγγυημένα εἰς ποιότητα καὶ εἰς λογικὰς τιμὰς τρόφιμα, ρουχισμὸν καὶ εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις εἶδη οἰκιακῆς χρήσεως. Αἱ ὁμοσπονδίαὶ τῶν συνεταιρισμῶν αὐτῶν πολὺ συχνὰ συνιστοῦν ἴδια ἐργοστάσια, τὰ ὁποῖα κατασκευάζουν τὰ διατιθέμενα εἶδη. Πολὺ συχνὰ ἐπίσης οἱ καταναλωτικοὶ συνεταιρισμοὶ διοργανῶνουν ποικίλας ἐπιχειρήσεις πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν μελῶν των: συνεταιριστικὰ

έστιατόρια, φαρμακεία, πλυντήρια, ταμειυτήρια, άρτοποιεία, κατοικίας.

Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί έσημείωσαν μεγάλην έπιτυχίαν πρò παντός εις την Εύρώπην: άριθμουν σήμεραν 12 έκατομμύρια μέλη εις την Άγγλιαν, 3.600.000 εις την Γαλλίαν, 670.000 εις την μικράν Έλβετίαν. Αί νέαι άντιλήψεις περι παραγωγικότητας έδωσαν την εύκαιρίαν εις αυτούς να έκμοντερνισθουν εις την όργάνωσιν του έμπορίου εις τρόπον ώστε να συναγωνίζονται ως ίσος πρòς ίσον το ιδιωτικόν έμπόριον. Εις 12 χώρας της Δ. Ευρώπης ο άριθμός των συνεταιριστικών καταστημάτων συγχρονισμένης μορφής (self-service) άνήλθεν εις 6.000.

Οί καταναλωτικοί συνεταιρισμοί, από τα πρώτα δήματα της αναπτύξεως των εις την Δ. Ευρώπην, έπάλουν τα προϊόντα των εις τα μέλη των τοίς μετρητοίς, έξασφαλίζοντες κατ' αυτόν τον τρόπον την σταθερότητα της λειτουργίας των, αλλά ταυτοχρόνως και την διαπαιδαγώγησιν των μελών των. Άπέφευγον την άκολουθουμένην υπό των ιδιωτικών έπιχειρήσεων τακτικήν της πωλήσεως επί πιστώσει, διότι έγνώριζον ότι αύτη συνεπήγετο την αύξησιν των τιμών, κατά συνέπειαν την μείωσιν της άγοραστικής ικανότητας του εισοδήματος των μελών των, ενώ θεμελιώδης σκοπός των ήτο ή αύξησις της ικανότητας αυτής. Προϊόντος του χρόνου, παρὰ τον σκληρόν άνταγωνισμόν τον όποιον άντιμετώπισαν εκ μέρους των ιδιωτικών έπιχειρήσεων λόγω της έλκυστικής αυτής τακτικής, δεν υπεχώρησαν και δεν έδέχθησαν να πωλουν επί πιστώσει παρὰ μόνον είδη σημαντικής αξίας και όχι πέραν ώρισμένου ποσοστού του εισοδήματος έκάστου μέλους.

Εις χώρας όπου ή ανάπτυξις των καταναλωτικών συνεταιρισμών έγνώρισεν εύρυτάτην έκτασιν, όπως συνέβη εις την Σουηδίαν, μία βασική συνεταιριστική αρχή, ή όποία συνίσταται εις την πώλησιν εις τρεχούσας τιμάς και εις την κατ' έτος έπιστροφήν των πλεονασμάτων (ristourne) εις έκαστον μέλος, αναλόγως των πραγματοποιηθεισών άγορών, ήρχισε να έγκαταλείπεται έν μέρος. Οί προηγμένοι και ίσχυροί καταναλωτικοί συνεταιρισμοί, μη φοβούμενοι τον άνταγωνισμόν των ιδιωτικών έπιχειρήσεων και έχοντες άποκτήσει σημαντικήν θέσιν εις το έμπόριον, ήρχισαν να πωλουν τα προϊόντά των εις τιμάς κατωτέρας του έπιπέδου των τιμών της άγοράς. Η τακτική των αυτή ειχεν ως συνέπειαν την έξυγιάνσιν του ιδιωτικού έμπορίου, υποχρεωθέντος να μειώσει αναλόγως τας τιμάς. Η εύργετική, κατά συνέπειαν, έπίδρασις των καταναλωτικών συνεταιρισμών των προηγμένων οικονομικώς χωρών, δεν περιωρίσθη μόνον εις τα μέλη των, αλλά έπεξετάθη εις το σύνολον των καταναλωτών.

Εις τας περιπτώσεις αυτές οί καταναλωτικοί συνεταιρισμοί προσείλκυσαν το ένδιαφέρον του Κράτους. Αί έπιτροπαί, αί όποίαι καλούνται να άποφανθουν επί του έπιπέδου των τιμών, έπαυσαν να είναι διμερείς, άποτελούμεναι μόνον από εκπροσώπους των παραγωγών και του Κράτους, δια να γίνουν τελικώς τριμερείς, ήτοι να συμπεριλαμβάνουν

καὶ ἀντιπροσώπους τῶν καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν διὰ λογαριασμῶν τοῦ συνόλου τῶν καταναλωτῶν.

Συνεταιρισμοὶ βιοτεχνίας καὶ μικρῶν βιομηχανιῶν

Ἀπὸ τὴν πρώτην ἀκόμη περίοδον ἐκβιομηχανίσεως τῆς Δ. Εὐρώπης, πολλοὶ εἰδικευμένοι ἐργάται συγκροτημένοι εἰς ἐπαγγελματικὰς ὀμάδας, ἀπειραβήθησαν νὰ συμπύξουν ἰδίαν αὐτῶν ἐπιχείρησιν. Αἱ προσπάθειαι τῶν ἐκαρποφόρησαν εἰς ὠρισμένους κλάδους, ὅπως ἡ βιομηχανία ὑποδημάτων, τὰ τυπογραφεῖα, ἡ ἐλαφρὰ μεταλλουργία καὶ εἰδικώτερον εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ὁποίων ὁ παράγων ἐργασία κατελάμβανε δεσπύζουσαν θέσιν, ἐνῶ τὸ κεφάλαιον ἐκμεταλλεύσεως εἶχε δευτερεύουσαν σημασίαν.

Σήμερον, εἰς πολλὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, οἱ βιοτέχνηται συνιστοῦν μικρὰς συνεταιριστικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐξωπλισμένας μὲ σύγχρονον τεχνικὸν ἐξοπλισμὸν ἢ βιοτεχνικοὺς συνεταιρισμοὺς μὲ σκοπὸν νὰ προμηθεύουν εἰς τὰ μέλη των τὰς ἀναγκαίας διὰ τὴν ἐπιχείρησίν των πρώτας ὕλας, ἢ νὰ διαθέτουν εἰς τὴν ἀγορὰν (ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ) τὰ παραγόμενα εἶδη, καλύπτοντες οὕτω διὰ τῆς συνεργασίας καὶ τῆς ἀλληλεγγύης των μέρος τουλάχιστον τῶν πλεονεκτημάτων τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων. Πρὸς τοῦτο ἐνισχύονται καὶ διὰ τῆς προνομιακῆς ἐναντι αὐτῶν πολιτικῆς τῶν Κυβερνήσεων, τόσον εἰς τὸν φορολογικόν, ὅσον καὶ εἰς τὸν πιστωτικόν τομέα.

Πρὸς τοὺς βιοτεχνικοὺς συνεταιρισμοὺς συγγενεοῦν καὶ οἱ δασοκομικοὶ συνεταιρισμοί, ὅταν συνιστῶνται ἀπὸ τοὺς ὑλοτόμους, καὶ οἱ οἰκοδομικοὶ συνεταιρισμοί, τῶν ὁποίων μέλη εἶναι ἐργάται οἰκοδομῶν καὶ ἀναλαμβάνουν τὴν ὁμαδικὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν. Διάφορος εἶναι ἡ μορφή τῶν οἰκοδομικῶν συνεταιρισμῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τάξει ὡς σκοπὸν τὴν ἀπὸ κοινου ἀπόκτησιν, διαρρύθμισιν καὶ κατανομὴν οἰκοδομησίμου περιοχῆς, ἢ ἀνοικοδόμησιν κατοικιῶν καὶ παραχώρησιν αὐτῶν εἰς τὰ μέλη των ὑπὸ εὐνοϊκοὺς ὅρους ἢ τέλος τὴν διάθεσιν εἰς ἕκαστον μέλος τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς κατοικίας του πιστώσεων ὑπὸ ὅρους ὄχι ἐπαχθεῖς.

Συνεταιρισμοὶ εἰδικῶν ὑπηρεσιῶν

Εἰς τὸν οἰκονομικόν καὶ τὸν κοινωνικόν τομέα συναντῶμεν διαφόρους εἰδικούς συνεταιρισμοὺς, οἱ ὁποῖοι εἴτε λειτουργοῦν ὡς αὐτόνομοι ὀργανώσεις, εἴτε ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων γενικωτέρας μορφῆς συνεταιρισμῶν γεωργικῶν, καταναλωτικῶν, βιοτεχνικῶν. Αὐτοῦ τοῦ εἶδους συνεταιρισμοὶ εἶναι οἱ πιστωτικοί, οἱ ἀσφαλιστικοί, οἱ ἀποταμιευτικοί, οἱ συνεταιρισμοὶ ὑδρεύσεως, διανομῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἐγκαταστάσεως τηλεφωνικοῦ δικτύου, οἱ ὑγειονομικοὶ συνεταιρισμοὶ διὰ τὴν παροχὴν ἰατρικῆς, φαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως εἰς τοὺς κατοίκους πρὸ παντὸς τῆς ὑπαίθρου, ὅπου στεροῦνται ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ ἢ δέχονται ἀνεπαρκῆ ὑγειονομικὴν περίθαλψιν.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Τόσον ἡ διοικητική, ὅσον καὶ ἡ οικονομική ὀργάνωσις τῶν συνεταιρισμῶν, παρουσιάζει πολλὰ κοινὰ γνωρίσματα μετὰ τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, δεδομένου ὅτι καὶ ὁ συνεταιρισμὸς διαχειρίζεται ἐπιχείρησιν. Αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι ἡ συνεταιριστικὴ ἐπιχείρησις εἶναι ἐπιχείρησις ὅπως αἱ ἄλλαι. Ἀντιθέτως, ἐμφανίζεται μετὰ βασικῶς διάφορα χαρακτηριστικά, συγκρινομένη ὄχι μόνον μετὰ τὰς κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὰς λεγομένας ἐπιχειρήσεις ὑπηρεσίας, ὅπως εἶναι αἱ κοινοτικαὶ ἢ δημοτικαὶ καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων. Τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτὰ προβάλλουν ἐκ τῆς ἰδιομορφίας τοῦ συνεταιρισμοῦ ὡς ἐνώσεως προσώπων καὶ ὄχι κεφαλαίων καὶ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν συνεταιριστικῶν ἀρχῶν ποῦ ἀνεφέραμεν ἐν συντομίᾳ ἀνωτέρω, ἰδιαίτερος δὲ δύο ἐξ αὐτῶν, τοῦ δημοκρατικοῦ ἐλέγχου τῆς διοικήσεως καὶ τῆς διαχειρίσεως καὶ τῆς κατανομῆς τῶν κερδῶν οὐχὶ βάσει τῆς σπουδαιότητος τῶν κεφαλαίων συμμετοχῆς εἰς τὴν συνεταιριστικὴν ἐπιχείρησιν, ἀλλὰ βάσει τῶν δι' αὐτῆς πραγματοποιηθεισῶν συναλλαγῶν ἢ ἄλλης μορφῆς συνεργασίας, ἀναλόγως τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ συνεταιρισμοῦ.

Πράγματι, ὁ δημοκρατικὸς ἔλεγχος, κατοχυρούμενος διὰ τῆς ἰσότητος τῶν ψήφων (ἓνα μέλος, μία ψήφος), ἀδιακρίτως τῆς σπουδαιότητος τῶν κεφαλαίων, δι' ὧν μετέχει ἕκαστον μέλος εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ συνεταιρισμοῦ, ἀποτελεῖ βασικὸν ἔρεισμα διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐντιμωτέρων καὶ ἱκανωτέρων μεταξὺ ὄλων τῶν συνεταιρίων διὰ τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς κοινῆς ἐπιχειρήσεως καὶ διὰ τὴν ἀγρυπνον παρακολούθησιν καὶ ἔλεγχον ὄλων τῶν πράξεων καὶ τῶν προσώπων τῆς διοικήσεως καὶ τῆς διαχειρίσεως, διὰ τοῦ μηχανισμοῦ λειτουργίας τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ ἰδιαίτερος διὰ τῶν βασικῶν αὐτοῦ ὀργάνων: τῆς γενικῆς συνελεύσεως, τοῦ διοικητικοῦ καὶ τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ ΚΑΙ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς συστάσεώς των καὶ μέχρις ὅτου ἀποκτήσουν τὴν ἀναγκαίαν διὰ τὸν ἐπιδιώκόμενον οἰκονομικὸν σκοπὸν πείραν, οἱ συνεταιρισμοὶ προσδιορίζουν ἀναλόγως τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, περιορισμένα τὰ ὅρια τῆς δράσεώς της. Μετὰ τὸν πλουτισμὸν τῆς πείρας, τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ καταλλήλου προσωπικοῦ, τὴν ὀρθολογικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὴν κάλυψιν τῶν λοιπῶν συναφῶν προϋποθέσεων, ἀναζητοῦν τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐπιδιώξεων των δι' ἐνὸς ἢ περισσοτέρων ταυτοχρόνως συνδυασμῶν. Ἐὰν ἡ φύσις τῆς ἐπιχειρήσεως (π. χ. ἀσφαλιστικαὶ ἐργασίαι, διάθεσις ἢ προμήθεια προϊόντων) ἐπιβάλλῃ τὴν διεύρυσιν τῆς δραστηριότητος, ἐπιδιώκουν τὴν αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν ἢ τὴν ὁμοσπονδιακὴν ὀργάνωσιν μετὰ ἄλ-

λους συνεταιρισμούς, συνιστώντες όμοειδείς ή πολυμόρφου διαρθρώσεως δευτεροβαθμίους ή και τριτοβαθμίους όμοσπονδιακώς οργανώσεις. Κατορθώνουν κατ' αυτόν τόν τρόπον να ανταγωνίζονται τας μεγάλας ιδιωτικάς επιχειρήσεις, αποκτώντες τὰ πλεονεκτήματα τῆς συγκεντρωμένης επιχειρηματικῆς μορφῆς: εύχερεστέραν έξεύρεσιν τῶν ἀναγκαίων κεφαλαίων, έδραίωσιν τῆς έμπιστοσύνης Έναντι τῶν μετ' αὐτῶν συναλλασσομένων, εύχερεστέραν απόκτησιν τοῦ ἀναγκαίου τεχνικοῦ έξοπλισμοῦ, χρησιμοποίησιν ειδικευμένου τεχνικοῦ καί έπιστημονικοῦ προσωπικοῦ, έπιστημονικῆν ὀργάνωσιν τῆς εργασίας κλπ.

Έφ' ὅσον ὅμως δέν έκπληροῦνται αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις ἢ ἡ φύσις τοῦ επιδιωκομένου κοινού σκοποῦ (π. χ. ανέγερσις πολυκατοικίας διά τήν στέγασιν τῶν μελῶν τοῦ συνεταιρισμοῦ) επιβάλλει τόν μικρόν συνεταιρισμόν, ἡ ὠφέλεια έκ τῆς συνεταιριστικῆς δράσεως δέν θά εἶναι μικροτέρα, δεδομένου ὅτι έντός τοῦ περιωρισμένου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν διατηρεῖται σταθερά ἡ μεταξύ αὐτῶν έμπιστοσύνη, έντονον τό ενδιαφέρον καί ὁ δεσμός διά τήν συνεργασίαν καί ζωηρόν τό πνεῦμα τῆς ἀλληλεγγύης.

Ἡ σύστασις, έξ ἄλλου, ένός συνεταιρισμοῦ μέ ἀπλήν λειτουργίαν (π. χ. μόνον έλαιουργικοῦ ἢ μόνον οἰνοποιητικοῦ) ἢ ἡ επέκτασις τοῦ εἰς ποικίλας ταυτοχρόνως λειτουργίας, έξαρτᾶται συχνά έκ τῶν ειδικῶν συνθηκῶν, τας ὁποίας ἀντιμετωπίζει ἡ ὕπαρξις τοῦ συνεταιρισμοῦ καί ιδιαίτέρως έκ τῆς ὁμοιογενείας καί τῆς κοινότητος τοῦ ενδιαφέροντος τῶν μελῶν καί έκ τῆς δυνατότητος έξευρέσεως εἰς μίαν περιοχῆν τῶν καταλλήλων προσώπων να ἡγηθούν μίας παρομοίας ὠργανωμένης κοινῆς προσπάθειας. Έφ' ὅσον έκ τῶν ειδικῶν αὐτῶν συνθηκῶν συνιστᾶται ὁ συνεταιρισμός μέ πολλαπλᾶς λειτουργίας, ἡ έπιτυχία του έξαρτᾶται επίσης έκ τῆς αὐστηρᾶς τηρήσεως ειδικοῦ δι' ἕκαστον οἰκονομικόν κλάδον λογαριασμοῦ, εἰς τρόπον ὥστε να μὴ γίνεται συμψηφισμός πλεονασμάτων καί έλλειμμάτων μεταξύ τῶν διαφόρων κλάδων.

Ο ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

Υπό τοῦ κ. ΑΝΔΡΕΑ Ι. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος, ὅτε ἤρχισεν ἡ βιομηχανικὴ ἐπανάστασις μετὰ σχηματικὸν ὄροσημον τὴν κατασκευὴν τῆς πρώτης ἀτμομηχανῆς (1764), ἤρχισεν νὰ ἐμφανίζεται καὶ τὸ σύγχρονον ἐργατικὸν πρόβλημα.

Ἡ ἐπιτυχία τῶν πολιτικῶν ἐπαναστάσεων εἰς τὴν Ἀγγλίαν (1644), Γαλλίαν (1789) καὶ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας (1776), ποὺ ἐξεδηλώθησαν μετὰ σύνθημα τὴν πολιτικὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἰσότητά, δὲν ἠμπόδισαν τὴν δημιουργίαν τοῦ προβλήματος μετὰ περιεχόμενον τὴν οἰκονομικὴν ἰσότητά. Οἱ ἐργάται ἠναγκάσθησαν, κάτω ἀπὸ τὰς νέας συνθήκας, νὰ διεξαγάγουν νέους ἀγῶνας ἀρνήσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς οἰκονομικῆς τῶν ἐλευθερίας.

Τρεῖς εἶναι αἱ πλέον χαρακτηριστικαὶ μορφαὶ ποὺ ἔλαβον τότε οἱ ἀγῶνες τῶν ἐργατῶν: Ἡ ἀπεργία, ἡ καταστροφὴ τῶν μηχανῶν καὶ αἱ ἀλληλοβοηθητικαὶ Ἐνώσεις.

Ἡ ἀπεργία ἦτο γνωστὸν μέσον ἐπιδιώξεως ἐργατικῶν συμφερόντων καὶ ἡ πρώτη ὀργανωμένη ἀπεργία τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος ἐξεδηλώθη εἰς Ἀμερικὴν τὸ 1740, ἐνῶ εἰς τὴν Εὐρώπην ἔλαβον χώραν πολλαὶ ἀπεργίαι, ἰδίως κατὰ τὰ τέλη τοῦ 18ου καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος, παρ' ὅλον ὅτι ὄχι μόνον ἀπηγορεύοντο αὐταὶ, ἀλλὰ εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις οἱ πρωτοστατοῦντες εἰς αὐτὰς ἐτιμωροῦντο καὶ μετὰ θάνατον, ὅπως ἔγινε τὸ 1813 εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἀργότερον τὴν Πρωτομαγίαν τοῦ 1886 εἰς τὴν Ἀμερικὴν.

Ἡ καταστροφὴ τῶν μηχανῶν, ποὺ διὰ μικρὰν περίοδον προσέλαβε διαστάσεις εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἐγκατελείφθη, διότι οἱ ἐργάται διεπίστωσαν ὅτι δὲν ἦτο ἀποτελεσματικὴ.

Αἱ ἀλληλοβοηθητικαὶ Ἐνώσεις, δημιουργηθεῖσαι διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν οἱ ἐργάται μετὰ ἰδικὰς τῶν δυνάμεις τὴν ἀσθένειαν, τὰ ἀτυχήματα, τὴν ἀνεργίαν κ.λ.π., ἐνῶ διεδραμάτισαν ἀποφασιστικὸν ρόλον εἰς πολλὰς χώρας καὶ ἄφισαν ἀκόμη καὶ μέχρι σήμερον ἀναλόγους θεσμούς, τελικῶς ἠτόνησαν, δεδομένου ὅτι τὰς δραστηριότητάς αὐτὰς ἀνέλαβον κυρίως αἱ Κυβερνήσεις, ἰδίως ὕστερα ἀπὸ τὸ παράδειγμα τοῦ Βίスマρκ, διὰ νὰ ἱκανοποιήσουν σχετικὸν αἶτημα τοῦ συνδικαλισμοῦ.

Ὅπως γράφει ὁ Σιτρίν, ἡ ἱστορία τοῦ συνδικαλισμοῦ, ὡς ὀργανωμένου κινήματος, εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀρχίζει κυρίως μετὰ τὸ 1824, ὅτε καθηγήθη ὁ νόμος τοῦ 1800, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐθεωρεῖτο παράνομος κάθε ἀπεργιακὴ καὶ συνδικαλιστικὴ κίνησις, ὡς τὸσον ὅμως παρήλθε

σχεδόν ολόκληρος ὁ 19ος αἰὼν μὲ διακυμάνσεις εἰς ὅλας τὰς χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ μόνον κατὰ τὰ τέλη τοῦ 19ου πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ 20οῦ αἰῶνος ὁ συνδικαλισμὸς, διασφαλίζων τὸ δικαίωμα τῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων, διεμορφώθη ὡς αὐτόνομος κοινωνικὴ δύναμις ἐντὸς τοῦ Κράτους, μὲ προορισμὸν νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ μὲ δικαίωμα νὰ ἐξασφαλίζῃ εἰς τὰ μέλη του τὴν οἰκονομικὴν ἐλευθερίαν καὶ ἰσότητά ἐντὸς τῶν πλαισίων ποῦ περιλαμβάνουν τὰ συνταγματικὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν.

Ὁ συνδικαλισμὸς ἀποτελεῖ τὴν πλέον σημαντικὴν κοινωνικὴν δυναμὶν διὰ τὴν διεκδίκησιν τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης μέσῳ τῆς οἰκονομικῆς ἐλευθερίας καὶ ἰσότητος. Ἡ ἰδέα τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ὡς ἀπλὴ ἀρνήσις τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος, ὠδήγησε βέβαια εἰς ἐπαναστάσεις ποῦ διέφευσαν ἐλπίδας γενεῶν, ἢ εἰς τὴν κατασκευὴν οὐτοπιστικῶν κοινωνιῶν. Ἀλλὰ ἡ ρεαλιστικὴ ἀναζήτησις τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης μέσῳ τοῦ συνδικαλισμοῦ καὶ τοῦ συνεργατισμοῦ, ἐμφανίζει σήμερον τὰ πλέον θετικὰ ἀποτελέσματα.

Ἡ ἔμπρακτος καθολικὴ ἀναγνώρισις τῶν ἀποτελεσμάτων τούτων ἀντικατοπτρίζεται εἰς τὴν Διεθνή Ὁργάνωσιν Ἐργασίας, ἧτις ἀπὸ τοῦ 1919 μέχρι σήμερον, ἐν μέσῳ τῶσων ἀντιξοοτήτων, συγκεντρῶνει τὰς προσπάθειάς ὄλων τῶν Ἐθνῶν διὰ μίαν ἐποικοδομητικὴν συνεργασίαν Κυβερνήσεων, ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν, πρὸς καθορισμὸν τῶν πλαισίων τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης.

Ἀλλὰ ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη εἶναι μίᾳ ζωντανῇ πραγματικότητι καὶ ἡ πορεία της εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον συμπλέκεται μὲ τὴν τεχνικὴν, οἰκονομικὴν καὶ πολιτιστικὴν ἐξέλιξιν τῶν Λαῶν καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἐκφράζεται συστηματικὰ καὶ εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν διὰ τῶν Ὁργανώσεων τοῦ Ἐλευθέρου καὶ Δημοκρατικοῦ Συνδικαλισμοῦ, αἱ ὁποῖαι συγκεντρῶνουν διεθνῶς τὰς προσπάθειάς των εἰς τὴν Διεθνή Συνομοσπονδίαν τῶν Ἐλευθέρων Ἐργατικῶν Συνδικάτων.

Ἀποχρώσεις ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ συνδικαλισμοῦ ἐντοπισμένα εἰς δόγματα εἶναι αἱ ἐκδηλώσεις τῶν Χριστιανικῶν Συνδικάτων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ἰδίαν διεθνή ἐκφρασιν, καὶ αἱ σοσιαλιστικαὶ ἐκδηλώσεις, αἱ ὁποῖαι, ἂν καὶ πρωτοστατοῦν εἰς τὴν πορείαν τοῦ Ἐλευθέρου καὶ Δημοκρατικοῦ Συνδικαλισμοῦ, διατηροῦν ὅμως εἰς μέγαν βαθμὸν τὴν συσχέτισίν των πρὸς τὸ σοσιαλιστικὸν δόγμα.

Ἀντιθέτως ἀποτελοῦν ἀρνητικὴν ἐκφρασιν τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος καὶ ἐξυπηρετοῦν μόνον τὴν ἐπιβίωσιν ἐπαναστατικῶν λύσεων ποῦ ἀπέτυχον, τὰ συνδικάτα τῶν κομμουνιστικῶν χωρῶν ποῦ ἔχουν τεθῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κόμματος καὶ τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κράτους, καθὼς καὶ αἱ κομμουνιστικαὶ ἐκδηλώσεις εἰς τὸν ἐργατικὸν τομέα εἰς τὰς δημοκρατικὰς χώρας, ποῦ ἐκφράζονται διεθνῶς ὑπὸ τῆς Παγκοσμίου Συνδικαλιστικῆς Ὁμοσπονδίας. Μία μεταπολεμικὴ ἀναλαμπὴ ἐλπίδος ὅτι οἱ κομμουνισταί, ἀποδεχόμενοι τὴν δημοκρατίαν, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐνταχθῶν εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, διεψεύσθη εἰς

μίαν απέλπιδα προσπάθειαν μεταξύ τῶν ἐτῶν 1945-1949 καὶ ἤδη κυκλοφορεῖ λαθραίως μεταξύ συνδικαλιστῶν τινων, οἱ ὅποιοι ἀποδέχονται τὴν κομμουνιστικὴν γραμμὴν τῆς συνυπάρξεως. Ἡ συνύπαρξις ὁμως τοῦ κομμουνιστικοῦ δόγματος ἐντὸς τῆς συνδικαλιστικῆς δράσεως ἀποτελεῖ καταλύτην πάσης θετικῆς προσπάθειάς διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἀπεδείχθη δὲ τοῦτο κατὰ τὸ παρελθόν, ὅτε ὁ φασισμὸς καὶ ὁ ναζισμὸς ἐχρησιμοποίησαν ἐπίσης τὸν συνδικαλιστικὸν φεμαλισμὸν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὀλοκληρωτικοῦ δόγματος, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διαλύσουν τὰ συνδικάτα καὶ νὰ τὰ μεταβάλουν εἰς πολιτικοὺς προπαγανδιστάς.

Ἔργων τῶν συνδικάτων ἐκ παραδόσεως εἶναι αἱ οἰκονομικαὶ καὶ ἐπαγγελματικαὶ διεκδικήσεις τῶν ἐργατῶν, ὑπὸ τὴν σύγχρονον δὲ ἀντίληψιν αἱ διεκδικήσεις αὗται πρέπει νὰ ἐντάσσωνται ἐντὸς τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν δυνατοτήτων τῆς Χώρας, δεδομένου ὅτι, κατὰ τὴν γνώμην τῶν οἰκονομολόγων, τὰ συνδικάτα ἀποτελοῦν δύναμιν ἐξισορροπιστικὴν εἰς τὴν σύγχρονον οἰκονομίαν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σύγχρονον Δημοκρατίαν. Διότι ἔχει γίνεαι παραδεκτὸν εἰς ὅλας τὰς προηγμένας χώρας ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ δημοκρατία χωρὶς συνδικάτα, οὔτε συνδικάτα χωρὶς δημοκρατίαν. Προφανῶς, ἐπειδὴ τὰ συνδικάτα ἀποτελοῦν τὴν ἀσφαλιστικὴν δικλείδα τῶν πιέσεων εἰς μίαν δημοκρατίαν, ἀλλὰ καὶ ἡ δημοκρατία πάλιν ἀποτελεῖ τὴν ἀσφαλιστικὴν δικλείδα τῶν πιέσεων τὰς ὁποίας ἀσκοῦν αἱ ἀντιτιθέμεναι ἀπόψεις ἐντὸς τῶν συνδικάτων, δεδομένου ὅτι ἡ ὀργάνωσις τοῦ Ἐλευθέρου καὶ Δημοκρατικοῦ Συνδικαλισμοῦ ἐξασφαλίζει διὰ τῆς δημοκρατικῆς μεθοδολογίας τὴν ἔκφρασιν κάθε ἀπόψεως, ἀσχέτως ἰδεολογίας, θρησκείας, φυλῆς, δόγματος, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι αἱ διάφοροι ἀπόψεις δὲν ἀποβλέπουν νὰ καταλύσουν τὰ δικαιώματα τῶν διαφωνούντων.

Εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῶν σκοπῶν των αὐτῶν τὰ συνδικάτα συγκεντρῶνουν σήμερον τὴν συμμετοχὴν ποσοστῶν τῶν ἐργαζομένων τὰ ὅποια φθάνουν καὶ μέχρι 98% τοῦ συνόλου καὶ ἀναλόγως κρίνονται ὡς ἀντιπροσωπευτικὰ διὰ τὴν ἀναγνώρισιν των εἴτε ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν διὰ τὰς συλλογικὰς διαπραγματεύσεις πρὸς καθορισμὸν ἀμοιβῶν καὶ ὄρων ἐργασίας, εἴτε ἐκ μέρους τῶν Κυβερνήσεων διὰ τὴν συμμετοχὴν των εἰς ὀργανισμοὺς κοινωνικῆς πολιτικῆς καὶ ἀσφαλίσεως.

Ἡ πρώτη βασικὴ ἐπιδίωξις τῶν συνδικάτων, αἱ συλλογικαὶ διαπραγματεύσεις, ἀποτελεῖ τὴν ἐκ παραδόσεως κυρίαν ἀποστολὴν των, ἡ ὅποια ἐπιτυχῶναι ἀποτελέσματα ἀναλόγως τῆς δυνάμεως τὴν ὅποιαν προσδίδει εἰς αὐτὰ ἡ ἐνεργὸς συμμετοχὴ τῶν μελῶν των. Διὰ τὴν δευτέραν ὁμως περίπτωσιν, ἡ συμμετοχὴ των εἰς εὐρυτέρους κοινωνικοὺς σκοποὺς, ἡ ὅποια ἐπίσης πρέπει νὰ καθορίζεται ἀναλόγως τῆς ἀντιπροσωπευτικότητός των, προέκυψαν πλείστα ἀνησυχία ἀπὸ συνδικαλιστικῆς πλευρᾶς καὶ παρανοήσεις ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν Κρατῶν. Ἡ γνωμοδοτικὴ των ἰδιότης, συνήθως προεκτείνεται εἰς διοικητικὴν, ἀκόμη καὶ εἰς χώρας μὲ ἐλαχίστην ἀναγνώρισιν τῆς ἀντιπροσωπευτικότητος

αυτής ('Ελλάς - 'Ασφαλιστικοί 'Οργανισμοί (1)), αλλά πολύ περισσότερον εἰς χώρας μὲ ἔντονον ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ τῶν συνδικατῶν, ἡ ὁποία τὰ ὀδηγεῖ εἰς τὴν διοίκησιν ἐθνικοποιημένων ἐπιχειρήσεων ('Αγγλία), ἢ τὴν συνδιοίκησιν εὐρυτέρας σημασίας ἐπιχειρήσεων (Γερμανία).

'Αποτελοῦν αἱ ἀνωτέρω δραστηριότητες μίαν ἰδίαν μορφήν συνδικαλιστικῆς ἐκδηλώσεως, ἡ ὁποία συχνὰ θέτει ἐπὶ τάπητος τὸ πρόβλημα μήπως τὰ συνδικατὰ ἔχουν ἐκτραπῆ τοῦ βασικοῦ των προορισμοῦ. 'Εν τούτοις ὁ ρόλος των αὐτῶν προέκυψεν ἐκ τῆς ἀνάγκης ὅπως ἐξισορροπήσουν τὰς ἀξιώσεις τῶν μελῶν των μὲ τὰς δυνατότητας τῆς οἰκονομίας, καὶ θὰ ἦτο μονόπλευρον νὰ ζητῆται ἀπὸ τὰ συνδικατὰ νὰ περιορίζουν τὰς ἀξιώσεις των ἐπὶ μισθῶν καὶ ὄρων ἐργασίας χωρὶς νὰ γνωρίζουν ποῖαι εἶναι αἱ δυνατότητες.

Εἰς τὰς 'Ηνωμένας Πολιτείας ἡ ἐξισορρόπησις αὐτὴ διεξάγεται περισσότερον διὰ τῶν ἐκ παραδόσεως συνδικαλιστικῶν μεθόδων. 'Η συμμετοχὴ τοῦ συνδικαλιστικοῦ παράγοντος εἰς ἀναλόγους κοινωνικοὺς θεσμοὺς εἶναι περιορισμένη καὶ αἱ ἐλεύθεροι συλλογικαὶ διαπραγματεύσεις, ἄνευ περιορισμοῦ, χρησιμεύουν εἰς τὰ συνδικατὰ διὰ τὴν φιλελευθερωτέραν διαμόρφωσιν τῆς οἰκονομίας.

Καὶ αἱ δύο ὡς ἄνω περιπτώσεις δραστηριοτήτων τῶν συνδικατῶν ἐξηγοῦνται ἐκ τῆς διευρύνσεως τῆς συμμετοχῆς τῶν πολιτῶν εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς συγχρόνου δημοκρατίας, ἡ ὁποία δὲν γίνεται μόνον διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς καθολικῆς ψήφου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐνεργοῦ συμμετοχῆς ἀτομικῶς ἢ συλλογικῶς εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς οἰκονομικῆς δημοκρατίας. 'Αναμφισβητήτως δὲ ὁ ρόλος τῶν ἐργατῶν ὡς συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς ἀποβαίνει πρωταρχικός, ἐφ' ὅσον χωρὶς τὴν ἐξισορρόπησιν τοῦ μεριδίου των πρὸς τοὺς ἄλλους συντελεστὰς τῆς παραγωγῆς δὲν δύναται νὰ διασφαλισθῆ οὔτε ἡ παραγωγικότης τῶν ἐπιχειρήσεων, οὔτε ἡ κοινωνικὴ εἰρήνη.

Πῶς ὁμως θὰ κρίνουν οἱ ἐργάται καὶ ὁ καθεὶς ἐὰν οἱ μισθοὶ ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ἀξίαν τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ ἐὰν παρέχουν ἀγοραστικὴν ἱκανότητα διὰ τὴν κατανάλωσιν τοῦ κοινωνικοῦ προϊόντος χωρὶς τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴν των εἰς τοὺς θεσμοὺς οἱ ὁποῖοι ἔχουν σκοπὸν τὴν ἐξισορρόπησιν τῶν κοινωνικῶν ἀντιθέσεων καὶ τὴν ἐξεύρεσιν ἐνὸς μίνιμουμ κοινωνικῆς δικαιοσύνης;

Τὸ 'Ελληνικὸν Συνδικαλιστικὸν Κίνημα ἔχει μίαν ἱστορίαν σχετικῶς μικρᾶς χρονικῆς διάρκειας. Μόνον τὸ 1918 ἐμφανίζεται ἡ Γενικὴ Συνομοσπονδία 'Εργατῶν 'Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.) ὡς μία ἐκδήλωσις 'Εθνικῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ Συνδικαλισμοῦ. Βεβαίως ἡ ἐμφάνισις τῶν

1) 'Η πρώτη συμμετοχὴ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ τὴν Κοινωνικὴν Πολιτικὴν ἐν 'Ελλάδι ἐξησφαλίθη διὰ νόμον τοῦ 1911, διὰ τοῦ ὁποίου συγκεροτεῖτο τὸ 'Ανώτατον Συμβούλιον 'Εργασίας εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ὁποίου περιελήφθησαν 11 ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργατῶν προερχόμενοι ἀπὸ πόλεις ποὺ παρουσιάζουν τὴν μεγαλυτέραν ἐργατικὴν κίνησιν.

Ἐπαγγελματικῶν Ἐνώσεων χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν 19ον αἰῶνα, ἀλλὰ, ἐκτὸς ἐξαιρέσεων, αἱ Ἐνώσεις αὐταὶ ἔχουν κυρίως ἀλληλοβοηθητικὸν χαρακτῆρα μὲ πεινιχρὰ ἀποτελέσματα, ἢ διατηροῦν τὴν παράδοσιν τῶν συντεχνιῶν, εἰς τὰς ὁποίας μέλη ἐτύγχανον ἐργοδοταὶ καὶ ἐργάται καὶ ἀπέβλεπον εἰς εὐρύτερους ἐπαγγελματικούς σκοποὺς μὴ ἀνταποκρινόμενους πρὸς τὰς εἰδικωτέρας ἐπαγγελματικὰς ἀνάγκας τῶν ἐργατῶν ὡς μισθωτῶν.

Μόλις ἀπὸ τοῦ 1914 διὰ τοῦ νόμου 281 (1) διεχωρίσθησαν ὀριστικῶς οἱ μισθωτοὶ ἀπὸ τοὺς ἐργοδοτάς, μ' ὅλον ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου αὐτοῦ ἡ ἀνάμιξις προσώπων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὸ ἐπάγγελμα ὑπῆρξεν ἔντονος.

Τὸ Ἑλληνικὸν Συνδικαλιστικὸν Κίνημα φέρει ἐκ γενετῆς τὴν κληρονομικότητα τῆς συσχετίσεως τοῦ πρὸς τὴν πολιτικὴν. Ἡ συσχέτισις τοῦ ὅμως μὲ τὴν πολιτικὴν ἐνετάθη μετὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν, διότι συνέπεσεν αὐτῇ μὲ τὴν κομμουνιστικὴν ἐπανάστασιν καὶ τὸ κομμουνιστικὸν δόγμα, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἐταύτισε τὰς συνδικαλιστικὰς ἐκδηλώσεις μὲ τοὺς κομμουνιστικούς σκοποὺς.

Πολλαὶ προσπάθειαι ἐγένοντο διαχωρισμοῦ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν συνταύτισιν καὶ ἀπὸ τὰς πολιτικὰς ἐπιρροὰς καὶ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἐλευθέρου καὶ Δημοκρατικοῦ Συνδικαλισμοῦ ἠγωνίσθησαν κατὰ περιόδους διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος. Συνέπεια αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν ἐν πολλοῖς ὑπῆρξεν ἡ κατὰ καιροὺς διάσπασις τοῦ κινήματος εἰς διαφόρους, πλείονας τῆς μίας, Συνομοσπονδίας ἢ Ὁμοσπονδίας καὶ Ἐργατικὰ Κέντρα.

Ἰδιαιτέραν σημασίαν ἔχουν οἱ ἀγῶνες κατὰ τῆς κομμουνιστικῆς συνταύτισεως διότι ἡ ἐπίδρασις τοῦ κομμουνιστικοῦ δόγματος καὶ τῆς κομμουνιστικῆς μεθοδολογίας εἰς τοὺς ἐργατικούς ἀγῶνας ἄφισαν ἀνεξίτηλα ἴχνη καὶ ἐπέφερον σημαντικὰς ζημίας εἰς τὰ συμφέροντα τῶν ἐργατῶν.

Ἀποτέλεσμα ὅλων αὐτῶν εἶναι ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Συνδικαλιστικὸν Κίνημα δὲν ἠδυνήθη ν' ἀκολουθήσῃ τὰς προόδους τῶν ἀδελφῶν κινήματων ἄλλων χωρῶν καὶ παρέχει σήμερον ἔδαφος εἰς τὴν κομμουνιστικὴν διείσδυσιν μὲ ὀδυνηρὰς συνεπείας διὰ τοὺς Ἑλληνας ἐργαζομένους ἀλλὰ καὶ τὴν Ἐθνικὴν οἰκονομίαν.

Δὲν φαίνεται ἐξ ἄλλου ὅτι μέχρι σήμερον ἐξετιμῆθη ἐπαρκῶς εἰς τὴν χώραν μας ἡ σημασία καὶ ὁ δημιουργικὸς ρόλος ἐνὸς ἰσχυροῦ καὶ ἀνεξαρτήτου συνδικαλιστικοῦ κινήματος, ἐκ τῆς ἐλλείψεως δὲ προφανῶς ἀκριβῶν προοπτικῶν πλείστοι παράγοντες προτιμοῦν ἴσως ἓνα ὑποχείριον ἢ τουλάχιστον ἀσθενὲς ἐργατικὸν κίνημα, μὴ δυνάμενον νὰ ἐνοχλήσῃ τὴν ἐκάστοτε Κυβερνητικὴν πολιτικὴν, ὑποτιμῶντες οὕτω τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους περικλείει ἡ διείσδυσις τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὰς ἐργατικὰς διεκδικήσεις.

1) Ἡ λειτουργία τῶν ἐργατικῶν Ὁργανώσεων διέπεται ἀπὸ τοὺς νόμους 281)1914, 2151)1920 καὶ τὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Μία ἄλλη ἀδυναμία τοῦ Ἑλληνικοῦ Συνδικαλισμοῦ ὀφείλεται εἰς τὴν ὑφὴν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Πράγματι, ἡ Ἑλληνικὴ Βιομηχανία σχετικῶς νέα, δὲν ἔχει ἀκόμη δημιουργήσει ἀνάλογον παράδοσιν εἰς τὰς σχέσεις ἐργασίας καὶ Βιομηχανίας. Αἱ Ἑλληνικαὶ ἐπιχειρήσεις εἶναι συνήθως μικραὶ, οἱ δὲ ἐργαζόμενοι εἰς αὐτὰς ἀποτελοῦν μικρὰς ὁμάδας αἱ ὁποῖαι δὲν προσφέρονται διὰ τὴν ἀνάπτυξιν μαζικοῦ κινήματος. Ἡ Ἑθνικὴ Οἰκονομία ἐν τῷ συνόλῳ τῆς δὲν προσέλαβεν ἀκόμη τὴν μορφήν τῆς διευρυνομένης οἰκονομίας καὶ ἡ ἐνδημοῦσα ὑποαπασχόλησις καὶ ἡ ἀνεργία ἀποτελοῦν ἀνασχετικὸν παράγοντα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ συνδικαλισμοῦ.

Εἰς ἐπίρρωσιν ὧν αὐτῶν, μία παρεμβατικὴ παράδοσις, τὴν ὁποῖαν ἀκολουθεῖ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ Διοίκησις, ἐνῶ ματαίως ἐπιχειρεῖ νὰ λύσῃ τὰ πολυποικίλα καὶ σύνθετα προβλήματα τῶν σχέσεων ἐργασίας καὶ ἐπιχειρήσεως, ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ ἀνάσχεσιν εἰς πᾶσαν συνδικαλιστικὴν ἀρμοδιότητα.

Ἄλλην τέλος ἀντικειμενικὴν ἀδυναμίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Συνδικαλισμοῦ δημιουργεῖ ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ρυθμίσεως τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας, κατὰ τὰ μεταπολεμικὰ ἔτη ἰσχύουσα νομοθεσία, καταρτισθεῖσα ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων ἐν τῇ προσπάθειᾳ τῆς νομισματικῆς σταθερότητος, αἱ διατάξεις τῆς ὁποίας ἐλάχιστα διευκολύνουν τὴν βασικὴν ἀποστολὴν τοῦ συνδικαλισμοῦ, δηλαδή, τὰς ἐλευθέρας συλλογικὰς διαπραγματεύσεις ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὑπὸ τὴν ὁποῖαν καθορίζει αὐτὰς ἡ Διεθνὴς Ὁργάνωσις Ἑργασίας.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς ὁ Ἑλληνικὸς συνδικαλισμὸς ἐμφανίζει ἰδιόρρυθμον παραλλαγὴν τοῦ Διεθνoῦς Ἐλευθέρου καὶ Δημοκρατικοῦ Συνδικαλισμοῦ, ἡ ὁποία, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι, οὐδόλως ὑποδοθηθεῖ τὴν ἔνταξιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν διευρυνομένην οἰκονομίαν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος.

Ἀποτελεῖ ὅπωςδῆποτε Ἑθνικὸν συμφέρον ἡ διαμόρφωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Συνδικαλιστικοῦ Κινήματος συμφῶνως πρὸς τὰ Διεθνή πρότυπα. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν δ' αὐτὴν:

Αἱ Κυβερνήσεις καὶ ἡ κρατικὴ Διοίκησις ἐν γένει θὰ ὤφειλαν νὰ μελετήσουν προσεκτικὰ καὶ νὰ ἐφαρμόσουν τὰς ὑποδείξεις τῶν ἐμπειρογνομῶνων τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἑργασίας, αἱ ὁποῖαι διευτυπώθησαν ἀπὸ τοῦ 1947 (1), καὶ παραλλήλως νὰ εἰσαγάγουν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν νομοθεσίαν τὰς Διεθνεῖς Συμβάσεις καὶ Συστάσεις, τουλάχιστον ἐκείνας τὰς ὁποίας ὑπερεπήφισαν καὶ αἱ Ἑλληνικαὶ ἀντιπροσωπεῖαι εἰς τὰς Διεθνεῖς Διασκέψεις Ἑργασίας.

Αἱ συνδικαλιστικαὶ ὀργανώσεις ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ἔχουν καθήκον ν' ἀνακόψουν τὴν παράδοσιν τῆς πολιτικῆς ἢ κρατικῆς ἐπιρροῆς εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τῶν λειτουργίαν, ν' ἀποκτήσουν τὴν οἰκονομικὴν τῶν

1) *Προβλ. Διεθνoῦς Γραφείου Ἑργασίας: Les problèmes du travail en Grèce (Γενεύη 1949).*

αυτοτέλειαν και πρό παντός να παρεμποδίσουν την διείδυσιν του κομμουνισμού, ή όποια άποτελεί την πρωταρχικήν αίτιαν της έκτροπής του συνδικαλιστικού κινήματος από τον Διεθνή δρόμον της αυτοτελείας, ανεξαρτησίας και δημοκρατικής λειτουργίας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

* Κατά τὸ ἄρθρον 78 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, «Σωματεῖον εἶναι Ἔνωσις προσώπων ἐπιδιώκουσα σκοπὸν μὴ κερδοσκοπικόν».

Ὡς σκοποὶ τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Σωματείου καθορίζονται διὰ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Ν. 281)1914 ἡ μελέτη, ἡ προστασία καὶ ἡ προαγωγή τῶν οἰκονομικῶν ἢ ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, δὲν δύναται δὲ τὸ Σωματεῖον νὰ εἶναι συγχρόνως φιλανθρωπικόν ἢ πολιτικόν.

Τὰ ἐνούμενα διὰ τὴν συγκρότησιν ἑνὸς Ἐπαγγελματικοῦ Σωματείου πρόσωπα, ἀσχέτως φύλου, ἡλικίας ἢ ἐθνικότητος, δέον νὰ εἶναι τοῦλάχιστον εἴκοσι (20) καὶ νὰ ἀσκοῦν τὸ αὐτὸ ἢ συναφὲς ἐπάγγελμα, ἀπαραιτήτως δὲ νὰ μὴ στεροῦνται δικαιοπρακτικῆς ἰκανότητος. Ἐν περαιτέρω ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν του κατέλθῃ κάτω τῶν δέκα ἢ ἐὰν λόγῳ ἐλαττώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν του δὲν καθίσταται δυνατὴ ἡ ἀνάδειξις Διοικήσεως, τὸ Σωματεῖον διαλύεται. (Α. Κ. ἄρθρ. 104 ἐδ. β' καὶ ἄρθ. 105).

Τὸ Σωματεῖον ἀποκτᾷ προσωπικότητα ὡς νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου ἅμα τῇ ἐγγραφῇ του εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ Δημόσιον Βιβλίον, τὸ τηρούμενον εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον τῆς ἔδρας του. Τὸ Καταστατικὸν τοῦ Σωματείου δέον νὰ περιέχῃ διατάξεις, αἵτινες νὰ μὴ ἀντιτίθενται πρὸς τοὺς Νόμους. Ἐξ ἄλλου διὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ Καταστατικοῦ ἀπαιτεῖται ἡ ὁμοφωνία τῶν ἰδρυτικῶν μελῶν τοῦ Σωματείου καὶ δὲν εἶναι ἀρκετὴ ἡ διὰ πλειοψηφίας ἔγκρισίς του.

Διακρίνομεν δύο εἰδῶν Σωματεία: τὰ πρωτοβάθμια καὶ τὰ δευτεροβάθμια. Πρωτοβάθμιον Σωματεῖον καλεῖται τὸ κατὰ τ' ἄνωτέρῳ συγκροτούμενον ἀπὸ πρόσωπα τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος, δευτεροβάθμιον δὲ ἐκεῖνο ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἢ περισσότερα ἐπαγγελματικὰ Σωματεία, τὰ ὅποια ἐνοῦνται εἰς μίαν νομικὴν προσωπικότητα διὰ τὴν διεκδίκησιν κοινῶν συμφερόντων, ἐνῶ διατηρεῖ ἕκαστον τούτων τόσον τὴν νομικὴν του προσωπικότητα, ὅσον καὶ τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν του αὐτονομίαν.

Εἰσοχὴ νέων μελῶν εἰς Σωματεῖον, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἀντίθετος διάταξις τοῦ Καταστατικοῦ, ἐπιτρέπεται πάντοτε. Ἐνῶ ὁμως ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν ἴδρυσιν ἑνὸς Σωματείου εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου, ἐφ' ὅσον οὗτος συμφωνήσῃ μετ' ἄλλων 19 τοῦλάχιστον προσώπων, ἢ συμμετοχῇ εἰς λειτουργοῦν Σωματεῖον δὲν εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἐγγραφῇ, ἀλλὰ δικαίωμα τοῦ Σωματείου. Οὕτω ἡ εἰσοχὴ μέλους νὰ ἐγγραφῇ, ἀλλὰ δικαίωμα τοῦ Σωματείου. Οὕτω ἡ εἰσοχὴ μέλους ἀποφασίζεται, κατὰ τὸ Καταστατικόν, ἀπὸ τὴν Διοίκησιν ἢ τὴν Συνέλευσιν.

Ἡ ἀπόκτησις τῆς ιδιότητος τοῦ μέλους τοῦ Σωματείου γενῶ ὠρισμέναις ὑποχρεώσεις ἐκ τῶν νόμων ἢ τοῦ Καταστατικοῦ, προβλεπομένης διὰ τὸ μέλος. Οὕτω, δεόν τοῦτο νὰ καταβάλλῃ τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς του εἰς τὸ Σωματεῖον, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 20 δραχμάς. Περαιτέρω δεόν νὰ καταβάλλῃ ἀνελλιπῶς τὴν εἰσφορὰν του πρὸς τὸ Σωματεῖον, ὡς καθορίζει τὸ Καταστατικόν. Διὰ τὴν εἰσπραξίν τῆς εἰσφορᾶς τὸ Σωματεῖον ἔχει δικαίωμα ἀγωγῆς. Ὡσαύτως τὸ μέλος ἀναλαμβάνει ὑποχρεώσεις προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν σκοπῶν τοῦ Σωματείου ὅπως π. χ. νὰ συμμετέχῃ εἰς τὰς Γεν. Συνελεύσεις ἢ τὰς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ νὰ εἰσφέρῃ τὰς γνώσεις του ἢ καὶ τὴν δραστηριότητά του.

Ἄντιστρόφως πάλιν τὸ μέλος ἀποκτᾷ καὶ δικαιώματα γενικά, καταστατικῶς ὀριζόμενα καὶ ἀνήκοντα εἰς ὅλα τὰ μέλη τοῦ Σωματείου, ὅπως π. χ. τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὰς Συνελεύσεις, τὸ δικαίωμα νὰ ζητῆται ἀπὸ ὠρισμένον ἀριθμὸν μελῶν ἢ σύγκλησις Γεν. Συνελεύσεως, τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι, τὸ δικαίωμα τοῦ λόγου ἐν Συνελεύσει, τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου κλπ.

Ἡ ιδιότης τοῦ μέλους τοῦ Σωματείου παύει ἐφ' ὅσον τὸ μέλος ἀποχωρήσῃ τούτου ἐθελουσίως ἢ ἐὰν ἀποβληθῇ αὐτοῦ, ἢ, αὐτοδικαίως, ὅταν τὸ μέλος τοῦ ἐπαγγελματικοῦ Σωματείου τραπῇ εἰς ἄλλο ἐπάγγελμα ἢ γίνῃ ἐργοδότης.

Εἶναι νομίζομεν περιττὸν νὰ ἐξηγήσωμεν πόσον εἶναι συντελεστικῆ, διὰ τὴν καλυτέραν δραστηριότητα τοῦ Σωματείου καὶ συνεπῶς διὰ τὴν προαγωγὴν τῶν σκοπῶν οὓς τοῦτο ἐπιδιώκει, ἢ παρὰ τῶν μελῶν ἀσκήσις τῶν δικαιωμάτων των καὶ ἡ συνεπὴς ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων των.

Ἡ λειτουργία τοῦ Σωματείου, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, διέπεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν οἰκείων Νόμων καὶ τοῦ Καταστατικοῦ του. Διὰ θέματα ποῦ δὲν προβλέπονται ἀπὸ τὰς διατάξεις αὐτάς, ἀρμοδία ν' ἀποφασίζῃ, ἐντὸς πάντοτε τῶν νόμων, εἶναι ἡ Γεν. Συνέλευσις τῶν μελῶν, αἱ ἀποφάσεις τῆς ὁποίας λαμβάνονται διὰ πλειοψηφίας, καθοριζόμενης ἀπὸ τὸ Καταστατικόν, καὶ αἱ ὁποῖαι, μέχρις ἀνακλήσεώς των, θεωροῦνται ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸ σύνολον τῶν μελῶν.

Διὰ τὸν σχηματισμὸν, τὴν ἔκφρασιν καὶ τὴν πραγματοποίησιν τῆς βουλῆσεως τοῦ Σωματείου προβλέπονται ὑπὸ τοῦ Νόμου δύο ὄργανα: ἡ Γενικὴ Συνέλευσις (ἄρθρ. 93 Α. Κ.) καὶ ἡ Διοίκησις (ἄρθρ. 65 καὶ 92 Α. Κ.).

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὄργανον καὶ ἀποφασίζει διὰ πᾶν θέμα, τὸ ὁποῖον ἐκ νομικῶν ἢ καταστατικῶν διατάξεων δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα ἐτέρου ὄργανου. Ἐξ ἄλλου ἡ Συνέλευσις τῶν μελῶν, ἢ ὁποῖα συγκαλεῖται καθ' ὠρισμένους κανόνας, ἐκλέγει τὴν Διοίκησιν, ἀποφασίζει τὴν ἐγγραφὴν ἢ ἀποβολὴν μέλους, ἐγκρίνει τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἰσολογισμὸν, ἀποφασίζει τὴν τροποποίησιν τοῦ Καταστατικοῦ κλπ.

Ἡ Διοίκησις τοῦ Σωματείου, ἀπαρτιζομένη ἐκ μελῶν αὐτοῦ, εἰς ἀριθμὸν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ ὀριζόμενον καὶ ἀναδεικνυομένη ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως δι' ὠρισμένην θητείαν, ἐκλέγει μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς τῶν Πρόεδρον, ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν ἐκλέγεται βάσει ἐιδικῆς διατάξεως τοῦ Καταστατικοῦ ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως. Οὗτος, πέραν τῶν καθηκόντων του ὡς μέλους τῆς Διοικήσεως, εἶναι ἐπιφορτισμένος μετὰ τὴν σύγκλησιν τῆς Διοικήσεως, τὴν ὀργάνωσιν καὶ διεύθυνσιν τῶν συνεδρίων αὐτῆς, τὴν τήρησιν τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων κλπ.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῆς Γεν. Συνελεύσεως, ἡ διαχειρίσις τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν, ἡ ἐκπροσώπησις τοῦ Σωματείου ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν εἶναι μεταξὺ τῶν κυριωτέρων καθηκόντων τῆς Διοικήσεως.

Διὰ τὴν καλυτέραν προαγωγὴν τῶν συμφερόντων τῶν ἐργαζομένων τὰ Σωματεία δύνανται νὰ συγκροτήσονται ἐνώσεις (ἄρθρ. 43 Ν. 281) 1914) εἴτε κατὰ γεωγραφικὰ διαμερίσματα, εἴτε κατὰ κλάδους ἐπαγγέλματος. Οὕτω εἰς τὴν πράξιν ἔχομεν τὰς περιφερειακὰς Ἐνώσεις, καλουμένας Ἐργατικὰ Κέντρα, τὰ ὅποια ἀποτελοῦνται ἀπὸ Σωματεία διαφόρων ἐπαγγελμάτων τῆς αὐτῆς περιφέρειας, καὶ τὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς Ὁμοσπονδίας, αἱ ὅποια συγκροτοῦνται ἀπὸ τὰ ἀνά τὴν Χώραν Σωματεία τοῦ αὐτοῦ κλάδου. Τὰ Ἐργατικὰ Κέντρα πάλιν καὶ αἱ Ὁμοσπονδίαὶ συγκροτοῦν γενικωτέραν Ἐνωσιν, τὴν καλουμένην Γενικὴν Συνομοσπονδίαν Ἐργατῶν.

Ἡ λειτουργία τῶν Ἐνώσεων αὐτῶν (Ἐργατικῶν Κέντρων, Ὁμοσπονδιῶν, Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν) διέπεται ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς μετὰ τὰ Σωματεία κανόνας. Ἡ διαφορὰ εἶναι ὅτι τὸ μὲν Σωματεῖον συγκροτεῖται ἀπὸ φυσικὰ πρόσωπα, ἐνῶ τὰς Ἐνώσεις συγκροτοῦν νομικὰ πρόσωπα, τὰ ὅποια συμμετέχουν εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ τὴν ζωὴν τῶν Ἐνώσεων δι' ἀντιπροσώπων των, ἀναλόγως τῆς εἰς μέλη δυνάμεως ἐκάστου καὶ σύμφωνα μετὰ τὸ Καταστατικὸν ἐκάστης Ἐνώσεως.

Τὰ ἰσχύοντα εἰς τὴν Χώραν μας διὰ τὸ Ἐργατικὸν Συνδικαλιστικὸν Κίνημα ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ προκειμένου περὶ τοῦ συνδικαλισμοῦ τῶν ἐργοδοτῶν. Οὕτω ἔχομεν τριῶν κυρίως κατηγοριῶν ἐργοδοτικὰς ὀργανώσεις: α) Τῶν Βιομηχάνων, οἱ ὅποιοι συγκροτοῦν τὸν «Σύνδεσμον Ἑλλήνων Βιομηχάνων», οἱ ὅποιοι ὀργανοῦνται εἰς ὁμοιοεπαγγελματικὰ κατὰ περιφέρειας Σωματεία καὶ ταῦτα πάλιν συγκροτοῦν τὰς Ὁμοσπονδίας, Ἐνωσὶς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ «Γενικὴ Συνομοσπονδία Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος», γ) τῶν Ἐφοπλιστῶν, ὀργανωμένων εἰς τὴν «Ἐνωσιν Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν».

Παραλλήλως πρὸς τὰς Συνδικαλιστικὰς Ὀργανώσεις, ἡ νομοθεσία μας—ὅπως ἄλλωστε καὶ αἱ νομοθεσίαι πλείστων χωρῶν—ἀναγνωρίζει ὡς ἐκπροσωπευτικὰς Ὀργανώσεις, προσλαμβανούσας μάλιστα χαρακτηριστικῆρα Δημοσίου Δικαίου, καὶ τὰ Ἐπιμελητήρια τῶν διαφόρων ἐπαγγελμάτων, τὰ ὅποια διέπονται ἐπίσης ἀπὸ δημοκρατικὰς διατάξεις καὶ σύνθεσιν, διαφέρουν δὲ τῶν Συνδικαλιστικῶν Ὀργανώσεων κατὰ τὸ ὅτι

τὰ Ἐπιμελητήρια ἐπιβάλλονται ἀπὸ τὸν Νόμον, ἐνῶ αἱ συνδικαλιστικαὶ ὀργανώσεις συγκροτοῦνται ἐκουσίως ὑπὸ τῶν μελῶν των. Οὕτω ἔχομεν εἰς τὴν Χώραν μας τὰ Ἐμπορικὰ καὶ Βιομηχανικὰ Ἐπιμελητήρια, ἰδρυθέντα τὸ πρῶτον τῷ 1914 βάσει τοῦ Νόμου 184, καὶ τὰ Ἐπαγγελματικὰ καὶ Βιοτεχνικὰ Ἐπιμελητήρια, ἰδρυθέντα βάσει τοῦ Ν. 3305)1925. Ἡ ἰδρυσις τῶν Ἐπιμελητηρίων ἐγένετο ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑποδοθησέως τοῦ Κράτους εἰς τὴν οἰκονομικὴν του πολιτικὴν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς προστασίας τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν διαφόρων κλάδων τοῦς ὁποίους ἐκπροσωποῦν.

Χαρακτῆρα Δημοσίου Δικαίου ἔχουν παρ' ἡμῖν καὶ ὠρισμένοι Ὀργανώσεις Ἐπιστημόνων, ὅπως π. χ. οἱ Δικηγορικοὶ Σύλλογοι, Ἱατρικοὶ Σύλλογοι, Φαρμακευτικοὶ Σύλλογοι, Συμβολαιογραφικοὶ Σύλλογοι κλπ.), ἢ εἰς τοὺς ὁποίους συμμετοχὴ τῶν κατὰ κλάδους ἐπιστημόνων εἶναι ὑποχρεωτικὴ.

Οἱ Δημόσιοι ὑπάλληλοι εἰς τὴν Χώραν μας ἀπολαύουν ἐπίσης τοῦ Συνταγματικοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιριζέσθαι καὶ κατὰ ταῦτα δύνανται οὗτοι—πλὴν τῶν ἀστυνομικῶν—να συγκροτοῦν ἐπαγγελματικὰ Σωματεῖα καὶ ἐνώσεις αὐτῶν, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι εἰς ταῦτα δεόν να μετέχουν ὑπάλληλοι τοῦ αὐτοῦ κλάδου, ἀπαγορευομένης σαφῶς τῆς συμμετοχῆς ὑπαλλήλων ἑνὸς κλάδου εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἑτέρου. Ὡσαύτως ἀπαγορεύεται ἢ καθ' οἰονδήποτε τρόπον συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς Σωματεῖα ἢ ἐνώσεις ἐργατῶν ἢ καὶ ἐργοδοτῶν. Αἱ δημοσιόυπαλληλικάι ὀργανώσεις δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν σύστασίν των, τὸ περιεχόμενον τοῦ Καταστατικοῦ των, τὴν Διοίκησιν κλπ., διέπονται ἀπὸ τὰς περὶ ἐργατικῶν Σωματείων διατάξεις.

A. K.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ὑπὸ κ. ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑ·ΙΩΑΝΝΟΥ

*«Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἔδωκεν ἀναμφισβήτητα δείγματα
ικανότητος κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν πρὸς αὐτοδιοίκησιν,
τὰ ὅποια μόνον ἐν τῇ ἀγγλοσαξονικῇ φυλῇ ἀνευρίσκομεν».*
(Μοσχοβάκης)

Ὁ μαθητὴς ἀπὸ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου πρέπει νὰ προσλάβῃ τὰς ἀπαραιτήτους γνώσεις διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς Κοινότητός του καὶ τοῦ Συνεταιρισμοῦ του καὶ βραδύτερον τῶν ὀργανισμῶν τῆς περιφερείας του (Λιμενικὸν Ταμεῖον, Ὀδοποιίας, Ἐπιμελητήριον κλπ.). Τὰ θέματα αὐτὰ εἶναι καθημερινὰ δι' αὐτὸν καὶ θὰ τοῦ δημιουργήσουν συγχρόνως γενικώτερα ἐνδιαφέροντα, ὡς καὶ τὰ μέσα προασπίσεώς του ὡς πολίτου κατὰ τῶν ὑπερβασιῶν ἢ τῆς ἀμελείας καὶ ἀδιαφορίας τῶν κρατικῶν ὀργάνων. Ὅρθῶς, ὀρθότατα τὸ Ἐθνικὸν Βασιλικὸν Ἴδρυμα ἔχει προτάξει εἰς τοὺς σκοποὺς τὴν κοινοτικὴν ἀνάπτυξιν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, φυσικά, ὄχι μόνον τῆς ἐκτελέσεως ἔργων, ἀλλὰ προπαντὸς τῆς διαμορφώσεως κοινοτικῆς συνειδήσεως, θὰ ἔλεγον «κοινοτικοῦ φρονήματος».

Αὐτὸ ἐπεδίωξα καὶ ἐπέτυχον κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τὸ 1922—1927 τῆς παραμονῆς μου εἰς Βόλον. Ἄλλοτε ὁ τελευταῖος ἐνωμοτάρχης διέτασσε τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος καὶ μετὰ ταῦτα κατέληξεν ὁ Πρόεδρος τῆς οἰασδήποτε Κοινότητος τοῦ Πηλίου, πλήρης ὑπερηφανείας διὰ τὸ ἀξίωμά του καὶ μὲ πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν καθηκόντων του, νὰ ὑπομιμηθήσκῃ εἰς τὸν Νομάρχην νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπηρεσίαν του. Αὐτὸ εἶναι «Κοινοτικὴ Ἀγωγή», ὡς τμῆμα τῆς Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτου. Ἡ διαμόρφωσις αὐτοῦ τοῦ κοινοτικοῦ πνεύματος, τῆς κοινοτικῆς συνειδήσεως μὲ τὴν καθοδήγησιν τῶν μεγάλων ὀργανισμῶν εἰδικῆς αὐτοδιοικήσεως: τῶν περιφήμων Ταμείων Παραγωγῆς καὶ Ὀδοποιίας Πηλίου, ὡς καὶ τοῦ προτύπου διὰ τὴν χώραν μας «Συνδέσμου Κοινοτήτων Πηλίου», ἔφερεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοὺς ἀρίστους τῶν Πηλιορειτῶν, οἱ ὅποιοι ἐθεώρουν

τιμήν των νά εἶναι «Κοινοτάρχει». Εἶχον τήν συνείδησιν ὅτι εἶναι οἱ αἵρετοὶ τοπικοὶ ἄρχοντες καὶ ὄχι οἱ ἀπλοὶ διεκπεραιω-
ταὶ τῶν κρατικῶν ὑποθέσεων. Ἄρχοντες καὶ συγχρόνως ὑπηρέ-
ται τοῦ Λαοῦ. Αὐτὸ ἦτο τὸ βασικὸν σύνθημά μου ἐν Βόλῳ.

Δυστυχῶς, ἡ νέα αὐτὴ Κοινοτική, ἀλλὰ καταργηθεῖσα,
Νομοθεσία, πού ἀπετέλει τὸν δεύτερον σταθμὸν μετὰ τὸν
Νόμον ΔΝΖ τοῦ Ἑμμ. Ρεπούλη, τῆς μεγάλης αὐτῆς φυσιο-
γνωμίας τῆς νεολληνικῆς μας Ἱστορίας, ἐπικουρηθέντος τότε
ἀπὸ ἐξαιρέτους συνεργάτας, ὅπως ὁ Γόντικας, ὁ Σωτηρίου καὶ
ἄλλοι, δὲν ἠδυνήθη νά ἀποδώσῃ τοὺς δημοκρατικοὺς καρπούς
της (!) εἰς τὸ ἐλάχιστον διάστημα τῆς ὁμαλῆς πολιτικῆς ζωῆς
(1927—1934) τοῦ τόπου καὶ νά ὀλοκληρωθῆ εἰς μίαν πραγμα-
τικὴν πολιτικὴν πλήρους οἰκονομικῆς καὶ διοικητικῆς αὐτο-
διοικήσεως τῆς Κοινότητος.

Ἡ «Κοσμογονία καὶ ἡ Δικτατορία» ἀνέτρεψαν τὴν δημιουρ-
γικὴν ἐκείνην προσπάθειαν, κατέλυσαν τὴν σχετικὴν Νομοθε-
σίαν, ἐμείωσαν τὸν Κοινοτάρχην, ἔσβυσαν τὴν κοινοτικὴν πνοὴν
καὶ σχεδὸν ἐξήλειψαν τὸ κοινοτικὸν πνεῦμα. Ὁ πόλεμος, ἡ
κατοχὴ, ὁ ἐμφύλιος σπαραγμὸς συνεπλήρωσαν τὸ κακόν, ἀπὸ
τὸ ὁποῖον τὸ ταχύτερον πρέπει νά ἀπαλλαγῶμεν χάριν τοῦ
Ἑθνους. Πρέπει νά τὸ ὁμολογήσωμεν, ὅσον καὶ ἐάν ἡ ἀλήθεια
εἶναι πικρά, ὅτι οἱ τοπικοὶ ἄρχοντες ἐγένοντο, ὡς ἐπὶ τὸ
πολύ, ὑπηρέται τῆς ἐκάστοτε κρατούσης καταστάσεως. Ὁ
κομματισμὸς ἐκυριάρχησε, ἐνῶ ἡ κομματικὴ διαπάλη ἔπρεπε
νά μείνῃ, ὅπως π.χ. ἐν Ἀμερικῇ, ἔξω τῆς κοινοτικῆς ζωῆς.

1) Αἱ μεταρρυθμίσεις, αἱ παρ' ἐμοῦ προταθεῖσαι εἰς τὸ «ὑπὲρ τῆς
Αὐτοδιοικήσεως» Στ' Παμπηλιορειτικὸν Συνέδριον τοῦ 1926, καὶ νομοθε-
τηθεῖσαι μετὰ ταῦτα ἐπὶ Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως (1927) ἔδωκαν τὴν
εὐκαιρίαν νά καταδειχθῆ πόσον ὑψηλὸν ἦτο τὸ κοινοτικὸν φρόνημα ἐν
Πηλῳ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Ἐσταμάτησεν ἡ δημιουργικὴ ἐκείνη προσπά-
θεια, τὴν ὁποῖαν τόσον ἐβοήθησαν ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου
τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐμπνευσμένοι φίλοι τῆς Αὐτοδιοικήσεως, ὅπως οἱ ἀεί-
μνηστοι Οἰκονομόπουλος καὶ Βελιανίτης, ὡς καὶ ὁ τελευταῖος ἐκ τῶν βετα-
ράνων τούτων Δ. Σωτηρίου. Ἡ Νομοθεσία ἀνεπράπη, ὁ Κοινοτάρχης
ἐμειώθη, ἔλειψε τὸ κοινοτικὸν πνεῦμα καὶ ἡ κοινοτικὴ πνοή, ἐνῶ ἀνεμένα-
μεν τὴν πραγματοποίησιν τοῦ μεγαλυτέρου διοικητικοῦ πειράματος: τὴν
πλήρη διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν αὐτοδιοίκησιν τοῦ Πηλίου, τὸ ὁποῖον
καὶ θὰ ἐχρησίμευε ὡς πρότυπον διὰ τὴν ἐπέκτασιν καὶ εἰς ἄλλας περι-
φερείας τοῦ ἐπαναστατικοῦ, πράγματι, αὐτοῦ θεσμοῦ. Περὶ τοῦ σχεδίου
μου τούτου ἰδὲ ἔφημ. «Κοινότης» (φύλλον τῆς 2.1.1961).

«Ἡ αὐτοδιοίκησης εἶναι ὅ,τι ἡ πίστις
ἢ ὁποῖα ἔδωκε τὸ φῶς εἰς τὸν τυφλόν».

Σήμερον ἄραγε ἀντιλαμβανόμεθα τὴν ἐθνικὴν σημασίαν μιᾶς γενναίας στροφῆς πρὸς τὴν αὐτοδιοίκησιν πρώτου βαθμοῦ, ὅπως εἶναι ὁ Δῆμος ἢ ἡ Κοινότης, ἢ δευτέρου βαθμοῦ, ὅπως εἶναι οἱ αὐτοδιοικούμενοι Ὀργανισμοὶ ἢ οἱ Σύνδεσμοι τῶν Κοινοτήτων; Νομίζω ὄχι. Τὸ πνεῦμα τῆς παρακμῆς δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι πρέπει νὰ στραφῶμεν μὲ ὅλως ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον, μὲ στοργήν, μὲ ἐκτίμησιν πρὸς τὴν ἔξω τῆς πρωτεύουσης Ἑλλάδα, διὰ νὰ συγκρατήσωμεν τὸν φεύγοντα πληθυσμὸν ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν — καὶ ἰδίως ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θράκην —, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσωμεν μίαν ἀντιπαραγωγικὴν ἀστυφίαν, διὰ νὰ μὴ πέσωμεν ὡς κράτος — ἴσως καὶ ὡς φυλὴ — εἰς τὸ κενὸν τὸ ὁποῖον σχηματίζεται εἰς τὴν ὕπαιθρον, ὅπως ἀκριβῶς εἰς τὰς παραμονὰς τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου.

Νὰ διατὶ πιστεύω ὅτι ἡ Πολιτικὴ Ἀγωγή πρέπει ὅλως ἰδιαζόντως νὰ στραφῇ πρὸς τοὺς θεσμούς, τοὺς φυσικοὺς ἢ τεχνητοὺς τῆς Αὐτοδιοικήσεως (1), ὄχι μόνον διὰ νὰ τοὺς ἐξηγήσῃ καὶ νὰ τοὺς ἐρμηνεύσῃ, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ δημιουργήσῃ «ὑψηλὸν φρόνημα αὐτοδιοικήσεως», ὥστε αἱ Ἐπαρχίαι καὶ αἱ Κοινότητες νὰ ἀξιοποιηθοῦν, ἐνῶ εὐρίσκονται εἰς προϊόντα μαρασμόν. *Ἐὰν πιστεύωμεν εἰς τὴν Δημοκρατίαν, πρέπει νὰ ἐμποισθῶμεν ἀπὸ τὴν πίστιν ὅτι μόνον χάρις εἰς τὴν αὐτοδιοίκησιν εἶναι δυνατὸν νὰ δημοκρατοποιήσωμεν τὴν Διοίκησιν.*

Ἡ Πολιτικὴ Ἀγωγή πρέπει ἀπ' αὐτὸ νὰ ἐκκινήσῃ διὰ νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς γενικωτέρους δημοκρατικοὺς θεσμούς τῆς Χώρας καὶ νὰ ἀναλύσῃ τὰ Δικαιώματα τοῦ πολίτου. Ἡ Κοινότης δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀπλῶς ἢ κατωτέρα διοικητικὴ ὑποδιαίρεσις, ἀλλὰ εἶναι αὐτοφυῆς θεσμός, ὁ ὁποῖος ἐνσαρκώνει τὸ πνεῦμα τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Δημοκρατίας, θεσμός, ὁ ὁποῖος δημιουργεῖ τὸ πνεῦμα τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὰ κοινά, ὁ ὁποῖος προωθεῖ καὶ ἀναδεικνύει τὰς ἰκανότη-

1) Ἴδὲ σειρὰν βιβλίων, μελετῶν καὶ ἀρθρῶν μου περὶ Αὐτοδιοικήσεως καὶ Κοινοτήτος, ὡς καὶ τελευταίως εἰς περιοδικὸν «NEA τῆς Α.Β.Σ.», (τεῦχος 36ον καὶ 37ον, ὡς «Ὁμιλίαι μου πρὸς Ζεναγούς»).

τας τῆς διοικήσεως. Ἀποτελεῖ πραγματικὸν σχολεῖον τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς τοῦ ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι, τοῦ ἐλέγχειν καὶ ἐλέγχεσθαι, τῆς πρωτοβουλίας καὶ τῆς εὐθύνης.

Ἴδού, λοιπόν, στάδιον δόξης λαμπρὸν διὰ τὴν Πολιτικὴν Ἀγωγὴν καλουμένην νὰ ἴδῃ σφαιρικῶς τὸ πρόβλημα τῆς ὑπαίθρου, τῆς ἔξω τῆς πρωτευούσης Ἑλλάδος, διὰ νὰ ἀντιληφθῇ τὰ προβλήματα τῆς, νὰ αἰσθανθῇ τοὺς πόνους τῆς, νὰ ἀκούσῃ τοὺς παλμούς τῆς, νὰ γνωρίσῃ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς, διὰ νὰ δημιουργήσῃ πιστοὺς μιᾶς ἰδεολογίας, ποὺ ἔχει μεγίστην παιδαγωγικὴν σημασίαν, διὰ τὴν καλὴν ἄσκησιν τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας, διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς οἰκονομικῆς λειτουργίας, διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς δικαιοσύνης, διὰ νὰ προωθήσῃ τοὺς νέους εἰς τὴν μελέτην τῶν προβλημάτων τοῦ χωριοῦ των καὶ τῆς ἐπαρχίας των, διὰ νὰ κατευθύνουν καὶ νὰ ὑποδείξουν τὰς καλυτέρας δυνατὰς λύσεις διὰ τὴν πνευματικὴν, οἰκονομικὴν, τὴν γενικώτεραν πολιτιστικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ χωριοῦ, ποὺ ἔχει καὶ αὐτὸ τὴν προσωπικότητά του, ὅπως καὶ κάθε ἄτομον (1).

Ὅπως ἡ εὐημερία τοῦ Συνόλου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἄνοδον τῶν ἀτόμων, οὕτω καὶ ἡ εὐημερία τῆς Πολιτείας εἶναι συνδυασμένη μετὰ τὴν ἄνοδον τῶν Κοινοτήτων.

«Οἱ Ἕλληνες ἀγαποῦν τέσσαρα πράγματα, ἀλλὰ, δυστυχῶς, ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ τὰ βλέπουν ἐκ τοῦ μακρόθεν καὶ πρὸ παντός νὰ μὴ τὰ ἐφαρμόζουν: τὴν Ἔργασίαν, τὴν Ἐπιστημονικὴν τῆς ὀργάνωσιν, τὴν Αὐτοδιοίκησιν καὶ τὴν Ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν».

Καὶ ὁμως τὸ Σύνταγμα ὀρίζει ὅτι ἡ ὀργάνωσις τοῦ Κράτους στηρίζεται εἰς τὴν ἀποκέντρωσιν καὶ τὴν **ΤΟΠΙΚΗΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΙΝ**.

Ὅσοι — μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν καὶ τὸν ἐνταφιασμὸν τῆς Μεγάλῃς Ἐθνικῆς Ἰδέας, τῆς Μεγάλῃς Ἑλλάδος τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν τοῦ Αἰγαίου — ἐστράφημεν ὀρθῶς καὶ δικαίως τότε πρὸς τὴν νέαν Με-

1) Ἴδὲ σχετικὰ «Διαγράμματα Μελετῶν» (ἔκδοσις τῆς Α.Β.Σ.) σχετιζομένων μετὰ τὴν ἔρευναν τὴν γεωγραφικὴν, πολιτικὴν, οἰκονομικὴν κ.τ.λ. μιᾶς Κοινότητος ἢ μιᾶς τουριστικῆς περιοχῆς.

γάλην Ἐθνικὴν Ἰδεολογίαν τῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἑλλάδος ὄχι πλέον κατ' ἕκτασιν ἀλλὰ εἰς βάθος, κατενόησαμεν ὅτι πρέπει τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν εὐημερίαν νὰ τὴν ἀναζητήσωμεν ἀφ' ἑνὸς εἰς τὰ μεγάλα παραγωγικὰ ἔργα, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν τόνωσιν καὶ ὀλοκλήρωσιν τοῦ Κοινοτικοῦ θεσμοῦ καὶ τὴν δημιουργίαν θεσμῶν αὐτοδιοικήσεως Β' βαθμοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοπικῶν ἔργων. Τὸ σύνθημα τότε, τὸ ὁποῖον προσεπάθησα νὰ καταστήσω κοινὴν πίστιν, ἦτο «Νὰ κατακτήσωμεν τὴν Ἑλλάδα».

Παρῆλθον περίπου 50 ἔτη ἀπὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ περιφήμου Νόμου ΔΝΖ, 38 ἔτη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῶν πρώτων καὶ ὑποδειγματικῶν Ὄργανισμῶν Αὐτοδιοικήσεως Β' βαθμοῦ: τῶν Ταμείων Παραγωγῆς καὶ Ὀδοποιίας Πηλίου, 28 ἔτη ἀπὸ τοῦ Α' Πανελληνίου Συνεδρίου Κοινοτήτων καὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς «Ἐνώσεως ὑπὲρ τῆς Αὐτοδιοικήσεως». Καὶ σήμερον τίθεται καὶ πάλιν τὸ τραγικὸν καὶ ἀγωνιῶδες ἐρώτημα: Τί δέον νὰ γίνῃ; Ἐρώτημα τραγικόν. Καὶ ἀπαντῶ: Ἐνὸς ἐστὶ χρεία: Νὰ δημιουργήσωμεν καὶ πάλιν, λήγοντος τοῦ 1960, διὰ καταλήλου Πολιτικῆς Ἀγωγῆς, κοινοτικὸν πνεῦμα, κοινοτικὴν συνείδησιν, κοινοτικὴν πολιτικὴν. Καὶ ἡ ἀπάντησίς μου αὕτη ἐνέχει ἀγωνίαν καὶ εἶναι ἐπίσης τραγικὴ.

«Χωρὶς οἰκονομικὰ μέσα, αὐτοδιοικήσεις δὲν δύναται νὰ νοηθῇ. Πᾶς περὶ αὐτῆς λόγος εἶναι εὐτελεῖς ἐμπαιγμός».

Φυσικὰ, ἡ ζωὴ διαμορφώνει νέους ὄρους, νέας ἀνάγκας, νέας συνθήκας καὶ πρέπει ἐντὸς τῶν νέων πλαισίων τῆς τεχνικοοικονομικῆς ἐξελίξεως ἀπὸ τοῦ τελευταίου πολέμου, μὲ βάσιν τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν αὐτοδιοίκησιν, τοποθετουμένην μέσα εἰς τὸ πλέγμα ἐνὸς γενικωτέρου προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἐξορμήσεως κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς τῆς Χώρας νὰ ἴδωμεν τὸ πρόβλημα. Πρέπει σήμερον νὰ γίνῃ κατανοητὸν καὶ ἀπὸ τοὺς «Κοινοτιστάς», τοὺς φίλους τῆς Αὐτοδιοικήσεως, ὅπως καὶ ἀπὸ τοὺς θιασώτας μιᾶς συγκεντρωτικῆς γραμμῆς εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ Κράτους, ὅτι εἶναι δυνατὸς πλήρως ὁ συνδυασμὸς συγκεντρώσεως καὶ αὐτοδιοικήσεως. Ἄλλοτε, ἐπὶ παραδείγματι, μία Κοινότης, ὅπως ἡ

Τσαγκαράδα τοῦ Πηλίου, ἐν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα χωριά τῆς Ἑλλάδος, εἶχε περιωρισμένα τοπικά προβλήματα, συνδεόμενα τὸ πολὺ μὲ τὴν εὐρυτέραν περιφέρειαν (Β' βαθμὸς) τοῦ Πηλίου, ἐνῶ σήμερον ἡ Τσαγκαράδα, ὅπως καὶ τόσαι ἄλλαι Κοινότητες, τοποθετεῖται μέσα εἰς ἓν εὐρύτερον καὶ γενικώτερον τουριστικὸν πρόβλημα τῆς χώρας καὶ ἀντιστρόφως γενικά τοῦ τόπου ζητήματα, π.χ. ἡ στρατιωτικὴ ἄμυνα, συνδέονται ἀμεσώτατα μὲ τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς ἢ περισσοτέρων Κοινοτήτων. Τὸ πρόβλημα, ἐπὶ παραδείγματι, τῶν παραμεθορίων Κοινοτήτων δὲν εἶναι τοπικόν, ἀλλὰ γενικόν, αὐτόχρημα ἔθνικόν. Ὁ προγραμματισμὸς, διατηρῶν τὴν ἀτομικότητα τῶν Κοινοτήτων καὶ τῶν Αὐτοδιοικουμένων Ὄργανισμῶν καὶ τῶν Συνδέσμων τῶν Κοινοτήτων ἐμπίπτει ἐντὸς ἐνὸς «Σχεδίου», σκοπὸς τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀποφυγὴ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ καὶ ἡ ἐξασφάλισις τῆς Δημοκρατίας, ἡ ἀνάδειξις τῶν θεσμῶν τῆς, ἐνὸς «Σχεδίου» ἐκπορευομένου ἀπὸ τοῦ Κέντρου, ἐπιλύοντος τὰ γενικώτερα προβλήματα καὶ συγχρόνως διαφωτίζοντος, καθοδηγοῦντος, χωρὶς τὴν στείραν ἐπέμβασιν τοῦ κακοποιοῦ μανδαρίνου, ἐνὸς Κέντρου ἐμπνέοντος, ἐλέγχοντος, τιμωροῦντος, ἀλλὰ καὶ τιμῶντος καὶ βραβεύοντος.

Μὲ τὴν σύγχρονον ἐξέλιξιν τῆς τεχνικοοικονομικῆς ζωῆς μόνον τὸ Κράτος δύναται νὰ διαθέτῃ σχεδιαστάς, ὀργανωτάς, ἐμπνευσμένους καθοδηγητάς δυναμένους νὰ μεταφέρουν ἐκ τοῦ Κέντρου τὴν φωτεινὴν καθοδήγησιν εἰς τὰ ἄκρα καὶ ἐξ αὐτῶν μὲ ἀγάπην καὶ κατανόησιν τὰς τόσον χρήσιμους τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐπαρχίας γνώσεις, τὰς ἀπόψεις, τὸν πόνον καὶ τὰ αἰτήματα τῆς ὑπαίθρου διὰ τὴν ἔλλογον ὀργάνωσιν τοῦ Σχεδίου, ἐντὸς τῆς ἑλληνικῆς πραγματικότητος, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ βελτίωσιν του.

Ὁ προγραμματισμὸς αὐτός, ὁ τόσον ἀπαραίτητος, ἄνευ τῶν ἀντιρρόπων δυνάμεων τῆς αὐτοδιοικήσεως, μεταβάλλει κατ' ἀνάγκην τὸ Κράτος, ὄχι εἰς συγκεντρωτικόν, ἀλλὰ αὐτόχρημα εἰς ὀλοκληρωτικόν. Πράγματι, σήμερον, δεόν νὰ ἀποβλέπωμεν εἰς τὴν ὑπαρξιν ἐνὸς συγκεντρωτικοῦ ἀλλὰ συγχρόνως δημοκρατικοῦ Κράτους, μὲ σκοπὸν τὴν κατάστροφισιν καὶ πραγματοποίησιν ἐνὸς Σχεδίου παρ' ἐνὸς ἀξίου Ἐπιτελείου μελέτης καὶ ἐρεῦνης τῶν προβλημάτων γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἔστω καὶ ἐπὶ θυσίᾳ ἰδιωτικῶν καὶ τοπικῶν συμφερόντων. Τοῦτο ἐπιτάσσει

ἡ σύγχρονος ζωὴ. Ἀλλὰ παραλλήλως πρέπει νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν καὶ δραστηριοποίησιν τῶν αὐτοδιοικουμένων μονάδων, ὅπως καὶ τῶν παρακρατικῶν ὀργανισμῶν κοινωφελοῦς χαρακτῆρος, ὑποκαθιστῶντων τὸ Κράτος ἢ συνεργαζομένων μετ' αὐτοῦ εἰς ἀρμοδιότητος ποικίλου περιεχομένου καὶ ἐκτάσεως. Τὸ ἀποστεωμένον καὶ γραφειοκρατικὸν Κράτος πρέπει νὰ ὑποκαταστήσωμεν μὲ εὐελίκτους, συγχρονισμένους καὶ παραγωγικοὺς κοινωφελεῖς ὀργανισμοὺς μὲ πρωτοβουλίας καὶ ἰκανότητος ἐλευθέρας δράσεως. Τοῦτο ἐπιτάσσει ἐπίσης ἡ σύγχρονος ζωὴ.

Οὕτω, ἐπιτυγχάνομεν τὴν πραγματοποίησιν μιᾶς φωτισμένης ἐξορμήσεως ὑπὲρ τῆς Αὐτοδιοικήσεως, ὅχι ἀπλῶς χάριν τῆς ὑπαίθρου, ἀλλὰ χάριν τοῦ Ἔθνους. Ὅπως τότε κατὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς «Ἐνώσεως ὑπὲρ τῆς Αὐτοδιοικήσεως» τῷ 1932, ἔλεγον, οὕτω καὶ σήμερον, τονίζω, λήγοντος τοῦ 1960, χρειάζεται ἀγὼν ἔντονος, συστηματικὸς διὰ τὴν διαφώτισιν τοῦ Κέντρου ὅπως καὶ διὰ τὴν ἀφύπνισιν τῆς ὑπαίθρου πρὸς ἐπιβολὴν μέτρων ἐθνικῆς πλέον σημασίας ὑπὲρ τῆς ἔξω τῆς Πρωτευούσης Ἑλλάδος, διότι οἱ ἐχθροί, ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν, πολλοὶ καὶ ἰσχυροὶ, εἶναι «ἔξω τῶν πυλῶν». Μὴν αὐταπατώμεθα εἰς τοῦτο. Ἡ σωτηρία μόνον ἐκ τῶν ἰδίων μας δυνάμεων κυρίως εἶναι δυνατὸν νὰ προέλθῃ. Ἐπὶ τὸ καθῆκον, λοιπόν, διὰ νὰ μὴ μείνῃ ὡς Ἑλλάς αἱ Ἀθῆναι, ὅπως ἄλλοτε ἡ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία περιωρίσθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Νὰ κατακτήσωμεν τὴν Ἑλλάδα ὀλόκληρον πρὶν οἱ ἐχθροὶ ἐξ Ἀνατολῶν καὶ Βορρᾶ εἰσβάλουν. Οἱ καιροὶ πράγματι οὐ μενετοί.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ὁ ὄρκος τοῦ Σπουδαστοῦ τῆς ΑΒΣ

ΥΠΟΣΧΟΜΑΙ καθ' ὅλον μου τὸν βίον ἐν
Σχολῇ νὰ ἐπιδείξω καὶ νὰ ἀπαδείξω ὅτι κατέχ
τὰς ἀρετὰς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ πολίτου, ὅτι
σέβωμαι τοὺς Νόμους καὶ τοὺς Κανονισμο
τῆς Σχολῆς, ὅτι θὰ ἀγαπῶ τοὺς Καθηγητ
μον, θὰ συνεργάζωμαι μετ' αὐτῶν καὶ θὰ το
θεωρῶ πνευματικοὺς καὶ ἠθικοὺς μου καθοδ
γητὰς καὶ φίλους, ὅτι θὰ καταβάλλω πᾶσ
δυνατὴν φροντίδα διὰ νὰ μορφωθῶ, ὥστε
καταστῶ ἄξιος καὶ ἰκανὸς ἐπαγγελματίας, καλ
"Ἕλληρ", χρήσιμος καὶ παραγωγικὸς ἄνθρωπο

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΕΣΟ μορφωμένος και ικανός επαγγελματίας, υπε-
ρήφανος διότι συμμετέχει εις τήν παραγωγήν, καλός
και άξιος Έλλη ν, με πλήρη συνείδησιν τών υποχρεώ-
σεών σου πρὸς τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν και τὸ μέλλον
τοῦ Ἔθνους, φωτισμένος ὁδηγὸς τοῦ Λαοῦ και πιστὸς
του συγχρόνως ὑπηρέτης, χρήσιμος και αξιοπρεπῆς
ἄ ν θ ρ ω π ο ς, φίλος τῆς Ἐλευθερίας και τῆς Δικαιοσύ-
νης, ἔμπλεως ἀνθρωπιστικῶν Ἰδανικῶν.

Η ΣΧΟΛΗ ζητεῖ νὰ καταστήσῃ τοὺς σπουδαστὰς της
δημιουργικὰ στελέχη, με ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν ἀποστο-
λὴν των και με φιλοδοξίας, με πνευματικὰς ἀνησυχίας,
με ἀληθῆ ἀνάτασιν ψυχῆς.

ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ πού θέλω νὰ μάθω εις τοὺς μαθητὰς
μου, ἔλεγεν ὁ J. J. Rousseau, εἶναι ἡ ζωὴ. Ὁρθῶς,
ἀλλ' ἡ ζωὴ πρέπει νὰ ἔχη σκοπὸν τὴν ἀνύψωσιν τοῦ
ἀτόμου μέσα εις ἓν εὐήμεροῦν σύνολον.

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ τῆς θεσιθηρίας εἶναι πάντοτε ἀπό-
τοκον ἀτελοῦς ἐφοδιασμοῦ τοῦ ἀτόμου διὰ τὸν ἀγῶνα
τῆς ζωῆς. Τοὺς ικανοὺς τοὺς ἀναζητοῦν αἱ θέσεις· δὲν
θηρεύουν αὐτοὶ τὰς θέσεις. Καὶ ἡ ἰκανότης εἶναι περισσό-
τερον ἀποτέλεσμα ἐπιτυχοῦς ἀναπτύξεως τῶν φυσικῶν
προσόντων διὰ φωτισμένης ἐκπαιδεύσεως παρά αὐτο-
γενῆς φυσικὸν χάρισμα.

ΔΕΝ ΑΓΑΠΑΣ τὸν πλησίον σου ὅταν δὲν γνωρίζῃς νὰ ἀγαπᾷς τὸν ἑαυτὸν σου. Καὶ δὲν ἀγαπᾷς τὸν ἑαυτὸν σου ὅταν δὲν φροντίζῃς νὰ τὸν καθιστᾷς καλύτερον, μὲ τὴν πραγματικὴν μελέτην καὶ τὴν εἰλικρινῆ προσπάθειαν.

Ἡ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ νὰ ἐπιβληθῆς χωρὶς ἐπαρκῆ ἐπαγγελματικὸν ἐφοδισμὸν δὲν διαφέρει ἀπὸ τὰ ἄλλα εἶδη ἀπάτης. Καὶ εἶναι ἡ ἀναξιώτερα πράξις διὰ τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐπιδιώκῃ μὲ τὴν ἐξαπάτησιν ὅ,τι δύναται νὰ ἐπιτύχῃ ὑπερήφανα, μὲ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν φυσικῶν του προσόντων.

Ἡ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ μόρφωσις ἔχει σκοπὸν νὰ ἐπαυξάνῃ τὴν παραγωγικότητα τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, ὅχι βεβαίως ἐπ' ὠφελείᾳ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ἀλλ' ἀντιθέτως, ἐπ' ὠφελείᾳ ὅλων. Δι' αὐτὸ ἡ παραγωγικότης εἶναι κοινὸν αἶτημα ὅλων τῶν ἐργαζομένων : ἐργοδοτῶν, ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν. Εἶναι ἔθνικόν αἶτημα.

ΕΚΑΣΤΗ ΕΠΟΧΗ διεμόρφωσε τὸ ἰδικόν της ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικόν, ἐντεταγμένον μέσα εἰς τὰ γενικώτερα κοινωνικὰ αἰτήματα. Ἡ ἐκπαίδευσις εἶναι θεσμὸς κοινωνικός, συνακολουθῶν τὴν πορείαν καὶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ κόσμου· δὲν εἶναι θεσμὸς ἔξω τόπου καὶ χρόνου. Ἡ Σχολὴ ἐκφράζει τὰ σύγχρονα ἰδανικά. Εἶναι θεσμὸς ἀπολύτως συγχρονισμένος εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν συγχρόνων ἀναγκῶν τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πολιτείας.

«ΣΤΟΛΙΔΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ» πρέπει νὰ φιλοδοξοῦν νὰ καταστοῦν ὅλοι οἱ νέοι, ὅπως λέγει ὁ ἔθνικός μας ποιητής, χάρις εἰς τὰ πνευματικὰ καὶ ἠθικά των ἐφόδια, καὶ ὅχι ἄσημοι καὶ ἄχρηστοι θεσιθῆραι, ἀναζητοῦντες μὲ εὐτελῆ μέσα ἐν ἀνάξιον μισθάριον.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ

Ἡ Ἀνωτάτη Βιομηχανικὴ Σχολή:

1. Ἀποτελεῖ αὐτοτελὲς κοινῆς ὠφελείας Ἰδρυμα, ἀνήκον εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς ἐπαγγελματικῆς οἰκονομικοδιοικητικῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ ἰδίαν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν.

2. Τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας (Διευθύνσεις Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως).

3. Παρασκευάζει διοικητικὰ καὶ διαχειριστικὰ στελέχη διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, καὶ ἰδίως τὴν βιομηχανίαν, τὰς κρατικὰς ὑπηρεσίας καὶ τοὺς δημοσίους ὀργανισμοὺς. Διαπαιδαγωγεῖ νέους μὲ ἐπιστημονικὴν θεμελίωσιν, μὲ πρακτικὴν γνῶσιν καὶ μὲ ἰκανότητος. Παρέχει ἀρτίαν οἰκονομικοδιοικητικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν προσήκουσαν νομικὴν καὶ τεχνικὴν ἐνημέρωσιν.

4. Δὲν εἶναι σχολὴ τεχνικὴ, οὐδὲ προπαρασκευαστικὴ δι' ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα. Εἶναι ἀνεξάρτητον ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν Ἰδρυμα, φιλοδοξοῦν νὰ ἐφοδιάζη τὸν παραγωγικὸν μηχανισμόν τῆς Χώρας μὲ ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένους ἐπαγγελματίας, καλοὺς Ἕλληνας, χρησίμους ἀνθρώπους μὲ ἦθος καὶ ἰδανικά.

5. Δέχεται ὠρισμένον κατ' ἔτος ἀριθμὸν σπουδαστῶν, βάσει εἰσιτηρίων ἐξετάσεων, διεξαγομένων μεταξὺ κατόχων ἀπολυτηρίου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

6. Θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς Σχολῆς εἶναι ἡ ἀμείλικτος καταδίκη τῆς θεσιθηρίας καὶ τοῦ παρασιτισμοῦ. Διὰ τοῦτο, καλεῖ μόνον ὄσους πράγματι ἐπιθυμοῦν νὰ μορφωθοῦν — μὲ πολὺν μόχθον καὶ πολλὰς θυσίας — καὶ ὄχι ὄσους τυχὸν ἀποβλέπουν εἰς τὴν πρόσκτησιν ἐνὸς τυπικοῦ προσόντος πρὸς κατάληψιν μιᾶς δημοσίας θέσεως. Διὰ τοῦτο, ἀκριβῶς, πιστεύει ὅτι συμφέρον τοῦ Κράτους εἶναι ἡ χρησιμοποίησις τῶν πτυχιούχων τῆς.

7. Ἡ κατεύθυνσις τῆς εἶναι ἐπαγγελματικὴ καὶ ὠφελιστικὴ. Εἶναι ἐπιστημονικὸν Ἰδρυμα τὸ ὁποῖον, βασίζον τὴν ἐργασίαν του εἰς τὰ ἠλεγμένα δεδομένα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς, ἐπιδιώκει νὰ ἀσκήσῃ τὴν οἰκονομικὴν σκέψιν τῶν σπουδαστῶν, νὰ ἀναπτύξῃ καὶ νὰ κατευθύνῃ τὴν παρατηρητικότητά των ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων καὶ τῶν διοικητικῶν ζητημάτων, νὰ τοὺς καθοδηγήσῃ εἰς τὴν ὀρθὴν διὰ τὰ προβλή-

ματα τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς διοικήσεως ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς βιομηχανικῆς ἐργασίας καὶ νὰ παρασκευάσῃ αὐτοὺς ἱκανοὺς νὰ ἀντιλαμβάνωνται τὴν τεχνικὴν, διοικητικὴν καὶ ἐμπορικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ τῶν συναφῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ ὀργανισμῶν.

8. Ἡ φοίτησις ἐν τῇ Σχολῇ εἶναι τετραετής. Διὰ τὴν προαγωγὴν ἀπὸ κύκλου εἰς κύκλον σπουδῶν παρεμβάλλονται τμηματικαὶ ἐξετάσεις. Κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος οἱ σπουδασταὶ ὑφίστανται εἰδικὴν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξέτασιν ἐνώπιον Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς. Διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν πτυχιακὴν ἐξέτασιν ἀπαιτεῖται νὰ ἔχη ὑποβάλει ὁ σπουδαστὴς μίαν μελέτην τοῦ ἐπὶ θέματος σχετικοῦ μὲ τὰ ἐν τῇ Σχολῇ διδασκόμενα, ὡς καὶ μίαν ἐργασίαν εἰς τὸ Γραφεῖον Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς. Οἱ ἐπιτυχάνοντες λαμβάνουν τὸ Πτυχίον, ἀφοῦ προσκομίσουν πιστοποιητικὸν ἑξαμήνου τουλάχιστον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας εἰς τὸ δημόσιον ἢ ὀργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ εἰς σοβαρὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις.

9. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς, βάσει ρητῶν κειμένων διατάξεων, δύνανται νὰ διορίζωνται καὶ νὰ προάγωνται εἰς τὰς θέσεις Α' κατηγορίας συμφώνως πρὸς τὰ ὀριζόμενα ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν ὀργανισμῶν τῶν Ὑπουργείων Δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ Ἰδρυμάτων.

ΓΕΝΙΚΟΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ἡ διάρκεια σπουδῶν εἶναι τετραετής, κατανεμομένη εἰς ὀκτὼ ἀκαδημαϊκὰ ἐξάμηνα. Ἐκαστὸν ἐξάμηνον περιλαμβάνει 14 ἑβδομάδας πλήρους διδασκαλίας. Τὰ μαθήματα τῶν χειμερινῶν ἐξαμήνων ἄρχονται τὴν 10ην Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους, τὰ δὲ μαθήματα τῶν ἐαρινῶν ἐξαμήνων ἄρχονται τὴν 1ην Φεβρουαρίου καὶ λήγουν τὴν 31ην Μαΐου.

Τὸ ἀκαδημαϊκόν, διοικητικόν καὶ διαχειριστικὸν ἔτος τῆς Σχολῆς ἄρχεται τὴν 1ην Σεπτεμβρίου καὶ λήγει τὴν 31ην Αὐγούστου τοῦ ἐπομένου πολιτικοῦ ἔτους.

Ἡ διδασκαλία διεξάγεται, κυρίως, ἀπὸ 3.15 μ. μ. - 8.30 μ. μ., διότι ἡ Σχολὴ ἀπευθύνεται, ἐπίσης, πρὸς νέους οἵτινες ἔχουν ἀναλάβει οἱ ἴδιοι τὴν εὐθύνην τῆς ζωῆς των, ἐργαζόμενοι διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰς εἰς αὐτοὺς ἀναλογούσας δαπάνας, καὶ ἐκεῖθεν ἀντελήφθησαν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀρτιωτέρας μορφώσεως καὶ τὴν ἀνωτέραν σκοπιμότητα τῆς ἐπιστημονικῆς ἐπαγγελματικῆς κατάρτισεως, πρὸς παραγωγικωτέραν καὶ ἀποδοτικωτέραν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου των ὡς κοινωνικῶν παραγόντων καὶ στοιχείων ὀργανικῶν τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς.

Ἡ Σχολὴ εἶναι Ἰδρυμα ἀπολύτως συγχρονισμένον, πρωτοποριακὸν καὶ ὑποδειγματικόν.

α) Συνέλαβε καὶ ἐφήρμοσε τὸ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικὸν τοῦ ἀ ν θ ρ ὡ π ο υ - π α ρ α γ ω γ ο ῦ. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἠκούθησε τὰς νέας τάσεις τῆς ἐκπαιδεύσεως.

β) Κατέστη ὑποδειγματικὴ Σχολὴ ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως, ἀπὸ ἀπόψεως ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς, ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἐν Εὐρώπῃ,

γ) Τὸ πρόγραμμά τῆς ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἰδίᾳ ἀπὸ ἀπόψεως συγχρονισμοῦ τῆς εἰς ἔμφυχον ὑλικόν.

δ) Πρῶτῃ αὐτῇ ἐν Ἑλλάδι ἐδίδαξε νέα μαθήματα. Σήμερον, οἱ πάντες ἀναγνωρίζουν τὸ ἔργον τῆς καὶ τὴν συμβολὴν τῆς εἰς τὴν πνευματικὴν πρόοδον τοῦ τόπου.

ε) Ἀπέδωσε τὴν δέουσαν σημασίαν εἰς τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα, διὸ καὶ τὰ σχετικὰ μαθήματα, τὸ πρῶτον διδασκθέντα ἐν Ἑλλάδι, ἀποτελοῦν μέρος τῆς πρωτοτυπίας τῆς καὶ τῆς εἰσφορᾶς τῆς εἰς τὴν πνευματικὴν πρόοδον τοῦ τόπου.

στ) Κατέδειξεν ὅτι αἱ ἀνώταται Σχολαὶ δὲν εἶναι ἀπλῶς πηγαὶ γνῶσεων, ἀλλὰ συγχρόνως παιδαγωγούντα Ἰδρύματα.

ζ) Κατέστη σημαντικώτατον πνευματικὸν κέντρον, ἀκτινοβολοῦν καὶ πέραν τοῦ κύκλου τῶν σπουδαστῶν τῆς, με διαλέξεις, με δεκαήμερα σπουδῶν, με τὰς δημοσίας συζητήσεις ἐπὶ σπουδαιῶν θεμάτων τοῦ τόπου, με τὰ περιοδικὰ τῆς καὶ τὰς λοιπὰς ἐκδόσεις.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

(Ἀπόσπασμα ἐναρκτηρίου λόγου)

Ἄπειθύνομαι κατὰ τὰ εἰθισμένα πρὸς τοὺς Νέους διὰ νὰ τονίσω ὅτι καλῶς γνωρίζω πόσον αἱ περιστάσεις εἶναι σκληραῖ. Δι' αὐτὸ ὅμως ἡ προσπάθεια τῶν Νέων πρέπει νὰ εἶναι μεγαλυτέρα. Τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἑλλάδα μετεβλήθη εἰς μαρτυρίου τόπον δημιουργεῖ μείζονας ὑποχρεώσεις διὰ τοὺς Νέους, δι' ὅλους μας. Τὸ γεγονός ὅτι ἡ Χώρα μας ἔχει μεταβληθῆ εἰς πεδῖον μιᾶς σκληρᾶς διεθνούς διαμάχης ἐπιβάλλει εἰς τοὺς σπουδαστὰς ὄχι νὰ ζητοῦν ψευδοδιπλώματα, ἀλλὰ νὰ ἀποδεικνύουν τὴν ἀγάπην των καὶ τὴν πίστιν των εἰς τὸν τόπον, ἐργαζόμενοι περισσότερον, μορφωνόμενοι ἀρτιώτερον. Βεβαίως, γνωρίζω ὅτι ἡ δυστυχία τοῦ παρόντος δημιουργεῖ βαθεῖαν ἀναταραχὴν εἰς τὰς νεανικὰς ψυχάς. Ἔργον τῶν νέων εἶναι νὰ ἐργασθοῦν, μορφωνόμενοι ἐπὶ τοῦ παρόντος, διὰ νὰ μειώσουν καὶ νὰ ἐξαφανίσουν τὴν δυστυχίαν τῆς Αὔριον. Ἡ Ἀνθρωπότης, ἡ ὁποία ἐδημιούργησε τὴν Ἐπιστήμην καὶ τὴν Τέχνην, ἡ ὁποία ἀνέδειξεν ἕνα Αἰσχύλον καὶ ἕνα Πλάτωνα, ἕνα Σαίξπηρ καὶ ἕνα Γκαίτε, ἕνα Μπετόβεν καὶ ἕνα Μιχαηλάγγελον, ἕνα Ἀριστοτέλη καὶ ἕνα Νταβίντσι, ἕνα Νεύτωνα καὶ ἕνα Παστέρ, ἕνα Τολστόϊ καὶ ἕνα Γκάντι, ἕνα Ντυνάν καὶ ἕνα Σβάίτσερ, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σταθῆ ἀνίκανος νὰ δημιουργήσῃ τὴν ὁμαλότητα καὶ τὴν Εἰρήνην, τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τὴν Κοινωνικὴν Δικαιοσύνην, αἵτινες εἶναι αἱ βάσεις μιᾶς καλῶς ὀργανωμένης Κοινωνίας.

Γνωρίζω, ἀγαπητοὶ σπουδασταί, ὅτι ὑπῆρξεν ἐποχὴ καθ' ἣν ἄνθρωποι ἐν ὀνόματι γενικωτέρων Ἰδανικῶν ἠρνοῦντο τὴν Πατρίδα. Ἄλλ' ἤλθεν ἡ κατοχὴ καὶ οἱ Ἕλληνες — ὅλοι, ἐξαιρέσει ὀλίγων προδοτῶν — ἀντελήφθησαν τί σημαίνει Ἐθνικὴ Ἐλευθερία, τί εἶναι Ἐλευθέρᾳ Πατρίς, πόσον μέγας καὶ γόνιμος εἶναι ὁ Πατριωτισμός. Ὅρθῶς λέγει ὁ Léon Blum «μὲ τὰ δυστυχήματα τῆς Πατρίδος λαμβάνομεν συνειδησιν πλέον σαφῆ καὶ πλέον ἰσχυρὰν τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα, ἀγάπης τὴν ὁποίαν πολλάκις παραγνωρίζομεν. Ἡ πρόσφατος ἱστορία μᾶς διδάσκει ὅτι χρέος μας εἶναι νὰ διατηρήσωμεν τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα εἰς ὅλην του τὴν ἀξίαν, συνδυάζοντες αὐτὸ μὲ ἕνα θαυτάτου οὐμανισμόν».

Πρὸς τοὺς νέους θὰ ὑπενθυμίσω ἀκόμη καὶ θὰ ἐπαναλάβω τὴν φράσιν τοῦ μεγάλου Jaurès : «Δὲν μπορεῖ νὰ ἀγαπᾷ τὴν Ἀνθρωπότητα, ἐὰν δὲν ἀγαπᾷ τὴν Πατρίδα του καὶ δὲν ἀγαπᾷ κανεὶς ἀληθινὰ τὴν Πατρίδα του, ἐὰν δὲν ἀγαπᾷ τὴν Ἀνθρωπότητα». Καὶ πολὺ περισσότερον,

προσθέτω, όταν ἔχη κανεὶς Πατρίδα τὸν τόπο πού μοῖρα του — μοῖρα ἔνδοξος καὶ τραγική — εἶναι νὰ ἀγωνίζεται ὄχι μόνον διὰ τὴν ἰδικήν του Ἑλευθερίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν Ἑλευθερίαν ὅλου τοῦ κόσμου, νὰ ἀγωνίζεται διὰ πανανθρώπινα Ἰδανικά καὶ εἰς τὸν Μαραθῶνα καὶ τὴν Σαλαμίνα, καὶ εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ εἰς τὸ 21, καὶ εἰς τὰ Ἀλβανικά βουνὰ καὶ εἰς τὴν Ἐθνικήν μας Ἀντίστασιν, τὸ ἀτίμητον αὐτὸ κεφάλαιον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς δύναται νὰ μονοπωλήσῃ καὶ μάλιστα νὰ τὸ ἐκμεταλλεθῇ ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Ἔθνους, ὅπως καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ ρυπάνῃ ἐξίσου ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος.

Σήμερον ἡ Πατρίς ὑποφέρει. Εἰς λόγος περισσότερον διὰ νὰ γίνωμεν καλύτεροι. Μέσα εἰς τὸν κύκλον τῆς ἀρμοδιότητός μας νὰ ἐπιτελέσωμεν φανατικά τὸ καθήκον μας, ὥστε ὅλοι νὰ συμδάλωμεν διὰ νὰ διατηρήσωμεν τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ τόπου, νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἀξιοπρέπειάν μας ὡς ἀτόμων καὶ ὡς ἔθνους, διὰ νὰ ἐπιβίωσῃ μετὰ τὴν καταγίγδα ἡ Ἑλληνική Φυλὴ, πού εἶναι τὸ ἄλλας τῆς γῆς.

Ἔλεγε κάποτε ὁ κόλαξ Ταλλεϋράνδος εἰς τὸν Ναπολέοντα «Εἶσθε, Μεγαλειότατε, ὁ μόνος μέγας ἀνθρώπος τῆς ἐποχῆς μας». Καὶ ὁ Ναπολέων εἰς στιγμὴν ψυχικῆς ἐξάρσεως ἀπήντα: «Ὁχι. Πᾶς ἀνθρώπος δύναται νὰ εἶναι μέγας εἰς τὸν κύκλον τῶν καθηκόντων του, ἀπὸ τοῦ τεχνίτου μέχρι τοῦ σοφοῦ ἐπιστήμονος καὶ ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦ στρατιώτου μέχρι τοῦ στρατηγοῦ». Πραγματικά ὁ σπουδαστὴς ὁ ὁποῖος μοχθεῖ διὰ νὰ μορφωθῇ, ὁ ἐργάτης πού παράγει τὰ ἀγαθὰ, ὁ ἀγρότης πού καλλιεργεῖ τὴν γῆν, ὁ βιοτέχνης καὶ ὁ ναυτικός, ὁ ἐπιστήμων καὶ ὁ καλλιτέχνης, ὅλοι ἐργάζονται διὰ τὴν εὐημερίαν τοῦ κόσμου καὶ ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦν τὸ καθήκον των εἶναι οἱ ἀφανεῖς ἥρωες καὶ μάρτυρες τῆς ζωῆς, οἱ ἄγνωστοι ἢ γνωστοὶ σκαπανεῖς τῆς Προόδου. Ὁ μόχθος ὅλων αὐτῶν ἀποτελεῖ τὴν πραγματικὴν δημιουργικὴν ἱστορίαν τῆς Ἀνθρωπότητος.

Μέγας εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀφιερώνει καὶ θυσιάζει ὅλα εἰς τὴν ἐπιδίωξιν ἑνὸς ἀνθρωπιστικοῦ ἢ ἐπιστημονικοῦ Ἰδανικοῦ. Μέγας εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θεωρεῖ ἰδίαν του ὑπόθεσιν τὴν ὑπόθεσιν κάθε ἀδικουμένου. Μέγας εἶναι ἐκεῖνος πού μετέχει ἐντατικά εἰς τὴν κοινωνικὴν ἐργασίαν πιστεύων ὅτι ἡ εὐτυχία τοῦ Συνόλου εἶναι ἡ εὐτυχία τοῦ ἀτόμου. Μέγας εἶναι ὁ καθεὶς πού τολμᾷ νὰ ἀντιμετωπίσῃ θαρρετὰ τὴν Ἀλήθειαν καὶ ν' ἀγωνίζεται δι' αὐτήν.

Μέγας εἶναι ὁ καθεὶς πού πιστεύει σ' ἕνα Ἰδανικόν. Καὶ δὲν νοεῖται, ἀγαπητοί μου σπουδασταί, ζωὴ χωρὶς Ἰδανικόν, τὸ Ἰδανικόν νὰ γίνετε χρήσιμοι καὶ ἐλεύθεροι Ἄνθρωποι ἕως ὅτου μίαν ἡμέραν ὑψωθῆτε καὶ ἀντιληφθῆτε αὐτὸ πού τόσοσ ὠραία καὶ τόσοσ ἐπιγραμματικά εἶπε ὁ Ἴων Δραγούμης: «Θέλω νὰ εἶμαι ὠραῖο δεῖγμα Ἀνθρώπου καὶ Ἑλληνοσ. Αὐτὸ ἀξίζει νὰ εἶναι σκοπὸς μιᾶς ζωῆς».

Ἀπευθύνομαι ἀκόμη μιὰ φορὰ πρὸς τοὺς σπουδαστάς διὰ νὰ τοὺς ὑπενθυμίσω τὴν παραβολὴν τῶν ταλάντων. Ἔχουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ τὸ ἀφήσουν ἀχρησιμοποίητον, νὰ μὴ τὸ σπαταλήσουν, ἀλλὰ νὰ τὸ ἐκμεταλλεθῶν καὶ νὰ τὸ πολλαπλασιάσουν χάριν τοῦ ἑαυτοῦ των, χάριν τῆς

οικογενείας των, χάριν του Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ὅπως λέγει ὁ Κωστής Παλαμᾶς :

*«Παῖδί μου τὸ περιβόλι μου πὸν θὰ κληρονομήσεις.
ὅπως τὸ βρεῖς καὶ ὅπως τὸ δεῖς νὰ μὴ τὸ παρατήσεις.
Σκάψε το ἀκόμα πιὸ βαθιὰ καὶ φράξε το πιὸ στέγιο.
Γίνου ὀργωτόμος, φυτευτής, διαφεντευτής».*

Γνωρίζω καὶ θαυμάσια συναισθάνομαι ὅτι οἱ νέοι μας ἐστάθησαν κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς σύμβολα θυσίας, ἡρωισμοῦ καὶ μαρτυρίου, μὲ πίστιν εἰς τὰ ἰδανικά τὰ ὁποῖα κατέκλυζαν τὴν νεανικὴν των ψυχὴν. Κλίνω εὐλαβῶς τὸ γόνυ ἐνώπιον τῶν χιλιάδων νέων πού ἔπεσαν ὑπὲρ Πατρίδος, ὑπὲρ Ἑλευθερίας. Ἀπευθύνομαι ἐπομένως ἰδιαιτέρως πρὸς τὴν γενεάν ἐκείνην τῆς ὁποίας ἡ ψυχὴ ἐδονήθη ἀπὸ ἰδανικά καὶ ἐχαλυδῶθη ἀπὸ τὸν σκληρὸν αἱματηρὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ τριπλοῦ κατακτητοῦ, διὰ νὰ τῆς ὑπενθυμίσω τὴν φράσιν τοῦ Λέοι Βουργεοῦ, «ὁ ἄνθρωπος γεννώμενος συνάπτει ἕνα συμβόλαιον μὲ τὴν κοινωνίαν, πλήρες ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ καὶ πλήρες δικαιωμάτων τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦται νὰ διεκδικήσῃ».

Δικαίωμα ἀλλὰ καὶ ὀφειλὴ τῶν νέων εἶναι νὰ μορφωθοῦν διὰ νὰ συνεχίσουν εἰς τὸν εὐλογημένον καὶ μαρτυρικὸν αὐτὸν τόπον τὴν βασανιστικὴν προσπάθειαν τῶν περασμένων γενεῶν, αἱ ὁποῖαι μὲ τὰ προτερήματα καὶ τὰ ἐλαττώματά των συνετέλεσαν ὥστε ἡ Χώρα αὐτὴ, ἡ κατεστραμμένη μετὰ τὴν Μεγάλην Ἑθνικὴν Ἐπανάστασιν τοῦ Λαοῦ τὸ 1821, μὲ ἔκτασιν 47.000 τετρ. χιλιομέτρων καὶ μὲ πληθυσμὸν 750.000 κατοίκων, νὰ καταστῇ μίᾳ χώρα 127.000 τετρ. χιλιομέτρων καὶ 8 περίπου ἑκατομμυρίων κατοίκων, ἀγωνιζομένων σκληρὰ ἐναντίον ὄλων διὰ νὰ συντηρηθοῦν καὶ νὰ ἀναπτυχθοῦν.

Ἡ χώρα αὐτὴ, ἡ ὁποία ἔδωκεν ἕν ἀνθρωπιστικὸν νόημα εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς ναζιστικῆς Γερμανίας καὶ τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας, ἡ χώρα ἡ ὁποία ἔδωκε τὴν πρώτην χαρὰν τῆς νίκης εἰς τὰ Ἠνωμένα κατὰ τῆς βίας Ἔθνη, ἐξῆλθε κατεστραμμένη ἀπὸ τὴν ὀλοκληρωτικὴν τῆς προσπάθειαν, μὲ θαυμάσιαν τὴν πικρίαν διὰ τὴν μὴ πραγματοποιήσιν τῶν ἐθνικῶν, ἑδαφικῶν καὶ οἰκονομικῶν τῆς διεκδικήσεων. Ὅπως λέγει ὁ Σοῦτσος «Ματαίως τόσον δάκρυ, τόσον αἶμα, νίκαι τόσαι, μόχθοι τόσοι». Ἐξῆλθε τοῦ ἀγῶνος διὰ νὰ ὠθηθῇ εἰς ἕνα ἐμφύλιον σπαραγμὸν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ συνεχισθῇ ἡ καταστροφὴ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ ἀνασυγκροτηθῇ, νὰ παύσῃ ἡ Ἑλλὰς νὰ εἶναι παράγων εἰς τὴν διεθνή πολιτικὴν.

Καλῶ τοὺς νέους νὰ μορφωθοῦν διὰ ν' ἀγωνισθοῦν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς Ἑλευθερίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας καὶ ὄχι διὰ τὴν ὑποδουλώσιν τῆς εἰς τοὺς ξένους, νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς καὶ ὄχι διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς, νὰ συντελέσουν εἰς τὴν ὁμαλὴν ἐξέλιξιν τῆς, ν' ἀποκαταστήσουν βίον πού σύμβολόν του δὲν θὰ εἶναι τὸ «μαχαίρι» καὶ ἡ ἀλληλοεξόντωσις, δὲν θὰ εἶναι τὸ αἶμα, διότι ἄλλως θὰ καταστῇ ἡ Ἑλλὰς αἵματος ποταμὸς ἐκχειλίζων πού θὰ καλύψῃ ὅλην τὴν χώραν μὲ τὸν δόρυβρον τοῦ ἀδελφικοῦ αἵματος. Καλῶ τοὺς νέους νὰ δη-

μιουργήσουν βίον ειρήνης και συνεργασίας, προόδου και εϋμερίας. 'Ελευθερίας και Δικαιοσύνης. Νά γίνη «Ναός ή Πατρίδα», πού είναι «στην γην επίανω ή πλατυτέρα, τών λαών και τών ἐθνών ή θεία Μητέρα», κατά τόν στίχον τοῦ Σικελιανού.

Καλῶ τοὺς Νέους νά ἀγαπήσουν μέ ἔρωτα, μέ πάθος τήν «πολύπαθη Μητέρα», τῆς ὁποίας τὸ δράμα θά λήξῃ μόνον μέσα εἰς μίαν εἰρηνικὴν καὶ δημιουργικὴν συνεργασίαν τών Εὐρωπαϊκῶν Ἐθνῶν, καὶ νά κατανοήσουν ὅτι τὸ Ἔθνος εἶναι ὁ Λαός, καὶ ὅτι ὁ Λαός εἶναι τὸ Ἔθνος. Καλῶ τοὺς Νέους νά γίνουν «στολίδια τῆς Πατρίδας», ἀφοῦ ἀπέδειξαν ὅτι ἔχουν «τὴν ἀκατάλυτη ψυχὴ τῶν Σαλαμίνων».

Καλῶ τοὺς Νέους νά ἀντιληφθοῦν πόσον γόνιμος καὶ πόσον δημιουργικὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς πατριωτισμὸς, ὅταν πλαισιοῦται καὶ ὀλοκληρώνεται ἀπὸ ἕνα ἀνώτερον ἀνθρωπιστικὸν πνεῦμα εἰλικρινοῦς συνεργασίας καὶ φιλίας μέ τοὺς ἄλλους λαούς. Νά ἀντιληφθοῦν, ἀντιθέτως, πόσον ὑστερικὸς καὶ καταστροφικὸς εἶναι ὁ σωβινισμὸς, καὶ πόσον στεῖρος καὶ ἀνεδαφικὸς εἶναι ὁ κοσμοπολιτισμὸς. Νά ἀντιληφθοῦν ὅτι ὁ πραγματικὸς πατριωτισμὸς σημαίνει συμβολὴν εἰς τὴν κοινὴν τῆς Ἀνθρωπότητος προσπάθειαν, ἀνάτασιν μέχρι τῆς ἰδέας τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος, θυσίαν ὑπὲρ τοῦ Συνόλου, συνεργασίαν ἐλευθέραν καὶ συνειδητὴν τῶν πολιτῶν. Καλῶ τοὺς Νέους νά κατανοήσουν τὴν ἀξίαν τῆς ἐθνικῆς ὑπερηφανείας καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας ἀπέναντι ὄλων, ἀπέναντι ἐκείνων πού λέγουν ὅτι θέλουν νά εἶναι φίλοι καὶ ἀπέναντι ἐκείνων πού δυστυχῶς θέλουν νά εἶναι ἐχθροί μας. Ἀπέναντι ὄλων, διότι ὄλοι ἔχουν χρέος τιμῆς νά μὴ λησμονήσουν τί ἔπραξεν ὁ μικρὸς αὐτός, εἰς ἀριθμὸν, ἀλλὰ τρισμέγιστος ὅσον ἀφορᾷ τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας Λαός.

Καλῶ τοὺς νέους νά συναισθανθοῦν ὅτι ἡ δουλοφροσύνη καὶ ἡ ἀναξιοπρέπεια παρασκευάζουν τὴν ἐθνικὴν μείωσιν καὶ τὴν ταπείνωσιν, νά συναισθανθοῦν ὅτι ἡ ὑποτελεία καὶ ἡ ὑποταγὴ πρὸς τὰ ξένα συνθήματα καὶ τὰ ξένα συμφέροντα προετοιμάζουν τὴν ἐθνικὴν ὑποδούλωσιν καὶ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς φυλῆς καὶ νά κατανοήσουν ὅτι ἡ δουλοφροσύνη ἀφ' ἐνὸς καὶ ἡ ὑποταγὴ ἀφ' ἑτέρου τοποθετοῦν ἔξω ἢ καὶ ἐναντίον τοῦ Ἔθνους καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀποτελοῦν ἄρνησιν τοῦ ἀληθοῦς πατριωτισμοῦ.

Καλῶ τοὺς νέους νά κατανοήσουν ὅτι ὁ ἀληθὴς πατριωτισμὸς ἐπιζητεῖ τὴν εἰρήνην, τὴν σύμπραξιν καὶ τὴν ἀδελφοσύνην μέ τοὺς ἄλλους λαούς καὶ ὄχι τὸν πόλεμον, τὴν κατάκτησιν καὶ τὴν ἐξόντωσιν, καὶ ὅτι ὁ γνήσιος πατριωτισμὸς ἀξιοῖ, ὅταν κινδυνεύῃ ἡ Πατρίς, τὴν ἀντίστασιν, τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν θυσίαν καὶ ὄχι τὴν ἐγκαρτέρησιν, τὴν συνεργασίαν μέ τὸν κατακτητὴν καὶ τὴν ὑποταγὴν εἰς αὐτόν.

Τὴν ἱερὰν αὐτὴν ἐντολὴν πρὸς τοὺς Νέους δίδουν αἱ παρελθοῦσαι γενεαὶ καὶ αἱ γενεαὶ πού θά ἀκολουθήσουν, διότι ἄλλως ὁ τόπος αὐτὸς δὲν θά ζήσῃ καὶ δὲν θά προορίζεται νά ζήσῃ ἀλλὰ νά γίνη βορὰ τῶν οἰωνοδῆ-ποτε ξένων.

Ὁ τόπος μας ὑπέστη μίαν τρομακτικὴν καταστροφὴν, μεταβληθεῖς εἰς πεδῖον διεθνῶν συγκρούσεων. Μεγαλῶνετε σεῖς οἱ Νέοι μέ ἠύξημένην

τὴν πείραν. Μὴ ἀποβάλετε τὴν ἐλπίδα καὶ αἰσιοδοξίαν. Ζῶμεν εἰς τὸ πηκτὸν σκότος ποῦ προαγγέλει τὸ ρόδισμα τῆς αὐγῆς. Τὸ ρόδισμα αὐτὸ τὸ βλέπω μέσα εἰς τὰ νεανικὰ σας μάτια.

Θέλει τόλμην καὶ ἀρετὴν ἢ Ἐλευθερία, λέγει ὁ Κάλβος. Τὸ ἀκριβὲς εἶναι ὅτι ἡ ζωὴ θέλει τόλμην καὶ ἀρετὴν. Ἡ φωνὴ τῆς ματωμένης καὶ πονεμένης Πατρίδος ζητεῖ νὰ ἀνοίξουν διάπλατα τὰ παράθυρα τῆς ψυχῆς σας, διὰ νὰ εἰσέλθῃ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν. Ἡ φωνὴ Τῆς ζητεῖ νὰ τὴν κλείσετε μέσα στὰ στήθη σας, ποῦ «δόξα τῆς ἔχει κάθε πέτρα τῆς καὶ ξερὸ χορτάρι», κατὰ τὸν στίχον τοῦ ἐθνικοῦ μας ποιητοῦ, διότι σεῖς οἱ Νέοι πρέπει νὰ ἀντιληφθῆτε τὸ φῶς καὶ τὸ νόημά Τῆς, ποῦ εἶναι θυσία ἕως τὴν σήμερον ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ εἶπε τὸ ΟΧΙ εἰς τὸν μέγαν Βασιλέα καὶ τὰ στίφη τῶν Μήδων καὶ τῶν Περσῶν. Σᾶς καλεῖ ἡ φωνὴ τῆς Πατρίδος, ποῦ εἶναι «ζαφειρόπετρα στῆς γῆς τὸ δακτυλίδι», ποῦ εἶναι ἡ κρυστάλλινη πηγὴ τοῦ Ἁγαθοῦ, τοῦ Ἀληθινοῦ καὶ τοῦ Ὁραίου.

Πρέπει νὰ λείψῃ ἀπὸ τὴν ψυχὴν σας ὁ ἀποπνικτικὸς λίθας τῆς ἀπαισιοδοξίας, τῆς κοπώσεως, τῆς λιποψυχίας καὶ τῆς φυγῆς, ποῦ ἀπειλεῖ νὰ ξεράνῃ κάθε ἱκμάδα ζωῆς. Τίποτε δὲν πρέπει καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σκεπάσῃ τὴν ζωὴν τῆς Ἑλλάδος, διότι αὐτὸ ἐπιτάσσει ἡ τρισχιλιόχρονη ἱστορία Τῆς, ἀκόμη αὐτὸ τὸ μέλλον τοῦ κόσμου. Ἡ ἐλπίς διὰ τὴν Ἑλλάδα ἐκπηδᾷ μέσα ἀπὸ τὸ μαρτύριον, τὸν ἡρωϊσμόν καὶ τὴν θυσίαν μυριάδων Ἡρώων καὶ Μαρτύρων, ποῦ τὸ τρισαγιασμένον αἷμα Τῶν ἔβαψεν ἄλλην μίαν φορὰν τὴν πολυπαθὸν αὐτὴν Γῆν.

Αὐτὴν τὴν χρυσὴν ἐλπίδα, αὐτὴν τὴν καλὴν ἀγγελίαν, αὐτὸ τὸ μήνυμα χαρᾶς καὶ πεποιθήσεως θέλω νὰ μεταδώσω εἰς τὴν σπουδάζουσαν Νεότητα, διότι ἄνευ τῆς πίστεως αὐτῆς καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα, εἶμεθα «χαλκὸς ἠχῶν καὶ κύμβαλον ἀλαλάζον».

Παντοῦ καὶ πάντοτε ἀναλογίζομαι ὅτι εἶπεν Ἐκεῖνος : «ὄπου δύο ἢ τρεῖς εἴσθε συνηγμένοι ἐγὼ εἰμὶ ἐν μέσῳ Ὑμῶν». Τοῦτο πολὺ περισσότερον ἰσχύει ὅταν διδάσκαλοι, γονεῖς καὶ κηδεμόνες καὶ ἄλλοι ἐνδιαφερόμενοι συνέρχωνται διὰ τοὺς Νέους, τοὺς ὁποίους Αὐτὸς δικαίως περισσότερον παντὸς ἄλλου ἠγάπησεν.

Ὑπὲρ τῶν Νέων ἰδίᾳ οἱ ὁποῖοι περνοῦν τὴν Νεότητά των μέσα εἰς τόσον χαλεπούς καιροὺς, καὶ διψοῦν διὰ μάθησιν καὶ θέλουν, τὸ εὐχόμεθα καὶ τὸ ἐλπίζομεν, νὰ γίνουσι καλῶτεροι ἀπὸ ἡμᾶς. Ὑπὲρ τῶν Νέων, οἱ ὁποῖοι ἀπέδειξαν τὴν ψυχικὴν των ἀνάτασιν καὶ τὸν θερμὸν των ἔρωτα διὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Ἐλευθερίαν.

Ὑπὲρ τῶν Νέων ἰδίᾳ οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται καὶ μορφώνονται. Ὑπὲρ τῶν Νέων τοὺς ὁποίους δὲν πρέπει νὰ δηλητηριάζωμεν μὲ γεροντικὴν ζηλοφθονίαν καὶ κακότητα λέγοντες ὅτι εἶναι χειρότεροι ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς μεγαλύτερους, ἀλλὰ χρέος μας εἶναι νὰ τοὺς καθοδηγοῦμεν, νὰ τοὺς ἐμπνέωμεν, νὰ τοὺς ἐνθουσιάζωμεν καὶ νὰ τοὺς διαφωτίζωμεν, νὰ τοὺς μορφώωμεν καὶ νὰ τοὺς διαπλάσωμεν, ὥστε νὰ γίνουσι καλῶτεροί μας.

Ὑπὲρ τῶν Νέων οἱ ὁποῖοι ζητοῦν καὶ ὀφείλομεν, κατὰ τὴν ὥραν

τοῦ Εὐαγγελίου φράσιν, νὰ τοὺς δώσωμεν, οἱ ὅποιοι κρούουν καὶ ὀφείλο-
μεν νὰ τοὺς ἀνοίξωμεν διὰ πλάτα τὴν θύραν ὑπὲρ τῶν Νέων οἱ ὅποιοι πει-
νοῦν καὶ διψοῦν διὰ μὀρφωσιν καὶ ὀφείλομεν νὰ τοὺς χορτάσωμεν. Ὑπὲρ
τῶν Νέων, πού ἡ νεανική των ψυχὴ ἀγωνιᾷ, καὶ ἔχομεν χρέος ὡς Ἄνθρω-
ποι καὶ ὡς Διδάσκαλοι νὰ χαράξωμεν εἰς τὴν ψυχὴν των τὴν πίστιν εἰς
τὴν Ἑλλάδα, τὴν πίστιν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Ὑπὲρ τῶν Νέων πού φο-
βοῦνται διὰ τὸ μέλλον των καὶ κατέχονται ἀπὸ ἕνα βαθύτατον αἴσθημα
φυγῆς, διὰ νὰ τοὺς ἐμποτίσωμεν μὲ ἐμπιστοσύνην καὶ αἰσιοδοξίαν, μὲ
θάρρος καὶ αὐτοπεποίθησιν, πού πρέπει νὰ στηριχθοῦν μόνον εἰς τὸ ἦ-
θος καὶ εἰς τὴν Μόρφωσιν.

ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ

Ο Δ Η Γ Ι Α Ι

πρὸς τοὺς ὑποψηφίους τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων

Ὁ Ὀκτώβριος εἶναι ὁ μὴν τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων εἰς τὴν Α.Β.Σ. Πρὸς ὑποβολήσιν τῶν ὑποψηφίων παρατίθενται αἱ κατωτέρω ὁδηγίαι:

1. Φροντίσατε νὰ εἰσθε εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξετάσεως τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν, φέροντες ἀπαραιτήτως τὴν προσωρινὴν σχολικὴν ταυτότητά σας. Ἄν βραδύνετε, θὰ ἀποκλεισθῆτε ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις. Σκεφθῆτε πόσον αὐτὸ δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ζωὴν σας.

2. Νὰ εἰσθε ἐφωδιασμένοι μὲ στυλογράφον (ἢ μελανοδοχεῖον καὶ κονδυλοφόρον) καὶ γομολάστιخان. Ἡ Σχολὴ θὰ σᾶς ἐφοδιάσῃ μὲ τὸ φύλλον χάρτου διὰ νὰ ἀπαντήσετε εἰς τὸ θέμα, μὲ εἰδικὸν φύλλον διὰ τὰς σημειώσεις σας καὶ μὲ τεμάχιον ἀπορροφητικοῦ χάρτου.

Ἀπαγορεύονται αἱ σημειώσεις, τὰ τετράδια, τὰ βιβλία, αἱ ἐφημερίδες καὶ πᾶν ὄ,τι γεννᾷ τὴν ὑπόνοιαν κακῆς χρησιμοποίησώς του.

3. Καταλάβετε τὴν ἡριθμημένην θέσιν σας μὲ τάξιν καὶ εὐπρέπειαν, ἀνταξίαν τῆς μορφώσεως καὶ τῆς ἀνατροφῆς σας. Συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς ὁδηγίας τῶν ἐξεταστῶν καὶ τῶν ἐποπτῶν, διὰ νὰ διατηρηθῇ ἀτμόσφαιρα ἡρεμίας, ἡ ὁποία σᾶς εἶναι ἀπαραίτητος. Ἀποδείξατε ὅτι εἰσθε πολιτισμένοι ἄνθρωποι.

4. Τὸ φύλλον χάρτου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ γράψετε ἕκαστον μάθημα, φέροι ἐπικεφαλίδα, ὡς τὸ κατωτέρω ὑπόδειγμα. Ἀναγράψατε μὲ στρογγυλὰ εὐανάγνωστα γράμματα τὸ ἐπώνυμόν σας, τὸ ὄνομά σας, τὸ πατρώνυμον, τὸν ἀριθμὸν τῆς προσωρινῆς ταυτότητος, τὸν ἀριθμὸν τῆς θέσεώς σας, εἰς τὰς ἐπὶ τούτῳ θέσεις τοῦ πρὸς τὰ ἀριστερά σας μέρους τῆς ἐπικεφαλίδος. Εἰς τὰς προσδιωρισμένας θέσεις, δεξιὰ, γράψατε τὸ μάθημα εἰς τὸ ὁποῖον ἐξετάζεσθε καὶ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἐξετάσεως. Ἡ θέσις ἐντὸς τοῦ μικροῦ ὀρθογωνίου δεξιὰ (αὐξ. ἀριθ. γραπτοῦ) θὰ συμπληρωθῇ ὑπὸ τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς.

<p>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ</p> <p>Ἐπώνυμον: _____</p> <p>Ὄνομα: _____</p> <p>Ὄνομα πατρός: _____</p> <p>Ἀριθ. προσωρινῆς ταυτότητος: _____ ἀριθμὸς θέσεως: _____</p>	<p>ΑΝΩΤΑΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="border: none; width: 70%; text-align: center;">ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ</td> <td style="border: none; width: 30%; text-align: center;">ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΕΤΟΣ</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="border: none; padding-top: 10px;"> <p>ΜΑΘΗΜΑ: _____</p> <p>Ἄθνησι τῆ _____</p> </td> </tr> </table>	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΕΤΟΣ	<p>ΜΑΘΗΜΑ: _____</p> <p>Ἄθνησι τῆ _____</p>	
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΕΤΟΣ				
<p>ΜΑΘΗΜΑ: _____</p> <p>Ἄθνησι τῆ _____</p>					

Γράψατε τὰ στοιχεῖα σας εὐκρινῶς. Γράψατε τὸ ἐπώνυμόν σας μὲ κεφαλαία γράμματα. Τὸ ὀρθογώνιον δεξιὰ (αὐξὼν ἀριθ. γραπτοῦ) δὲν θὰ τὸ συμπληρώσῃτε αἰεὶ.

Ἐπόδειγμα ἐπικεφαλίδος φύλλον χάρτου τῶν Εἰσαγωγικῶν Ἐξετάσεων

5. Ἀποβάλατε τὸν φόβον καὶ ἐργασθῆτε μὲ ἡρεμίαν. Τοῦτο πολὺ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν σας. Μὴ ἐνοχλήτῃ τὸν διπλανόν σας καὶ μὴ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ἐνοχλοῦν. Μὴ ἀποπειραθῆτε νὰ ἀντιγράψετε. Θὰ ἀποκλεισθῆτε τῶν ἐξετάσεων. Σεβασθῆτε τὸν ἑαυτὸν σας, τοὺς συνεξεταζομένους σας καὶ τὴν Σχολήν, ἡ ὁποία σᾶς θέλει συνεργάτας καί, ἐπομένως, εὐπρεπεῖς καὶ ἐντίμους.

6. Πρὶν δώσετε τὴν ἀπάντησιν σκεφθῆτε καλῶς καὶ διατυπώσατε μὲ τάξιν, μεθοδικῶς καὶ ἐλευθέρως τὰς σκέψεις σας, ἀποφεύγοντες τὰς ἀοριστολογίας καὶ τὰς ἄνευ περιεχομένου πομπώδεις ἐκφράσεις. Δύνασθε νὰ χρησιμοποιοῦσθε καθαρεύουσαν ἢ δημοτικὴν γλῶσσαν, ἀρκεῖ αὕτη νὰ εἶναι συντακτικῶς καὶ γραμματικῶς ὀρθή.

Σεβόμεθα πᾶσαν γνώμην, διὰ νὰ σᾶς δώσωμεν τὸ παράδειγμα νὰ μάθετε νὰ σέβεσθε καὶ σεῖς τὴν γνώμην τῶν ἄλλων. Σᾶς βλέπομεν ὡς ἐλευθέρους ἀνθρώπους, διὸ καὶ ζητοῦμεν νὰ μᾶς ἐκθέσετε τὴν γνώμην σας καὶ ὄχι νὰ μᾶς πληροφορήσετε ποία νομίζετε εἶναι ἡ ἰδική μας.

7. Γράψατε εὐαναγνώστως καὶ μεθοδικῶς. Ἡ τάξις καὶ ἡ καθαρογραφία, ἄνευ ἐπιτηδεύσεως, σημαίνουν ὅτι κατέχετε τὸ θέμα, ὅτι σκέπτεσθε κανονικῶς καὶ ὅτι ἐκτιμᾶτε τὴν καλαισθησίαν. Ἀντιθέτως, ἡ κακογραφία σημαίνει, πολλάκις, προσπάθειαν συγκαλύψεως τῆς ἀγνοίας καὶ τῶν λαθῶν καί, ἴσως, κακὸν χαρακτήρα. Βοηθήσατε τὸν ἐξεταστὴν νὰ σᾶς κρίνῃ εὐχερῶς καὶ χωρὶς ἐκνευρισμόν. Μὴ λησμονήτε ὅτι καὶ αὐτὸς εἶναι ἄνθρωπος.

8. Εἰς πᾶσαν σελίδα ἀφήνετε περιθώριον ἐπαρκές. Ἀποφεύγετε τὰς διαγραφὰς, τὰς παρεγγραφὰς μεταξὺ τῶν σειρῶν καὶ τὰς ὑπεργραφὰς εἰς τὰ περιθώρια καὶ ἄνω καὶ κάτω τῶν γραμμῶν, διότι ἀποδεικνύουν ἔλλειψιν συστηματικῆς σκέψεως. Εἰς ἕκαστον θέμα γράψατε μὲ μεγαλύτερα γράμματα : «Λύσις (τάδε) ζητήματος», ὅπως καὶ εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν — ἐὰν τὸ θέμα ἔχη περισσοτέρας ἐρωτήσεις — γράψατε : «(τάδε) ἐρώτησις». Μετὰ τὴν ἀπάντησιν σας εἰς ἕκαστην ἐρώτησιν μας — διὰ νὰ διευκολυνθῇ ἡ ἐξέτασις τοῦ γραπτοῦ — ἀφήνετε μίαν κενὴν γραμμὴν, μεθ' ἕκαστην δὲ λύσιν τοῦ ὅλου ζητήματος τρεῖς γραμμὰς κενὰς.

9. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ θέματος, ὁ ἐξεταστὴς παρέχει διαφωτιστικὰς πληροφορίας, κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν του. Πρέπει νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι ἡ ἐπιθυμία του εἶναι νὰ σᾶς διαφωτίσῃ καὶ νὰ σᾶς διευκολύνῃ, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ πρέποντος. Αἱ ἐρωτήσεις ἐκ μέρους τῶν ὑποψηφίων, οἷονδῆποτε περιεχόμενον καὶ ἂν ἔχουν, δὲν ἐπιτρέπονται, διότι, ἀντὶ νὰ διευκολύνουν, δημιουργοῦν σύγχυσιν καὶ θλάπτουν. Ἀφοσιωθῆτε ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὸ γραπτὸν σας. Ὁργανώσατε μὲ τάξιν καὶ σύστημα τὴν ἐργασίαν σας. Πιστεῦσατε ὅτι αὐτὸ θὰ σᾶς εἶναι πολὺ χρήσιμον. Ἡ ἐπιτυχία σας ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς τοὺς ἰδίους, καὶ μόνον ἀπὸ σᾶς.

10. Ὁ χρόνος τῆς ἀπαντήσεως εἶναι ἀπολύτως καθωρισμένος. Οὐδεμίαν παράταξις ἐπιτρέπεται. Μόλις περατώσατε τὸ γραπτὸν σας, μελετήσατέ το μὲ πολλὴν προσοχὴν καὶ χωρὶς ἐκνευρισμόν, μεθ' ὃ παραδώσατέ το εἰς τὸν ἐξεταστὴν, καλύψατε ἐνώπιόν του τὸ ὄνομά σας, ἀφοῦ

ἐπιδείξετε τὴν προσωρινὴν σας σχολικὴν ταυτότητα, καὶ ἐξέλθετε ἀμέσως τῆς αἰθούσης.

11. Οἱ ἐξετασταὶ ἐνθυμοῦνται ὅτι καὶ αὐτοὶ ὑπῆρξαν ἐξεταζόμενοι. Βεβαιωθῆτε ὅτι θὰ σας κρίνουν μὲ δικαιοσύνην καὶ ἀγάπην. Εἶναι φίλοι ὄλων σας.

12. Μὴ ἐπιχειρήσετε νὰ μεταχειρισθῆτε πλάγια μέσα. Θὰ ἀποκλεισθῆτε ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις ἢ θὰ βαθμολογηθῆτε μὲ μηδέν. Ὁ χρησιμοποιοῦν πλάγια μέσα ὑποβιδάζει τὴν ἑαυτὸν του, προσπαθεῖ νὰ ἀδικήσῃ τοὺς συνυποψηφίους του, ἀποδεικνύει ἔλλειψιν ἠθους καὶ ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Σχολὴν, παρακωλύει τὸ ἔργον τῆς καὶ βλάπτει γενικώτερον τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πολιτείαν.

Μάθετε νὰ εἴσθε ἀξιοπρεπεῖς καὶ ὄχι ἀναρριχώμενοι μὲ εὐτελεῖς μεθόδους. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ἀπὸ τοὺς Νέους ἀναμένει τὸ Ἔθνος μίαν νέαν δημιουργικὴν ἐξόρμησιν, δυναμένην νὰ στηριχθῆ, μόνον, εἰς τὸ χρηστὸν ἦθος καὶ εἰς τὴν πραγματικὴν μόρφωσιν.

‘Υποθήκαι πρὸς τοὺς Σπουδαστάς*

Ἄκαδημαϊκὸς πολίτης εἶναι ὁ νέος ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἔτελείωσε τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς, ἐνεγράφη εἰς μίαν ἀνωτέραν Σχολὴν διὰ νὰ καταρτισθῆ ἐπιστημονικῶς, εἴτε διὰ νὰ γίνῃ ἐρευνητὴς τῶν προβλημάτων τῆς φύσεως ἢ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, εἴτε διὰ νὰ ἀσκήσῃ ἕνα ἐπάγγελμα μὲ ἐδραιωτέραν θεμελίωσιν καὶ μὲ εὐρύτεραν ἀντίληψιν τῶν ζητημάτων τοῦ βίου.

Ὁ σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς ἀνήκει εἰς τὴν δευτέραν ταύτην κατηγορίαν. Φιλοδοξεῖ νὰ ἀποκτήσῃ μίαν ἀρτίαν μόρφωσιν καὶ μίαν εὐρείαν ἀντίληψιν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἐπιβεβλημένον ἦθος, διὰ νὰ καταστή μὲλος τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Χώρας, ἱκανὸς ἐπαγγελματίας, ἀνώτερον διοικητικὸν στέλεχος τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, καλὸς Ἕλλην, χρήσιμος ἄνθρωπος, μὲ εὐρύτερα ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά.

Ὁ ἀκαδημαϊκὸς πολίτης, καὶ ἐπομένως καὶ ὁ σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς, πρέπει διὰ τοῦ ἠθους καὶ τῆς συμπεριφορᾶς του νὰ ἀποδεικνύῃ ἀνὰ πάσαν στιγμὴν, ὅτι εἶναι ἄξιος τοῦ τιμητικοῦ τούτου τίτλου καὶ ὅτι ἔχει πλήρη κατανόησιν ὅτι εἶναι, πλέον, ὁ νέος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἡ οἰκογένειά του, ἡ κοινωνία καὶ ἡ Πολιτεία ἀναμένουν νὰ δικαιώσῃ πλήρως τὰς προσδοκίας των.

Ὁ σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς γνωρίζει καλῶς ὅτι τοῦτο εἶναι καὶ τὸ προσωπικόν του συμφέρον, διότι πρέπει ἀπὸ τῆς περιόδου τῶν σπουδῶν του νὰ δημιουργήσῃ καλὴν φήμην, ἢ ὁποῖα, ἄλλωστε, μεγάλως θὰ τὸν ἐξυπηρετήσῃ εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν του σταδιοδρομίαν.

Ἡ Σχολὴ εἶναι μορφωτικὸν Ἴδρυμα. Σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ μεταδώσῃ γνώσεις, νὰ πλάσῃ καλοὺς χαρακτήρας, νὰ ἐμπνεύσῃ χρήσιμους φιλοδοξίας, νὰ καθοδηγήσῃ τοὺς νέους εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος. Τὸ πτυχίον τῆς αὐτῆν τὴν ἔννοιαν καὶ αὐτὴν τὴν ἀξίαν ἔχει. Ἡ Σχολὴ παρασκευάζει παράγοντας τῆς ἀληθοῦς ἠγέτιδος τάξεως τοῦ ἔθνους.

Ἡ μόρφωσις ἀποκτᾶται διὰ τῆς τακτικῆς παρακολουθήσεως τῶν ἀπὸ ἔδρας μαθημάτων, τῶν φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων, τῶν ἐπιτοπίων εἰς τόπους ἐργασίας μαθημάτων καὶ διὰ τῆς συστηματικῆς μελέτης. Ἡ Σχολὴ πράγματι εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὸ μέγα ποσοστὸν τῶν παρακολουθούτων τὰς ἐργασίας τῆς σπουδαστῶν καί, ἀκόμη, χαίρει διότι διαρκῶς αὐξάνει τὸ ποσοστὸν τῶν μελετώντων εἰς τὸ ἀναγνωστήριόν τῆς.

Εἰς τὴν Ἀνωτάτην Παιδείαν ὁ σπουδαστὴς δὲν ἀρκεῖται εἰς τὰς παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν. Συμπληρῶνει τὴν μόρφωσίν του διὰ τῆς μελέτης ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων καὶ μονογραφῶν. Αἱ παραδόσεις χρησιμεύουν διὰ νὰ τοῦ δώσουν γενικὴν εἰκόνα τῶν γνώσεων τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ μάθημα καὶ διὰ νὰ τὸν ὑποβοηθήσουν εἰς τὴν ἐξέτασίν του.

* Ἀπόσπασμα ἀπὸ ὁμιλίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς.

Δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Ἡ ἐπιστημονικὴ κατάρτισις σημαίνει διαρκῆ καὶ συστηματικὴν παρακολούθησιν τῶν ἐπὶ μέρος ζητημάτων καὶ τῶν διαφορῶν ἀπόψεων. Ὁ Καθηγητὴς τῆς Σχολῆς ἰδιαιτέρως θὰ χαρῆ διαπιστῶν μίαν εὐρύτεραν κατάρτισιν, ἐπιτευχθεῖσαν διὰ τῆς μελέτης συγγραμμάτων ἄλλων ἐπιστημόνων. Οὐδεὶς ἰσχυρίζεται ὅτι κατέχει τὴν ἀλήθειαν. Ὁ πραγματικὸς ἐπιστῆμων ἐρευνᾷ διαρκῶς καὶ διαρκῶς ἀναζητεῖ τὴν Ἀλήθειαν. Δι' αὐτὸ ἡ Σχολὴ πιστεύει ὅτι εἶναι πράγματι κέντρον ἐπιστημονικῆς μορφώσεως νέων, προωρισμένων νὰ καταστούν χρήσιμοι, ἱκανοί, ἀρτίως κατηρτισμένοι, μὲ εὐρείας ἀντιλήψεις καὶ ἐλεύθερον πνεῦμα ἐπαγγελματίαι, δυνάμενοι νὰ συλλάβουν τὰς ὀρθὰς γενικὰς γραμμάς καὶ νὰ μὴ ὑποδουλοῦνται εἰς τὰς ἀσημάντους λεπτομερείας τῶν «ὑποσημειώσεων».

Ὁ σπουδαστὴς ἔχει χρέος νὰ διαφωτίζη τοὺς πάντας διὰ τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς του, διὰ τὰς κατευθύνσεις της, διὰ τὰ ἰδανικά της. Εἶναι μία νέα Σχολή, μὲ νέας ἀντιλήψεις, μὲ νέα μαθήματα. Εἶναι φυσικὸν ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ οἱ ὅποιοι τὴν ἀγνοοῦν. Πληροφορήσατέ τους διὰ τὴν ὑπαρξίν της. Ἀποδείξατε τὴν ἀξίαν της, τὴν ἰδιορρυθμίαν της, τὴν συμβολὴν της εἰς τὴν παιδαγωγικὴν προσπάθειαν καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τοῦ τόπου.

Ὁ καλὸς σπουδαστὴς ἀκούει μετὰ προσοχῆς πᾶσαν καλόπιστον κριτικὴν. Μόνον μωροὶ δύναται νὰ πιστεύουν ὅτι εἶναι ἀλάθητοι. Ἡ καλόπιστος κριτικὴ εἶναι γόνιμος καὶ δημιουργικὴ. Μὴ παρασύρεσθε, ὁμῶς, καὶ μὴ παραπλανᾶσθε ἀπὸ τὴν κακοπιστίαν καὶ τὴν ψευδολογίαν, ἀπὸ τὴν συκοφαντίαν καὶ τὴν δημαγωγίαν. Ἀληθῆς μορφωμένος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ὑποβάλλει εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ψυχρᾶς κριτικῆς τὰς ἀπόψεις ἑνὸς τρίτου καὶ δέχεται νὰ ὀδηγηθῆ εἰς τὰς σκέψεις του καὶ τὴν δράσιν του ἀπὸ τὴν Ἀλήθειαν καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν δημαγωγίαν. Ἡ δημαγωγία εἶναι εὐκόλος διὰ τὸν δημαγωγόν, ὁ ὁποῖος στερεῖται ἠθους, καὶ τὸν ἀκούοντα ὁ ὁποῖος στερεῖται πνευματικοῦ καὶ ψυχικοῦ ἔρματος. Ὁ σπουδαστὴς μιᾶς ἀνωτέρας σχολῆς δὲν δύναται νὰ εἶναι οὔτε δημαγωγός, οὔτε δημαγωγούμενος.

Οἱ Καθηγηταὶ σας ὄχι μόνον σᾶς μεταδίδουν γνώσεις, ἀλλ' εἶναι καὶ ὀδηγοὶ σας, σύμβουλοί σας, φίλοι σας. Εἶναι μὲ μίαν λέξιν : Διδάσκαλοί σας. Καὶ ἡ λέξις αὕτη συμβολίζει ὄχι μόνον τὸ ἐνδιαφέρον των νὰ μορφωθῆτε, ἀλλὰ καὶ τὴν στοργὴν των διὰ νὰ προκόψετε εἰς τὴν ζωὴν σας. Ἐμπιστευθῆτε εἰς αὐτούς. Ὅπως σᾶς ἀγαποῦν ὀφείλετε νὰ τοὺς ἀγαπᾶτε καὶ ὅπως φροντίζουν διὰ σᾶς, ὀφείλετε νὰ τοὺς τὸ ἀνταποδίδετε, σεβόμενοι αὐτούς. Ὁ τιμῶν τὸν Δικάσκαλόν του τιμᾷ τὸν ἑαυτόν του. Ἡ ἐντολὴ λέγει : «Τίμα τοὺς γονεῖς σου». Οἱ Διδάσκαλοι εἶναι οἱ πνευματικοὶ γονεῖς σας, οἱ ὅποιοι ἀγωνίζονται μὲ μυρίας δυσκολίας διὰ νὰ σᾶς δώσουν τὸ «εὐ ζῆν».

Ἐμπνευσθῆτε ἀπὸ τὸ καλὸν παράδειγμα πού σᾶς δίδουν : Ὑπεράνω τῶν διαφορῶν των — ἐπιστημονικῶν ἢ πολιτικῶν — θέτουν τὸ μορφωτικὸν ἰδανικόν των : τὴν Σχολήν, καὶ ἐργάζονται μὲ ἀφιλοκέρδειαν, καὶ ἐνίστε μὲ θυσίας, διὰ νὰ σᾶς μορφώσουν, νὰ σᾶς διαπλάσσουν, νὰ σᾶς

διαπαιδαγωγήσουν. Ὁ καθείς δικαιούται, καὶ ὑποχρεοῦται, νὰ ἔχη τὰς ἀπόψεις του, ἀλλὰ πάντες πρέπει νὰ ἐνώνωμεν τὰς προσπάθειάς μας διὰ τὸ κοινὸν καλόν. Ἐντὸς τῆς Σχολῆς, ὑπεράνω ὅλων, εἶναι ἡ προστασία καὶ ἡ προαγωγή τοῦ ἔργου τῆς, καὶ ἔξω τῆς Σχολῆς εἶναι τὸ Ἔθνος. Οἱ Καθηγηταὶ σὰς δίδουν τὸ παράδειγμα τῆς συνεργασίας, τῆς ἀμοιβαίας κατανοήσεως, τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ. Ὡς πολῖται δικαιούσθε νὰ ἔχετε οἰαυδήποτε πολιτικὴν δοξασίαν, ὡς σπουδασταὶ ὁμως ὑποχρεοῦσθε νὰ ἔχετε ἓν κοινὸν ἰδανικόν, τὴν πνευματικὴν σας μόρφωσιν καὶ τὴν ἠθικὴν σας διάπλασιν, διὰ τῆς Σχολῆς.

Ἀσκήτε συνεχῶς καὶ συστηματικῶς τὴν παρατηρητικότητά σας καὶ ἀναπτύσσετε πάντοτε τὴν πρωτοβουλίαν σας. Χωρὶς αὐτὰς θὰ μείνετε εἰς τὸ περιθώριον τῆς δράσεως καὶ θὰ περιορισθῆτε εἰς κατωτέρας βαθμίδας. Φιλοδοξήσατε νὰ γίνετε παράγοντες τῆς οικονομικῆς ζωῆς. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ πρωτοβουλίαν, ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνάτασιν, ἐλευθέραν ἐνατένισιν τῶν προβλημάτων, μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἠθικῆς καὶ τῶν νόμων. Ἡ τήρησις τῶν ἠθικῶν κανόνων εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ συμφέρον τοῦ ἀνθρώπου. Ἄν θέλετε νὰ μορφωθῆτε καὶ νὰ ἐπιτύχετε εἰς τὴν ζωὴν, σκέπτεσθε συνεχῶς τὸ θέμα σας· ἀλλὰ σκέπτεσθε μὲ ἐλεύθερον πνεῦμα. Αἱ χειρότεροι τοξίναι τοῦ πνεύματος εἶναι ἡ προκατάληψις καὶ ἀποστήθισις τῶν κανόνων, ἄνευ ἐφαρμογῆς των εἰς τὰ διδόμενα προβλήματα. Πρέπει νὰ ἐμποτισθῆτε ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας. Ἀποτοξινωθῆτε ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν πάσης προπαγάνδας καὶ παντὸς συνθήματος. Ἐπὶ παντὸς ζητήματος ἀναζητῆτε πεισμώνως τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ δίκαιον. Μὴ παραδώσετε τὴν δροσίαν τῆς νεανικῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νεανικοῦ σας πνεύματος εἰς τὸν λίθον τῆς προπαγάνδας. Μὴ παραδώσετε ὅ,τι ἐκλεκτότερον εἶναι ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν σας εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι θὰ μολύνουν τὴν ψυχὴν σας καὶ τὸ πνεῦμα σας. Εἶναι μεγάλο νὰ ἀρθῆ κανεὶς εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐλευθέρου ἀνθρώπου, μεγάλη ἡ τιμὴ ἀλλὰ καὶ μεγάλη ἡ εὐθύνη.

Ἡ ἀρχὴ σας πρέπει νὰ εἶναι : ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν νὰ γίνω καλύτερος. Ὁ χρόνος εἶναι κεφάλαιον, τὸ ὅποῖον δὲν πρέπει νὰ διασπαθίζωμεν. Πᾶσα στιγμή παρέρχεται ἀνεπιστρεπτή. Στηρίζεσθε πάντοτε εἰς τὴν προσωπικὴν σας ἰκανότητα καὶ οὐδέποτε εἰς τὴν ἐπιείκειαν τοῦ Καθηγητοῦ. Τὸ Σχολεῖον οὔτε φιλανθρωπίαν ἀσκεῖ οὔτε ἐγκληματίας δικάζει. Ὁ Διδάσκαλος οὔτε ἱερεὺς εἶναι, οὔτε ἀστυνομικός. Πᾶσα ἄλλη ἄποψις εἶναι δημοκρατικὴ καὶ ἀντικοινωνικὴ. Ὁ Διδάσκαλος, βαθμολογῶν, πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν του ὅτι ἔχει ταχθῆ διὰ νὰ ἐξηγητήσῃ τὸ κοινωνικὸν καὶ κρατικὸν συμφέρον· ἄλλωστε ἡ ἐπιείκεια ὑπὲρ τοῦ ἀνικάνου σπουδαστοῦ εἶναι ἐμφανὴς ἀδικία κατὰ τοῦ ἰκανοῦ. Ἡ βαθμολογία εἶναι δικαίωμα ἱερὸν καὶ ἱερὸν συνάχα χρέος τοῦ ἐξεταστοῦ. Κατὰ τὴν ὥραιαν φράσιν τοῦ Εὐαγγελίου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ρίπτωμεν τὰ ἅγια εἰς τοὺς κύνας, οὐδὲ νὰ βάλλωμεν τοὺς μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων.

Μὴ λησμονῆτε ὅτι πᾶσα εἰδησις εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάξῃ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν. Φροντίσατε, μὲ αὐστηρῶς ἐπιστημονικὴν σκέψιν, νὰ εὐ-

ρίσκετε τὸν σύνδεσμον τῆς εἰδήσεως μὲ τὴν οικονομικὴν ζωὴν. Οὕτω θὰ ἐπιτύχετε, οὕτω θὰ γίνετε ἐπιστήμονες δυνάμενοι νὰ ἀντιληφθῆτε τὰ οικονομικὰ προβλήματα. Ἄλλως ἀναμνησκάζετε τὰς γνώσεις, αἱ ὁποῖαι οὕτω παύουν νὰ εἶναι γόνιμοι καὶ ἴσως νὰ καθίστανται ἐπικίνδυνος φόρτος.

Νὰ εἰσθε ὑπερήφανοι, διότι σπουδάζετε εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολὴν. Δειχθῆτε ἀντάξιοι τῶν κόπων καὶ τῶν φιλοδοξιών τῆς. Ἡ Σχολὴ σας πρέπει νὰ εἶναι ἀκένωτος πηγὴ διδαγμάτων ἠθικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν γνώσεων.

Ὁ νέος ἐρωτᾷ πολλάκις: Ποία εἶναι, λοιπόν, ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας μου; Πρῶτον, ἡ αὐτοικανοποίησις. Τίποτε δὲν εἶναι ὠραιότερον ἀπὸ τὴν συναίσθησιν, ὅτι ἐξεπλήρωσες τὸ καθήκον σου. Δεύτερον, ὅτι μὲ τὴν μόρφωσιν ἀποκτᾷ ὁ νέος αὐτοπεποίθησιν διὰ τὸν σκληρὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ὅτι ἐξασφαλίζει τὴν ἀξιοπρέπειάν του. Τρίτον, ὅτι δίδει χαρὰν εἰς τοὺς γονεῖς του, εἰς τὴν Μητέρα του, ποὺ εἶναι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, εἰς τὸν πατέρα του, ποὺ μοχθεῖ δι' αὐτόν. Καὶ τέταρτον, ὅτι ἐξασφαλίζει μεγαλύτερας πιθανότητος ἐπιτυχίας, διότι ἡ τύχη καὶ τὰ «μέσα» εἶναι κατ' ἐξαιρέσιν παράγοντες ἐπιτυχίας. Αὐτὸ μαρτυρεῖ ἡ πρόοδος τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία δὲν ἐστηρίχθη καὶ δὲν δύναται νὰ στηριχθῆ οὔτε εἰς τοὺς ἀνικάτους, οὔτε εἰς τοὺς τυχηροὺς.

Τὸ μεγαλύτερον στήριγμα τοῦ νέου εἶναι ἡ μόρφωσις καὶ ἡ ἰκανότης του, ὁ ἑαυτός του. Εἰς τὸν ἑαυτόν του πρέπει νὰ στηριχθῆ, κατὰ πρῶτον, διὰ νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν συνδρομὴν τῶν ἄλλων, οἱ ὁποῖοι πράγματι εἶναι χρήσιμοι. Δι' αὐτὸ καλλιεργῆτε τὰς σχέσεις σας: συνάπτετε καλὰς γνωριμίας· δημιουργῆτε γύρω σας συμπαθητικὸν περιβάλλον. Διαφημίζετε τὸν ἑαυτόν σας εἰς τοὺς ἄλλους μὲ τὴν ἠθικὴν σας συμπεριφορὰν, μὲ τοὺς καλοὺς σας τρόπους. Ὁ ἀνάγωγος εἶναι ἀνυπόφορος, κοινικῶς.

Τοῦτο δὲν σημαίνει, ὅτι πρέπει νὰ κολακεύετε, διότι ἡ κολακεία εἶναι ἀναξία ἐλευθέρου ἀνθρώπου. Εἶναι ὑπόλειμμα τῆς δουλείας καὶ ἀπόδειξις κατωτερότητος. Τὸ θάρρος τῆς γνώμης δὲν πρέπει νὰ εἶναι θράσος καὶ ἀπρέπεια, ὅπως ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ καλὴ συμπεριφορὰ δὲν σημαίνει εὐτέλειαν. Ἄξιοπρεπῆς εὐγένεια καὶ εὐπρεπῆς εἰλικρίνεια πρέπει νὰ εἶναι ὁ κανὼν τῆς συμπεριφορᾶς ἐνὸς νέου.

«Δουλειὰ καὶ πάλιν δουλειὰ» πρέπει νὰ εἶναι τὸ σύνθημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ πολίτου, διότι «τὰ καλά, πάντοτε, κόποις κτώνται».

«Στολίδια τῆς Πατρίδας» πρέπει νὰ φιλοδοξοῦν νὰ γίνουν ὅλοι οἱ νέοι, ὅπως λέγει ὁ Ἐθνικός μας ποιητής.

ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ

Π α ρ α ι ν έ σ ε ι ς *

ἤλθατε οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν — ἤλθατε, οἱ μὲν μὲ ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Σχολήν, οἱ δὲ μὲ δυσπιστίαν, μικρὰν ἢ μεγάλην, καὶ τρίτοι, διατὶ νὰ τὸ ἀρνήσθε, κατ' ἀνάγκην.

Τοῦτο μόνον θέλω νὰ σὰς τονίσω ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς: Ὅτι καλὰ ἐκάματε. Εἴτε μὲ ἐμπιστοσύνην ἤλθατε, εἴτε μὲ δυσπιστίαν, εἴτε μὲ περιέργειαν, εἴτε κατ' ἀνάγκην, νὰ εἴσθε δέβαιοι — ἀπολύτως δέβαιοι — ὅτι εἰσέρχεσθε εἰς ἓν ἀνώτατον ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον, εἰς τὸ ὁποῖον καλλιεργεῖται ἡ Ἐπιστήμη, λατρεύεται ἡ Ἐλευθερία, εἰς τὸ ὁποῖον μεταδίδεται μὲ πάθος τὸ Φῶς τῆς Γνώσεως, εἰς τὸ ὁποῖον βαθύτερος σκοπὸς εἶναι ἡ δημιουργία ἡθους, ἡθους ἐπιστημονικοῦ, πολιτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ εἰς τοὺς νέους.

Σκοπὸς μας ἀναντιρρήτως εἶναι ἡ ἀρτία ἐπαγγελματικὴ σας κατάρτισις, ἡ παροχὴ ὅλων ἐκείνων τῶν ἐφοδίων διὰ νὰ σταδιοδρομήσετε, διὰ νὰ προαχθῆτε, διὰ νὰ εὐμερήσετε. Ἀλλά, ἐπαναλαμβάνω, βαθύτερος σκοπὸς μας εἶναι χάρις εἰς τὴν Γνώσιν καὶ τὴν Μόρφωσιν νὰ καταστήτε ἀνθρωποὶ χρήσιμοι εἰς τὴν Κοινωνίαν, χρήσιμοι εἰς τὸ Κράτος, χρήσιμοι εἰς τὸ Ἔθνος.

Ἡ ζωὴ σας ὡς σπουδαστῶν ρυθμίζεται ἀπὸ τὸν «Ὁδηγὸν Σπουδαστῶν», τὸν ὁποῖον μὲ ἰδιαιτέραν ὑπερηφάνειαν ἐδημοσίευσεν ἡ Σχολὴ. Μέσα εἰς αὐτὸν θὰ ἀνεύρετε τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Σχολῆς, τὰ ἰδανικά της, τὰς ἀκολουθουμένας μεθόδους διδασκαλίας, τὰ διδασκόμενα μαθήματα, τὸ ὅλον πρόγραμμα ἐργασιῶν της, συμβουλὰς καὶ παραινήσεις, ὑποδείξεις καὶ καθοδηγήσεις.

Ἡ Σχολή, πράγματι, εἶναι ὑπερήφανη διὰ τὸ ἔργον της, ἔργον συστηματικῆς προσπάθειας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Διδακτικοῦ της προσωπικοῦ. Μελετήσατε τὸν «Ὁδηγὸν Σπουδῶν» μὲ προσοχὴν καὶ ἐνδιαφέρον, μὲ στοργὴν καὶ ἀγάπην. Εἰς πᾶσαν σχετικὴν σας περίπτωσην θὰ εὑρετε τὴν κατάλληλον ἀπάντησιν.

Μὴ λησμονῆτε ὅτι τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς ἀντικατοπτρίζεται μέσα εἰς τὸν «Ὁδηγόν». Πρέπει νὰ εἴσθε ὑπερήφανοι δι' αὐτόν. Ἐπήγασε, πραγματικά, ἀπὸ τὴν ἀγάπην μας καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας διὰ τοὺς σπουδαστάς.

* Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ἐναρκτήριον ὁμιλίαν τοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1954-55.

Ἡ φοίτησις εἰς τὴν Σχολὴν δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ, ἀλλ' ἔχετε συμφέρον νὰ παρακολουθῆτε τακτικῶς τὰ μαθήματά σας. Ἡ ἀκρόασις τῶν ὑποβοηθεῖ τὴν μελέτην σας καὶ λύει πολλὰς ἀπορίας.

Ἡ διδασκαλία ἀναφέρεται ὄχι μόνον εἰς τὰς γενικὰς ἐννοίας, ἀλλὰ καὶ εἰς συγκεκριμένας περιπτώσεις, τὰς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ περιέχουν τὰ βιβλία σας.

Πολλάκις, πρὸ τοῦ μαθήματος ἢ εἰς τὸ τέλος, ζητοῦνται παρουσίαι ὑπὸ τῶν κ.κ. Καθηγητῶν. Ἔχετε πάντοτε πρόχειρα τὰ «Δελτία Παρουσίας», εἰς τὸ ὅπισθεν μέρος τῶν ὁποίων δεόν νὰ σημειώσετε τὴν χρονολογίαν τοῦ μαθήματος καὶ τὸ ὄνοματεπώνυμόν σας, ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν Μητρώου.

Ἡ παρακολούθησις τῶν «Φροντιστηριακῶν Ἀσκήσεων» καὶ τῶν ἐπιτοπίων μαθημάτων εἰς τὰ Ἔργαστάσια, τὰ Γραφεῖα καὶ τοὺς Ὁργανισμοὺς εἶναι ὑποχρεωτικὴ.

Ἐρωτᾶτε ἐλευθέρως τοὺς κ.κ. Καθηγητάς σας. Εὐχαρίστως θὰ σᾶς παράσχουν πᾶσαν διαφώτισιν καὶ θὰ σᾶς ὑποβοηθήσουν εἰς τὸ ἔργον σας. Τοῦτο εἶναι καθήκον καὶ εὐχαρίστησις τῶν.

Νὰ ἔχετε πάντοτε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ὁ χρόνος εἶναι κάτι ποῦ δὲν ἐπανευρίσκεται.

Νὰ φέρεσθε πάντοτε σύμφωνα μὲ τὸ πραγματικόν σας συμφέρον. Ἡ πραγματικὴ μόρφωσις εἶναι πολῦτιμον κεφάλαιον διὰ τὴν ζωὴν σας. Δὲν ἔχετε δικαίωμα νὰ σπαταλᾶτε τὸ κεφάλαιον αὐτό, διότι ὁ σπαταλῶν τὸν χρόνον του μετανοεῖ μίαν ἡμέραν πικρά, πάρα πολὺ πικρά. Εἶναι ὁμως τότε πλέον ἀργά. Δυστυχῶς ἡ παροιμία «ποτὲ δὲν εἶναι ἀργά» δὲν ἐφαρμόζεται πάντοτε.

Εἶναι εὐκόλον νὰ ἀποφύγετε μίαν ζημίαν, ἀλλὰ εἶναι δύσκολον ἢ καὶ ἐνίστε ἀδύνατον νὰ τὴν ἐπανορθώσετε.

Ἡ διαρκὴς μας σκέψις καὶ ἀπασχόλησις εἶναι νὰ προκόψετε. Βοηθήσατέ μας εἰς αὐτό. Μίαν ἡμέραν θὰ εἴσθε εὐτυχεῖς καὶ ὑπερήφανοι διὰ τὰς προσπάθειάς σας μέσα εἰς τὴν Σχολὴν. Αὐτὸ εἶναι ἡ μεγαλυτέρα μας ἰκανοποίησις.

Προστατεύετε τὴν καθαριότητα τοῦ κτιρίου. Αὐτὸ ἐπιβάλλει ἡ ὑγεία καὶ ἡ καλαισθησία. Εἰς τὸ κτίριον αὐτὸ σπουδάζετε καὶ θὰ σπουδάσουν καὶ ἄλλοι νέοι. Μὴ τὸ λησμονήτε.

Φέρεσθε μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν ἢ ὁποία ἐμπρέπει εἰς τοὺς σπουδαστὰς μιᾶς Ἀνωτάτης Σχολῆς. Διασκεδάσετε εἰς τὰς ὥρας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀφιερωμέναι διὰ τὴν ψυχαγωγίαν. Μὴ μεταβάλλετε τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας εἰς διασκέδασιν καὶ τὴν ὥραν τῆς διασκεδάσεως εἰς πληξιν καὶ ἀνίαν. Αὐτὴ ἡ ἀνάμιξις ἀποδεικνύει ψυχικὴν ἀνωμαλίαν καὶ θὰ σᾶς καταστήσῃ δυστυχεῖς εἰς ὅλον τὸν βίον σας. Κάθε πρᾶγμα ἔχει τὴν ὥραν του καὶ κάθε ὥρα εἶναι δι' ὠρισμένην ἀπασχόλησιν.

Μὴ θορυβῆτε, μὴ ἀτακτῆτε κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας. Εἶναι ἀσχημῖα καὶ ἀπρέπεια πρὸς τοὺς συναδέλφους σας, οἱ ὁποῖοι ἔρχονται εἰς τὴν Σχολὴν διὰ νὰ μορφωθοῦν καὶ ὄχι διὰ νὰ τοὺς ἐνοχλήτε. Ἐξ ἄλλου

ἡ ἀταξία ἀποδεικνύει ἀνωμαλίαν πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν, ἔλλειψιν καλῆς ἀνατροφῆς. Μὲ ποῖον δικαίωμα ἐκθέτετε τοὺς γονεῖς σας καὶ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν σας ;

Ἀντιθέτως, πράξατε ὅ,τι εἶναι δυνατὸν διὰ νὰ δώσετε τὴν ἐντύπωσιν ἐνὸς καλῆς ἀνατροφῆς νέου. Θὰ προσελκύσετε τὴν συμπάθειαν τῶν Καθηγητῶν σας, τῶν γνωστῶν καὶ φίλων σας, τῶν ἀνθρώπων μετὰ τῶν ὁποίων αὐριον θὰ συνεργασθῆτε ἢ ἐκείνων ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ ζητήσετε ἐργασίαν. Ἡ καλὴ σας φήμη θὰ εἶναι πολὺτιμον ἐφόδιον διὰ τὴν σταδιοδρομίαν σας.

Συμμορφώνεσθε πρὸς τὰς ὁδηγίας τῆς Σχολῆς. Αἱ τυχὸν ὑποδείξεις ἢ ἀπαγορεύσεις δὲν ἀποτελοῦν ἀπλὴν ἰδιοτροπίαν τῆς. Ἀποδλέπου ἐκ τῆς καλῆς ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ὡς πνευματικοῦ Ἰδρύματος, ἐπομένως σκοπὸν ἔχουν νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσουν.

Δὲν πρέπει, ὅπως ὀρθῶς ἀντιλαμβάνεσθε, νὰ καπνίζετε εἰς τὰς αἰθούσας καὶ τοὺς διαδρόμους τῆς Σχολῆς· εἶναι ζήτημα καθαρότητος, ὑγείας καὶ εὐπρεπείας. Ὅπως ἐπίσης εἶναι ζήτημα εὐπρεπείας ἢ ἀποφυγῆς φωνασιῶν εἰς τοὺς χώρους τῆς Σχολῆς.

Οἱ σπουδασταὶ δεόν νὰ παραμένουν ἐντὸς τοῦ περιόλου τῆς Σχολῆς, ἀπαγορεύεται νὰ ἴστανται παρὰ τὴν ἐξώθυραν ἢ ἔξω αὐτῆς. Δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν ἀφορμὴν σχολίων εἰς τρίτους.

Ὅλη ἡ σκέψις μας, ὅλη ἡ προσπάθειά μας, ὅλη ἡ φιλοδοξία μας εἶναι νὰ σᾶς μορφώσωμεν κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον, νὰ σᾶς καταστήσωμεν χρήσιμους ἀνθρώπους, νὰ ἀναδείξωμεν τὴν Σχολὴν διὰ νὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὸν τόπον μας.

Τοῦτο τὸ ἐκτιμοῦν καὶ τὸ σέβονται πολλοί, οἱ περισσότεροι. Ἄλλοι τὸ γεγὸνος αὐτὸ ἀφήνει ἀδιαφόρους. Ἄλλοι τὸ ἀγνοοῦν. Καὶ τέλος, ὀλίγοι δὲν ἀνέχονται τὴν δρᾶσιν τῆς Σχολῆς, ἐνῶ αὐτοὶ ἀδρανοῦν ἢ καὶ τὸ κακὸν ἀπεργάζονται.

Διαφωτίσατε τοὺς καλῆς πίστεως διὰ τὸ συντελούμενον μὲ τὸσον ζῆλον καὶ τοσην ἀφοσίωσιν, μὲ τὸσην ἀνιδιοτέλειαν καὶ μὲ τὸσην ὑπερφάνειαν ἔργον ἐν τῇ Σχολῇ ἀπὸ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, τοὺς Διδάσκοντας, τοὺς Ὑπαλλήλους. Ὅλοι πιστεύουν ὅτι ἐπιτελοῦν ἐν ὑψηλῶν καθήκον διαπαιδαγωγούντες τοὺς νέους, μορφώνοντες αὐτούς, διαπλάσσουντες αὐτούς. Δὲν ἀσκοῦν ἐπάγγελμα ἀλλὰ φρονοῦν ὅτι ἐκτελοῦν κοινὸν λειτούργημα.

Συγκρίνετε διαρκῶς τὴν συντελουμένην ἐν τῇ Σχολῇ ἐργασίαν, τὰ μαθήματά της, τὰς μεθόδους διδασκαλίας της, τὴν διδασκομένην ὕλην, τὰς ἀσκήσεις της, τὰς διαλέξεις της, τὰς ἐκδόσεις της, τὴν ἐν γένει δρᾶσιν της, μὲ τὰ τυχὸν γινόμενα εἰς ἄλλας Σχολάς, ὄχι διὰ νὰ κατακρίνετε τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ διὰ νὰ αἰσθανθῆτε τὴν χαρὰν καὶ τὴν ὑπερφάνειαν ὅτι σπουδάζετε εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολὴν, ὄχι διὰ νὰ κακολογήσετε τοὺς ἄλλους ἀλλὰ διὰ νὰ σκεφθῆτε καὶ νὰ ὑποδείξετε τί ἀκόμη δύναται, μὲ τὰ ἀσήμαντα μέσα τὰ ὁποῖα διαθέτει ἡ Σχολή, νὰ πραγματοποιήσῃ.

Οἱ γονεῖς σας δαπανοῦν διὰ τὴν μόρφωσίν σας, ἀγωνιοῦν διὰ τὴν ζωὴν σας, διὰ τὴν προκοπὴν σας. Πρέπει νὰ ἔχετε τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι εἴσθε ἀντάξιοι τῶν θυσιῶν των, ὅτι συναισθάνεσθε τὴν ἀγωνίαν των.

Γράφετέ τους τακτικὰ διὰ τὴν ζωὴν σας, διὰ τὴν μόρφωσίν σας, διὰ τὴν πρόοδόν σας. Δίδετε τους αὐτὴν τὴν μεγάλην χαρὰν νὰ γνωρίσουν τὰ τῆς ζωῆς σας, νὰ ἀντιλαμβάνωνται ὅτι τοὺς σκέπτεσθε, ὅτι τοὺς σέβεσθε, ὅτι τοὺς ἀγαπᾶτε. Σκεφθῆτε ὅτι καὶ σεῖς θὰ γίνετε γονεῖς καὶ πράττετε ὡς τέκνα ὅτι αὐριον θὰ ἐπιθυμῆτε νὰ πράττουν τὰ ἰδικὰ σας τέκνα.

Χαρίσατε εἰς τὴν Μητέρα σας, πού εἶναι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ εἰς τὸν πατέρα σας τὸ χαμόγελο τῆς χαρᾶς διὰ τὴν καλὴν σας διαγωγὴν, διὰ τὴν μόρφωσίν σας, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν σας καὶ τὴν πρόοδόν σας. Αὐτὸ τὸ χαμόγελο θὰ σᾶς φέρῃ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ. Αὐτῆς τῆς εὐλογίας ἔχετε περισσότερο παντὸς ἄλλου ἀνάγκην.

Ὀργανώσατε τὴν σχολικὴν καὶ ἐξωσχολικὴν σας ζωὴν. Αὐτὸ θὰ διευκολῦν καὶ θὰ ἀπλοποιήσῃ τὴν ἐργασίαν σας. Μὴ σπαταλᾶτε τὰς δυνάμεις σας, πού εἶναι κατ' ἀνάγκην περιορισμέναι.

Ἀγοράσατε ἐγκαίρως τὰ διδακτικὰ βιβλία σας. Εἶναι ὄργανα καὶ μέσα σπουδῆς σας. Ἐὰν δὲν δύνασθε νὰ τὰ ἀγοράσετε ἐπιβλεπθῆτε ἀπὸ τὰ πολλαπλᾶ ἀντίτυπα πού ὑπάρχουν εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῆς Σχολῆς, τῆς Βουλῆς (Παλαιὰ Ἀνάκτορα) καὶ τῶν Δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Ἐφοδιασθῆτε ἐγκαίρως μὲ τὴν γραφικὴν σας ὕλην. Εὐτυχῶς τώρα καὶ οἱ στυλογράφοι καὶ τὰ μολύβια μελάνης εἶναι προσιτὰ εἰς ὅλους. Τὰ μελανοδοχεῖα εἶναι ἀναχρονισμός, συνάμα δὲ εἶναι ἐπικίνδυνα καὶ δι' ὑμᾶς, καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Ἐχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ εἴσθε ἔτοιμοι νὰ ἀπαντήσετε γραπτῶς εἰς διάφορα ἀπροόπτως τιθέμενα ἐρωτήματα ἢ νὰ κρατήσετε χρησίμους σημειώσεις κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ κ. Καθηγητοῦ.

Πᾶσα παρερχομένη ἡμέρα σᾶς πλησιάζει πρὸς τὰς ἐξετάσεις. Μὴ τὸ λησμονῆτε αὐτό. Ἐτοιμάζεσθε διαρκῶς διὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων. Αὐτὸ δὲν θὰ συντελέσῃ μόνον εἰς τὴν ἄκοπον καὶ σταθερὰν κατάρτισίν σας ἀλλὰ καὶ θὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τῶν ἡμερῶν τῶν ἐξετάσεων καὶ ἀπὸ τὸν ἐξευτελισμὸν νὰ παρακαλῆτε νὰ σᾶς προαγάγουν, ἐνῶ δὲν τὸ ἀξίζετε. Ἡ ἐξέτασις εἶναι τραγωδία καὶ ἐξευτελισμὸς διὰ τοὺς ἀμελεῖς, εὐκαιρία καὶ χαρὰ διὰ τοὺς ἐπιμελεῖς.

Ἡ σπουδὴ γίνεται διὰ δύο σκοπούς : α) νὰ ἀποκτήσετε θετικὴν μόρφωσιν, ἢ ὅποια θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ νὰ σταδιοδρομήσετε, νὰ προαχθῆτε, νὰ ἐπιτύχετε καὶ β) νὰ ἀποκτήσετε ἓν πτυχίον τὸ ὅποion νὰ βεβαιώνη τὴν μόρφωσίν σας. Ἄλλὰ τὸ πτυχίον δὲν εἶναι τύπος. Πρέπει νὰ εἶναι ἢ ἐπιβράβευσις κόπων καὶ θυσιῶν, ἐπιβεβαίωσις τῶν οὐσιαστικῶν ἐφοδίων. Νὰ εἴσθε ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι οὐδένα θὰ ἀπατούσατε — πλὴν τοῦ ἑαυτοῦ σας — ἐὰν ἦτο δυνατόν ν' ἀποκτήσετε τὸ πτυχίον παρ' ἄξιαν.

Ἀκούσατέ μας. Τὸ ἐπαναλαμβάνω : Ἀκούσατέ μας. Εἴμεθα πρα-

γματικοὶ φίλοι σας, πνευματικοὶ γονεῖς σας. Αἱ ὑποδείξεις καὶ αἱ συμβουλαὶ μας προέρχονται ἀπὸ ἀληθῆς ἐνδιαφέρον, ἀπὸ πόνον καὶ στοργὴν δι' ὑμᾶς. Εἶναι ἀποτέλεσμα μακρᾶς μας πείρας. Πρέπει νὰ σᾶς βοηθήσωμεν νὰ κάμετε ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερα λάθη, διότι γνωρίζομεν πόσον σκληρὰ — πολὺ σκληρὰ — πληρώνομεν τὰ λάθη μας εἰς τὴν ζωὴν μας. Πρέπει νὰ σᾶς βοηθήσωμεν διὰ νὰ ἐπιτύχετε, διότι ἡ ἐπιτυχία σας ἢ ἐπαγγελματικὴ θὰ εἶναι ἡ χαρὰ μας καὶ ἡ ὑπερηφάνειά μας ὡς Διδασκάλων καὶ ὡς ἀνθρώπων.

Ἀκούσατέ μας, δὲν ἔχετε τίποτε νὰ χάσετε καὶ ἔχετε πολλὰ — πάρα πολλὰ — νὰ κερδίσετε ἀπὸ τὰς συμβουλὰς μας, ἀπὸ τὴν ἀγάπην μας καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας.

Τοῦτο θὰ γίνῃ, ἐὰν παύσετε νὰ θεωρῆτε τοὺς Διδασκάλους σας ξένους, ἴσως ἐχθροὺς σας, ἐὰν μᾶς θεωρήσετε φίλους καὶ συνεργάτας σας, ὀδηγητὰς καὶ προστάτας εἰς τὴν ζωὴν σας. Εἶναι τοῦτο χρέος μας καὶ χαρὰ μας. Ἄς γίνῃ τοῦτο καὶ ἰδική σας πεποίθησις καὶ ὀδηγὸς εἰς τὴν σπουδαστικὴν περίοδον τῆς ζωῆς σας.

Καλῶς ἦλθατε εἰς τὴν Σχολὴν μας.

ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ

ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ Α. Β. Σ. ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἐκπληροῖ τελείως τὸν προορισμὸν τῆς ἀρκουμένη εἰς τὸν ρόλον ἰδρύματος αὐστηρῶς ἀκαδημαϊκῆς διδασκαλίας. Ὑπερηφάνως, ἄλλωστε, διακηρύσσει τὸν ἐπαγγελματικὸν αὐτῆς χαρακτῆρα καὶ ἔχεται σταθερῶς τῆς ἀπόψεως ὅτι εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς τοῦ εἴδους τῆς ἡ θεωρία πρέπει νὰ παρέχεται ἐν ᾧ μέτρῳ ἢ ἐφαρμογῇ χρειάζεται, διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων αὐτῆς, τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον.

Πρεσβεύει ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἀνωτάτης ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως δὲν δύναται νὰ περιορίζεται εἰς τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν σπουδαστῶν μὲ τὸν θεωρητικὸν μόνον ἐξοπλισμὸν, ὅσον καὶ ἂν οὗτος θεωρηθῆ ἄρτιος, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ ἐπεκτείνεται ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τὴν πρακτικὴν ἐν ταῖς Σχολαῖς κατάρτισιν, ὥστε οἱ ἐξερχόμενοι νὰ εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀναλάβουν εὐθύνας εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς παραγωγῆς.

Πιστεύει, ἀκόμη, ὅτι τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς, οὕτω διηρθρωμένης, δὲν σταματᾷ μὲ τὴν χορήγησιν τοῦ πτυχίου εἰς τοὺς σπουδαστάς τῆς, ἀλλ' ἐπεκτείνεται ἐπὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀντιλήψεως ζητημάτων καὶ προβλημάτων ἐπηρεαζόντων τὴν καθόλου οἰκονομίαν τῆς χώρας καὶ τῆς παροχῆς πάσης δυνατῆς ἐπιστημονικῆς βοήθειας, τόσον πρὸς τοὺς ἀποφοίτους τῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ των βίου, ὅσον καὶ πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τοιαύτης λειτουργικῶν ὀργανισμοῦ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀπὸ τῆς ἔδρας διδασκαλίαν καὶ φροντιστηριακὴν ἐξάσκησιν, ἐμερίμησε διὰ τὴν σύστασιν παρασχολικῶν ἰδρυμάτων, ἐχόντων τριπλοῦν προορισμὸν :

α) τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς—ἢ καὶ ἄλλων ἀτόμων — εἰς τὸν χειρισμὸν θεμάτων ἐφαρμογῆς καὶ τὴν ἐπιτυχῆ ἀντιμετώπισιν προβλημάτων τῆς πράξεως,

β) τὴν ἐπιμορφωτικὴν ἐξειδίκευσιν καὶ τὸν ἐπιστημονικὸν συγχρονισμὸν λειτουργῶν τεταγμένων εἰς ὑστεροῦντας τομεῖς τῆς ἐν γένει οἰκονομίας,

γ) τὴν πολύπλευρον μελέτην τῶν ζωτικῶν οἰκονομικῶν καὶ παραγωγικῶν προβλημάτων τῆς Χώρας ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ Σχολῇ καὶ περὶ τὴν Σχολὴν συγκεντρωμένου ἀρτίου ἐπιστημονικοῦ ἐπιτελείου καὶ τὴν διερεῦνη-

σιν θεμάτων ειδικῶν, τιθεμένων εἰς αὐτὴν ὑπὸ ἐνδιαφερομένων ἐπιχειρήσεων, ἰδίως βιομηχανικῶν.

Ἡ Σχολὴ μέχρι τοῦδε ἔχει συστήσει :

Τὸ Γραφεῖον Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν,
τὸ Σεμινάριον Λογιστικῆς Ὀργανώσεως καὶ
τὸ Σεμινάριον Οἰκονομικῆς Ἀναλύσεως

ὡς καὶ τὰ κάτωθι Κέντρα Εἰδικῆς (θεωρητικῆς καὶ ἐφηρμοσμένης) ἐκπαιδεύσεως :

α) τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως (Κ.Σ.Ε.),

β) τὸ Κέντρον Τουριστικῶν μελετῶν (Κ.Τ.Μ.),
ὑπὸ τὸ ὁποῖον ὑπήχθη ἡ «Σχολὴ Ξεναγῶν Ε.Ο.Τ.», ἡ λειτουργοῦσα ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ,

γ) τὸ Κέντρον Ὀργανώσεως καὶ Διοικήσεως (Κ.Ο.Δ.) (Business and Public Administration),

δ) τὸ Κέντρον Κοινωνικῶν Σπουδῶν (Κ.Κ.Σ.) καὶ

ε) τὸ Κέντρον Ναυτιλιακῶν Σπουδῶν (Κ.Ν.Σ.).

Ἡ Σχολὴ φρονεῖ, ὅτι μὲ τὰ ἄνω ἐπιμορφωτικὰ Κέντρα δὲν συμπληρῶναι τὴν ἐκπαιδευτικὴν τῆς προσπάθειαν. Πάντως, τὰ Κέντρα ταῦτα ἀποβλέπουν εἰς τὴν εἰδίκευσιν καὶ ἐπιμόρφωσιν διοικητικῶν στελεχῶν τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ Κράτους.

Τὰ ὡς ἄνω Κέντρα ἀποτελοῦν ἐσωσχολικὰ Ἰδρύματα καὶ διοικούνται παρ' ἰδίας ἑκάστον Ἐπιτροπῆς, ἐξ ἀρμοδιῶν ἐπιστημόνων καὶ ἐκπροσώπων τῶν παραγωγικῶν τάξεων, ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς, ὅπερ τὴν ἐκπαιδευτικὴν διεύθυνσιν ἐκάστου Κέντρου ἀναθέτει εἰς τὸν «Διευθυντὴν Σπουδῶν», ἐκλεγόμενον μεταξὺ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, ὑπὸ τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου.

Μόλις ἐξοικονομηθοῦν κατάλληλοι χώροι εἰς Πειραιᾶ, ὅπου, κατὰ νόμον, ἔδρευε ἡ Σχολή, θὰ λειτουργήσουν δύο ἕτερα Κέντρα Εἰδικῆς Ἐκπαιδεύσεως αὐτῆς, καλούμενα νὰ ἐξυπηρετήσουν ὕφισταμένον, ὄντως, κενὸν ἐξειδικεύσεως:

α) Τὸ Κέντρον Τραπεζικῶν Σπουδῶν, καὶ

β) Τὸ Κέντρον Δημοσιονομικῶν Σπουδῶν.

Εἰς τὰ Κέντρα Εἰδικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐγγράφονται τακτικοὶ σπουδασταί :

α) Οἱ ἔχοντες ἐπιτυχῶς περατώσει τὸ Γ' ἔτος σπουδῶν τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς. Δι' αὐτούς, ἡ φοίτησις εἰς Κέντρον τῆς ἐκλογῆς των ἀποτελεῖ τὸ Δ' ἔτος σπουδῶν (εἰδικῶς, προκειμένου περὶ τοῦ Κέντρου Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὁ «πρῶτος κύκλος σπουδῶν» αὐτοῦ).

β) Οἱ πτυχιούχοι ἄλλων Σχολῶν τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως (Νομικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων, ΑΣΟΕΕ, Παντείου ΑΣΠΕ, αὐτοδι-

καίως, λοιπῶν ἢ εἰδικῶν Σχολῶν κατόπιν προτάσεως τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀντιστοίχου Κέντρου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Α.Β.Σ.).

Ὅμοίως, δύνανται νὰ παρακολουθήσουν τὰ μαθήματα τῶν Κέντρων Εἰδικῆς Ἐκπαιδεύσεως οἱ ἔχοντες τετραετὴ τουλάχιστον δημοσίαν ἢ ἰδιωτικὴν εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν καὶ ὄντες εἰς θέσιν νὰ κατανοήσουν τὴν διδασκαλίαν εἰς τὰ Κέντρα, ἐὰν εἶναι τουλάχιστον κάτοχοι ἀπολυτηρίου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω παρέχεται «Ἀποφοιτήριον Εἰδικῶν Σπουδῶν», κατόπιν ἐπιτυχοῦς ἐξετάσεως εἰς ἅπαντα τὰ μαθήματα καὶ ὑποβολῆς εἰδικῆς μελέτης ἐπὶ θεμάτων διδασκομένων ἐν τῷ Κέντρῳ, ἐγκρινομένης παρὰ τῆς Σχολῆς.

Αἱ οἰκονομικαὶ ὑποχρεώσεις τῶν σπουδαστῶν τῶν Κέντρων εἶναι αἱ αὐταὶ μὲ τὰς τῶν σπουδαστῶν τῶν ἐτῶν Α', Β', Γ' τῆς Σχολῆς καὶ τὰ εὐεργετήματα, ἐπίσης. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει διὰ τὰς ἐξεταστικὰς περιόδους τὰ παρεχόμενα ἔντυπα κ.λ.π.

Η ΦΙΛΟΔΟΞΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ Σχολή με αὐτοπεποίθησιν βαδίζει εἰς νέους δρόμους, τὸ διακηρύσσει με ὑπερηφάνειαν. Ἔχει ἐπίγνωσιν τοῦ σκοποῦ της. Κατανοεῖ ὅτι εἶναι ἓνα ἰδιότυπον, πρωτοπόρον καὶ ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον.

Ἡ Σχολή ἔχει μίαν φιλοδοξίαν καὶ ἐργάζεται καὶ μοχθεῖ διὰ τὴν πραγματοποιήσασθαι τὸ μορφωτικὸν ἰδανικὸν της. Φιλοδοξεῖ νὰ δημιουργήσῃ ἱκανοὺς ἐπαγγελματίας, διὰ νὰ γίνουσι μέλη τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ τόπου, διὰ νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ζήσουσι με ἀξιοπρέπειαν (ποῦ μόνον τὰ πραγματικὰ ἐφόδια ἐξασφαλίζουν εἰς τὴν ζωὴν) καὶ νὰ συντελέσουσι εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου.

Φιλοδοξεῖ νὰ δημιουργήσῃ καλοὺς Ἕλληνας, διὰ νὰ ἀγαπήσουσι τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὴν εὐτυχίαν της, διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, βέβαιοι ὅτι μόνον ἡ εὐτυχία τοῦ συνόλου ἐξασφαλίζει τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀτόμων, πεπεισμένοι ὅτι συμφέρον καὶ ὑποχρέωσις τοῦ ἀτόμου εἶναι νὰ μοχθῇ ὑπὲρ τοῦ συνόλου.

Φιλοδοξεῖ νὰ δημιουργήσῃ χρησίμους, ἐλευθέρους καὶ ἀξιοπρεπεῖς ἀνθρώπους με πίστιν εἰς τὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά, ἀντάξια τοῦ νέου κόσμου ποῦ παρεσκεύασαν ἡ θυσία, τὸ μαρτύριον καὶ ὁ ἡρωϊσμὸς ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, εἰς τὴν μάχην ποῦ ἔδωσαν τὰ Ἕθνη κατὰ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας, κατὰ τῆς βίας καὶ ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας, κατὰ τῆς ὕλης καὶ ὑπὲρ τοῦ Πνεύματος, κατὰ τοῦ τυράννου καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τῆς ὀπισθοδρομήσεως καὶ ὑπὲρ τῆς προόδου.

Ἡ Σχολή ὑπερηφανεύεται ὅτι εἶναι εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὅπως εἶναι τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ ἡ Γεωπονικὴ Σχολή. Δὲν εἶναι θεωρητικὸν ἴδρυμα ἀλλὰ σχολὴ ἐφαρμογῆς, τὴν ὁποίαν ἀντλεῖ ἀπὸ τὴν Ἐπιστήμην καὶ ἀπὸ τὴν πρᾶξιν τῆς οικονομικῆς ζωῆς. Οἱ προσερχόμενοι εἰς τὴν Σχολὴν σπουδασταὶ πρέπει νὰ ἔχουσι πλήρη κατανόησιν τῶν σκοπῶν καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς Σχολῆς, ὡς ἐνὸς ἀνεξαρτήτου ἰδρύματος ἀνήκοντος εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Ἡ Σχολή εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἔχει χαράξῃ τὸν δρόμον της καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ παρεκλίνη οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον.

Ἡ Σχολή εἶναι ἐπαγγελματικῆς κατευθύνσεως. Σκοπὸς της εἶναι νὰ μορφώσῃ καλοὺς καὶ ἱκανοὺς ἐπαγγελματίας, ἀλλὰ δὲν λησμονεῖ ὅτι τὸ ἰδανικὸν πάσης παιδείας εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Δι' αὐτὸ εἶναι ὑπερήφανος ὅτι αὐτὴ πρώτη ἐδημιούργησε τὸ ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικὸν τοῦ πλήρους

συγχρόνου ανθρώπου, του έξανθρωπισμένου επαγγελματίου και του ανθρώπου που είναι μέλος του παραγωγικού μηχανισμού.

Το πρόγραμμα των μαθημάτων δεν είναι αυθαίρετον κατασκεύασμα. Το πρόγραμμα της διδασκείας ὕλης, ὡς καὶ αἱ κατευθύνσεις καὶ οἱ σκοποὶ καὶ τὰ ὄρια ἐκάστου μαθήματος εἶναι ἀποτέλεσμα συντονιστικῆς ἐργασίας τῶν πέντε Ἐπιτροπῶν Προγράμματος. Δὲν εἶναι βεβαίως τὸ ὀριστικόν, διότι ἡ Σχολὴ εἶναι κατὰ τῆς ἀποστεώσεως, διότι γνωρίζει ὅτι ἡ ζωὴ ἐξελίσσεται, αἱ ἀνάγκαι πληθύνονται, αἱ συνθήκαι μεταβάλλονται.

Ἡ Σχολὴ συνεχῶς μελετᾷ καὶ βελτιώνει τὸ Πρόγραμμά της, ἐρευνῶσα διαρκῶς ποῖαι εἶναι αἱ νέαι κοινωνικαὶ ἀνάγκαι, διὰ νὰ προσαρμόζη πρὸς αὐτάς τὴν ἐκπαιδευτικὴν διαδικασίαν. Ὁ συγχρονισμὸς οὗτος τοῦ προγράμματος περιποιεῖ ὄντως τιμὴν εἰς τὴν Σχολήν.

Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων ἔχει ἐπαγγελματικὸν κυρίως χαρακτῆρα. «Τὸ χρήσιμον διδασκτέον», διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν λακωνικὴν ἔκφρασιν μεγάλου παιδαγωγοῦ. Ἡ κατεύθυνσις εἶναι ἐπαγγελματικὴ, ἀλλ' ἡ διδασκαλία εἶναι ἐπιστημονικὴ.

Ἡ Σχολὴ ἰδιαιτέρως ἔχει στρέψει τὴν προσοχὴν της πρὸς τὰ προβλήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, διότι ἀπὸ τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου «ἀνεκαλύφθη ὁ ἀνθρώπος» ὡς συντελεστὴς τῆς παραγωγῆς, παραπλεύρως πρὸς τὰ ὑλικά κεφάλαια. Δὲν ἀποτελεῖ, βεβαίως, πρωτοτυπίαν τῆς Σχολῆς, δεδομένου ὅτι ἀπὸ ἐτῶν εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην αἱ Σχολαὶ — γενικαὶ καὶ εἰδικαὶ — ἔχουν περιλάβει, ὡς κύρια πλέον μαθήματα, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα προβλήματα. Ἀποτελεῖ, ὅμως, δικαίαν ὑπερηφάνειαν τῆς Σχολῆς ὅτι πρώτη αὕτη — καὶ δυστυχῶς ἀκόμη μόνη — ἐξήτασε καὶ ἐδίδαξεν ὠλοκληρωμένα τὰ προβλήματα τὰ ὀργανωτικά, τὰ κοινωνικά, τὰ διοικητικά, τὰ ὑγιεινολογικά, τὰ ψυχοτεχνικά, τὰ σχετιζόμενα μὲ τὸν ἀνθρώπον, ὡς συντελεστὴν τῆς μείζονος ἀποδόσεως εἰς τὴν παραγωγὴν. Δὲν δύναται τις σήμερον νὰ εἶναι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς οἰκονομίας — πολὺ περισσότερον νὰ τὴν διευθύνῃ — ἐὰν δὲν εἶναι ὄχι ἀπλῶς ἐνημερωμένος, ἀλλὰ πλήρως κατατοπισμένος εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα.

Ἡ Σχολὴ εἶναι ὑπερήφανος διότι προηγήθη εἰς ἔρευναν καὶ διδασκαλίαν τῶν προβλημάτων τούτων, διότι αὕτη πρώτη ἐν Εὐρώπῃ ἀπὸ τοῦ 1945, ἐδίδαξε τὴν «παραγωγικότητα», ἡ ὁποία κατέστη πλέον διεθνὲς κοινωνικὸν σύνθημα, διότι εἶδε μὲ σύγχρονον ὄμμα τὰς ἀνθρωπίνους σχέσεις ἐντὸς τῆς ἐργασίας καὶ διότι εὗρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ καθορίσῃ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικόν, τὸν «παραγωγὸν - ἀνθρώπον».

Νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ αἰσθανώμεθα πολλὴν ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν Σχολὴν μας, ἡ ὁποία προηγήθη καὶ ἔδωσε τὸν ὀρθὸν τύπον τοῦ σχολείου διὰ τὸν καταρτισμὸν διοικητικῶν στελεχῶν. Δι' αὐτὸ ὑποστηρίζομεν ὅτι ἡ Α. Β. Σ. εἶναι ἀπολύτως συγχρονισμένον ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα. Ἡ καθυστερημένη οἰκονομία μας ἐξηγεῖ τὰς ἐναντίον της ἀντιδράσεις, ἀλλὰ καὶ ἀποδεικνύει πόσον ἐπιτακτικὴ εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς δημιουργίας ἰκανῶν καὶ ἀποδοτικῶν στελεχῶν διοικήσεως.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ 1961

«Εμελέτων εἰς Σὲ διὰ ἐγενήθη βοήθός μου καὶ
ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερῶν σου ἀγαλλιάσομαι»

0

«Γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν ἐν ἣ πορεύσομαι
διὰ πρὸς Σὲ ἦρα τὴν ψυχὴν μου. Καταφυγὴ ἐγενήθης
ἡμῖν. Ὅτι παρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς ἐν τῷ
φαιί σου ὁψόμεθα φῶς».

«Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα
ἐνώπιόν Σου. Εἰσάκουσόν μου. Πρόδεξαι τὴν
δέησίν μου καὶ ἐλέησόν με».

[Εἰς τὸ «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον» τῆς Σχολῆς τοῦ ἔτους 1957 περιελάβομεν αὐτοῦσια τὰ κατὰ Κυριακὴν ἀναγινωσκόμενα Ἐδαγγέλια. Εἰς τὸ παρὸν «Ἐγκόλπιον τοῦ σπουδαστοῦ» τῆς Σχολῆς παραθέτομεν περιλήψεις ἢ ἀπόψεις ἢ τὰ οὐσιωδέστερα σημεῖα τῶν Κυριακῶν Ἐδαγγελίων, χάρις εἰς τὴν εὐγενῆ συνεργασίαν διακεκριμένου φίλου τῆς Σχολῆς, τοῦ ἱερομονάχου κ. Ἐ. Χατζη-Χορροβίτη, ὁ ὁποῖος βλέπει τὰς περιοχὰς ἀπὸ κοινωνιολογικῆς καὶ ἀνθρωπιστικῆς πλευρᾶς. Εὐχὴ μας εἶναι ὅπως κατ' ἔτος ἡ Ἐκκλησία διανέμη δωρεὰν εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν Σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοὺς σπουδαστὰς τῶν Σχολῶν τῆς Ἀνωτάτης αὐτοῦσια τὰ κείμενα τῶν Ἐδαγγελίων καὶ τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων τοῦ ἔτους, ὅπως θὰ ἔδει καὶ ἡ Πολιτεία δωρεὰν νὰ διανέμη τὰ βασικὰ κείμενα τῆς Πολιτικῆς Ἀγωγῆς. Ἡ μὲν ἀπόδοσις θὰ ἦτο μερίστη, ἡ δὲ δαπάνη μικρά, ἐὰν ὅλα τὰ ὡς ἄνω, ἰθρησκευτικὰ καὶ πολιτικὰ κείμενα ἐξετυπουντο εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον καὶ ἐπὶ χάριτος εἰδικοῦ, ἀτελῶς πρὸς τοῦτο εἰσαγομένου].

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1961

1 Δουκᾶ β' 20—21 καὶ 40—52

Ἀξιοθαύμαστον διὰ τὴν ἀπλότητα τὸ ἀφήγημα τῆς περιτομῆς, ἀλλὰ πολῦτιμον τὸ διδάγμα πόσον εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἀμοιβαία κατανόησις γονέων καὶ τέκνων. Οἱ γονεῖς τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἀντελήφθησαν ὅτι ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ ἦτο φυσικὸν νὰ εὕρισκεται εἰς τὸν Οἶκον τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἠσθάνθη πόσον ἦτο ἐπιβεβλημένος νὰ εἶναι «ὑποτασσόμενος εἰς τοὺς γονεῖς». Ἦ ἔξοχος ὁμοῦς ἡ κατάληξις «Ἡ δὲ Μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ρήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ ὁ

Ἰησοῦς προέκοπτε σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώποις» μέχρις οὗτου κληθῆναι νὰ ἐκτελέσῃ τὴν μεγάλην ἀποστολήν Του.

8

Ματθ. δ' 12—17

Ἡ θυσία τοῦ Ἰωάννου σφραγίζει τὸ ἔργον του, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε κυρίως ἡ προετοιμασία διὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ σπόρος εἶχε ριφθῆ καὶ ἡ γῆ ἦτο πλέον γόνιμος. Ὁ λαός, λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ καθήμενος ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, εἶδε Φῶς μέγα, διότι ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν κήρυγμα ἀγάπης καὶ ἐλπίδος.

15

Λουκᾶ ιζ' 12—19

Εἰς τὴν δραματικὴν ἐπίκλησιν τῶν δέκα λεπτῶν, ἀπαντᾷ ὁ Ἰησοῦς μὲ τὴν ἀπροσμέτρητον καλωσύνην του. Τὸ θαῦμα ἐπραγματοποιήθη, ἀλλὰ ἐκ τῶν δέκα ὁ εἰς μόνον ἐπέστρεψε διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του εἶναι πολλάκις ἀπροσμέτρητος τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀγνωμοσύνη. Ἡ εὐποιία ὁμοῦς, ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ καλωσύνη μέσα εἰς τὸν ἑαυτὸν μας ἔχουν τὸ ἀντάλλαγμα τῶν. Ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν ἕνα ἀποτείνεται καὶ λέγει: «Ἀναστάς πορεύου ἡ πίστις σου σέσωκέ σε». Πράγματι, ἡ πράξις τοῦ εὐγνωμονοῦς λεπτοῦ τὸν ἀνύψωσεν ὑπεράνω τῶν ὁμοίων του.

22

Λουκᾶ ιθ' 1—10

Ὁ Ζακχαῖος εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος — ἀφοῦ ἀπέκτησε τὰ ὑλικά ἀγαθὰ — ἀντελήφθη τὴν πτωχείαν τῆς ψυχῆς του καὶ ἀνεζήτησε τὴν σωτηρίαν του προσελθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν μὲ πίστιν καὶ ἀγάπην. Ἦρθη ὑπὲρ τὸν ὑλικὸν πλοῦτον, ὅταν ἀντίκρυσεν Ἐκεῖνον ποῦ ἦτο ἡ πηγὴ τῆς καλωσύνης καὶ τῆς συγγνώμης. Ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν ἐστράφη, διότι «ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἦλθε ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός». Εὐτυχὴς ὅστις, ὡς ὁ Ζακχαῖος, δύναται νὰ ἀνέβῃ εἰς τὴν συκομωρέαν διὰ νὰ ἀτενίσῃ τὴν Ἀλήθειαν καὶ νὰ ἀνεύρῃ τὴν Σωτηρίαν.

29

Λουκᾶ ιη' 10—14

Μέγα διδάγμα τῆς ζωῆς ὅτι ὁ ὑψὼν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται.

ται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψώθησεται». Εἰς τὰς ὀλίγας γραμμὰς τῆς παραβολῆς ὁ Ἰησοῦς τονίζει τὴν ἀξίαν τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τὸν κίνδυνον τῆς ὑπερηφανείας καὶ τῆς ἀλαζονείας. Ἡ προσευχὴ τοῦ ταπεινοῦ ἀποτελεῖ ψυχικὴν ἔξαρσιν, ἐνῶ ἡ αὐθάδεια τοῦ ἀλαζόνος ἀποδεικνύει πόσον δὲν ἔχει συναίσθησιν τῆς μικροτητός του ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1961

5

Λουκᾶ ιε' 11—32

Ὁ ἄσωτος υἱὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος σπαταλᾷ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀναζητῶν εἰς τὴν περιπέτειαν τῆς ἁμαρτίας τὴν εὐτυχίαν, συγγέων αὐτὴν μὲ τὴν πρόσκαιρον ἡδονήν. Ἐρχεται ὁμοῦ στιγμή τοῦ ἀντιλαμβάνεται ὅτι δέον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν Πατέρα διὰ νὰ γίνῃ ἄξιος αὐτοῦ λέγων: «Ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου». Ἡ μετάνοια εἶναι διδύμος ἀδελφὴ τῆς συγγνώμης. «Ὁ ἄνθρωπος πρὶν νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὗρέθη».

12

Ματθ. κε' 31—46

Ὁ Ἰησοῦς καθορίζει τὸ μέτρον, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ Δημιουργὸς θὰ κρίνῃ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ὥρᾳ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ λέγει: «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου.. ἐπέινασα καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ περιεβάλατέ με, ἠσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην καὶ ἤλθετε πρὸς με.. ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε». Ἡ ἔμπρακτος ἐπομένως ἀπόδειξις τῆς ἀγάπης μας πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ οὐχὶ οἱ ἐπιδεικτικοὶ λόγοι καὶ ἡ ὑποκρισία, δημιουργοῦν τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς.

19

Ματθ. σι' 14—21

Συνεχίζων ὁ Ἰησοῦς τὴν ὁμιλίαν του, ἀναδεικνύει τὴν συγγνώμην ὡς ὑπεράτην ἀρετὴν, διότι πράγματι ὁ συγχωρῶν ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὴν πικρίαν τῆς ἀδικίας ἐκ μέρους τοῦ ἄλλου καὶ ἀπὸ τὴν φυσικὴν διάθεσιν νὰ ἀνταποδώσῃ τὸ κακόν. Ἡ συγγνώμη εἶναι μέσον ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς θεραπείας καὶ ἀνα-

τάσειως τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Ἰησοῦς μαστιγώνει ἐν συνεχείᾳ τοὺς ὑποκριτὰς καὶ τοὺς θησαυρίζοντας ἐπὶ τῆς γῆς, διότι γνωρίζει πόσον θρασυνοστικὴ εἶναι ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἐπιζητοῦν νὰ ἐπιδειχθοῦν καὶ νὰ πλουτίσουν ἐνῶ «ὅπου ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἐστὶ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν».

26

Ἰωάν. α' 44—52

Ἱστορικὴ παρῆμεινεν ἡ φράσις «ὁ Φίλιππος εὔρε τὸν Ναθαναήλ», τὸν ἄνθρωπον «ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἐστὶ». Ὁ Ἰησοῦς χαίρει, διότι προστίθενται δύο πιστοὶ μαθηταί, ὅπως καὶ πᾶς ἄνθρωπος ὅταν δύναται ν' ἀτενίσῃ μὲ ἐμπιστοσύνην πρὸς τοὺς φίλους του. Ἀλλ' ὁ Ναθαναήλ ἀπορεῖ πῶς ὁ Ἰησοῦς τὸν γνωρίζει. Δὲν ἀντιλαμβάνεται ἀκόμη, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι «πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάνθ' ὄρων». Ἐὰν τὸ ἀπλοῦν τοῦτο ἀντελαμβάνοντο οἱ ἄνθρωποι, ὁ δῖος τῶν ἡτῶ ἐν ἀρετῇ.

ΜΑΡΤΙΟΣ 1961

5

Μάρκ. β' 1—12

Ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν τοῦ παραλυτικοῦ λέγει: «Τέκνον ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου». Καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ ἄγχος ποῦ τὴν θαρύνει, τὸ σῶμα ἀπαλλάσσεται: καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, ἣ ὅποια τὸ κατατρώχει. Ἀλλὰ ἡ πράξις τοῦ Ἰησοῦ διεγείρει τὸν χόλον τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων. Τοῦτο εἶναι σύνηθες φαινόμενον εἰς τὴν ζωὴν. Ἡ κλωσύνη καθιστᾷ εὐτυχῇ ἐκεῖνον ποῦ τὴν πραγματοποιεῖ, ἀλλὰ καὶ δημιουργεῖ ἀισθήματα ζηλοφθονίας καὶ κακότητος εἰς ἐκεῖνους ποῦ εἶναι ἀνάξιοι νὰ ὑψωθοῦν εἰς τὸ μεγαλεῖόν της. Ἐλεος καὶ ἀγάπη χρειάζεται: ἀπέναντι τῶν κακῶν, διότι λόγῳ τῆς κακίας τῶν πρέπει νὰ εἶναι πολὺ δυστυχεῖς.

12

Μάρκ. η' 34 καὶ θ' 1

Πᾶσα πίστις ἀπαιτεῖ ἥρωισμόν καὶ θυσίαν, πολὺ δὲ περισσότερο ἢ πίστις εἰς τὸν Χριστόν, ὁ ὅποιος ζητεῖ νὰ ἀναγεννήσῃ τὸν κόσμον. Λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ... Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζη

μιωθή τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; » Πράγματι, οὐδεὶς ὑλικὸς θησαυρὸς
σπάρχει πὺρ νὰ ἀξίξῃ ὅσον ἡ ψυχὴ μας. Αὐτὴν πρέπει νὰ κερ-
δίσωμεν. Μίαν ἡμέραν, μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, ὁ ἄνθρωπος,
ἀφ' οὗ κερδήσῃ τὴν ψυχὴν του, θὰ κατακτήσῃ τὸν κόσμον ὅλον.

19

Μάρκ. θ' 17—31

Ὁλιγόπιστος ὁ πατήρ τοῦ ἐπιληπτικοῦ ἐν τούτοις ἡ στορ-
γὴ καὶ ὁ πόνος τὸν φέρουν ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ, ἡ θεία μορφὴ
τοῦ ὁποίου αὐξάνει τὴν πίστιν του καὶ τὸ θυμὸν πραγματοποιεῖ-
ται. Ὁ Ἰησοῦς κατ' οὐσίαν εὐσπλαγχνίζεταί τὸν πονεμένον πατέ-
ρα καὶ τὸν βοηθεῖ νὰ πιστεύσῃ. «Βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ», κράζει
ὁ πατήρ τοῦ ἀσθενοῦς παιδιοῦ καὶ ὁ Ἰησοῦς διατάσσει τὸ ἀκά-
θαρτον πνεῦμα νὰ ἐξέλθῃ, διότι εἰς τὴν ἐπίκλησιν αὐτὴν διαπι-
στῶναι τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν μεταβολὴν ἐνὸς δυστυχισμένου
ἀπίστου εἰς ἓνα εὐτυχῆ πιστὸν τῆς ἀληθείας. Ἡ πονεμένη κραυ-
γὴ τοῦ πατρὸς ἀποτελεῖ πλήρη ἐξιλασμόν.

26

Μάρκ. ι' 32—45

Ἡ περικοπὴ αὐτὴ τοῦ Εὐαγγελίου ἀποκαλύπτει τὸ δῶμα
κάθε ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς ψυχικὴν καὶ πνευματι-
κὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ περιβάλλον του. Πολὺ περισσότερο πονεῖ
Ἐκεῖνος εἰς τὰς στιγμὰς τῆς ἀνθρωπίνης Του ἀδυναμίας, διότι
οἱ μαθηταὶ του δὲν δύνανται νὰ ὑψωθοῦν μέχρις Αὐτοῦ καὶ ἀνα-
ζητοῦσιν ἀμοιβάς, ἐνῶ Ἐκεῖνος ἐμιλεῖ διὰ τὸ προετοιμαζόμενον
ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς θεῖον δῶμα· λέγει ὁ Ἰησοῦς:
«Ὅς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος καὶ
ὅς ἐὰν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δούλος».

Α Π Ρ Ι Λ Ι Ο Σ 1961

2

Ἰωάν. ιβ' 1—18

Τὴν παραμονὴν τοῦ Μαρτυρίου καὶ τῆς Μεγάλης Θυσίας ὁ
Γίδος τοῦ Ἀνθρώπου μὲ ἱκανοποίησιν προσβλέπει εἰς τὰς περι-
ποιήσεις τῶν πιστῶν φίλων, ἄνευ ματαιοδοξίας, ἀλλὰ μὲ τὴν δε-
βαιότητα ὅτι τοῦτο θὰ ἀποτελέσῃ δι' αὐτούς, μετὰ τὴν ἀναχώ-
ρησιν του ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, μίαν γλυκεῖαν καὶ εὐχάριστον
ἀνάμνησιν.

Τὸ πλῆθος θὰ τὸν προσφωνήσῃ μὲ θάρρα εἰς τὰς χεῖρας
«Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου». Πάντο-

τε ὁ λαὸς μὲ πίστιν καὶ ἐνθουσιασμὸν θὰ προστρέχη διὰ νὰ ὑπη-
ρευτήσῃ καὶ νὰ ἀγωνισθῇ ὑπὲρ μιᾶς ἀνωτέρας Ἰδέας, μέχρι τῆς
στιγμῆς ὅπου οἱ ἡγέται του θὰ τὸν παραπλανήσουν καὶ θὰ τὸν
προδώσουν, παρασύροντες αὐτὸν μὲ τὴν δημαγωγίαν των μέχρι
τοῦ σημείου ὃ ἴδιος λαὸς τοῦ «Ὡσαννά» νὰ κραυγάζῃ «Σταύρω-
σον Αὐτόν».

6

Δουκᾶ κβ' 39—49

Ὁ Γίος τοῦ Ἀνθρώπου κατελήφθη ἀπὸ ἀγωνίαν εἰς τὸ
Ὅρος τῶν Ἑλαιῶν, «ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι
αἵματος κατεβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν» ἀλλὰ μὲ τὴν συνείδησιν τῆς
ἱστορικῆς ἀποστολῆς του εἶπε: «Πάτερ πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου,
ἀλλὰ τὸ Σὸν γενέσθω». Εἶναι δέδαιον ὅτι οὐδεὶς στίχος τοῦ
οἰουδῆποτε μεγαλυτέρου τραγικοῦ ποτὲ ἐξέφρασε μίαν παρομοίαν
στιγμὴν μὲ τόσον μάλιστα ἀπλοῦς, ἀνθρωπίνους, πολὺ ἀνθρωπί-
νους λόγους.

Συμπλήρωμα τῆς ἀρχομένης τραγωδίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀν-
θρώπου ὑπῆρξε τὸ φίλημα τοῦ Ἰούδα Πόσοι ἄνθρωποι κοινοὶ τὸ
ἐγνώρισαν καὶ πόσοι ἐπόνεσαν εἰς πᾶσαν ἐποχὴν καὶ εἰς πάντα
τόπον, ὅχι διὰ τὸ μαρτύριόν των, ἀλλὰ διὰ τὴν ταπεινότητα καὶ
τὴν μικρότητα τοῦ πλησίον, ὅταν μάλιστα αὐτὸς ὁ προδότης
τῆς ὑπῆρξε μαθητῆς, συνεργάτης, συνάδελφος, προϊστάμενος,
ὕφιστάμενος ἢ εὐεργετηθεὶς. Ἡ πικρία ἀναβλύζει ἀπὸ τὴν
πονεμένην ψυχὴν ὅχι ἀπὸ ἐγωισμόν, ὅχι ἀπὸ τὴν συναίσθησιν
τῆς ἀνωτερότητος ἀπέναντι τοῦ συνανθρώπου, ἀλλ' ἀπὸ ἕνα θα-
θύτατον πόνον διὰ τὴν κατωτερότητα τοῦ ἄλλου. Ὁ Ἰούδας εἶναι
αἰώνιον σύμβολον τῆς ζωῆς. Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν προβάλλουν διὰ
νὰ δώσουν τὸ προδοτικὸν φίλημα, διότι ἡ στιγμὴ τῆς προδοσίας
εἶναι «ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους», ἀλλὰ λέγει ὁ Κύριος
«προσεύχεσθε ἕνα μὴ εἰσέλθετε εἰς πειρασμόν», μήπως ἠττηθῆτε
ὅχι ἀπὸ τὴν προδοσίαν καὶ τὴν κακότητα τῶν ἄλλων ἀλλ' ἀπὸ
τὸν ἴδιον τὸν ἐκυτὸν σας εἰς στιγμάς, ἔστω δεδικαιοποιημένας,
ἀποκαρδιώσεως καὶ ἀηδίας.

Ἄλλ' ὁ μὲν ἀδικούμενος μὲ τὸ αἰώνιον «φίλημα τοῦ Ἰού-
δα» πονεῖ διὰ τὴν ἀδικίαν, ἀλλ' ὁ Ἰούδας εἶναι ὁ δυστυχέστε-
ρος, διότι ἡ κακία εἶναι ἀκένωτος πηγὴ θλίψεως. Ὁ Ἰούδας
«ἀπελθὼν ἀπήγγξατο» προκαλέσας ἀπάντων τὴν περιφρόνησιν.
Εἶναι ἡ μοῖρα παντὸς Ἰούδα.

7 Ἀπριλίου 1961
ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Η ΣΤΑΥΡΩΣΙΣ

«Τῷ Σταυρῷ προσηλωθεὶς καὶ τῇ λόγχῃ κεντηθεὶς τὴν ἀθανασίαν ἐπήγαγε τοῖς ἀνθρώποις».

Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου
ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας.
Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθεται
ὁ τῶν Ἀγγέλων Βασιλεύς.
Ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται
ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις.
Ράπισμα κατεδέξατο
ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδάμ.
Ἦλοις προσηλώθη
ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας.
Λόγῃ ἐκεντήθη
ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου.
Προσκυνοῦμέν σου τὰ πάθη Χριστέ,
Δεῖξον ἡμῖν
καὶ τὴν ἔνδοξόν Σου Ἀνάστασιν.

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ
9 'Απριλίου 1961

«Τὴν Ἀνάστασίν σου, Χριστέ Σωτήρ, Ἄγγελοι
ὕμνοῦσιν ἐν οὐρανοῖς καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ γῆς
καταξίωσον ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ Σε δοξάζειν».

Ἅγιον Πάσχα

Πάσχα τὸ τερπνόν· Πάσχα Κυρίου Πάσχα.
Πάσχα πανσεβάσμιον ἡμῖν ἀνέτειλε·
Πάσχα, ἐν χαρῶν ἀλλήλους περιπτυσώμεθα·
ὦ Πάσχα λύτρον λύπης!

Εἰπωμεν ἀδελφοί, καὶ τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς·
Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν,
θανάτῳ θάνατον πατήσας
καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζῶν ἡμῶν χαρισάμενος.

9

Ἰωάν. α' 1—17

Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ ὅλοι οἱ ἐκμεταλλεῦται τοῦ Λαοῦ, οἱ συνεργάται τοῦ Ῥωμαίου κατακτητοῦ, παρέδωσαν τὸν Ἰησοῦν νὰ σταυρωθῆ, ἀλλ' Ἐκεῖνος ἀνέστη! Οἱ ἄπιστοι δύνανται νὰ ἀμφισβητοῦν τὸ γεγονός, διότι τοῦτο εἶναι ἔξω ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς νόμους. Ἡ Ἰδέα δύνανται νὰ διωχθῆ, δύνανται οἱ κήρυκες τῆς νὰ σταυρωθοῦν, ἢ Ἰδέα θμῶς θὰ ἀναστηθῆ καὶ θὰ ἐπιζήσῃ. Ὁταν μέσῃ τῆς ἔχει τὸ Φῶς καὶ τὴν Ἀλήθειαν. Καὶ Ἐκεῖνος ὀρθῶς διεκήρυξεν «Ἐγὼ εἰμὶ τὸ Φῶς καὶ ἡ Ἀλήθεια».

16

Ἰωάν. κ' 19—31

Ἀνθρώπινον ἢ ἀπιστία, ὅπως καὶ ἡ ὀλιγοψυχία, ἀρκεῖ νὰ μὴν εἶναι ἀπόρροια κακῆς πίστεως Ὁ Θωμᾶς εἶναι ἡ ἔκφρασις τῆς ἀνθρωπίνης δυσπιστίας ἀπέναντι τῶν μεγάλων γεγονότων. Ὅσον οἱ εὐπιστοὶ εἶναι καταδικασμένοι μὲ τὴν ἀφέλειάν των, τόσον οἱ δύσπιστοὶ εἶναι δυστυχεῖς ἐν τῇ ἀδίκῃ δυσπιστίᾳ των. Μεγάλῃ θμῶς καὶ ἀνεκλάλητος ἡ χαρὰ, ὅταν ἀμφιβάλλῃ κανεὶς καὶ δύνανται ἐπὶ τέλους νὰ πιστεύσῃ εἰς κάτι τὸ ὅποιον δὲν εἶναι σύνηθες εἰς τὴν ζωὴν, πολὺ περισσότερον εἰς μίαν ἀνωτάτην Ἰδέαν, ἢ ὅποια καλεῖ τὸν κόσμον νὰ προσέλθῃ ἐκ τῆς δυστυχίας τῆς ἀμαρτίας εἰς τὸν εὐτυχῆ κόσμον τῆς Σωτηρίας.

23

Μάρκ. ιε' 43 καὶ ιστ' 1—8

Τὸ θάψμα τῆς Ἀναστάσεως συνετελέσθη, παρὰ τὰ μέσῃ τὰ ὅποια ἔλαβεν ὁ Ῥωμαῖος τύραννος, καθοδηγούμενος ἀπὸ τοὺς ἑβραίους συνεργάτας του. Ὁ ἄγγελος, ἐντὸς τοῦ μνημείου εὗρι-

σκόμενος, ἔδωκεν εἰς τὰς ἀπλοῖκὰς γυναῖκας, ποῦ μὲ τόσην γυναικείαν στοργὴν ἤλθον εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἰησοῦ, τὸ μέγα Μήνυμα, ὅπερ ἀπὸ τότε ἀντιλαλεῖ εἰς τὴν Οἰκουμένην ὡς μήνυμα χαρᾶς, ἐλπίδος καὶ σωτηρίας: «Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρητὸν; ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε».

30

Ἰωάν. ε' 1—15

Περὶ τὴν κολυμβήθραν συνωθεῖται πλῆθος ἀσθενῶν ζητούντων νὰ ἰατρευθοῦν. Ἀλλ' ἡ θεραπεία ἐπέρχεται μόνον εἰς τοὺς ὀλίγους ἐκλεκτούς, οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ ἐπωφεληθοῦν ἀπὸ τὴν ἀναταραχὴν τοῦ ὕδατος, τὸ ὅποτον ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ, δηλαδὴ ἡ Θεία Χάρις, ἀνετάρασεν. Ὁ Ἰησοῦς προσέρχεται καὶ λέγει εἰς τὸν παραλυτικόν: «Ἄρον τὸν κράβατόν σου καὶ περιπάτει... Ἴδε, ὑγιῆς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε». Ἡ λύτρωσις ἀπὸ τὴν σωματικὴν ἀσθένειαν, ὅρον καὶ προϋπόθεσιν ἔχει τὴν ὀριστικὴν τῆς ψυχῆς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας «ἵνα μὴ χεῖρόν τι γένηται».

Μ Α Ι Ο Σ 1961

7

Ἰωάν. δ' 5—42

Ὁ Ἰησοῦς συνομιλεῖ μετὰ τῆς Σαμαρείτιδος καὶ οἱ Ἰουδαῖοι μαθηταὶ Του ἐκπλήσσονται, διότι «οὐ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις». Δὲν ἤλθεν ἡ ὥρα των νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ ἀνθρωπότης μὲ τὴν θεϊαν διδασκαλίαν Του εἶναι προωρισμένη νὰ ἐνωθῆ εἰς μίαν ποιήμην καὶ νὰ ἀρθῆ ὑπὲρ τὰς φυλετικὰς διαφοράς. Ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς τὴν γυναῖκα: ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατός σου θὰ διψᾷ καὶ πάλιν, ἀλλὰ ἐκεῖνος ὁ ὅποτος θὰ πῖνῃ «ἐκ τοῦ ὕδατος οὐ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψᾷ εἰς τὸν αἰῶνα», διότι ἡ διδασχὴ Του «γενήσεται πηγὴ ὕδατος ἄλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον». Λέγει ἀκόμη ὁ Ἰησοῦς: «Ἐρχεται ἡ ὥρα ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ Πατρὶ ἐν Πνεύματι καὶ Ἀληθείᾳ, διότι Πνεῦμα ὁ Θεός».

14

Ἰωάν. θ' 1—38

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν τυφλὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι—αἰῶνοι τύποι τῆς ἀνθρωπίνης κακοπιστίας καὶ ἀντιδραστικότητος—δημοκοποῦν καὶ ἀρνοῦνται τὴν ἐκδήλωσιν αὐτῆν τῆς θεϊκῆς χάρι-

τος, διότι ἐγένετο τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου! Οἱ Φαρισαῖοι ἀρνεθῆναι τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου καὶ ὁ θεραπευθεὶς τυφλὸς ἀπαντᾷ μὲ τὴν σοφίαν τῆς πίστεώς του καὶ τὴν χαρὰν τῆς ἰασεώς του λέγει: «ἐν τούτῳ θαυμαστόν ἐστίν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέψξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἤκούσθη ὅτι ἦνοιξέ τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου. Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρά Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν». Οἱ Φαρισαῖοι, τυφλοὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸν νοῦν, ἐρεθισθέντες ἐξέβαλον τὸν ἀναβλέψαντα ἐκ τοῦ Ναοῦ, ἀλλ' ὁ τυφλὸς λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν: «Πιστεύω, Κύριε». Ὅποια λαμπρὰ νίκη τὸ ἀνοιγμὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ψυχῆς.

21

Ἰωάν. ιζ' 1—13

Περικοπὴ τοῦ Εὐαγγελίου θαυμάσια δραματική. Ὁ Ἰησοῦς λέγει ὅτι τὸ ἔργον τὸ ὅποιον τοῦ ἀνετέθη τὸ ἐτελείωσεν, ἵνα δοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς. Τὰς ὁδηγίας Σου διεκήρυξα καὶ τῶρα οἱ ἄνθρωποι ἀντελήφθησαν ὅτι «πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρά Σοῦ ἐστίν». Ἀνυπερβλήτως ὑπέροχος ἢ παράκλησις Του «ἐγὼ πρὸς Σὲ ἔρχομαι. Πάτερ Ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῇ δυνάμει Σου, ἣ δέδωκάς μοι, ἵνα ὡσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς».

28

Ἰωάν. ζ' 37—53 καὶ η' 12

Ἀκόμη καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν Φαρισαίων δὲν ἀπετόλμησαν νὰ θέσουν ἐπ' Αὐτοῦ τὰς χεῖρας, παρά τὰς διαταγὰς ὄλων τῶν ἀντιδραστικῶν κύκλων, οἱ ὅποιοι ἐπεδίωκαν νὰ κλείσουν τὸ στόμα Ἐκείνου, ὁ Ὅποιος ἐν ἐπιγνώσει τῆς Θεῆας Ἀποστολῆς Του ἔλεγε: «Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω· ὁ πιστεύων εἰς Ἐμέ, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος». Εἰς πᾶσαν ἐποχὴν ἡ Ἀλήθεια θὰ συγκινή τὰ πλήθη καὶ θὰ τρομοκρατῇ καὶ θὰ ἐξεγείρῃ τὴν μὴνιν ὄλων ἐκείνων τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους, αἱ ὁποῖαι μὲ πᾶν μέσον ἀγωνίζονται κατὰ τῆς Προόδου. Πολὺ περισσότερον, ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς ὑψηλοτάτης Του σκοπιᾶς δύναται εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων νὰ διακηρύσῃ: «Ἐγὼ εἰμι τὸ Φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν Ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς».

4 *Ματθ. ι' 32—33, 37—38 και ιθ' 27—30*

Πᾶς ἀγὼν εἰς τὴν ζωὴν ἀπαιτεῖ ἀξίους ἀγωνιστάς, προθύμους εἰς πᾶσαν θυσίαν. Πολὺ περισσότερο τὸ ἔργον τοῦ Ἰησοῦ ζητοῦντος νὰ ἀναγεννήσῃ τὸ κόσμον καὶ νὰ θεμελιώσῃ μίαν νέαν ἐποχὴν. Δι' αὐτὸ καλεῖ κάθε πιστὸν Του νὰ ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ ὀπίσω Του. Τότε «ἐκατονταπλάσια λήφεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει». Ὁ Ἰησοῦς προαναγγέλλει εἰς τοὺς πιστοὺς Του σκληροὺς ἀγῶνας, μαρτύρια καὶ θυσίας, ἀλλ' οἱ «ἔσχατοι θὰ γίνουν πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι».

11 *Ματθ. δ' 18—23*

«Καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς, οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν Αὐτῷ». Μεγαλειώδης ἐν τῇ ἀπλότητί της ἡ πρόσκλησις τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, ὅσον καὶ ὑπέροχος ἡ ἄμεσος προσέλευσις τῶν ἀπλοϊκῶν αὐτῶν ἀλιέων πρὸς Ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος φωτίζει τὸν νοῦν των καὶ ὑψώνων τὴν ψυχὴν των πρὸς τὸ νόημα τῆς διδασκαλίας Του, θὰ καθίστα αὐτοὺς μίαν ἡμέραν «ἀλιεῖς ἀνθρώπων». Ὁ Ἰησοῦς ἀπευθύνεται πρὸς πάντας, καλεῖ πάντας· εὐτοχεῖς ὅσοι ἔχουν ὄρα διὰ νὰ ἀκούσουν τὴν πρόσκλησίν Του.

18 *Ματθ. σι' 22—33*

Θεῖα παραγγέλματα δίδει ἡ περικοπὴ αὐτὴ τοῦ Εὐαγγελίου. Καθαρότητα ψυχῆς ζητεῖ ὁ Ἰησοῦς κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον, διότι μόνον χάρις εἰς τὸ ἐσωτερικὸν φῶς δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀναταθῇ μέχρι τῶν κανόνων τῆς ζωῆς ποῦ χαράσσει Ἐκεῖνος. Κτύπημα κατὰ τοῦ καίρσοκοπισμοῦ, ποῦ εἶναι κατ' οὐσίαν εὐτέλεια καὶ κατωτερότης, εἶναι ὅταν λέγῃ «οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν». Συγχρόνως καλεῖ τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀρθῇ ὑπὲρ τῆς ὀλικῆς ἀνάγκης, διότι τίς ἐξ ἡμῶν μεριμνῶν δύναται προσθηγαί ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα;» Λέγει ἀκόμη ὁ Ἰησοῦς «ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην Αὐτοῦ». Σήμερον ποῦ ὁ ἄνθρωπος τείνει νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα τῶν ὀλικῶν ἀγαθῶν, ἀντιλαμβάνεται πόση ἀγωνία πνεύματος καὶ

ψυχῆς ὑπάρχει καὶ ἐλπίζει ὅτι μίαν ἡμέραν χάρις εἰς τὴν διδασκαλίαν Αὐτοῦ, πνεῦμα δικαιοσύνης καὶ ἀγάπης θὰ κρατήσῃ καὶ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὅπου θὰ κυριαρχήσῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

25 *Ματθ. η' 5—13*

Ὁ ρωμαῖος ἐκατόνταρχος τῆς Καπερναοῦμ προσέρχεται πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ λέγει πλήρης πίστεως καὶ ταπεινοφροσύνης «οὐκ εἰμι ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου». Παρακαλεῖ μὲ δαθύτατον ἀνθρωπισμόν, ξένος αὐτὸς καὶ εἰδωλολάτρης, διὰ τὸν ὑπηρέτην του, ἐνῶ οἱ Ἰσραηλῖται, πού αὐτοὶ πρῶτοι ἔπρεπε νὰ πιστεύσουν, δὲν ἀντελήφθησαν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ τὸν Μεσσίαν πού ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς πρὸς λύτρωσιν τοῦ ἀνθρώπου. Προσάκις ὁ ἀνθρώπος ἐν τῷ βίῳ του δὲν θὰ ὑποστῇ τὴν πικρίαν ὅτι οἱ πλησίον του εὐρίσκονται μακρὰν του, ἐνῶ οἱ ξένοι καθίστανται κοινωνοὶ τῶν σκέψεων καὶ ἐλέψεών του!

Ι Ο Υ Λ Ι Ο Σ 1961

2 *Ματθ. η' 28 καὶ θ' 1*

Καὶ εἰς τὰς δύο αὐτὰς περικοπὰς ἡ ἀμαρτία συνδέεται μὲ τὴν ἀσθένειαν. Οἱ δαιμονισμένοι καὶ ὁ παραλυτικὸς πάσχουν τόσον ψυχικῶς ὥσπερ καὶ σωματικῶς. Σήμερον, μὲ τὴν νέαν ψυχροσωματικὴν ἀντίληψιν διὰ τὴν ἀσθένειαν, κατανοοῦμεν καλύτερον τὴν περικοπὴν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἄλλ' ἀκόμη ἡ περικοπὴ μᾶς ὑπενθυμίζει πόσοι ἀνθρώποι ἐθελοτυφλοῦν ἐνώπιον τῆς Ἀληθείας καὶ πόσον οἱ κακοὶ γίνονται ἔτι χειρότεροι ἐνώπιον τῆς καλωσύνης τῶν ἄλλων. Οἱ Φαρισαῖοι εἶναι τὰ παντοτεινὰ δείγματα κακότητος, ἀντιδραστικότητος, ἀρνήσεως, φθόνου καὶ ὑποκρισίας. Καὶ σήμερον, ὅπως καὶ τότε, ὅχι ὀλίγοι εἶναι οἱ Φαρισαῖοι...

9 *Ματθ. θ' 1—8*

Βλασφημίαν ἀπεκάλεσαν καὶ ἐξηγέρθησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ὅταν μὲ τόσην στοργὴν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τὸν παραλυτικὸν «Θάρσει, τέκνον· ἀφέωνται σοι αἱ ἀμαρτίαι

σου». Ἡ πονηρὰ ψυχὴ των δὲν ἄφινε νὰ ἀντιληφθοῦν τὸ ψυχικὸν αἷτιον τῆς σωματικῆς ἀσθενείας. Δι' αὐτὸ δ' Ἰησοῦς λέγει τῷ παραλυτικῷ «ἐγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου». Ὅλαι αὐταὶ αἱ περικοπαὶ τοῦ Ματθαίου δεικνύουσι τὴν τεραστίαν ἀπόστασιν ἢ ὁποῖα ἐχώριζε τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τὴν ἰθύνουσαν τάξιν τῶν ἑβραίων : τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς φαρισαίους, ἐνῶ δ' λαὸς ἐθαύμαζε καὶ ἐδόξαζε. Ποσάκις εἰς τὴν ζωὴν δὲν θὰ διαπιστωθῇ αὐτὸ τὸ χάσμα μεταξὺ τοῦ ἐντίμου καὶ τῶν ὑποκριτῶν, μεταξὺ τοῦ χρησίου ἀνθρώπου καὶ τῶν ἀνικάνων καὶ ἐπιβλαβῶν ὄντων, τὰ ὁποῖα ἀσχημίζουσι τὴν ζωὴν, ἐνῶ οἱ ἐντιμοὶ καὶ οἱ χρήσιμοι, οἱ Ἐκλεκτοί, τὴν ἐξωραΐζουσι.

16

Ματθ. ε' 14 — 19

Ἡ περικοπὴ αὐτὴ τοῦ Θεοῦ Λόγου δὲν μᾶς καλεῖ εἰς ματαιόδοξον ἐπίδειξιν τῶν ἀρετῶν μας. Ἀντιθέτως ὅλη ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ εἶναι μασιγίωμα κατὰ τῶν ὑποκριτῶν, τῶν ὑπερηφάνων καὶ τῶν ματαιοδόξων. Ἐν τῇ πραγματικότητι δ' Ἰησοῦς καλεῖ τοὺς πιστοὺς μὲ θάρρος καὶ τόλμην νὰ ἐμφανίζουσι καὶ νὰ προασπίζουσι τὴν Ἀλήθειαν καὶ ὄχι ἀπὸ φόβου ἢ ἀπὸ ὑπολογισμῶν νὰ τὴν ἀποκρύπτουσι ἀπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ματαιόδοξος ἐπίδειξις εἶναι ἢ μία μορφή, ὁ φόβος εἶναι ἢ ἄλλη μορφή τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας.

23

Ματθ. ιδ' 14 — 22

Τὸ θαῦμα τῆς περικοπῆς αὐτῆς, ὅπως καὶ πᾶν θαῦμα, δὲν ἐξηγεῖται μὲ τὸν ἀνθρώπινον νοῦν· εἶναι πέραν τῶν πράξεων τῆς ἀριθμητικῆς. Οἱ ἄνθρωποι ποῦ ἤκουον ἐχόρταινον μὲ τὸν Θεῖον Λόγον. Καὶ σήμερον, ὅπως καὶ τότε, ἡ πείνα τῆς ψυχῆς εἶναι μεγαλυτέρα. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ζητεῖ νὰ χορτάσῃ. Εὐτυχῆς ὅστις δύναται εἰς τὸ εὐαγγέλιον νὰ ἀναζητήσῃ τὴν θεραπείαν τῆς ψυχικῆς αὐτῆς πείνας, δραματικωτέρας ἀπὸ τὴν πείναν τοῦ σώματος.

30

Ματθ. ιδ' 22 — 34

Ἐὰν ἡ πίστις εἰς τὸν Θεὸν πρέπει νὰ εἶναι τὸ καθημερινὸν μας δίωμα, εἰς τὰς ποικίλας δοκιμασίας τῆς ζωῆς πρέπει νὰ γιγαντώνεται. Εἰς τοιοῦτος κίνδυνος καὶ δοκιμασία εὔρε τοὺς

μαθητάς τοῦ Κυρίου ταξιδεύοντας ἐν τῇ θάλασσῃ τῆς Τιβεριάδος. Εἰς τὴν ἐπίκλησίν των μετὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν των, ὁ Κύριος λέγει: «θαρσεῖτε καὶ μὴ φοβεῖσθε». Οὕτω, πολλάκις δοκιμαζόμεθα διὰ τὴν ἀντιληφθῆμεν ὅτι ὁ ἀσφαλῆς λιμὴν εἶναι ἢ πίστις πρὸς τὸν Κύριον.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1961

6

Ματθ. ιζ' 1—9

Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου πολλάκις δοκιμαίνεται καὶ ἀνέρχεται εἰς ἀνωτέρας σφίρας, ὅποτε συγχέεται τὸ θνεῖρον μὲ τὴν πραγματικότητα. Εἰς στιγμὰς ἐκστάσεως, ὅπως τοῦ Πέτρου, τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωάννου, τὰ ὦτα τῆς ψυχῆς εἶναι ἔτοιμα ν' ἀκούσωσι τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου λέγοντος διὰ τὸν Θεῖον λόγον: «Αὐτοῦ ἀκούετε· Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα». Ὑπὸ διαφόρους μορφὰς καὶ εἰς διαφόρους περιπτώσεις καλούμεθα νὰ ἀκούσωμεν, καὶ εὐτυχῆς ὅστις ἔχει ὦτα διὰ τὴν ἀκούσιν. Εὐτυχῆς ὅστις ἔχει ὀφθαλμοὺς διὰ τὴν ἴδωσιν, διότι αὐτοὺς ἀναζητεῖ ἡ Ἀλήθεια. Οἱ ἄλλοι δὲν θέλουσι νὰ ἀκούσουν τὴν ἀλήθειαν καὶ φοβοῦνται νὰ ἴδωσι τὸ φῶς τῆς. Πολλάκις εἶναι σκληρὰ ἡ Ἀλήθεια, ἀλλὰ πάντοτε σώζουσα καὶ πάντοτε ἀνυψώουσα τοὺς ἀνθρώπους. «Ἀκούετε, λοιπόν, καὶ μὴ φοβεῖσθε». Θεῖα παραινέσεις, θεῖα ὑπόσχσεις, θεῖα ἢ ἐντολή.

13

Ματθ. ιη' 23 — 35

Ὁ Πατὴρ ὁ ἐπουράνιος τότε θὰ συγχωρήσῃ ἡμᾶς, ἐὰν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ θάθους τῆς καρδιᾶς μας συγχωρήσωμεν τὰ εἰς ἑαυτοὺς μας παραπτώματα τῶν συνανθρώπων μας. Τοῦτο μᾶς διδάσκει ἡ ἀξιολογία παραβολῆ τοῦ Εὐαγγελίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἐχάρισε τὴν ὀφειλὴν ἐκ μυρίων ταλάντων τοῦ δούλου του, πλήρης καλωσύνης καὶ εὐσπλαχνίας, ἐνῶ οὗτος δὲν ἠθέλησε νὰ εὐσπλαχνισθῇ τὸν σύνδουλόν του ὀφειλέτην του ἐκκτὸν μόνον δηνάριον. Ὑπάρχει διαφορὰ ψυχολογίης μεταξὺ δανειστοῦ καὶ ὀφειλέτου. Πόσα κοινωνικά, πολιτικά καὶ ψυχολογικά προβλήματα καὶ διδάγματα γεννῶνται ἐκ τῆς διαφορᾶς ταύτης!

Ὁ νέος τῆς περικοπῆς τοῦ Εὐαγγελίου πλησιάζει τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐρωτᾷ «τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;» Ὁ Ἰησοῦς ἀπαντᾷ «τήρησον τὰς ἐντολάς». Ἄλλ' ὁ νέος ζητεῖ ἔτι πλέον, διότι ἡ ψυχὴ του εἶναι ἀνήσυχος καὶ τότε ὁ Ἰησοῦς τὸν καλεῖ νὰ ἀρθῇ ὑπὲρ τὰ υλικά ἀγαθὰ καὶ «ἔξει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ». Πρέπει νὰ ἀπολυτρωθῇ κενεῖς ἀπὸ τὴν ματαιότητα καὶ τὸ βάσανον τῶν ἐγκοσμίων, διὰ νὰ δυναθῇ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν τελειότητα. Ὁ Ἰησοῦς γνωρίζει πόσον αὐτὸ εἶναι δύσκολον, διότι ξεύρει τὸ πεπερασμένον τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων. «Οὐδεὶς ἀγαθὸς καὶ τέλειος εἰμὴ εἰς ὁ Θεός», τονίζει ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν νέον.

Μὲ τὴν παραβολὴν ταύτην ὁ Ἰησοῦς διδάσκει ποία τύχη σκληρὰ, δικαίως, ἀναμένει ὄλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν ἀγνώμονες ἀπέναντι τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐπροίκισε μὲ χάριτας καὶ ἀρετάς· καὶ οὗτοι, ἀντὶ νὰ ἀναγνωρίσουν τὸ χρέος των καὶ νὰ ὑπάρξουν ἀντάξιοι τῆς καλωσύνης Του, ἐδείχθησαν πρὸς τοὺς συνανθρώπους των ἄδικοι, σκληροὶ καὶ κακοί.

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1961

Κατὰ τὴν παραβολήν, ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε πολλοὺς διὰ νὰ μετᾶσχουν εἰς τὴν χαρὰν τοῦ γάμου τοῦ υἱοῦ του καὶ ὅμως μὲ διαφόρους προφάσεις οὐδεὶς προσῆλθε. Πάντοτε εἰς τὸν βίον μας θὰ εὐρεθοῦν προφάσεις διὰ νὰ μὴ ἐκτελέσωμεν τὸ καθήκον μας καὶ νὰ μὴ μετᾶσχωμεν τῆς ἐξ αὐτοῦ ἰκανοποιήσεως. Πάμπολλοι εἶναι οἱ θουσιάζοντες τὸ διαρκές, τὸ ἀνώτερον εἰς τὴν εὐθηνὴν ἡδονήν, τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος εἰς τὴν υλικήν. Εἶναι περίεργος, ἀλλ' ὄχι ἀνεξήγητος ἡ ψυχολογία τοῦ ἀνθρώπου. Δι' αὐτὸ τόσο ἐπιγραμματικὰ τὸ Εὐαγγέλιον λέγει: «πολλοὶ οἱ κλητοί, ἀλλ' ὀλίγοι οἱ ἔκλεκτοί». Χρειάζεται νὰ εἶσαι ἕτοιμος διὰ θουσίας διὰ νὰ ἀνέλθῃς εἰς τὸ ὑψηλὸν ἐπίπεδον τοῦ ἔκλεκτου. Ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἀμέτρῳ καλωσύνῃ του ἀπευθύνεται πρὸς ὄλους, ἀλλ' ὀλίγοι ἀκούουν τῆς φωνῆς Του καὶ ὀλίγοι δύνανται νὰ προσέλθουν μὲ ἕνδυμα γάμου εἰς τὸ πλοῦσιον δεῖπνόν του.

«Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα «Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα». Πᾶς ἄνθρωπος ἀκούει τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου. Τὸ πρόβλημα εἰς τὴν ζωὴν εἶναι ἐὰν ὁ καθείς δύναται ἢ θέλῃ νὰ ἀκούσῃ τὴν φωνὴν Του καὶ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ἐπιταγὰς Του. Ἔτερον θέμα εἶναι «καὶ ἐὰν ἀνοιχθοῦν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ Του», οἱ ἄνθρωποι θὰ ἀντιληφθοῦν τὴν ἔλευσιν ἐνός Ἐκλεκτοῦ προικισμένου ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀφοῦ καθαρθῇ εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ἰορδάνου, νὰ ὑψωθῇ ὑπεράνω τῶν συνανθρώπων Του διὰ νὰ φανῇ πολῦτιμος εἰς τὴν Ἄνθρωπότητα. Πολλοὶ κατενόησαν τὴν ἀποστολὴν Τῶν καὶ, παρὰ τὰς πικρίας τῆς ζωῆς, τὴν ἐξεπλήρωσαν. Τὸ Μαρτυρολόγιον τῆς Πίστεως καὶ τῆς Προόδου εἶναι ἀπροσμέτρητρον, διότι σπανίως οἱ συνάνθρωποι τῶν τοῦς ἀνεγνώρισαν.

Ἡ λύτρωσις, ἡ ἀνάστασις τῆς ψυχῆς, ἡ χαρὰ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, προϋποθέτει ἀγῶνας καὶ θυσίας, τὴν διαρκῆ μέριμναν τοῦ ἀνθρώπου νὰ κερδίσῃ τὴν ψυχὴν του, διότι οὐδὲν ἀντάλλαγμα ὑπάρχει τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. Λέγει ὁ Ἰησοῦς «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ». Εὐτυχῆς ὅστις δύναται νὰ ἀγωνισθῇ καὶ νὰ θυσιασθῇ, διότι τότε θὰ ἐνωθῇ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ «ὅταν Οὗτος ἔλθῃ ἐν δόξῃ τοῦ Πατρὸς Αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων».

Μεγαλειώδης εἰς τὴν ἀπλότητά της καὶ χαρακτηριστικὴ ἡ περικοπὴ αὐτῆ τοῦ Εὐαγγελίου, ὅπου ὁ Ἰησοῦς καλεῖ τὸν Σίμωνα νὰ καταστῇ μαθητὴς Του καὶ κήρυξ τῆς Ἀληθείας. Τὸ θαῦμα τῶν ἰχθύων ἀπλῶς ἐντυπωσιάζει, διότι ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν ἀπλόον ἀλιεὺς ἰχθύων ἀπευθύνεται λέγων «ἀπὸ τοῦ νῦν ἄνθρωποις ἔσει ζωγρῶν». Ἀπὸ τῆς μεγάλης αὐτῆς στιγμῆς ὁ Διδάσκαλος εὔρε τὸν μαθητὴν καὶ ὁ μαθητὴς καλεῖται νὰ ἀναλάβῃ τὴν μεγάλην του ἀποστολὴν: νὰ γίνῃ ἀλιεὺς ἀνθρώπων

1

Λουκά στ' 31—36

Ἐλέγον οἱ ἀρχαῖοι : «Ὁ σὺ μισεῖς, ἐτέρω μὴ ποιήσης». Τοῦτο ὁμοῦς ὁ Χριστιανισμὸς τὸ χαρακτηρίζει ἐλλιπές. Ἡ Χριστιανικὴ τελειότης παραγγέλει : «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως». Δὲν κάμνομεν ὅ,τι μισοῦμεν. Κάμνομεν ὁμοῦς ὅ,τι ἀγαπῶμεν ; Τοὺς φίλους μας τοὺς ἀγαπῶμεν, διότι καὶ ἐκεῖνοι μᾶς ἀγαποῦν, καὶ μᾶς εὐεργετοῦν καὶ φροντίζουν. Αὐτὸ ὁμοῦς χαρακτηρίζεται ὑποχρέωσις, ἢ συμφέρον, ἢ ὑπολογισμὸς. Καὶ διὰ τοῦτο, ἐφόσον «δανείζομεν παρ' ὧν ἐλπίζομεν ἀπολαβεῖν, ποῖα ἡμῖν χάρις ἐστί ; » Μήπως καὶ οἱ μὴ πιστεύοντες εἰς Χριστὸν δὲν κάμνουν τὸ αὐτό, «ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα ; » Διὰ τοῦτο σεῖς «ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε ... Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς ὁ Πατήρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί».

8

Λουκά ζ' 11—16

«Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι», λέγει σήμερον ὁ Ἄρχηγὸς τῆς Ζωῆς, ὁ Χριστὸς, εἰς τὸν τεθνηκότα νέον τῆς Ναὴν. Αἰτία τοῦ θανάτου εἶναι ἡ ἁμαρτία. «Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος». Συμβολικῶς ἀνέστησε τότε τὸν νέον αὐτὸν ὁ Χριστὸς. Πόσοι νέοι εἶναι νεκροὶ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Ποῖος ἄλλος δύναται νὰ εἴπῃ καὶ εἰς αὐτούς, νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι, παρὰ μόνον ὁ αἰώνιος Ἰησοῦς ; Πράγματι, νέοι μου. «Προφήτης μέγας ἐγγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ». Αὐτὸς εἶναι καὶ ἡμῶν ἡ ἀνάστασις.

15

Λουκά η' 5—15

(Ὁ) ἐπουράνιος Σπορευὸς τῆς ἀληθείας, ὁ Χριστὸς, «ἐξῆλθε τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. Ἡ ποιότης τοῦ σπόρου εἶναι μία : Σπεῖρεται ἀπὸ τὸ δισάκκι τῆς Πηγῆς τῆς Ἀληθείας. Ἐπὶ τὸ χωράφι, τὰς καρδίας ἡμῶν, θὰ ἐξαρηθῆ ἡ καρποφορία. Ἐὰν αὐτὸ εἶναι πεπατημένη ὁδὸς ἀπὸ τὴν ποικιλώνυμον ἁμαρτίαν, δεχόμεθα μὲν τὸν λόγον, «ἀλλ' ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει αὐτὸν ἀπὸ τὰς καρδίας», ἵνα πιστεύσαντες σωθῶμεν. Ὅμως, πι-

θανῶς νὰ μένη καὶ κάποια ἱκμάδα καλῆς διαθέσεως ἐντὸς ἡμῶν, καὶ ὅταν ἀκούσωμεν τὸν λόγον, μετὰ χαρᾶς τὸν δεχόμεθα. Εἰς τὸν πρῶτον ὁμοῦς πειρασμὸν ἀρνούμεθα τὴν πίστιν. Ἐκεῖνο, ὁμοῦς, ὅπου μᾶς ἀπομακρύνει θετικώτερον ἀπὸ τὸν Χριστόν, εἶναι αἱ ἀκκνήθαι τῶν μεριμνῶν, ὁ πλοῦτος καὶ αἱ ἡδοναὶ τοῦ βίου. Ὑπάρχει ὁμοῦς καὶ «ἡ καλὴ γῆ, . . . οἷτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ». Ἡμεῖς εἰς ποῖον ἔδαφος ἀνήκομεν ;

22

Λουκᾶ ἡ' 26—39

«Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, γιὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου», ἐρωτᾷ «ὁ ἀνὴρ, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν». Πράγματι οὐδεμία σχέσηις σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ ἀναμαρτήτου Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, καὶ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ παρεδόθησαν εἰς τὴν ποικίλην ἀμαρτίαν. Αὐτοὶ δὲν ἐνδύονται τὸ ἱμάτιον τῆς σωφροσύνης καὶ ἀρετῆς. Μόνον ὅταν διὰ τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας «ἐξέλθουν τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου», τότε θὰ ἴδωμεν τὸν ἄνθρωπον ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, καθήμενον παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ. Ἰδοὺ διατὶ προτιμῶν πολλοὶ ἄνθρωποι νὰ «μένουν ἐν τοῖς μνήμασι τῆς ἀμαρτίας», καὶ ὅχι εἰς τὸν παράδεισον τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγιότητος.

29

Λουκᾶ ἡ'. 41—56

Ὑπῆρξαν πολλοὶ οἱ ἐμφανισθέντες ὡς θυματοποιοὶ διὰ νὰ ἐξαπατήσουν ἕνα κόσμον ἀγωνιῶντα μέσα εἰς τὴν παρακμὴν τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Τὸ θυμά τοῦ Ἰαχείρου προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀμέτρητον καλωσύνην καὶ οἶκτον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ θρησκεία τὴν ὁποῖαν ἐκήρυσσε ὁ Ἰησοῦς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ στηριχθῇ εἰς θαύματα, ἀλλ' εἰς τὸν ἐσώτερον κόσμον τοῦ ἀνθρώπου ἀναζητοῦντα νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν καὶ νὰ ὑψωθῇ μέχρι τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος εἶναι κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ. Οἱ ὀλιγόπιστοι ἢ οἱ χαμηλῆς διανοητικῆς καὶ ψυχικῆς καταστάσεως ἄνθρωποι ἀναζητοῦν εἰς ὑπερφυσικὰ γεγονότα τὴν ἀπόδειξιν τῆς υπάρξεως τοῦ Δημιουργοῦ, ἐνῶ μόνον ἡ συνείδησίς μας θραθεύουσα καὶ τιμωρὸς ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἢ θηρίον ἢ θεός.

Τὸ ἀφήγημα τὸ δεικνύον τὴν διαφορὰν τοῦ πλουσίου ἀπὸ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου ἀποτελεῖ τραγικῆς ὑφῆς ὑπόμνησιν πρὸς τοὺς εὐλογηθέντας παρὰ τοῦ Κυρίου νὰ ἔχουν ὄλα τὰ μέσα εἰς τὴν γηίνην ζωὴν, ὅπως καὶ παρχμυθίαν πρὸς τοὺς πτωχοὺς, οἱ ὅποιοι θὰ γίνουν πλούσιοι εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Ἐνόητον εἶναι νὰ ζητῶμεν ὑπερφυσικὰς ἀποδείξεις διὰ νὰ ἐκτελέσωμεν τὸ κοινωνικὸν μας χρέος. «Οὐδὲ ἂν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ πεισθήσονται». Ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως, φωνὴ Θεοῦ, ἀσφαλῶς δύναται νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς τὴν ὀρθὴν ὁδόν. Αὐτὴ ὑπαγορεύει τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ. Μακάριοι ὅσοι δύνανται νὰ τὴν ἀκούσουν. Οὐδέποτε μᾶς παραπλανᾷ, ἀλλὰ πάντοτε μᾶς ὀδηγεῖ. Αὐτὴ ἐκφράζει τὴν θέλησίν Του, τὴν καθοδήγησίν Του, τὴν στοργὴν Του, τὴν ἐπιβράβευσίν Του, τὴν τιμωρίαν Του.

Ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτήσεως νομικοῦ ὁ Ἰησοῦς χρησιμοποιεῖ τὴν παραβολὴν τῆς στάσεως τοῦ ἀγαθοῦ Σαμαρείτου ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τοῦ ἱερέως ἀντιπρὸχόμενου πρὸ τοῦ πόνου ἐνὸς συνανθρώπου του, διὰ νὰ δώσῃ διὰ πρώτην φορὰν ἐν τῷ κόσμῳ τὴν ἐννοίαν τοῦ πλησίον. Πανανθρώπινος εἶναι ὁ ὄρισμός «Πλησίον εἶναι πᾶς συνάνθρωπός σου, πρὸς τὸν ὅποιον πρέπει νὰ κάμῃς πᾶν ὅ,τι θὰ ἤθελες νὰ κάμῃ αὐτὸς πρὸς σέ». Εἰς τὸν ὄρισμόν αὐτὸν εὐρίσκεται ἡ εἰδοποιὸς διαφορὰ τῆς χριστιανικῆς ἀντίληψεως περὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν πάσης ἄλλης θρησκείας καὶ παντὸς ἄλλου φιλοσοφικοῦ συστήματος. Αὐτὸ πού καλοῦμεν σήμερον ἀνθρωπισμόν, ὡς ἐνιαῖον πλέγμα ἐλευθερίας, ἐπιστήτης, ἀξιοπρεπειᾶς τοῦ ἀτόμου καὶ δικαιοσύνης, ἀπορρέει ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν αὐτὴν περὶ τοῦ πλησίον. Ὁ Ἰησοῦς ἀποτελεῖ θέσιν, ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος ἀποτελεῖ ἄρνησιν καὶ ἀπαγορεύσεις. Πράγματι ὁ Ἰησοῦς ἐπιβάλλει καθήκοντα ἀπὸ τὰ ὅποια πηγάζουν ἀντίστοιχα ἀνθρώπινα δικαιώματα.

Ἐνῶ τὴν ψυχὴν του τὴν κατέστησε κτήμα τοῦ Σατανᾶ καὶ τῆς κολάσεως, ὁ «χωματένιος» καὶ ὀλιστής, «ἄφρων πλούσιος»,

λέγει, «τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου!». Ὡσάν νὰ μὴν ὑπῆρχον καὶ οἱ ἐργάται του, ποῦ εἰργάσθησαν διὰ τὴν «εὐφορήσῃ ἢ χῶρα», ὥστε νὰ δικαιῶνται καὶ ἐκεῖνοι νὰ συμμετάσχουν τῶν ἀγαθῶν «διελογίζετο... τί ποιήσω, ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου;» Προσβλέπων δὲ μόνον εἰς τὸ «ἐγώ» του, ἔλεγε: «ψυχὴ μου ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ, ... ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου!» Τέλειος ὕλιστής. Ἄλλ' εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός: ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας τίνοι ἔσται;» Ἡ Χριστιανικὴ ἠθικὴ δὲν ἐξετάζει μόνον τὸν τρόπον τῆς κτήσεως τοῦ πλοῦτου, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπον τῆς χρήσεως. Ἄναλόγως δὲ βραβεύει ἢ τιμωρεῖ!...

26

Λουκᾶ ιη' 18—27

Ἄφελῆς καὶ τραγικὴ συνάμα ἡ ἐρώτησις πρὸς τὸν Διδάσκαλον «τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω». Τί ἄρά γε ὑπέκρυπτε; ἀπορίαν, εἰρωνείαν ἢ ἀγωνίαν ψυχῆς; Καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Ἰησοῦ ὑπῆρξε σαφῆς καὶ κατηγορηματικὴ: Ἀύτρωσε τὸν ἑαυτὸν σου ἀπὸ τὴν ὕλικὴν μέριμναν, ὑψώσου ὑπὲρ τὰ ὕλικά ἀγαθὰ, ἀναζήτησε εἰς τὴν ψυχὴν σου τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἀληθινοὺς τῆς ζωῆς καὶ τότε «τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον θὰ κληρονομήσῃς». Τὸ τέλος τῆς συζητήσεως ἐνέχει τὸ τραγικώτερον στοιχεῖον, διότι οἱ ἀκούσαντες ἀντὶ νὰ ὑψωθοῦν εἰς τὸ νόημα τῶν λόγων Του κατελήφθησαν ἀπὸ ἀπελπισίαν, ἀντὶ ἡ χαρὰ νὰ θασιλεύσῃ εἰς τὰς καρδίας των. «Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;» ἠρώτησαν, ἀποδεικνύοντες πόσον ἦσαν μακρὰν τοῦ Διδασκάλου.

Δ Ε Κ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 1961

3

Λουκᾶ ιη' 35—43

Βασικῆς ἀξίως εἶναι ἡ φράσις τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν τυφλὸν ὁ ὁποῖος ἀνέβλεψε «Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε». Δὲν πρόκειται μόνον διὰ τὴν πίστιν τοῦ ἀσθενοῦς, ὁ ὁποῖος θὰ βοηθήσῃ τὴν θεραπείαν τοῦ σώματος. Τοῦτο οὐδεὶς σήμερον τὸ ἀρνεῖται. Ὁ ἀσθενὴς εἶναι ὁ πρῶτος καὶ κύριος βοηθὸς τοῦ ἱατροῦ. Τὸ θέμα εἶναι γενικώτερον, διότι οὐδὲν δύνασαι νὰ ἐπιτελέσῃς, νὰ τὸ φέρῃς εἰς πέρας ἐὰν δὲν ἔχῃς πίστιν εἰς τὸ ἔργον σου. Ἀπὸ τὴν πίστιν αὐτὴν ἀντλεῖς δυνάμεις δυναμένας νὰ μετακινήσουν καὶ ὄρη καὶ

25 Δεκεμβρίου 1961
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

«Ἐν φάτνῃ τῶν ἀλόγων ἐγεν-
νήθη ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου»

ἀπὸ τὴν πίστιν αὐτὴν θὰ ἀντλήσῃς τὴν ἱκανοποίησιν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν, καὶ παραμυθίαν διὰ τὴν ἀποτυχίαν, ἐὰν αἱ κακοποιοὶ δυνάμεις καταστρέψουν ἢ ματαιώσουν τὴν προσπάθειάν σου.

10

Λουκᾶ ιγ^ο 10—17

Ἡ περικοπή τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἄρχισυνάγωγος ἀγανακτεῖ, διότι ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, μᾶς δεικνύει πόσον στεῖρα εἶναι ἡ τυπολατρεία. Ὁ Ἰησοῦς ἀδιαφορῶν διὰ τοὺς τύπους ἀποβλέπει εἰς τὴν οὐσίαν καὶ ὁ λαὸς χαίρεται καὶ δοξάζει Αὐτόν. Τὸ Σάββατον ἐδημιουργήθη, ὀρθῶς, ὡς ἡμέρα ἀναπαύσεως· ἀλλὰ συγχρόνως δύναται καὶ πρέπει νὰ εἶναι, παρουσιασθείσης περιπτώσεως, εὐκαιρία θεραπείας τοῦ ἀνθρωπίνου πόνου Ἄλλοίμονον ἐὰν ὁ ἱατρὸς κληθῇ καὶ δὲν προσέλθῃ πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ ἀσθενοῦς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι εἶναι Σάββατον!

17

Λουκᾶ ιδ^ο 16—24

Ἡ παραβολὴ τοῦ Εὐαγγελίου ἀναφέρεται εἰς τοὺς προσκληθέντας εἰς τὸ δεῖπνον καὶ ἀρνηθέντας νὰ προσέλθουν μὲ διαφόρους προφάσεις. Ποσάκις μᾶς παρουσιάζονται εἰς τὴν ζωὴν λαμπρά εὐκαιρία καὶ ἕως δὲν τὰς ἐκτιμῶμεν ὅσον πρέπει καὶ δὲν ἐπωφελοῦμεθα αὐτῶν. Θυσιάζομεν «τὸ πλοῦσιον δεῖπνον τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν ἀπολαύσεων» χάριν μικρῶν ταπεινῶν διασκεδάσεων. Πολλάκις περιφρονοῦμεν τοὺς ἀληθινοὺς ἀδάμαντας χάριν τῶν ψευδοκοσμημάτων.

24

Ματθ. α' 1—25

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς αὐτῆς ἀναφέρει ἐν λεπτομερείᾳ, διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν Ἰσραηλιτῶν, τὴν γενεαλογίαν τοῦ Ἰωσήφ, γόνου τοῦ Δαβὶδ, γόνου τοῦ Ἀβραάμ. Ὡς ἀσήμαντος ἀνθρώπου ἐνεφανίσθη καὶ ἀπὸ ἀσημάντους γονεῖς εἰς φάτνην ἀλόγων ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς. Οἱ πιστεύοντες εἰς τὴν θεϊὰν φύσιν τοῦ Ἰησοῦ, γνωρίζουν καὶ κατανοοῦν ὅτι Οὗτος εἶναι ὁ μονογενης Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἐνανθρωπίσθεις ἵνα ἡ διδασκαλία Του ἀποδοῇ ἢ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ἔχει ἄλλους προγόνους διὰ νὰ ὑπερηφανευθῇ διὰ τὴν καταγωγὴν του. Πατὴρ του εἶναι ὁ Θεός.

Ἡ περικοπή ἀναφέρεται εἰς τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν παρὰ τοῦ Ἰωάννου, ὁ ὁποῖος ἐκήρυσσε παρὰ τὰς ὄχθας του λέγων : «ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου· ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς (συμβολικῶς) ἐν ὕδατι, Αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ». Ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς καὶ Πρόδρομος ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς δραματικωτέρας καὶ ἐξοχωτέρας φυσιογνωμίας. Ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῆς Ἀληθείας καὶ τῆς ἠθικῆς, ἐντὸς ἐνὸς κόσμου ἐξαθλιωμένου ἠθικῶς ἢ ἀγωνιῶντος καὶ ἀναμένοντος τὸν Μεσσίαν, κατὰ τῶν ἰσχυρῶν, καὶ ὑψῶνων μὲν τὸν τραγικὸν θάνατόν του τὸν ἑαυτὸν του εἰς σύμβολον τοῦ παλαίοντος καὶ ὑποφέροντος λαοῦ ἀπὸ τὴν καταπίεσιν τοῦ δυνάστου, συνεργάτου καὶ δούλου τοῦ κατακτητοῦ. Συνάμα ἔχει τὴν συναίσθησιν ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ Ἐκλεκτός, τοῦ ὁποῖου δὲν δύναται νὰ λύσῃ «οὐδὲ τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων του», καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος αὐτοῦ ἔχει τὴν χαρὰν ὅτι ἀντελήφθη τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ἀπεσταλμένου τοῦ Θεοῦ. Ἡ καταδίκη του εἶναι μοῖρα δλων τῶν πρωτοπόρων, ἀλλὰ εἶναι ἀπροσμέτρητος ἡ ἡδονὴ παντὸς ἀνθρώπου συναισθανομένου ὅτι τὸ ἔργον του μίαν ἡμέραν θὰ ἀναγνωρισθῇ. Εἶναι ἡ ἀπροσμέτρητος χαρὰ καὶ ἱκανοποίησις παντὸς πρωτοπόρου.

«Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται»
(Ἰωάννης)

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελ.	
Ἐντὶ προλόγου	5	
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	»	9
Προσευχαί	»	11
Τὸ Σύμβολον Πίστεως	»	12
Ἡ Κυριακὴ Προσευχὴ	»	13
Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία	»	14
Ἀπὸ τὰς ἐπιστολάς Παύλου καὶ Ἰωάννου	»	20
Αἱ Ἱεραὶ Μητροπόλεις τῆς Ἑλλάδος	»	22
Ρητὰ τῆς Ἁγίας Γραφῆς (ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ κ. Γ. Βασιλειάδη)	»	23
ΕΘΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	»	31
Στ. Σταυροπούλου : ὁ Ρήγας	»	33
Ρήγα Φεραίου : Πολιτικαὶ Ὑποθήκαι καὶ Γνώμαι	»	34
» » : Ἀπὸ τὸ Θούριον	»	36
Δ. Σολωμοῦ : Ὕμνος εἰς τὴν Ἐλευθερίαν	»	38
Ν. Μαντζάρου : Μουσικὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Ὕμνου	»	40
Λ. Μαβίλη : Πατρίδα	»	44
Δ. Σολωμοῦ : Στὴ Σημαία	»	44
Ἀδ. Κοραῆ : Πρὸς τοὺς Νέους τοῦ Ἔθνους	»	45
Κ. Παλαμᾶ : Ἑλλάδα	»	48
Ἄγγ. Σικελιανοῦ : Τὸ πανανθρώπινο ἐμβατήριον	»	50
» » : Τὸ Δεκαπενταύγουστο τοῦ 1940	»	50
» » : 25η Μαρτίου	»	50
» » : Διθύραμβος	»	52
Στρ. Κ. Παπαϊωάννου : Ἐθνικὸ τρίπτυχο	»	54
ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ	»	65
Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος	»	67
Α. Ρουσοπούλου : Καθήκοντα καὶ δικαιώματα τοῦ πολίτου	»	96
Ἡ ἔκτασις καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος	»	101
Ἡ ὀργάνωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους	»	104
Διοικητικὴ διαίρεσις τῆς Ἑλλάδος	»	105
Ἡ ὀργάνωσις τῆς Δικαιοσύνης	»	108

